הארץ

4.90 שקלים, יום שישי ד' בתשרי התשנ"ה, 9 בספטמבר 1994 VOL76/22836 SEPTEMBER 9 1994
כולל מע"מ. באילת 4.20 שקלים

פתרונות בזמן!!!
לביא
* שעוני נוכחות ותכנה לחישוב שעות עבודה *

כריסטופר צפוי לבוא למזה"ת לאחר יום הכיפורים. הכנסת תתכנס ביום ג' לדיון מיוחד בעניין הגולן

שר החוץ הסורי: הצעת רבין לנסיגה תוך שלוש שנים – בלתי מספקת

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, יגיע ככל הנראה למסע דילוגים נוסף בין ירושלים לדמשק לאחר יום הכיפורים. מקורות מדיניים בירושלים אמרו אתמול כי ערוץ התיווך האמריקאי בין ישראל לסוריה המשיך בפעולתו בשבועות האחרונים, "וזאת פעל גם כשאין ביקור של כריסטופר".

ראו עמודים 2א–3א

בישיבת הממשלה אתמול הבהיר ראש הממשלה, יצחק רבין, את הצעת השלום שהעביר לסורים, הכוללת נסיגה "מוערית" של ישראל בגולן בשלב הראשון, במקביל לכינון יחסים דיפלומטיים והנהגת נורמליזציה, שתיכון במשך שלוש שנים עד לשלב הנסיגה הסופי. רבין אמר כי לא התחייב להיקף הנסיגה.

שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, הגיע אתמול להולנד במהלך סיור במערב אירופה, ואמר שם בתגובה לדברי רבין כי "הוא דיבר על נסיגה במשך שלוש או חמש שנים, אתמול שמעתי על שלוש שנים, אך אנו סבורים שמבחינת מבט מציאותית, מנקודת מבט לוגיסטית ובגלל שטחה הקטן של רמת הגולן, אין צורך בתקופה ארוכה כדי להשלים את הנסיגה".

לדברי א־שרע, "בסיני נסוגה ישראל משטח של יותר מ־60 אלף קמ"ר, ושטח הגולן הוא רק 1,200 קמ"ר, כך שאין צורך בשנים כדי לסגת. בכל שנוגע את הנסיגה, כך יוזה, מועד חתימת השלום באזור".

שלשום שמע א־שרע בפגישתו עם שר החוץ הבריטי, דאגלס הרד, כי בריטניה תפעל להסרת אמברגו הנשק שהטיל האיחוד האירופי על סוריה בגלל תמיכתה בטרור. האמברגו הוטל לאחר ניסיון הפיגוע במטוס אל־על בלונדון בשנת '86.

מקורות בירושלים העריכו אתמול כי סוריה יצאה עתה למסע דיפלומטי, שכולל מגעים עם מדינות אירופיות כמו דנמרק והולנד – המחשבות כידידות ישראל – כהכנה ליציאתו של א־שרע לעצרת האו"ם בסוף החודש.

בראיון לתחנת הערוץ הראשון, הציע אתמול שר החוץ, שמעון פרס, לפתוח במשא ומתן עם סוריה בדרג של שרי חוץ, שבו יודנו בכל הנושאים "בעת ובעונה אחת". עם זאת, בתשובה לשאלה על הנסיגה מהגולן, נמנע פרס מתשובה ישירה.

עקיבא אלדר מוסר:

על אף הסיפוק הרב שמביעים בממשל האמריקאי מהדברים שאמר א־שרע בימים האחרונים, הביעו מקורות בוואשינגטון אכזבה מעמדותיהן של סוריה ומדינות ערביות נוספות לקראת הדיון בהסרת החרם השני והשלישוני על ישראל, במפגש שרי החוץ של הליגה הערבית בשבוע הבא בקהיר.

כמה מדינות, בהן מרוקו, תוניסיה, עומאן וקטאר, הבטיחו אמנם לתמוך בהצעה, אך התקשורת הסורית, מעבירה מסרים שליליים ובימים האחרונים רווחת הערכה פסימית ביחס לסיכוי להשיג רוב בעד ההצעה. לפני שבוע קיווה כריסטופר לנצל ביקור באזור סמוך למועד כינוס הליגה הערבית, כדי לקבל את האישור על ביטול החרם.

האמריקאים מציינים כי כריסטופר יוותר ככל הנראה בסוף החודש עם שרי החוץ של ישראל וסוריה, שיגיעו לניו יורק לרגל פתיחת דיוני עצרת האו"ם. אשתקד החמן א־שרע גם לפגישה עם הנשיא קלינטון בבית הלבן.

בדיעון אלון מוסר:

מליאת הכנסת תתכנס ביום שלישי הבא לישיבת פגרה מיוחדת, כדי לדון בהצהרות על כוונת הממשלה לסגת מרמת הגולן. סיעת הליכוד הגישה אתמול ליו"ר הכנסת, שבח וייס, 30 חתימות של ח"כים הנדרשות לכינוס הפגרה המיוחד.

סיעת הליכוד תובעת מרבין להניח על שולחן הכנסת את כל התוכניות לנסיגה מרמת הגולן שנמסרו לנשיא סוריה חאפז אל־אסד. סיעת הליכוד טוענת כי הח"כים ואזרחי ישראל זכאים לדעת את כל הפרטים בנושא הנסיגה מהגולן הידועים לנשיא סוריה.

סיעת הליכוד טוענת שההבטחות היחידות שרבין מקיים הן לאסד ערפאת ולראשי מדינות ערב. "רבין מרמה ומשקר בצורה בוטה התחייבות מפורשת שנתן לציבור הישראלי ולתושבי הגולן כי לא יסוג מהגולן", אמר יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ משה קצב.

לדבריו, תוכניות רבין לנסיגה מהגולן מהוות סיכון ביטחוני רב ומתעלמות מהערכותיהם של גורמי ביטחון כי הגולן מהווה מרכיב חיוני לביטחונה של המדינה.

יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו, אמר כי אין להאמין לאף מלה מהכחשותיו של רבין כי לא יסוג מהגולן. לדבריו, הכחשותיו מחזקות את החשד הכבד שרבין מבין את מתיישבי הגולן ואת הציבור בישראל לנסיגה, צעד המנוגד לחלוטין לכל הבטחותיו מהעבר.

ח"כ לנדאו, שיום בעבר יחד עם

(סוף בעמוד 10א)

מקסים מסמנים לציון יציאת צבאות בעלות הברית מברלין, 49 שנה לאחר כניעת המשטר הנאצי, התקיימו אתמול. בתמונה מימין לשמאל: ראש ממשלת בריטניה ג'ון מייג'ור, קאנצלר גרמניה הלמוט קוהל, נשיא צרפת פרנסואה מיטראן ומזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר, בחצר טירת שרלוטנבורג בברלין (ראו ידיעות בעמוד 12א)

חייל נהרג מפגיעת טיל סאגר בהתקפת חיזבאללה בדרום לבנון

צה"ל: המחבלים הפרו את ההבנות שהושגו לאחר מבצע דין וחשבון

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

חייל צה"ל סמל אוהד נסים מאשדוד נהרג אתמול בהתקפת מחבלים מארגון חיזבאללה על כוח של צנחנים שעסק בפעילות מבצעית בגבול אזור הביטחון בדרום לבנון. סמל נסים נהרג מפגיעה ישירה של טיל סאגר. בהתקפה נפצע חייל באורח קל עד בינוני.

ראו עמוד 3א

בארגון חיזבאללה הכריזו אמש כוננות, מחשש לפעולת תגמול של צה"ל. מקורות בדרום לבנון מסרו כי צה"ל מקיים בדרום לבנון פעילות רבה בעקבות התקפת המחבלים. כוננות הוכרזה גם בקרב כוחות צה"ל וצד"ל בדרום לבנון.

אנשי חיזבאללה הפתיעו את חיילי הצנחנים וירו לעברם כ־20 טילי סאגר מטווח רחוק, מפאתי הכפר מג'דל סלים, על פי הודאה קצין בכיר לא ירו כוחות צה"ל לתוך הכפר, למרות שהוזה בו הוליות מחבלים.

קצין בכיר בפיקוד צפון אמר אתמול כי צה"ל יגיב במלא [illegible]

סמל אוהד נסים

[illegible] על התקפת המחבלים. [illegible] צה"ל קובע כי [illegible] הפרו המחבלים את ההבנות שהושגו עמם לאחר [illegible] דין וחשבון. בהתחשב [illegible] על הריגת הצנחנים שהיה [illegible] אנשי חיזבאללה [illegible] הגיעו למקום [illegible] ירו לעברם כ־20 טילים. [illegible] סמל נסים [illegible] טיל סאגר. סמל נסים נפצע קשה, ומת מפצעיו [illegible]

[illegible] לוויית סמל אוהד נסים תתקיים [illegible] ב־11 בבוקר בחלקה הצבאית בבית הקברות באשדוד.

ערפאת נפגש לראשונה עם בכירים בחמאס

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

יאסר ערפאת ביקר אתמול באוניברסיטה האיסלאמית בעזה, ונפגש עם ראשיה, בהם כמה פעילים בכירים וידועים בגוש האיסלאמי וחמאס.

עם זאת, שיחתם, כאורכה [illegible] על עניינים אקדמיים [illegible] בלבד, כשבכירי האוניברסיטה נמנעו מהיכנס לאפיק [illegible]

על אף שהשיחה לא היתה פוליטית, [illegible] חשיבות פוליטית, [illegible] שבכירים בחמאס [illegible]

ברק – השוף בצריח
יואל מרקוס
עמ' 1ב

בגליון זה 52 עמודים בחמישה חלקים

לוח העיר
חלק ב' – 10–11
חלק ג' – 9–11
חלק ד' – 6–12
חלק ה' – 1–4

בורסה

מדד מניות המשתנים עלה אתמול ב־3.06%, לרמה של 198.08 נקודות. מדד הכר"מ עלה ל־198.58 נקודות. מחזור המסחר בשוק המניות הסתכם ב־254 מיליון שקל

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0240	—
שוחר	3.04	—
סל יציג	3.3699	+0.07%

תקשובים
ניהול וישום תקשובת בע"מ
הפעפה עם כל הפתרונות
03-5376576

קלינטון דיווח לרבין על פעולה צפויה בהאיטי

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, טילפן אתמול אל ראש הממשלה, יצחק רבין, ועדכן אותו בפרטי הפעולות, שעומד הממשל האמריקאי לנקוט בקשר להאיטי בימים הקרובים.

מקורות ישראליים אמרו אתמול כי קלינטון החליט לעדכן את מנהיגי המדינות בעלות בריתה של ארה"ב, ובהן ישראל, לקראת פעולה גדולה, שהאמריקאים עומדים לנקוט בהאיטי. המקורות סירבו להתייחס לתוכן השיחה ולאפשרות של פלישת הצבא האמריקאי להאיטי.

עקיבא אלדר מוסר: בשיחה ביקש קלינטון מרבין כי ישראל תשתתף בכוח המשימה הרב־לאומי, שארה"ב מגבשת במטרה לשמור על השלום באי לאחר הפלישה.

פלג המורדים באנגולה: "ישראל ואנגולה מקיימות קשרים צבאיים הדוקים"

מאת [illegible]
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

תעשיות ביטחוניות ישראליות מספקות לממשלת אנגולה נשק, [illegible] הדרכה בתחומים שונים, ובין המדינות התפתחו קשרים צבאיים הדוקים: כך טוען [illegible] אנגולה [illegible] פלג המורדים, אוניט"א.

לפי הידיעות, בכירים צבאיים משתי המדינות נפגשו לקידום אינטרסים [illegible]. עוד נאמר בידיעה, כי קשרים אלה התפתחו [illegible] לכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות, ב־92'.

בדיווח של סוכנות [illegible] נאמר עוד, כי משלחת צבאית בכירה מטעם אנגולה ביקרה בארץ בתחילת השנה [illegible] ביקרה משלחת [illegible] וכי התעשייה הצבאית [illegible] לקוח באנגולה [illegible] בסכום של מיליוני דולר, כפיצוי על נזקים שנגרמו לה עקב שינויים בהזמנות של משרדי הפנים וההגנה האנגוליים. עוד נמסר, כי תעש החליטה להקפיא משלוחי נשק לאנגולה משום שממשלתה אינה עומדת בהתחייבויותיה הכספיות.

על פי הידיעות, מגלות תעש והתעשייה האווירית עניין רב בביצוע עבודות לאנגולה. פורסם גם, כי התעשייה האווירית מבצעת תוכנית השבחה למטוס תובלה אנגולי.

אמש פורסם כי העיתונאית ד"ר תמר גולן מונתה כשגרירה ראשונה של ישראל באנגולה.

באנגולה ניטשת זה תקופה ארוכה מלחמת אזרחים בין צבא הממשלה לבין פלג המורדים, שאינם מכירים בתוצאות הבחירות הדמוקרטיות שנערכו באנגולה לפני כשנתיים.

דובר תעש מסר אמש בתגובה, כי "אין החברה נוהגת להוסיף את כל פעילותה הבינלאומית. פעילות החברה בנושא אמצעי לחימה נעשית על פי כללים קבועים של משרד הביטחון. אין תעש נוהגת להטיל קנסות על לקוחותיה, ובכל מקרה הנושא מסתיים במו"מ בין הצדדים".

3 עצורים נוספים בחשד להתארגנות לא חוקית של קיצונים מהימין

מקורות משטרתיים: לפחות בשני מקרים הרגו כמה מהחשודים ערבים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שלושה תושבים נוספים מקרית ארבע נעצרו אתמול ושלשום על ידי היחידה לחקירות פשעים במטה הארצי של המשטרה, בחשד למעורבות בהתארגנות בלתי חוקית של קיצונים מהימין ובפרשת גניבת הנשק מצה"ל. העצורים הם אלישיב קלו, בן 23, עידו אלבא, בן 30, ואברהם טיבי, בן 40.

קצין צה"ל אורן אדרי, בן 23, נעצר לפני כשבוע כחשוד במעורבות בפרשה. יחד עם אדרי נעצרו שני תושבי קרית ארבע נוספים – איתן קוהלני, בן 23, ואחיו יהודיע, בן 28.

ראו עמוד 4א

מקורות במשטרה מסרו כי כלי הנשק שבהם השתמשו על פי החשד חברי החוליה נמצאים בידי החוקרים. "מדובר בקבוצת צעירים קיצונים שתיכננו פיגועים בערבים. מהחקירה עולה שלפחות בשני מקרים הרגו כמה מהחשודים ערבים", אמרו מקורות משטרתיים.

המשטרה בודקת אפשרות שאנשי הקבוצה קשורים לרצח נהג מונית פלשתינאי בירושלים ולרצח שלושה פלשתינאים בכפר תרקומיא שבנפת חברון.

שירות הביטחון הכללי, בשיתוף עם משטרת ישראל, מתכוון לעצור חשודים נוספים בפרשה. מקור משטרתי בכיר אמר אתמול כי קיימים חשדות נגד כמה תושבים נוספים באזור קרית ארבע וביניהם אישים בהתנחלות. לדברי המקור המשטרתי, בפרשה זו "יעצרו בסך הכל כשמונה עד עשרה חשודים". לדבריו, המשטרה עומדת בפני פענוח הפרשה.

לדברי המקור המשטרתי, חקירת סגן אורן אדרי עומדת בפני סיום. המקור המשטרתי אמר כי סגן אדרי העביר על פי החשד כלי נשק לפעילים בקבוצת הימין הקיצוני, אך לא היה מעורב בפיגועים.

מקורות ביטחוניים אמרו אתמול כי להערכתם, נגד כל המעורבים בפרשה יוגשו כתבי אישום. נודע כי כל המעצרים בוצעו לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר. כל העצורים מכחישים את ההאשמות המיוחסות להם.

(ע). אבישי רביב, ראש תנועת איל, שהיתה בעבר תנועת הנוער של "כך" והפכה לתנועה עצמאית, אמר אתמול כי בידי תנועתו נמצא מידע על פיו צבי קצובר, ראש מועצת קרית ארבע, היה שותף למעצרים שבוצעו בהתנחלות בימים האחרונים, וכי תנועתו מתכוונת להעניש על כך, "כולל פגיעה פיסית בו ובמשפחתו".

האחים איתן ויהודיע קוהלני עתרו אתמול לבג"ץ בבקשה שיוציא צו המאפשר להם להיפגש עם עורך דינם. הדיון בעתירה נקבע ליום ראשון הקרוב.

יו"ר המשלחת הקובנית לשיחות עם ארה"ב: טרם מצאנו בסיס משותף שיאפשר התקדמות

מאת יוסף אלגזי
שליח "הארץ" בקובה

הוואנה (מיוחד ל"הארץ"). "השיחות בינינו למשלחת האמריקאית, בראשות מייקל סקול, הן רציניות ומקצועיות. המרחק בין עמדות שני הצדדים הוא עדיין גדול; טרם מצאנו בסיס משותף ממנו אנו יכולים להגיע להתקדמות" – כך הגדיר ריקרדו אלרקון, יו"ר המשלחת הקובנית לשיחות עם ארה"ב, את השלב הנוכחי של השיחות בין נציגי שתי המדינות.

אלרקון חזר שלשום לקובה, להתייעצויות עם ממשלת הוואנה, ואמור לשוב היום לניו יורק. אלרקון, לשעבר נציג קובה באו"ם, ולשעבר שר החוץ של קובה, הוא היום יו"ר האסיפה הלאומית הקובנית. הוא מומחה לענייני ארה"ב וידוע בקשריו הטובים עם חוגים מדיניים שם, וכן בקרבתו למנהיג קובה, פידל קאסטרו.

בהסבירו את הקשיים בשיחות, שאותן הגדיר בלשון דיפלומטית כ"מורכבות", אמר אלרקון כי לפי בקשתה של המשלחת האמריקאית, השיחות נסובות רק על נושאים הנוגעים להגירה. זאת בעקבות החלטת נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, שניתנה באוגוסט, לסגור את ארה"ב למהגרים קובנים. האמריקאים מסרבים לדון בנושאים נוספים.

סיפוק מקיום השיחות

לדעת המשלחת הקובנית, אמר אלרקון, הבעיות שהתעוררו לאחרונה קשורות לא רק להחלטות האמריקאיות האחרונות, אלא קשורות גם באופן עמוק ויסודי למדיניות המצור האמריקאי על קובה, הנמשך יותר מ־30 שנה. "לא ניתן לנתק את המצור מבעיות ההגירה", אמר אלרקון. עוד אמר, כי מניעת כניסת מהגרים קובנים לארה"ב משפיעה על היחסים בין שתי המדינות.

אלרקון הביע סיפוק מעצם קיום השיחות עם ארה"ב, למרות שלא הביאו עד כה לתוצאות, ולמרות סירובה של המשלחת האמריקאית לדון בבעיות נוספות, ובכלל זה עניין המצור. הוא אמר כי נפגש עם מדינאים אמריקאים ואנשי תקשורת, שעודדו אותו להמשיך בבקשת קובה [illegible]

אישיות קובנית [illegible] למשלחת אמרה אתמול כי "הגישה שלנו היא שהממשל האמריקאי אינו מתעניין היום בתיקונים [illegible] במשטר בקובה, הוא רוצה את כיכר הלחם כולו" [illegible]

ממשלות פנמה, מכסיקו, [illegible] וונצואלה הודיעו שהן מוכנות לקלוט פליטים קובנים, בתנאי שלאלה יהיו קרובי משפחה ישירים בארצות אלו, ושבני משפחותיהם יתחייבו לקיים אותם. משמעות ההודעה היא, שרק מעטים יוכלו [illegible]

השבועון "טיים": במדריד מתנהלות שיחות חשאיות בין גולים קובנים לשר החוץ של קובה על דרכים להחלפת המשטר במדינה ללא שפיכות דמים

[illegible] לשהות בבסיס באיורות אלו.

[illegible]

דיאלוג עם קאסטרו

[illegible] שיחות חשאיות שבהן נדונו דרכים לשינוי במשטר בקובה מתנהלות במדריד, זאת [illegible] השבועון "טיים".

לדברי השבועון [illegible] מקורות דיפלומטיים, שר החוץ של קובה, רוברטו רובאינה, נפגש באחרונה בחשאי במדריד עם אישים מהגולים הקובנים. הן עסקו באפשרויות להביא לשינוי במשטר בהוואנה. בשיחות אלה התקיימו לראשונה מאז תפס קאסטרו את השלטון, מגעים בין חבר בכיר בפוליטביורו הקובני, לבין קבוצת גולים שנמלטו מקובה.

ה"טיים" מדווח, כי בין אלה שנפגשו עם שר החוץ הקובני היו רמון [illegible], דובר מטעם ארגון קובני לזכויות אדם, אלוי גוטיירז מנויו, לשעבר אסיר פוליטי בקובה, והפלרדו דוראן, מחוקק תושב פלורידה.

העיתון מציין כי הגולים שהשתתפו בשיחות מסתייגים משימוש בכוח לסילוק קאסטרו מהשלטון, ומוכנים לדיאלוג עם שליטי קובה. משרד החוץ של קובה סירב לאשר או להכחיש את קיום השיחות החשאיות במדריד.

כאשר אתה טס לוינה עם נתיבי אויר אוסטריים - מצפה לך טיסה נעימה והפתעה בסופה: מכונית שכורה לשלושה ימים ללא תשלום. המכונית ניתנת לטסים פעמיים במחלקת עסקים, בין ראש השנה לפסח.

פרטים נוספים אצל חברי התאחדות סוכני הנסיעות בישראל ובמשרדינו.

נתיבי אויר אוסטריים
תל־אביב: 03-5173535 ■ חיפה: 04-370670

Welcome To AUSTRIAN AIRLINES

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשא־ומתן עם סוריה

רבין: בשלב ראשון – נסיגה מזערית בגולן, תוך ניסיון למנוע פינוי יישובים

מאת אלוף בן

ישיבת הממשלה אתמול נקבעה כדי לדון בבלימת האינפלציה, אך השרים נדרשו גם לדיון במשא ומתן עם סוריה – עניין שראש הממשלה, יצחק רבין, אינו מעלה בדרך כלל בישיבות הממשלה.

ראש הממשלה ביקש להבהיר לשרים את עמדותיו ביחס להסכם עם הסורים, בעקבות הכותרות שליוו את הראיון שהעניק בראש השנה לגלי צה"ל. בראיון אמר רבין כי תקופת הביניים עד להשלמת הנסיגה בגולן תימשך שלוש שנים, שבהן תיבחן הנורמליזציה ביחסי ישראל וסוריה. קודם לכן הציעה ישראל לסוריה, שביצוע ההסדר יימשך חמש שנים, עד לנסיגה אל הקו הסופי.

בישיבת הממשלה אמר רבין כי "אין לנו כל הסכמה עם הסורים על הקו שאליו נגיע בסופו של המשא ומתן. אין לנו מחויבות לסורים באשר לקו מסוים לנסיגה. מה שנאמר, וזה כל הכבוד להידברות עם האמריקאים: קיבלנו את עקרון הנסיגה בגולן. אנו רואים, וכך גם הצגנו לאמריקאים, עסקת חבילה, כמו שולחן שיש לו ארבע רגליים".

ארבעת מרכיבי העסקה

רבין פירט את ארבעת מרכיבי העסקה שהציע לסוריה – עומק הנסיגה, משך הנסיגה, שלבי הנסיגה, והזיקה ביניהם לבין הנורמליזציה. "עמדתנו היא, בשלב הראשון, נסיגה קלה מאוד, אם אפשר בלי עקירת אף יישוב. מבחן של שלוש שנים לפחות של נורמליזציה מלאה ביחסים עם סוריה, כולל שגרירויות, חוק אחרי זה המשך הנסיגה. כלומר, שלוש שנים אחרי הנסיגה הקלה תעמוד הנורמליזציה במלואה למבחן.

"עם המצרים היה מבחן דומה במשך שנתיים וחודשיים, אחרי ביקור סאדאת, נשארנו או בקו ראס־מוחמד–אל־עריש מפברואר '80 עד אפריל '82. בתקופה זו היתה נורמליזציה מלאה, לרבות שגרירויות וגבול פתוח. אנו מדברים עכשיו", אמר רבין, "על שלוש שנים, שבהן נישאר בקו הנסיגה הקטן, החלקי מאוד, והבחינה משך שלוש השנים".

המרכיב הרביעי בעסקה עם סוריה, לדברי ראש הממשלה, הוא הסכמה על סידורי ביטחון, "שחייבים להיות נותני ביטחון בנסיבות השלום עם סוריה". מול האמריקאים נבקש חיזוק שלושה מרכיבים: הרתעה, התרעה ואורך נשימה ביטחוני".

השר יעקב צור שאל את רבין על עומק הנסיגה, וראש הממשלה השיב: "אנו לא מוכנים להתחייב על היקף נסיגה, לפני שהסורים מסכימים לכמה שנים היא תימשך – וזה יותר משלוש שנים, כי שלוש שנים זה רק הקו הראשון, והסורים עוד לא הסכימו".

רבין חזר והביע בישיבת הממשלה את מחויבותו להביא את חוזה השלום עם סוריה להכרעת העם במשאל עם, "בכל מקרה של נסיגה משמעותית עבור שלום עם סוריה". זאת לאחר שבראיון לעיתון "ידיעות אחרונות" ערב ראש השנה, אמר ראש הממשלה שאם המשא ומתן יימשך עד לתקופת הבחירות, ייתכן שהכרעת העם תיעשה בבחירות ולא במשאל עם נפרד.

רבין אמר שאין סיבה לפעולות המחאה של מתיישבי הגולן, והעיר שהן התעוררו בעקבות ממצאי הסקרים, לפיהם רוב הציבור תומך בפשרה טריטוריאלית בגולן. לדבריו, לא היתה התקדמות במשא ומתן, ואין סיבה אובייקטיבית להגובות המתיישבים.

"התחייבנו לפשרה"

שר החוץ, שמעון פרס, המתנגד למשאל העם ותומך בעריכת בחירות לאחר השגת שלום עם סוריה, אמר בישיבת הממשלה כי "ברמת הגולן אנחנו (מפלגת העבודה) התחייבנו לפשרה טריטוריאלית, ובזה אנחנו עומדים. לא קבענו קו סופי לנסיגה. אם מדובר בפשרה טריטוריאלית לא צריך משאל עם. על זה קיבלנו מנדט".

השר יוסי שריד אמר לאחר הישיבה כי "אם סוף המשא ומתן עם סוריה לא יהיה ידוע מראש, ספק אם תהיה לו התחלה משמעותית, ובוודאי לא יהיה לו המשך. הנסיגה הישראלית תהיה גם עמוקה מאוד וגם מכאיבה מאוד, אך היא תתאפשר ותתבצע בפועל אך ורק לאחר תקופת מבחן ארוכה יחסית, שתוודא את הנורמליזציה המלאה ואת הסדרי הביטחון, שחייבים להיות קפדניים ומהודקים מאין כמותם".

שריד שיבח את התבטאויותיו של שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, כדבר שלום חם עם ישראל וכינון יחסים דיפלומטיים.

השר אפרים סנה אמר כי "הפער בין ישראל וסוריה מתמצה בכך שאנו רוצים נסיגה איטית וקטנה ונורמליזציה מהירה, ואילו סוריה רוצה נורמליזציה איטית ונסיגה מהירה. ברגע שהסורים יקבלו את עמדת ישראל, ייסגר הפער וניתן יהיה להגיע להסכם".

השר צור אמר כי "הממשלה נחושה בעמדתה למצות את הסיכוי הסורי. ישראל תהיה מוכנה לנסיגות משמעותיות בגולן, גם אם הדבר יחייב מהלכים קיצוניים מאוד, אם הנסיגות יהיו בשלבים, בתקופה שתאפשר לבחון את משמעות הסכם השלום".

רבין ונשיא סוריה חאפז אל־אסד תמימי דעים בתמיכתם בהמשך מסעות הדילוגים של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר. נשיא סוריה אמר בשבוע שעבר לשר החוץ הדני, שביקר בדמשק, כי עדיין לא בשלו התנאים לחידוש השיחות הישירות עם ישראל, והוא מעדיף למצות את התיווך האמריקאי.

לדברי מקורות ישראליים, הישגו העיקרי של כריסטופר במסעותיו האחרונים היה הצלחתו לשכנע את אסד ורבין שיקפיאו את הדיון בעומק הנסיגה, מהות השלום וסידורי הביטחון, וימקדו את המו"מ בסוגיית לוח הזמנים והזיקה בין הנסיגה לנורמליזציה. אסד הסכים כבר בבואי השנה לעקרון הזיקה וביצוע ההסדר בשלבים, אך יש עדיין פער בלוחות הזמנים שלו ושל רבין: הנשיא הסורי מציע להשלים את הנסיגה בתוך שנה אחת.

בישיבה היומית של הנהלת משרד החוץ, בראשות סגן השר יוסי ביילין, דנו אתמול בהצהרות רבין ואשרע. אחד המשתתפים אמר כי ישראל צריכה להמשיך בגישה החיובית, ולהטיל את העול על הסורים.

הוא הציע "להכות בברזל בעודו חם", ולנצל את הסערה הפוליטית שהתעוררה סביב דברי רבין, כדי לפרסם הצהרות משמעותיות יותר בעניין הנסיגה מהגולן.

שיחת היום / עם אבי פרחן

על החלטת ועד הפעולה בגולן על פעילות למניעת הנסיגה

זו מלחמה על רמת הגולן

לאור ניסיונכם שנכשל, עד כמה משמעותית ההתארגנות החדשה של תושבי הגולן?

המאבק שלנו לא היה יעיל, משום שבסופו של דבר, רק קומץ קטן של מתיישבים מיישובי הקבע בפתחת ימית נשארו להיאבק על ביתם. הציבור הישראלי הכיר את פעילי גוש אמונים ונאמני ארץ ישראל שבאו להילחם על יהודה ושומרון בימית. אלה התנגדו לנסיגה מסיני, כדי שלא ייווצר תקדים לנסיגה ביהודה ושומרון. המאבק הזה לא היה אמיתי, אלא עם גבולות ברורים ורק תושבי יישובי הקבע נאבקו עד הסוף.

טעות נוספת שעשינו היתה ריכוז המאבק בחבל ימית, במקום להעתיק אותו למרכזי הארץ ולערים הגדולות. נשארנו מבודדים והתחושה בציבור היתה שהמאבק על ימית וסיני הוא "שלהם" ולא של כולם. אם תושבי הגולן רוצים שהמאבק שלהם יהיה אפקטיבי הם לא צריכים להמתין לרגע האמת.

האם זו מלחמה?

זו מלחמה על רמת הגולן – מלחמה שאני רק מקווה שלא יהיו בה נפגעים. כמו ב־'67 במלחמת ששת הימים, צריך להילחם ולשחרר את הגולן מסיכומים וויתורים שישראל כבר עשתה ברמת הגולן.

זו מלחמה חדשה בשנת 1994 לשחרור הגולן והצלחתה תלויה במספר נאמני ארץ ישראל שיירתמו למאבק כמו שנרתמים לקריאת "צו 8" במלחמה. הם צריכים לעזוב את הכל, את כל עיסוקיהם ולהצטרף, כמו במלחמה למתיישבי רמת הגולן, כדי לעצור את הנסיגה.

זה עלול להוביל לאלימות קשה בין חיילי צה"ל לתושבי הגולן ותומכיהם ואפילו למלחמת אחים.

הממשלה, בשם הדמוקרטיה חוכמת הדמוקרטיה, נוקטת צעדים לא חוקיים ולא דמוקרטיים. יצחק רבין נבחר בזכות תמיכתו בשמירה על הגולן והוא מרמה את הציבור שבחר בו. גם מנחם בגין רימה את בוחריו כשהחזיר את חבל ימית.

ומה יקרה אם ייווצר מצב כמו בימית, עימות אלים של חייל מול אזרח?

כשהדברים מגיעים למצב דוגמת נפילת מצדה, אז יש מתאבדים. במצב כזה ראשי המתיישב לנקוט כל צעד שנראה לו.

היום צריך לנהל מאבק ציבורי ולא להגיע למצדה. צריך לדרוש בחירות עכשיו ולא לעשות משאל עם.

לנוכח הדברים הללו, האין חשש לפגיעה חמורה בדמוקרטיה?

שיטת הסלאמי בהחזרת השטחים, מביאה למצב הזה. לכן אני סבור שיש לדון כבר היום בשאלת ירושלים. אחרת, המלחמה האמיתית תהיה בסופו של דבר על שאלת ירושלים.

פרחן הוא חבר המועצה האזורית חוף עזה, ובעבר מראשי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני

מאת גבי זהר

יוזמת חקיקה של 7 ח"כים בעבודה, ובראשם קהלני: ביטול חוק הגולן – רק ברוב של 70 ח"כים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מיד עם חידוש עבודת הכנסת, תתכונן קבוצה של חברי כנסת ממפלגת העבודה בראשותו של ח"כ אביגדור קהלני להניח על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, שתקבע כי ביטול חוק הגולן, שמכוחו סופח הגולן לישראל, יחייב רוב מיוחס של 70 ח"כים. הצעת החוק קובעת עוד כי כדי שהממשלה תוכל להחליט על נסיגה משמעותית בגולן, יידרש רוב מיוחס של 65% מכלל הנשאלים במשאל עם שיאשרו כן לנסיגה מהגולן.

בהצעת החוק הזו תומכים שבעה ח"כים מהעבודה, הנמנים על שדולת הגולן בכנסת – קהלני, אלי גולדשמידט, מאשה לובלסקי, יעקב שפי, עמנואל זיסמן, רענן כהן ויורם לס.

"יש לי זכות מוסרית לדאוג שהמפלגה תשמור על אמינותה בנושא רמת הגולן. מצע מפלגת העבודה הוא הבסיס שעליו נבחרנו. ישראל שלחה את התושבים לרמת הגולן והיא מחויבת להם מבחינה מוסרית", אמר קהלני.

חברי האגף היוני במפלגת העבודה תקפו בחריפות את יוזמת קהלני וחבריו. ח"כ חגי מירום, יו"ר חוג "הכפר הירוק", אמר כי "יוזמת החקיקה של הח"כים הנצים בראשות קהלני היא בבחינת ניסיון לסנדל את הממשלה ועלולה לגרום להפסקת תהליך השלום, לקרע במפלגת העבודה ואולי הביא לנפילת הממשלה".

ח"כ מירום מעריך, כי אם שבעת הח"כים מהעבודה אכן יתמידו בעמדתם על יוזמת החקיקה הם עלולים להצליח להעביר את החוק בעזרת האופוזיציה ולהביא על ידי כך למשבר ממשלתי. מירום פנה ליו"ר סיעת העבודה, ח"כ אלי דיין, וביקשו לכנס בדחיפות את סיעת העבודה בכנסת לדון ביוזמת קהלני וחבריו.

מירום אמר כי סיעת העבודה קיבלה לפני כמה חודשים החלטה, השוללת חקיקה שנועדה לשריין את חוק הגולן. ההחלטה התקבלה בעקבות הצעת חקיקה דומה שיזמו הליכוד והמפד"ל. מירום ציין כי מכוח אותה החלטת סיעה, מנועה קבוצת הח"כים בראשות קהלני להעלות את יוזמתה.

יו"ר סיעת העבודה, ח"כ אלי דיין, שלל אף הוא את יוזמת החקיקה של קהלני וחבריו. "עמדת הסיעה היא להתנגד לכל חקיקה שתגביל את סמכותה של הממשלה מלקיים משא ומתן עם סוריה או עם כל גורם אחר. חקיקה הקובעת כי תוצאות משאל העם יהיו ברוב מיוחד פירושה שיתוק המו"מ המדיני", אמר דיין.

אופיר פינס, מתאם הפעולות במפלגת העבודה, תקף אף הוא את יוזמת החקיקה של קהלני וחבריו ואמר: "כמה חברים בסיעת העבודה מתנהגים כליכוד ב'. זה התחיל בהקמת 'הדרך השלישית', ממשיך בשערורייה שאותם חברים העמידו עצמם בראש מסע הסברה ציבורי נגד ראש הממשלה בעיצומו של תהליך השלום ויסתיים בהליך חקיקה פרטיזאני".

השר שמעון פרס אמר אתמול כי לדעתו אין חובה לקיים משאל עם, שכן הנסיגה בה מדובר מתיישבת עם המצע שאותו הציגה מפלגת העבודה בבחירות וקיבלה מנדט מהבוחר. מצע זה דיבר על פשרה טריטוריאלית גם בגולן.

סגן שר הביטחון, ח"כ מרדכי גור, אמר: "אין מקום לחוקים שיגבילו את מדיניות הממשלה ויכולתה לפעול כראוי – כלומר להביא להכרעת העם במשאל עם את ההסכם הטוב ביותר שניתן להגיע אליו במגעים גלויים או חשאיים".

גור הזהיר מפני חזרה על סיסמאות פסולות כמו "עדיף שארם א־שייח על שלום" ולנסות למצות תהליך שלום מבלי שניאלץ לעמוד בסיבוב נוסף של מלחמה.

השר יעקב צור, הנחשב לשר "נצי" בעבודה, הגדיר את יוזמת החקיקה של קהלני כניסיון להניח על הממשלה חישוק על חישוק.

אלוף (מיל') אביגדור בן־גל, חבר לשכת מפלגת העבודה, אמר כי אם ההסכם שיושג עם סוריה יבטיח שלום על פי הדגם המצרי או על פי זה המתגבש עם ירדן, הרי ישראל לא צריכה להסס מנסיגה מוחלטת מהגולן.

בן־גל אמר, כי לדעתו ישראל יכולה לסמוך על הנשיא אסד שיכבד את חתימתו על הסכם שלום, כיוון שעד היום הקפיד למלא אחר כל ההתחייבויות וההסכמים שהוא עם ישראל ושמר על חזית שקטה לחלוטין בגולן, גם בעת מלחמת לבנון.

כמה חברי סיעת העבודה מתכוונים לדרוש שקהלני יצא משורות המפלגה משום שהוא עומד בראש מבצע המתיישבים ברמת הגולן, "עץ 94", שאחת ממטרותיו היא הפלת הממשלה. קהלני אמר שאין בכוונתו לעזוב את מפלגת העבודה – הוא רואה עצמו נאמן למצעה.

ח"כ אברהם בורג פנה למזכ"ל העבודה, ח"כ נסים זוילי, וביקשו לכנס את מוסדות העבודה כדי להציע להם לשנות את מצע המפלגה בהחלטות ועידתה ולהתאימם להתפתחויות בתהליך השלום.

"דבקים במצע המפלגה"

ח"כ גולדשמידט, הגיב על הדברים שהושמעו נגד היוזמה ואמר: "הטענות לא יכולות להיות מופנות כלפינו. יש להפנות אותם לאלה שמבקשים עתה לסטות ממצע מפלגת העבודה וההבטחות שנתנה לבוחרים ערב הבחירות. אנו, מי שמכונים חברי הלובי למען הגולן, דבקים במצע מפלגת העבודה".

גולדשמידט ציין, כי ביקורתו אינה מופנית כלפי רבין, שלא אמר עד היום כי הוא מצדד בנסיגה מוחלטת של ישראל מהגולן, אלא כלפי אותם שרים וחברי כנסת שכבר לפני המו"מ הבהירו לסורים שהם משתוקקים שישראל תסוג מכל הגולן.

ח"כ גולדשמידט רואה את הטענה, כאילו הוא וחבריו פועלים נגד ראש הממשלה ותהליך השלום. "גם אלה שחושבים שיש לסגת מכל הגולן צריכים להבין שמוטב שהדבר ייעשה בקונסנסוס רחב ככל האפשר – משאל עם".

יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אורי אור, חבר חוג "הופית" בעבודה, אמר שלדעתו אין סיכוי שסוריה תקבל נסיגה מזערית מבלי שיידעו כבר עתה מה יהיה קו הנסיגה הסופי לו מוכנה ישראל.

רקע / אלוף בן

תקדים "המודל המצרי"

דרישותיה של ישראל במשא ומתן עם סוריה מבוססות על התקדים של חוזה השלום עם מצרים, שנחתם ב־1979. ראש הממשלה, יצחק רבין, מבסס על "המודל המצרי" את דרישתו שהנסיגה מהגולן תתבצע בשלבים, על פני שנים אחדות, שבהן תיבחן הנורמליזציה ביחסי סוריה וישראל – כאשר ישראל עדיין אוחזת חלק ניכר מרמת הגולן.

ארבעת היסודות של "עסקת החבילה" שמציע עתה רבין לסורים, נכללו גם בהסכם השלום הישראלי־מצרי:

○ **עומק הנסיגה:** ישראל נסוגה לגבול הבינלאומי מרפיח לטאבה, והסכימה להוציא את כל כוחותיה הצבאיים האזרחיים מסיני. כל היישובים הישראליים פורקו ערב הפינוי.

○ **משך הנסיגה:** הנסיגה נמשכה על פני שלוש שנים מיום אשרור חוזה השלום, בשני שלבים. בשלב הראשון, תשעה חודשים לאחר האשרור, נסוג צה"ל לקו אל־עריש–ראס־מוחמד, באמצעיתו של מדבר סיני. בשלב נסיגת הביניים לא פונו יישובים מסיני. כעבור שנתיים וחודשיים נסוג צה"ל לגבול הבינלאומי.

○ **הזיקה בין הנסיגה לנורמליזציה:** עם השלמת נסיגת הביניים מסיני, בפברואר '80, הונהגה הנורמליזציה ביחסי ישראל ומצרים. שתי המדינות כוננו יחסים דיפלומטיים, החליפו שגרירים, ופתחו את הגבולות לתיירות ומסחר. ישראל נשארה בחלק מסיני עד השלמת הנסיגה באפריל '82.

○ **סידורי ביטחון:** בהסכם הישראלי־מצרי נקבעו אזורי פירוז ודילול כוחות, בעומק יחסי לשטחן של שתי המדינות. בשטח המצרי הונהגו סידורי הביטחון בכל שטח סיני, ואילו ישראל הסכימה לדילול כוחות בעומק של כחמישה ק"מ לאורך הגבול.

בסיני הוצב כוח רב־לאומי, שבו מרכיב אמריקאי חזק, לפיקוח על שמירת הסכמי הביטחון וחופש השיט במצרי טיראן. ארה"ב העניקה סיוע צבאי נרחב לישראל, כדי לפצותה על שדות התעופה ומתקני ההתראה שפינתה בסיני.

האופוזיציה תובעת להפסיק את פגרת הכנסת כדי לעקוב אחר מגעי הממשלה עם הסורים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראשי סיעות האופוזיציה תובעים להפסיק לאלתר את פגרת הכנסת, בעקבות ההתפתחויות המסתמנות לגבי הסדר עם סוריה. סיעות האופוזיציה תובעות גם לקיים לאלתר משאל עם על עתיד הגולן, "לפני שרבין יחתום על הסכם עם הסורים ויעמיד את העם בפני עובדה מוגמרת".

ראשי סיעות האופוזיציה גם החליטו לתמוך בהצעת החוק של חברי העבודה, בראשות ח"כ אביגדור קהלני, לשריין חוק הגולן ולרוב מיוחס במשאל עם שיחייב נסיגה מהגולן. עמדות אלו יביעו ראשי האופוזיציה ביום שלישי, בכינוס מיוחד של הכנסת על פי יוזמתם.

ראשי סיעות האופוזיציה התכנסו אתמול אחר הצהריים בלשכתו של יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, במצודת זאב בתל־אביב, כדי לתאם עמדות באשר למאבק הציבורי והפרלמנטרי נגד נסיגה מהגולן.

בישיבה השתתפו רפאל איתן, זבולון המר, אליהו בן־אלישר, אורי אריאל, מזכיר מועצת יש"ע, עו"ד יגאל סלונים, יו"ר הנהלת מולדת ויהודה הראל, מוועד יישובי הגולן. נתניהו לא הזמין לישיבה את חברי סיעת יעוד, כיוון שלדבריו, "הם מתנדנדים ולא ברור לאיפה הם שייכים".

הראל, חבר קיבוץ מרום־גולן, חבר מפלגת העבודה, עידכן את ראשי סיעות האופוזיציה בפרטי תוכנית החירום של ועד יישובי הגולן, למאבק ציבורי נגד ויתורים בגולן.

נתניהו אמר כי לא ייתכן שהכנסת תמשיך בפגרה, כאשר מתרחשות התפתחויות מדיניות הרות גורל, כמו ההסדר שיכלול נסיגה מרמת הגולן או כולו.

עוד אמר נתניהו, כי עיתוי ההתפתחויות אינו מקרי, והזכיר כיצד הסכם אוסלו התקבל בכנסת כאשר הכנסת היתה בפגרה. נתניהו הזהיר כי הממשלה בראשות רבין ממשיכה באותה דרך של יצירת עובדות מוגמרות שהכנסת תידרש לאשרן בדיעבד.

אשר להודעתו של רבין כי בשלב הראשון תהיה נסיגה מזערית וכי קו הנסיגה הסופי ייקבע רק לאחר תקופת בחינה של שלוש שנים, אמר נתניהו כי מי שהאמין לרבין שלא יטיל מס על הבורסה ולא ידבר עם אש"ף לא יכול להאמין להצהרתו זו.

יו"ר צומת, ח"כ רפאל איתן, אמר כי לדעתו אין כלל צורך בהסכם שלום עם סוריה. "מה רע במצב הנוכחי" – הוא שאל, [illegible] כי כיום נשמר שקט מוחלט בגבול עם סוריה, בלי שיהיה הסכם שלום עם ישראל.

איתן אמר כי על סיעות האופוזיציה לפעול יחדיו להקדמת הבחירות. הוא גם אמר כי צומת דורשת להפסיק מיד את פגרת הכנסת, כדי לדון בנושאים המדיניים החמורים, כלשונו, שהממשלה עומדת לחייב את העם בהם.

יו"ר המפד"ל, ח"כ זבולון המר, הביע חשש מפני מהלכים נסתרים של הממשלה שיעמידו את הציבור בפני עובדות מוגמרות, כמו שהיה עם הסכם אוסלו.

המר הביע ספק אם קהלני וחבריו לשדולה למען הגולן במפלגת העבודה אכן יעזו את הצעת החוק שעליה הודיעו.

עם זאת, הודיעו ראשי סיעות האופוזיציה כי יתמכו כאיש אחד בהצעת חוק זו, אם קהלני וחבריו יעלו אותה. במידה שלא יעלו את ההצעה, מתכוונות האופוזיציה להעלות הצעת חוק משלה.

יהודה הראל, חבר מרום גולן (במרכז), עם בנימין נתניהו ורפאל איתן, בפגישת ראשי האופוזיציה

שבת	כניסה	יציאה
ירושלים	5.17	6.30
תל־אביב	5.35	6.32
חיפה	5.28	6.31
באר שבע	5.33	6.30

מזג האוויר

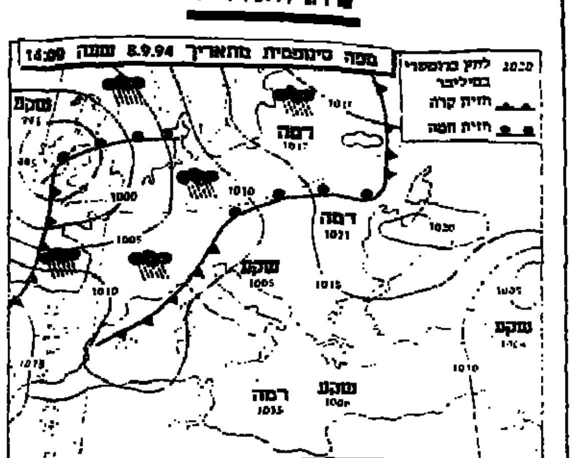

עלייה בטמפרטורות

מזג האוויר יהיה היום בהיר עד מעונן חלקית, עם עלייה הדרגתית בטמפרטורות.

הים יהיה נוח עד גלי; גובה הגלים מ־40 עד 70 ס"מ; טמפרטורת המים 29 מעלות.

תנשב רוח צפון־מערבית עד דרום־מערבית, במהירות של 20 עד 30 קמ"ש. תנאי ראייה טובים, עד גובה 3,000 רגל מעל פני הים.

תיאור המפה הסינופטית: אפיק גורם למזג אוויר מעונן וגשום במערב אירופה ובמרכזה. אפיק רדוד במזרח הים התיכון גורם למזג אוויר חם ונאה.

תקקיף לשבת: התחממות הדרגתית.

התחזית להיום

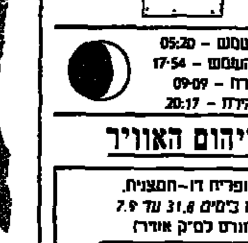

זריחת השמש – 05:20
שקיעת השמש – 17:54
זריחת הירח – 09:09
שקיעת הירח – 20:17

זיהום האוויר

מפלס הכנרת

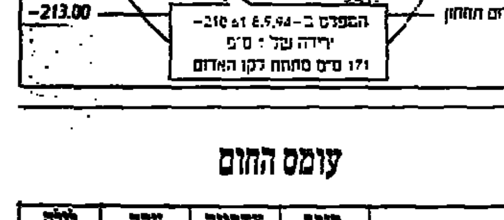

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור תל אביב	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור חיפה	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור ירושלים	קל	קל־בינוני	קל־בינוני	קל
אזור הגליל	קל־בינוני	קל־בינוני	קל	קל
אזור הבקעה	כבד	כבד	כבד	קל
צפון הנגב (באר שבע)	כבד	כבד	כבד	קל
אזור אילת	כבד	כבד	כבד	בינוני־קל

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	20	30	נאה
אמסטרדם	10	20	גשם
אתונה	25	34	בהיר
בודפשט	16	26	גשם
בוקרשט	12	30	נאה
בריסל	12	19	גשם
ברלין	13	17	גשם
וינה	16	28	גשם
ורשה	12	21	גשם
ז'נבה	14	17	גשם
יוהנסבורג	14	23	מעונן
לונדון	12	17	גשם
ליסבון	16	24	נאה
מדריד	12	30	נאה
מוסקבה	12	18	מעונן
ניו יורק	16	28	מעונן חלקית
פאריס	12	17	גשם
פראג	12	19	גשם
פרנקפורט	12	16	גשם
ציריך	10	16	גשם
קהיר	24	36	נאה
קופנהאגן	11	18	גשם
רומא	18	29	מעונן חלקית

מוזיאון ישראל
ירושלים
לרגל התערוכה: הזהב הקדום בעולם - וארנה, בולגריה
הרצאה:
זהב בבולגריה במהלך הדורות
מרצה אורח: ד"ר אלכסנדר מינצב,
המוזיאון לארכיאולוגיה, וארנה, בולגריה (באנגלית)
ביום א', 11.9.94, בשעה 19:00, באודיטוריום
דמי כניסה: 8 ש"ח. לחברים: 5 ש"ח

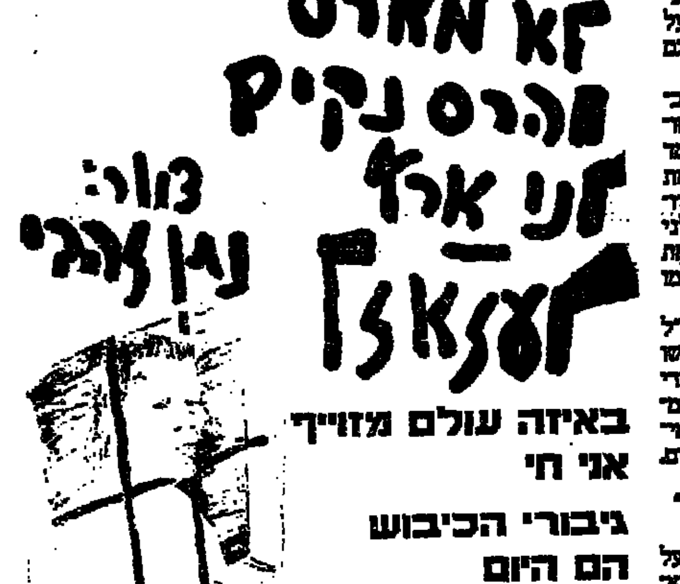
באיזה עולם מזויף
אני חי
גיבורי הכיבוש
הם היום
גיבורי השלום
ממלחמות ומבורסה
מקולו הבוכה של ילד רעב
מזכות המנוחל
שאין לו נחלה ולא אבות
מעשירים וחזקים
שקרנם אינה דועכת
מעוני קורע לב
משמור לי ואשמור לך
מחוסר דיור
מגנות הכסא ומאתן גבוה
מפיטורי עובדים
שקרקע חייהם שוקעת
מעולם קר
שאין בר קיימא
מכל אלה
המניות המוסריות קבורות
עמוק באדמה

מכירה פומבית מס' 19 תערך בבית־ציוני אמריקה אבן־גבירול 26 ת"א. ביום א' 11.9.94 בשעה 19.30
במכירה מאות תמונות וחפצי אומנות
שורשים
בית הספר לאספנות והערכה אמנותית וכספית
לימודי תעודה
(בת"א, ירושלים, חיפה, רחובות וכפר סבא)
שטיחים, תכשיטים, כלי כסף, ריהוט עתיק, אמנות וקוריוזה. מסחר באמנות.
מכירות פומביות. יודאיקה ונושאים אחרים.
טל. 03-5255948, 03-202685

החובש הפלוגתי נהרג מפגיעת טיל סאגר בנגמ"ש שעליו ישב

המחבלים הפתיעו את חיילי הצנחנים וירו לעברם כ-20 טילי סאגר

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

"המחבלים הפתיעו את כוח הצנחנים. הם ירו לעברם מטווח רחוק כ-20 טילי סאגר מאזור הכפר מג'דל סלים. אחד הטילים פגע בנגמ"ש שעליו ישב החובש סמל אוהד נסים, שנפגע באורח קשה ומת כעבור שעה מפצעיו.

"המחבלים ירו אש חזקה. הכוח שלנו השיב באש, אבל המחבלים הצליחו להסתתר בתוך הכפרים". כך אמר אתמול קצין בכיר בפיקוד צפון לאחר התקפת המחבלים על כוח צנחנים בגזרה המרכזית בדרום לבנון.

כוח של צנחנים, שמנה יותר מ-15 חיילים, היה אתמול בבוקר ים בדרכו לפעילות מבצעית סמוך לאזור מאלוסה שבגזרה המזרחית של אזור הביטחון. בכוח היו גם חיילי שריון שהיו במשימת תצפית וסיור על גבול הצפון.

בחיילי הצנחנים צפה במשך זמן ממושך כוח של חיזבאללה, שאסף מודיעין חיוני לשעת כושר. כאשר הגיעו חיילי הכוח למקום בו הבחינו בהם המחבלים נורו לעבר הכוח, שהיה חשוף, עשרות טילי סאגר. החיילים הפתעו, ובמטח הירי הראשון נפגע הנגמ"ש של החובש הפלוגתי סמל נסים, שנפצע באורח קשה ומת מאוחר יותר מפצעיו. חייל נוסף נפגע באורח קל עד בינוני. מאוחר יותר פונה הפצוע במסוק לבית החולים רמב"ם בחיפה.

במקביל ירו המחבלים כמות גדולה מאוד של פצצות מרגמה לעבר מוצבי צד"ל באזור מאלוסה. כוחות צד"ל וצה"ל השיבו באש לעבר מקורות הירי. מסוקי תקיפה של חיל האוויר הוזנקו למקום, ובדרכם פתחו אש לעבר המחבלים. למקום הוחשו כוחות נוספים של צה"ל. אלוף פיקוד הצפון, יצחק מרדכי, וקצינים בכירים הגיעו למקום התקרית ותוקף את חיילי הכוח.

אחת הבעיות המרכזיות בתגובת צה"ל, שבאה לידי ביטוי גם בהתקפה אתמול, היא העובדה שאנשי החיזבאללה יורים מבתי כפרים ובסמוך לעמדות אר"ם, וצה"ל לא יכול להשיב בירי לתוך הכפרים או עמדות האו"ם. לחיילי צה"ל ניתנה הוראה שלא לירות לתוך הכפרים.

"תקפו מטווח רחוק"

מפקד גדוד הצנחנים, סגן אלוף נועם, סיפר כי "הגדוד מבצע באזור הביטחון פעילות רחבה אינטנסיבית. הכוח התוקף בטילי סאגר הגיב כפי שאימנו אותו. אנחנו ממשיכים בביצוע הפעילות השוטפת כפי שנדרש. המוטיבציה של המחבלים גבוהה מאוד בתקופת החגים, הם מנסים לפגוע בנו ואנחנו נערכים בהתאם.

"בניגוד להתנקלויות קודמות עם המחבלים, בהן הם תקפו מטווח אפס, הפעם בוצע הירי מטווח רחוק מאוד. ערכנו תחקיר ראשוני, יש לקחים ברמה הטאקטית, אך בסך הכל הכוח פעל בסדר גמור", אמר סא"ל נועם.

לדברי סא"ל נועם, "אנחנו מנהלים פעילות בצורה הטובה ביותר כדי לתת ביטחון לישובי הצפון. המחבלים ירו מחוץ לרצועת הביטחון, מפאתי הכפר, ואנחנו נפגענו בהם".

14 חיילי צה"ל נהרגו מתחילת השנה בלבנון

קצין בכיר בפיקוד צפון אמר אתמול כי סמל נסים הוא החייל השישי מחטיבת הצנחנים שנהרג בלבנון מאז תחילת השנה.

מתחילת השנה נהרגו 14 חיילים בדרום לבנון. בשבוע שעבר נהרג החייל עופר תירוש מחטיבת גבעתי בהתקפת אנשי חיזבאללה.

אמש דווח על חילופי אש בגזרה המזרחית בדרום לבנון בין המחבלים לצה"ל.

מפה: רפנה רותקר

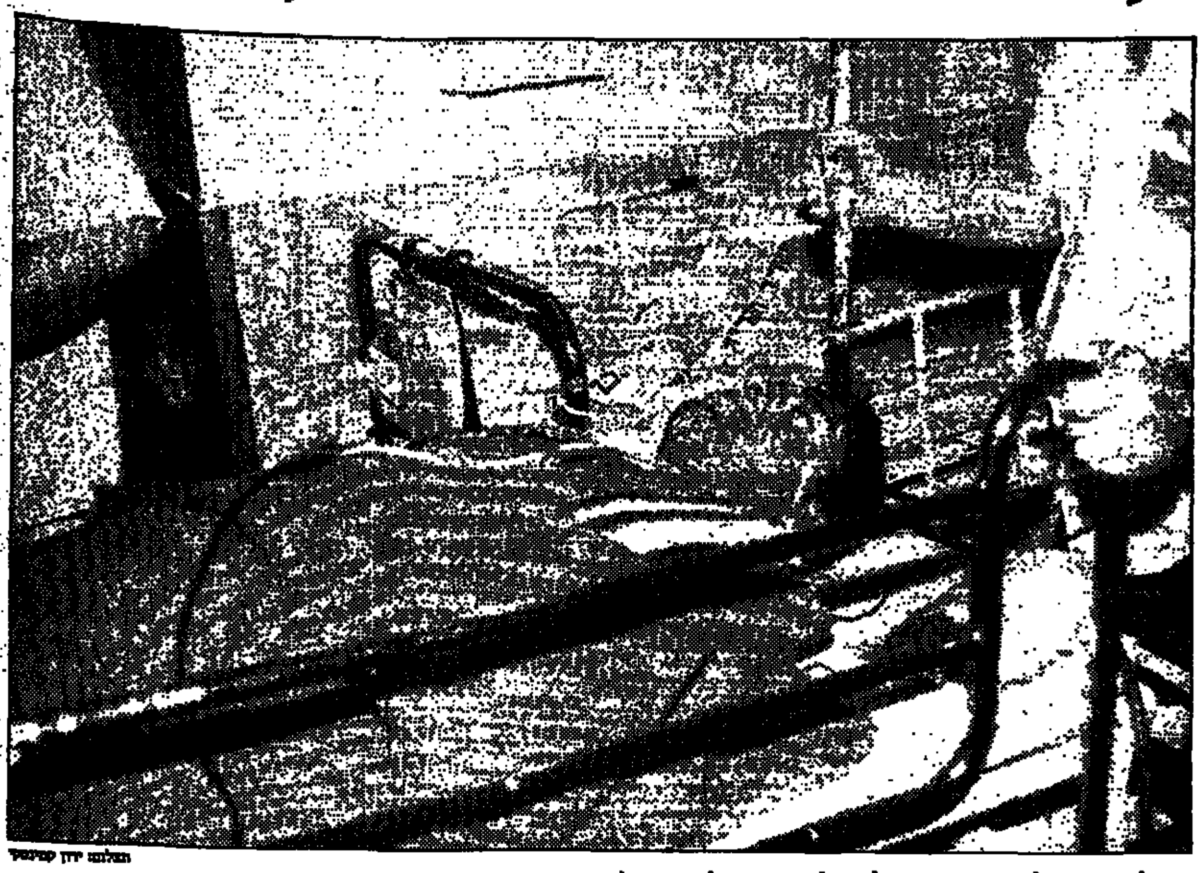

החייל שנפצע קל בהתקפת המחבלים בלבנון מגיע לבית החולים רמב"ם בחיפה

צילום: יהודה קמיסטר

אתמול בטלוויזיה / חגי חיטרון

קליפ זה חתיכת משהו

ריטה – ציפור זרה, סרט תעודה בערוץ 2 במאית: שרית קדם

את המשפט המדהים "קליפ זה חתיכה של משהו", אמר במאי הוידיאו־קליפ "ריטה – ציפור זרה", ידיב גבר. הוא אמר אותו בטון של סיכום ומיצוי, בסיומו של סרט התעודה "ריטה – ציפור זרה". הסרט מתעד אותו, את ידיב, מכין את הווידיאו־קליפ.

מה באמת למדנו על מה שמתרחש מאחורי הקלעים של הכנת וידאו־קליפ כזה? לא הרבה. לא שמענו למשל כמה אנשים מועסקים במבצע, רק שמדובר בהמון אנשים, שהם "צוות מדהים", כדברי ריטה. למדנו שבגלל רוח הצוות העליזות בפועל היו נמוכות בהרבה מהעלויות האמיתיות שכרוכות בהפקה כזאת, כדברי רוני בראון, מנכ"ל הליקון.

מה כן הראו לנו? הראו תולייה שנייה בשרשרת של קידום מכירות. בראשית היה תקליט חדש של ריטה; אחר כך וידאו־קליפ, שנועד לקדם אותו. עכשיו יש גם סרט תעודה על הכנת הווידאו־קליפ, שמקדם את הווידאו־קליפ, שמקדם את התקליט.

כשכולם מרגישים רתומים לאותה מטרה, יש לזה ביטוי בתוצאה: סרט התעודה נגוע יותר מדי בזוהר של האובייקט שהוא מתעד. הסרט קצבי, מעורטל, בנוי מ"שוטים" קצרים מדי ושילובים קצביים ויצירתיים מדי. בתחילת הסרט שומעים את הבמאית אומרת לניצבים שיעשו "הבעה מסוימת של מעניין, כוח, טיפה זדון". מעניין. אבל בכך נגמרת ההצצה אל המסכה. מכאן ואילך רוב המידע הוא פרגון הדדי, ומשפטים רווי הנות שנשמעים כמו פרודיה על עצמם.

ריטה: "כשהתפללתי לאלוהים שאהיה זמרת, ראיתי את עצמי שרה, לקהל".

ידיב גבר, הבמאי: "מבחינתי ומבחינת ריטה הקליפ הוא סגירת מעגל. שנינו למדנו בבית צבי".

ריטה: "לדמויות כאלה אני הכי מתחברת בעולם, יש שם הרבה בטוף".

ניצבת: "זה חוויה פה".

ידיב גבר: אנשים (שמשתתפים בהפקה) נותנים, ונותנים בעצם בגדול... אני לא יודע כאילו איך תיראה התוצאה הסופית, אבל היה איזשהו קסם בצילומים".

כאלה מין. ובסוף רואים את הבמאי אומר: "חבר'ה תודה רבה רבה". אלא מה.

1995
שנה טובה בפורד

פורד פותחת את השנה במחירי מתנה על כל דגמי פורד 1995 החדשים

מתנת פורד	דגם 95	מחיר ספטמבר	מחיר מחירון
3940 ש"ח	מונדאו	החל מ- 92,000 ש"ח	החל מ- 95,940 ש"ח
4025 ש"ח	אסקורט	החל מ- 65,899 ש"ח	החל מ- 69,924 ש"ח
1441 ש"ח	פיאסטה	החל מ- 54,500 ש"ח	החל מ- 55,941 ש"ח

שנה טובה מפורד

המבצע לרכב פרטי בחודש ספטמבר בלבד

לקבלת פרטים צלצל עכשיו 177-022-1989

Ford

לא מפסיקה להפתיע

• המחיר למונדאו, 4 דלתות אוטומטית, דגם 1.8 CLX.
אסקורט 4 דלתות דגם 1.6 CLX ופיאסטה בנ"ר 1.4 כולל מגן לפי מחירון 95011
• המחירים כוללים מע"מ. לא כוללים אביזרי רישוי ומס בולים.

• החברה שומרת לעצמה את הזכות לשנות את המחירים בכל עת

ת"א: יגאל אלון 59, 03-5375252 • חיפה: יפו 145, 04-555999 • י-ם: דרך בית לחם 144, 02-722111 • ת"א: סולובה, המלאכה 7, 03-5624142 • חיפה: ליבות, צ'ק פוסט, מקלף 2, 04-727272 • חיפה: מוסך ברק, הרוצי התעשיה 6 במפרץ חיפה, 04-722695 • ב"ש: שד' ה' הנורים 1, 07-... • נצרת: פריד דאהר, אוהה, 06-555266 • נתניה: סע-ות, הרצל 54, 09-823852 • ראשל"צ: אחים ולצמן, נחלת יהודה, 03-9613271 • חדרה: אחים מסלי, הגיבורים 78, 06-322937 • אשקלון: שרותי צ'יד את צפון, 07-750811 ובמוסכי פורד המורשים בכל רחבי הארץ

וסמי פיקלמן

"סוריה מוכנה לשלום חם, ותתבע תנאים טובים מאלה שקיבלה מצרים"

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

סוריה טוענת שהסדר עמה יהיה שונה מהסדר עם מצרים, שכן היא מוכנה לשלום חם ולא קר; כך אמר השגריר איתמר רבינוביץ, ראש משלחת ישראל לשיחות עם סוריה, בראיון ל"הארץ". רבינוביץ אמר, כי סוריה תדביק להצעתה תווית מחיר, כלומר, תתבע תנאים טובים יותר מאלה שקיבלה מצרים.

השגריר ציין כי המחלוקת המהותית בין ישראל לסוריה מתמקדת בהיקף הנסיגה ובמשך הזמן של מימוש ההסכם באשר לשלום ונורמליזציה, מול נסיגה וחלוקת הזמן לשלבים. לדבריו, ישראל מאמינה בשלושה שלבים ומייחסת חשיבות רבה למבנה הפנימי של כל שלב.

האם השעה כשרה להצעת גישור אמריקאית?

הפער גדול מדי וכל ניסיון להציע הצעת ביניים יזיק יותר מאשר יועיל. אנחנו עדיין בשלב של פער מהותי וממשיכים בשיג ושיח עם הסורים באמצעות האמריקאים. יש אמנם תזוזות קלות, אבל נותר פער בעמדות המוצא שלנו ושל הסורים.

מבחינת פרוצדורה ואווירה, אנו עוסקים יותר בדיפלומטיה פומבית וכאן יש שינוי ניכר, בהשוואה למצב שהיה לפני כמה חודשים. אז הסורים דחו את הפנייה הישראלית ואת העצה האמריקאית לעסוק בדיפלומטיה פומבית. הם טענו שזו צריכה להיות פונקציה של התקדמות מהותית וכל עוד אינם באים על סיפוקם, הם אינם מוכנים לעסוק בכך. אנחנו טענו שלא מדובר בוויתור, כי הדבר מכוון לקדם את כל התהליך לטובת כל הצדדים.

רבינוביץ: "תזוזות קלות"

איזו חשיבות אתה מייחס לדברי של פארוק א־שרע בלונדון?

כדי שלא נתפס כרגע מסוים רוביקון דרמטי, החלו הסורים לעסוק בדיפלומטיה פומבית, למשל שידור הטקסים עם ירדן.

במשרד החוץ בירושלים נכתב נייר שמדגיש את הפרשנות השלילית שליוותה את השידור בטלוויזיה הסורית. זו דעתו של כותב הנייר ואני לא מסכים עם הקביעה הזו. עכשיו הגענו למצב ששר החוץ פארוק א־שרע ענה בזורטיין, לראשונה, לשאלות של עיתונאים ישראלים. לראשונה, בשיחה עם שר החוץ הדני הוא השתמש בביטוי "שלום חם". יש לנו כאן נקודת חיבור מעניינת בין דיפלומטיה פומבית למהות.

מה אנו עוד רוצים מהמהדים שלא קיבלנו?

בראש ובראשונה אנו רוצים התקרבות בעמדות של סוריה לעמדותינו. הצגנו במאי ובילה של הסורי וקיבלנו מענה סורי מאכזב. הלו תזוזות לטובה בעמדה הזו, אך עליהם לצעוד כמה צעדים מהותיים כדי לגשר על הפער. גם כמה שנוגע לדיפלומטיה פומבית ולצורות ההדברות יש מה לשפר.

איך תשמע את המונח "שלום חם", אם בשבוע הבא תצביע סוריה בליגה הערבית נגד ביטול החרם על ישראל.

זו אחת מהסוגיות הרבות שעל פיהן אנו מודדים תמורות ביחסה של סוריה, כמו שאלת הגשת האמנה שלנו לעצרת: האם שר החוץ שלהם ייצא כאשר שר החוץ שלנו יגאם? פגישות עם יהודים, התנהגות בעניין החרם היא אחד הסימנים. התקשורת הסורית מרמזת על המשך הקו הישן. האמריקאים לא הרימו ידיים ומקווים שקואליציה של ארבע מדינות תצליח להעביר את ההצעה. הם עושים זאת מתוך מסירות, אבל גם בהערכה שהצלחה אינה מובטחת.

אפשר לצפות לחזרת השיחות לוואשינגטון?

אין לנו עניין במפגש פורמאלי כאשר הוא, אלא במפגש שמניב תוצאות, וכאשר הקרקע תהיה בשלה, מבחינת מהות ומבנה השיחות, יהיה טוב לחזור לשיחות וואשינגטון, אף לא שעה קודם לכן.

ראשי היישובים בגולן מתכננים "מאבק חסר פשרות" נגד החלטה על נסיגה

מאת כתבי "הארץ" בצפון

ראשי היישובים בגולן נערכים לארגון גל הפגנות ומחאות, לדבריהם, בעקבות ידיעות כי למרות ההכחשות עומדת ישראל לסגת מרמת הגולן בתוך שלוש שנים. מחר בערב תתקיים עצרת מרכזית בגולן בהשתתפות תושבי האזור.

מיד לאחר העצרת מתכננים ראשי היישובים ברמת הגולן שורת צעדי מחאה חריפים ביותר, הכוללים בין השאר השתלטות על אזורים שונים ברמת הגולן. כמו כן, נמסר כי כמה מראשי היישובים מתכוונים לפתוח בשביתת רעב ממושכת.

ביום רביעי בלילה התכנסו ראשי היישובים לישיבת חירום והחליטו לא להסתפק עוד "בשיחות סלונים והעברת מסמכים בפאקסימיליה" ולצאת למאבק חסר פשרות, כדי שהגולן יישאר בשטח ישראל. תוכנית עצירת הנסיגה קיבלה את השם "עוז 94" וועד ראשי היישובים גייס למטרה זו את ח"כ אביגדור קהלני.

בישיבה אמרו ראשי היישובים כי ברור להם שרבין לא מתיר לפרסם מידע על הסכמים עם הסורים, כדי להימנע מלחץ ציבורי.

אורי מאיר, חבר מושב רמת מגשימים, אמר אתמול: "אני לא אעזוב את ביתי ברמת הגולן". לדבריו, אין כיום בממשלה מי שיכול לקבל החלטה כה חשובה ולכן הוא לא מייחס חשיבות רבה לפרסומים בעניין. מאיר העריך כי לא תקום מחתרת יהודית חדשה, אבל, לדבריו, תהיה התנגדות לכל ניסיון של פינוי תושבים בגולן.

לטענת ראשי היישובים, על פי תוכנית הנוכחית ישנה כוונה לפנות 35 יישובים בתוך זמן קצר ולאחר מכן מקומות נוספים, לרבות קצרין והחרמון. לדבריהם, ידוע בבירור כי צה"ל עומד לסגת באופן מיידי לקו המצוק ותוך שלוש שנים לגבול הבינלאומי.

יו"ר ועד יישובי רמת הגולן, אלי מלכה, אמר כי הממשלה מתכוונת לבצע מאחורי גבו של העם והכנסת מהלכים חמורים ובלתי הפיכים. לכן, לדבריו, נרתמו אנשי האזור למאמץ לשכנע חברי כנסת חברים ממפלגת העבודה להצביע בכנסת נגד נסיגה מרמת הגולן.

פיס

בהגרלת הפיס שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים:
ב-1,000,000 שקל זכה כרטיס מספר 599982
במכונית הונדה זכה כרטיס מספר 656520
ב-5,000 שקל – כרטיסים מספר: 271616 273951 339316 071640 091352 565638 530110 117166 198316 343708 552708 735390 737234 618542 049371 785272 453272 157232 574444 456839 217965 014915 246581 568840 445374 496123
ב-1,000 שקל – כל הכרטיסים המסתיימים בחמש הספרות: 64558 01937 63087 46789 40421 89038 31382 61090 75117 88791 04697 16739 83582 26434 83136 70949 61462 98502 95004
ב-100 שקל – כל הכרטיסים המסתיימים בשלוש הספרות 023 292 583 136

לוטו

בהגרלת הלוטו שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים:
5 16 26 31 41 49 המספר הנוסף 14

هكذا من الأصل

מקורות במשטרה: בקרוב יוגשו כתבי אישום בפרשת עצורי הימין הקיצוני

מספר העצורים בפרשה מגיע ל-6. המשטרה בודקת אפשרות שאנשי הקבוצה קשורים לרצח נהג מונית פלשתינאי בי-ם ו-3 פלשתינאים בתרקומיא

מאת נדב שרגאי ושלמה דרור

שלושה תושבים נוספים מקריית ארבע נעצרו אתמול ושלשום על ידי היחידה לחקירות פשעים במטה הארצי של המשטרה, בחשד למעורבות בהתארגנות בלתי חוקית של קיצונים מהימין ובפרשת גניבת הנשק מצה"ל. העצורים הם אלישיב קלה, בן 23, עידו אלבא, בן 30, ואברהם סיבי, בן 40.

קצין צה"ל אורן אדרי, בן 23, נעצר לפני כשבוע כחשוד במעורבות בפרשה. יחד עם אדרי נעצרו שני תושבי קריית ארבע נוספים – איתן קהלני, בן 23, ואחיו יהודה, בן 28. יצוין כי יהודה קהלני הועמד לדין לפני כשנה יחד עם נעם פדרמן מ"כך" בחשד לגרימת נזק לרכוש ערבי. הוא זוכה. אחד מהעדים במשפט היה הד"ר ברוך גולדשטיין, שביצע את הטבח במערת המכפלה בפברואר 93'. איתן קהלני נעצר לפני כשנתיים ליד מערת המכפלה לאחר תגרה עם פלשתינאים.

עו"ד נפתלי ורצברגר, המייצג את קלה ואת אלבא, פנה אתמול בבוקר לבית משפט השלום בירושלים בבקשה להורות למשטרה להביא את העצורים לבית המשפט בהירות, ולא להמתין 48 שעות עד להבאתם בפני שופט. בית המשפט הורה למשטרה להביא את העצורים בפני שופט היום ב-9 בבוקר.

ורצברגר אמר אתמול כי "נאלצנו לנקוט צעד זה כדי למנוע מהמשטרה לבצע צעד דומה לזה שביצעה עם העצירים האחרים". כזכור, שלושת העצורים האחרונים בפרשה הובאו להארכת מעצר בבית משפט בחיפה, בעוד עורך דינם ובני משפחותיהם המתינו להם בירושלים. לדברי ורצברגר, הוא לא הצליח לקבל מהמשטרה פרטים לגבי החשדות נגד לקוחותיו. לדברי ורצברגר, נסיבות המעצר וסעיפי האישום אינם ברורים.

מקורות במשטרה מסרו כי החקירה מתמקדת בגניבה והעברת אמצעי לחימה ונשק מהצבא לגורמים אזרחיים. לדברי המקורות, על פי מצב החקירה נראה כי בקרוב יוגשו כתבי אישום בפרשה.

המשטרה גם בודקת אפשרות שאנשי הקבוצה קשורים לרצח נהג מונית פלשתינאי בירושלים ולרצח שלושה פלשתינאים בכפר תרקומיא שבנפת חברון. נהג המונית מסילואן נרצח לפני שלושה חודשים, וגופתו התגלתה ביער ירושלים. הנהג נורה בקליעי כדור רובה בקטר 5.56 מ"מ הנמצאים בשימוש צה"ל. עד ראייה סיפר כי הנהג אסף אדם בעל זקן וכיפה כשעה לפני שנמצאה גופתו.

לפני כעשרה חודשים נרצחו שלושה פלשתינאים בשביל עפר ליד תרקומיא. על פי עדויות, ממכונית שעברה בסמוך לשלושה יצאו שני אנשים וירו בהם. שני רועים שהיו בסביבה היו עדים לאירוע.

אלבא. "צדיק אמיתי"

לדברי המקורות במשטרה, לעצורים לא היה קשר לתנועות הימין הקיצוניות הקיימות.

הרב אלבא הוא ראש כולל מערת המכפלה, בו למד ארז שמואלי, שנרצח לפני כשנתיים כאשר הלך למערת המכפלה. סיבי עלה לארץ מצרפת לפני 12 שנים. בין חלק מהעצירים נרקמו קשרים – קהלני ואלבא השתתפו בקבוצה שקראה תהילים במערת המכפלה, בה התפלל גם שמואלי.

הרב עידו אלבא שנעצר אתמול הוא בוגר מרכז הרב ונחשב בתקופת לימודיו בישיבה לשקדן ומתמיד. ראש מועצת קריית ארבע, צבי קצובר, הגדיר אתמול את אלבא כ"צדיק אמיתי".

"כת של רשעים"

לדברי חבריו של אלבא, הוא נטל חלק פעיל בהפגנות הרבות שערך הימין נגד הממשלה מאז נחתמו הסכמי אוסלו. בסוף השבוע שעבר סיפרו חבריו של סגן אורן אדרי, כי הוא היה קשור לאלבא.

קלה, תושב בית הדסה, היה לדבריהם בסיירת גולני ונפצע מיידוי אבנים בעת פעילות מבצעית בלב בן א־שקייה. הוא איבד את עינו והוכר כנכה צה"ל. גם קלה הוא מידידיו של אלבא. אשתו של קלה, מוריה, סיפרה אתמול כי בעלה "לא היה מעורב בשום פעילות בלתי חוקית". לדבריה, "הוא לא אדם שמעורב פוליטית". לדבריה, הממשלה היא "כת של רשעים שהרסו את המדינה".

אברהם סיבי, תושב גבעת החרסינה, הוא קבלן שיפוצים ובעל מסעדת בגטים בכניסה לקריית ארבע, שם נעצר אתמול. דובר היישוב היהודי בחברון, נועם ארנון, אמר אתמול כי סיבי, למיטב ידיעתו, אינו קשור בפעילות בלתי חוקית.

כל ששת העצורים בפרשה לא הורשו עד אתמול להיפגש עם עורך דין, למעט אורן אדרי, שנפגש אתמול עם פרקליטו, עו"ד ציון אמיר, ועם בני משפחתו, על פי החלטת בג"ץ.

"מנפחים בלון של מחתרת"

ארנון אמר אתמול כי "ההרגשה שלנו היא שמנפחים בלון של מחתרת, שבסופו של דבר יתפוצץ ללא כל תוצאות".

תצלום: יואב לוף

אביו של אדרי (משמאל) עם אמו ואחותו בבית המשפט העליון בירושלים, שם מחה פרקליטו על האיסור להיפגש עם מרשו

פרקליטו של הקצין החשוד במסירת נשק לאנשי ימין, שנפגש עמו לראשונה מאז מעצרו:

"אורן אדרי מכחיש החשדות המיוחסים לו ומתלונן על יחס משפיל של חוקריו"

מאת נדב שרגאי ומשה ריינפלד

אורן אדרי, קצין צה"ל בדרגת סגן, שנעצר לפני כשבוע בחשד כי גנב נשק והעבירו לגורמים קיצוניים בימין שתכננו לבצע פיגוע נגד פלשתינאים, מכחיש את החשדות המיוחסים לו. כך אמר אתמול פרקליטו, עו"ד ציון אמיר.

עו"ד אמיר נפגש אתמול אחר הצהרים עם מרשו במשך כשעתיים. לדברי אמיר, אדרי נמצא במצב קשה והוא "שבור נפשית", עקב יחס החוקרים אליו בשבוע האחרון, שהיה לדבריו משפיל, מבזה ומאיים. הוא סירב לפרט אילו סוגי השפלות עבר אדרי.

לדברי עו"ד אמיר, מרשו התלונן על דרך החקירה נגדו ואמר כי הוא נחקר בעניין העברת כלי נשק לגורמים קיצוניים בימין וכן בעניין קשר למעשי פשע שבוצעו בעבר נגד פלשתינאים, ובין היתר קשר לרצח שלושה פלשתינאים בני משפחת פאטפאטה בכפר תרקומיא שבנפת חברון, שבוצע לאחר רצח בני משפחת לפיד. לדבריו, אדרי כופר בכל קשר או מעורבות בביצוע רצח זה.

עו"ד אמיר סירב להרחיב את הדיבור על פרטי החקירה של מרשו, בטענה כי הדבר יזיק לו.

ערר על מעצר אדרי

עו"ד אמיר הגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה ערר על מעצרו של סגן אדרי.

עו"ד אמיר ביקש מבית המשפט להורות על שחרורו, בנימוק כי מעצרו הוארך בגלל חומרת החשדות נגדו, ולא בגלל טיב הראיות שהוגשו לבית המשפט. עו"ד אמיר אמר בדיון כי אדרי כופר מכל וכל בחשדות המיוחסים לו.

לטענת עו"ד אמיר, לאדרי, הרואה בשירותו בצה"ל שליחות, אין עבר פלילי. לטענת הפרקליט, לפי מיטב ידיעתו אין בידי המשטרה כל ראיה של ממש הקושרת את הקצין לעבירות המיוחסות לו.

היום ב-10.30 בבוקר יתקיים דיון בבית המשפט המחוזי בחיפה בבקשת המשטרה להאריך את מעצרו של אדרי ובערר שהגיש עורך דינו.

פרקליטו של סגן אדרי, עו"ד אמיר, מחה אתמול בבית המשפט העליון על עצם הוצאת הצו האוסר פגישה בינו לבין לקוחו, ועל הדלפת פרטי החשדות שהועלו נגד אדרי ברבים. עם זאת הודיע עו"ד אמיר לשופטים – גבריאל בך, מישאל חשין וצבי טל – כי הוא מסיר את עתירתו לבטל את הצו, לאחר שבא כוח המדינה, עו"ד מלכיאל בלס, הודיע אתמול בבוקר כי תוקף הצו יפוג באותו יום אחר הצהריים.

עו"ד אמיר פירט באוזני השופטים את השתלשלות הפרשה מעת שקיבל עליו את ייצוגו של אדרי. למרות שעל פי בקשת המשטרה הוציא בית המשפט המחוזי בירושלים צו איסור פגישה בין אדרי לבין פרקליטו, הודלפו לכלי התקשורת פרטים מלאים על החקירה ותוכנה. על פי פרסומים אלה, נחשד אדרי בגניבת נשק מצה"ל והעברתו לפעילים בימין הקיצוני, ואולם עקב הוצאת הצו, נמנע מעורך דינו כל מידע על הסיבות למעצרו.

בערב החג נלקח אדרי לבית משפט השלום בחיפה, ובעוד חל עליו האיסור להיפגש עם עורך דינו, נערך שם דיון בדלתיים פתוחות, וניתן לעיתונאים לצלם את הפרוטוקול ולפרסמו ברבים. עו"ד אמיר אמר כי האיסור על פגישתו עם אדרי הוטל מנימוקים ביטחוניים, אך הדבר לא מנע משר הביטחון, יצחק רבין, להתראיין לכלי התקשורת בנוגע לפרשה, להחוות דעתו עליה, להפר את כללי הסוב־יודיצה, ולמעשה להרשיע את אדרי ללא משפט. "אם כל זה לא פוגע בביטחון המדינה, האם פגישה עם עו"ד האמון על שמירת החוק תהיה פגיעה?" שאל עו"ד אמיר.

השופט בך השיב כי בג"ץ אינו הכתובת למחאות על הדלפות לכלי התקשורת, וכי בעניין זה על העותר לפנות אל "חוגי המשטרה או הצבא", כלשון השופט. בך הוסיף כי דברי עורך הדין, כי "כל" החומר הודלף, אינם אלא ספקולציה, משום שקיים כנראה גם חומר חסוי באותו עניין. סגן אדרי לא הובא לדיון בעתירה. באולם נכחו אביו, אמו ואחותו.

מערכת הביטחון דחתה הצעה שקצינים פלשתינאים יורשו לשאת נשק במעבר הבטוח

הטלוויזיה הפלשתינית תחל לשדר בעוד חצי שנה

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

מערכת הביטחון, בשיתוף עם גורמי צה"ל בוועדות הקישור עם הפלשתינאים, דחו בימים האחרונים הצעת פשרה שהוצעה על ידי הפלשתינאים, לפיה, קצינים בכירים יוכלו לעבור במעבר הבטוח כשנשקם עליהם.

בכך, טענו, תיפתר המחלוקת בין ישראל לאש"ף בנושא זה, והמעבר הבטוח ייפתח באופן רשמי.

מקור צבאי בכיר גילה כי הצעת פשרה זו של הפלשתינאים נדחתה בתקיפות, מאחר וישראל מתנגדת ששוטרים או קצינים פלשתינאים ייצאו עם נשק לתחומי הקו הירוק.

משום כך נדחה שוב הטקס הרשמי של פתיחת המעבר הבטוח, שבו אמורים לעבור פלשתינאים מעזה ליריחו דרך ארבעה צירי תנועה העוברים בתוך הקו הירוק.

ישראל דורשת שהנשק של העוברים במעבר יופקד ברכב הליווי ויוחזר להם עם הגיעם לעזה או ליריחו.

מקור צבאי בכיר אמר כי מערכת הביטחון לא תתיר בשום פנים ואופן לפלשתינאים לצאת מעזה ליריחו כשעל גופם נשק מחשש להתלקחות שעלולה להביא למרחץ דמים. עוד אמר המקור הצבאי הבכיר כי מערכת הביטחון לא יכולה לבדוק כל שוטר פלשתינאי, ולפיכך הוחלט להתנגד באופן מוחלט לכל הצעה שקצינים ייצאו עם נשק.

עזה (ע"י). צופי הטלוויזיה הפלשתינית ברצועת עזה התבוננו בגאווה, בשעה שהשלג בערוץ 21 נמס לראשונה והפך לתמונתו המחייכת של יאסר ערפאת, שהתחלפה ל[illegible] באות התחנה. אך רק בעוד ששה חודשים יקבל שירות השידור הפלשתיני את הציוד הדרוש לפתיחת שידורים רגילים. כך מסר אתמול מתאם התחנה, האשם מאקי. "לאחר ששה חודשים, זו תהיה תחנת טלוויזיה ממלכתית רגילה, כמו כל תחנת טלוויזיה בעולם", אמר.

לדבריו, יוכלו צופי הטלוויזיה בעזה, המכונים בזהירות את ה[illegible] שלום, ליהנות החל ממארס הקרוב, בין 18.00 ל-22.00, מסרטים ערביים, סרטים מצוירים וחדשות, וכן מקריאת פסוקים מהקוראן מפי מנהיגים רוחניים ידועים. בתוכניות ישובצו פרסומות לחברות ותעשיות פלשתיניות.

שירות השידור הפלשתיני מנוהל בידי הרשות הפלשתינית והוא שוכן ליד משרדו של ערפאת במטה אש"ף ברצועה.

ישראל הרשתה לפלשתינאים להקים תחנות רדיו וטלוויזיה באזורי האוטונומיה, בשעה שנחתם על הסכם קהיר בחודש מארס האחרון.

איטליה, גרמניה ודנמרק הבטיחו לשלוח לתחנת הטלוויזיה הצעירה מכשור מתקדם, וכן הסכימו להדריך את אנשיה. מאקי, יליד עזה, עבד בשירותי השידור של ירדן ומדינות המפרץ במשך יותר מ-20 שנה.

ישראל מעכבת את כניסתם של 75 אזרחים ושוטרים פלשתינאים

לטענתה, הפלשתינאים עברו את מכסת השוטרים שהותרה להם

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

כ־75 פלשתינאים מעוכבים בצד המצרי של מסוף רפיח, משום ששלטונות ישראל אינם מאפשרים את כניסתם לרצועה. חלקם מגויסים למשטרה הפלשתינית, חלקם אזרחים שאמורים לעבוד ברשות, וחמישה הם אנשי החזית העממית שחיו עד כה בחו"ל, ואשר קיבלו אישור להיכנס לרצועה. עם הגיעם לרפיח נמסר להם שהם מנועים להיכנס בשל שיקולים ביטחוניים.

רבים מהמעוכבים במסוף רפיח שוהים שם כבר שלושה חודשים. אנשי החזית העממית, שלכולם תפקידים רשמיים שונים ברשות, שוהים במסוף זה 45 יום, וישנים במסגד שבמקום.

לדברי מקור פלשתיני, עלה נושא השוטרים והאזרחים המעוכבים (להוציא אנשי החזית העממית) בדיוני ועדת הקישור הצבאית העליונה. לדברי המקור, הצד הישראלי התלונן בפני הפלשתינאים על שהם עברו את מכסת השוטרים שהותרה להם בהסכמי אוסלו. למשטרה גויסו תושבים רבים מהרצועה, הרבה מעבר ל־2,000 המקומות שהוקצו להם מלכתחילה. משום כך, מסר המקור, לא מסכימה ישראל לכניסה שוטרים נוספים.

מחלוקת זו כמעט ויושבה, לפי המקור הפלשתיני, כשהצדדים הסכימו להפריד בין שמות השוטרים והאזרחים, ולהתיר את כניסת האזרחים. אך נושא המחלוקת הסבוך במשא ומתן בין שני הצדדים – סידורי המעבר הבטוח בין עזה ליריחו – לא יושב עדיין. לטענת המקור הפלשתיני, מעדיפים הישראלים לקשור שני הנושאים, ולכן הם לא מתירים עדיין את כניסת האזרחים, כפי שהוסכם. הפלשתינאים דורשים שהשוטרים הפלשתינאים שנוסעים במעבר הבטוח יורשו לשאת את נשקם, ואילו הצד הישראלי דורש שבזמן הנסיעה כלי נשקם יופקדו בכלי רכב ישראלי, שילווה לשיירה הפלשתינית.

חמישה אנשי החזית המנועים מלהיכנס היו כלולים ברשימה של 21 חברי הארגון, עובדי אש"ף. ככל הידוע, יאסר ערפאת השתדל באופן אישי למען התרת כניסתם הן על ידי ישראל והן על ידי הנהגת ארגונם בחו"ל. כמה מהם נחשבים פעילים בכירים מאוד בחזית העממית, וגם אם הם לא שינו את עמדתם הרשמית נגד הסכם אוסלו, בואם נחשב גם ניצחון לערפאת משום שהוא לא היה מתאפשר ללא ההסכם. 11 מהם נכנסו לרצועה ב־27 ביולי, ארבעה נוספים נכנסו דרך ירדן, והשאר עוכבו. הבכיר שבהם, המקורב במיוחד לערפאת, מוחמד מסאלמי מבית לחייה, עוכב מה־27 ביולי עד ה־10 באוגוסט, ולבסוף הותרה כניסתו. מסאלמי היה בעבר אחראי על השטחים מטעם החזית.

לטענת גורמי ביטחון ישראליים, לאחר עיון מחודש בפרטים של החמישה, שונתה ההחלטה המקורית להתיר את כניסתם, ונקבע שהם "מנועי כניסה". כדוגמה, טענו גורמי הביטחון שאחד מהם "ידע שהוא לא יוכל להיכנס, ולכן מסר את שם אביו ותעודת הזהות שלו". מסאלמי דוחה טענה זו, ואומר שנפלה טעות ברשימת השמות המאושרים שנמסרה לצד הפלשתיני, והוא אישית גילה את הטעות וביקש לתקנה.

גורמי הביטחון הישראליים לא מסרו על סמך איזה מידע חדש שהתגלה בינתיים הוחלט שלא להתיר את כניסת החמישה, בהם טלאל עוכאל, עורך בטאון החזית העממית "אל־הדף". גורמים פלשתיניים מעריכים שזהו חלק מהטקטיקה שמנהלת במשא ומתן הישראלי־פלשתיני.

המשטרה הפלשתינית שחררה 13 מהעצורים; רובם מהג'יהאד האיסלאמי

מקור פלשתיני בכיר: התחלנו בהכנות חד־צדדיות לבחירות

מאת עמירה הס
וסוכנויות הידיעות

64 בני אדם נעצרו בפשיטות שערכה המשטרה הפלשתינית בעקבות פיגועים אנטי־ישראליים בשבוע שעבר. כך מסרו אתמול ארגוני מחבלים המתנגדים להסכם האוטונומיה. המשטרה הפלשתינית בעזה הודיעה ביום שני על מעצרם של 27 איש, אך מאז לא מסרה מספרים מעודכנים. מהג'יהאד האיסלאמי נמסר כי בסך הכל נעצרו מאז יום שני בערב 53 מחבריה, מהם שוחררו שניים ביום רביעי. החזית העממית לשחרור פלשתין מסרה כי 13 מבין אוהדיה שנעצרו בעקבות ההתקפה נגד מתנחלים ליד מורג, עדיין עצורים בכלא.

11 מעצורי הג'יהאד האיסלאמי שוחררו אתמול בלילה ובבוקר, בהם זקן העצורים, עלי אבו אל־קאס, בן 65. גם שניים מעצורי החזית הדמוקרטית שוחררו אתמול – אכרם אל־עג'ג' ומאלם סרכר. אתמול בבוקר קיימו כארבעים נשים – בנות משפחה של העצורים – שביתת שבת מול בית הנוער המרכזי בעזה ומפקדת המשטרה, במחאה על המעצרים.

עיתונאים פלשתינאים שסיקרו את שביתת השבת של הנשים עוכבו בבניין המשטרה. שניים מהם עוכבו לשלוש שעות – צאול זענון (העובד לשידורי הרדיו הפלשתיני בירדן) ומוחסין אל־פרנג'י (הכותב ל"אל־קודס"). סרטי צילום של אחד המעוכבים, צלם רויטר, הוחרמו.

לצורך לחץ

לדברי פעילים בחזית הדמוקרטית, המעצרים נועדו ללחוץ עליהם לקיים דו שיח כלשהו עם הרשות ולהסכים לתנאים פוליטיים שמעוניינים להציב בפניהם. נציגים של הג'יהאד, החזית הדמוקרטית והחזית העממית נפגשו אתמול והסכימו על שביתת שבת מול לשכת ערפאת, בדרישה להביטיח את חופש הפעולה הפוליטי של הארגונים ברצועה, ולהגן על זכויותיהם הפוליטיות. כך מסר פעיל החזית הדמוקרטית. לדבריו, נתנו נציגי החמאס את הסכמתם העקרונית להשתתף בפעילויות כאלה.

מנהיג בג'יהאד האיסלאמי דרש אתמול את שחרור אנשיו שנעצרו בידי המשטרה הפלשתינית ברצועת עזה, וכינה את יו"ר אש"ף יאסר ערפאת "פושע" על שעצר אותם. פאתחי אל־שקאקי, ראש הג'יהאד האיסלאמי המתגורר בדמשק, הזהיר בהודעה שנשלחה אתמול בפאקס על ידי אנשיו בעזה לסוכנות ידיעות בינלאומית, כי הג'יהאד האיסלאמי לא ישתוק נוכח המעצרים.

"מעצרם של כ-50 לוחמים קדושים מבני תנועת ג'יהאד איסלאמי על ידי המושל הצבאי החדש בעזה ויריחו, יאסר ערפאת, הוא פשע מכוער שהוא חלק מהמשך הפשעים נגד פלשתין והעם הפלשתיני", נאמר בהודעה.

מקורות פלשתיניים בעזה טענו כי העצורים הם פעילים פוליטיים ולא אנשי גרילה.

שקאקי הוסיף כי הוא מטיל על ערפאת את האחריות לכל מה שעלול להתרחש, אם אנשי הג'יהאד האיסלאמי לא ישוחררו.

חנאן עשראווי, מי שהיתה דוברת המשלחת הפלשתינית ועתה עומדת בראש אגודה לזכויות האזרח הפלשתינית, דורשת לבדוק את תנאי עצורי הג'יהאד האיסלאמי בעזה.

עשראווי תשלח שליח

עשראווי מסרה, כי היא מקיימת מגעים עם שירותי הביטחון הפלשתיניים בנושא זה, וככל הנראה תשלח בימים הקרובים שליח מטעמה לבדוק את תנאי המעצר.

היום בעשר נפתחת ועידה של החזית הדמוקרטית באזור עזה, כחלק מהוועידה הבינלאומית של כל סניפי החזית במדינות שונות. בכינוס היום תידון הדרך הפוליטית של החזית בתנאים החדשים, וייבחרו נציגיה לוועידה הבינלאומית.

היום נפתח בעזה כינוס בינלאומי של משפטנים לזכויות האדם. יזום הכנס ומארגנו הוא "מרכז עזה לחוק ולמשפט", שמנהלו הוא עו"ד ראג'י סוראני. נושא הכנס: "המכבי־זומים להגנה על זכויות האדם של הפלשתינאים לאור השינוי בנסיבות הפוליטיות". בין 68 משתתפי הכנס ג'ון האמפרי, ראש מחלקת זכויות האדם באו"ם, אביגדור פלדמן, איקבאל אחמד – עו"ד פקיסטאני ואזרח אמריקאי, רג'א שחאדה מרמאללה, תמר פלג־שריק מהאגודה לזכויות האזרח בישראל, וכן חליל שקאקי מאוניברסיטת א־נג'אח, ד"ר חנאן עשראווי וה"ר חיידר עבד אלשאפי. פלדמן ידבר בנושא התדיינות בעניין זכויות הפלשתינאים בבית המשפט הגבוה לצדק ושאלת החוקיות, ונושא הרצאתה של פלג־שריק תפקידיו והגבלותיו של עורך דין ישראלי לזכויות האדם נוכח השינוי בנסיבות.

בחירות חופשיות

הכנס, שיארך שלושה ימים, ידון בכמה נושאים כמו הבחירה עצמית של הפלשתינאים, מעמד העצים, מעמד הפליטים, ומעמד ההתנחלויות.

הרשות הפלשתינית פתחה בהכנות חד־צדדיות לבחירות בגדה המערבית וברצועת עזה, אמר ביום שני מקור פלשתיני בכיר. סאיב עריקאת, חבר הרשות הפלשתינית הממונה על המשא ומתן הסכמי, אמר כי יו"ר אש"ף יאסר ערפאת הורה לפתוח לקראת בחירות באזורים הפלשתיניים, כולל מזרח ירושלים.

אין צורך להיות עשיר כדי ללמוד ב-

ארה"ב

ניו זילנד, שבדיה, שוויץ ובמדינות שונות...

בואו לפגוש את נציגי האוניברסיטאות, הקולג'ים ומוסדות הלימוד הפוליטכניים, בעלי הכרה אקדמאית.

סמינרים חינם

תוכנית הפגישות כוללת: תצוגות וידיאו, ראיונות אישיים וסמינרים מכינים. אפשרויות למלגות לימודים מגוונות ותוכניות השתלמות לסטודנטים מוכשרים

הסמינרים יתקיימו ב:

תל-אביב	ירושלים	חיפה
מלון שרתון	מלון שרתון פלאזה	מלון דן פנורמה
יום א' ה-11 בספטמבר	יום ב' ה-12 בספטמבר	יום ג' ה-13 בספטמבר
משעה 14:00 עד 22:00	משעה 14:00 עד 22:00	משעה 14:00 עד 22:00

כל הפגישות מתחילות ב-14:00 בהרצאה על "הזדמנויות חינוך בינלאומיות", ונמשכות מ-15:00 עד 22:00 בפגישות נציגי הקולג'ים השונים

אין צורך לקבוע פגישה. פשוט תבואו ותלמדו יותר על מגוון תוכניות לימוד המובילות מתואר ראשון ועד ה-Ph.D
ויתנו אפשרות לבחירה בתחומי הלימוד הבאים:
חשבונאות, עסקים, תקשורת, כלכלה, הנדסה, ניהול בתי מלון, שפים, מפ"טים, שיווק, סיעוד, מדע, תיירות ועוד רבים אחרים

הזמן תבדים להצטרף. נא להצטייד בתעודות רלבנטיות.

גבולות ההשכלה נפרצים - בואו ללמוד איך ללמוד בחו"ל

מיוצגים ע"י E.T.C. GROUP, טלפון/פקס: 0041-25-813472 שווייץ

מציין לייזר
זה כל הפוינט

כ.צ.ט מציעה לך את הפתרון הנוח והאלגנטי, לפרזנטציה מושלמת – מציין הלייזר, מבית כ.צ.ט, יחידי מסוגו, מתאים למנהל, לאיש המכירות ולמפקד.

★ מציין לייזר
★ בגודל עט רגיל
★ איכות גבוהה
★ אריזה מהודרת
★ ומחיר מצויין

כצט CTS
לפרטים ולקביעת פגישה ללא התחייבות מצידך, צלצל עכשיו:
אגף המשרדית - 03-9373325, מרכזיה - 03-9373333
משרד ראשי ומעבדות: ז'בוטינסקי 100 פ"ת, ת.ד. 10, ת"א

משרד הבינוי והשיכון | מדינת ישראל | המשרד לקליטת העליה

לכל ציבור העולים

הזכאות לסיוע בדיור הוארכה בשנתיים - מ-5 שנים ל-7 שנים מיום קבלת מעמד העולה.

הארכה זו מקנה
- אפשרות לקבל משכנתא בתנאי עולים במשך 7 שנים מעלותם.
- אפשרות לבחינת זכאות לדירה בשכירות בשיכון הציבורי באמצעות המשרד לקליטת העליה במשך 7 שנים מעלותם.

יש לציין כי ההשתתפות בשכר דירה לזכאים ניתנת רק עד תום 5 שנים מקבלת מעמד עולה.

עולים שתוקף תעודת הזכאות שבידם פג והזכאות הוארכה (לפי האמור לעיל) ואשר אינם מתגוררים בשיכון הציבורי או לא מימשו זכאותם למשכנתא לרכישת דירה, יפנו לבנקים למשכנתאות להרשמה מחודשת או הארכת זכאותם.

ההצבעה על התוכנית לבלימת האינפלציה נדחתה ליום א'; לפחות 3 שרים יתנגדו

ההצבעה נדחתה לבקשת שוחט. על יועצו הכלכלי של רבין, אילן פלאטו, הוטל לגבש פשרה בין השרים שוחט וצור בעניין יבוא ירקות ופירות

מאת גידי מלך

הממשלה החליטה אתמול לד־חות את ההצבעה על התוכנית לב־לימת האינפלציה עד יום ראשון הקרוב, על פי בקשת שר האוצר אברהם שוחט. זאת, כדי לאפשר לו ולנגיד בנק ישראל, פרופ' יע־קב פרנקל, להשיב על שאלות שהעלו השרים. מסתבר כי לפחות שלושה שרים – שר החקלאות יע־קב צור, שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, ושרת העבודה והרו־חה, אורה נמיר – מתכוונים להצ־ביע נגד התוכנית.

בישיבת הממשלה שהתקיימה אתמול אישרו השרים את הצעת ראש הממשלה יצחק רבין להקים ועדת שרים בראשותו לטיפול בב־עיית מחירי הדיור. הוועדה, שתפ־על במתכונת חירום, תקיים את ישיבתה הראשונה ביום ראשון הקרוב.

כן הוחלט להטיל על יועצו הכ־לכלי של ראש הממשלה, אילן פלאטו, לגבש פשרה בין עמדת שר האוצר אברהם שוחט ועמדת שר החקלאות, יעקב צור, בדבר יבוא פירות וירקות, עד ישיבת הממשלה ביום ראשון.

צור הגיש לממשלה הצעה חלו־פית, לפיה יותר יבוא של תפוחים ואגסים בלבד, בשל היבולים הנ־מוכים השנה. צור הציע שהיקף היבוא יהיה מחצית ההפרש בין הי־בול השנתי הממוצע ויבול השנה האחרונה. צור ביקש משרי הממש־לה לדחות את הצעת שר האוצר, והזהיר כי יבוא גורף של תוצרת חקלאית יבריח את החקלאים מהענף ויגרום בסופו של דבר ליי־קור הפירות והירקות.

השר חריש אמר כי תוכנית האוצר תיצור מיתון ותפגע בצמי־חה ובתעסוקה במשק. לדבריו, תוכנית האוצר אינה מציעה פתרו־נות שיעצרו את הלחצים האינפ־לציוניים שנובעים מענף הבנייה ומהעלאת המחירים שבשליטת הממשלה. חריש הוסיף כי טווח יעד האינפלציה של 8% עד 11% שקבעו האוצר ובנק ישראל אינו מוגדר, וכי לא ניתן להשיג יעד של 8%, בלי ליצור מיתון עמוק במשק. הוא אמר כי יעד בלתי ברור כזה יכול ליצור מצב בו בנק ישראל מעלה את הריבית לפי מדד של 14% ואת שער החליפין יקבע לפי אינפלציה של 8%.

חריש גם הביע התנגדות נחר־צת להצעת האוצר לבטל תקנים המעכבים יבוא ולאמץ תקנים ממ־דינות אחרות בעולם המערבי – הצעה שנועדה להגביר את התח־רות עם חו"ל ועל ידי כך לרסן את עליית המחירים במשק. הוא אמר כי הצעת האוצר פירושה פגיעה בבטיחותם ובבריאותם של אזרחי ישראל.

הוא הגדיר כ"אבסורד" את הצ־עת האוצר להקים ועדה נוספת לבחינת נושא התקינה, לאחר שכ־בר הוקמו שתי ועדות לנושא, וא־מר כי לנושא התקינה אין כל קשר לפתרונות לאינפלציה.

בהגיבו על דבריו של חריש, אמר שוחט כי "מי שמבקר הצעה צריך גם להגיש אלטרנטיבות".

בתום ישיבת הממשלה, הביע גם שר הקליטה יאיר צבן, ביקורת על תוכנית האוצר. "אני חושב שצריך להיזהר ממהלך דיסאינפ־לציוני כולל שעלול להביא אותנו למיתון כללי במשק. לדעתי, צריך לטפל באופן פרטני בבעיית מחי־רי הדיור והמחירים שבשליטת הממשלה. אולי צריך להכין תוכ־נית מגירה לבנייה ציבורית. לדע־תי, גם צריך לשקול מחדש את העלאת מחירי התחבורה הציבו־רית", אמר צבן.

צבי זרחיה מוסיף: מרכז הלי־כוד בוועדת הכספים ח"כ דן תיכון דורש לכנס בדחיפות את הוועדה לדיון מיוחד בנושא המדיניות הכ־לכלית בהשתתפות ראש הממש־לה יצחק רבין. תיכון מתח ביקורת על כך שגם אתמול נמנעה הממש־לה מלקבל החלטה בעניין התוכ־נית למלחמה באינפלציה.

תיכון טען כי "זוהי ממשלה של אימפוטנטים. באחרונה כינסה המ־משלה לכמה ישיבות בתחום הכ־לכלי, כמו מיסוי הבורסה והמלחמה באינפלציה וקיבלה החלטות כרמה של ליל הבחו־רים".

"הממשלה נעדרת יכולת החל־טה בתחום האינפלציה, השרים מנטרלים אחד את השני, וכל אחד רוצה לעשות צדק בחצר משנתו. בינתיים אין כלום והמחירים עו־לים. לאחר שהדיחו את שר הבינוי והשיכון כשהחליט להקים ועדה לענייני בנייה בראשותו, מן הדין שרבין יעשה זאת גם לשר האו־צר", אמר תיכון.

צילום: [illegible]

שר האוצר אברהם שוחט (מימין), מנכ"ל משרדו הפורש אהרן פוגל (במרכז) ונגיד בנק ישראל יעקב פרנקל בתום ישיבת הממשלה

דוד ברודט ימונה למנכ"ל האוצר; רן קרול – הממונה על התקציבים

קרול היה מנכ"ל משרד האנרגיה. המינויים בתוקף מה־1 בינואר '95

מאת גידי מלך

הממונה על התקציבים באוצר, דוד ברודט, יחליף את אהרן פוגל כמנכ"ל משרד האוצר. רן קרול, לשעבר מנכ"ל משרד האנרגיה, יחליף את ברודט כממונה על התקציבים. המינויים החדשים ייכנסו לתוקף ב־1 בינואר '95. על כך הודיע אתמול שר האוצר אברהם שוחט.

פוגל הודיע ביולי '92, כאשר מונה לתפקידו, כי בכוונתו להישאר במשרד האוצר שנתיים בל־בד. לבקשת שר האוצר, נענה פוגל להאריך את כהונתו בחצי שנה נוספת, עד שיעבור תקציב המדינה בכנסת.

ברודט (49) מונה לתפקיד הממונה על תקצי־בים במאי '91 על ידי שר האוצר הקודם, יצחק מודעי. הוא שימש בעבר כסמנכ"ל כספים בתע־שייה האווירית, סמנכ"ל בכיר במשרד התעשייה והמסחר וממונה על המחירים בתוכנית הכלכלית של יולי '85. מאז כניסתו של שוחט לתפקיד שר האוצר, נחשב ברודט לאחד האנשים המקורבים ביותר אליו במשרד. שוחט גם הקפיד למנות איש מתוך האוצר, המכיר היטב את המשרד.

הממונה החדש, קרול (43) פרש מתפקידו כמנכ"ל משרד האנרגיה לפני מספר חודשים, בגלל שהרגיש כי השר משה שחל אינו עושה מספיק כדי לקדם שינויים מבניים בחברת החש־מל ובבתי הזיקוק. קרול הכיר את שחל כאשר היה רכזו לנושא אנרגיה באגף התקציבים, ועבד אתו אז על הרפורמה במשק הדלק. לאחר שלא קודם לתפקיד של סגן באגף התקציבים, החליט קרול לפרוש. שחל הציע לו אז את תפקיד מנכ"ל חברת הפזום. המינוי היה מאוד מפתיע, שכן קרול לא הגיע לתפקיד בכיר במיוחד באגף התקציבים.

קרול מונה למנכ"ל משרד האנרגיה על ידי השר הקודם אמנון רובינשטיין, ובמשך כהונתו הקצרה יחסית בתפקיד זה, יזם שינוי בשיטת חישוב מחירי הדלק ושינוי בשיטת מיסוי הדלק. מאז שפרש מאגף התקציבים, אומרים באוצר כי יחסיו של קרול עם אנשי האגף היו מעורערים. עם זאת, הוא נחשב למקורב למנכ"ל הפורש פוגל.

התנגדות ישראל למימון בנייה פלשתינית בירושלים עיכבה פתיחת ועידת התורמות

הוועידה תיפתח היום, לאחר שהישראלים והפלשתינאים הגיעו להסכמה

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ועי־דת המדינות התורמות לרשות הפלשתינית, שהיתה אמורה להיפתח אתמול בפאריס, נדחתה ביום אחד בגלל חילוקי דעות בע־ניין ירושלים בין המשלחת היש־ראלית לבין המשלחת הפלשתינית.

לחברי המשלחת הישראלית, בראשות מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר, התברר אתמול כי הפלש־תינאים הגישו לפורום המדינות התורמות תוכנית בה מפורטים פר־ויקטים שאותם מתבקש הבנק העולמי לממן. בין הפרויקטים בתוכנית גם פרויקטים בירושלים. חברי המשלחת הישראלית טע־נו כי הכללת פרויקטים בירושלים אינה תואמת את ההסכמים בין ישראל לאש"ף, והודיעו כי ישראל לא תשתתף בדיוני הפורום עד להסדרת העניין.

במשלחת הישראלית אמרו את־מול כי הפרויקטים הכלכליים שה־ציעו הפלשתינאים טובים בעיקרם, אך הקטעים בהם נכללים פרויקטים המיועדים לביצוע בירו־שלים סותרים את הצהרת העק־רונות, הקובעת כי עניין ירושלים יידון במסגרת הסדרי הקבע. לט־ענתם, ועידת התורמות, שקמה על בסיס הסכמי אוסלו, לא מוסמכת לדון בעניין ירושלים.

לאחר שהתקבלה הודעת המשלחת הישראלית החל מו"מ בין סביר לבין ראש המשלחת הפ־לשתינית, נביל שעת, שמונה בר־גע האחרון לתפקיד במקום אבו עלא. במו"מ השתתף גם סגן נשיא הבנק העולמי, [illegible]. שלושת הנציגים הגיעו להסכמה כי היו"ר הנורווגי של הוועידה ישגר מכתב לכל חברי הפורום, בו יודגש כי כל פעולות ועידת התורמות צריכות להיות תואמות להצהרת העקרונות, ולכן לא ניתן לדון במסגרת הוועידה בעניין ירושלים.

הסכמה זו, שהושגה אמש, מא־פשרת להמשיך בדיונים המעשיים על העניינים העומדים על הפרק: מימון העברת הסמכויות המוקד־מת בגדה המערבית, מימון מיידי של המשטרה הפלשתינית, הסד־רת ההוצאות השוטפות של הרש־ות הפלשתינית, ומימון הפרויקטים הכלכליים של הרש־ות.

בעניין העברת הסמכויות המו־קדמת בגדה התקיים מו"מ לא רש־מי, והיום אמורים נציגי פורום המדינות התורמות לחתום על הס־כם להעברת 30 מיליון דולר לרשות הפלסטינית, כדי שתוכל לקבל בקרוב את הסמכויות בתחו־מים אזרחיים בגדה. בעניין ההוצאות השוטפות של הרשות הפלשתינית, הוסכם על העברת 100 מיליון דולר עד מארס '95. סכום זה אמור לכסות את ההוצ־אות השוטפות.

הבוקר תתכנס הוועידה, והפ־לשתינאים יציגו בפני משתתפיה את תוכנית הפרויקטים שלהם. בכוונת המשלחת הישראלית להדגיש את הצורך בפיתוח כלכ־לי מהיר בעיקר בעזה, ובהקמת מוסדות כלכליים פלשתיניים יעי־לים. הדיונים יסתיימו בשעות אחר הצהרים.

אש"ף החליף אתמול ברגע האחרון את יו"ר המשלחת מטעמו לוועידת המדינות התורמות לרש־ות הפלשתינית, שנפתחה אתמול בפאריס. אש"ף מסר כי נביל שעת, הממונה על ענייני הכלכלה באוטונומיה, יעמוד בראש המשל־חת, במקום אחמד קוריע (אבו עלא).

חשש מיריבות פנימית

החלפת האישים עוררה דאגה בקרב נציגי המדינות התורמות וחשש מפני יריבות אפשרית בתוך הרשות הפלשתינית החדשה.

מקורות רשמיים אמרו כי נראה שהחילופים משקפים מתיחות בין "הסוכנות הפלשתינית לפיתוח ולשיקום כלכלי", שבראשה עומד אבו עלא, לבין שרי האוטונומיה, אותם מינה יו"ר אש"ף יאסר ערפ־את. דיפלומטים מסרו שנציגי המ־דינות התורמות חוששים כי מתיחות פנימית בגופים הפלשתי־ניים תאט את קצב ההשקעות והפ־יתוח בשטחי האוטונומיה.

הרשות הפלשתינית אמורה להציג היום בפאריס, בחסות הבנק העולמי, את תקציבה הראשון בפ־ני המדינות התורמות העיקריות.

מחמוד עבאס (אבו־מאזן) אמור להיכנס לאוטונומיה היום או ביום א'

פעילים בשטחים מקווים כי אבו־מאזן ימתן את סגנונו הריכוזי של ערפאת

מאת אודי ניר

פעילים צעירים ואינטלקטוא־לים בשטחים מקווים כי בואו של מחמוד עבאס (אבו־מאזן) לתחומי האוטונומיה ושובו הצפוי לזירת ההנהגה הפוליטית הפלשתינית יגרמו למיתון בסגנון ההנהגה של יאסר ערפאת.

גם אם אבו־מאזן לא יקבל תפ־קיד בכיר בהנהגה הפלשתינית בעזה ובירחו, אומרים הפעילים, הרי שעצם נוכחותו בשטחים של מי שנחשב למס' 2 בהיררכיה של אש"ף תכביד על סגנונו הריכוזי של ערפאת.

פעילים בשטחים אומרים כי עדיין לא ברור אם שובו של עבאס מעיד על פיוס בינו לבין ערפאת, וכי ככל הידוע עדיין לא יועד תפקיד כלשהו לעבאס בהנהגת האוטונומיה. אולם רבים מהם מק־ווים מאוד שאבו־מאזן יזרוף להכ־ניס שינויים במתכונת השלטון של ערפאת, כפי שדחף לביצוע "תיקונים" בתוך תנועת פתח בש־נים האחרונות. בהזדמנות אחת, צוטט עבאס כמי שאמר שיש לתת את מוסרות השלטון הפלשתיני בידיו של דור ההמשך, ובראשם הצעירים בשטחים.

אבו־מאזן. מספר 2 באש"ף

אבו־מאזן אמור לחצות את גשר אלנבי מירדן היום או ביום ראשון, ולקיים ביקור קצר בשטחים ובעיר הולדתו צפת. אחר־כך, לפי דיווחי סוכנויות הידיעות מתוניס, בכוונ־תו לשוב לתוניס לשהות קצרה ולהשתקע בשטחים, כנראה ביר־חו.

הדעה הרווחת בשטחים היא כי אבו־מאזן לא מיהר להגיע לתחומי האוטונומיה בגלל המתיחות האי־שית השוררת בינו לבין ערפאת. המשבר האחרון ביניהם היה בעת החתימה על הסכם קהיר, כאשר ערפאת מיאן ברגע האחרון לחתום על ההסכם ועבאס התבקש לשדל את היו"ר להתרצות. עבאס זעם על התנהגותו של ערפאת על בי־מת הטקס בקהיר, ואחרי התקרית הוא התרחק מערפאת.

לפני כשבועיים, כאשר הודיע בתוניס על כוונתו לבוא לשטחים, אמר למקורבים: "אין חילוקי דעות בין ערפאת לביני. נשארתי בתו־ניס רק משום שיש לי דברים לעשות שם". אולם מקורות בשט־חים אמרו כי היחסים בין השניים נותרו מתוחים.

מחמוד עבאס (60) היה האדרי־כל הפלשתינאי הראשי של הסכ־מי אוסלו. הוא עמד בראש הצוות הפלשתיני שניהל את השיחות החשאיות עם המשלחת הישרא־לית, וחתם בשם הפלשתינאים על ההסכם בטקס שנערך בבית הלבן בוואשינגטון לפני שנה. נאומו באירוע הרשים רבים, והכל ראו בו אז את הנציג המרכזי של אש"ף בשיחות עתידיות עם ישראל. או־לם בעקבות התרחקותו ממרכז הזירה הפוליטית, תפס נביל שעת את מקומו.

ע ברנו!

בואו לתצוגה המדהימה של
תשלובת אלוני-
מוצרי שיש, קרמיקה
ומרצפות האיכותיים
ביותר, משטחי מטבח
ואמבט היוקרתיים ביותר,
כלים סניטרים מעולים
ופרקט אופנתי.
היום קונים הכל במקום
אחד גדול!

יופי של אלה
תשלובת אלוני
שיש • מרצפות • קרמיקה • [illegible]

כתובתנו החדשה: רח' אבן גבירול 124 בניין [illegible]
מעל השק"ם. טל. 03-5204444 חניה צמודה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כ–10,000 אסירים מוחזקים בישראל ובשטחים, מהם 4,000 אסירים ביטחוניים

הדו"ח השנתי של שב"ס: 18 אסירים ישראלים כלואים על עבירות בגידה

לפי הדו"ח של 93', מקרב כ–6,000 אסירים ישראלים, רק 30% מרצים תקופת מאסר ראשונה

מאת ראובן שפירא

בתחילת 94' הוחזקו בבתי הסוהר בארץ 18 אסירים ישראלים שהורשעו בעבירות של ריגול ובגידה. 445 אסירים ישראלים אחרים ריצו מאסר על עבירות נגד ביטחון המדינה. כך עולה מהדו"ח השנתי המסכם לשנת 93' של שירות בתי הסוהר, שפורסם בימים אלה.

הדו"ח אינו מוסר פרטים בעניין אסירים אלה.

עוד עולה מהדו"ח, כי בתחילת השנה הוחזקו בבתי הסוהר בישראל ובשטחים 10,148 אסירים, מהם כ–4,000 אסירים ביטחוניים מהשטחים.

מבין כ–6,000 האסירים הישראלים שהוחזקו בבתי הסוהר, נכון להתחלת השנה, היו 399 שהורשעו ברצח, 14 שהורשעו ברצח על ידי "פעולת איבה", 165 שהורשעו בהריגה, 80 שהורשעו בניסיונות לרצח ו–20 שהורשעו בגרימת מוות בתאונות דרכים.

מבין האסירים הפליליים הישראלים, כ–600 הורשעו בעבירות כלפי גוף אדם (גרימת חבלה גופנית חמורה, תקיפה, חטיפה והחזקה בכפייה), ו–550 הורשעו בעבירות מין, מהם כ–220 הורשעו בביצוע אונס.

כמחצית מכלל האסירים הפליליים הורשעו בעבירות סמים, כ–2,000 מהם בסחר סמים. כ–550 מכלל האסירים הפליליים הורשעו בביצוע מעשי שוד.

מבין האסירים הביטחוניים תושבי השטחים הורשעו בפעילות חבלנית עוינת, הנחת מטעני חבלה, ייצור חומר נפץ, זריקת פצצה או בקבוק תבערה, גרימת מוות בכוונה ועבירות נגד הסדר הציבורי. כ–300 מהם הורשעו ברצח, 100 בניסיונות לרצח ו–63 הורשעו בהריגה.

נכון לתחילת החודש ינואר השנה הוחזקו בבתי הסוהר בישראל ובשטחים כ–800 אסירים שנשפטו למאסר עולם, מהם 578 (72%) אסירים ביטחוניים תושבי השטחים. עוד כ–2,400 מסך כל האסירים בבתי הסוהר שפוטים לתקופות מאסר ממושכות מעל לחמש שנים.

מהדו"ח מתברר, כי נכון לתחילת השנה הוחזקו בבתי הסוהר 706 אסירים פליליים ישראלים, המרצים תקופת מאסר ששית ויותר. ל–490 אסירים פליליים היה זה המאסר החמישי, ל–752 המאסר הרביעי, ולכ–1,000 היה זה המאסר השלישי. רק כ–30% מהאסירים הפליליים (1,726) ריצו את תקופת המאסר הראשונה שלהם.

בדו"ח גם נאמר, כי ככל שעולה מספר האסירים בבתי הכלא המקבלים תחליפי סם (ארולה), כן יורד מספר האסירים המנסים לפגוע בעצמם.

לפי הדו"ח, עלות החזקת אסיר בבית סוהר הסתכמה בשנה שעברה ב–29,140 שקל. סכום זה הוצא, בין השאר, על כלכלה, ביגוד, טיפול רפואי ושכר עבודה.

לעומת זאת עלות אחזקת סוהר הסתכמה בשנה שעברה ב–64,400 שקל, מתוכם כ–60,000 שקל שולמו כשכר עבודה.

כ–2,000 אסירים לא ישבו אשתקד בבתי הסוהר וריצו את מאסרם בעבודות שירות ב–600 מקומות תעסוקה מאושרים. עבודתם של 437 אסירים, שלא עמדו בתנאי עבודת השירות, הופסקה והומרה בריצוי מאסר ממש.

לפי הדו"ח, מאז סוף 1985 ועד לסוף 1993 התגלו בבתי הסוהר 56 אסירים נשאי נגיף איידס. מביניהם פיתחו 8 אסירים את המחלה תוך תקופת מאסרם. אסירים נשאי איידס מקבלים בכלא הדרכה והסברה על מהות המחלה ודרכי הטיפול בה ומוחזקים בחדרים נפרדים משאר האסירים.

שירות בתי הסוהר שוקל להצטייד באלות חשמליות

מאת ראובן שפירא

שירות בתי הסוהר מתכוון להצטייד באלות חשמליות ובשוקרים חשמליים כאמצעי להשתלטות על אסירים מפירי סדר. כך נמסר בדו"ח השנתי המסכם של שב"ס לשנת 93' שהתפרסם השבוע. בשב"ס בוחנים בימים אלה את כל ההיבטים של הפעלת האלות החשמליות, כולל ספרות טכנית ומקצועית ממדינות אחרות, שבהן יש בידי הסוהרים אלות חשמליות.

מדובר באלות ומכשירים אחרים המופעלים על סוללות. מכשירים אלה עלולים לגרום למכת חשמל חזקה, אבל בלתי מסוכנת לאדם שהם פוגעים בו. במקרים מסוימים גורמת מכת החשמל כזאת, לרכב בוקו ולהלם המשך דקות אחדות. בשעתו שקלו במשטרה להכניס לשימוש אלות חשמליות כאלה, אבל התוכנית ירדה מהפרק, בין השאר, בגלל ביקורת ציבורית שהתעוררה נגד השימוש באלות כאלה.

בנציבות שב"ס הבהירו אתמול כי האלות החשמליות משמשות אמצעי הרתעה מעולה, שגורם לרתיעה ולהלם מבלי לגרום לנזק לאדם. האלות החשמליות, לדברי קצינים בכירים בשב"ס, נמצאות בשימוש בבתי סוהר רבים בעולם והתגלו כיעילות מאוד בעת השלטת סדר בהתפרעויות אסירים. האלות הן תחליף לפעולת נשק או אמצעי דיכוי התפרעויות אחרים ולכן יש עניין לבחון את יעילותן גם בבתי הסוהר בישראל.

עוד נמסר בדו"ח כי שב"ס יצטייד באזיקים מיוחדים, בעלי רמת בטיחות גבוהה עבור אסירים שנפוטים כי יש סיכוי גבוה שהם עלולים לברוח.

הפלשתינאים יעתיקו שתי עמדות שוטרים בעקבות הירי בצומת מורג

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

הפלשתינאים יעתיקו בימים הקרובים שתי עמדות שוטרים באזור צומת מורג ובאזור רפיח, בעקבות הפקת הלקחים מהתחקיר שערכו כוחות צה"ל לאחר הפיגוע בצומת מורג, ביום ראשון, שבו נהרג חייל צה"ל ושניים נפצעו.

מהתחקיר עלה, כי שוטרים פלשתינאים ששהו בשתי עמדות סמוכות לצומת מורג ירו לכיוון שאליו ירו חיילי סיור צה"ל, שהותקפו על ידי אנשי הג'יהאד האיסלאמי. מירי השוטרים הפלשתינאים נפצע אחד החיילים.

מקור צבאי מסר, כי בעקבות הירי הוחלט להזיז את שתי עמדות המשטרה הפלשתינית כבה עשרות מטרים, כדי שלא יהיו בקו אש עם צה"ל.

המקור מסר, כי העמדות יועתקו לכיוון שטח האוטונומיה, ובכך יימנע חיכוך בין צה"ל לבין כוחות פלשתיניים.

בחקירתם של פעילי הג'יהאד האיסלאמי, שנעצרו ברצועת עזה לאחר הפיגוע באזור מורג, אין עדיין כל התקדמות.

על פי דיווחים שהגיעו לישראל, עצרו כוחות הביטחון הפלשתיניים למעלה מ–70 פעילים של הג'יהאד האיסלאמי, וכמה מהם ישוחררו בקרוב.

בידי הפלשתינאים מוחזק צעיר, החשוד שהשתתף בפיגוע. עדיין לא ניתן לחקור אותו מכיוון שהוא פצוע קשה.

בשטחים דווח על כמה תקריות. ברמאללה נפצעו קלות שני שוטרי משמר הגבול מיידוי אבנים. כמו כן דווח על תקריות של יידוי אבנים בחברון, בבית-לחם וברמאללה.

בבית המשפט הצבאי בשכם הוגש כתב אישום נגד פעיל חמאס, מחמוד קבל, שהשתתף בפיגוע מכונית התופת בעפולה. בכתב האישום נאמר, כי קבל השתתף בהכנת מכונית התופת ובגיוסו של ראיד זכרנה, המתאבד שהוביל את המכונית לעפולה.

צה"ל וכוחות הביטחון מגבירים את ערנותם מחשש לפיגועים בימים הקרובים. בערב יום כיפור יוטל סגר על השטחים.

מאסר עולם למחבל שרצח את דוד מישלי; 15 שנות מאסר למחבל בן 17 מעזה

תצלום: מיקי קרצמן

קרובי משפחתו של דוד מישלי, שנרצח בידי סעדי אל-גראבלי, ממתינים בבית המשפט

(ע). "העונש אינו מבטא את חומרת המעשה. זהו נאשם שידיו וכל איבר אחר בגופו מגואלים בדם, ואין שום חברה בעולם שתסלח או תקבל צורת התנהגות זו", כך קבעו אתמול שופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב, וגזרו עונש של מאסר עולם על סעדי אל-גראבלי מעזה.

גראבלי שעבד כמשתף פעולה, הורשע ברצח דוד מישלי בשכונת שפירא בתל אביב. התביעה טענה, כי הנאשם התגורר בשכנות למישלי. הוא החליט לרצוח אותו על מנת לטהר את עצמו מעבודתו כמשתף פעולה, לחזור לעזה, ולהצטרף לאחד מארגוני הטרור.

בשבת ה–25 ביוני נכנס גראבלי שרכש את אמונו של מישלי לדירת המנוח, סיפק לו שירותי כביסה ושיחק אתו בקלפים. הנאשם המתין עד שמישלי נרדם, והנחית סכין קצבים על ראשו כמה פעמים, הסיר וילון מהחלון ועטף באמצעותו את ראשו של מישלי עד לחזהו, המשיך להכותו בראשו ובחלקי גופו האחרים באמצעות הסכין. התביעה ציינה עוד בכתב האישום, כי גראבלי ניסה לחתוך את איבר מינו של מישלי באמצעות הסכין.

בטרם ניתנה הכרעת הדין, הגישה התביעה לשופטים ארמנד לוי, דבורה ברלינר ונסים ישעיה את התמונות שצולמו בזירת הפשע לאחר הרצח. השופטים ציינו כי לא נתקלו בתמונות מזעזעות שכאלה, והוסיפו כי מהמנוח ניטל צלם אנוש וכך גם מהנאשם, אם אי פעם היה לו צלם אנוש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע גזר אתמול 15 שנות מאסר בפועל על נער בן 17 מעזה, שהורשע בניסיון לרצוח עולה חדש המתגורר באשדוד. הפיגוע אירע ב–15 בפברואר 94'. המחבל הקטין הנאשם בכך שהצטייד בגרזן ובסכין קומנדו אותם הסתיר תחת בגדיו, ועלה על האוטובוס המוביל ממחסום ארז לאשדוד, במטרה לרצוח בעיר יהודים.

מיד אחרי שירד מן האוטובוס, התנפל הנער מאחור על ליאוניד פרסמן, תושב העיר שעבר במקום באקראי, הלם בו בגרזנו ודקר אותו בסכין. פרסמן פונה במצב קשה לבית החולים, ואובחנו אצלו שבר בגולגולת ופגיעות חמורות נוספות. המחבל נתפס בידי המשטרה. במשך משפטו הודה הנאשם בכל ההאשמות שיוחסו לו, ואף הביע חרטה על מעשיו.

השופטים, גלעד גלעדי, גיל הגול וצבי סגל, החליטו לגזור עליו 15 שנות מאסר בפועל. השופטים ציינו כי התחשבו לקולא בגילו הצעיר של הנאשם, ובכך שהביע חרטה על מעשיו.

ח"כ מנע: קיים חשד שמנכ"ל רשות הנמלים הורה לבצע האזנות סתר לבכירים ברשות

הנהלת הרשות: האשמות אלה חסרות בסיס

מאת חיים ביאור

"קיים חשד שמנכ"ל רשות הנמלים והרכבות, שורש לרר, מעסיק חברות חקירה פרטיות שעורכות מעקב והאזנות סתר אחרי עובדים בכירים ברשות", נאמר בפנייה ששיגר אתמול ח"כ דוד מנע (ליכוד) לשר התחבורה, ישראל קיסר.

לטענת מנע, רשות הנמלים והרכבות שילמה בחודשים האחרונים עשרות אלפי שקלים למשרדים של חוקרים פרטיים. לדבריו, "בעקבות חשיפת מעשי שחיתות ברשות, לרבות חשד למעילה בכספי ציבור, משליט לרר אווירת טרור ופחד ברשות, בניסיון לאתר את 'מקור הדליפה'".

מנע מציין ש"דברים אלה מצריכים בדיקה אובייקטיווית על ידי גוף חיצוני ולאלתר". בפנייתו מרחה מנע על כך שקיסר לא מצא לנכון להגיב על פניות מצד גופים ציבוריים כמו איגודים מקצועיים, עמותת "אמיתי" והתנועה לאיכות השלטון שהתריעו "על מעשיו הבלתי חוקיים של לרר".

בפנייה ששיגר מנע ליו"ר מועצת המנהלים של הרשות, ארטור ישראלוביץ', הוא מתריע על "ההפרשות החריגות לביטוח המנהלים של לרר". לדבריו, אישור זה אינו חוקי ומנוגד לכללי מינהל תקין. "מאחר ורצוני לפעול לביטול האישור הלא חוקי ומיצוי הדין עם האחראים, נא המצא לי עותק מפרוטוקול הישיבה של מועצת המנהלים שבה הוחלט על ההפרשות", נאמר בפנייה.

בתגובה נמסר בהנהלת רשות הנמלים והרכבות, כי "פניותיו של ח"כ מנע לשר התחבורה וליו"ר הרשות הן שלב נוסף במלחמתו חסרת הבסיס במנכ"ל הרשות, ששיקוליה פוליטיים.

"הטענה שהרשות שילמה עשרות אלפי שקלים לחוקרים פרטיים העוקבים אחר העובדים, אין לה שחר. לגבי הפנסיה של לרר, עניין זה אושר על ידי הממונה על השכר במשרד האוצר, שלום גרניט".

הנהלת הרשות הוסיפה כי ח"כ מנע מוזמן להסיר את חסינותו כדי שיהיה אפשר להגיש נגדו תביעה משפטית בגין לשון הרע.

מעצר תושב השטחים החשוד בגניבת מכוניות בפרדס חנה הוארך ב–13 יום

בתקרית שבה נעצר נהרגו שני צעירים נוספים, אף הם תושבי השטחים

(ע). בית משפט השלום בחדרה הורה אתמול לעצור ל–13 יום את פתחי קטאני, תושב השטחים בן 35, שנעצר שלשום לפנות בוקר בחשד שהשתייך לכנופיית פורצי רכב מאזור השומרון שגנבה כלי רכב בתחומי מדינת ישראל, פירקה אותן ומכרה את חלקיהן.

החשוד נעצר שלשום בבוקר בפרדס חנה, בתקרית שבה נהרגו שני תושבי שטחים נוספים, שהיו ככל הנראה שותפיו לכנופיה. בתקרית גם נפצע קל השוטר טל כהן.

אור ליום רביעי בבוקר עצר תושב פרדס חנה ניידת של המשמר האזרחי, ודיווח לשוטרים שישבו בה כי אלמונים ניסו לגנוב את מכוניתו. שוטרי הניידת החלו לסייר באזור רחוב הדקלים בפרדס חנה, והבחינו בשתי מכוניות חשודות – מדגמי סובארו ומיצובישי.

אחד השוטרים עצר את מכונית המיצובישי, ודרש מנהגה להזדהות. לדברי השוטר, שלף הנהג אקדח ואמר לו: "אני מעזה, ואני אהרוג אותך". בתגובה הוציא השוטר את אקדחו וירה בנהג, שזוהה מאוחר יותר כסאקר קטאני, בן 24. הצעיר נפצע אנושות ומת מאוחר יותר מפצעיו.

השוטר טל כהן פנה בינתיים לנהג מכונית הסובארו וביקש ממנו להזדהות, אולם הנהג החל לנסוע לעברו. כהן ירה שתי יריות לעבר גלגלי המכונית, וירייה נוספת שהרגה את הנהג, שזוהה מאוחר יותר כסלאח מהדווי, בן 20. לאחר הירי המשיכה המכונית לנסוע עוד כמה מאות מטרים ופגעה בכהן, שנפצע קל והועבר לבית החולים הלל יפה בחדרה.

פתחי קטאני, שישב לצדו של מהדווי בסובארו, הצליח להימלט ממנה לכיוון כרכור. במנוסתו פרץ לדירה ברחוב השופטים ביישוב, ונטל ממנה מפתחות מכונית. בעל הדירה הבחין בפורץ והזעיק למכר ניתנו, שהתגורר ליד הבית. הוא לכד את החשוד אחרי מאבק, שנמשך כ–20 דקות, והחזיק בו עד שהגיעו שוטרים למקום.

נציג המשטרה, מפקח משנה ג'מיל מנסור, ביקש אתמול בבית המשפט להאריך את מעצרו של פתחי קטאני ב–15 ימים. החשוד טען בבית המשפט, כי הוכה נמרצות על-ידי שוטרים ואינו מסוגל לשבת. הוא ביקש, כי בית המשפט ימנה לו סניגור.

השופטת מירב גרי זילבר קבעה, כי העובדה שניסה להימלט מהשוטרים מעלה חשש ממשי כי ינסה להימלט בטרם תסתיים חקירתו. לפיכך, הורתה לעצרו ל–13 ימים.

"מסמכים שנגנבו מחב' חקירות שעבדה למען 'ידיעות' הוחזקו כשנה בידי דוד רונן מ'מעריב'"

נמרודי: לא נפגשתי בחו"ל עם כץ או פרידן

מאת ראובן שפירא

המסמכים שנגנבו מחברת החקירות "תשבץ", שעבדה בשנה שעברה עבור "ידיעות אחרונות", הוחזקו לפי החשד במשך קרוב לשנה בידי דוד רונן, האחראי על הביטחון ב"מעריב" ובחברת האם שלו, "הכשרת היישוב". במסמכים היה פירוט של פעילות חברת החקירות תשבץ עבור "ידיעות אחרונות".

המסמכים, החשודים כגנובים, הגיעו לידיו של רונן אחרי שהוצעו למכירה. כך מתברר מדברים שאמר רונן עצמו. רונן סיפר ביוני 1993 לאדם המקורב לו, כי עשרה ימים בלבד לאחר שנכנס לתפקידו בהכשרת היישוב וב"מעריב" הגיעו לידיו המסמכים.

המסמכים – שלפי החשד נגנבו בשנה שעברה על ידי עובדת שהועסקה במשרדי "תשבץ" על ידי חברת חקירות אחרת, "מודי כל" – נמצאים בידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה. בידי החוקרים גם ממצאים המעידים על כך שמסמכים אלה, או חלקם, היו בידי רונן ו"מעריב" כבר מאמצע 93'.

דוד רונן אמר אתמול בתגובה: "מסמכי תשבץ הם חלק מהחקירה המשטרתית ולכן אני מנוע מלהגיב".

"חופשה מתוכננת"

בעקבות הידיעה ב"הארץ" (23.8) על יציאתם לחו"ל בעת ובעונה אחת של אחדים מהנחקרים המרכזיים בפרשת האזנות הסתר, מסר עו"ד מרדכי כץ, את התגובה הבאה: "יצאתי לחופשה שהייתי במועדון הים בפלמיה שבטורקיה. הנסיעה היתה בידיעה מלאה של המשטרה. נסעתי לחופשה שהוזמנה ושולמה לפני חודשיים והדבר ניתן לבדיקה. הייתי שם עם כל בני משפחתי. לא נפגשתי עם אף אחד מכל אלה שצוינו בכתבה וגם לא שוחחתי אתם. זו היתה חופשה והפרסום הוא הכפשה. אינני אחד מהחושדים העיקריים בפרשת האזנות הסתר משום שלא נחקרתי בשום חשד למעורבות בהאזנות הסתר. גם לא שוחררתי בערבה. התבקשתי להתחייב רק להתייצב לחקירה אם אתבקש ולא להיפגש עם דוד רונן ועם דוד ספקטור".

עו"ד דן אבי-יצחק, פרקליטו של דוד רונן, הודיע בתגובה כי דוד רונן לא יצא לחו"ל ולא שהה בחו"ל בשבת שבה פורסם שאולי היה בחו"ל. עו"ד אבי-יצחק מסר גם בשם עופר נמרודי כי הוא שהה בחופשה קצרה בחו"ל יחד עם משפחתו וממילא לא היתה לו אפשרות להיפגש בחו"ל עם דוד רונן, שכלל לא היה שם. עוד ציין עו"ד אבי-יצחק כי עופר נמרודי לא נפגש בחו"ל, לא עם עו"ד מרדכי כץ ולא עם רפי פרידן.

הברפלד: החלטות קריטיות מתקבלות בהסתדרות ללא הסכמת סיעת העבודה

ראש האגף למינהל, מאיר גת: רבין ורוב שרי העבודה מפקירים אותנו להתעמרות של רמון

מאת חיים ביאור

"המצב בקואליציה ההסתדרותית הפך לבלתי נסבל. החלטות קריטיות לעתיד ההסתדרות מובאות להחלטה בלא שלסיעת מפלגת העבודה בהסתדרות תהיה אפשרות להביע עמדה עניינית בכל נושא", נאמר בפנייתו של יו"ר סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות, חיים הברפלד, ליו"ר בית הנבחרים והוועד הפועל של ההסתדרות, חיים רמון.

הברפלד דורש לכנס מיד דיון בנושא בהנהלת הקואליציה ההסתדרותית.

הברפלד אמר אתמול כי שורה של מהלכים, כמו פיטורי מאות מעובדי בית הוועד הפועל, העברה למכירה של נכסים פיננסים בקונצרן כור ובבנק הפועלים, בהם מחזיקה כיום חברת העובדים ושעבוד נכסי מקרקעין, לרבות בית הוועד הפועל עצמו, נעשים בלא שיתופה, שלא לדבר הסכמתה, של סיעת העבודה.

רן כהן אמר אתמול בתגובה שטרם קיבל את פנייתו של הברפלד. עם זאת ציין ש"המצב הוא באמת בלתי נסבל". לדבריו, ראשי סיעת רם ומפלגת העבודה יושבים יחד בפורומים משותפים, מקבלים החלטות מוסכמות, ולאחר מכן, בהתערבותו של הברפלד, חוזרת בה מפלגת העבודה ומתנגדת לאישור ההחלטות במוסדות הביצועיים של ההסתדרות. הוא הוסיף שבוועידת חברת העובדים בשבוע שעבר, מפלגת העבודה היתה "עדר ללא רועה, והברפלד נמנע מלהיכנס לאולם המליאה".

בימים האחרונים נוצר קרע פנימי בסיעת מפלגת העבודה בהסתדרות והערער מעמדו של הברפלד בראשות הסיעה, בעקבות מה שהוגדר כ"הופעה מבזה של הסיעה בוועידת חברת העובדים". קבוצה של אנשי דור הביניים בסיעה, ביניהם מזכיר מועצת פועלי נתניה, אפי אושעיה, פועלת כדי להדיח את הברפלד מראשותה.

הברפלד: מחליטים בלעדינו

כהן: עדר בלי רועה

יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה בהסתדרות, מאיר גת, אמר אתמול כי בקרב פעילי מפלגת העבודה בהסתדרות שורר זעם כלפי הנהגת המפלגה ובמיוחד כלפי ראש הממשלה, יצחק רבין, "משום שהם מגלים חוסר אכפתיות להתעמרות של ההסתדרות שרמון מנצח עליה".

לדברי גת, "מצד אחד אנו מופקרים להלוחה על ידי הצבעת סברהגב הירוק ומאידך אנו נתונים להתעמרות מצד רמון וראש הממשלה אינו מגיב. הוא ורוב שרי המפלגה רואים בשלוות נפש איך ההסתדרות עוברת מן העולם. פרס שקוע בתהליכי השלום וכל אחד מתרכז בעיניו, כדי לא להתעמת עם רמון".

מכון ון ליר בירושלים
THE VAN LEER JERUSALEM INSTITUTE
معهد فان لير في القدس
מתכבד להזמין את הציבור לערב דיון בנושא:
"אידאולוגיה ומתודולוגיה בגישות השונות לחקר השטחים בישראל"
ישיבה ראשונה (18:00-19:45) בהשתתפות:
גבי פיטרבורג, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
יעקב שביט, אוניברסיטת תל אביב
תים שגב, עיתונאי
ישיבה שניה (20:00-22:15) בהשתתפות:
בני מוריס, האוניברסיטה העברית בירושלים
עאזל מנאע, המכון לחקר החברה הערבית, בית ברל
יהושע פורת, האוניברסיטה העברית בירושלים
אילן פפה, אוניברסיטת חיפה
יו"ר: משה מעוז, האוניברסיטה העברית בירושלים
ביום שני, 12 בספטמבר 1994
במכון ון ליר בירושלים, כיכר אלברט איינשטיין

קורסים להקניית כלים מתקדמים בניהול
נמשכת ההרשמה לקורס:
ניהול עסקי בכיר
31.10.94
תל אביב
להשגת מידע נוסף ולהרשמה
טלפנו למשרדי תפנית
03-6460483
האוניברסיטה הפתוחה
תפנית – לימודי ההמשך

רעות
רעות-שרות נשים סוציאלי
רח' מרגולין 5 ת"א טל'. 03-5372012
שיבה טובה במרכז ת"א
בואו לבקר בדירה לדוגמא
פתוח בימים שני ורביעי 10.00-13.00.
לתאום מועד אחר טל'. 03-5372012 ;5224708
בס"ד
בית שלום שבנייתו מסתיימת בימים אלה ממוקם בסמוך לרחובות דיזנגוף ושדרות בן-גוריון
בבית שלום יחידות דיור מרווחות לזוגות וליחידים.
בבית שלום חיים קהילתיים דתיים מגוונים וערים
בבית שלום טיפול כוללני לעצמאים ולסיעודיים
בתקופת החגים תהיינה הדירות פתוחות במועדים הבאים:
יום א'-11/9, יום ב'- 12/9,
יום ד'- 20/9, יום ה'- 22/9
ויום א'-25/9 בין 10.00-13.00.
חיים ארוכים של אושר וכבוד

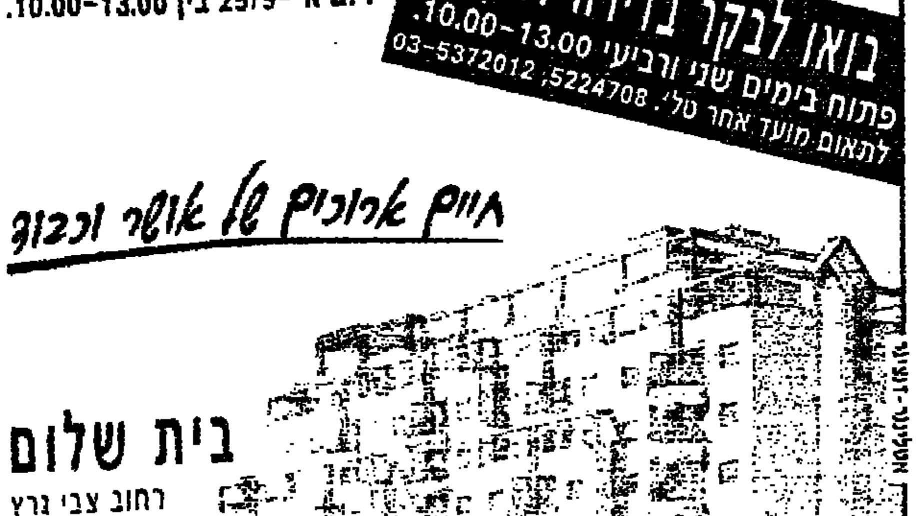

בית שלום
רחוב צבי נרץ
(פינת שי"ר) ת"א
טל. 03-5224708

עם עובדות אי אפשר להתווכח!
קרן הנאמנות "בלוק דושטיין גמישה" [בניהול מרום נ.ק.] השיגה את התשואה החודשית הגבוהה ביותר [בי-5] מבין כל קרנות הנאמנות באוגוסט.
עיתון הארץ: 31.8.94

אפיקים גמישה		148.07	+ 0.61	+ 0.69		+14.58
בורסן גמישה		75.39		- 0.05		
בוק גמישה		205.27	-0.36			- 1.19
בטוחה של פלום		149.65	-0.23	+ 0.25		+ 0.72
בטוחה גמישה			-0.05	+ 0.29	+ 0.16	+ 0.64
בלוק דושטיין גמי		120.49	---	+ 0.46	+ 0.56	+ 14.56
דוברת		122.95	-0.05	+ 0.25	+ 0.50	+ 1.51
מדד אבל		102.13	-0.18	+ 0.46	+ 0.49	+ 1.60

בלוק דושטיין מרום נ.ק.
מרום יעוץ, ני"ע והשקעות בע"מ
04-387171 ,03-5409696
מרום
קרן דושטיין – שיאה

מפקחת ואם־בית בפנימייה אשמות באי־דיווח על אונס של חניכה בידי אביה

מאת משה פובאל

...בפקחת בפנימייה פרטית בבני־ברק ואם הבית בפנימייה נאש... אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב, כי הפרו חובת ריווח ...על עבירה בקטין. לפי כתב האישום, המפקחת ואם הבית לא ...דיווחו על תלונות תלמידה, כי אביה אונס אותה ומבצע בה ...מעשים מגונים.

המפקחת, לאה שטרן, בת 43, ואם הבית, מרים שפילמן, בת ...42, שתיהן מבני־ברק, כפרו בכתב האישום.

...לפי כתב האישום, שהוגש על ידי עו"ד יוסי אתר, בשנת 91' ...התלוננה תלמידה שהתחנכה בפנימייה מכיתה א' עד ט' בפני אם ...הבית על הנאשמת, שפילמן, כי אביה נוהג לבצע בה מעשים ...מגונים ולאנוס אותה.

...בנוסף, נטען בכתב האישום, מאוחר יותר באותה שנה התלוננה התלמידה גם בפני המפקחת שטרן על התעללויות אביה. ...בכתב האישום נאמר, כי בעקבות תלונתה הורתה המפקחת ...לסלק את התלמידה מהפנימייה.

...עוד נאמר בכתב האישום, כי התלמידה סיפרה למפקחת ולאם ...הבית שאביה נוהג להתעלל בה בביתו ובמכונית המשפחה, ואף ...מאיים עליה ברצח.

התובע טען בדיון, כי לנאשמות היה יסוד סביר להניח שאדם ...נוסף התעלל מינית בתלמידה, אך הן לא דיווחו על כך לפקיד ...הסעד או למשטרה.

המשפט אמור היה להיפתח לפני כחודש, אך שתי הנאשמות ...לא התייצבו לדיון. השופטת, נירה לידסקי, הוציאה נגד המפקחת ...ואם הבית צו המחייב אותן להתייצב לדיון.

השופטת הזהירה את שתי הנאשמות כי אם לא יתייצבו לדיון ...הבא במועד שנקבע, יתקיים המשפט בהעדרן.

הנאשמים בהאזנות הסתר, יעקב אשל (שני מימין) ותני מזעקי (משמאלו). לצדם עורכי דינם משה מרוז (מימין) ו...

מזעקי ואשל, הנאשמים בביצוע האזנות סתר, הודו בעובדות שבכתב האישום

מאת משה פובאל

תני מזעקי, קבלן האזנות הסתר, והחוקר הפרטי יעקב אשל, המואשמים בשורה ארוכה של האזנות סתר בלתי חוקיות לאנשי עסקים ואנשים פרטיים, הודו אתמול בבית משפט השלום בתל אביב בעובדות כתב האישום נגדם. השופט ג'ורג' קרא ביטל את הרשעתו של מזעקי, לאחר שהגנה עוררה השאלה אם התביעה היתה רשאית להאשימם גם בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט נטען, כי בשנים 92'–94' ביצע מזעקי האזנות סתר לאנשי עסקים ולאנשים פרטיים בתשעה מקרים, על פי הזמנתו של החוקר הפרטי יעקב אשל. אשל, כך נטען, פעל על פי בקשותיהם של עורך דין, שני מנהלי מפעלים, ואנשים פרטיים שביקשו לבצע מעקבים על רקע עסקי ואישי.

עוד נטען בכתב האישום, כי מזעקי ניצל את קשריו עם עובדת חברת "בזק", לאה בירדמן, שסייעה לו לאתר את קווי הטלפון באזורות הסתר, שאליהם חיבר את המשדרים. בעקבות הקשר, הוא הואשמו השניים גם במרמה והפרת אמונים. בירדמן הופיעה בכתב האישום כעדת תביעה. בפרקליטות מתכוונים להגיש נגדה כתב אישום בתום משפטם של מזעקי ואשל.

אתמול עם פתיחת משפטם, הודיע מזעקי באמצעות סניגורו, עו"ד צבי לידסקי, כי הוא מודה בכל האישומים נגדו. הוא נימק זאת בכוונתו לסיים מהר ככל האפשר את ההליכים נגדו. לאחר שעיין שנית בכתב האישום, העיר השופט קרא לתובע, עו"ד אלי שוורץ, כי מזעקי האשם במרמה והפרת אמונים "שאין לו כל־קשר עם אליהו", שכן אינו עובד ציבור.

התובע השיב כי עצם העובדה שמזעקי שידל את בירדמן לדבר עבירה, עושה אותו שותף בביצוע העבירה. לדברי עו"ד שוורץ, בעניין אישום זה תוכל הסניגוריה לטעון בשלב הטיעונים לעונש, טיעונים נגד הרשעה.

השופט קרא לא קיבל את עמדת התביעה, וביטל את הרשעתו של מזעקי. השופט קבע בהחלטתו כי "מאחר והתשובה בעיה משפטית בשיב הודאתו של הנאשם באישום של הפרת אמונים, יתקיים דיון מקדמי בסוגיה הזו, ורק לאחר שמיעת הטענות של התביעה והסניגוריה יחליט בית המשפט אם להרשיע את הנאשמים בכל כתב האישום".

"שמץ של ראיה"

גם יעקב אשל הודה באמצעות סניגורו, עו"ד משה מרוז, בעובדות כתב האישום. בעניין האישום של מרמה והפרת אמונים, העלה עו"ד מרוז את הטענה כי לתביעה אין "שמץ של ראיה". לטענתו, אשל לא ידע כלל על הקשר בין מזעקי לעובדת חברת "בזק" שסייעה לו באיתור קווי הטלפון של האנשים שהאזינו להם.

גם בעניינו קבע השופט, כי יתקיים דיון מקדמי באשר לאישום של מרמה והפרת אמונים. הסניגורים ביקשו מהשופט לפעול על פי "תקדים צברי" כדבריהם, ולשחרר בערבות עד לסתם גזר הדין את שני הנאשמים העצורים עד לתום ההליכים נגדם. הדיון יימשך ביום ראשון.

מעצר הבית של אילן צברי הוארך עד ל־1 באוקטובר

מאת צבי הראל

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אברהם בייזר, קבע אתמול כי המנכ"ל לשעבר של חברת "גמולות" של בנק הפועלים, אילן צברי, יהיה נתון במעצר בית עד לאחר באוקטובר.

בתנאי המעצר הותר לצברי לצאת מהבית כדי להתייצב למשטרה וכדי להגיע למשרד פרקליטיו. כל הטלפונים בביתו ימשיכו להיות מנותקים. החלטתו של השופט בייזר ניתנה כתשובה לערר שהגישה הרשות לניירות ערך, על החלטת שופטת השלום בתל אביב, חיה זנדברג, שהורתה לעצור את צברי במעצר בית לתקופה של שבוע. הרשות ביקשה לעצור אותו לתקופה של חודש. עיקרו של הערר דן בהגדלת הערבות הבנקאית של צברי והארכת מעצר הבית והאיסור קיום קשר עם מעורבים בפרשה.

בינתיים הוגש צברי בתיק אחר של הרוזה בחקירה ושיבוש הליכי משפט, והוא ממתין לשלב הטיעונים לעונש בתיק המתברר בפני שופט בית משפט השלום בתל אביב, ג'ורג' קרא. בנוסף מתנהלת נגדו חקירה של הרשות, בחשד להרצת מניות. בכוונת הרשות להגיש נגדו בקרוב כתב אישום בעניין זה.

במשפט המתברר בפני השופט קרא, מתכוונת הרשות לבקש מבית המשפט לחלט את הערבות בסכום כולל של 400 אלף שקל שהפקיד צברי כחלק מתנאי שחרורו ממעצרו הראשון. בגינת הרשות, עו"ד אורלי דורון, הודיעה כי הרשות תבקש לחלט את הערבות, האיל וצברי הפר את תנאי השחרור. השופט לא נענה אתמול לבקשה להגדיל את הערבות הבנקאית, מפני שהרשות טרם הגישה את הבקשה לחילוט.

אנשי שבט אל סייד בנגב פתחו באש לעבר מיידי אבנים משבט אל אסם

איש לא נפגע. ביה"ס באל סייד עדיין לא נפתח וכאלף תלמידים הושבתו

מאת אמנון יוסף

המתיחות השוררת בכפר אל סייד בנגב בין השבטים היריבים אל סייד ואל אסם עדיין נמשכת. שלשום היתה תגרה בין אנשי שני השבטים השוכנים כ־30 ק"מ מזרחית לבאר־שבע. הרקע לתגרה היתה דרישת ועד ההורים להביא לפיטוריו של מנהל בית הספר ב־12 השנים האחרונות, יוסף אבו אירידה מאחר שאינו תושב כפר אל־סייד.

יום לאחר התגרה בה נפצעו 15 אנשים, בהם חבר כנסת טאלב א־סאנע קצינים ושוטרים, המספר תושבים, הגיעו בלילה מספר צעירים משבט אל אסם לבתי מגורים של בני שבט אל סייד והחלו ליידות אבנים. בתגובה ירו אנשי אל סייד לעבר מיידי האבנים והניסו אותם מהמקום. לא היו נפגעים. כוחות משטרה גדולים שנשארו בכפר מיהרו למקום והשליטו סדר.

אתמול בבוקר נעקרו 8 עצי זית משטח השייך לשבט אל סייד. לטענת אנשי השבט, היו אלה צעירים משבט אל אסם שעקרו את העצים. בשעות הצהרים התחדש החשש לחידוש ההתגוששות לאחר ששני השבטים החלו לגייס את כוחותיהם. להתקפה מחודשת. השוטרים מנעו את חידוש התגרה המתוכננת. דובר מרחב הנגב, רנ"ד סנ"צ פנחס יחזקאל, אמר כי כוחות המשטרה מגלים ערנות ומפזרים בכפר.

שערי בית הספר היסודי היו גם אתמול נעולים ו־1,050 התלמידים שבתו מלימודים. חברי ועד ההורים, בניבוי אנשי כפר אל סייד, דורשים עתה את סילוקם של כ־200 תלמידים מבני שבט אל אסם, שתומכים בהמשך כהונתו של מנהל בית הספר. בני שבט אל אסם תקפו את אנשי אל סייד בגלל תמיכתם במנהל.

מוחמד אל סייד, מראשי הכפר, אמר שלא יושב פתרון אם מנהל בית הספר לא יפוטר. לדבריו, אם המנהל, יוסף אבו אירידה, יגיע לבית הספר, הוא יותקף על ידי בני הכפר. לדברי מוחמד אל סייד, את מקומו של מנהל בית הספר שבית עקב חשש לחייו, ימלא עד למינוי מנהל חדש, סגנו.

מוחמד אל סייד מאשים את מנהל מחוז הדרום במשרד החינוך ד"ר עמרם מליין באחריות לתגרה שאירעה בכפר אל סייד. לדבריו, מנהל המחוז נתן גיבוי למנהל למרות שועד ההורים הזהיר אותו מההשלכות החמורות של סירובו זה. בבית הספר לומדים כ־800 תלמידים משבט אל סייד.

מוחמד אל סייד מכחיש את המידע כי ועד ההורים דורש למנות מנהל מתוך שבט אל סייד. "אנחנו לא דרשנו זאת. אנחנו מבקשים שהועדה מיוחדת של מנכ"ל משרד החינוך תחליט על מינוי מנהל חדש ולא משנה מאיפה הוא בא. דרישתנו היא אחת – להביא להחלפתו של המנהל הנוכחי שנכשל", אומר מוחמד אל סייד.

משלחות של נכבדים בדואים עושים מאמצים להפגיש בין ראשי השבטים כדי לגבש פשרה ולמנוע את חידוש התגרה. במאמץ זה נוטלים חלק מפקדי משטרה בכירים, המקובלים על ראשי השבטים. אתמול אחר הצהרים זימן מפקד מרחב הנגב, תנ"צ יוסף אבני לשכתו כ־10 נכבדים בדואים כדי להביא לסולחה בין שני השבטים. בפגישה העלה כל צד את טענותיו. בימים הקרובים יימשך המשא ומתן שמטרתו גם לחדש את הלימודים בבית הספר.

פלילים

● **בן 84 חשוד במעשים מגונים בילדים.** משטרת חדרה עצרה לחקירה קשיש בן 84, החשוד במעשים מגונים בילדים. עד כה התקבלו במשטרה שלוש תלונות, כולן של תושבי השכונה בה מתגורר הקשיש. לטענת ההורים, נהג הזקן להזמין את הילדים לביתו, לתת להם סוכריות ולבצע בהם מעשים מגונים. התלונות מתייחסות לילדים בני 3, 7–16. חוקרת ילדים גבתה עדות מהילדים. החשוד נחקר במשטרה והוא מכחיש כל קשר לחשדות. מפאת גילו, שוחרר בתום החקירה לביתו. (ש)

● **2 אחים חשודים בגניבה מקופת צדקה.** משטרת ירושלים עצרה שני אחים, תושבי אל ג'יב, החשודים בגניבה מקופת צדקה בבאב שערים. לפני כמה ימים הבחין האחראי על גבילות התמרים, הרב עמרם בלוי, שבכספת חסרים 12 אלף שקל. הוא התלונן במשטרה. בלשי תחנת הבירה סימנו את שטרות הכסף שבכספת, ופיזרו אבקה אותה ניתן לגלות באמצעים מיוחדים. מארב המשטרה הצליח ללכוד את שני האחים המועסקים במקום כעובדי ניקיון. בחיפוש על גופם התגלו השטרות המסומנים, ובבדיקה מעבדתית נתגלו שרידי האבקה על ידיהם. בית משפט השלום הורה להאריך את מעצרם ב־7 ימים.
שלמה דרור

● **שוד מזוין בבאר שבע.** בשוד מזוין שאירע בסניף של בנק הפועלים ברחוב העצמאות בבאר שבע, נשדדו מארם שהיה במקום תיק ובו 4,000 שקל, המחאות ומסמכים שונים. השודד נמלט מהמקום. כוחות משטרה גדולים שהגיעו למקום פתחו במצוד לתפיסת השודד.
אמנון יוסף

● **נעצר חשוד בניסיון להונות אברך.** רוני חן, תושב חולון, נעצר בידי מפלג ההונאה במשטרת ירושלים, כחשוד בניסיון להונות אברך שרצה לקנות ממנו דולרים. העסקה בין השניים התבצעה בבנק בשכונת גאולה. חן מסר לאברך חבילה שהכילה 3,000 דולר וקיבל תמורתה שקלים. לאחר שהאברך סיים לספור את הכסף, ביקש חן את החבילה לרגע. האברך הבחין שחן החליף את החבילה. הוא רצה לבטל את העסקה, אך חן נמלט מהמקום בטענה ש"אשתו ממתינה לו בחוץ". האברך לא ויתר, רדף אחרי חן ולכד אותו. למשטרה התברר שחן החליף את חבילת הדולרים בחבילה בה השטר הראשון היה של מאה דולר אך שאר השטרות היו בני דולר אחד בלבד. הוא נעצר ל־4 ימים.
שלמה דרור

● **צעיר מטבריה הוכה בתל אביב.** צעיר מטבריה התוקף, הוכה ונפצע בראשו. הוא נמצא מוטל על המדרכה אתמול בשעה 4 לפנות בוקר, ברחוב אילת 36, על גבול ת"א־יפו, כשדם זב מראשו. הפצוע פונה לבית החולים איכילוב בתל אביב, ומצבו הוגדר קל. (ש)

● **בג"צ דוחה עתירת אחות על ביטול רשיונה.** בית הדין הגבוה לצדק, בהרכב של שלושה שופטים, דחה אתמול את עתירתה של אביטל זילכה, אחות במקצועה, שביקשה להורות למנכ"ל משרד הבריאות להימנע מוליכים לביטול רישומה כמורשה לעסוק בסיעוד. בית החולים וולפסון, בו העסיקה העותרת, הגיש נגדה קובלנה למשרד הבריאות המתבססת על תקנה 15 לתקנות בריאות העם. הקובלנה כוללת סעיפים בדבר התנהגות בדרך שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד, חוסר יכולת, חוסר אחריות ורשלנות־חמורה במילוי התפקיד. (ש)

המועצה לשלום הילד מבקרת את החלטת ביהמ"ש העליון להתיר לבת 14 להינשא

מאת משה ריינפלד

המועצה הלאומית לשלום הילד מתחה אתמול ביקורת חריפה על החלטת בית המשפט העליון להתיר את נישואיה של בת 14, הנמצאת בחודש השביעי להריונה, לחברה המבוגר ממנה ביותר מ־10 שנים. השופטים עדיין לא פירסמו את נימוקיהם לפסק הדין, המתיר לרותם ולוסקר ולאליהו אבגיל להינשא, אך גורמים במועצה לשלום הילד הביעו חשש, כי בפסק הדין נתן ביהמ"ש העליון לגיטימציה לתופעה השלילית המוזיקה של נישואי בוסר.

לדברי הגורמים, בעוד המועצה לשלום הילד נאבקת נגד תופעות שליליות של נישואי קטינות, לעיתים אף בעל כורחן, בקרב עדות שהגיעו באחרונה לישראל, בא המוסד העליון של הרשות השופטת ונותן לגיטימציה לתופעה. לדבריהם, קשה להבין כיצד התעלם בית המשפט העליון מהעובדה, שהמתן המידע קיבל לא רק היתר להינשא לילדה צעירה ובלתי בשלה להולדת, אלא גם הכשר בדיעבד למעשה שהחוק מגדיר כעבירה חמורה של אונס, שדינה 16 שנות מאסר. חוק העונשין קובע, כי מי שבועל קטינה שטרם מלאו לה 14 שנה, אפילו בהסכמתה, דינו כדין אונס.

במועצה לשלום הילד אומרים כי קשה להאמין שבמדינה שבה ילדים בני 14 אינם רשאים אפילו לנהוג בקטנוע, להצביע בבחירות, לפתוח חשבון בנק באופן עצמאי, לקנות בירה, להחליט על טיפול רפואי או לסרב להתאשפז – נותן בית המשפט לילדה בת 14 אישור להינשא.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

הליגה הלאומית בכדורגל מתחדשת

מאמן ברמן ריהגאל יחזה מחר במשחק מכבי ת"א - נתניה

חלוץ הרכש, אלון מזרחי, יפתח לראשונה בהרכב מחזיקת הגביע

מאת אשר גולדברג

מאמנה של קבוצת הכדורגל הגרמנית ורדר ברמן, המובילה את הבונדסליגה, אוטו ריהגאל, מגיע לתל אביב כדי לחזות בשבת באיצטדיון רמת גן במשחקה של מכבי תל אביב נגד מכבי נתניה, במחזור השני של הליגה הלאומית, המתחדשת לאחר פגרת פולין.

ורדר ברמן תתמודד ביום שלישי עם מכבי ת"א בסיבוב הראשון בגביע אירופה למחזיקות גביע וריהגאל בא ללמוד את הקבוצה המכבית, כפי שעשה בשבת הקודמת מאמן מכבי, אברהם גרנט, שנסע לגרמניה לחזות במשחק של ורדר ברמן.

בהרכב מכבי יפתח מחר חלוץ הרכש אלון מזרחי, מלך השערים של הליגה, שבשבוע שעבר שותף רק כמחליף.

ש"ח על כספי הפועל ת"א בהתאחדות, ובמשרדי הדרך, בגין אי העברת תשלום שהפועל ת"א התחייבה להעביר מהעונה שעברה כאשר שתי הקבוצות קיימו הצגה משותפת בבלומפילד. המשחק שודר בערוץ 1 בטלוויזיה ולטענת התנגייתים הובטח שהסכום בסך 150 אלף ש"ח מהטלוויזיה יחולק בין שתי הקבוצות. הפועל ת"א טוענת אמול שהעניין יועבר לטיפול פרקליט הקבוצה מכיון שלא היה הסכם בדבר חלוקת כספי השידור.

אתמול הועבר בהתאחדות לכדורגל יומי שושני שתחם בהפועל ת"א לעונה.

קקון חתם בהפועל פ"ת

חלוץ הפועל פתח תקוה, מוטי קקון, סיים את הסיכסוך עם קבוצתו. אתמול נפגש קקון עם היו"ר גברי לוי, וחתם חוזה לעונה. לפי תנאיו של היו"ר ישתכר קקון עד סוף העונה כ־35 אלף דולר. אתמול התאמן קקון עם חבריו, אבל עדיין לא יכלל בסגל הקבוצה למשחק הליגה מחר נגד מכבי הרצליה.

טייב לא יחזור לבית שאן

בית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל דחה אתמול את ערעורו ואת בקשתו של כדורגלן מכבי חיפה איתן טייב לחזור לקבוצתו, הפועל בית שאן.

טייב הועבר בקיץ מבית שאן לחיפה, אבל לא שיחק בשורותיה אפילו דקה אחת. הדיינים נימקו את הסירוב בתקנון ההתאחדות המונע משחקן לחזור לקבוצתו הקודמת.

קרדש חזר מאוקראינה

וסילי קרדש, חלוץ מכבי חיפה, חזר אתמול לארץ [illegible] במשחקה של נבחרת אוקראינה. קרדש [illegible] משה התעופה לאימון הקבוצה והשתתף [illegible] בקבוצה מלאה. היום לאחר האימון יחליט [illegible] אייל באיזה הרכב יפתח את המשחק. השאלה [illegible] היא, כנראה, היא את מי יעדיף בהתקפה: [illegible] או הולצמן.

במכבי [illegible] מרוצים מאוד באימונים האחרונים ממצב [illegible] הנבחרת שחזרו כולם לאימונים בריאים. [illegible] בקבוצה היא שהמוראל הגבוה לאחר [illegible] פולין בו השתתפו מרבית שחקני הרכב [illegible] יתן דחיפה גם להמשך טוב בליגה.

דוד פרשלקוביץ

נתניה תקבל 270 אלף שקל

בית משפט השלום בנתניה פסק שהקבלן החרדי חיים שיינפלד, שהבטיח בעונת 1991 להעביר חצי מליון שקל למכבי נתניה, אם זו תקיים את משחקי הליגה שלה בימי שישי, ולא עמד בהבטחתו – חייב להעביר למכבי נתניה סכום של 270 אלף שקל בגין הפרת ההסכם.

אתמול הסילה מכבי נתניה עיקול בסך 80 אלף

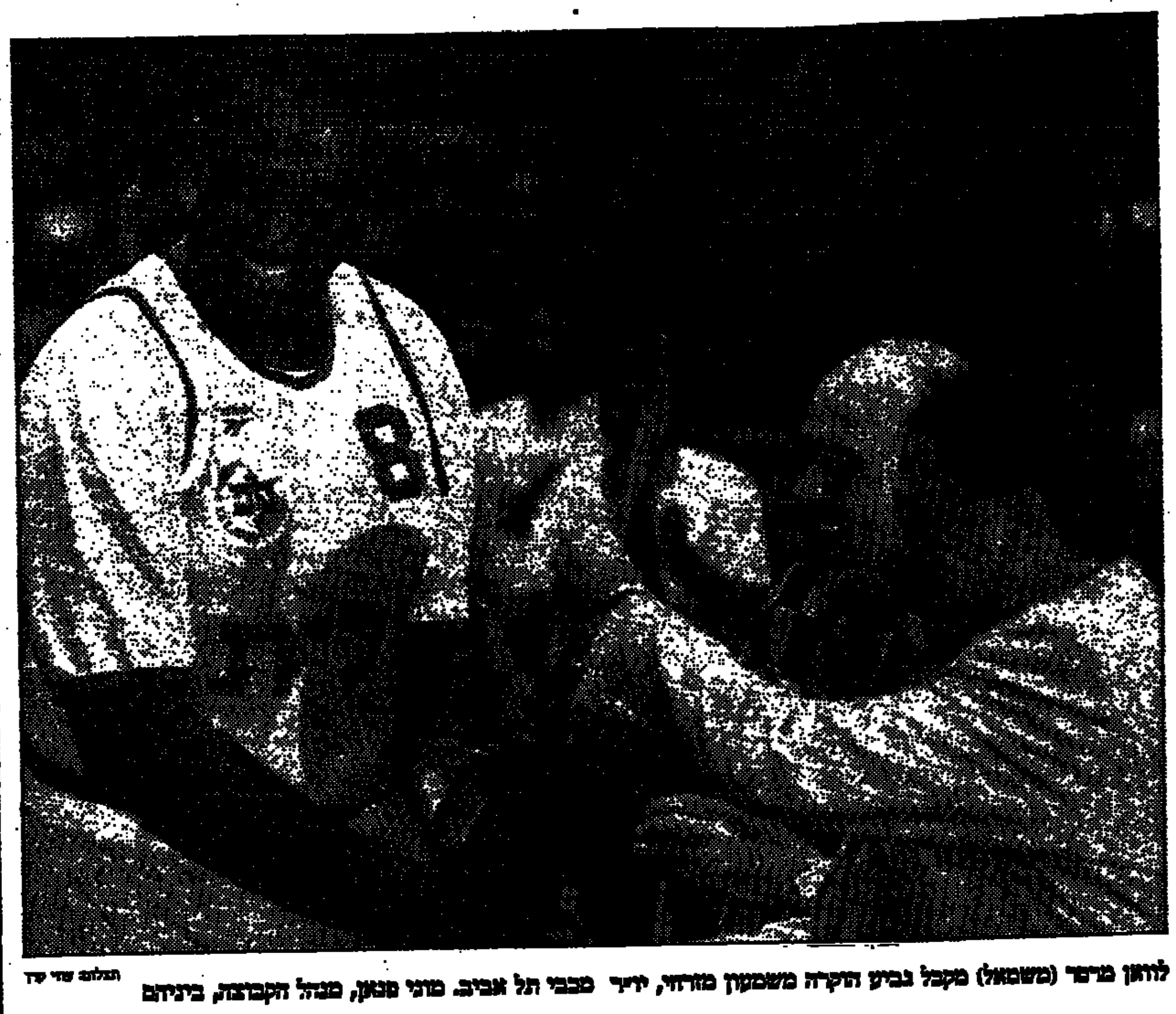

לוואן מרסר (משמאל) מקבל גביע הוקרה משמעון מזרחי, יו"ר מכבי תל אביב. מוני פנאן, מנהל הקבוצה, ביניהם — תצלום: שרי עוז

מרסר נפרד עם מאזן של 8 נקודות ב־7 דקות

שחקן הציר של מכבי תל אביב, הפועל תל אביב ונבחרת ישראל ערך אמש את משחקו האחרון. מכבי תל אביב נחלה הפסד בכורה העונה, 86–74, לאולימפיאקוס פיראוס

מאת אלי פרוסי

המציאות, לפיה הכדורסל הישראלי מצטיין באירגון אירועים מסביב למשחק במקום במשחק עצמו, המשיכה גם אמש במשחק הפרידה מלאון מרסר. אחרי טקס מרשים, עם אפקטים שכללו לייזר [illegible] רים, עשן ועוד, חזרו לקרקע, ובה המתינה אולימפיאקוס פיראוס למכבי תל אביב שהגיעה לנבחרת האירופית ארוכה וקשה. אולימפיאקוס ניצחה 86–74 (50–44), והנחילה למכבי תל אביב הפסד ראשון העונה.

תירוצים להפסדה של מכבי יש בשפע. מולי קטרין נאלץ לשתף שלושה שחקנים (בפרקי זמן קצרים) – מייק מיצ'ל, ווילי סימס ולאון מרסר – שאינם נימנים עם צוות הקבוצה. ברב הנפלד המצוע המשיך להיות חסר, בעיקר במשחק ההגנה.

אולם גם התירוצים אינם יכולים לשמש מסווה לעובדה, שרק גם יביא את מכבי תל אביב, בה רכבה הנוכחי, למאבק רציני על כרטיסי הכניסה לפיינלפור האירופי בסראגוסה. מומלץ לכל האוהדים להצמיד במעילים ומטריות לקראת החורף הקר המצפה לנו. אולימפיאקוס, עם זיו אחד, אלכסנדר וולקוב (הזר השני, אדי ג'ונסון, יצטרף לקבוצה בשבוע הבא), וכלי כוכבה היווני, יורגוס סיגאלס, לא ניזוקה למאמץ...

לאוון מרסר, שקלע שמונה דקות בשבע הדקות ששיחק במשחק הפרידה שלו, יוסר לקבוצה בעתיד.

הבעיה של מכבי תל אביב עד כה היא השתלבותו הלקויה של נדיס קלמן בקבוצה. קלמן אינו דומיננטי במשחק ההתקפה כפי שהיה והגיל אלכסים אשתקד. את הבעיות, היא הצבעו כשחקן פנים (אינו יכול להתמודד מול שחקנים חזקים ממנו, ואחת החזקות היא שעם חזרתו של הנפלד, קלמן יוסט התגנה ויגצל את מהירותו כדי להיות גורם משמעותי יותר במשחק ההתקפה של הקבוצה.

14 נקודות רצופות של אולימפיאקוס בסיום המחצית הראשונה מחקו יתרון של מכבי, 44–36. במחצית השניה הצליחה מכבי רק להתקרב מדי פעם ליוונים. לאלפה הישראלית יש חורש והצי לתיקן את הליקויים לקראת המשימה האירופית.

לאולימפיאקוס: באקיץ' 23, באקציאס 18, פאפולאס 14, סארלאץ' 13, וולקוב 10, טומיץ' 8.

למכבי: צ'ורצ'יץ' 17, ג'מצ'י 13, גודס 10, מרסר 8, קלמן 8, קטש 8, דניאל 4, אלימלך 2, פייר 2, מיצ'ל 2.

שפטו דוד רגב והאוון ויזובוביץ, 6,000 צופים ביד אליהו.

בטקס הפרשים, שנערך לפני המשחק קיבל מרסר גביע הוקרה מסגן שר החינוך, מיכה גולדמן, ממכבי תל אביב ומהפועל תל אביב, בה שיחק שמונה עונות. אברהם פלדה, לשעבר יו"ר הפועל תל אביב, אמר שאסור לשכוח שאת החינוך קיבל מרסר בהפועל, ונענה בשריקות בוז מקהל של מכבי. מרסר הפתיע כאשר נשא נאום קצר בעברית, בו אמר: "אני אוהב את כולכם. תודה רבה על הכל".

הסיכוי היחיד, מזרחי

רון קופמן

במועד מסוים באוקטובר, ייצא שחקן החיזוק היעיל ביותר של מכבי תל אביב, למשימה החשובה ביותר של הקבוצה העונה. האתר הוא מלון הילטון במינכן, המשימה היא שיבוץ 16 הקבוצות בבתי שמינית גמר אליפות אירופה לקבוצות, והשחקן הוא היו"ר שמעון מזרחי. 25 שנה הוא מבצע את המשימה ללא דופי, אלא שהשנה המשימה קשה פי כמה. מזרחי ייאלץ להפעיל את כל השפעתו בפיב"א, כדי לשבץ את מכבי בבית עם בציגות בלגיה, פורטוגל, טורקיה וגרמניה.

אחרי היעדרות של שנה מהמפעל, תחזור מכבי תל אביב להתמודד עם קבוצות הצמרת האירופית. המושג התמודדות הוא ביל מעט, מכיון שאם אפשר להסיק ממיבנה הקבוצה נבון לאמש בהפסד לאולימפיאקוס, צפוי כאן חורף קר מאוד, שהמאפיין העיקרי שלו יהיו הפסדים מכובדים. כמובן, אם לא יצליח מזרחי במשימתו.

העובדה שאמש היה ערב הפרידה מלואן מרסר, אחד משחקני הפנים הבולטים באירופה בשש השנים האחרונות, חשפה שוב את השורש הבעייתי של מכבי. שהחיד לאון עם פרישתו. אין הגנה, אין ריבאונד לא בהגנה ולא בהתקפה, ואם שחקני החוץ כמו דורון ג'מצ'י מסייעים להגנה, אז אין גם התקפה מתפרצת. מה נותר כרגיל, מטווח ביישוד מקודב מחוץ לרחבה מלווה בתפילות הדרך.

ראדיסב צורציץ' הוא איש גדול, אבל מול ענקים כמו פאנאיוטיס פאסולאס, סטויאן וראנקוביץ', ארוידאס סאבוניס ואנפילוס מוליפיהנ, תרומתו צנועה למדי. אמנם, מאז ימי קווין מגי וארל וויליאמס, לא שיחק במכבי שחקן פנים מאסיבי כמו צורציץ', אבל נראה כי בשלב זה של העונה המבנה המשותף שלו עימם, מתבטא רק בגודל. נדיס קולמן, הזר השני של מכבי, היה יעיל מאוד בירושלים. במכבי הוא רק עוד שחקן, שתרומתו לא תספיק כדי לחלום על פיינלפור למשל.

חסרונו של גדב הנפלד קריטי למכבי. אין מנהיג בהגנה, אין מי שיעצור בריבאונד, אין מי שמסוגל לנטרל קלעי מצטיין של היריב. גלף קטע לא ישאי לשחק באירופה, אך גם אם היה רשאי, יכולתו בהגנה לא משתווה להנפלד. יש עוד כמה ליקויים, אך אולי מוקדם מדי להתמקד בהם.

ערב הפרידה מלואן מרסר, הוכיח כי בספורט הישראלי יש מכבי תל אביב, כדורסל, ויש את כל היתר. רק מכבי מסוגלת להפיק ערב מרגש עם שימוש נבון באמצעים ויזואלים, שגם הערה מיוחדת של אברהם פלדה לאוהדי מכבי, לא הפחיתה מעוצמתו.

נקווה שמכבי תצליח להפיק בעונה האירופית גם כדורסל משובח, כדי שהמצויינות לא תתבטא רק בערבי פרידה והמהלכים של שמעון מזרחי בפיב"א.

הפועל תל אביב ניצחה את אלופת אוסטריה 86–75

שוייסקירשן, אוסטריה (שירות "ספורט הארץ"). הפועל תל אביב ניצחה את אלופת אוסטריה, מרסודרוף 86–75 (49–37), במשחק הראשון בסיבוב הראשון באליפות אירופה לקבוצות. משחק הגומלין יהיה ביום שלישי באוסישקין.

האוסטרים דייקו בפתיחות המשחק בקליעות מחוץ לקשת והוליכו בהפרשים קטנים, אך הפועל, בניצוחם של שני הזרים, מילסון ואגנר ובאק ג'ונסון, בטלה בהמשך את ההובלה, 30–24 בדקה ה־10, 49–37 במחצית ו־63–45. יתרון השיא, בפתיחות המחצית השנייה. בהמשך ניצלו האוסטרים את הזלזול של שחקני הפועל במשחק, כדי לצמק את ההפרש.

להפועל ת"א: ואגנר 22, ג'ונסון 22, סרי 12, כץ 10, אדרי 10, ברקוביץ' 4, ספירו 2, יאיר 2, פלישר 2. הזירבו למרסדורף: פייס 19, מטציגנסקי 14, אוהה 14, וובר 12.

מכבי ר"ג הביסה את הפועל ירושלים

שני הזרים, סטודרדס ויובנקס, בלטו בניצחון 98–73

מאת שלמה איזנברג

מחצית ראשונה שקולה אותה סיימה הפועל ירושלים ביתרון 44–43 לא רמזה על שתהולל בהמשך. מכבי רמת גן שברה כבר יין, ונצחה בסיום 98–73.

ירושלים פתחה היטב בעזרת קליעות של שלום (סמי) תורג'מן, שהבקיע ברצף לשלשות מקשתו. ירושלים הבילה 28–18. מכבי רמת גן עלתה ליתרון 31–28 כבר ארבע דקות בעבור המשחק, הודות של צי הזרים שלה, ג'ון ביל יובנקס ולסטוס סטודרדס. ירושלים עברה לשמירה אזורית, וסיימה ביתרון במחצית.

ירושלים המשיכה לשחק אזורית גם במחצית השנייה, אבל רמת גן קלעה שלושה סלי שלוש (סטודרדס, יובנקס ומוטי בן בסט) ועלתה ליתרון 54–46 (26). גדי קרהז, מאמן ירושלים, נטל פסק זמן. ירושלים ניסתה לשחק מהר, אבל איבדה כדורים רבים. ביר ריבלים ניצל את זה לקליעות מטווח קרוב.

עבירה סבית שמשו תורג'מן לאחר שתתרגם על חולשות השופטים, תרמה את גודל המשחק. רמת גן עלתה ליתרון 59–74 (32) בן בסט הגדיל את היתרון בעזרת התקפות מתפרצות והספרות להרברים.

לרמת גן: סטודרדס 26, יובנקס 23, בן בסט 18, ריבליס 17, שלף 8, ברוקס 5, קורנלסן 1.

לירושלים: תורג'מן 16, הגוראש 14, תורג'מן 13, דלל 13, רתברטס 8, אייל 5, ביטן 4.

שפטו שי שמריהו ועזר גליל, 560 צופים, ברמת גן.

הליגה הלאומית				
1.	הפועל חולון	2	206–135	4
2.	מכבי תל אביב	2	206–164	4
3.	מכבי ראשל"צ	2	164–150	4
4.	הפועל תל אביב	2	162–148	4
5.	הפועל ירושלים	2	156–177	3
6.	מכבי רמת גן	2	185–191	3
7.	הפועל גבת	2	174–177	3
8.	מכבי ירושלים	2	172–164	3
9.	גליל עליון	2	163–174	3
10.	בני הרצליה	2	216–136	3
11.	הפועל אילת	2	148–160	2
12.	הפועל חיפה	2	182–167	2
13.	הפועל גבעתיים	2	180–177	2
14.	בית"ר רמה"ש	2	114–259	2

משחקי המחזור הבא

שישה ממשחקי המחזור השלישי יהיו ביום ראשון: הפועל גליל עליון – הפועל חולון (18.00); בני הרצליה – הפועל תל אביב; הפועל גבעתיים – מכבי רמת גן; הפועל אילת – מכבי ירושלים; מכבי תל אביב – הפועל גבת; הפועל ירושלים – הפועל חיפה.

ביום שני תארח בית"ר רמת גן את מכבי ראשון לציון.

מכבי ירושלים שוב ניצחה בלאומית

מאת משה בוקר

מכבי ירושלים זכתה בניצחונה הראשון בליגה הלאומית מזה שלשים שנה, 81–63 (49–39) על הפועל גבעתיים.

קורבנה של ירושלים היה בדור בכל שלבי המשחק. בגבעתיים ניסי [illegible]

דורהאם בגליל

מאת אלי פרוסי

פט דורהאם בן 27 (2.02 מ') יגיע היום בארץ ויצטרף להפועל גליל עליון, כמחליף של הפר הסרבי אנדריי ולנבאבה. דורהאם שיחק בשנה שעברה בצרפת, כשבאמצע העונה החליף את הזרלד פרנסלי. לפני כן שיחק בליגת סי.בי.איי, בה סיים שלישי בטבלת מלך הסלים (23 נק' למשחק). דורהאם הוא סמול פורוורד המסוגל לשחק גם כפאוור פורוורד.

למרות הזלפתו יישאר ולנבאבה בגליל כחודש והצי, מגמר שותקת. פיב"א קבעה שאפשר להחליף את הזרים שנרשמו בגביע אירופה, רק לפני שלב שמינית הגמר ולגליל צפויים שני סיבובים עד שמינית הגמר, אם תגיע אליה. ראשי הקבוצה ינסו למצוא לולנבאבה התחום על תוזה לשלושים בגליל, קבוצה אחרת.

● נשים. אס"א ירושלים הגנתיה את האלופה, אליצור חולון, בשניצחה אותה 61–57 (29–24) במשחק השלמה במסגרת המחזור השני.

לירושלים: לי 27, גבה 12, בלנרשיין 9 (15 ריבאונדים), אופיר 6, ליננברשטראום 4, גורן 3.

לחולון: סמאסוד 26, מרהוברבה 8, קליין 7, ביבוביץ' 6, יהודה 4, וולף 4, מעוז 2.

הרכב חסר של חולון הביס את ר"ג

מאת מנחם כהן

בעקרי בית"ר רמת גן ספגו את ההפסד השני בליגה 115–60 (31–56), הפעם להפועל חולון. מאמן חולון, מאיר קמינסקי, שאימן בשבוע העונות האחרונות את בית"ר רמת גן ויתום על קבוצתו הקודמת. הוא העלה הרכב ערב מגשתו.

לחולון: קבה 21, ברדיצ'ב 20, אברמי 19, סמר 17, אברמי 16, צוד 9, פיבי לוי 7, קרסר 6.

לרמת גן: אמסלם 17, דיין 17, יונה 9, שבתאי 6, זהר 4, גון 2, אליקי 2, אוגנר 2, צ'צ'קס 1.

שפטו: יגון צ'פי ומיכאל טליק, 300 צופים, בחולון.

שמעון אמסלם עיקל 600 אלף שקל מהפועל תל אביב

מאת אלי פרוסי

שמעון אמסלם, שחקן הפועל חיפה, עיקל 600 אלף שקלים מהפועל תל אביב באמצעות פרקליטו, עו"ד איתן ארז. העיקול הוטל בעקבות תביעת הקבוצה לשחקן, ויחול על כל מקורות המימון והכנסות הקבוצה. דיון הבוררות בתביעתו של אמסלם על שכר הולכות ייפתח בשבוע הבא.

● האלוף שוהונבוק הודיע הגיע לביקור בן יומיים בארץ. לטענתו, בא לבקר את אלכסנדר וולקוב הנמצא כאן עם אולימפיאקוס פיראוס. נודע כי הגולל חולון פנה לשחק הם בציעי מכבי תל אביב ירבו עימו. שוהונבוק שיחק אשתקד בקבוצה הרוסית ממארע.

מנינג ישחק בפיניקס

פיניקס (סוכנויות). דני מנינג ישחק בעונה הבאה בפיניקס סאנס – כך עלה מדיווחו של העיתון מיקס סאנס.

העיתון ציטט את רון גרינבר, סוכנו של מנינג, שאמר כי השחקן חתם שלושה חוזים והגורות מליון דולר לעונה. מנינג זה עומד בניקרת השכר של פיניקס, לאחר שהחברה בשבוע שעבר את מארק וסט לדטרויט פיסטונס. אשתקד הרוויח מנינג 3.5 מליון דולר באטלנטה הוקס. העיתון טוען, כי בשיא מיליקס, לדיי קולאנג'לו, איש את פרשי הנשים.

● מועצת קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה החליטה אתמול לקבל בחזרה את הצעת ראש העירייה, עמרם מצנע, לאחד את קבוצות הכדורסל בעיר.

דוד פרשלקוביץ

● מיכה שמבן בן 176 מ' מנהל מקצועי של מחלקת הנוער של מכבי ראשון לציון. מינוי זה מפתיע, כיון ששמבן התמייד בכושר שנים לפרנס אופל.

הרצליה נגד פראג

● בני הרצליה תשחק כבראג נגד פראג הצ'כית בסיבוב השני של גביע קוראץ', לאחר שגברה 100–77 את דוואאל מסלובניה, במשחק הראשון בסיבוב הראשון של גביע קוראץ'.

● הפועל אילת תשחק כבראה נגד אוטמבר הבלגית, לאחר שגבר הניצה במשחק הראשון בגביע 104–62 את גבסל.

● מגיסוברן מסלובניה ניצחה את אולימף מסלובקיה 85–66 במשחק הראשון בניצחון. המנצחת תתמודד בסיבוב הבא נגד מכבי ראשון לציון.

● אורמה מאפריקה ניצחה את בוקרסט הרומניה 44–63 במשחק הראשון בסיבוב הראשון של גביע רונקטי. המנצחת תתמודד בסיבוב הבא נגד מכבי רמת גן.

כל קבוצות הארצית פותחות היום את העונה החדשה

מאת משה הרינגמן

הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל נתנה אתמול היתר לפעילות גם לקבוצות הפועל אשקלון והפועל רמת גן מהליגה הארצית. בכך הוסר החשש שמשחק אחד או שניים לא יתקיימו במחזור הפתיחה שיהיה בסוף השבוע.

יו"ר הרשות, רו"ח יאיר רבינוביץ, אמר אתמול, כי הפועל רמת גן שחזרה לליגה הארצית, רשאית לשחק בינתיים רק עם שחקני נוער. לדבריו, אישור התקציב הוא פשר רק הודות לבטוחות שנתן [illegible] מרכז הפועל. גם אשקלון תיאלץ לשחק עם כמה שחקני נוער.

שלושה משחקים יתקיימו כבר היום (השעה הראשית 15.30): הפועל הדרה תארח את הפועל רמת גן, שמשון תל אביב תארח באיצטדיון גאון ביפו את הפועל קרית שמונה (15.00) ומכבי יבנה את הפועל ירושלים.

מחר יתקיימו חמישה משחקים: ס.ג. נס ציונה – מכבי יפו, הפועל אשדוד – הפועל כפר סבא (17.00), מכבי קרית גת – הפועל לוד, הכח רמת גן – הפועל אשקלון, הפועל בת ים – הפועל טייבה (17.00).

טבלת הליגה הלאומית				
1.	מכבי פ"ת	1	5–3	3
2.	מכבי חיפה	1	4–2	3
3.	בני יהודה	1	3–1	3
–.	הפועל חיפה	1	3–1	3
5.	באר שבע	1	2–1	3
6.	הפועל פ"ת	1	1–0	3
–.	ע. אשדוד	1	1–0	3
8.	הפועל ת"א	1	2–2	1
–.	בית"ר ים	1	2–2	1
10.	בית"ר ת"א	1	1–2	0
11.	מכבי ת"א	1	0–1	0
–.	בית שאן	1	0–1	0
13.	מכבי נתניה	1	3–5	0
14.	מ. הרצליה	1	2–4	0
15.	צ. חולון	1	1–3	0
–.	ע. ראשל"צ	1	1–3	0

משחקי השבת בלאומית

● מכבי פתח תקוה – מכבי חיפה רמת גן, 16.30. דאוד כחול

● בית"ר ירושלים – בני יהודה, טדי, 17.00. יוסף בביטוני

● מכבי תל אביב – מכבי נתניה רמת גן, 18.30. עמית קליין

● הפועל חיפה – הפועל תל אביב קרית אליעזר, 18.00. דני קדה

● הפועל באר שבע – עירוני אשדוד באר שבע, 15.30. יצחק בן יצחק

● בית"ר תל אביב – ראשון לציון הרצליה, 16.00. מאיר לוי

● בית שאן – צפרירים חולון, טבריה, 15.30. חיים יעקב

● מכבי הרצליה – הפועל פתח תקוה הרצליה, 18.00. רחמים שאשו

שרף: הצרפתים צריכים להיות מאושרים שלא נוצחו בסלובקיה

מאת אשר גולדברג

שלמה שרף, מאמן נבחרת הכדורגל, חזר אתמול מברטיסלבה שבסלובקיה, שם חזה במשחק סלובקיה לצרפת (0–0), שהיא מיריבותיה של ישראל בבית [illegible] דם אירופי.

שרף התרשם מרמת [illegible] ומהיכולת של הסלובקים: [illegible] חק היה טוב מאוד. הצרפתים [illegible] כים להיות מאושרים [illegible] הפסידו. סלובקיה נבחרת [illegible] נת, אחת הטובות באירופה [illegible] ניצחה את קרואטיה. הלוצ[illegible] מיצו מצבים רבים ליד השע[illegible] רפתי. יש להם שחקן [illegible] מואבצ'יק, שמשחק בסט, אטיין הצרפתית. הוא סיכן פעמים רבות את הגנת צרפת. גם לצרפתים היו הזדמנויות".

שרף סיפר, כי המשחק ארך שעתיים מאחר שהיו שתי הפסקות של רבע שעה בגלל תקלות בפרוזקטים.

המאמן הלאומי אמר, כי הנבחרת תתכנס ב־19 בחודש למחנה אימון של שלושה ימים ורק בשבוע הבא, לאחר מחזור הליגה, יחליט את מי לזמן למחנה. איציק זוהר יוזמן לסגל רק אם ישוב לשחק בקבוצתו הבלגית, אנטוורפן, לאחר שהיה פצוע.

אגאסי נגד מרטין מחר בחצי הגמר

ניצח אתמול את מוסטר בשלוש מערכות והיה [illegible] ביסאי השביעי מאז 1927 שהדיח שלושה מדורגים. בחצי הגמר השני [illegible] מחר יתמודד נובאציק נגד המנצח במשחק ש[illegible] רקמן

ניו יורק (רויטר). אנדרה אגאסי העפיל אתמול לחצי גמר הפלשינג מדו, שבו יתמודד מחר עם טוד מרטין (9). אגאסי ניצח ברבע הגמר את תומאס מוסטר (13) 7–6 (5–7), 6–3, 6–0.

בסיום המשחק אמר חביב הקהל, שלא דורג בין 16 המבודרים בטורניר: "בחרתי את הזנרות שלי, ובניצחתי אותו בצורה כמעט מושלמת. פשוט הבאתי בכבוד בצורה נקיה".

אגאסי היה לטניסאי השביעי מאז 1927, אז החלה ספירה דירוג, שהדיח שלושה מדורגים בטורניר – וחיין פריירה (12), מייקל צ'אנג (6) ומוסטר. מעולם לא הצליח שחקן לא מדורג להיות אלוף. אגאסי ינסה לעשות את זה.

המאזן בין מרטין לאגאסי הוא 2–3 למרטין. אגאסי ניצח בשני המשחקים שנערכו על משטחים קשים, כמו אלו עליהם נערך הטורניר הזה.

שני השחקנים הסכימו [illegible] רת הסכנה במשחק היום [illegible] של אגאסי בשעבר השי[illegible] ביהוק היה עשוי לה[illegible] אבל מנכבר. "הרגשתי ש[illegible] ליה לבנות בשעבר השוויי[illegible] הגן העצמי שלו יזיד" [illegible] אגאסי.

קשיל נובאצ'ק הצ'כי [illegible] אינבול לחצי הגמר, לאחר [illegible] את הייתה יזאגה מספר 6 [illegible] (9–7), 6–1, 5–7, 6–3. [illegible] יתמודד בחצי הגמר בין [illegible] בשמינת רבע הגמר בין [illegible] שטיך (4) ויונאס ביורקמן.

סבאטיני (8), שזכתה בטורניר ב־1990.

● מרטינה הינגיס משוויץ, המזורגת הראשונה בטורניר הנוער, היתה מבצה בשגבר השני [illegible] רווח, מתכוננת להיות מקצוענית בסוף החודש, כאשר ימלאו לה 14 שנים.

[illegible] בלינונה בדרך לסיבוב השני נגד מכבי ת"א

בלינונה, אלופת שוויץ, תהיה [illegible] בכל הנראה, יריבתה של מכבי תל [illegible] אביב בסיבוב השני באליפות אירופה לקבוצות.

אמש ניצחה בלינונה במשחק [illegible] ין האוסטקי את קוסקה 86–74, [illegible] מתבייתה בעשית את עלייתה לשלב הבא. הבצטיין אצל השוויצים [illegible] היה הבאוחזה הסרבי, איגור גויבוביץ, שקלע 20 נקודות. בבלינונה [illegible] הצטיינו גם צמד הזרים, [illegible] קורים כל ואברי פילדס. אילולא [illegible] החזקה של באבן הקבוצה, שטעג [illegible] עבירה מבניות, בלינונה [illegible] היתה מנצחת בהפרש גדול יותר.

היום תצא גמר הנש[illegible]

[illegible]

ספורט

משקיף מהצד / יהושע שגיא

מאמנת פמיניסטית על כדורסל נשים ובעיותיו

בעיני, שאקיל אוניל לא יפה, וזה לא מעניין, כי הוא כדורסלן גדול

● במקומון ירושלמי ציטטו אותך אומרת, שכדורסלניות אינן רוצות משמשות כשפחות מין, שמאמנים מנצלים מיניות שחקניות קטנות.

אפילו אין לי רצון לדבר על כך. יותר חשוב לי לדבר על כדורסל.

● כדורסל נשי, אני מבין.

אתה רואה, גם אתה טועה. אנחנו מדברות על כדורסל בשרים, לא על כדורסל נשי. גם לא מדברים על כדורסל גברי.

● והכותרת על שפחות המין במקומון הירושלמי?

זה נראה לי ממש עוול שהיתה כותרת כזו. נכון שדיברתי על הטרדות של שחקניות כדורסל, יש הטרדות של בעלי תפקידים שמרשים לעצמם להטריד שחקניות שמרגישות תלויות בקבוצה. אבל זה לא הנושא המרכזי. לכן אני לא משתפת פעולה בעניין הזה.

● מה הנושא המרכזי?

הנושא הוא שהתקשורת מתעלמת כמעט לחלוטין מכדורסל נשים. הכדורסל שלנו, בין קבוצות הנבחרת, הוא מצויין. הוא ברמה אירופית גבוהה, אולי לא בין 6–8 המובילות באירופה, אבל בהחלט ברמה גבוהה.

● נכון שהוא גם יפה, אבל נראה שהתקשורת מעדיפה דברים אחרים שמרתקים ומעניינים יותר.

שוב אתה חוזר לעניין היופי. אפשר לחשוב שכדורסל נשים זה רק ציצים ושלקעס. מה עניין יופי ויזואלי לכדורסל? אין זה הוגן למדוד הכל רק ביופי. אתה מודד יופי. נשים קודם כל נמדדות אם הן יפות או לא יפות. קודם כל איך הן נראות. ועל זה הכעס. על זה ועל כל מיני הערות סקסיות.

● היופי אינו יתרון?

הוא יתרון, אבל לא יכול להיות שימדדו הכל על פי היופי. אם נתייחס לספורטאים בסיגנון של הם גוצים ומכוערים, איך תתייחס אליו מראדונה גוץ, או מישהו מתייחס לזה? רק כותבים כמה הוא כדורגלן גאון. יש כדורגלנים עם קרחת, וזה מגעיל, או מה בעיני שאקיל אוניל, למשל, הוא לא יפה, אבל זה לא מעניין, כי הוא כדורסלן גדול.

● אבל גם ליופי יש משיכה בתחרויות ספורט.

לא מעניין אותי שיבואו לראות תחרויות בגלל היופי. לא אבנה קבוצה על אטרקטיביות.

● מה לדעתך עוצר את התקדמות כדורסל הנשים בארץ?

מעל לכל ההתעלמות. אנחנו לא מצליחות לפתח את מחסום ההתעלמות. השידורים בטלוויזיה נכבלים בסוף העונה שעברה, עשו שידורת עצום לכדורסל נשים. עד היום עוצרים אותי ברחוב ושואלים: למה אלוהה לא מגיע לקטסקת? תואם ראו שהיה פייט מצויין בקרב על האליפות. איך אתה חושב שכדורסל נשים היה לאטרקציה בדכות השידורים בטלוויזיה. אבל אם אין שידורים, אין חשיפה, ואם אין חשיפה גם אין כסף.

● אם אין כסף, שחקניות יכולות להתפרנס מכדורסל?

שחקניות הנבחרת מתפרנסות מכדורסל ויכולות להיות אפילו מקצועניות.

● מה זה מתפרנסות?

משתכרות בסדרי גודל של 20 אלף עד 30 אלף דולר.

● לחודש?

לעונה. אנחנו עוד לא בסדרי גודל של הרווחים של חיים רביבו בכדורגל. אצלנו עדיין אין התאגדות, עדיין לא קיים הצורך הלא נורמלי שמעסיק את כולם אחרי הכסף.

● אולי זה מפני שבכדורסל נשים אי אפשר להרוויח כסף גדול.

הבאנו מאמנות טובות ומאמנים טובים לאמן נערות כדורסל. אתה יודע מה שאלו הנערות? הן שאלו אם הן יכולות לעסוק בכדורסל וגם, באותה עת, ללמוד ולעבוד. הן לא שאלו על מיליונים, לא דיברו על כסף גדול. זה אומר הכל.

אורנה אוסטפלד, 41, היא מאמנת קבוצת הנשים של רמת השרון

איזהוא יאנג, מחייכת בבריכה ברומא, אחרי שזכתה במדליית הזהב במשחה 400 מ' חופשי באליפות העולם

הסיניות הציפו את הבריכה

ההגמוניה בשחיה העולמית נלקחה ממזרח גרמניה בידי המעצמה החדשה, סין. עד[...] צברה באליפות העולם ברומא 10 מדליות זהב – 8 נשים ו־2 גברים. גם השחיינ[ית] הגרמניה המצטיינת, דניאלה האנגר, מאשרת את המהפך. גולת הכותרת שלשום הי[תה] שיא העולם של רביעיית השליחות הסיניות ב־100X4

רומא (רויטר). בצמרת השחיה העולמית יש מעצמה חדשה – סין. כך סבורה בין היתר גם השחיינית המזרח גרמניה והאלופה האולימפית לשעבר, דניאלה האנגר. "אני מזרח גרמניה, אך איני יכולה להשוות עצמי אליהן", אמרה השחיינית שזכתה במדליית הזהב במשחה 200 מעורב אישית בסיאול '88 בהיותה בת 16. "הרמה כיום גבוהה בפער משמעותי. בעבר השחיה הנשית נשלטה בידי מזרח גרמניה. הנתון היחיד שניתן להשוואה כיום מול הסיניות, הוא השליטה שלנו כמזרח גרמניות בעבר הקרוב".

האנגר שוחחה עם עיתונאים אחרי משחה השליחות 100X4 מ', באליפות ברומא, שבו קיחו 1.5 שניה משיא העולם שהוחזק בידי הרביעיה האמריקאית, ששלוש מהשחייניות שהשתתפו בקביעת השיא, התמודדו גם באליפות העולם הנוכחית. ארה"ב דורגה שניה, גרמניה סיימה שלישית.

הסינים מגיבים בחריפות על כל איזכור של נטילת סמים בעבר

"ידענו שיהיה קשה מאוד", אמרה פרנצ'סקה האן-אלמסיק. "המטרה שלנו היתה לזכות במדליה והצלחנו בכך", אמרה השחיינית שקבעה שיא עולם במשחה 200 מ' חופשי באחד משני המשחים שעדיין לא נשלטים בידי הסיניות.

סין מוליכה את טבלת המדליות עם עשר מדליות זהב, שש מהן בידי נבחרת הנשים בשחיה הארבע מדליות בצלילה (2 גברים, 2 נשים). אתמול היה יום מנוחה באליפות העולם, אבל לסין צפויה לפחות עוד מדליית זהב בצלילה ממקפצה 10 מטרים לגברים.

שחייניות מזרח גרמניה זכו ב־13 תארים מ־16 משחים, באליפות העולם במדריד ב־1986 וב־10 תארים מ־15 משחים באולימפיאדת סיאול ב־1988 – הפעם האחרונה שבה השתתפו במדי מזרח גרמניה לפני האיחוד עם המערב. שחייניות נבחרת סין זכו בארבע מדליות זהב באליפות העולם ב־1991 ובאולימפיאדת ברצלונה '92, והישגיהן באליפות הנוכחית מצביעים על התקדמות ניכרת.

האנגר לא הזכירה את הצד האפל של ההצלחה המזרח הגרמנית בעבר, תוצאה של מהפכה בשיטות האימון ובשיטות הסימום של השחיינים והשחייניות. ארבעה שחיינים סינים, שלושה מהם בינלאומיים, הושעו אחרי בדיקות סמים חיוביות בשנתיים האחרונות, אך זה לא מנע מהמתחרים הסינים, כאן באליפות, להגיב בחריפות על כל איזכור של שימוש בסמים, שאת חלקם עדיין לא ניתן לאתר, כאחד מהגורמים הבולטים להצלחה המטאורית.

יאנג איירהוא: ההצלחה שלנו היא תוצאה של אימון מקצועי מושלם

"ההצלחה שלנו היא תוצאה של אימון מקצועי מושלם, ושיטות אימון משוכללות לא פחות", טענה יאנג איירהוא, אחרי שזכתה בתואר העולמי ב־400 מ' חופשי, ביום רביעי. "אולי אתם לא יודעים, אבל שימוש בסמים אסור גם בסין. אנחנו מתאמנים קשה מאוד. אני שוחה 20 ק"מ מדי יום", אמרה השחיינית בת ה־16 מקבוצת הצבא הסיני, אחרי שהדיחה את האמריקאית ג'אנט אוואנס, שזכתה בחמישה תארים אולימפיים ושני תארים עולמיים, מאזן שלא מנע ממנה לסיים רק חמישית בתחרות שהיתה ביום רביעי.

"תמיד הערצתי את אוואנס כאתגר, ולא ציפיתי לנצח כאן", הוסיפה יאנג. אוואנס לא השתמשה במישרין בנושא הסמים, כדי לנמק את מפלתנו. "קשה מאוד לומר את זה, אבל הרבה דברים יכולים ל[...] כאן". היא הוסיפה שהקשר עם הסיניות הוא כמעט בלתי אפשר[י]. "[...] מזכירות לי את המזרח גרמניות בעבר. אני לא יודעת מה ל[...] ברור שיש כאן גם מכשול של השפה".

שחיינית הגב, הי צ'יאונג, הדיחה עוד מלכת בריכה בעל[ת שיא] עולם, כאשר גברה על ההונגריה קריסטינה אגרסגי, שנוצחה [ל]ראשונה בחמש השנים האחרונות. כמו חברותיה לנבחרת, לי [...] שקבעה שיא עולם ב־100 מ' חופשי ביום שני, אמרה זה, כי הי[...] לשחות כדי לשפר בריאות לקיחה. הי, בעלת המבנה האתלטי, אמר[ה] [...] התמודדות עם יריבתה: "נכון, חשבתי שאני מסוגלת לנצח את אג[רסגי] כאן באליפות, ב־100 מ' גב". לי גילתה בטחון עצמי דומה, כאשר [...] שסין התכוננה לשפר את שיא העולם ב־100X4 מ'. "נתון שה[...] בעצמנו. לפני התחרות תכננו איך אנחנו קובעות שיא עולם חד[ש]".

האם היא ניסתה לשפר את שיאה הטרי כשחיינית המובילה [ב]שליחות? "לא תכננתי לעשות זאת, כי המאמן שלי לא ביקש [...]", היתה התשובה המנומסת באמצעות המתורגמן.

בחורה לימי הצעטאלאך

יהושע שגיא

יש משהו מרתק בדמותו של אריה מליניאק. בתור סימפטיקן ניכון, בעל חוש הומור נדיר, יודע לספר סיפורים, בעל שכל נימוס מרשים. שלא לדבר על כך שאריה מליניאק הוא אדם בעל אלף פרצופים. הוא סוחר־ספורט ויועץ־ספורט, פרו־ספורט, מאמן־עבר, עסקן בהווה, אבל מעל לכל הוא מעדיף להיקרא דווקא פרשן־ספורט. מכתב ההמלצה שלו לחיים רמון, יו"ר ההסתדרות (שנחשף אתמול ב"הארץ"), הבו הוא ממליץ את כי למנות כעסקנים בוועדת של ההתאחדות לכדורגל, חשף את הצד האמיתי של האיש בעל אלף הפרצופים: סתם עוד עסקן קטן.

הוא מעדיף להיקרא פרשן, כלומר עיתונאי, למרות שמיגוון עיסוקיו לא יאפשר לו להתקבל כחבר מן המניין באגודת העיתונאים. הסיבה: אין אולי אפילו סעיף אחד בתקנון האתיקה שמליניאק ממלא אחר דרישותיו. מצד אחד, למשל, הוא יועץ בחוזי של גוף כלכלי הממומן את הליגה הלאומית בכדורסל; מצד שני הוא משמש פרשן של אותה ליגה; מצד אחד הוא שוכר שופטים לאירועים שהוא מארגן; מצד שני הוא כותב עליהם אחר כך ביקורות וצריך לא להכיר את המציאות, כדי להאמין שלא תהיה כאן התנגשות: מצד אחד הוא מייעץ את מי למנות, אחר כך הוא יכתוב על פועלם של הממונים.

השרה שולמית אלוני, בצעדיה הראשונים בממשלה, עשתה את המישגה המיניסטריאלי הבולט ביותר שלה, כאשר מינתה את האיש בעל אלף הפרצופים לעמוד בראש ועדה ממלכתית לבדיקת מצב הספורט בישראל.

באותו היה מליניאק לעסקן קטן מצוי. הוא נראה כמי שמנצל את ההזדמנות שניתנה לו לסגור חשבונות על ימין ועל שמאל. הוא עבר עם עסקני איגוד הכדורסל והוא לא שוכח להם. הוא היה בקשרי ביטוח עם גופי ספורט וגם את זה הוא לא שוכח. עכשיו כך תוכיח שהדברים כן משתלבים, או לא משתלבים. על כל פנים, הדברים הבאו לדיון משפטי. אנשים תובעים את מליניאק, מליניאק תובע אותם. הכל כאן מאוד אמוציונלי. כי למליניאק אי אפשר להישאר אדישים.

החשיפה התקשורתית העצומה שקיבל בעקבות העמדתו בראש הוועדה הממלכתית, כנראה חיממה את ליבו של העסקנצ'יק הזה. מאז המינוי הוא מנצל כמעט כל הזדמנות לפעילות ציבורית־עסקית. הוא מכהן בוועדה שמינה ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, לקביעת קריטריונים; אחר כך הוא מצטרף למסע הבחירות של חיים רמון עם חיים חדשים להסתדרות. כאן הוא פורח. בפוליטיקה הוא מרגיש כמו בבית. הניצחון בעיניו מוכיח כאילו הוא הוא שהגיע אל המקום המתאים לו. הוא משתתף במסיבות עיתונאים, מפריח הבטחות, מספר לכל מי שמעוניין לשמוע את מי יעזור להעלות, את מי יעזור להוריד.

אנשים במצבו נוהגים להשתכר מעוצמת הכוח שנפל בחלקם. אנשים כמותו יעשו תמיד צעד אחד יותר מדי. וזה בדיוק מה שעשה אריה מליניאק, כאשר שלח לחיים רמון הצעה מבוזה למינוי עסקנים להתאחדות לכדורגל. האיש שהטיף בלהט לחיסול הפוליטיקה בספורט היה לפוליטיקאי עלוב בעצמו. כך הוא נבליץ על מפא"יניק אחד, על עסקן "דס" אחד, על עסקן פוליטיקושלמי אחד, ולא שוכח לצרף לרשימת מומלציו גם ידיד אישי. הכל בשיטת הוועדה המסורתית הזכורה לשימצה מימי שרגא נצר ופנחס ספיר. הכל לפי מיטב תקופת הצעטאלאך של ימי הפיפטי־פיפטי הזכורים לרע.

מזלו של אריה מליניאק, שחיים רמון לא לוקח אותו ברצינות רבה מדי. כי רמון, בניגוד למליניאק, הוא פוליטיקאי חכם מאוד, מנוסה מאוד ומשופשף מאוד. רמון לא יפיל את עצמו בשטויות מן הסוג, שרק עסקנים קטנים מסוגו של מליניאק מסוגלים להפיל את עצמם.

סוף השבוע בליגות באירופה

ניוקאסל נגד צ'לסי – עימות בין שתי מצליחניות שצברו את כל הנקודות

הליגה האנגלית חוזרת לפעילות לאחר שהושבתה בשבת שעברה בגלל משחק הידידות של הנבחרת נגד ארצות הברית.

המובילה, ניוקאסל, תארח את צ'לסי. עד כה ניצחה ניוקאסל בכל ארבעת משחקיה, ואם תנצח גם בשבת, תשווה את שיא המועדון מ־1908, כאשר ניצחה בחמישה משחקי הפתיחה וזכתה באליפות. גם לצ'לסי מאזן מושלם – תשע נקודות משלושה משחקים ומקום חמישי בטבלה.

ליוורפול תשחק באנפילד, עם שני שחקני הרכש החדשים שלה, פיל באב וג'ון סקיילס, נגד ווסטהאם.

סגנית האלופה, בלקבורן רוברס, המדורגת במקום השביעי, תארח את אוורטון. אלן שירר, שהבקיע שלושה שני שערים במשחק הניצחון של אנגליה על ארה"ב, ינסה לשפר את מאזנו שעומד רק על שני שערים בארבעה משחקים.

האלופה מנצ'סטר יונייטד, תשחק ביום ראשון בלידס.

שאר המשחקים: אסטון וילה – איפסוויץ'; מנצ'סטר סיטי – קריסטאל פאלאס; נוריץ' – ארסנל; נוטינגהאם פורסט – שפילד ונסדיי; ק.פ.ר. – קובנטרי; ווימבלדון – לסטר.

● ג'ו ג'ורדן, המנהל המקצועי של סטוק סיטי מהליגה הראשונה באנגליה, התפטר אתמול מתפקידו לאחר עשרה חודשים בתפקיד. הסיבה להתפטרות – שלושה הפסדים רצופים של הקבוצה.

● ספרד. ריאל מדריד, שניצחה בשבוע שעבר 1–4 את סוויליה בפתיחת הליגה הספרדית, תארח בשבת את לוגרוניים. האלופה, ברצלונה, תנסה להתאושש מהפסד המפתיע לביתיס, 2–1, כשתארח את ראסינג סאנטאנדר. ברצלונה תשחק בלי חריסטו סטויצ'קוב ויוהן באורוזיולה המושעים. דפורטיבו לה קורוניה, סגנית האלופה, תארח את ספורטינג.

● סקוטלנד. דאנדי יונייטד – מאת'רוול; היברניאן – אברדין; קילמרנוק – פאלקירק; פארטיק ת'יסל – סלטיק. האלופה, ריינג'רס, תארח ביום ראשון את הארטס.

משחקי חוץ לנאנט ולקאן

נאנט, המובילה של הליגה בצרפת, תתארח בשבת במאטיגס, המדורגת במקום העשירי. קאן, המדורגת שניה, תשחק כבר הערב במשחק חוץ נגד רן (12).

האלופה, פאריס סן ז'רמן, תארח בפארק דה פרנס את מץ.

מנסדורף חזר לכושר [...]רי פציעתו, אך ספק אם בכוחו להכריע א[...] המשחק נגד בלגיה

מאת יעקב צלאל

היום בעוד שבועיים תחל תחרות ההישרדות בבית העליון בגביע דיוויס, בין נבחרות ישראל ובלגיה ברמת השרון. אתמול ערך איגוד הטניס מסיבת עיתונאים, בנוכחות היו"ר דדי הרניק, קפטן הנבחרת שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף, במטרה לקדם את מכירות הכרטיסים לתחרות.

היריבים, טניסאים כמו פיליפ דה־וולף, מדורג מס. 1 שמדורג 125 בעולם, או כריסטוף ון גארסה, מדורג 174 בעולם, אינם בדיוק חלומם של אמרגנים ברחבי תבל. יריבה נוחה מבלגיה לא יכלו גליקשטיין ומנסדורף לקבל. אם תנצח ישראל, וזה מה שצפוי, היא תתמודד בשנה הבאה בבית העליון, ויתכן שתזכה לארח את המשחק הראשון נגד אחת משמונה הנבחרות הטובות בעולם.

תפקיד קריטי בתחרות נגד בלגיה יהיה למנסדורף, אבל ספק אם הוא יהיה השחקן שיכריע את התחרות. מנסדורף אמר, כי הוא נמצא בכושר משחק טוב, ורק הפציעה בטורניר בסינסינאטי, מנעה ממנו התקדמות לשלבים [...] יותר בטורניר. [...] כבר החלים מהקרע [...] ובשבועיים הקרובים [...] מתי הכושר, אבל ספק אם [...] פיק לו כדי לשחק במשך [...] ימים רצופים.

שלמה גליקשטיין [...] לחשוף את שם השחקן [...] את הצמד למשחק הזוגות [...] השני של התחרות. [...] להניח שאם מנסדורף [...] בול) ממשחק קל ביום [...] לתחרות, הוא ישחק גם [...] בזוגות. האפשר גם להב[...] אורליך יהיה השותף של[...].

גליקשטיין מסר שב[...] התחרות תתאמן הנבחר[ת] עם מנסדורף, גלעד בלום, ואורליך ברמת השרון [...] מן של שחקנים נוספים [...] לצורך. הבלגים יגיעו [...] 16 בספטמבר, שבוע לפני התחרות.

משה חביב, גזבר איגוד [...] ויו"ר הוועדה המארגנת [...] חק, מסר שתקציב התח[רות] 320 אלף שקל, כולל האיגוד והתשלום לשחקנים. עבור השתתפות ישראל במשחק יקבל האיגוד 70 אלף דולר מפדרציית הטניס הבינלאומית. בנוסף לכך יהיו הכנסות של הטוטו וישראכרט וגם כרטיסים יוצאו למכירה. מחיר מערכת כרטיסים למקומות המסומנים לשלושה ימים, יהיה 110 שקל. מחיר הכרטיסים למושבי הבטון יהיה 65 שקל וכרטיסים לנוער ולחיילים – 30 שקל לשלושה ימים.

מקצי הדירוג לגרנד פרי האיטלקי – היום ומחר במונזה

מאת יעקב צלאל

היום ומחר ייערכו במונזה, איטליה, מקצי הדירוג לגרנד פרי האיטלקי.

מיכאל שומאכר, שהורחק משני מירוצים, ייעדר מהמסלול. אבל קבוצת בנטון, שהתייצבה ביום רביעי בפני ועדת המשמעת של פדרציית המכוניות הבינלאומית, הואשמה באחריות לשריפה שפרצה בפיט מכוניתו של ההולנדי יוס ורשטפאן במהלך הגרנד פרי הגרמני לפני חודש וחצי, זוכתה למעשה מהאשמה ותתייצב לתחרות, כשאת שומאכר יחליף ג'יי. ג'יי להטו הפיני.

כתוצאה מכך נראה שלקבוצת בנטון לא יהיה תפקיד מרכזי בסוף השבוע הקרוב והזרקורים יופנו אל דיימון היל, בוויליאמס־רנו, שיעשה הכל כדי להשיג ניצחון שיקרבו לשומאכר. אם היל ינצח בשני המירוצים הקרובים, הוא יצמצם את יתרונו של שומאכר לנקודה אחת בלבד כשישארו שלושה מירוצים לסיום העונה.

היריבים הגדולים של היל יהיו שני נהגי פרארי, גרהארד ברגר וז'אן אלזי, שהמסלול במונזה אמור להתאים למנועים עתירי הכח שלהם. אחרי נצחונה ההיסטורי בגרמניה סבלה פרארי משני מירוצים גרועים בביזוה, בהונגריה ובבלגיה, והסבוב האחרון היה קרדתני במיוחד.

הנשיא מנם שוקל למנות את מראדונה לתפקיד רשמי

נשיא ארגנטינה, קרלוס מנם, רמז שלשום על אפשרות שימנה את הכדורגלן דייגו מראדונה לתפקיד רשמי במשרד לענייני ספורט.

מנם, שתאר כ"חמור ביותר" את עונש ההשעיה שהטילה פיפ"א על מראדונה, אמר, כי "יש לשקול כיצד ניתן לסייע למראדונה להעביר לנוער את קסם משחק הכדורגל שלו".

במסיבת עיתונאים ראשונה מאז השעייתו, שקיים ביום שישי, השווה מראדונה את פיפ"א למאפיה, ולא הוציא מכלל אפשרות שיהפוך למאמנה של הקבוצה הארגנטינית הנודעת, בוקה ג'וניורס.

הקפטן לשעבר של ארגנטינה, שסולק ב־30 ביוני מהמונדיאל בארה"ב בשל נטילת סמי מרץ, הושעה למשך 15 חודשים מכל פעילות לאומית או בינלאומית.

האפריקאים פייבוריטים בגביע העולם באתלטיקה, בלונדון

לונדון (רויטר). תחרות גביע העולם באתלטיקה תיערך בסוף השבוע בקריסטאל פאלאס, לונדון. נבחרת הגברים של אפריקה עשויה לשמור על תוארה בזכות נורדין מורסלי מאלג'יריה (1,500 מטר, מייל, 3,000 מטר) ופראנקי פרדריקס מנמיביה (100, 200).

התחרות בת השלושה ימים נערכה לאחרונה לפני שנתיים בהוואנה, קובה. עוד נכללים בנבחרת האפריקאית: חאליד סקאה ממרוקו (10,000 מטר), סמואל מאטטה מזמביה (400 משוכות), מוזס קיפטאנוי מקניה (3,000 מכשולים) ובן ארנו מתוס טאנזי ב־800 מטר.

בריטניה תסבול מהיעדרם של ג'ון רג'יס הפצוע וקולין ג'קסון החולה.

נדחתה תביעתו של טייסון על אי חוקיות מאסרו

אינדיאנאפוליס (איי־פי). בית משפט מקומי דחה אתמול את תביעתו של מייק טייסון, אלוף העולם לשעבר במשקל כבד באיגרוף, המרצה עונש מאסר בגין אונס, לאי חוקיות מאסרו. הדחיה היא סופית, כך הודיעה השופטת, שרה אוואנס באריקר.

השופטת קבעה, כי השופטת פאטרישה גיפורד, שגזרה את דינו של טייסון ודחתה את ערעורו, צדקה בהחלטותיה.

ב־11.14 ייערך שימוע נוסף בקשר לדחיית העונש.

טלוויזיה

ערוץ הספורט

15.30 מירוץ מכוניות: שידור ישיר של הטור דה קטלוניה מספרד.

סטארספורט

7.00, 11.00 אליפות העולם בשחייה: תקציר תחרויות אתמול. 12.00 אליפות ארה"ב בטניס: תקציר משחקי אתמול. 15.30 אליפות העולם בשחייה: שידור ישיר מרומא. 17.00 אליפות ארה"ב בטניס: שידור ישיר של חצאי הגמר לנשים (תקציר ב־4.00).

שבת

ערוץ 2

12.30 בעיטת פתיחה: לקראת המחזור השני בליגה הלאומית. 20.30 הדקה ה־91: סיכום המחזור השני בליגה בכדורגל.

ערוץ הספורט

22.00 כדורגל ישראלי: תקציר מהמשחק בין מכבי תל אביב למכבי נתניה.

סטארספורט

7.00, 11.30 אליפות העולם בשחייה: תקציר תחרויות אתמול. 12.30 אליפות ארה"ב בטניס: תקציר משחקי אתמול. 15.30 אליפות העולם בשחייה: שידור ישיר מרומא. 17.00 אליפות ארה"ב בטניס: שידור ישיר של חצאי הגמר לגברים (תקציר ב־4.00).

איך לנצל את השחקנ[י]ם הזרים

כדורגל הוא כמו אהבה. הוא אינו מכיר בגבו[לות] [...]מדיניים

שירות "ספורט הארץ"

בשעה שהוויכוח הנוכחי שוחה כדורגלן אנגלו-סכסי מוצק כמו גרמני אחד, שני רומנים, שלושה ניגרים וארבעה בוסנים גולים. אפילו עם התאמות עונתיות, זה נראה כאילו כוחות השוק נכנסו לטירוף, אבל חייבים להבין את אופיו של הכדורגל הבריטי לפני שאפשר יהיה להבין את הסיבה לשיגעון פיסקלי זה.

הכל קשור בעוצמת הטבעות שהשחקנים סופגים בעונת הכדורגל המתמשכת מעונה ועד עולם, או עד מאי הבא, מי שמגיע ראשון. בגשם, בבוץ, בשלג, בקרה ובערפל, הם נלחמים בצורות שונות של תחרות.

"מדוע לשחק 60 משחקים בעונה באנגליה, כאשר בבית אשחק רק 40 משחקים"

ייתכן שהזר שלכם הוא שחקן כדורגל מעולה, אבל קרוב לוודאי שאין לו יכולת ההתמדה להגיע עד סוף הדרך. הם גם לא מגיעים עם היכולת להבין את הדקויות העקיפות של התדרוך שלפני המשחק, ועוד פחות את עצות הקהל מה לעשות עם הכדור בעת משבר בהגנה.

זו הסיבה לכך שהשחקן המקומי כל כך חשוב. גבוה וקשוח, בנוי לשרוד במשך עונה שלמה ובעל ידע לא רע בשפה – אלה התכונות שבשבילן משלמים את הכסף הגדול. הכל מסתכם בדבריו של כדורגלן זר שרואה בקרן העבה לשחק באנגליה: "מדוע עלי לשחק 60 משחקים באנגליה בעונה הבאה, כאשר אני יכול להישאר בבית ולשחק רק 40 משחקים?"

זו גישה שטוב לא לייבא אותה. למרות זאת, כאשר חלוצים אנגלים חסרי ניסיון נמכרים ב־5 מיליון לישט"ש ומגינים בעלי שמות שרק מעטים מכירים אותם, מוערכים ב־4 מיליון לישט"ש, מתפתים מועדונים רבים ללכת למדינות אחרות בחיפוש אחר מציאות, ומסתכנים ביכולת ההישרדות של השחקנים.

לפי העיקרון שכל הזרים נראים אותו הדבר, זו עשויה להיות דרך לעקוף את בעיית ההתמדה. אם, למשל, אפשר לרכוש במחיר של מגן שמאלי אנגלי ארבעה מגינים שמאליים שוודים זהובי שיער, או אפילו ארבעה בולגרים מוצקים, מדוע לא להשתמש בהם לפי התור במשך כל העונה? בדרך זו אין ספק שהם ישרדו ותוכלו להיות בטוחים שהמגן השמאלי הזר ישחק תמיד בקבוצה.

אין ספק שמועדונים חסרי מצפון חושבים על פתרונות אחרים. אפשר יהיה לרשום את כל הארבעה באותו השם, וכך יתעוררו כל מיני אפשרויות של חילופים. תוכלו אפילו להחליף את השחקן במוצצית. איש לא ישים לב ועדיין תהיה לכם המכסה המלאה של מחליפים. ואם ההתאחדות האנגלית תטיל מכסה של זרים, זה לא יפגע.

מנכ"ל התאחדות המקצוענים באנגליה הזהיר מפני תוצאות חמורות של הייבוא

גורדון טיילור, המנכ"ל של התאחדות השחקנים המקצוענים באנגליה, קרא להגביל רשמית את מספר השחקנים המיובא[ים] [...] מ־100 שחקנים זרים [...] העונה באנגליה, הוא ה[...] התוצאות החמורות של ה[...] חקנים שהזרים יתפסו את [...]

זו אינה תביעה חדשה [...] בכישורים הלאומיים של [...] הכוונה הבריטית. אז, כ[...] מובטלות שנה שרצפות[...] בידי פיליפיניות.

הגזענות בכדורג[ל] [...]תייחסת רק לקבוצה היריב[ה] [...]אם יש בה שחקן בעל [...]עור אחר

חלק מטיעונו של ט[יילור] [...] שהגיעו בעבר מחוץ ל[...] את עצמם למשחק [...] בות בקצב הזה, [...] עצמם למשחק שלהם. [...] כל הרעיון.

טיילור מודאג גם מ[...] אפשר שמשחק במשך [...] עלול לגרום לבעיות [...] "ילבש את מדי נבחרת [...] כר מן הכדורגל לרוץ [...] "לראש שלי, יותר".

אבל המשחק בכל[...] מרבית הזמן, והמפ[...] [...] מועדונים במשך [...] משתנה הגישה

[...] מודאג שיותר [...] שנות ישחקו [...] שבועיים מפני [...] לפתות לגבי השו[...] [...]ותיהם. [...] פוגע ומן רב [...] למשל, תעשיית [...]ת בית בריטיות [...] העשירים מנוקות.

כאשר עוברים מנאמנות למועדון לנאמנות לנבחרת, כאשר צופים במשחקיה של הנבחרת, עוברת בגוף התרגשות פטריוטית וגאווה של הזהות שאינה דומה לזו שיש לצופה עם קבוצתו. כל עוד הקבוצה מנצחת, אין זה משנה אם היא מורכבת כולה משחקנים ילידי מדגסקר.

כאשר מגיעים לרמה של המועדונים, כדורגל הוא כמו אהבה: הוא אינו מכיר בגבולות מדיניים. אנשים שהבירה בכוסותיהם היתה מחמיצה אילו זר בעל צבע עור שונה היה נכנס לפאב שלהם, יתעלפו מאושר אם הוא ירוץ במנהרה לבוש בצבעי המועדון שלהם ויעלה לשחק. כל הגזענות בכדורגל מתייחסת רק לקבוצה השנייה.

טיילור עשוי להתקשות לעצור את גל המהגרים שהוא ישן כמעט כמו המשחק המקצועי עצמו. שחקנים נעים בחופשיות בין גבולות ארבע המדינות המרכיבות את בריטניה מאז הקמת הליגה לפני יותר מ־100 שנה. אז, כמו היום, אם מועדון היה זקוק לשחקן בעמדה מסויימת, הוא רכש אותו בכל מקום שבו היה.

ייתכן שהמשחק היה טוב יותר אילו בחרו המועדונים להישאר מקומיים בלבד, ומסוגלים לגייס שחקנים רק בתחומי העצה או המחוז שלהם. אז היה אולד טראפורד מיועד לבני מנצ'סטר בלבד. אילו גרת ברחוב אחד בצפון לונדון, היה עליך לשחק בטוטנהאם, ואילו גרת ברחוב אחר, היית משחק בארסנל.

מי היו אז המועדונים הבכירים באנגליה? האם היו להם איצטדיונים גדולים יותר, וקהל צופים גדול יותר המלא בגאווה מקומית? ללא דמי העברה גדולים, האם היו משתמשים ברווחים כדי לעודד את הכדורגל המקומי, את הילדים, לפתח סגנון כדורגל שישחק בו מן העריסה ועד לקבר? האם המשחק היה בריא יותר והמנהלים והמאמנים טובים יותר, משום שיהיה עליהם לשחק עם כשרונות שהם פיתחו ולא עם מה שהם מסוגלים לרכוש?

קרוב לוודאי שהמשחק היה שונה. גם ייתכן שהיה מביא יותר סיפוק. אבל כפי שהוא היום, הוא זקוק לכל העזרה שהוא יכול לקבל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

החרדים דרשו ביטול השתתפותו של הנשיא וייצמן בטקס בכותל המערבי

(עז). צמרת משרד הדתות הת־ כנסה אתמול, בראשות מנכ"ל המשרד זאב רוזנברג, לתכנון הפרטים האחרונים למעמד זכר למצוות "הקהל", העומד להתקיים ביום רביעי הבא ברחבת הכותל המערבי בירושלים. אולם מחלוקת קשה בקרב הנציגים הדתיים החר־ דיים מטילה בספק את עצם קיומו של הטקס.

מצוות "הקהל" נהגה בקרב העם היהודי זה אלפי שנים. במסו־ רתה, נהגו המוני בית ישראל להי־ תכנס בבית המקדש בתום כל שנת שמיטה ולקרוא בתורה.

אולם השנה הללו גורמים חר־ דיים להפעיל לחץ על משרד הד־ תות לבטל את הטקס, בגלל השתתפותו המתוכננת של נשיא המדינה, עזר וייצמן, שאמור לק־ רוא בתורה בפני המתכנסים. הגורמים החרדיים טוענים, כי הנשיא אינו ראוי לקרוא בתורה, שכן "מעמד זה מחייב את הקורא לקבל עליו של תורה ומצוות".

מנהל לשכתו של הנשיא, אריה שומר, אמר אתמול בראיון בקול ישראל, כי הנשיא ביטל את הש־ תתפותו בטקס. אולם גורם במש־ רד הדתות מסר, כי הטקס יתקיים כמתוכנן בשבוע הבא, וכי לא הגי־ עה למשרד כל הודעה על ביטול השתתפותו של נשיא המדינה. אר־ תו גורם הוסיף, כי הרבנים הרא־ שיים, אליהו בקשי דורון וישראל מאיר לאו, ביקשו לקיים השנה טקס צנוע, שלא כמו הטקס שהת־ קיים לפני שבע שנים. הטיפול בטקס הועבר לעיריית ירושלים, אולם לפני מספר שבועות הודיעה העירייה על אי־רצונה לקיים את האירוע, ומשרד הדתות החליט שהוא יארגן את הטקס בכל זאת. אולם עד עתה לא ברור אם הטקס אכן יתקיים, ובלוחות־זמנים שהוציא משרד הדתות לא מצוין קיום המעמד ביום רביעי הקרוב.

דבר קיום הטקס או ביטולו עו־ רר פולמוס קשה בקרב המפלגות הדתיות. המפד"ל דורשת לקיים את הטקס כמתוכנן בנוכחות נשיא המדינה, ואילו "יהדות התורה" מבקשת לבטלה. ח"כ הרב משה גפני (יהדות התורה) אמר אתמול, כי "המפד"ל נתלית בכל שביב של תקווה למצוא חן בעיני הממ־ שלה. הם חושבים שהדרך שלהם, שלפיה המדינה היא 'אתחלתא דג־ אולה' היא הדרך הנכונה, למרות שהמדינה פוגעת יום אחר יום בכל מצוות התורה". את האפשרות שהנשיא ישתתף בטקס ויקרא בתורה כינה ח"כ גפני "עשיית צחוק וקיקס מכל העניין". לדב־ ריו, הוא גם אינו מאמין שהרבנים הראשיים יתנו ידם לקיום הטקס, והעריך כי בסופו של דבר לא יתק־ יים הטקס.

הרוג ו־10 פצועים בתאונות דרכים

ניידת הצתה כנראה צומת באור אדום והתנגשה באוטובוס. 3 בלשים נפצעו

מאת דניאל אביב

אדם נהרג ו־10 נפצעו אתמול בתאונות דרכים בתל־אביב ובאשדוד.

הולך רגל נהרג ושבעה נפצעו בתאונת דרכים שאירעה אתמול באשדוד. התאונה אירעה בערך בשעה 7.00 בבוקר בצומת הרחו־ בות יהודה הלוי ואבן עזרא, נהג רכב מסוג פורד טראנזיט, שחצה כנראה את הצומת באור אדום, פגע בנסיעתו ברכב פרטי מסוג מיצובישי ובמונית פרטית מסוג מזדה. כתוצאה מההתנגשות על־ תה המונית על אי תנועה ופגעה בשני הולכי רגל שחצו את הכביש במעבר חציה. אחד מהולכי הרגל נהרג והאחר נפצע בינוני.

כן נפצעו ששה מנוסעי כלי הר־ כב. מצבם בינוני. הפצועים פונו לבית החולים קפלן ברחובות.

(עז). שלושה בלשים מהיחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־ אביב שהיו בדרכם לחקירת שוד נפצעו אתמול אחר הצהרים בהתנג־ שות בין הניידת שבה נסעו לבין אוטובוס, בקרן הרחובות פנקס ודר־ ך נמיר בתל־אביב.

ניידת של היחידה המרכזית ובה שלושת הבלשים נסעה במהי־ רות חצתה את הצומת, ככל הנר־ אה, באור אדום בדרכה לרחוב פרישמן בתל־אביב. זאת, אחרי שלמוקד 100 של המשטרה הגיעה ידיעה על שוד. בצומת התנגש רכב הבלשים באוטובוס אגד וכ־ תוצאה מן ההתנגשות, נפצעו שלושת נוסעי הרכב המשטרתי. פציעתם הוגדרה קלה והם פונו לקבל טיפול בבית החולים איכי־ לוב בתל־אביב.

בעת התאונה וכשמונית השעה אחריה, עד שפונו כלי הרכב מהמ־ קום, נוצרו לוחצי תנועה כבדים בצומת. מאוחר יותר התברר, כי כלל לא אירע מעשה שוד, אלא מדובר בפעמון אזעקה שפעל בשל תקלה ובו בדיווח שגוי שמסר מו־ דיע שטילפן למוקד 100 של המשטרה.

תשעה חודשי מאסר בפועל וש־ לילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים גזרה אתמול בבית המשפט המחו־ זי בתל־אביב, על יוסף כרמלי (32) מרחובות שהורשע בגרימת מותם ברשלנות של האחים שמעון אלוד־ רר (23) ואחיו דוד (14.5) בתאונת דרכים בצומת בילו.

התביעה ייחסה תחילה לנאשם עבירה של הריגה, אולם לאחר שמיעת העדויות והראיות, קבע בית המשפט, כי אין מקום להר־ שעתו בעבירה זו, אלא בעבירה של גרימת מוות ברשלנות.

התאונה אירעה ב־15 במארס 91' בערך בשעה 4 בבוקר. כרמלי נהג במכוניתו מכיוון גדרה לכיוון צומת בילו ולפניו נסע רכב אחר. במסלול הנגדי נהג שמעון אלוד־ רר. הנאשם הגיע לקטע בכביש שבו היה קו הפרדה לבן רצוף, הוא עקף את המכונית שלפניו, חצה את קו ההפרדה הלבן, עבר למס־ לול הנגדי והתנגש חזיתית במכו־ ניתו של שמעון אלודרר. כתוצאה מההתנגשות, נהרגו שני האחים אלודרר, נוסעים אחרים ברכבם נפצעו והנאשם עצמו נפצע קשה.

השופט יהושע גרוס הדגיש, כי בצד רשלנותו הבלתי מבוטלת של הנאשם, הרי שבסופו של דבר הוא חרג מעבר לקו ההפרדה במידה מצומצמת בלבד והנהג שנהרג תרם ברשלנותו לתאונה בכך שלא נסע בצד הימני של הכביש, אלא סמוך ביותר לקו ההפרדה.

הסיעות הדתיות קוראות לפתוח את מערת המכפלה ביום הכיפורים

(עז). נציגי הסיעות הדתיות בכנסת, ש"ס, המפד"ל ויהדות התורה, קראו אתמול לממשלה ולשאר הגורמים המוסמכים, לפ־ תוח את מערת המכפלה לתפילות ביום־הכיפורים בשבוע הבא.

בפגישה שהתקיימה בביתו של ח"כ הרב אברהם שפירא (יהדות התורה) בתל־אביב דרשו הח"כים הרב רפאל פנחסי, הרב משה מאיה (ש"ס), זבולון המר, יגאל ביבי (מפד"ל) ואברהם ורדיגר (יהדות התורה), לפתוח את המערה ביום "הקדוש ביותר לעם היהודי".

הקריאה נעשתה בתיאום עם הרבנות הראשית.

בשבוע שעבר קרא הרב הראשי לישראל, ישראל מאיר לאו, לגור־ מים המוסמכים לפתוח את המערה באותו הר פעמי, ללא חלוקה, ליהודים ביום הכיפורים ואילו למוסלמים. כבר היום "גם אם לא תושלמו כל סדרי הביטחון במ־ קום". הרב לאו ציין אז, כי יש לפתוח את המערה בגלל "הרצון הציבורי העמוק. בשתי הדתות להתפלל במקום הקדוש".

ליד מערת המכפלה מתפללים עתה מאות ישראלים ותושבי חב־ רון וקריית ארבע מאוחדים במחאה על אי פתיחתה של מערת המכפ־ לה. תושבי האזור דרשו לפתוח את המערה לתפילות הי־ מים הנוראים, שכן, לטענתם המי־ בנה הוא פוליטי.

2 חיילים ו־2 אזרחים חשודים בגניבת מזון ונשק מבסיס בגולן

(עז). שני חיילים ושני אזרחים חשודים בגניבת מזון ורימוני יד מבסיס צבאי. "אני יכול להאכיל במשך חודש את כל שוטרי התחנה עם כמות המזון שנגנבה מבסיס צה"ל בגולן על ידי שני אזרחים ושני חיילים", אמר מפקד משטרת הגולן, סנ"צ יהודה כהן.

מוסום שגרתי של שוטרי קצ־ רין הבוקר אתמול סמוך לשעה שתיים לפנות בוקר, ברכב אזרחי שנסע במהירות רבה. השוטרים סימנו לרכב לעצור, אך הנהג ני־ סה להתחמק. בסופו של דבר, נעצ־ רה המכונית. בחיפוש ברכב גילו השוטרים שקים של תפוחי אדמה, קופסאות שימורים, בשר וירקות בכמויות גדולות. עוד גילו השוט־ רים שמונה רימוני יד של צה"ל, מוסתרים מתחת למושב.

החקירה העלתה כי כל הציוד נג־ נב מבסיס צבאי סמוך, בסיועם של הטבח ואחד ממכונאי הרכב המשרתים בבסיס. המשטרה עצרה את השניים, בתיאום עם מפקד הבסיס, והעבירה אותם למשטרה הצבאית להמשך החקירה. בידי המשטרה עצורים עוד שני אזרחים שהיו במכונית, תושבי גבעת אולגה. היום יובאו הארבעה לפני שו־ פט.

מקור צבאי בגולן מסר כי תופ־ עת גניבת אוכל ממטבחי צה"ל היא מכה קשה, שצה"ל מתמודד אתה. "הדבר פוגע בחיילים הנאל־ צים להסתפק בפחות אוכל. סבת העניין להיות שותף לעבירה של גניבת יכול להסתכם מדי יום בכמה קילוגרמים של ירקות ופי־ רות, ואיש בבסיס לא ירגיש", אמר המקור. המשטרה הצבאית עצרה בעבר חיילים שהיו חשודים בגני־ בות מבסיסים צבאיים, והם נשפטו לתקופות מאסר ממושכות.

פרופ' דוד קרצ'מר מי־ם נבחר לחבר בוועדת האו"ם לזכויות האדם

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). פרופ' דוד קרצ'מר, מנהל המרכז לזכויות אדם באוניברסיטה העב־ רית בירושלים, נבחר אתמול לב־ ציג ישראל בוועדה לזכויות האדם של האו"ם.

בהצבעה חשאית ואישית נבחר קרצ'מר בסיבוב הראשון לאחר שזכה ב־68 קולות. מתוך כ־30 מועמדים נבחרו תשעה וקרצ'מר גבר על מועמדים מצרפת. הודו ונבחר אחרי המועמדים מיפאן, צ'ילה, ארה"ב וגרמניה.

קרצ'מר הוא פרופסור באוניבר־ סיטה העברית בירושלים, מומחה לחוקי איכות הסביבה ומנייסדי האגודה לזכויות האזרח.

גרמניה תמחק 33 מיליון דולר מחוב ירדני

עמאן (ע"צ). גרמניה החליטה למחוק 50 מיליון מארק — 33 מי־ ליון דולר — מחוב ירדני, המסתכם ב־350 מיליון דולר. כך מסרה בי־ ום חמישי שגרירות גרמניה ברבת עמון.

יורש העצר הירדני, הנסיך חסן, קיבל הודעה על ההחלטה מפיו של בכיר גרמני שביקר ביום רבי־ עי בעמאן.

בון התנתה את מחיקת חלקו של החוב בכך שממשלת [illegible] הסכום שנמחק תשמש למימון תוכניות למען איכות הסביבה.

המפד"ל, ש"ס ויהדות התורה ינסו לסכל צירוף קונסרבטיווים ורפורמים למועצות הדתיות

נציגי הסיעות ייפגשו עם רבין

(עז). נציגי הסיעות הדתיות בכנסת יבקשו להיפגש עם ראש הממשלה יצחק רבין במטרה להע־ מידו על ההשלכות שיהיו לשילו־ בם של רפורמים וקונסרבטיבים במועצות הדתיות, כך הוחלט בפ־ גישה מיוחדת בנושא זה בה הש־ תתפו נציגי הסיעות הדתיות בכנסת. הפגישה נערכה בביתו של ח"כ אברהם שפירא בתל־אביב.

בפגישה השתתפו הח"כים זבו־ לון המר ויגאל ביבי (מפד"ל), משה מאיה ורפאל פנחסי (ש"ס) ואברהם ורדיגר ואברהם שפירא (יהדות התורה). הם דנו בדרכים למנוע את הצטרפותם של רפור־ מים וקונסרבטיבים למועצות הד־ תיות, והוחלט כי הם ייפגשו עם ראש הממשלה.

בחיפה ובתל־אביב, שם ייבחרו מחדש חברי המועצות הדתיות כבר בתקופה הקרובה, הודיעו נצי־ גי מרצ במועצות העירוניות, כי ישתמשו בכוחם למנות למועצות הדתיות נציגים שאינם אורתודוק־ סים.

לאחר הפגישה אמר ח"כ אבר־ הם ורדיגר כי "דנו בסכנה של הכנסת הרפורמים למועצות הדתי־ ות. ניפגש עם ראש הממשלה ונע־ מידו על הסכנה הטמונה בכך מבחינת העם. אנו רואים בחומרה רבה הכנסת אנשים שאין להם כל קשר אל הדת למועצות הדתיות, במטרה לנגח". ורדיגר ציין, כי עד כה שמרה הממשלה הנוכחית על הסטטוס־קוו, ולדבריו יראה ראש הממשלה את הסכנה הטמונה לצי־ בור הדתי [illegible] רפורמים.

שר החוץ הסורי

(סוף מעמוד 1א)

ח"כ יצחק לוי (מפד"ל) תיקן לחוק רמת הגולן שנועד לקבוע כי יהיה צורך ברוב של 80 ח"כים לצורך נסיגה מהגולן, אמר כי הצעת שב־ עה הח"כים של העבודה — בראש־ ות ח"כ אביגדור קהלני לקבוע כי רק ברוב של 70 ח"כים ניתן יהיה לאשר נסיגה מהגולן — היא הצעה מאוחרת אך מבורכת.

יו"ר ועדת הכנסת ח"כ חגי מי־ רום (עבודה) תקף בחריפות את הח"כים מסיעתו שמתכוונים להנ־ יח על שולחן הכנסת הצעת חוק, לפיה רק ברוב של 70 ח"כים (או רוב של 65% אחוז במשאל העם) ניתן יהיה לבצע נסיגה בגולן.

במכתב ששיגר אל יו"ר סיעת העבודה ח"כ אלי דיין מציין מי־ רום כי פעולה זו של ח"כים מהע־ בודה עומדת בסתירה להחלטות קודמות של סיעת העבודה, לפיהן תתנגד הסיעה לכל חקיקה שיש בה כדי לצמצם את יכולת התמרון של הממשלה בנושא המדיני. לדבריו, הצעת חוק כזו תצר את צעדי ראש הממשלה ותפגע בחי־ רות פעילותו המדינית ויש בה משום הבעת אי אמון ברבין.

מירום וכן ח"כ דליה איציק תב־ עו לכנס בדחיפות את סיעת העב־ ודה בכנסת לדיון בהשתתפות ראש הממשלה ושר החוץ, כדי שתקבע עמדה חד משמעית השוללת כל יוזמה שיש בה לפגוע בתהליך המדיני.

יו"ר סיעת מרצ בכנסת, ח"כ רן כהן, תקף אף הוא את הח"כים מהעבודה בראשות ח"כ קהלני. הוא קרא לרבין שלא להירתע מה־ מבהילים ולהמשיך באומץ לב את מדיניותו להשגת שלום וביטחון מלאים עם סוריה. לדבריו, הגרועים ביותר בזירכות על השלום אינם מתיישבי הגולן, אלא הח"כים המשמשים גיס חמישי בתוך מפלגת העבודה העוקפים את סיעות הימין.

סיעת מולדת קראה לכל הח"כים המתנגדים לנסיגה מהגו־ לן ליצור גוש חוסם שימנע החל־ טות ממשלה שנועדו להביא לנסיגה מהגולן.

סיעת המפד"ל הודיעה כי תתו־ מך בכל חקיקה שתחזק את האחי־ זה המדינית והביטחונית ברמת הגולן. מנהיג המפד"ל, ח"כ זבולון המר, הביע חשש כבד מפני צעדים נסתרים ומהירים של הממשלה שסופם פריקת מרחים שתכלול נסיגה מלאה מן הגולן, הורדת יי־ שובים והפקרת ביטחונם של תוש־ בי אצבע הגליל לחסדי הסורים.

סיעת המפד"ל תעלה בכינוס המיוחד של הכנסת בשבוע הבא את נושא מערת המכפלה. המפד"ל תגנה על החלטת המ־ משלה שלא לפתוח את המערה לתפילת יהודים בימים הנוראים.

מת הרב אלחנן קונשטט, ראש ישיבת "קול תורה" בירושלים

(עז). הרב אלחנן קונשטט, ראש ישיבת "קול תורה" בירושלים, מת אתמול בצהרים בירושלים. בן 78 היה במותו.

הרב קונשטט עמד בראש הישי־ בה הליטאית עם הרב שלמה זלמן אויערבך יותר מ־50 שנה.

ישיבת "קול תורה" נוסדה עוד בגרמניה הנאצית שלפני מלחמת העולם השנייה, ועם פרוץ המלח־ מה נמלטו ראשיה ותלמידיה לישראל, הקימו את הישיבה מח־ דש.

הרב הראשי לישראל, ישראל מאיר לאו, היה בין תלמידי הישי־ בה, הנחשבת לאחת הגדולות בא־ רץ.

הרב קונשטט הובא למנוחות אמש בירושלים.

לגיל, שולי, יעל וערן דרוקמן
כואבים איתכם את מותה של חברה אהובה
עפרה ז"ל
אבישי, איתיאל, בוטנר, גילר, גפן, הלוי, הרפז, ורשטרום, יפה
כהן, לוי, לויט, ליפרמן, לסק, מירן, מעין, נס, פלד
פלד, פת־יה, צארום, קופמן, רוזן, רמות, שטיינמץ, שניד

לאילן דוידוב
איתך באבלך במות אחיך
הארץ

לשכת עורכי הדין בישראל
ההוצאה לאור
אבלה על מות מרדכי יואלי ז"ל
עובד מסור ונאמן
ומביעה תנחומים למשפחה

Amir and Lilly
our thoughts
are with you
your friends and associates
at
Oscar Gruss & Son
New-York

לישראל אפרת והמשפחה
משתתפים ביגונך במות האם
שרה נורדהיים ז"ל
ההנהלה ועובדי שוברי בר
חברה ליבוא מספוא בע"מ

נתייחד עם זכרו של יקירנו
גידי גלובטר ז"ל
היום יום ו', ד' בתשרי תשנ"ה (9.9.94)
בבית הקברות הצבאי בהר הרצל, ירושלים
נפגשים על־יד השער בשעה 11:00
המשפחה

ללילי ואמיר שכנר ומשפחתם
המומים וכואבים
על מותה של
נועה ז"ל
מוקיריכם
באוסקר גרוס

לאורי וידיסלבסקי
אתך באבלך הכבד על מות
אביך ז"ל
משפחת התיאטרון הקאמרי

ארבע שנים לפטירתו של אבי מורי
ר' אליעזר (ארוין) זליגמן זצ"ל
נעלה לקברו לתפילה, בערב יוהכ"פ, יום רביעי, ט' בתשרי תשנ"ה (14.9.94), בשעה 8 בבוקר, בהר המנוחות, הר תמיד, ירושלים
לימוד לע"נ יתקיים בליל יום הכיפורים בבית הכנסת "הצבי ישראל" רח' הרב הצבי ציון 14 (טלביה), ירושלים, לאחר תפילת ערבית
המשפחה

לעו"ד חגי סיטון
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
דן וינר
ועובדי המשרד

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
עדו (אדוארד) איזקס ז"ל
נעלה לקברו לגילוי מצבה ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי ח' בתשרי תשנ"ה 13.9.94
בשעה 16.30 בהר המנוחות בירושלים.
המשפחה

למייקי יואלי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
ההנהלה וצוות העובדים
בכלל סחר

לניצה ומשפחת בן ארי
אתכם באבלכם הכבד על מות
מרדכי בן ארי ז"ל
חבריך לעבודה
גוב־קרטין־רימון
עתונות ותקשורת

הסוכנות היהודית לא"י — ההסתדרות הציונית העולמית
ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית
מרכינים ראשם על פטירתו של
יהודה גוטהלף ז"ל
יקיר התנועה הציונית ומעמודי התווך של האינטליגנציה הציונית הפועלית

מלאו שלושים יום ללכתו של
יקירנו
ד"ר שמחה אברהמי
נקיים אזכרה וטקס גילוי מצבה ביום א',
11.9.94 בשעה 16:00 בבית העלמין שדה יהושע
(כפר סמיר) חיפה.
נפגשים על יד שער מס' 1.
תודתנו לכל מנחמינו בעל־פה ובכתב
המשפחה

אמא וסבתא שלנו
פרידה הלברכט
איננה
הלויה התקיימה אתמול 8.9.94 בבית העלמין בנחלת יצחק
אבלים:
בתה ובעלה: רות ושאול גודלמן
נכדיה: דנה ושי פינס
איגה ודן מכנס
נינים: [illegible], אסף, ירדן, עילי ועמרי
[illegible]

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
אבלה על מות חבר האקדמיה
פרופ' שמשון עמיצור
מתמטיקאי דגול
ומשתתפת בצער המשפחה

סוגרים עסקה באפריופו רמת אביב ג'
המבורגר הכי טוב בעיר
ב ברנר 2
רח' ברנר 2 (פינת [illegible]) ת"א טל. 5281378

פרסום מודעות אבל עד חצות

קבלת מודעות אבל
‎-03-‎
5755555

הארץ
קבלת מודעות אבל
03-6815859 ... עד חצות
04-670715 ... עד חצות
02-254249 ... עד חצות

קבלת מודעות
177-022-3000
חיוג חינם עד חצות

קבלת מודעות
24 שעות ביממה
03-5661111
ובחיוג חינם
177-022-1516
מודפון
38 38 38

ועידת האו"ם לענייני אוכלוסין המתקיימת בקהיר תחל לדון היום בחינוך מיני ובתכנון המשפחה

13 מדינות הצטרפו לעמדת הוותיקאן בעניין ההפלות; קטנו הסיכויים להשגת פשרה

מאת אורית גלילי

שליחת "הארץ" לוועידת האוכלוסין בקהיר

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). סוגיית ההפלות לא ירדה גם אתמול מסדר יומה של ועידת האוכלוסין בקהיר, והמתרחש בוועידה סביב נושא זה מוגדר כ"מלחמת מלים". אל הוותיקאן, שמתנגד עדיין לנוסח הקובע, כי "בנסיבות שבהן הפלה היא חוקית – עליה להיות בטוחה" הצטרפו אתמול 13 מדינות. עובדה זו הקטינה עוד יותר את האפשרות להשיג פשרה שעליה תהיה הסכמה רחבה.

המדינות שהצטרפו לעמדת הוותיקאן הן גואטמאלה, אל־סלבאדור, פרו, אקוודור, הונדורס, אפגניסטאן, ניקרגואה, קוסטה־ריקה, פנמה, צ'ילה, ארגנטינה, סנגניה ומאלטה.

השגריר ההונזי לאו"ם, ניקולאס ביגמן, מנהל את הדיונים על סעיף ההפלות בניסיון לגבש נוסחת פשרה. ביגמן אמר אתמול במסיבת עיתונאים שכינס, כי "מדובר בפסקה אחת, והוועידה בקהיר מקדישה לכך מעל ומעבר, כאשר עדיין עומדים בפניה נושאים חשובים מאוד לדיון. אני מצר על כך, אך אינני יודע אם המצב הזה היה יכול להימנע".

אתמול נמתחה על האו"ם ביקורת קשה מצד קבוצות של נשים, שקבלו על כך שהוועידה מפסידה זמן בדיוניה הרבים על סעיף ההפלות וגורמת בכך לאבדן חיים של נשים.

בוועידות קודמות מעריכים, בהתמקד על עמדת הוותיקאן בוועידת בוקרשט ב־74' ובוועידת מקסיקו ב־84', כי גם הפעם לא יתרום הוותיקאן על הנוסח שהתקבל על דעתן של רוב המדינות. לפיכך, המאמצים להגיע להסכמה נעשים בעיקר כדי שהמדינות אשר מקבלות את עמדת הוותיקאן יוכלו לתמוך במסמך.

קבוצת העבודה המיוחדת, בראשות שר האוכלוסין הפקיסטאני, שדנה בעניין ההפלות במשך יומיים, תמשיך היום במאמציה להגיע לנוסחת פשרה.

"האם הוותיקאן מנהל את העולם? האנשים שנמצאים פה מייצגים יותר מ־5 מיליארד איש, ולא רק 190. לא נסכים שיכפה עלינו את עמדתו"

אולם, מלבד סוגיית ההפלות עומדים על סדר היום של הוועידה מחלוקות נוספות – בנושאי חינוך מיני ותכנון המשפחה – בהם יתחילו לדון היום.

דובר הוותיקאן הסביר אתמול, כי "הכס הקדוש לקח חלק פעיל בתקופת ההכנות המוקדמות לוועידת האוכלוסין, כיבד את כל הוותיק[illegible] עם המשתתפים השונים, א[illegible] לעמדתו הייחודית [illegible] הבינ"ל".

שר [illegible] ד"ר מאיר [illegible] אמר אתמול [illegible] הוותיקאן מנהל את העולם? [illegible] האנשים ש[illegible] פה מייצגים יותר מ־5 מיליארד [illegible] ולא רק 190 אנשים. לא נסכים ש[illegible] עלינו את עמדתו". [illegible]

עוד אמר ד"ר לוי, כי "ישראל, בהיותה מדינה צעירה יחסית, מנסה לשמור על שיעור גידול אוכלוסייה גבוה למדי".

"בישראל הפלות אינן נחשבות חלק מתכנון המשפחה ונעשים מאמצים באמצעות חינוך וייעוץ להפחית הפלות לא נחוצות"

הוא סיפר על גידול ניכר במספר התושבים בישראל בעקבות בואם של קרוב ל־600 אלף עולים מברית המועצות לשעבר ומאתיופיה. לדבריו, חל שיפור בזכויות הנשים והילדים בישראל בעקבות שורה של חוקים שנחקקו בישראל מאז 1988.

הנציג הפלשתיני לוועידת קהיר, ד"ר פתחי ערפאת, אחיו של יאסר ערפאת, אמר בנאומו, "עם ההכרה הגדלה והולכת בעצמאות הפלשתינאים בתחומי חיים רבים גדלה ההזדמנות שלנו לצמיחה כלכלית ופיתוח חברתי". עוד אמר, כי "חופש והכרה בריבונות יביאו להתגברות הבעיות בגידול האוכלוסין בחברה הפלשתינית, שנמצאת בתהליכי יצירת מוסדות להגנה על היחידה המשפחתית".

חדשות חוץ

נציגות של ארגונים לא ממשלתיים מאזינות לנאומים בוועידת האו"ם לענייני אוכלוסין בקהיר

תצלום: איי־פי

היוניוניסטים בצפון אירלנד הציגו את תנאיהם להכרזה על הפסקת אש

מאת דפנה הדרי

סופרת "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). היוניוניסטים בצפון אירלנד (הפרוטסטנטים התומכים באיחוד עם בריטניה) הציגו אתמול הודעה רשמית בה הם מבהירים את תנאיהם להכרזה על הפסקת אש. ההודעה, שמהווה את תגובתם הרשמית הראשונה של היוניוניסטים מאז הודעת האיי־אר־איי על הפסקת האלימות, כוללת דרישות שהיו צפויות, והיא התקבלה בברכה על ידי ראש ממשלת אירלנד, אלברט ריינולדס.

"המפקדה הצבאית המשותפת של הלויאליסטים", המייצגת שני ארגונים שהוצאו אל מחוץ לחוק, "כוח מתנדבי אלסטר" ו"לוחמי החירות של אלסטר", טענה בהודעתה כי אנשיה "מוכנים לתרום תרומה משמעותית לשלום", אם יקבלו ערבויות לכך שאבן לא נעשתה כל עסקה חשאית עם האיי־אר־איי. הם מפרטים שורה של דרישות דומות, הכוללות:

- דרישה להבהרה חד־משמעית שהפסקת האש של האיי־אר־איי היא קבועה.
- דרישה להבהרת עמדתו של ארגון "צבא השחרור הלאומי האירי", שהתפלג מהאיי־אר־איי.
- דרישה לקבלת פרטים על תוכנו והשלכותיו של מסמך מסגרת אותו מכינות ממשלות בריטניה ואירלנד, ושאמור להיות הבסיס למו"מ על עתיד צפון אירלנד.

אלברט ריינולדס מברך

נשיא שין פיין, ג'רי אדאמס, אמר מיד לאחר פרסום ההודעה, כי ליוניוניסטים יש אפשרות לתרום תרומה משמעותית לשלום – להפסיק את האלימות מיד ולהתחיל בשיחות. אדאמס טען, כי האיי־אר־איי הוכיח אומץ בהיותו זה שפתח ביוזמה.

ראש ממשלת אירלנד, אלברט ריינולדס, קיבל בברכה את הודעת היוניוניסטים ואמר, כי היא תיבחן ברמה ממשלתית. הוא ניצל את ההזדמנות כדי לנסות שוב להרגיע את חששותיהם, והבהיר כי אין כל סוד יום נסתר. ריינולדס הוסיף, כי המסמך אליו הם מתייחסים הוא נפרד מתהליך השלום, והדגיש כי העדיפות העליונה בו בשלב זה היא הפסקת האלימות.

מנהיגי ארגוני השחרור היוניוניסטים הביעו תקווה מאז הודעת האיי־אר־איי על הפסקת האש, כי הם מצפים מממשלת בריטניה לאותה מידה של אורך רוח ויחס סבלני שקיבלו אנשי האיי־אר־איי שנזקקו לחודשים רבים של היסוס מאז ההסכם בין ראשי הממשלות ועד הודעתם על הפסקת האש. לטענתם הם מקיימים התייעצויות על משמעות של הדברים שנאמרו להם על ידי הנציגים הרשמיים השונים, אך הם זקוקים לזמן.

ארגונים פחות ממוסדים

אולם החשש העיקרי הוא מפני העובדה, שארגונים אלה הם הרבה פחות ממוסדים וממושמעים מהאיי־אר־איי, ובשלב זה עדיין לא ברור אם הודעה מסוג זה שהתפרסמה אתמול אכן מחייבת את שני הארגונים בכל הדרגים שלהם.

ביקורת קשה בפרלמנט הבריטי על "בזבוז כספי ציבור בארמנות המלוכה"

מאת דפנה הדרי

סופרת "הארץ" בבריטניה

חברי ועדת הפרלמנט הבריטי הממונה על בדיקת ההוצאות של כספי משלם המסים, מתחו ביקורת קשה על דרך ניהול החשבונות של ארמונות המלוכה, וקראו להגברת הביקורת על השימוש שעושה משפחת המלוכה בכספי ציבור.

20 מיליון ליש"ט

לפי הדו"ח של הוועדה, אחזקתם השנתית של ארמונות המלוכה, כולל אלה שבבעלותה הפרטית של המלכה, עולה כ־20 מיליון ליש"ט. מהדו"ח עולה, כי מתוך 287 דירות הכלולות במשת הארמונות, רק בשמונה מתגוררים בני משפחת המלוכה; בכל הדירות האחרות מתגוררים עובדים שהועסקו בעבר עבור משפחת המלוכה ויצאו לגמלאות, אלמנותיהם של עובדים לשעבר, ואפילו אחותו של אחד מהם. הם נהנים משכר דירה מינימאלי, עבור מגורים בדירות נוחות באזורים יקרים מאוד, נאמר בדו"ח.

חברי הפרלמנט קראו לשינוי המדיניות הקיימת, לפיה כל פרטי ההוצאות של משפחת המלוכה הם חסויים. הם הציעו כי החשבונות השנתיים של משפחת המלוכה יועברו לבדיקת משרד מבקר המדינה, והביעו צער על כך שאין הסדר לפיו חשבונות אלו עוברים אוטומטית לבדיקה.

ההוצאות הגבוהות הכרוכות באחזקתם של ארמונות המלוכה הביאו לקריאות מצד חברי פרלמנט גם ממפלגת הליכוד לפתוח בדיון בפרלמנט בשאלת כדאיות אחזקתה של משפחת המלוכה. חברי פרלמנט אחרים קראו להעמיד למכירה ארבעה מתוך חמשת הארמונות הממוקמים בלונדון וסביבתה.

"בבעלותה של המשפחה המלכותית מיליונרית ארמונות בבלמורל וסנדרינגהאם, הם חייבים להוכיח למשלמי המסים מדוע הם צריכים לתחזק חמישה ארמונות נוספים באזור לונדון לשימוש המשפחה המורחבת", אמר חבר הפרלמנט אלאן ויליאמס. "אני לא מאמין שיש הצדקה להמשיך ולתמוך בכל המשפחה של משפחת המלוכה", הוסיף.

הביקורת, שזכתה לפרסום נרחב, תעורר ללא ספק דיון מחודש בנושא. אולם הפעם נראה, שעיקר הביקורת מופנית כלפי בני משפחתה של המלכה, ועובדיה, והמחיר שאלה עולים למשלם המסים, ולא ישירות כלפיה.

העיתונים שקנו צילומי עירום של הנסיך צ'ארלס לא יפרסמו אותם בבריטניה

מאת דפנה הדרי

צלמי עיתונות צרפתים הצליחו לצלם את יורש העצר הבריטי בעירום, תוך שימוש בעדשות ארוכות טווח משוכללות, ומכרו את התמונות לכמה עיתונים אירופיים. מדיווחי כלי התקשורת בבריטניה, עולה כי התמונות, שבהן נראה הנסיך צ'ארלס בחדר שבו התגורר באחוזה השייכת לידידיו בצרפת, כוללות גם כאלה שבהן הוא עירום כביום היוולדו.

התמונות נמכרו עד כה ל"פארי מאץ'" הפאריסאי, ל"בילד" הגרמני ולעיתון הבריטי "דיילי מירור". אולם, שלושתם העדיפו, ה"בילד", שאינו מופץ בבריטניה, שלא לפרסם את הצילומים שבהם נראה הנסיך בעירום מלא, והסתפק באלה שבהם הוא מכוסה חלק מגופו. מפיציו של "פארי מאץ'" החליטו מצדם שלא לפרסם את תמונותיו של הנסיך צ'ארלס בשוק הבריטי, מסרו אתמול מפיצי השבועון בבריטניה. כתוצאה מכך לא יופץ "פארי מאץ'" השבוע בבריטניה, הוסיפו. בתמונה שפירסם השבועון נראה צ'ארלס במעורפל, כשמגבת מונחת על כתפיו. ה"דיילי מירור" הודיע אתמול שבשלב זה לא יפרסם את התמונות.

יום לאחר שביהמ"ש בטיראנה הרשיע חמישה אזרחים בריגול למען יוון

יוון גירשה 2,000 מהגרים אלבנים; הגישה מחאה רשמית לאלבניה

אתונה (איי־פי). יוון הגישה אתמול מחאה חריפה לאלבניה בעקבות הרשעתם של חמישה אזרחים אלבנים בריגול למען יוון, והודיעה כי תגביר את צעדי הגומלין שבהם היא נוקטת נגד אלבניה עד לשחרורם של חמשת האנשים, שנדונו אתמול לתקופות מאסר הנעות בין שש לשמונה שנים.

יוון לא פירטה את הצעדים הבאים שבהם תנקוט, אך עד כה גירשה מאז תחילת המשפט, ב־15 באוגוסט, כ־50 אלף מהגרים אלבנים בלתי חוקיים משטחה.

משטרת יוון מסרה, כי גירשה אתמול 2,000 מהגרים נוספים, אך לדבריה לא ניתנה לה הוראה להגביר את הפיקוח על המהגרים מאלבניה, הגרים ועובדים באופן בלתי חוקי ביוון. מספרם של מהגרים אלו מוערך בכ־300 אלף.

יוון טוענת כי המשפט הוא הוכחה לאפליה נגד המיעוט היווני באלבניה. לפי נתונים של הרשויות באתונה, בני המיעוט היווני מהווים כ־8%, או 260 אלף, מכלל האוכלוסייה באלבניה, המונה 3.3 מיליון איש.

טיראנה (רויטר). עדי ראייה מסרו אתמול, כי יוון סגרה למעבר אלבנים נקודת מעבר חשובה בגבול בין שתי המדינות. "נקודת המעבר בקאקאווג'יה סגורה לכל האלבנים הרוצים להיכנס ליוון, אפילו כאלה שיש בידיהם אשרות כניסה, מאז שעות הבוקר המוקדמות", סיפר אחד מעדי הראייה לכתבים.

לא נודע אם גם נקודת המעבר האחרת בגבול, בקפקאסטיקה שמצפון לקאקאווג'יה, נסגרה על ידי שלטונות יוון.

קולנוע

תל אביב

גן העיר – קיקה. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'–ג' 17.00, 19.30, 21.45. ה' 22.00
גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. ר' 22.00, 24.20. שבת 14.30, 17.00, 19.25, 21.55. א'–ג' 14.30, 17.00, 19.25, 21.55. ה' 21.50, 24.15
דיזנגוף 1 – אדום. ר' 11.00, 13.30, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.40, 21.50. א'–ג' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ה' 22.00, 24.15
דיזנגוף 2 – ברכה – צלם מושלם. ר' 11.00, 13.30, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.40, 21.50. א'–ג' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ה' 22.00, 24.15
דיזנגוף 3 – הנוריה. ר' 11.00, 13.30, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.40, 21.50. א'–ג' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ה' 22.00, 24.15
דקל – סיפור פרובנס ברונקס. ר' 22.00. מוצ"ש–ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50
[illegible]

באר־שבע

רב נגב 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.55. א'–ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 21.50. הפסיכה. שבת 11.00
רב נגב 2 – הפסיכה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'–ג' 17.00, 19.30. ה' 21.50. צק פתוח. שבת 11.00
רב נגב 3 – ספיד. ר' 22.00, 24.25. מוצ"ש 19.30, 21.55. א'–ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50. גבובה על הקרח. שבת 11.00. מלך האריות. א'–ג' 17.00
רב נגב 4 – אהבה של גבר לאשה. ר' 22.00, 24.25. מוצ"ש 19.25, 21.55. א'–ג' 17.00, 19.25, 21.55. ה' 21.50. מלך האריות. שבת 11.00

חדרה

לב 1 – שקרים אמיתיים. ר' 21.45, 24.10. מוצ"ש–ג' 19.15, 21.45. ה' 20.00, 22.30. מלך האריות. שבת 11.00. א'–ג' 17.00
לב 2 – ספיד. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש–ג' 19.40, 22.00. ה' 20.00, 22.30. החיים בהמתנה. שבת 11.00. א'–ג' 17.15
לב 3 – הלקוח. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.40, 22.00. א'–ג' 17.00, 19.40, 22.00. ה' 20.00, 22.30
לב 4 – הפסיכה. ר' 22.00, 24.30. שבת 11.00, 19.40. א'–ג' 17.00, 19.45. ה' 20.00. הקפיצה הגדולה. מוצ"ש–ג' 22.00. ה' 22.30

כפר־סבא

ג'ל 1 – שקרים אמיתיים. ר' 21.40, 24.30. שבת 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.15, 24.15. א'–ג' 16.45, 19.30, 22.15. ה' 22.00, 24.30
ג'ל 2 – מלך האריות. ר' 19.45. שבת 11.30, 13.30, 17.00. א'–ג' 17.00. אהבה של גבר לאשה. ר' 21.40, 24.30. מוצ"ש–ג' 19.30, 21.15. ה' 22.00, 24.30
ג'ל 3 – הפסיכה. ר' 19.45, 22.00, 24.15. שבת 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.10, 24.30. א'–ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 22.00, 24.30
ג'ל 4 – הלקוח. ר' 19.45, 21.50, 24.30. שבת 11.30, 14.00, 17.00, 19.15, 22.00, 24.30. א'–ג' 16.45, 19.15, 22.00. ה' 22.00, 24.30
ג'ל 5 – ספיד. ר' 19.45, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'–ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 22.00, 24.30. אבנבעונית. שבת 11.30, 14.00, 17.00
ג'ל 6 – מציאות נושכת. ר, ה' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'–ג' 17.00, 19.30, 22.00. סוכר השבון עם אבא. ר' 19.45. שבת 11.30, 14.00, 17.00
ג'ל 7 – החיים שלי. ר, ה' 22.00, 24.30. שבת–ג' 19.30, 22.00. הפליגמנטס. ר' 20.00. שבת 11.30, 13.30, 17.00. א'–ג' 17.00

קריות

קריון 1 – הלקוח. ר' 18.45, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.15, 23.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 2 – שקרים אמיתיים. ר' 18.45, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.15, 23.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 3 – סוכר השבון עם אבא. ר' 18.45, 21.30. שבת 11.00, 18.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 4 – הפליגמנטס. ר' 18.45. שבת 11.00, 18.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 5 – מלך האריות. ר' 18.45, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.15, 23.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 6 – צק פתוח. ר' 18.45. שבת 11.00, 18.45. א'–ג' 16.45, 19.00. החיים שלי. ר' 21.30, 24.00. מוצ"ש 21.15, 23.45
קריון 7 – לשחרר את ווילי. ר' 18.45. שבת 11.00, 18.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30
קריון 8 – השומר מבוורלי הילס 3. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30. אבנבעונית. ר' 18.45. שבת 11.00, 18.45
קריון 9 – מציאות נושכת. ר' 18.45, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.15, 23.45. א'–ג' 16.45, 19.00, 21.30. ה' 21.30

ראשון־לציון

סמאר 1 – ספיד. ר' 19.45, 22.00, 24.15. שבת 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. א'–ג' 19.30, 22.00. ה' 22.00. סמאר 2 – סיפור פרובנס ברונקס. ר'–ג', ה' 22.00. הקפיצה הגדולה. מוצ"ש–ג' 19.30. [illegible] שבת 11.30, 17.00, 20.00, 24.15. סמאר 3 – בו פיש. ר' 20.00, 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.30. א'–ג' 19.45, 22.00. ה' 22.00. ניבה קיד. שבת 11.30, 17.00
סמאר 4 – [illegible] ר, ה' 22.00. מוצ"ש–ג' 19.30, 22.00. הקפיצה הגדולה. ר' 24.15. רחובים 3. ר' 20.00. שבת 11.30, 17.00

ר"ג־גבעתיים

רבנן 1 – אהבה של גבר לאשה. ר' 22.00, 24.25. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'–ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 21.50, 24.10. מלך האריות. שבת 11.00, 17.00. רבנן 2 – מלך האריות. (ע') ר' 22.00, 24.20. שבת–ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50, 24.10. גבובה על הקרח. שבת 11.00, 17.00. מלך האריות. א'–ג' 17.00. רבנן 3 – החיים שלי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש–ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50, 24.10. הפליגמנטס. שבת 11.00, 17.00. א'–ג' 17.00. רבנן 4 – הפסיכה. ר' 22.00, 24.25. שבת 11.00, 17.00, 19.30, 21.55. א'–ג' 17.00, 19.30. ה' 21.55, 24.10

ירושלים

אור – היומן של נני מרטי. ר' 22.00. מוצ"ש 19.20, 21.30. א'–ג' 17.00, 19.20. ה' 21.30
גיל 1 – שקרים אמיתיים. ר' 13.00. מוצ"ש 19.15, 21.45. א'–ג' 13.30, 16.15, 19.00. ה' 22.00, 24.30
גיל 2 – מציאות נושכת. ר' 13.00. מוצ"ש [illegible]

חיפה

[illegible]

משרד ראש הממשלה
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מפקד האוכלוסין והדיור 1995
מכרז מ/1/94

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבקשת בזאת לקבל הצעות

לייצור ואספקת 22,000 תיבות פוליפרופילן לאחסון שאלונים למפקד האוכלוסין והדיור 1995

מועד אספקת התיבות לאחסון השאלונים – בתוך החודשים ינואר עד אפריל 1995.
את חוברת המכרז, המפרטים והשרטוטים ניתן לקבל תמורת 100 ש"ח במשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בבניין 33 חדר 8, בקריה, רוממה ירושלים – עד ה־18.9.94 בשעות העבודה.
דוגמא של תיבת אחסון השאלונים ניתן לראות במשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – בניין 33 חדר 10 בקריה ברוממה בין התאריכים 11.9.94 עד 18.9.94 בשעות העבודה הרגילות.
שאלות והבהרות ניתן להפנות בכתב אל מר אלכס בדגיל, סגן למינהל ומשק, מטה ביצוע המפקד, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הקריה, רוממה, ירושלים 91130, פקס: 02-553531 לא יאוחר מיום 29.9.94.
רשאי להגיש הצעות רק מי שבידו בית מלאכה פעיל, הציוד, המיומנות, כוח האדם והידע הדרושים לביצוע העבודה.
על כל מציע לצרף להצעתו את המסמכים הבאים כתנאי מוקדם להשתתפות במכרז:
א. ערבות בנקאית בסך 10% מסכום ההצעה בתוספת מע"מ, בתוקף עד ליום 30.11.94.
ב. אישור בדבר ניהול פנקסי החשבונות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו – 1976 וכן את יתר המסמכים שיש לצרפם לפי הוראות המפרט.
ג. אב טיפוס אחד של תיבת אחסון השאלונים המוצעת.
את ההצעה יש להכניס למעטפה סגורה עליה ייכתב מכרז מ/1/94.
על המעטפה להגיע לארכיב הלשכה ברח' למפרונטי 22, רוממה, ירושלים לא יאוחר מיום ב' 17.10.94, י"ב בחשון התשנ"ה בשעה 12:00.
אין הלשכה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או חלק ממנה או הצעה כלשהי.
יתר תנאי המכרז מופיעים במפרט המכרז. הוראות המפרט גוברות על הוראות מודעה זו. תפסלנה הצעות שלא תוגשנה בהתאם לדרישות המפרט.

משרד ראש הממשלה
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מפקד האוכלוסין והדיור 1995
מכרז [illegible]
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבקשת בזאת לקבל הצעות
לייצור ואספקת [illegible] תיק מפקד [illegible] למפקד האוכלוסין [illegible] 1995
[illegible]

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות
מחוז ירושלים
ירושלים
מחלקת עבודות ציבוריות משרד הבינוי והשיכון – להלן – מעי"צ מחוז ירושלים, מבקשת בזה הצעות מחיר
למכרז מס' ים/24/94
לביצוע כביש מס' [illegible]
תקופת הביצוע הוערכה 4 חודשים.
רשאים להשתתף במכרז רק המציעים העונים לתנאים הבאים:
1. קבלן הרשום על פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט 1969.
2. קבלן מוכר (בעל סיווג) לביצוע עבודות קבלניות עבור הממשלה.
3. על הקבלן להיות בעל סיווג 200 במקצוע: כבישים.
4. על הקבלן להיות בעל סיווג כספי ג. 1 ומעלה למקצוע זה.
5. על המציע להיות בעל נסיון מוכח לשביעות רצון המזמין בתחום העבודות נושא מכרז זה.
6. סיור קבלנים ייערך ביום 18.9.94 בשעה 10:00. הקבלנים מתבקשים להיות נוכחים [illegible] ביום ובשעה הנ"ל.
7. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת סך של 1,500.- ש"ח, במחוז ירושלים עד ליום 28.9.94 לפי הכתובת רחוב הנביאים 52 ירושלים בלשכה הכספית טלפון: 02-298444.
8. על המציע להמציא את כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו 1976.
9. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית לקיום תנאי המכרז בגובה 2% מערך הצעתו. הערבות תהיה בתוקף 60 יום מתאריך הגשת ההצעה.
10. המועד האחרון להגשת הצעות יום ראשון ה' 2.10.94 שעה 10:00.
11. אין ועדת ההצעות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות
מחוז ירושלים
[illegible]
למכרז [illegible] 22/9[illegible]
[illegible]

הפרסום הממשלתי

هكذا من الأصل

من الأصل

טקסים לציון יציאת כוחות בעלות הברית מברלין הסתיימו במצעד צבאי דרך שער בראנדנבורג

קוהל: לא נשכח את מבצע צבאות הברית בברלין ששם קץ לשלטון הנאצי הנפשע

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

ברלין (מיוחד ל"הארץ"). ברלין נפרדה אתמול בשורה של טקסים מצבאות ארה"ב, בריטניה וצרפת, 49 שנה לאחר כניעת המשטר הנאצי. גולת הכותרת היתה מצעד צבאי לילי של צבאות בעלות הברית והצבא הגרמני, שחזר לראשונה לצעוד דרך שער בראנדנבורג. שער בראנדנבורג סימל עד ה-3 באוקטובר 1990 את חלוקתה של ברלין למזרח ומערב, ועם איחודה הפך סמל למה שמכונה בגרמניה העידן החדש.

במצעד הלילי – אחד האירועים הציוריים והמרשימים ביותר שהתקיימו בעיר – נטלו חלק גייסות של הצבאות השונים, ותזמורות ודגלנים שחצו את ברלין ממזרח למערב.

בטקסים שנערכו במשך היום השתתפו, לצד הצמרת הגרמנית, נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור ומזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר.

קאנצלר גרמניה הלמוט קוהל אמר כי גרמניה לעולם לא תשכח שצבאות הברית הגיעו לברלין כדי לשים קץ לדיקטטורה הנאצית הנפשעת. "הם הגיעו כמנצחים שגברו על אלימות וחוסר צדק", אמר. קוהל הבטיח, כי את הלקח ההיסטורי הגרמנים לא רק יודעים ואסור להם לשכוח.

270 אלף טיסות

הוא דיבר בהרחבה על הגשר האווירי לברלין, שכלל יותר מ-270 אלף טיסות על ידי חילות האוויר של צבאות הכיבוש המערביים, כדי לגבור על המצור שהוטל על העיר על ידי הצבא הסובייטי. בכך הבטיחו לברלין חיים וחופש, שאיפשרו לה לשרוד ולזכות באיחודה לפני ארבע שנים, אמר קוהל.

הקאנצלר הוסיף, כי הרוסים, שהעיר נפרדה מהם לפני שבוע, עמדו בהבטחתם לעזוב את גרמניה. הוא הודה לארה"ב, צרפת ובריטניה על הסיוע המדיני והדיפלומטי במאמציהם להביא מחדש לאיחודה של העיר.

הקאנצלר הדגיש, כי עזיבת אחרון חיילי הצבאות המערביים את ברלין פותחת פרק חדש בהיסטוריה שלאחר מלחמת העולם השנייה. צבאות אלה יישארו גם בעתיד על אדמת גרמניה, אך הפעם כבעלי ברית בארגון מדינות נאט"ו, שהיא אבן פינה לביטחונה של אירופה, אמר.

הנאומים שנישאו בשורה ארוכה של טקסים צבאיים וחגיגיים על ידי נשיא גרמניה, רומן הרצוג, כריסטופר ומיטראן התמקדו בשחרור העיר מידי הנאצים ובגשר האווירי שהופעל בתקופת המצור הסובייטי.

הנואמים נמנעו מלערב את הסוגיות שהתעוררו על רקע הצעתה החדשה של מפלגת הנוצרים-דמוקרטים בגרמניה לסווג את מדינות האיחוד האירופי לשתי קבוצות.

במסגרת הצבא האמריקאי, הבריטי והצרפתי הורדו אתמול דגלי מדינות אלה מתורן בטקסים צבאיים מלאים, ואילו בארמון שרלוטנבורג ערך קוהל קבלת פנים, שנפתחה בנגינת ההמנונים. מאוחר יותר אירח קוהל את ראשי המדינות לסעודה חגיגית.

טקסי פרידה ואזכרה נערכים בעיר במהלך התקופה שמסוף השבוע, שם נחתו מטוסי המטען של חילות האוויר המערביים, שנטלו חלק בגשר האווירי, ובאתרים נוספים ברחבי ברלין בהם הוקמו אתרי זיכרון לחיילי בעלות הברית.

באזכרה הפגנת השמאל

יותר מ-5,000 שוטרים גויסו לאבטחת את טקסי הפרידה, במיוחד לנוכח חשש שאנשי השמאל הקיצוני ינסו לשבש את האירועים במחאה על כך שטקסי הפרידה מהצבא הרוסי לפני שבוע נערכו, לטענתם, במתכונת של "אירועים מסוג ב'". בית המשפט בברלין אסר על אנשי השמאל הגרמני להפגין באזור המצעד הצבאי ליד שער בראנדנבורג.

יומן

השד האתני יצא מהבקבוק

אחרי שביתת עובדי תעשיית הנפט, הישלו שליטיה הצבאיים של ניגריה את מרבית זכויות האזרח במדינה. להבטחתם להחזיר את השלטון לידי ממשלה אזרחית נבחרת יש עתה עוד פחות אמינות מבעבר, התסיסה השבטית וההכרתית שעוררו הגנרלים מעמידה בספק את יכולתם לכפות שקט פוליטי על 90 מיליון תושבים, המחולקים לכ-200 שבטים שונים.

הנשיא הנבחר, מושוד אביולה, נותר בכלא, והמשטר הצבאי לא ויתר גם על העמדתו לדין באשמת בגידה. ראש הכת הצבאית השלטת, גנראל סאני אבאצ'ה, ביטל את סמכות בתי המשפט לדון בערעורים על החלטות הצבא, פיזר את האיגודים המקצועיים וסגר את מרבית העיתונים שביקרו את המשטר הצבאי.

ראשי הכת הצבאית חזרו על כוונתם לכנס אסיפה שתנסח חוקה חדשה, אך במתכונת חבריה יהיו ממונים על ידי הממשלה, ולדברי האופוזיציה, מטרת כינוס האסיפה היא להאריך את השלטון הצבאי.

להתמוטטות השביתה תרמה מצוקת הפועלים שהיו זקוקים לפרנסתם, המצור ממלחמה אתנית, אותו העמיקה הטלוויזיה על ידי שידורים חוזרים של תמונות זוועה מהאנרכיה והמלחמה ברואנדה. את תפוקת הנפט המוקטנת בלאו הכי הפנתה הממשלה לייצוא כדי לצמצם את הפסדיה, וכך הגבירה גם את עייפות הציבור מהמחסור בדלק ומשיתוק הכלכלה.

אולם, כתוצאה מההסתה העמיקו הניגודים השבטיים והדתיים. בשבועות האחרונים אירעו התנגשויות בין שבט היורובה לבין כנופיות צעירים משבט איבו הקתולי שמרוכזים בדרום-מזרח ניגריה ומהווים 17% מהאוכלוסייה.

הניגוד בין הצפון הדרום העמיק מחדש. יש חשש ששוב שוחרר שד האיבה האתנית, וקשה להניח שאסיפה מכוננת מוכתבת מלמעלה תצליח להחזירו לבקבוק.

אליהו סלפטר

חדשות חוץ

סמל דיוויד רוגרס מוריד שלשום במפקדת קליי בברלין את דגל ארה"ב, בתחילת טקסי הפרידה מכוחות בעלות הברית בגרמניה

ציוני דרך בגרמניה מאז סיום מלחה"ע ועד עזיבת בעלות הברית

מאת סוכנות רויטר

- 8 במאי, 1945 – "הרייך השלישי" בהנהגתו של אדולף היטלר נוחל תבוסה סופית במלחמה.
- 5 ביוני, 1945 – בעלות הברית במלחמת העולם השנייה – ארה"ב, ברה"מ, בריטניה וצרפת – משתלטות על גרמניה ומחלקות אותה לארבעה אזורי כיבוש.
- 26 ביוני, 1948 – בעלות הברית המערביות פותחות ברכבת אווירית לברלין, לאחר שהרשויות הסובייטיות ניתקו את נתיבי האספקה היבשתיים למערב ברלין.
- 12 במאי, 1949 – הרכבת האווירית לברלין מסתיימת, לאחר שמוסקווה נכנעת ופותחת מחדש את הדרכים לחלקיה המערביים של ברלין.
- 23 במאי, 1949 – מוקמת הרפובליקה הפדראלית הגרמנית, מדינה פדרמערבית המורכבת מאזורי הכיבוש המערביים לשעבר. הרפובליקה מכוננת חוקה דמוקרטית חדשה, וקובעת את בון כבירתה הזמנית.
- 7 באוקטובר, 1949 – מוקמת הרפובליקה הדמוקרטית הגרמנית, בת חסותה של מוסקווה. שולטת בה "מפלגת האחדות הסוציאליסטית", ובירתה מזרח ברלין.
- 21 בנובמבר, 1949 – שלוש המעצמות המערביות מעניקות ריבונות מוגבלת לרפובליקה הפדראלית.
- מאי 1955 – מערב גרמניה מצטרפת לברית נאט"ו, מזרח גרמניה מצטרפת לברית ורשה.
- 13 ב[illegible], 1961 – מזרח גרמניה מקימה את חומת [illegible], כדי לעצור את גל הנמלטים למערב. ב[illegible], ניצבים טנקים אמריקאיים ורוסיים זה [illegible] בנקודת הגבול צ'ארלי, הנמצאת על הגבול [illegible] בין מזרח למערב ברלין, באחד משיאי המלחמה הקרה.
- 21 ב[illegible] 1972 – לאחר כמעט 20 שנות עוינות בתקופת המלחמה הקרה, מכוננות מזרח ומערב גרמניה [illegible] יחסים דיפלומטיים. ההסכם ביניהן סולל את [illegible] להכרה בינלאומית במזרח גרמניה.
- אוגוסט [illegible] – הונגריה פותחת את גבולותיה ומאפשרת ל[illegible] מזרח גרמנים, המבקשים להגר למערב, ל[illegible] המדינה.
- 18 באוקטובר 1989 – הונקר מתפטר בעקבות גל מחאה [illegible] ברחבי מזרח גרמניה.
- 9 בנובמבר 1989 – מזרח גרמניה פותחת את חומת ברלין.
- 12 בספטמבר, 1990 – שתי הגרמניות וארבע בעלות הברית [illegible] תקופת המלחמה וחותמות על הסכם "שתיים [illegible] ארבע", המשיב את מלוא הזכויות הריבוניות לגרמניה המאוחדת.
- 3 באוקטובר, 1990 – שתי הגרמניות מתאחדות למדינה [illegible], לאחר 41 שנות חלוקה.
- 15 במארס 1991 – ברית "שתיים פלוס ארבע" נכנסת ל[illegible], וסוללת את הדרך לנסיגתן של בעלות הברית מגרמניה. גרמניה מבקשת ממדינות המערב [illegible] שאר בברלין עד להשלמת הנסיגה הרוסית [illegible] 31 באוגוסט '94.

נשיא צרפת העניק ראיון נדיר לעי[illegible]לה פיגארו"

מיטראן: אני מקווה ש[illegible]שלים את תקופת נשיאותי למרות [illegible]חלת הסרטן

על הגילויים על קשריו עם משטר וישי אמר: [illegible]יד הייתי רפובליקאי"

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). השמועות על הידרדרות במצב בריאותו של הנשיא מיטראן העיבו על השתתפותו באירועים החגיגיים בברלין לציון עזיבתם של חיילי בעלות הברית. ברגע האחרון ביטל מיטראן את השתתפותו בכמה טקסים, דבר שעורר מיד גל השערות על מצבו של הנשיא.

מסדר היום של מיטראן בברלין נשמטו שני אירועים: הטקס לציון הרכבת האווירית לברלין בסוף שנות ה-40', ומופע הענק של [illegible] קוקי דינור. בפמלייתו של מ[illegible] הדגישו כי הנשיא לא קי[illegible] ביקורו, אלא אפילו האריכו [illegible] שבתוכנית המקורית היה [illegible] טקס הזיכרון בלבד. גם ב[illegible] האליזה הכחיש אתמול [illegible] את כל השמועות.

נראה, עם זאת, כי מקור הש[illegible]עות בדבריו של הנשיא עצמו [illegible] איון שהתפרסם אתמול ב[illegible]"לה פיגארו". בראיון התייחס [illegible]טראן לבעיות הבריאות שלו [illegible] העריך כי יוכל לסיים במ[illegible] את תקופת כהונתו השנייה [illegible] שבע השנים, למרות מחלת הסרטן [illegible]ה לקה. מיטראן לא הסתיר בראיון [illegible] את חומרת סרטן בלוטת הערמונית שאילצה אותו לעבור ניתוח שני בתוך פחות משנתיים. [illegible] הוא אמר, "הכל יודעים על מחלתי, שכן דרשתי לפרסם את המסמכים הרפואיים. אני מאמין כי [illegible]כל לסיים את תקופת כהונתי. [illegible]לי אני טועה".

[illegible] מיטראן הקדיש מקום נרחב [illegible] בדבריו לראש הממשלה אדואר [illegible] באלאדור, המכונה כאן "כמעט [illegible] נשיא", ואמר כי לא ייתכן שיהיו [illegible] שני נשיאים ברפובליקה, "אלא יש [illegible] אחד בלבד". לדבריו אם ראש הממשלה יתערב לעתים תכופות, מיטראן לא יראה זאת כפגיעה [illegible]אישית אלא כפגיעה במוסד הנשיאות, ובאלאדור מסכן את האהדה הציבורית שלו. עם זאת העריך [illegible] מיטראן, כי באלאדור הוא "מועמד [illegible]" בבחירות לנשיאות. לגבי [illegible]אק שיראק סירב מיטראן לומר [illegible]. באשר לז'אק דלור, מיטראן [illegible] העריך כי הוא נמצא בעמדה הנ[illegible] ביותר בשמאל כדי לנצח, הע[illegible] כי הוא מקווה שדלור יתפוס [illegible] מקומו בארמון האליזה. הנשיא [illegible] הערכה רבה לראש הממשלה [illegible] לשעבר ריימון באר, ואמר כי הוא [illegible] המבולטים שיכולים לנווט את [illegible] המדינה".

[illegible] באשר לגילויים האחרונים על [illegible] עברו של מיטראן עם משטר וישי, הדגיש הנשיא כי מעולם לא [illegible] עם הימין הקיצוני. [illegible] הייתי רפובליקאי", אמר. [illegible] בראיון נשאל מיטראן לגבי סיכום [illegible] תקופת כהונתו, ואמר: "הייתי רוצה [illegible] שיגידו שהייתי נשיא ישר וש[illegible] [illegible] תחת כהונתי שמרה על [illegible]". מיטראן, עם זאת, מצטער על דבר אחד: הנסיבות מנעו [illegible] לצמצם באופן משמעותי את [illegible] האבטלה החברתיות. המשאלה של [illegible] הנשיא: "הייתי רוצה שיהיה לי הזמן לכתוב 5-6 ספרים". המוות, כך [illegible] אמר, אינו מפחיד אותו, אלא [illegible] אותו הוא מכנה "לא להיות יותר".

שרי המשפטים והפנים באירופה דנו בברלין במאבק בפשע המאורגן הבינ"ל

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

ברלין (מיוחד ל"הארץ"). שרי המשפטים ושרי הפנים מ[illegible] מדינות האיחוד האירופי נועדו אתמול עם עמיתיהם משש מ[illegible] נות קומוניסטיות לשעבר, ושאר מדינות מערב אירופיות [illegible] מורות להצטרף לאיחוד בינואר '95, והחליטו להדק את שיתוף הפעולה ביניהן כדי לבלום את התרחבות הפשע המאורגן הבינלאומי ובמיוחד את הברחת החומרים הרדיואקטיביים מהגוש [illegible] לשעבר למערב אירופה ומשם לשכבות שונים בעולם.

שר הפנים הגרמני, מנפרד קנתר, שפתח את הכינוס, [illegible] כי גניבת מרכיבי חומר גרעיני כגיבה סיכון ביטחוני [illegible] הדורש מממשלות המדינות להגביר את שיתוף הפעולה ביני[illegible]

המלצה לתגבר את הבדיקות במעברי הגבול

בהצהרה משותפת [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] לין, הסכימו המדינות להגביר את שיתוף הפעולה במאבק [illegible] והעברה בלתי חוקית של [illegible] [illegible] גרעיני, בתחום בינלאומיות [illegible] [illegible] בנוגע מכוניות [illegible] הבדיקות במעברי הגבול בין [illegible] [illegible] כמו מונה גייגר. [illegible] להטיל על [illegible]

קופת חולים לאומית מוכיחה פעם נוספת שחברי הקופה זוכים להרבה יותר.

מאיר סימון / לשכת הדובר

חיים חדשים לליאור

"יש להטיס את התינוק מיד לניו־יורק, לניתוח לב פתוח", פסק הרופא, "כל איחור קל מסכן את חייו". ההורים היו המומים. לא היה להם לא כסף ולא ביטוח משלים בקופ"ח "לאומית".

"היינו בחרדה נוראה", משחזרת ענת, "העלות של הניתוח היתה מינימום 50 אלף דולר, ההמון רץ". לתמונה נכנס הרב אלימלך פירר, מנהל "עזרה למרפא", שהתקשר עם המנתח בניו־יורק, והשיג את הסכמתו לבצע מיד את הניתוח.

בלי קשרים או פרוטקציה הוליכה ענת לפנות לשר הבריאות החדש, ד"ר אפרים סנה. היא סיפרה ללישכתו, ושכחה כמעט את המרגריה שלה. ד"ר סנה הורגש, הוליש לפעול.

תחילה שיכנע את קופת חולים לאומית, לפנים משורת הדין, להשתתף ב־30 אלף דולר מעלות הניתוח.

"ידיעות אחרונות" 28/8/1994

חייו של ליאור ניצלו בניתוח לב מסובך. קופ"ח לאומית מימנה $30,000 מעלות הניתוח.

מי ישלם ?-הביטוח המשלים!

התקדמות הרפואה בארץ ובעולם נותנת תקווה לחולים שנחשבו עד לפני שנים כחשוכי מרפא ויוצרת אפשרויות לטיפולים וניתוחים אשר יש בהם להציל חיי אדם. יחד עם זאת, אין ביכולתה של הרפואה הציבורית בישראל לממן את הניתוחים וההשתלות בארץ ובחו"ל וכתוצאה מכך נאלצו חולים ובני משפחותיהם לגייס תרומות. תכנית הביטוח המשלים - "רפואה לאומית ובין לאומית", שיזמה והנהיגה קופ"ח לפני כחמש שנים, מימנה לאלפי חברי הקופה טיפולים, ניתוחים והשתלות בארץ ובחו"ל.
למעלה מ-20 מליון שקלים מימן הביטוח המשלים להשתלות לב, כבד, השתלות לב ריאה, השתלות כליה, ניתוחים להסרת גידולים ממאירים, מאות צינטורים, תרופות יקרות במיוחד (כמו לחולי מחלת הגושה), קוצבי לב ועוד. תכנית הביטוח המשלים מעניקה לך את כל הביטחון הבריאותי במחשבה בריאה על העתיד.

קופת חולים לאומית
רפואה שלמה בשבילך

זה הזמן להצטרף לקופ"ח לאומית בתנאים מיוחדים ולקבל את מלוא השירות.

הארץ
כלכלה

יום שישי 9.9.94 — העורך נחמיה שטרסלר

מבוטחים יקבלו את חלקם בפוליסה משתתפת ברווחים – על בסיס שנתי

ממליצה ועדת האקטוארים של התאחדות חברות הביטוח. כיום החלוקה נעשית על בסיס חודשי

מאת רונית מורגנשטרן

חלוקת הרווחים בין המבוטחים לבין חברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתפת ברווחים" – בשיעורים של 85% למבוטח ו-15% לחברת הביטוח – תיעשה על בסיס שנתי ולא על בסיס חודשי, כפי שנעשה כיום. זוהי ההמלצה העיקרית בשורת המלצות של ועדת האקטוארים של התאחדות חברות הביטוח לשינוי התנאים בפוליסות המשתתפות ברווחים. הנהלת ההתאחדות תדון בהמלצות אלה בקרוב.

פוליסות ביטוח חיים מסוג משתתפת ברווחים נושאות תשואה (בחלק החיסכון שלהן) בהתאם להשקעות בכספי הפוליסה בידי חברת הביטוח. כיום, אם קיימים רווחים מעבר ל-3.1%, הם מחולקים בין המבוטח לבין חברת הביטוח כך ש-85% מהרווח למבוטח והשאר לחברת הביטוח. בכל מקרה שהתשואה שלילית, נושא בה מפסידים רק המבוטח.

חלוקת הרווחים נעשית כיום מדי חודש, כך שאם יש תשואה שלילית במשך חודשיים-שלושה – כפי שקרה השנה עקב המשבר המתמשך בבורסה – הרי שהמבוטח צובר הפסדים, והתעריף שהוא משלם עולה בהתאם ("מאלוס"). ניסיון העבר מלמד כי בסופו של דבר התשואה השנתית חיובית; לכן חלוקה אחת לשנה תהיה צודקת יותר למבוטח.

המלצה אחרת של הוועדה דנה בשינוי נוסחת חלוקת הרווחים בין המבוטח לחברת הביטוח: במקום 85% למבוטח ו-15% למבוטח מעבר ל-3.1% תשואה, ההצעה היא 0.6%–2% תשואה (מעבר לריבית המטרה הגלומה בתעריף בסך 2.5%) לחברת הביטוח, ושאר הרווחים למבוטח.

החלוקה תתבצע אחת לשנה. כלומר, אם התשואה השנתית שהיתה 5%, הרי שיזדכו מהם 2.5% הגלומים בתעריף והנצברים ממילא בחיסכון, וכן יופחת אחוז מסוים נוסף (0.6%–2%). השיעור המדויק ייקבע על ידי חברת הביטוח, מתוך הנחה שהתחרות בין החברות תביא לכך שהחברה תבחר בשיעור נמוך יחסית לחלקה ברווחים.

בישיבה שהתקיימה אתמול בהתאחדות החברות לביטוח חיים, הוחלט על הקמת ועדת משנה שבה יהיו חברים חשבי חברות ביטוח. הוועדה תגבש כללים לניהול חשבונות המשתתפת ברווחים בהתאם להמלצות המפקח על הביטוח, מאיר שביט.

כפי שפורסם ב"הארץ", מבקש שביט להנהיג הפרדה מלאה בין חשבונות ה"נוסטרו" של החברה לבין חשבונות המשתתפות ברווחים: השתתפות גורמים חיצוניים בוועדת ההשקעות של המשתתפת ברווחים, ואיסור על פקידי השקעות בחברות ביטוח להשקיע במניות, בדומה לעובדי מחלקות השקעות בבנקים.

את ההמלצות הללו שביט גיבש בעקבות לקחי פרשת ארדט, שבה נמצא כי הועברו מניות בשווי 5.6 מיליון שקל מחשבונות הנוסטרו לחשבונות המשתתפת ברווחים.

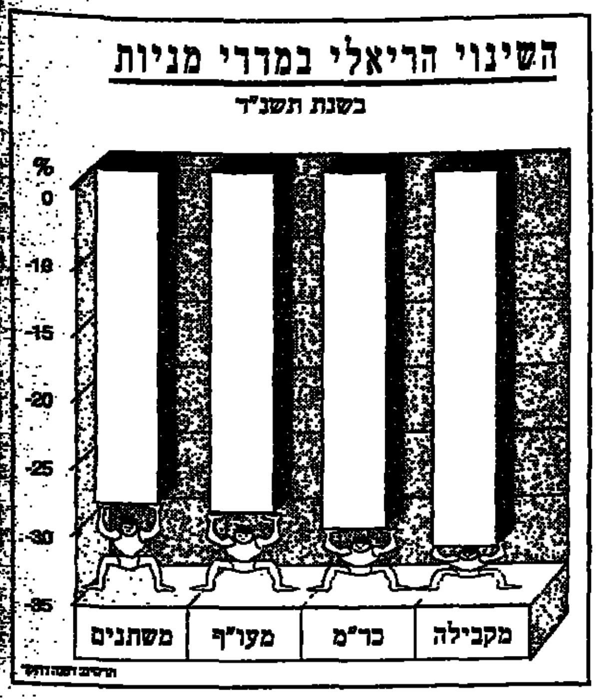

בתשנ"ד ירד מדד המניות הכללי ב-19.7%. מדד המחירים לצרכן בתקופה המקבילה עלה ב-13%, ומכאן שהירידה הריאלית במדד המניות הכללי בתשנ"ד היתה ב-28.9%

עובדי בל"ל מאיימים למנוע מידע על הבנק מאדמונד ספרא

אם לא ישותפו במשא ומתן על מכירת השליטה

מאת מרית גילת

עובדי בנק לאומי מאיימים למנוע מאדמונד ספרא מידע על הבנק, אם לא ישותפו כצד במו"מ למכירת גרעין השליטה לספרא בכל הנוגע לזכויות העובדים. כך הבהיר אתמול יו"ר הוועד הארצי של עובדי בל"ל, להאי רום, בפגישה שקיים עם מנכ"ל נכסים מ.י. גיל לידנר.

נציגי העובדים אמרו ללידנר כי אינם מתנגדים למכירת הבנק בכלל, ולאדמונד ספרא בפרט, אך ברצונם להבטיח מבעוד מועד כי לא ישפטו עובדים לאחר העברת הבעלות, ולא תחול הרעה אחרת בזכויותיהם. בהודעה לעיתונות שהוציא אתמול העובדים, נמסר כי לידנר אמר בפגישה כי אין לעובדים סיבה לחשוש, וכי ישקול את דרישתם להיות צד במו"מ. לידנר עצמו סירב להתייחס אתמול לתוצאות הפגישה.

כידוע, לאחר שבנק ישראל מנפיק למועמדים לרכישת בנק היתר עקרוני, ניתנת להם גישות לספרי הבנק, לצורך ביצוע הערכת שווי ובדיקת נאותות. הפרטת בנק איגוד, לשעבר חברה בת של בנק לאומי, התעכבה במשך חודשים ארוכים על רקע סירוב העובדים לאפשר למועמדים גישות לספרים. כן נקטו העובדים בעיצומים בהם לא העבירו מידע חיוני גם להנהלת הבנק, כדי למנוע את פרסום הדו"חות הכספיים של הבנק. איגוד לא פירסם דו"חות במשך כשנה.

גם לאחר מכירת השליטה באיגוד לקבוצה בראשות שלמה אליהו, נמשכות המתיחויות, בעיקר עם דרג המנהלים ומורשי החתימה. תביעת המנהלים לקבלת בונוס ל-93', שנתקלה בסירוב הבעלים, מתבררת בימים אלה בבית הדין לעבודה.

רום אמר אתמול כי הצעדים שיפעילו העובדים לא יכוונו כלפי הנהלת בל"ל, אלא כלפי הממשלה, במעמדה כמוכרת. כפי שדווח אתמול ב"הארץ", ארגון עובדי בל"ל הפיץ חוזר המבקש מכל עובד לשלם 180 שקל לטובת המאבק. כוונתם לגייס כ-1.8 מיליון שקל למימון הוצאות, והראשון שבהן שכר הטרחה של עו"ד רם כספי, שירותיו שכרו העובדים למתן ייעוץ בנוגע להיבטים החוקיים של המכירה.

עוד נועדו אתמול נציגי העובדים עם מנכ"ל הבנק, דוד פרידמן. פרידמן חזר והדגיש כי הנהלת הבנק אינה צד במכירה.

בן עמי גוב, לשעבר מנכ"ל מש' התקשורת, מואשם בהעלמות מס

מאת משה גורלי

בן עמי גוב (64) הואשם בבית משפט השלום בתל אביב בהשמטת הכנסות מדו"חות שהגיש לפקיד השומה במסגרת תפקידו כמנהל חברת טלריין. גוב היה מנכ"ל משרד התקשורת מ-87' עד מאי 88'.

לטענת התובעת, עו"ד רחל גוד אריה, גוב השמיט הכנסה נוספת בגובה 118 אלף שקל מדו"ח שהגיש לשנת המס 88'.

התובעת טוענת כי גוב קיבל את הכסף מטלריין ארה"ב במסגרת התפקיד כמנהל טלריין ישראל. גוב דיווח באותו דו"ח, כי משכורתו ממשרד התקשורת הסתכמה ב-38,732 שקלים, וכי קיבל מוטבות אלול 15,231 שקל וגמלה מצה"ל.

עוד נטען, כי בדו"ח לשנת המס 89' הצהיר גוב, שמשכורתו מטלריין ישראל מסתכמת ב-249,650 שקל. גוב ציין בדו"ח את הגמלה שקיבל מצה"ל, אך השמיט, לדברי התובעת, כ-11.5 אלף שקלים שקיבל מטלריין ארה"ב.

גוב נאשם גם שהשמיט הכנסה של 15 אלף שקל מהדו"ח שהגיש לשנת המס 90'.

משפטו של גוב ייפתח ביום ראשון בבית משפט השלום בתל אביב.

מבזק

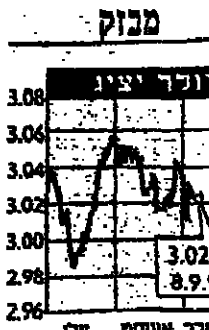

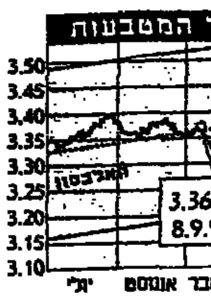

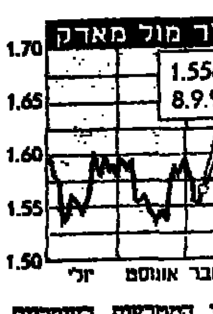

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק:
מארק: 1.5565 – 0.27%-
ליש"ט: 1.5450 – 0.07%+
ין: 99.65 – 0.15%-

בנק אדנים מכר לקפ"צ תמר תיק משכנתאות ב-12 מיליון ש' (עמוד ג3).

ביהמ"ש העליון: בנק ישראל אינו ערב לכספי שנגנב בבנק צפון אמריקה (עמוד ג3).

אבנר סיימה המחצית הראשונה של 94' ללא גידול בגידעון (עמוד ג3).

יבמ תערער על פסילתה במכרז חישוב משכורות עובדי המדינה (עמוד ג3).

יבואני השעונים: הקטנת מס הייבוא תצמצם מספר ההברחות (עמוד ג3).

מאות דירות יוקמו על שטח בסיסי צה"ל שיפונו בצפון (עמוד ג3).

פורטמן והמכון וייצמן ייצרו יחד ערכת אבחון לסוכרת נעורים (עמוד ג3).

"מעין": אין למסות עסקים המתנהלים בבית (עמוד ג3).

הכסף ירד ב-3 סנטים ל-548 סנט לאונקיה, הפלטינה עלתה במחצית הדולר ל-421.25 דולר האונקייה (עמוד ג4).

הנפט מהים הצפוני (ברנט) עלה בשוק הספוט בלונדון ב-5 סנטים לחבית, שנסחרה במחיר 16.10 דולר (עמוד ג4).

בנק ישראל שוקל לבטל את המסחר הרב-צדדי במט"ח מ-95' (עמוד ג12).

יציבות במספר הדירות שנמכרו ברבעון השני (עמוד ג12).

חילן מחשבים תגייס 10 מ' ש' בהנפקה ראשונה (עמוד ג12).

מדורים

אנשים ועסקים. עדפאת קנה יומן של מכון היצוא ב-420 שקל (עמוד ג2).

פוליטיקה. הסתיימה הפסקת האש בין שר האוצר בייגה שוחט ושרת העבודה אורה נמיר (עמוד ג3).

כוח אדם. יועצת ארגונית ממליצה לקצר את תהליך הפיטורים (עמוד ג3).

שוק ההון. הפסד מרוכז של 7.6 מיליון שקל ברבעון השני של 94' גרם לעלייה חזקה בהפסדי נפטא לעומת הרבעון המקביל ב-1993 (עמוד ג6).

כספת. קרן פנסיה הסתדרותית – כדאית עתה לבני 47–55 (עמוד ג12).

יומן

ניגודי אינטרסים

מינטקביץ'. כללים דומים

... ניגודי אינטרסים ... בחברות שמנהלי קרנות ... משקיעים בבורסה ... החשבון האישי, לבין ... בבורסה שמבצעת קרן ... בשם המשקיעים?

... דנים בימים אלה בבר... המשפט במעשיהם של ... קרנות נאמנות בבנקים, ... בקרנות שבניהולם ... לקנות רווחים אישיים על ... מניות האיגרות חוב. ... זו קיימת גם בארצות ... לפני כמה חודשים הת... בניו-יורק ועדה כדי להת... למצב זה. הוועדה המ... והגבוהה של מנהלי קרנות נאמנות אמריקאיים, הציעה מספר כללים וולונטריים: ... על מנהלי קרנות נאמנות להשתתף אישית בהנפקה ... לציבור.

... את מנהלי קרנות הנאמנות בהשתתפותם בהקצאות ... הם יודקקו לרשות מיוחדת של הנהלות הקרנות לפני ... לקנות בהקצאות כאלה. מנהל שירצה לקנות מניות ... פרטי בחברה בענף שהוא מתמחה בה כחלק מעבודתו, ... של ביוטכנולוגיה, לא יקבל ככל הנראה את האישור.

מנהלי הקרנות יצטרכו להחזיק בנייר הערך 60 יום אחרי ... ויתחייבו בכך שיהיה עליהם להחזיר את רווחיהם אם הפרו ... הכלל הזה. עד כמה ש-60 יום עשויים להישמע תקופת זמן ... בשביל המשקיע הממוצע – לגבי אחדים מן הסוחרים ... בין מנהלי הקרנות זהו נטל משמעותי. לכלל זה יש ... מן הכלל: מנהל הקרן יוכל למכור נייר ערך לפני תום ... של 60 יום, אם יוכל להוכיח שנגרם לו הפסד בנייר זה.

... לאסור על מנהלי קרנות נאמנות לשרת כדירקטורים בחברה ... יוצאים מן הכלל יהיו מקרים שבהם יש לקרן רווח ברור ... כמו אחזקות של הקרן בחברה שפשטה את הרגל.

... כל מנהל קרן נאמנות יידרש לדווח על פתיחת כל חשבון ... ניירות ערך.

... גם הציעה שרשות ניירות ערך האמריקאית היא שתדרוש ... קרנות הנאמנות לגלות אם הן מקיימות את כללי האתיקה ... הפרכם את הממצאים וכך תאפשר למשקיעים לקבל החלטה אם לקנות קרנות נאמנות המתעלמות מן הכללים החדשים או ... מהן.

... העובדה שראשי ענף קרנות הנאמנות הציעו כללי אתיקה ... על השקעותיהם בעקבות גילויים של ניגודי אינטרסים ... הפרטי של מנהלי קרנות נאמנות. גם אנו זקוקים לכללים ... אם מתוך קוד אתיקה פנימי, או מתוך כפייה על ידי ... ניירות ערך והעומד בראשה, אריה מינטקביץ'.

נחמיה שטרסלר

רוצים את ה-7%

למרות שנכוו בעסקים עם חברות ישראליות, בנקים אמריקאים להשקעות פועלים עתה במרץ להשיג נתח בהפרטת החברות הממשלתיות. הם ממליצים להנפיק עכשיו – בין השאר מכיוון שהם עצמם זקוקים מאוד לעמלת החיתום של 7%

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). הימים הללו הם ימים לגמרי לא קלים בוול סטריט. הבנקים להשקעות, שהתפרנסו יפה בשוק ההנפקות האמריקאי בשנים האחרונות, גילו פתאום כי השוק התייבש. הצעות שנגרם עקב העלייה בשיעורי הריבית ובגלל החשש מפני התגברות האינפלציה התזיד את הבנקים להשקעות, שרווחיהם נמצאים בירידה מתמדת מתחילת השנה, בחיפוש כמעט נואש אחר עבודה. טובי המוחות בבנקים להשקעות עסוקים עתה במציאת פתרונות.

על הקושי הקיים כיום בשוק ההנפקות ניתן ללמוד מנתונים שפירסם בתחילת השבוע "וול סטריט ג'ורנל". לפי קית מוליגס מחברת הברוקרים סמית בארני, הערכות המחיר הראשונות, קודם לביצוע ההנפקה, מתבררות בעת האחרונה והמחירים המושגים בפועל נמוכים ממה שמציגים החתמים בשלב ההתחלתי. במאי-יולי 1994 מחירי 53% מההנפקות היו נמוכים מההערכות הראשונות. זהו מצב שלא זכור כמותו בשוק זה 12 שנה.

לאור ירידת המניות הישראליות בוול סטריט והזעזועים בבורסה בתל אביב טבעי היה כי הבנקים להשקעות מארצות הברית יתרחקו מכל מה שקשור בחברות הישראליות. ואולם באחרונה נראים סימנים כי החתמים האמריקאים, גם אם לפי שעה אינם יכולים להנפיק חברות ישראליות פרטיות בגלל חוסר עניין בשוק, ממשיכים ללטוש עיניים לעבר החברות הממשלתיות. עם זאת, ברור להם כי הביקוש בהנפקות עתידיות של החברות הישראליות המופרטות יהיה קטן בהרבה ממה שהיה אפשר לצפות לפני כמה שנים, הרווחים יהיו נמוכים יותר, וגם עבודת החיתום תהיה מאומצת יותר. כאשר השוק קשה מוכנים לעשות פשרות.

ברשימה של אלה המחזרים אחר ממשלת ישראל נמצאים היום כל הבנקים להשקעות החשובים בארצות הברית. ארבעת הגדולים הם מריל לינץ', מורגן סטנלי, סלומון ברדרס, ועתה הצטרף אליהם גם גולדמן סאקס, שהמוניטין שלו הם מהטובים בוול סטריט ושעד היום מיעט לשתף פעולה עם ישראל.

בשורה השנייה נמצאים פרודנשל, ביר סטרנס וליהמן ברדרס, וגם פורמן סלק. מנהלי סלומון, מורגן סטנלי ופורמן סלק אף ביקרו בחודשים האחרונים בארץ. ביקורים כאלה כבר הפכו לשגרה ובירושלים שוב אין מתרגשים מהם.

הזוכה האחרונה היא כמובן הבחירה במורגן סטנלי להיות יועץ הממשלה למכירת מניות בזק. ואולם ראוי לזכור כי הבנתת האמיתי ברווחים מצפה לבנקים להשקעות דווקא מעבודת החיתום, כך שהמאבק האמיתי יהיה מי יזכה בחיתום של הנפקת בזק.

ב-1987 נבחר בנק ההשקעות פירסט בוסטון להיות פורץ הדרך בתהליך ההפרטה, כשקיבל את תפקיד יועץ ממשלת ישראל לתוכנית ההפרטה. חצי שנה עבדו אנשי החברה על הכנת דו"ח עב כרס, שהמליץ למכור בשנה הראשונה 12 חברות, ובהן כימיקלים לישראל, בתי הזיקוק, אלתא, ממ"ן, מבני תעשייה והחברה הכלכלית לירושלים; בשנה השנייה – בזק וחברת החשמל; בשנה השלישית – אל על, השקם, צים, מל"ם, תה"ל ובנק הקלאות; וברביעית – התעשייה האווירית, פי גלילות, שירותי נפט ועוד.

בעד עבודת הייעוץ שלו קיבל פירסט בוסטון רק כמיליון דולר, אבל מטרתו היתה אחרת: להוביל את מכירת החברות הממשלתיות ושם לעשות את הכסף הגדול. ב-1989, בימיהם של אריאל שרון כשר התעשייה והמסחר ומשה נסים כשר האוצר, הוטל על פירסט בוסטון לטפל במכירת כימיקלים לישראל, ששוויה הוערך ב-700 מיליון דולר. שכר הטרחה והעמלות שהיה אמור לקבל בעבור עבודה זו הוערכו או ב-8 מיליון דולר. ואולם בסופו של דבר הוקפאה מכירת כימיקלים לישראל לכמה שנים ועתה פירסט בוסטון אינו אלא עוד מועמד אחד בין כל המתחרים. על פי יודעי דבר, בפירסט בוסטון כועסים על מהלך עניינים זה, ואולם מתי הנריק, המטפל בין השאר בתיק הישראלי של בנק ההשקעות, אומר כי אין הוא תובע לעצמו שום זכויות ראשונים בנושא וכי החברה אינה חושבת שממשלת ישראל לא נוהגה בו באופן בלתי עסקי.

ב-1992 היה מריל לינץ' מעורב במכירת איי.די.בי למשפחת רקנאטי בסכום של 230 מיליון דולר. מריל לינץ' קיבל מהממשלה תשלום של 3.7 מיליון דולר על טיפולו בעסקה – הרבה יותר ממה שקיבל פירסט בוסטון תמורת עבודתו המונומנטלית.

לביר סטרנס אין אמנם נציגות בארץ, אבל זהו בנק ההשקעות הראשון אשר השקיע בפועל בישראל. הבנק השתתף עם אליעזר פישמן ועוזי זוקר ברכישת החברה הכלכלית לירושלים ומבני תעשייה.

מי שדווקא הקים נציגות בארץ היו הבנקים הקטנים להשקעות. אוסקר גרוס היה לבולט מבולם. גם פורמן סלק העסיק כמה עובדים – אך בלי לפתוח משרד רשמי. אפילו מורגן סטנלי, בנק ההשקעות הגדול שנוסטן כלפיו כי בעבר נכנע לחרם הערבי, מינה לא מכבר נציג בארץ, יאיר סרוסי. וגם לכל יתר הבנקים יש מישהו שעושה בשבילם את עבודת הלוביינג.

> הבנקים יודעים שהביקוש בהנפקות של החברות המופרטות יהיה קטן ממה שהיה אפשר לצפות לפני כמה שנים. אבל השוק קשה והם מוכנים לפשרות

בסוף יולי הודיע ליהמן ברדרס על הצעד החשוב של פתיחת משרד בארץ – למעשה, על העברת העובדים הישראלים שעבדו בשבילו בניו יורק בחזרה לישראל. מה שהפתיע לא מעט משקיפים בוול סטריט היא שההודעה על פתיחת המשרד באה דווקא בתקופה ששוק ההנפקות הישראליות הידלדל וליהמן ברדרס נקלעה לפרשה המביכה של אינדיגו, שהונפקה במחיר של 20 דולר המניה צנחה מיד והידרדרה עד 13.5 דולר (כעת היא עומדת על 18 דולר). מי שניהל את הנפקת אינדיגו והיה ראש הקבוצה הישראלית של ליהמן, רון לובאש, יעמוד בראש המשרד בישראל. יצוין כי גם הנפקת אמפל, לה היה אחראי לובאש, לא נחשבת להצלחה מבחינתם של המשקיעים.

ההודעה על פתיחת המשרד באה בימים שבהם ליהמן דיווח על ירידה משמעותית ברווח ברבעון השני. יודעי דבר אומרים כי אסור לשכוח שבנק השקעות גדול הוא גוף מגושם הפועל לאט. כאשר התגבשה ההחלטה על פתיחת המשרד, מצבו של שוק ההנפקות הישראליות היה הרבה יותר טוב. מצד שני, ההסבר העיקרי לפתיחת המשרד של ליהמן הוא הסברה כי תהליך ההפרטה קרוב. לכמה פעילים בקבוצה יש קשרים טובים מאוד עם פקידים ופוליטיקאים בכירים בישראל, והם מעריכים כי התהליך קרוב וכי נוכחותם בארץ בשעה קריטית כזאת היא נחוצה. בכל אופן, מסבירים המקורות, כי על הסניף הישראלי של ליהמן יהיה להראות תוצאות. ליהמן לא מתכוונת לבזבז את כספה בישראל.

למרות שלחתמים השונים ברור כי השוק בוול סטריט אינו מחייך עוד לישראליות, לפחות לא בטווח הקרוב, הם מבקשים כי הפרטת החברות הממשלתיות תתבצע מהר ככל האפשר. יש בנקאי השקעות המודים כי מרבית החברות הממשלתיות כלל אינן מוכנות להפרטה, עובדה שפירושה היא שיהיה קשה למצוא להן קונים. אל על למשל טרם עברה תהליך של הבראה, ועדיין לא ברור אם תוכל לטוס בשבת. חוץ מזה, שוק ההנפקות של חברות התעופה גרוע במיוחד. מרבית חברות התעופה בעולם נמצאות בהפסדים, ובשוק מתחוללת מלחמה על הורדת מחירים. זו ללא ספק תקופה לא טובה להנפקת אל על.

גם מצבה של כימיקלים לישראל אינו מעודד. במחיר הדשנים בעולם חלה ירידה, ובידי בנקאי

המשך בעמוד ג3

ANALYST I.M.S. Investment Management Services Ltd.
אנליסט אי.אמ.אס. שרותי ניהול השקעות בע"מ

אנליסט אי.אמ.אס.-שרותי ניהול השקעות בע"מ

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, ניתנת בזאת הודעה על פרסום

תשקיף
הצעה של

3,000,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בערך נקוב כולל של 3,000,000 ש"ח.

הצעה לציבור

של 3,000,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. המניות מוצעות לציבור בדרך של מכרז ב-300,000 יחידות הכוללות כל אחת 10 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב. מחיר הרכישה המינימלי של כל יחידה הינו 83.5 ש"ח ("המחיר המזערי").

מחיר הרכישה של היחידות יקבע במכרז אך בכל מקרה לא יפחת מהמחיר המזערי.

המכרז בשלב א' יתקיים ביום ב' ה-12.9.94. יחידות שלא תמכרנה בשלב א', אם וככל שתהיינה כאלה, תוצענה בדרך של מכרז בשלב ב', ביום א' ה-18.9.94.

הצעה זו הינה הצעה ראשונה לציבור של ניירות ערך של החברה. מניות החברה ירשמו למסחר במסגרת הרשימה המקבילה.

הקבוצה פועלת בתחומים שונים של שוק ההון המתאפיינים בתנודתיות גבוהה, ... של השפעות גורמים מדיניים, פוליטיים, בטחוניים וכלכליים בארץ ובעולם, אשר לקבוצה אין שליטה עליהם. לתנודתיות ... השפעה על היקף פעילות הציבור בשוק ההון ועל מחירי ניירות הערך. תוצאותיה העסקיות של הקבוצה מושפעות במישרין ... בשווי תיקי ההשקעות אותם מנהלת הקבוצה ומשיניים בשווי הכולל של נכסי קרנות הנאמנות וקופות הגמל אותן מנהלת הקבוצה ... ירידות בשעריהם של ניירות ערך הכלולים בנכסי תיקי ההשקעות, קרנות הנאמנות וקופות הגמל המנוהלים על-ידי הקבוצה ... עלולים לגרום לפגיעה בתוצאות העסקיות של הקבוצה. מרבית הכנסות הקבוצה (כ-72.5% בשנת 1992; כ-74.7% בשנת 1993 וכ-78.... בשלושת החודשים שנסתיימו ב-31 במרס 1994) מקורן בפעילות בתחום ניהול קרנות נאמנות. הכנסות הקבוצה מתחום ... והניהול של הנפקות מושפעות מהתנודתיות המאפיינת את שוק ההנפקות של חברות ציבוריות. החל מתחילת הרבעון השני ... 1994 חל קיטון משמעותי במספר ההנפקות בהן שימשה הקבוצה כחתם (ראה סעיף 6.2.1.3 לתשקיף). לחברות הקבוצה ... בחיתום קיימת חשיפה בפועלן כחתם וכמנהל קונסורציום חתמים, בקשר עם תובענות של פרטים מטעים בתשקיפים עליהם ... (לגבי תשקיפים במסגרתם שימשו חברות הקבוצה כמנהלי קונסורציום חתמים - ראה סעיף 6.2.1.3 לתשקיף).

לקבוצה קיים סיכון הכרוך בפרישת עובדי מפתח בקבוצה, ובעיקר בפרישת מי משלושת המנהלים הכלליים של הקבוצה, שהינם גם בעלי השליטה בקבוצה. על-פי הסכמי העסקה שנחתמו בין החברה לבין עובדי ... האמורים ראשים העובדים האמורים לסיים את תקופת העסקתם בחברה על-ידי מתן הודעה בכתב שלושה חודשים מראש (ראה סעיף 8.2.5 לתשקיף). בין מנהלי ההשקעות בקבוצה ללקוחותיהם מתקיים קשר אישי אשר עלול לגרום לאובדן לקוחות ... של סיום העסקתו של מי ממנהלי ההשקעות בקבוצה. בתאריך התשקיף מעסיקה הקבוצה ארבעה מנהלי השקעות.

בשנים האחרונות הוגשו תביעות משפטיות נגד גורמים שונים הפעילים בשוק ההון. ... פוליסות לביטוח אחריות מקצועית המכסה נזקים בסכום של 2,000 עד 4,500 אלפי דולר (בהתאם לסוג הפעילות ...) - ראה סעיף 6.7 לתשקיף). לאור התנודתיות וחוסר הוודאות המאפיינים את שוק ההון ולאור תביעות שהוגשו בעבר נגד גורמים שונים הפעילים בשוק ההון, החברה אינה יכולה להעריך אם הכיסוי הביטוחי המוקנה לה הינו נאות. לקבוצה לא קיים כיסוי ... בין הביעות בתחום שיפוט ארצות-הברית. לקבוצה פעילות בתחום הייעוץ בארצות-הברית - ראה סעיף 6.2.1.1 לתשקיף.

בחודש אוגוסט 1994 הודיע שר האוצר על כוונתו ליזום תיקוני חקיקה, מכוח ... רווחים ממכירת ניירות ערך בבורסה, בשיעור של 10%. על פי ההודעה האמורה יחול החיוב במס גם על רווחים שנצברו לקרנות ... ממכירת ניירות ערך. אם וכאשר תחול חובת תשלום מס כאמור על קרנות נאמנות עלולות להפגע באופן מהותי הכנסות הקבוצה ... מניהול קרנות נאמנות. זאת מאחר שנישומים עליהם חלה חובת תשלום מס על-פי הדין הקיים, בגין רווחים הנובעים מהחזקת ... ביחידות השתתפות, עלולים להמנע מהשקעות בניירות ערך באמצעות קרנות נאמנות, וזאת כדי להמנע מתשלום כפל מס. כן ... להפגע הכנסות הקבוצה מתחום ניהול קרנות הנאמנות כתוצאה מהמנעות של קופות גמל מרכישת יחידות השתתפות בקרנות ... (מאחר וההוראות האמורות לא יחולו על השקעות ישירות שלהן בניירות ערך בעוד השקעות באמצעות קרנות נאמנות ... על-פי ההוראות האמורות). בנוסף, עלולים לקוחות שהם יחידים להמנע מלהשקיע בניירות ערך בשל חיוב המס, דבר העלול לפגוע בהכנסות ... הקבוצה בעיקר מניהול תיקים ומניהול קרנות נאמנות. ביום 21 באוגוסט 1994 הודיעה הממשלה על כוונתה לאפשר קיזוז הפסדים ... מניירות ערך. לא ידוע אם שינוי זה יחול גם על מיסוי קרנות נאמנות. ראה סעיף 6.5 לתשקיף. לענין תיקוני חקיקה בקשר עם ... ניהול קרנות נאמנות וקופות גמל העלולים לפגוע בתוצאותיה העסקיות של החברה - ראה סעיפים 6.2.1.2 ו- 6.2.1.4.

בין בעלי המניות בחברה קיים הסכם לתיאום אופן ההצבעה באסיפות כלליות של בעלי המניות בחברה. בנוסף, מטיל ההסכם האמור על הצדדים לו הגבלות בקשר עם מכירת מניותיהם בחברה לצדדים שלישיים - ראה סעיף 3.3 לתשקיף.

לענין החלטת החברה להנפיק לעובדי הקבוצה מניות אשר יהוו כ-5.4% מהון החברה לאחר ההנפקה לעובדים), ולעניין הלוואות שמתכוונת החברה להעמיד לעובדים לצורך מימון רכישת המניות כאמור, ראה סעיף 6.1.2 לתשקיף.

לכספי תמורת ההנפקה לא נקבע יעוד מסויים והם ישמשו למימון פעילות החברה בהתאם להחלטות הדירקטוריון כפי שיהיו מפעם בפעם.

הדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1993 תוקנו בדרך של הצגה מחדש על מנת לשקף בהם למפרע תיקון בהתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד ובמיסים הנדחים. כמו כן תוקנו הדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1992 ולשנים קודמות עד לשנה שנסתיימה באותו תאריך בדרך של הצגה מחדש, על מנת לשקף בהם למפרע תיקון בשיטת הרישום החשבונאי מבסיס מזומנים לדיווח על בסיס מצטבר. ראה חוות דעת המבקרים וביאור 2 (ט) לדו"חות הכספיים.

לענין עסקאות של החברה עם בעלי ענין ראה פרק 8 לתשקיף.

הנפקת ניירות הערך לציבור מובטחת בחיתום בשיעור של 10%. לעניין התחייבות החברה לשיפוי החתם בקשר לתשקיף זה, ראה סעיף 2.4 לתשקיף. סך כל עמלות החיתום, הריכוז, ההפצה וההוצאות האחרות הכרוכות בהנפקה זו צפויות להגיע לכ-5.85% מתמורת ההנפקה המזערית.

עותק מהתשקיף ומההיתר לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף

ניתן להשיג עותקים של התשקיף ולהגיש הזמנות לניירות הערך המוצעים בסניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

החתם ומנהל ההנפקה: אייל ניירות ערך והנפקות (1988) בע"מ

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים

תאריך התשקיף: 31 באוגוסט 1994

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בית המשפט / צבי הראל

פסק בורורות, שחייב הממשלה לשלם לבעלי תחנות הדלק, יחול על 23 תחנות נוספות

שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, ד"ר דרורה פלפל, אישרה לפני ימים אחדים את בקשתן של 23 תחנות דלק לאשר את פסק הבוררות של אבנר בדיקר, שחייב את המדינה לשלם לכל תחנות הדלק בישראל, בגין החזרי השקעה, חמישה שקלים לכל אלף ליטר. פסק־הדין ניתן לטובת 23 תחנות דלק שביקשו לאשר פסק בוררות בין הארגון לבין המדינה.

העלות הכספית של פסק־הדין עשויה להגיע למאה מיליון שקל, והיא נוגעת לכמה עשרות תחנות דלק נוספות.

ייחודו של פסק־הדין שניתן על ידי השופטת פלפל הוא בכך, שאותן 23 תחנות לא היו צד לבוררות בין המדינה לבין ארגון בעלי תחנות הדלק, שבה ישב הבורר בדיקר. בעקבות פסק הבורר פנו 23 התחנות באמצעות עורכי הדין יהודה רסלר ויורם אבידום לבית המשפט, בבקשה לאשר את פסק הבורר גם לגבי התחנות שהם מייצגים. המדינה שהתנגדה לאישור פסק הבורר חויבה בהוצאות משפט בסך 8,000 שקל.

בוק מבקשת לפרק את עמותת התחיה בגין חוב של 36 אלף ש'

חברת בוק הגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפרק את "עמותת התחיה בריית נאמני ארץ ישראל" בגין אי תשלום חוב בסכום כולל של 36 אלף שקל.

בנימוקי הבקשה מציינת פרקליטת בוק, עו"ד אידיס סיוון, כי לתחיה משרד ברחוב אחד 6 בצהלה, וכי חובה נובע מאי תשלום ארבעה חשבוניות טלפון במשרד זה. בגין אחד החשבונות שלא שולמו נפתח נגד העמותה תיק בהוצאה לפועל.

הבנק לפיתוח התעשייה תובע מקיבוץ הגושרים 730 אלף ש'

הבנק לפיתוח התעשייה הגיש לפני ימים אחדים תביעה בסכום של 730 אלף שקל נגד קיבוץ הגושרים. התביעה הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בסדר דין מקוצר בגין יתרת חוב.

בתביעה, שהוגשה באמצעות עו"ד אהוד סתת, נתבעים גם חמישה ערבים שחתמו על ערבות לטובת הקיבוץ, וביניהם "מפרי" הקיבוצים הגושרים, כפר בלום, איילת השחר וכפר הנשיא.

טרם הוגשה בקשת רשות להתגונן.

נדחתה בקשת חברת חמית להחזר אגרת בית משפט

רשמת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, הדה אלשייך, דחתה לפני כמה ימים את בקשתה של חברת חמית למסחר ומימון להחזר אגרת בית המשפט. החברה הגישה ביוני '93 תביעה בסכום של 587 אלף שקל נגד חברת ת. חלוצי.

על פי בקשת הצדדים, נמחקה התביעה, והעניין [illegible]. בנימוקי הבקשה מטעם החברה נאמר, בין השאר, כי מאז הגשת התביעה לא התנהלו בתיק הליכים משפטיים. עוד נאמר כי הואיל והצדדים [illegible] להסדר מחוץ לבית המשפט מבקשת החברה החזר של אגרת בית המשפט. השופטת [illegible] החליטה כי על פי התקנות בעניין אגרה, אין אפשרות להחזיר את תשלום האגרה ששולמה לבית המשפט.

בנק אדנים מכר לקופ"ג תמר תיק משכנתאות ב־12 מ' ש'

מאת מרית גילת

בנק אדנים למשכנתאות מכר לקופת הגמל תמר של בנק דיסקונט תיק משכנתאות בהיקף של כ־12 מיליון שקל. עסקה זו היא העסקה השנייה של הבנק במכירת תיקי הלוואות. בסוף נובמבר מכר אדנים תיק של 30 מיליון שקל לחברת גמול, המנהלת את קופות הגמל של בנק הפועלים.

ההתרחבות המהירה בפעילות בנק אדנים שחקה את יחס ההון שלו לנכסי סיכון לרמה של 11.29%, מתחת למינימום של 12%, שקבע בנק ישראל. אדנים מבקש לבצע הנפקה לגיוס הון, ואולם זו מתעכבת על רקע הסכסוך המתמשך של הבעלים — חברת ההשקעות של בנק המזרחי וחברת משה"ב — על השוואת זכויות ההצבעה בבנק. לפיכך אין לבנק מנוס מלמכור תיקי אשראי כדי לשפר את יחס הלימות ההון שלו.

קופות הגמל, מציין, מגלות בשנה האחרונה עניין ברכישת תיקי משכנתאות כתחליף לפיקדונות בבנקים. הפיקדונות בבנקים הם אפיק ההשקעה העיקרי שתפס בשנים האחרונות את מקומן של האג"ח מבטיחות התשואה כמשקיע לארוחה, המהווה עוגן תשואה עבור הקופות. ואולם חלק מהקופות כבר מחזיקות את היקף הפיקדונות המקסימלי המותר להם בבנק בודד (4% מנכסיהן). לפיכך הולך לפנות לאלטרנטיבה — קניית תיקים שלמים.

חברת גמול בוחנת אפשרות לבניית מנגנון של הנפקת איגרות חוב כנגד תיקי המשכנתאות, אך תן יקנו קופות הגמל במקום תיקי אשראי גולמיים. בארה"ב מקובלת מרבית הפעילות של הבנקאות למשכנתאות באמצעות הנפקת איגרות חוב מגובות משכנתא.

קופות דיסקונט היו הראשונות שרכשו תיקי אשראי מבנק כרמל למשכנתאות, לפני כשלוש שנים. תמר היא הקופה השנייה בגודלה במשק היקף נכסיה נאמד בכ־11 מיליארד שקל.

אבנר סיימה המחצית הראשונה של '94 ללא גידול בגירעון

רשמה הפסד תפעולי של 100 מ' ש'

מאת רונית מורגנשטרן

חברת אבנר (איגוד לביטוח נפגעי רכב) סיימה את המחצית הראשונה של '94 בהפסד של יותר מ־100 מיליון שקל בתפעול השוטף. ההפסד נובע מפער בין הכנסות מפרמיות ורווחי השקעות לבין ההתחייבויות החברה לתביעות תלויות ולתביעות שהוגשו אך טרם שולמו.

ואולם, בעקבות הפיצוי בגין הפסדי העבר שמקבלת אבנר, המגיע לסכום דומה לזה שנרשם בהפסד השוטף, הרי שהגירעון הנצבר של החברה — נכון למחצית '94 — לא חל גידול והוא עדיין עומד על כמיליארד שקל, כבסוף '93. הפיצוי בגין הפסדי העבר ממומן ע"י חלק של 11.5% מפרמיית ביטוח החובה לרכב; פיצוי זה בא לכסות חלק מההפסד הנצבר של החברה, ואינו מיועד לפעילותה השוטפת.

במחצית הראשונה חל שיפור בתוצאות של אבנר בעיקר בעקבות העלאת תעריפי הביטוח — בספטמבר '93 — ב־15%.

אתמול אושרה טיוטת הדו"חות הכספיים של החברה במחצית הראשונה של '94 בידי ועדת המאזן של החברה. הדו"חות יובאו לאישור סופי בישיבת הדירקטוריון, שתתקיים ביום שני הקרוב.

יגאל כוכבי פורש מניהול חברת כלל אלקטרוניקה

ימונה למנכ"ל דוברת שרם

מאת מאיר יהאריף

מנכ"ל כלל אלקטרוניקה, יגאל כוכבי, עומד לפרוש בימים הקרובים מתפקידו, בתום כהונה שנמשכה מאות בשנה.

כוכבי עומד להתמנות למנכ"ל חברת דוברת שרם. חברה זו הודיעה לפני כשבוע, כי אייר דה, שכיהן כמנכ"ל בחברה, פורש ויתמנה למנכ"ל חברת קמור־מוטורס.

כוכבי מועסק בחברות כלל שנים רבות. בעבר ניהל את כלל מחשבים, עד שהתבקש להחליף את עקיבא מאיר כמנכ"ל כלל אלקטרוניקה, לאחר שפרש מהתפקיד.

כלל אלקטרוניקה מחזיקה ב־12% ממניות מאיטקס וב־28% ממניות אי.סי.איי טלקום. בנוסף מחזיקה החברה בכמה חברות קטנות יותר.

ראשי כלל לא קבעו עדיין מי יחליף את כוכבי בתפקיד.

מאות דירות יוקמו על שטח בסיסי צה"ל שיפונו בצפון

האוצר יקצה מיליוני שקלים להעברת ביה"ס הטכני בחיפה, מחנה כורדני ומחנה עתלית

מאת שרון שדה

משרדי הביטחון והאוצר, בתיאום עם מינהל מקרקעי ישראל, החליטו להקצות מאות מיליוני שקלים להאצת קצב הפינוי של עשרות בסיסי צה"ל הנמצאים באזורים עירוניים או סמוך להם, במטרה לאפשר למשרד השיכון להסב את הקרקע לבניית מאות יחידות דיור.

בדיונים שנערכו בשבועות האחרונים בין שלושת הגופים סוכם כי שלושה בסיסים ומחנות מרכזיים — בית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה, מחנה כורדני ומחנה המשטרה בעתלית — יועברו בקרוב למקומות חלופיים.

מערכת הביטחון בוחנת בעת את אופן העתקת הבסיסים והעלויות הכרוכות בכך, אשר ישמשו מתקציב מינהל מקרקעי ישראל. בשלב זה הוחלט להקצות עשרות מיליוני שקלים לתכנון ההעברה של שלושת הבסיסים, ומשרד האוצר הביע נכונות להקצות הסכומים הדרושים להעברת בסיסי צה"ל כדי לזרז את קצב פינויים.

שווי הקרקע שעליה נמצא בית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה נאמד במיליוני שקלים. בית הספר אמור לעבור לבסיס נבטים, שבאזורו הוחלט לשנות את ייעודו. גם פינוי מתחם דרום הקריה יקבל עדיפות גבוהה. עלות פינוי של המתחם, המשתרע על כ־70 דונם, ובניית בניינים חלופיים תסתכם בכ־180 מיליון דולר. עד כה פונו כמה בסיסים באזורים עירוניים, ביניהם בסיס ההדרכה של כוחות הנ"מ בהרצליה ומתקנים ביפו.

גידול של 9.8% בפדיון תנובה במחצית הראשונה

מאת זוהר בלומנקרנץ

במחצית הראשונה של השנה נרשם גידול של 9.8% בפדיון הנומינלי (ברוטו) של חברת תנובה, ללא השיווק הקמעונאי. הפדיון הסתכם במיליארד ו־856 מיליון שקל, לעומת מיליארד ו־690 מיליון שקל במחצית המקבילה אשתקד.

בסקירה הפנימית של החברה ירוכז בגיליון האחרון, כי הפדיון הגבוה ביותר נרשם בענף החלב ומוצריו — מיליארד ו־51 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94, לעומת 859 מיליון שקל בתקופה המקבילה — עלייה של 17.4%.

גידול נרשם במכירות חמאה, גבינות קשות, משקאות חלב ותוצרת גינית.

הפדיון מבשרים — עוף, הודו ובשר — הסתכם במחצית הראשונה ב־386.5 מיליון שקל, לעומת 377.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד — עלייה של 2.4%.

מתוצרת הלול — ביצים ועוף חי — הסתכם הפדיון הנומינלי ב־124.8 מיליון שקל במחצית הראשונה, לעומת 151.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד — ירידה של 17.5%. לדוגמה, שיווקי הביצים במאי הסתכמו ב־45 מיליון ביצים; ביוני גדלו השיווקים ל־55 מיליון ביצים.

בשיווק פרי וירק, כולל הדרים, לא נרשם במחצית הראשונה שינוי בפדיון, לעומת התקופה המקבילה, והוא עמד על 169 מיליון שקל. בפדיון תפוחי האדמה נרשם גידול של 6.3%, והוא הגיע ל־45.2 מיליון שקל במחצית הראשונה, לעומת 42.5 מיליון שקל במחצית המקבילה. לדוגמה, כ־2,350 טונות תפוחי אדמה שווקו בידי תנובה במחצית הראשונה לתעשיית השימורים [illegible].

הפדיון ממכירות בננות היה 65.3 מיליון שקל במחצית הראשונה, לעומת 44.8 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד — גידול של 45.6%. בפדיון ממכירות פרי יבש, כמו תמרים, נרשם גידול של 42.8%, והוא הגיע ל־13.9 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94, לעומת 9.7 מיליון שקל במחצית המקבילה אשתקד.

ביהמ"ש העליון: בנק ישראל אינו ערב לכסף שנגנב מבנק צפון אמריקה

השופטים דחו את ערעור מפרק הבנק, שביקש לשלם לנפגעי הגניבה

(ע). בית המשפט העליון קיבל אתמול ערעור שהגיש בנק ישראל על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, לחייבו לשלם לשותפות רג'ואן־שמוני כ־820 אלף דולר — כסף שגנב משה שטרן, מנהל סניף בנק צפון אמריקה בירושלים, מחשבון השותפות.

עם זאת, דחו השופטים שלמה לוין, אליעזר גולדברג וטובה שטרסברג־כהן ערעור שהגיש מפרק בנק צפון אמריקה על החלטת בית המשפט המחוזי לחייבו בתשלום הגניבה מחשבון השותפות.

השופטים דחו את טענת השותפות, שהתקבלה בבית המשפט המחוזי, כי בנק ישראל חייב לשלם לה את הסכום שנגנב, בהיותו ערב לבנק צפון אמריקה, וכמי שהתרשל בפיקוח על הבנק.

בית המשפט העליון קיבל את טענת בנק ישראל, כי אינו חייב לשלם את הגניבה, שכן הערבות [illegible] הכספים בבנק צפון אמריקה לא הופיעו בדו"חות ובתשקיפים [illegible].

השופטים חייבו את [illegible] לשלם לשותפות את [illegible], בתוספת ריבית של 11% [illegible] באפריל '85 ועד יום התשלום.

משה שטרן, שהורשע [illegible] פלילי בגניבת הכסף, [illegible] את הכסף מחשבון השותפות [illegible] לעשות בו שימוש להשקעות בנקאיות, הנעשות [illegible]. כנגד הכספים [illegible] את גרסתו של שטרן.

בית המשפט העליון [illegible] טענת חברי השותפות, [illegible] רג'ואן, אודי שמוני, [illegible] אלפרד רג'ואן, כי הרווחים [illegible] כסף שהופקד בבנק היו [illegible], ולא היתה כל [illegible] שמשה שטרן ימשוך את [illegible].

בפסק הדין נכתב כי [illegible] לחייב את כנס הכספים [illegible] את הכסף לשותפות כיוון בכך ששטרן לא השקיע לבסוף את הכסף, אלא גנב אותו.

משיכת הכסף מחשבון הבנק של השותפות, נכתב בפסק הדין, מחייבת חתימה של שניים מהשותפים לכל השותפות. החתימה במקרה כזה לא ניתנה, ולכן משיכת כספים זו לא נעשתה כדין.

בפרשה אחרת הקשורה לבנק צפון אמריקה משך משה שטרן כספים מחשבונו הפרטי של אפרים רג'ואן, חבר בשותפות רג'ואן־שמוני, ויצר בחשבון יתרת חובה.

המפרק הממוני של הבנק ביקש מבית המשפט העליון לקבוע כי אפרים רג'ואן חייב לכסות את משיכת היתר שנרשמה לחובתו בבנק. בית המשפט העליון קיבל את גרסתו של אפרים רג'ואן, כי לא ידע שמשה שטרן משך מחשבונו כספים, וחושב שיש לו בחשבון יתרת זכות.

יבמ תערער על פסילתה במכרז חישוב משכורות עובדי המדינה

מאת אבי בליזובסקי

חברת יבם, אחת משתי החברות שמועמדותן למכרז חישוב המשכורות של עובדי המדינה נפסלה על הסף, תפנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב כדי לבקש את התערבותו עקב "פסילה שלא כדין, בלתי סבירה, הגורמת נזק עצום ליבם". החברה השנייה שנפסלה, יעצ"א, טרם החליטה כיצד תפעל.

למכרז המשכורות, שנסגר לפני כשבועיים, ניגשו ארבע חברות: יבם כאחראית עם מלם כקבלן משנה, מלם עצמה; הילן; וקבוצת לידר־יעצ"א. עוד לפני שנסגר המכרז נפסלה מועמדותה של יעצ"א בטענה שהחברה אינה עומדת בסדר הגודל הדרוש למכרז זה, אולם בית המשפט קיבל את טענת יעצ"א, ואיפשר לקבלה עם קבוצת לידר.

ב־17 באוגוסט הוגשו ארבע ההצעות. עוד באותו יום הודיעו ליעצ"א וליבם בטענה כי לא עמדו בתנאי הסף של המכרז.

במכתב שכתבה הוועדה לחברה, נטען כי בהצעה של יבם נכללו כמה פעמים שמלם היא המבצעת, אף שמלם ניגשה כקבלן משנה של יבם. לדעת חברי הוועדה ליבם [illegible] כלים כדי לבצע את הפרויקט. מקורות ביבם [illegible] ל"הארץ" כי התפלאו [illegible] מהר הספיקו חברי הוועדה [illegible] 600 עמודים ולגלות בהם [illegible] או ארבע טעויות מספר.

ביבם הגיבו שהמכרז [illegible] בסיס מכרז של מלם, [illegible] שתי החברות עבדו ביחד [illegible] בים קלפני מועד הגשת [illegible] למכרז כדי להכינה [illegible] לדעתם, מדובר בטעות [illegible].

דברים ברוח זו כתובה [illegible] המשפטית של יבם, [illegible] לאנשי משרד האוצר. היא [illegible] כי אם קיימות אי בהירויות [illegible] מה, על הוועדה לפנות למועמד כדי לקבל הבהרות, ולא להחליט לפסול את הצעתו בלי לברר את מקור הטעויות. בתשובה כתבו אנשי האוצר, כי המסמך של יבם היה ברור, וההחלטה לפסול שרירה וקיימת.

במכתב נוסף, שנשלח אתמול, טענה דקל שיבם לוקחת על עצמה את מלוא האחריות למכרז. "במכרז בסדר גודל כזה, הוליסה זו חמורה וקיצונית מדי, במיוחד בגלל שלושה ארבעה מראי מקום שגויים", מסכמת עו"ד דקל. ביבם מקווים שמכתב זה יועיל, אולם לדברי דקל, היא מתכוננת להעלות את טענותיה בפני בית המשפט המחוזי, שהוא הסמכות העליונה.

מנכ"ל יעצ"א, אלישע מולי, אמר כי הוא עדיין מתכתב עם הוועדה, ומאמין שניתן לתקן את הטעון תיקון.

היקף הפרויקט בו מדובר הוא 10 מיליון שקל בשנה, למשך שש שנים, לחישוב תלושי המשכורת של 150 אלף עובדי המדינה וגמלאיה. אם לא ישונו התנאים, או יתקבל אחד הערעורים, נשארות במרוץ החברות מלם והילן.

ממשרד האוצר נמסר בתגובה, כי שתי החברות שנפסלו לא עמדו בתנאי הסף של המכרז וכי שלוש ועדות בחנו את העניין: ועדה מקצועית, ועדת משתמשים וועדת המכרזים העליונה.

"מען": אין למסות עסקים המתנהלים בבית

מאת זוהר בלומנקרנץ

"מען", לשכת המסחר והתעשייה של הנשים בישראל, פנתה אל מול לעיריית תל־אביב־יפו בדרישה "להפסיק לרדוף בעלי עסקים שעובדים מהבית". ממסמך שנערך בנושא זה עולה, כי העבודה מהבית נפוצה יותר בקרב נשים (8%–7%) מבקרב גברים (1%–2%) — עקב רצונן של הנשים להיות קרובות לילדיהן והעדפתן לעסקים שסיכוניהם אינם רבים.

בפנייה לראש העיר, רוני מילו, בעקבות החלטה של מועצת העירייה בעניין, טוענת יו"ר "מען", עדה רמון, כי "מדיניות זו פוגעת בעשרות עסקים המתנהלים בבית כדי למסות אותם כארנונת עסקים, נוגדת כל היגיון".

לדברי רמון, "ניהול עסקים מהבית נפוץ בעולם כולו כחלק מהתפתחות הטכנולוגיה. כל גבור ציבור צריך להיות מעוניין בעסקים אלה, המביאים לתעסוקה מלאה ומקטינים את עומס התנועה [illegible]".

מלי לייזרים תגדיל אחזקותיה בפוטון ל־20% תמורת השקעה של 1.1 מיליון שקל נוספים

מאת אבי שרביט

חברת מלי לייזרים עומדת להגדיל את אחזקותיה בחברת פוטון מכשירים ל־20% מהון מניותיה, תמורת השקעה נוספת של 1.1 מיליון שקל. מלי לייזרים השקיעה עד כה מיליון שקל בהקמת פוטון, תמורת 10% מהון המניות של החברה.

פוטון מכשירים הוקמה לפני עשרה חודשים. למלי לייזרים ניתנה אופציה להגדיל את אחזקותיה בפוטון עד 50%, תמורת השקעות נוספות. מלי תנפיק בקרוב זכויות כדי לגייס 4.5 מיליון שקל. חלק מתמורת ההנפקה מיועדת להשקעה בפוטון.

מלי לייזרים עוסקת בעיקר בייצור לייזרים תעשייתיים. חברת פוטון מכשירים עוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק של מערכות הדמיה, המשמשות כראשי הדפסה במדפסות לייזר וכתעוניים.

פורטמן ומכון וייצמן ייצרו יחד ערכת אבחון לסוכרת נעורים

מאת ענה אריזור

חברת "ידע" למחקר ולפיתוח של מכון ויצמן, וקבוצת פורטמן מגדרגמי, שלאחרונה הצטרפה אליה חברת טבע, הקימו יחד חברה פרמצבטית חדשה — "פורטמן תעשיות פרמצבטיות". החברה תעסוק בייצור ערכה לאבחון מוקדם של סוכרת נעורים בהתבסס על מחקריו של פרופ' ירון כהן מהמחלקה לביולוגיה של התא במכון ויצמן.

חברת ידע למחקר ופיתוח, מבעלי המניות העיקריים של החברה החדשה, עוסקת ביישום מסחרי של ממצאי המחקר המדעי במכון ויצמן.

כיום אפשר לאבחן את מחלת סוכרת הנעורים רק לאחר שהמערכת החיסונית פגעה בתאים רבים מסוג בטא, שמייצרים את האינסולין בבלוטת הלבלב, ולאחר שנפגעות ירידה מסוכנת ברמת האינסולין.

האבחון החדש והטיפול המוצע יתבססו על מניפולציה של חלבונים (שברי חלבונים) המצויים בתאי ביתא, ומשמשים כיעד למערכת החיסונית. פרופ' כהן ועמיתיו הצליחו לזהות את שברי החלבונים הללו ולבודדם.

החברה החדשה מתכננת גם לפתח תרופות חדשות לטיפול בדלקות שמקורן במחלות אוטואימוניות אחרות, כמו דלקת פרקים שגרונית. התרופות הללו אמורות לכוון את התגובות האוטואימוניות על ידי מתן בידוד [illegible] את תגובת התאים החיסוניים.

אנשי החברה החדשה מקווים גם כי התרופות החדשות ישמשו למניעת דחייתם של איברים מושתלים בלי לשבש את תפקודה של המערכת החיסונית — מה שעושות התרופות הקיימות היום.

יבואני השעונים: הקטנת מס היבוא תצמצם מספר ההברחות

זייף: אין כוונה להפחית המס — שיעורו סביר

מאת זוהר בלומנקרנץ

יבואני השעונים דורשים מהאוצר להקטין את המס על יבוא שעונים כדי לצמצם את מספר ההברחות של השעונים לארץ. כך עולה מפניית צבי עמית, מנכ"ל איגוד לשכות המסחר, לראש אגף המכס והמע"מ באוצר, אריה זייף.

מתלונת יבואני השעונים עולה כי על יבוא שעונים חל מס קנייה בשיעור של 16% בתוספת מע"מ. לטענתם, בעקבות זה חל גידול משמעותי ביבוא אישי של שעונים יקרי ערך.

לדבריהם, בגלל שהמכס אינו בודק כל ישראלי החוזר מחו"ל חל גידול משמעותי במספר ההברחות, ושוק השעונים בארץ במצב משותק. לדבריהם, לקוחות פוטנציאליים אמנם נכנסים לחנויות, אולם הם רק מתעניינים בשעונים היקרים, וקונים אותם בחנויות הפטורות ממכס, או בחו"ל.

אריה זייף אמר אתמול בתגובה כי "בסמכי העמלה הנה לשיעור סביר של 16%, ואין כוונה להפחית המס מעבר לכך".

אנשים ועסקים

ערפאת. שילם 420 שקל

קריצמן: "170 דולר לטונה"

עבודי: "תרומה לסביבה"

אייזנברג. נציגו מגיע

ערפאת קנה יומן של מכון היצוא

יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, הוא אחד מרוכשי יומן היצואן לאנשי עסקים, שהופק על ידי מכון היצוא, בראשות דוד ליבאי ומשרד יובל ברמן. יועצו של ערפאת, אחמד טיבי, רכש עבור היו"ר את היומן שמחירו 420 שקל, כולל מע"מ, בכריכת עור מהודרת ושלל כיסים.

היומן כולל, בין השאר, עד כה המכילה 23 אלף פריטי מידע, והמכוון לזה שנה, המפרט את החגים והמועדים של כל העדות והדתות בישראל, לצד מידע על שבתונים בכ־100 מדינות בעולם.

זוהר בלומנקרנץ

כלמוביל־כלמוטור ממשיכה להוביל

חברת כלמוביל־כלמוטור המשיכה להוביל את רשימת יבואניות הרכב גם באוגוסט, כשמסרה 1,701 מכוניות מתוצרת מיצובישי, יונדאי וקרייזלר. מתחילת השנה מסרה כלמוביל 17,169 מכוניות שהן 16.3% מסך המכוניות שנמסרו. ב־8 החודשים הראשונים של השנה נמסרו 105,490 מכוניות ובאוגוסט 11,794 מכוניות.

ישאכטו תפסה את המקום השני באוגוסט; היא מסרה 1,482 מכוניות סובארו — מה שהקפיץ אותה למקום השישי בדירוג השנתי, עם 7% מהשוק. סמל"ת (פיאט, אלפא רומיאו ולנצ'יה), שמסרה 1,210 מכוניות, תפסה את המקום השלישי באוגוסט, ואת השני בדירוג מתחילת השנה, עם 10,427 מכוניות שהן 9.9% מהשוק.

המשך הדירוג בהתאם למסירות אוגוסט: בני משה קרסו (רנו וניסאן) 1,067 (10,022 מתחילת השנה), UMI (מכוניות ג'נראל מוטורס) 1,038 (10,198), דוד לובינסקי (פז'ו, סיטרואן) 1,028 (9,742), ש.ר.ר (סקודה) 794 (5,480), [illegible] 729 (7,327), רס (מאזדה) 607 (6,225), צ'מפיון מוטורס (פולקסווגן, אודי, סיאט) 584 (7,187).

יעקב צלאל

פרחים במקום שלטים

חברת שלטי עבודי החליטה לצמצם את שלטי החוצות שלה לאחר שהתברר, כי האפקטיביות של שלהם מגיעה ל־25% בלבד. לדברי מנכ"ל החברה, אהרון עבודי, הכוונה היא להקטין ב־50% את כמות השלטים, כדי להגדיל את האפקטיביות של השלטים שיוותרו. הצמצום יתבצע באמצעות החלפת חלק מהשלטים בציורי פרחים. לטענת עבודי, תהיה בכך גם תרומה לאיכות הסביבה. הוא קורא לחברות האחרות בענף להצטרף ליוזמה ולצמצם את שילוט החוצות. "עומס שלטים על חומות וגדרות אינו תורם לסביבה ותרומתו לפרסום נמוכה אף היא, משום שהם צפופים מדי ומקבילים לציר התנועה".

זוהר בלומנקרנץ

מספרים תמוהים בלשכות המסחר

בהודעה שהועברה לפני כמה ימים לעיתונות על ידי דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר, בנושא האינפלציה נפלו כמה טעויות. בהודעה נאמר, כי "לטענת המחירים הכאוד נגמרים של המגזר העסקי עלו מחירי הדיור בכ־17.5% — פי 15.3 מהתייקרות במגזר העסקי". בהמשך צוטט גילרמן באומרו כי "בנושא הדיור, העובדה שעליית מחירי הדיור היתה בשיעור של פי כ־5.5 אחוז מעליית המחירים במגזר העסקי מחייבת נקיטת צעדים דרסטיים..."

פנינו לאיגוד לשכות המסחר והפנינו את תשומת לבם למספרים הלא הגיוניים המופיעים בהודעה לעיתונות. בתגובה הסביר אתמול מנכ"ל איגוד לשכות המסחר, צבי עמית, כי [illegible] 5.3 [illegible] מהתייקרות המחירים במגזר העסקי — מאז תחילת השנה. לדבריו, מישהו יצטרך לתת את הדין על הטעויות בהודעה לעיתונות. נראה, כי קל יותר להטיל את האחריות על הכתבנית.

זוהר בלומנקרנץ

מתחיל יצוא האשכוליות

קטיף האשכוליות המבכירות יתחיל ביום שני הבא והיצוא שלהן, שיכלול חצי מיליון תיבות, יתחיל בסוף החודש.

יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר, דני קריצמן, העריך אתמול שלאשכוליות המבכירות מובטח השנה מחיר של 170 דולר לטונה ב"שער הפרדס" — מחיר הגבוה ב־25% מהמחיר בשנה שעברה.

חיים ביאור

באים לוועידה

כ־30 חברות בבעלות פלשתינית וכ־20 חברות ירדניות הודיעו על כוונתן להשתתף בוועידת ירושלים לעסקים. הוועידה הבינלאומית תתקיים בין ה־5 וה־7 בנובמבר בבנייני האומה. צפויים להשתתף בה גם נציגי חברות מאירופה ומארה"ב. ממצרים תגיע לוועידה משלחת בראשות אחמד חיירי, ראש המפלגה הבינלאומית הדמוקרטית, סגנית נשיא ועדת החוץ והביטחון בפרלמנט וחבר ועדת התחבורה. חיירי מייצג במצרים את איש העסקים שאול אייזנברג ונחשב לתומך נלהב בהידוק הקשרים הכלכליים עם ישראל.

זוהר בלומנקרנץ

המשימה הושלמה

משרד כוח המשימה בניו יורק — שהתמקד במקור של רשויות כלכליות — נסגר בשבוע שעבר, ובמקומו ייפתח משרד [illegible].

לאחרונה הועלו טענות נגד המשרד האמור, כי היה עליו להיות פעיל יותר בעידוד הקשרים המסחריים בין ארה"ב לבין ישראל. מנהל המשרד, הווארד בוחן, סיים לאחרונה את תפקידו לאחר "שמשימותיו של המשרד הושלמו".

בראש הרשת העסקית למען ישראל יעמוד מילטון אלבוגן, המטפל כיום בנושא הסחר במשלחת הכלכלית של ישראל בניו יורק. מטרת הרשת תהיה לסייע לחברות ולעסקים בישראל ליצור קשר עם גופים עסקיים בארה"ב. המשרד הישראלי של כוח המשימה, שבראשו עומדת אמירה דותן, ימשיך לפעול כבעבר ויעבוד מול המשרד הניו יורקי של הרשת העסקית למען ישראל".

את כוח המשימה ואת הרשת העסקית מממנים ארגונים יהודיים.

חיים הנדווקר

פאקס ראשון מסודאן

לאיגוד לשכות המסחר הגיעה פנייה ישירה בפאקס מאיש עסקים בסודאן. בפנייה מבקש האיש לקיים קשרים מסחריים עם ישראל באמצעות מדינה שלישית. זו הפעם הראשונה שמתקבלת פנייה כזאת מסודאן. מבדיקה עולה, כי היא כוללת הצעה לייבא לישראל מוצר מסוים מתוצרת המקום.

בפנייה מציין איש העסקים את שמה של המדינה השלישית שהוא מעוניין שתתווך בינו לבין ישראל.

זוהר בלומנקרנץ

מינויים

● אריה דיוה מונה לחשב ולמנהל הכספים בחברת אמנת ניהול ומערכות בע"מ — ייעוץ לניהול, מיחשוב, מערכות מידע ותוכנה ותכנון וביצוע מערכות לוגיסטיות.

● זאב גונן מונה למנהל מחלקת ציוד ועבודות עפר בחברת עפר אי.אס. טריידינג בע"מ.

בנק ישראל

הודעה על תוצאות מכרזים במילווה קצר מועד

ביום 8.9.94 הוצעו לציבור סדרות מילווה קצר מועד באמצעות מכרזים.

להלן פירוט הסדרות שהונפקו ותוצאות המכרזים

סדרה	התשואה במכרז *	התשואה הממוצעת *	מחיר (התקבולה ב־%): מכרז	בלימם	הכמות (במיליוני ש"ח): במכרז	בלים
0325	15.30	15.05	15.13	3.33	80	3
0915	14.90	14.78	83.33	3.33	80	3
0116 לפסיקה עתידית	15.00	14.99	86.87	—	15	-
0715 לפסיקה עתידית	15.00	14.99	87.06	—	15	-

[illegible]

חשב + ספטמבר 94

למשתמשים ב־P.C. לשותפות מאגר מידע ממוחשב שימושי, קדמי ואמין בלחיצת כפתור

מדדי מחירים בארץ ובעולם * עליות והוצאות רכב ושל * שכר עבודה ומדריכי יוקר * שערי החליפין * שערי ריבית בארץ ובעולם * תשואות בשוק ההון * נתונים כלכליים עיקריים בארץ ובעולם * ועוד ועוד.

חשב, הוצאה שימושית בע"מ;
רח' פרישמן 27 ת"א, 64684 טל. 03-5212451, פקס. 03-5272357

חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ ("המצינע")

הודעה על התוצאות ההצעה בדרך של זכויות של יחידות השתתפות וכתבי אופציה המוקצים [illegible] ("השותפות").

על פי התשקיף ההצעה בדרך של זכויות מיום 18.8.94 ("התשקיף") הוצעו עד 167,800,116 יחידות השתתפות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת "יחידות השתתפות" המוקנות זכויות בשותפות, ביחד עם עד 122,036,448 כתבי אופציה (סדרה ה') ("כתבי אופציה"), הניתנים למימוש ליחידות השתתפות, ב־7,627,276 יחידות זכות הכוללות 22 יחידות השתתפות ו־16 כתבי אופציה כל אחת ("יחידות זכות").

יחידות הזכות הוצעו בדרך של זכויות לבעלי יחידות השתתפות קיימות שהיו רשומות על שמם במרשם בעלי יחידות ההשתתפות בתום יום העסקים של ה־23.8.94, לפי היחס של יחידת זכות אחת לכל 10 יחידות השתתפות קיימות.
על פי היחס הנ"ל, הוצעו בסך הכל 7,627,277 יחידות זכות.

0.6 שקלי זכויות הכוללים 13 יחידות השתתפות ו־9 כתבי אופציה (סדרה ה') הוצעו ונמכרו בבורסה באופן המתואר בסעיף 2.1.7 בתשקיף.

עד ליום המסחר בזכויות (9.9.94) וכי בכלל נתקבלו בקשות למימוש הזכויות בגין 7,427,277.6 יחידות זכות, בצירוף מלוא התמורה בגין בסך כולל של 22.43 מיליוני ש"ח.
בקשות מימוש הזכויות המפורטות התקבלו במלואן.

המציע מודה לציבור על ההיענות להצעה.

מלון פרנק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון
הרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרנק נהריה 04-920278/9
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

להשכרה: ללא מתווכים
שני מבנים בראשל"צ א.ת. חדש
1. חצר עצמאית + 500 מ"ר קומת קרקע + [illegible] מ"ר משרדים ממוזג
2. 400 מ"ר משרד ממוזג + 400 מ"ר קומת ק[illegible] מעלית נוסעים + מעלית משא + 250 מ"ר מחסן
ריקה - 08-270974

קומפק בע"מ
הודעה בדבר פקיעת כתבי אופציה (סדרה 1) של החברה
בהתאם להוראות תשקיף החברה מיום 16 בספטמבר 1992, ניתנת בזה הודעה כי תאריך המימוש האחרון של כתבי האופציה (סדרה 1) אשר הוצעו לציבור על פי התשקיף הנ"ל הינו 30 בספטמבר, 1994. כתב אופציה (סדרה 1) אשר לא ימומש עד למועד הנ"ל יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי.

פוליטיקה / צבי זרחיה

הפסקת האש הסתיימה בחטף

די היה לשרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, ולשר האוצר, אברהם שוחט, בעשרה ימים של עימה לאחר שיושב הסכסוך המי־מושך ביניהם. אתמול הודיעה נמיר – שרק בשבוע שעבר תמכה בלהט בהצעת התקציב ל־95', שבו זכה משרדה לנתח גדול – כי תתנגד לתכניתו של שוחט לבלימת האינפלציה ולהעלאת הריבית.

אגב, עיון בתקציב משרד העבודה והר־ווחה ל־95' מגלה כי לא הוקצו בו די כספים לעבודות יזומות. ב־94' התגאתה נמיר ב"עבודות מיזיות" שהעסיקו יותר מ־3,000 דורשי עבודה לעבודות בחפירות ארכיאולוגיות וכייעור. עתה, לאחר שני־חת שיעור האבטלה, הוחלט שלא להמשיך בעבודות היזומות.

לאחר החגים צפויה נמיר לחזור לפעי־לות במשרדה בירושלים, תוך שמירה על הנחיות רופאיה. נמיר התארחה בחג אצל ראש מועצת כפר עזה, שי הרמש. אחר כך שבה לתל אביב, ואתמול השתתפה בישי־בת הממשלה על המאבק באינפלציה.

מכרז גמיש למשרת חשב הכנסת

שכן אהרון, המשנה לחשב הכנסת, ימונה בקרוב לחשב בפועל, למרות שאינו עומד בתנאים שהציב החשב הכללי באו־צר למינוי חשבים במשרדי הממשלה וב־כנסת. מאוחר יותר עשוי אהרון להתמנות לתפקיד חשב הכנסת.

לאהרון, העובד בכנסת יותר מ־35 שנה, יש רק תשע שנות לימוד. כיוון שאינו יכול להתמודד במכרז על תפקיד חשב הכנסת, הסכים לאחרונה יו"ר הכנסת שבח וייס עם נציבות שירות המדינה כי ימונה לחשב בפועל, ובמקביל לכך, יעבור קורס מיוחד שבסיומו יזכה בתעודת גמר בלימודי תיכון. כשיסתיים הקורס, יפורסם מכרז לתפקיד החשב, שאליו יוכל אהרון לגשת.

הכנסת פירסמה בשנה האחרונה כמה מכרזים למשרת חשב הכנסת. עובדים במשכן טוענים, כי המכרזים שונו כדי לאפשר לאהרון להתמודד בהם. המכרז האחרון, שנערך לפי דרישת החשב הכללי באוצר, קבע כי החשב חייב להיות בעל השכלה אקדמית, או בוגר 12 שנות לימוד ובעל ניסיון מקצועי של יותר מעשר שנים בתפקיד. אהרון לא ניגש למכרז, ובכנסת הוחלט שלא לאייש את המשרה במועמד אחר, אלא לחפש דרך להביא בכל זאת למינוי.

עובדים בכנסת מתחו ביקורת חריפה על הכוונה למנות את אהרון כחשב בפועל ואחר כך כחשב קבוע. הם טענו כי לתפקיד זה אפשר היה למנות חשב של אחד ממשרדי הממשלה, המחזיק בתואר אקדמי.

לצד תפקידו כמשנה לחשב הכנסת, משמש אהרון גם כחשב ועדת הבחירות המרכזית. על תפקידו זה הוא זוכה למשכורת חודשית בשיעור 25% ממשכורת סגן שר.

עד לסיום ההליכים למינויו של אהרון כחשב בפועל, הוארכה עד סוף דצמבר 94' כהונתו של החשב הקבוע, יעקב למברגר. עובדים בכנסת טענו כי למברגר היה אמור לפרוש מזמן לגמלאות, אך הוא התבקש להאריך את תקופת כהונתו עד שתימצא דרך למנות את אהרון.

יאיר עמיקם, ראש אגף ההסברה בכנ־סת, אישר אתמול כי אהרון ימונה לחשב בפועל, וכי יעבור תקופת השתלמות, שבסיומה יוכל להתמודד על משרת החשב. אהרון עצמו סירב להגיב ואמר "אין לי מה לומר".

זנדברג. בלי ליאות

נמיר. נגד שוחט

ח"כ זנדברג, המחוקק המהיר

ח"כ מיכי זנדברג (צומת) הצליח בש־בוע שעבר, בעיצומה של פגרת הכנסת, להעביר ביום אחד שני חוקים – מקריאה ראשונה ועד להצבעה בקריאה שנייה.

החוק הראשון הוא תיקון לחוק המקרקעין, ולפיו די ברישום הערת אזהרה כשלעצמו כדי להגן על זכויות רוכשי דירה מחברה קבל־נית בע"מ. התיקון לחוק מבטל את פסיקת בית המשפט העליון, הקובעת כי יש חובה לרשום גם שעבוד אצל רשם המקרקעין, וכל עוד לא נרשם השעבוד אין תוקף להערת האזהרה. חוק זה הוא מיזוג של הצעת חוק פרטית שהגישו זנדברג וח"כ יצחק לוי (מפד"ל) עם הצעת חוק ממשל־תית.

בשבוע שעבר עברה הצעת החוק הנ־אמורה בקריאה ראשונה והועברה לוועדת החוקה, שם ישב זנדברג לבדו והכין את הצעת החוק לקריאה שנייה ושלישית. שעה קלה לאחר מכן, אישרה המליאה בקריאה ראשונה את הצעת חוק לשכת עורכי הדין, שהוגשה על ידי שר המשטרה משה שחל. החוק פוטר מתמחים בעריכת דין מחובה להתמחות לפחות חצי שנה אצל עורך דין פרטי, לאחר שתקופת ההת־מחות קוצרה לשנה אחת בלבד.

זו הצעת חוק ממשלתית, שזנדברג פעל לזירוז אישורה בוועדת חוקה. ההצעה הועברה אף היא לוועדה, וזנדברג אישר אותה לבדו להצבעה בקריאה שנייה ושל־ישית. לפני סוף יום הדיונים במליאה עלה זנדברג למליאה עם שני החוקים העבירים בקריאה שנייה ושלישית.

בן פורת מסכמת את מלחמותיה

בטקס הרמת כוסית שנערך במשרד מבקר המדינה בערב ראש השנה, סקרה המבקרת מרים בן פורת את המאבקים הקשים, שבפניהם ניצבה בשנה החולפת. היא הזכירה איך השתלח בה ראש הממש־לה, יצחק רבין, לאחר פרסום דו"ח הביקו־רת ("מי היא שתצפצף בנושא הפלמ"ח"). בן פורת הזכירה גם את הוויכוח שהיה לה עם היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, לגבי פרסום שמות האנשים שנמת־חה עליהם ביקורת בדו"ח, ולגבי קביעת שכרם של עובדי משרד מבקר המדינה. כזכור, דרשה בן פורת לקבוע בעצמה את שכר הכפופים לה, באישור ועדת הכספים של הכנסת. בן יאיר ובכירי משרד האוצר דחו את בקשתה. בן פורת לא פסחה על הביקורת שמתח מפכ"ל המשטרה לשעבר, יעקב טרנר, על ממצאיה ודרך עבודתה של המבקרת בהכנת הדו"ח בעניינו ובעני־ין שר המשטרה משה שחל. בשנה הבאה יימשך הדיון בשניים מהעניינים שהזכירה המבקרת: בית המשפט הגבוה לצדק יכ־ריע בעתירה שהגיש טרנר נגד מבקרת המדינה, והאוצר יבקש להבטיח כי שכרם של עובדי משרד מבקר המדינה ייקבע בעצה אחת עימו.

דוברת עמוסה

משרד המשפטים ביקש מוועדת הכס־פים לאשר תוספת של 200 אלף שקל ללשכת דוברת משרד המשפטים, אתי אשד, ולהקצות לה עוד 1,000 שעות נוס־פות. דוברת המשרד, כורעת תחת נטל הדוברות של משרד המשפטים והנהלת בתי המשפט. משרד הדוברת מטפל בפני־ות רבות של עיתונאים מישראל ומחו"ל, בין השאר בעניין מסקנות ועדת החקירה בטבח במערת המכפלה.

במשרד המשפטים הסבירו אתמול, כי עד עתה לא נכללו בתקציב הנהלת בתי המשפט כספים למימון הדוברות, וכי התוספת המבוקשת תיגרע מתקציב הנה־לת בתי המשפט.

עדכון שכר לרואי החשבון

הוועדה למינוי רואי חשבון בחברות הממשלתיות קבעה כי שכרם של רואי החשבון יעודכן פעם בחצי שנה, בהתאם לעליית המדד. נקבע עוד, כי פעם בשלוש שנים יועלה שכרם בשיעור ריאלי של 3.3%. החלטה התקבלה פה אחד על ידי כל חברי הוועדה, למעט נציגי לשכת רו־אי החשבון, שלא השתתפו בהצבעה.

כוח אדם / עדים ביאור

פיטורים באבחת סכין

טוב יעשה ארגון במשבר אם יקצר את תהליך הפיטורים, כדי להימנע מזעזועים נוספים – טוענת אביבה רוזן, יועצת ארגונית

על הפרק עומדים עכשיו פיטו־ריהם של כאלף מעובדי ההסתד־רות ושל מאות מעובדי בזק. כולם חוששים ממעבר הארגון ל"מצב של פיטורים": לא רק העובדים הסובלים מתחושה של אי ודאות, אלא גם הנהלת הארגון, המקבלת את ההחלטה לפטר.

תהליך הפיטורים הוא מצב טעון רגשות ולעתים קרובות ההי־גיון שבו הולך לאיבוד, אומרת אביבה רוזן, יועצת ליחסי עבודה. העובד מאבד מקום עבודה שמע־ניק לו מסגרת של לוח זמנים, מע־מד חברתי ועניין – מעבר, כמובן, לצורך בביטחון תעסוקתי וכלכלי.

אדם שפוטר מעבודתו לאחר שנים רבות שבהן הועסק במפעל ושימש בתפקיד מפתח, ניצב לעי־תים מול שוקת שבורה. עובד כזה חי לעתים בתחושה כי המחלקה שבה הוא עובד, ואולי אפילו האר־גון כולו, תלויים בנוכחותו בעבו־דה. הוא בטוח שהיעדרות שלו, ולו ליום אחד בלבד, תגרום לארגון נזק. לאחר עזיבתו, משוכנע העו־בד המפוטר, הארגון לא יוכל לה־משיך לתפקד.

פגיעה בדימוי העצמי

הפגיעה הראשונה היא, בדרך כלל, בדימוי העצמי של המפוטר. "אני לא מספיק טוב מבחינה מק־צועית", "אינני מסתגל לתרבות הארגונית", "לא אוהבים אותי", "לא מעריכים את תרומתי", הוא אומר לעצמו.

להנהלה המפטרת די קשה לש־דר לעובד שהוא אינו מתאים ואי־נו רצוי יותר. כיוון שכך, נוטות ההנהלות להקצין באופן מלאכותי את הנסיבות שגרמו לפיטורי העו־בד, אומרת רוזן. אחת השיטות שהן נוקטות היא היטפלות לטעוי־ות קטנות של העובד, גם כאלה שבמשך שנים עבר עליהן לסדר היום, והפיכתן לכישלונות גדולים בעת ראיון הפיטורים. למשל, קלדנית שבמשך תקופה ארוכה נהגה להקליד עם שיבושי כתיב קלים, ואיש לא העיר לה על כך, או נהג המנכ"ל, שהעדיף לנסוע מדי פעם בדרך חלופית, בלא שה[illegible] נהגו זה הפריע למישהו. הנה ב[illegible] מוקדי הפיטורים, זוכות לפתע [illegible] הזעירות הקטנות הללו – להגדלה [illegible] מת העובד – להתייחסות רצינית [illegible]

שיטה אחרת שנוקטים מנהלים [illegible] כדי להצדיק את הפיטורים היא [illegible] להעמיס בכל האפשר בער־[illegible] של העובדים. "ברגע של גילוי [illegible] אמר לי צבי ש', שהחזיק בתפ־קיד ניהולי בכיר בחברה עסקית, [illegible] ברצון היה יורה במנהל החדש [illegible] לארגון והחליט לפטר אר־[illegible], אומרת רוזן.

צבי ש' הוא כיום בעליה ומנה־[illegible] של חברה הנותנת שירותים [illegible] מנכ"ל שפיטר אותו. דווקא הפי־[illegible]רים, אומרת רוזן, היו אלה שדחפו אותו לנצל הזדמנות עסקית [illegible] ממש את כישוריו האישיים במ־[illegible]רת חברה חדשה שהקים. למרות [illegible] הוא עדיין מצהיר, כי היה [illegible] להרוג את האיש שהביא [illegible] פיטוריו. לדבריה, מקרה זה ממ־[illegible] עד כמה התייחסותו של אדם [illegible] פיטוריו כרוכה ברגשות כמו [illegible] והזיה ועד כמה מושפע הדי־[illegible] העצמי שלו מהפיטורים.

רוזן: מצב טעון רגשות

"שיראו מה הפסידו"

[illegible] לעתים, היא אומרת, העובד [illegible] פוטר "עושה דווקא" לארגון [illegible] אותו. אם הוא מסוגל [illegible], הוא מצטרף לחברה מתחרה. [illegible] כדי עבודתו בחברה החדשה [illegible] עושה הכול כדי לנקום בחב־[illegible] שסילקה אותו. הרצון להוכיח [illegible] "כדי שיראו מה הפסידו" [illegible] לטובת האיש שפוטר והאר־[illegible] החדש שקלט אותו".

[illegible] מצב של פיטורים המוניים, כפי [illegible] בתעשייה האווירית [illegible], קל יותר לעובד הבודד [illegible] מאשר מצב שבו העובד מפוטר כי־[illegible]. לדבריה, האיש שפוטר עושה [illegible] השוואה בינו לבין עובדים במעמד דומה. אם כל עמיתיו, או ממלאי תפקידים דומים, פוטרו כתוצאה מכך שפונקציות מסוי־מות בוטלו – העובד יכול לפרש את הסיבה לפיטורים כאובייקטי־ווית. לעומת זאת אם האיש נמנה עם הספורים שאולצו לעזוב, הוא ייקח זאת באופן אישי.

קיימת חשיבות לאפשרויות התעסוקתיות והכלכליות של העובד לאחר פיטוריו, אומרת רו־זן. עובדים צעירים ובעלי מקצו־עות נדרשים חוששים פחות מפני פיטורים מאשר עמיתיהם המבוג־רים. לעתים קרובות העובדים הצ־עירים (ועימם המוכשרים) הם אלה הפורשים מהארגון מיד עם פרוץ המשבר, כאשר האווירה הופכת להיות עכורה, ואינם ממתינים לגל הפיטורים. זו גם אחת הבעיות הגדולות של ארגונים הנוקטים הליכי פיטורים: דווקא העובדים שהם זקוקים להם ביותר עוזבים אותם.

לדבריה, אחת הדרכים היחידות להיאבק בתופעה של פרישת הטו־בים היא לקצר את תקופת הפיטו־רים למינימום ולמתן ככל האפשר את תחושת חוסר הוודאות בקרב העובדים. ארגונים במשבר מת־קשים מאוד לעשות זאת ובכך הם מקצינים את המשבר במקום לפ־תור אותו.

פעילות מרוכזת של פיטורים, העשויה "באבחת סכין" אחת, עדיפה, לפי דעתה של רוזן, על שיטת הסלאמי, שבגללה עלול הארגון להיכנס לתקופה ממושכת של חוסר יציבות, הפוגעת בפעי־לותו לאורך זמן.

הומור להגדלת התפוקה

ההכרה שצריך הומור במקומות עבודה תופסת תאוצה, בינתיים בעיקר בארה"ב, אך יש להניח שתגיע גם לארץ. ראשי 500 החב־רות הגדולות בארה"ב משקיעים כסף רב כדי לגרום למנהלים, וגם לעובדים, להשתחרר מלחצי היום יום באמצעות הומור.

חברות המעסיקות יועצי הומור מדווחות על עלייה משמעותית בתפוקה וברמת היצירתיות של עובדיהן – כך כותב הירחון "בי הול", ביטאון המרכז הישראלי לניהול, בגיליונו החדש. קשה למ־דוד את ההשפעות הפסיכולוגיות של ההומור על העובדים, אך מב־חינה רפואית התוצאות מדהימות. מחקרים שנעשו במקומות עבו־דה שאליהם הוכנס הומור, מגלים ירידה בלחץ הדם של העובדים, הפחתת תחושות הכאב, חיזוק המ־ערכת החיסונית וירידה בתחו[illegible] הלחץ הכללית.

הומור יפה כמעט בכל עת. הו[illegible] מוד מתאים גם, ואולי דווקא [illegible] לארגונים העוברים משבר או תה[illegible] ליד הבראה, המתבטא בגידו[illegible] במספר המפוטרים, גידול במספ[illegible] ימי המחלה, ריבוי תלונות מצד [illegible] העובדים על העדר יציבות במקו[illegible] העבודה וריבוי חילופי תפקידים [illegible]

הומור במקום העבודה משמ[illegible] לעתים כבלתי הולם וכמתאים א[illegible] מסורת מקום העבודה. ואכן, ש[illegible] מוש לא נבון בהומור עלול ל[illegible] לגרום נזקים. השמעת בדיחו[illegible] [illegible]סקיים עלולים להוביל דווקא לדיכאון ולירידה בתפוקה, במקום להביא למצב רוחם של העובדים ולהחזירם מלחצים. טעות אחרת היא העדר היכולת להבחין בין הה־ומור לבין השטות, שהיא התנה־גות מעין ילדותית העלולה להפריע לעבודה.

כדי שהומור בעבודה יושג [illegible] תוצאות, נחוצה תמיכה נרחבת של ההנהלה וגיוס אגפי משאבי האנ־וש לעניין, אף שאין צורך להציג את ההומור באחת ממסורות האר־גון. הנה כמה הצעות להכנסת ההומור למקומות עבודה:

● לחדרי האוכל ולחדרי העישון אפשר להוסיף חדר ובו משחקים וחוברות קומיקס, שם יוכלו העוב־דים "להשתחרר" בעת ההפסקה.
● הקצאת משאבים חומריים ותמריצים למנהלים שי־הו מוכנים לצאת להשתלמויות על הומור במקומות עבודה.
● הצבת לוחות מודעות עם קט־עים מבדחים מחוץ מקום העבודה.
● הכנסת לקט ידיעות משעש־עות, בעלון המפעל.
● חברות רבות, ביניהן יבמ, קוד־אק, דופונט, חברת הדלק מוביל ובנקים רבים, הגיעו למסקנה שעובדים הצוחקים יותר, מייצרים יותר, יוזמים יותר ונשארים מלוכ־דים יותר. "אנו מבלים זמן רב במ־קום העבודה עם אנשים רבים, מדוע שלא נהפוך זאת לחוויה מה־נה", אומרים יועצי ההומור.

ההסתדרות מקימה מרכז תמיכה בעובדיה המפוטרים

ההסתדרות עומדת להקים מר־כז לתמיכה במאות עובדיה הצפוי־ים לפיטורים בחודשים הקרובים.

מנהל האגף למטה ולתכנון בהסתדרות, בנימין יסעור, מסר שהמרכז יפעל בתל־אביב מחוץ לבית הוועד הפועל, ויועסקו בו עובדים סוציאליים תעסוקתיים, יועץ כלכלי ויועץ השמה. לרשות הפונים תעמוד תוכנת מחשב, שתאפשר למשתמש בה לזהות את היכולות המקצועיות שלו. במרכז תופעל גם סדנה שתכשיר הפורש־ים למעבר לענפים אחרים במשק.

יסעור מסר כי המנהל המקצוע־י של המרכז יהיה בני גרוס, פסיכו־לוג ארגוני, ומנחה הסדנאות יהיה פרופ' דן יעקבסון, שליווה את פור־שי התעשייה האווירית.

העובדים הראשונים שיעברו דרך מרכז זה יהיו 500 עובדי לש־כת המס ההסתדרותית, הצפויה להיסגר בראשית 95'. הפעלת המרכז תימשך עד שיסתיים תה־ליך הפיטורים בהסתדרות, בעוד כשנה, ותעלה כשלושה מיליון שקל.

יסעור מתח ביקורת על כך שפיטוריהם של 330 העובדים הזמניים בבית הוועד הפועל נעשו בלא שאיש מהנהלת הבית שוחח עמם והסביר להם את המניע לפי־טוריהם.

תעריף [illegible] הרצאות והדרכה מקצועית

קבוצה	תעריף לשעה	פירוט הקבוצה
קבוצה 1*	136.00	שופטים, פרופסורים, מנהלים כלליים של משרדי ממשלה, של מוסדות ומפעלים יועצים בכירים א' ומרצים בעלי תואר שלישי המדריכים בתחום התמחותם וכן מומחים ברמה גבוהה במקצועות נדרשים ועובדים בדרגה כב ומעלה בדירוג האחיד, או בדרגות מקבילות בדירוגים המקצועיים.
קבוצה 1א'	94.30	מרצים מקבוצה 1 לעיל שהם עובדי המדינה המדריכים לאחר שעות עבודתם.
קבוצה 1ב'	62.80	מרצים מקבוצה 1 לעיל שהם עובדי המדינה המדריכים בשעות עבודתם.
קבוצה 2	89.30	מרצים בכירים או מרצים במוסדות להשכלה גבוהה, יועצים בכירים ב' ומרצים בעלי תואר שני המדריכים בתחום התמחותם. עובדי מדינה אינם כלולים בקבוצה זו.
קבוצה 3	55.10	עובדים בעלי תואר שני (לרבות מפקחים ועובדי הוראה בעלי תואר שני), מרצים במוסדות להשכלה גבוהה בעלי תואר ראשון המדריכים בתחום התמחותם, עובדים בדרגות כ־כב בדירוג האחיד, בדרגות המקבילות בדירוגים המקצועיים.
קבוצה 4	38.30	מדריכים במוסדות להשכלה גבוהה, בעלי תואר ראשון וכן מורים מוסמכים או עובדים בדרגה יט־כ בדירוג האחיד, או בדרגות מקבילות בדירוגים המקצועיים.
קבוצה 5	30.50	מדריכים מוסמכים או מדריכים מומחים המרצים בתחום מקצועם, עובדים בדרגות יח־יט בדירוג האחיד, או בדרגות מקבילות בדירוגים המקצועיים.
קבוצה 6	27.50	מורים או מדריכים בלתי מוסמכים, תלמידים במוסדות להשכלה גבוהה, עובדים בדרגה יז או נמוכה ממנה בדירוג האחיד, או בדרגות מקבילות בדירוגים המקצועיים.

* מרצים בכירים שאינם עובדי מדינה.

תעריף הרצאות והדרכה מקצועית, כפי שמציעה חברת השב, נע בין 136 שקל – להרצאה הניתנת בידי שופטים, פרופסורים ומנהלי משרדים ממשלתיים – לבין 27.50 שקל לשעת הרצאה או הדרכה הניתנת בידי מדריכים בלתי מוסמכים או סטודנטים

רוצים את ה־7%

המשך מעמוד 13

השקעות הצטברו רווחים על ניהול לא יעיל דיין בחברה. כמו כן נבנסה כי"ל להשק־עות בתחומים תמוהים לגביה, כמו תרופות, וגם מצבה של חברת הברום אינו טוב. כאשר ביקר בניו יורק מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות, יוסי ניצני, מלווה מנכ"ל כי"ל, ויקטור מדינה, הוא התקבל בזרועות פתוחות – עד אשר הציע למכור רק 15% מהחב־רה. בני שיחו הביעו ספקות אם אפשר בכלל לשכנע מיש־הו להשקיע 120–150 מיליון דולר באותם 15% בלא שיוכל להשפיע למעשה על ניהול החברה.

גם בזק עדיין נחשבת בארה"ב לחברה לא יעילה, כפי שהוכיח המכרז למפעיל השני לטלפון הסלולארי. בבנקאי ההשקעות אומרים, כי יהיה אפשר למכור אותה, אבל במחיר נמוך מכפי שהיה אפשר להשיג בעבר, שכן חב־רות טלקומוניקציה הן עדיין סחורה מבוקשת.

נימה של פשרה

יש בבנקאי השקעות הטוע־נים כי ניצני ידרוש מחיר גבוה בעבור החברות הממשל־תיות, בשל חשש מביקורתה של מבקרת המדינה עליו ועל השרים הכלכליים. כך למשל יש התלבטות קשה לגבי כי"ל, שהונפקה לציבור בישראל לפי שווי שוק של 1.25 מיליארד דולר, וכיום מוערך שוויה ב־700–800 מיליון דולר בלבד. ואולם במסיבת עיתונאים שקיים ניצני בסוף יולי נשמעה בקו־לו נימה של השלמה עם כך שהממשלה תצטרך לעשות פשרות לגבי המחיר.

בנקאי ההשקעות, המדב־רים כמובן שלא לציטוט, גור־סים כי אין טעם בהשהיה של תהליך ההפרטה, השהייה הפוגעת בשוק הישראלי. לדבריהם, עידן הסוציאליזם נגמר, הפרטה תאפשר שינוי מהותי בכלכלה הישראלית – ועל הממשלה למכור בכל מחיר.

את המסרים הללו חוזרים ומדגישים בנקאי ההשקעות גם בשיחותיהם עם פקידים ופוליטיקאים ישראלים. אולי בנקאי ההשקעות צודקים באופן עקרוני, אבל אסור לשכוח כי השיקול הראשון שלהם הוא העמלה של 6%–7% מכל עסקת מכירה של חברה ממשלתית. מדובר בהרבה מיליוני דולרים, שבנ־קי ההשקעות האמריקאים זקוקים להם היום כאוויר לנ־שימה בימים קשים אלה.

עבודה במשפט / נחום פינברג

כמה פנים לאלמנה

מעשה בבני זוג שנישאו ושנולדו להם שלושה ילדים. ב־79' החליטו בני הזוג להיפרד, והאם, כפי שקבע בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, על רקע נטייתו של הב־על לרכוש ספרים ועיתונים בכמויות מופר־זות (כ־15 אלף ספרים ועיתונים). כל אחד מבני הזוג התגורר מאז בדירה אחרת, אך הם המשיכו לקיים קשרי ידידות, לתמוך יחד בילדים, להיפגש לעתים בשבתות ובחגים ובכל ליל סדר. לימים, ב־89', מת הבעל. האשה הגישה תביעה נגד המוסד לביטוח לאומי. באותו הליך נקבע כי העובדה שבני הזוג לא גרו במשותף אכן מוליכה למסקנה שהאשה היתה "נפרדת" מבעלה המנוח לפני פטירתו. יחד עם זאת הוכרה זכאותה של האשה לקצבת שאירים מאחר שהמנוח שילם לה מזונות, אם כי בסכום נמוך, בשים לב לכך שהיא השתכרה הרבה יותר ממנו.

האשה הגישה תביעה נוספת והפעם נגד קרן הפנסיה מבטחים, לקבלת פנסית שאי־רים. בתביעה זו התעוררה השאלה אם האשה היא בגדר "אלמנה" ו"אשתו" של המנוח יותר משנתיים לפני פטירתו "וגרה עמו בשע־ת פטירתו", כנדרש בתקנות מבטחים. האשה טענה שהיא [illegible] על כך שבשלושת הימים האחרונים לחיי המנוח גרה עמו.

בית הדין הארצי לעבודה ברעת רוב, מפי השופט יצחק אלמוסי, אימץ את קביעתו של שופט בית הדין האזורי בתל אביב לעבו־דה, יגאל פליטמן. בית הדין קבע, כי את הגדרת המונח "אלמנה" בתקנות מבטחים יש לפרש לא על פי ההשוואה להגדרה בחוק הביטוח הלאומי, אלא על פי לשונה ומטרתה של ההגדרה בתקנות הקרן הנוגעות לעניין. תנאי המגורים המשותפים, קבע בית הדין, הוא תנאי יסודי [illegible] על קיום משק בית משותף עם המנוח ותלות כלכלית בו, כאשר מערכת הביטוח הסוציאלי באה לתת פתרון כלכלי במקרה של מות המבוטח.

מאחר שבני הזוג לא התגוררו ביחד כעשר שנים לא התקיים התנאי האמור ולפי־כך נדחתה תביעת האשה.

דעת המיעוט גרסה, כי העובדה שבני הזוג לא גרו תחת קורת גג אחת מאז 79' נבעה מנסיבות סביבתיות ופיזיות. על פי דעה זו יש ליתן משקל רב לכך שמערכת היחסים בין בני הזוג נמשכה, שהיה להם חשבון בנק משותף, שבילו יחדיו בשבתות ובחגים ובעי־קר שבעת מחלה בא הבעל לחסות בצל קורת אשתו – כל אלה מעידים על תחושת ה"יחד" של בני הזוג.

על פי דעת המיעוט, אין התקנות מגדי־רות את משך זמן המגורים המשותפים עד המוות, בנסיבות המקרה מדובר היה בשלו־שה ימים בלבד, אך ניתן להניח כי אילו נמשכה המחלה זמן ממושך יותר, היו המגו־רים יחד נמשכים זמן רב יותר, ולפיכך, לפי גישה זו, היה מקום לקבל את תביעתה של האשה.

(דב"ע נו/4–6 למערערת: עו"ד א. גוטמן; למשיבה: עו"ד ת. גרבל)

הכותב הוא עורך דין

קח חלק ביצירת עידן התקשורת החדש בישראל.

עידן של תקשורת אישית יותר, אמינה יותר, זמינה יותר, הנמצאת בהישג יד של כל אחד.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירתו של עידן התקשורת החדש במדינה. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות להתפתחות בלתי מוגבלת, ואתגרים מגוונים.

ד ר ו ש י ם / ו ת

לאגף השיווק

מנהלי/ות חנות סלקום
STORE MANAGERS

ניהול הפעילות השוטפת של החנות המוכרת ציוד ושירותי סלקום; ניהול מקצועי של נציגי המכירות בחנות; אחריות על ניהול החשבונות של החנות; אחריות על תחזוקת מלאי החנות.

כישורים נדרשים:
- השכלה תיכונית. על תיכונית - יתרון.
- הכשרה בתחום שיווק/מכירות.
- 3-5 שנות נסיון לפחות בניהול חנות. בסביבת הייטק/תקשורת - יתרון.
- יכולת ונסיון בניהול עובדים והקניית תודעת שרות.
- הבנה עיסקית, כושר שכנוע וניהול מו"מ.
- ידיעת אנגלית - יתרון.

(משרה מספר 3012)

נציגי/ות מכירות בכירים/ות
MAJOR ACCOUNT REPRESENTATIVES

כפיפות למנהל מכירות; מכירת ציוד ושרותים לגופים גדולים, חברות וארגונים.

כישורים נדרשים:
- השכלה תיכונית. על תיכונית - יתרון.
- השכלה/הכשרה בתחום שיווק ומכירות.
- נסיון של 3-5 שנים במכירות לארגונים. בסביבת הייטק/תקשורת - יתרון.
- הבנה עיסקית, כושר שכנוע וניהול מו"מ.
- ידיעת אנגלית - יתרון.

(משרה מספר 3010)

אנשי/נשות מכירות בחנויות סלקום
RETAIL REPRESENTATIVES

מכירת ציוד ושרותים ללקוחות ברשת חנויות סלקום.

כישורים נדרשים:
- השכלה תיכונית מלאה.
- הכשרה ונסיון מוכח במכירות. בסביבת הייטק/תקשורת - יתרון.
- הכרת תהליך המכירה בחנויות - יתרון.
- תודעת שרות מעולה.
- כושר שכנוע וניהול מו"מ.

(משרה מספר 3011)

לאגף שרות לקוחות

נציגי/ות טלמרקטינג
TELEMARKETING REPRESENTATIVES

יצירת קשר עם לקוחות לצורך ביצוע המכירה באמצעות הטלפון.

כישורים נדרשים:
- השכלה תיכונית מלאה. אפשרות העסקה גם לסטודנטים.
- כושר ביטוי, יכולת שכנוע ותודעת שרות.
- נסיון בעבודה בטלמרקטינג.
- נכונות לעבודה במשמרות/שעות מאוחרות.

(משרה מספר 2009)

לאגף מערכות מידע - M.I.S

מומחה/ית P.C.
P.C./OFFICE AUTOMATION SPECIALIST

כפיפות למנהל מרכז נתונים; אחריות על תמיכה למשתמשי קצה ועל צרכי מיחשוב המשרד; התקנה, תחזוקה ושיפור של תוכנה וחומרה.

כישורים נדרשים:
- השכלה אקדמית או מקצועית רלוונטית בתחומי מחשב.
- 5 שנות נסיון בתחום ה- PC.
- הכרות מעולה עם רשתות תקשורת מקומיות, PC LANS, וואר אלקטרוני, חבילות תוכנה של PC כגון MICROSOFT WINDOWS.

(משרה מספר 4007)

"מכון קינן" מוסמך ע"י סלקום לטפל במיון מועמדים למשרות המופיעות במודעה זו. נא שילחו קורות חיים לת.ד. 446 רמה"ש 47103 עבור סלקום, ולציין על המעטפה את שם ומספר המשרה.
סודיות מובטחת

סלקום: תפרסם הצעות עבודה בכל יום שישי במהלך השבועות הבאים. אם יש בכוונתך לצאת לחופשה בתקופה זו, אנו ממליצים בפניך לבקש שישמרו עבורך את עיתוני סוף השבוע - כדי שלא תפסיד/י את ההזדמנות לעבוד בחברה שהיא אחת מהמרתקות ביותר בעולם. כיום!

סלקום CELLCOM ישראל בע"מ ISRAEL LTD.
ר ש ת ה ט ל פ ו ן ה ס ל ו ל ר י ה ח ד ש ה ב י ש ר א ל
ובעלי המניות שלה
האחים ספרא ■ BELLSOUTH ■ קבוצת אי די בי

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
הארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים

ניקיי מתחת ל–20,000 נקודות

בפעם הראשונה מאז 10 במאי. בוול סטריט נרשמו עליות

מאת אריה חשביה

וול סטריט

הבורסה הניו יורקית רשמה אתמול עליות, במיוחד במניות של מגזר ההיי־טק והקטיבנות. התחזקותן של איגרות החוב של הממשל האמריקאי תרמה למגמת ה"פריט" בוול סטריט. היחס בין מניות שעלו לבין מניות שירדו היה שנים עשר לשבעה.

בין היורדות היתה אמריקן אקספרס, אחרי שחברת סמית בארני הורידה את הרייטינג שלה מ"לקנות" ל"יקרה מדי".

בין העולות בלטה יצרנית המחשבים האישיים דל, שהעיתון וול סטריט ג'ורנל הקדיש כתבה חיובית למחשבי־המחברת שלה.

אירופה

סוחרים בבורסה של פרנקפורט התלוננו אתמול על התעניינות חלשה מכדי לתת לשוק דחיפה לכל כיוון שהוא. הידיעה היחידה שמשקיעים יכלו לתת את הדעת עליה היתה הערתו של חבר מועצת המנהלים של הבונדסבנק מתחילת השבוע, שיש מקום לקיצוץ נוסף בשיעור הריבית על המארק. להערכתם של סוחרים מקומיים, מדד דקס "תקוע" בין 2,180 נקודות ובין 2,160 נקודות. אתמול היה מחזור העסקות קטן מאוד.

אנליסטים של סולט ווקוד חיוו את דעתם, ששערי המניות ירדו בימים הקרובים. להערכתם, יעמוד מדד דקס בימים הקרובים ברמה של 2,177 נקודות.

לעומתם אמרו אנליסטים של וזדויטשה לנדסבנק כי העובדה שהדקס יציב, ברמה גבוהה יחסית, למרות הירידה הקלה במחירי איגרות החוב הממשלתיות, היא סימן מעודד.

מניית מטאלגזלשפט ירדה במארק אחד ל–183 מארק אחרי שהרייטינג שלה הורד במעט.

מניותיהן של יצרניות הרכב עלו בתגובה לידיעות על עלייה במכירות ב־מיו מתחילת השנה, בשיעור 5%, ולהערכתו של מנכ"ל אופל, דויד הרמן, שמכירות הרכב האירופי יגדלו השנה ב–6%. מניית פולקסואגן עלתה בשני מארקים ל–386 מארק ומניית ב־מ־וו נסקה ב–4.50 מארקים ל–819.50 מארק.

בפאריס היתה מגמה מעורבת. מדד סי.איי.סי עלה ב–0.98% במחזור עסקות מצומצם: 2.9 מיליארד פרנק. סוחרים קשרו את העלייה להתחזקותו של שוק איגרות החוב הממשלתיות על רקע ההערכות שהבנק המרכזי הגרמני יקצץ בקרוב את שיעור הריבית על המארק. פרסום דו"חות חיוביים של כמה חברות גדולות, תרם גם הוא למצב הרוח החיובי בשוק.

מניית שניידר צללה בקרוב ל–5% אחרי שנודע כי הוצא צו מעצר נגד מנכ"ל החברה, במסגרת חקירה בנעשה בשתי חטיבות בלגיות שלה.

להנפקה החדשה של כריסטיאן דיור היה ביקוש ער.

מניית קארפור עלתה עם פרסום דו"ח חיובי למחצית הראשונה של השנה.

מניית פינו נפגעה על ידי היצעים גדולים, למרות הודעה פחות פסימית מן הצפוי שפרסם מנכ"ל החברה.

מניית יורודיסני ממשיכה לאבד גובה.

מזרח רחוק

בבורסה של טוקיו נמשכה ירידתו של מדד ניקיי, בעיקר בגלל מכירות ארביטראז'. אתמול הסתכמה הירידה ב–0.53%, ובפעם הראשונה זה ארבעה חודשים ירד ניקיי אל מתחת לקו של 20,000 נקודות. למעשה, נסגר המדד הזה בדיוק ברמתו מ–10 במאי: 19,917.78 נקודות.

גם בהונג קונג היתה אתמול ירידה, ואולם זו היתה קטנה לאחר שביקוש סלקטיבי קיזז את רוב ההפסדים.

סוחרים אמרו כי חולשת השוק נבעה בעיקר מפעילות דלילה מאוד של משקיעים זרים – שמעורבותם בבורסה של הונג קונג תרמה לעליות שנרשמו בה בזמן האחרון. המחזור היה צנוע – 6.20 מיליארד דולרים מקומיים, לעומת 7.98 מיליארד דולר ביום רביעי.

לא היו היצעים גדולים של מניות כבדות, ובכל זאת איבדה חברת התקשורת הונג קונג טלקום 35 סנט ונסחרה במחיר 16.25 דולרים של הונג קונג. חברת האחזקות וורף הולדינגס ירדה ב–30 סנט ל–34.50 דולרים מקומיים.

לעומת זאת, זינקה המניה של חברת הנדל"ן סון הונג קאי ב–1.75 דולרים מקומיים ל–60.50 דולר, על יסוד ציפייה לתוצאות עסקיות טובות במיוחד. הדו"ח של החברה הזאת עומד להתפרסם בחודש הבא.

צופים תוצאות טובות גם לחברת הנדל"ן הנדרסון לנד, שעלתה אתמול ב–1.40 דולר ל–48.40 דולר.

חברת הנדל"ן הגדולה צ'ונג קונג עלתה ב–20 סנט ל–40.20 דולרים של הונג קונג.

גם אתמול נרשמו עליות למניות של חברות סיניות. בסיכום כולל עלו המניות הללו ב–4.56%. חברת הכימיקלים סיינג'ן בהאי עלתה ב–16 סנט ל–1.425 דולר. בית הדפוס ביירן וינק עלה ב–41 סנט ל–4.55 דולרים של הונג קונג. שנחאי פטרוכמיקל טיפסה ב–9 סנטים ל–2.91 דולרים מקומיים. מספנות גואנגג'ו עלו ב–20 סנט ל–3.93 דולרים ומבשלת השיכר צינגטאו עלתה ב–20 סנט ל–6.775 דולרים מקומיים.

השוק עדיין לא הגיב על הידיעה מסין, שהנשיא ביל קלינטון נענה להזמנה לבקר שם.

מטבעות

הדולר נחלש אתמול בניו יורק אחרי שנציב פדרל ריזרב אמר שהתערבות מוניטרית אינה יעילה.

במערכת המטבע האירופית התחזק המארק, בעיקר הודות לידיעה שהתמ"ג הגרמני עלה בשיעור גדול מן הצפוי, ואולם הגורם המשפיע ביותר בשוק הוא עדיין הערתו של חבר מועצת המנהלים של הבונדסבנק, שיש מקום לקיצוץ נוסף בריבית על המארק.

התמ"ג הגרמני עלה באחוז שלם ברבעון השני של השנה, לעומת הרבעון הראשון, ב–2.3% בחישוב שנתי.

שער החליפין של הפרנק הצרפתי היה 3.4260 למארק, בהשוואה ל–3.4276 למארק ביום רביעי.

הפזטה הספרדית נסחרה בשער של 83.21 למארק, לעומת 83.37.

הכתר הדני עבר מיד ליד בשער של 3.9560 למארק, בהשוואה ל–3.9580 ביום ד'.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבהות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.121	5.81
פרנק בלגי	20.592	5.47
מארק גרמני	1	5.29
לירה אירית	2.373	3.6
פרנק צרפתי	3.427	3.07
אסקודו פורטוגלי	101.9	2.21
כתר דני	3.9562	1.51
פזטה ספרדית	83.2	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5565	1.5555	1.5561
פרנק שווייצרי	1.302	1.301	1.2988
ליש"ט	1.545	1.544	1.5431
ין	99.65	99.55	99.59
דולר קנדי	1.3702	1.3697	1.3727
פרנק צרפתי	5.3355	5.3305	5.3415
אקי	1.2245	1.223	1.2210
ד' אוסטרלי	0.747	0.7465	0.7454
ד' סינגפור	1.5	1.4995	1.4980
לירטה	1584.5	1583.5	1584.15

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודי	6 חודי	שנה
דולר	5.000%	5.313%	5.813%
שטרלינג	5.448%	5.938%	6.854%
ין	2.375%	2.490%	2.750%
פר"ש	4.188%	4.422%	4.766%
מארק	5.000%	5.125%	5.500%
אקו	5.888%	6.244%	6.813%
פר"צ	5.625%	5.938%	6.387%
גילדר	5.020%	5.160%	5.500%
ד' קנדי	5.750%	6.370%	7.180%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 7.75%

יורודולר – פרנקפורט

מקודנות	דולר	מארק
3 חודשים	4.930%	5.000%
6 חודשים	5.350%	5.060%
1 שנה	5.810%	5.430%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	4.65%
שנה	5.55%
10 שנים	7.29%
30 שנה	7.57%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3907.78	21.53	0.55%	3911.15	3882.89	4.09%
	S&P 500	473.19	2.23	0.47%	473.4	470.86	1.43%
טוקיו	ניקיי 225	19917.78	-106.02	-0.53%	20108.42	19917.78	14.36%
הונג קונג	האנג סנג	10150.98	-14.89	-0.15%	10207.21	10105.79	-14.61%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2304.23	-22.78	-0.98%	2327.01	2303.25	-5.01%
לונדון	FTSE 100	3180	-23.9	-0.75%	3196.1	3166.2	-6.97%
פרנקפורט	דקס	2172.37	8.55	0.40%	2173.43	2164.64	-4.16%
פאריס	CAC 40	1983.4	19.2	0.98%	1987.06	1965.24	-12.55%
מילנו	MIBTEL	10635	115	1.09%	10673	10561	6.35%
ציריך	SMI	2664.1	1.6	0.06%	2673.7	2661.8	-9.94%
אמסטרדם	EOE	415.84	0.67	0.16%	416.3	414.5	0.38%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב ספט' (דולר לאונקייה)	389.5	0.6
כסף ספט' (סנט לאונקייה)	548	4.8
פלטינה אוקט' (דולר לאונקייה)	422.5	1

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	392
כסף (סנט לאונקייה)	5.5
פלטינה (דולר לאונקייה)	421.25
פלדיום (דולר לאונקייה)	154.25

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים נוב'	88.6	-2.5
כותנה אוקט'	72.15	1.5
קפה דצמ'	215	-1.45
קקאו דצמ' (דולר לטונה)	1323	-21
סוכר אוקט'	12.32	

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה נובמ' (סנט לבושל)	575.25	-5.25
חיטה דצמ' (סנט לבושל)	385.75	-4.75
תירס דצמ' (סנט לבושל)	225.5	-2.25
בקר חי אוקט' (סנט לליברה)	70.275	-0.1

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2468
בדיל ספוט (דולר לטונה)	598.5
עופרת ספוט (דולר לטונה)	598.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	969.5
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1553
ניקל ספוט (דולר לטונה)	6262

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.1
ברנט נובמ'	16.7
דובאי ספוט	15.6
האיין ספוט	14.45
טקסס קרוד ספוט	17.66
נפט לחימום ספוט	47.05

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להרוה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	190
נפטא פו"ב	150

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה נובמ' (דולר לטונה)	3920	-8
קקאו דצמ' (ליש"ט לטונה)	984	-13
גומי אוקט' (דולר לקילו)	124	0.75

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
232.69	-1.54	-0.66%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 8.9.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי באחוזים: שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה	[illegible]
1 דולר ארה"ב	2.95	3.09	2.96	3.09	2.96	3.09	3.0008	3.0431	3.0049	3.0474	3.0061	3.0479	3.0260	0.00%	-0.26%	1.27%	[illegible]
1 מארק גרמני	1.90	1.99	1.91	2.00	1.92	2.01	1.9345	1.9618	1.9361	1.9635	1.9351	1.9621	1.9504	0.35%	1.56%	13.33%	1.48%
1 לירה שטרלינג	4.55	4.77	4.59	4.80	4.62	4.84	4.6392	4.7046	4.6501	4.7157	4.6546	4.7193	4.6747	-0.06%	0.41%	5.92%	-3.28%
1 פרנק צרפתי	0.55	0.58	0.55	0.58	0.55	0.58	0.5649	0.5729	0.5660	0.5741	0.5664	0.5743	0.5691	0.25%	1.57%	12.34%	2.58%
100 ין יפני	2.97	3.11	2.98	3.12	2.97	3.11	3.0238	3.0664	3.0291	3.0719	3.0218	3.0638	3.0450	-0.24%	0.41%	14.04%	4.13%
1 גילדן הולנדי	1.70	1.78	1.70	1.78	1.72	1.80	1.7258	1.7501	1.7283	1.7527	1.7317	1.7558	1.7395	0.39%	1.68%	12.07%	1.25%
1 פרנק שוויצרי	2.27	2.38	2.29	2.39	2.30	2.41	2.3131	2.3457	2.3168	2.3496	2.3184	2.3507	2.3310	0.83%	2.37%	15.61%	5.57%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3953	0.4008	0.3961	0.4018	0.3964	0.4020	0.3982	1.07%	1.74%	11.07%	1.42%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4403	0.4465	0.4407	0.4470	0.4416	0.4478	0.4437	0.18%	1.32%	11.71%	2.00%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.51	0.48	0.51	0.4895	0.4964	0.4905	0.4975	0.4909	0.4978	0.4930	0.16%	1.52%	11.74%	2.03%
1 מארק פיני	0.59	0.61	0.59	0.62	0.58	0.61	0.5971	0.6055	0.5972	0.6057	0.5965	0.6049	0.6010	0.43%	1.25%	16.36%	6.25%
1 דולר קנדי	2.15	2.26	2.16	2.26	2.16	2.26	2.1920	2.2229	2.1955	2.2265	2.1985	2.2291	2.2101	-0.16%	-0.07%	1.67%	[illegible]
1 דולר אוסטרלי	2.18	2.30	2.16	2.32	2.17	2.30	2.2287	2.2601	2.2331	2.2647	2.2305	2.2615	2.2476	0.54%	-0.06%	11.05%	[illegible]
1 ראנד דרא"פ	0.68	0.86	0.61	0.86	0.68	0.86	0.8423	0.8541	0.8433	0.8553	0.8449	0.8567	0.8488	0.25%	0.45%	[illegible]	[illegible]
10 פרנק בלגי	0.92	0.97	0.92	0.98	0.93	0.98	0.9400	0.9532	0.9409	0.9542	0.9398	0.9529	0.9469	0.26%	1.53%	14.54%	4.59%
10 שילינג אוסטרי	2.70	2.83	2.71	2.83	2.73	2.86	2.7505	2.7893	2.7507	2.7896	2.7507	2.7880	2.7710	0.31%	1.54%	[illegible]	3.37%
1000 לירה איטל'	1.86	1.97	1.87	1.99	1.89	1.98	1.9053	1.9321	1.9067	1.9337	1.9084	1.9350	1.9185	[illegible]	[illegible]	9.01%	[illegible]
100 פזטה ספרדית	2.26	2.42	2.31	2.46	2.31	2.43	2.3262	2.3590	2.3302	2.3632	2.3330	2.3658	2.3430	[illegible]	1.43%	11.93%	2.21%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6850	3.7369	3.6870	3.7391	3.6866	3.7379	3.7148	0.15%	1.48%	11.45%	[illegible]
1 דינר ירדני	4.21	4.47	4.18	4.46	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3092	[illegible]	-0.26%	3.08%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0178	[illegible]	0.00%	1.14%	---
1 לירה מצרית	0.86	0.91	0.86	0.92	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9952	[illegible]	-0.27%	1.60%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3440	3.3910	3.3485	3.3959	3.3487	3.3953	3.3699	0.09%	0.39%	[illegible]	[illegible]

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 8.9.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שוויצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6469	1.5505	0.9931	1.2973	[illegible]	1.7384	1.5762	[illegible]
1 לירה שטרלינג	1.5459	---	2.3968	1.5352	2.0054	8.2142	2.6874	2.4266	[illegible]
1 מארק גרמני	0.6450	0.4172	---	0.6405	0.8367	[illegible]	1.1212	1.0166	4.7368
100 ין יפאני	1.0069	0.6514	1.5612	---	1.3063	5.3504	1.7505	1.5872	[illegible]
1 פרנק שוויצרי	0.7708	0.4986	1.1951	0.7655	---	4.0959	1.3400	1.2150	[illegible]
1 פרנק צרפתי	0.1882	0.1217	0.2918	0.1869	0.2441	---	0.3272	0.2960	[illegible]
1 גילדן הולנדי	0.5752	0.3721	0.8919	0.5713	0.7462	3.0566	---	0.9067	[illegible]
1000 לירטה איטל'	0.6344	0.4104	0.9836	0.6300	0.8250	3.3711	1.1029	---	[illegible]
10 פרנק בלגי	0.3131	0.2026	0.4855	0.3110	0.4062	1.6639	0.5444	0.4916	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
03-5917211 - תל-אביב

השמים בתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

שינויים בהיערכות משרדי מס הכנסה באיזור תל-אביב

הנהלת אגף מס הכנסה ומס רכוש החליטה על שינויים בהיערכות משרדי מס הכנסה באיזור תל-אביב, שבמרכזם:

א. הקמת משרד שומה חדש, פ"ש חולון בת-ים שיעסוק, בשלב זה, במשרד פקיד שומה תל-אביב 2, ב"בית רומנו", דרך יפו 9, ת"א ויטפל בתיקי נישומים שכתובתם: חולון, בת-ים, משמר השבעה, אזור, חוות שלם ומקווה ישראל.

ב. חלוקה מחודשת של תיקי נישומים במרחב ת"א לפי ענפי ענפי בין שלושה משרדים- פ"ש תל אביב 1, פ"ש תל אביב 3, ופ"ש תל אביב 4.

על מנת שההיערכות החדשה, באיזור תל אביב, תיעשה תוך פגיעה מינימלית בשירות לאזרח ובמהלך העבודה השוטף, נקבע שהעברת תיקי הנישומים תתבצע מיום ו', 16.9.94 ועד ליום ה', 29.9.94- תקופה הכוללת את חופשת הסוכות.
במשרדי שומה: ת"א 1, ת"א 2, ת"א 3 ות"א 4, לא תהיה קבלת קהל ביום א' - 94. 16.9, ובימים ד' ה'- 29/28.9.94

נישומים שתיקם יועבר למשרד שומה אחר בתהליך ההערכות החדשה, יקבלו הודעה אישית על שינוי לפי כתובתם.
מייצגים של נישומים באיזור תל-אביב יקבלו רשימה מתוכם של מיוצגים שתיקם הועבר למשרד אחר.

אנו מתנצלים על אי הנוחות הזמנית העלולה להיגרם לכם ומקווים שתקבלו זאת בהבנה.

מס הכנסה - לשירותך

שיא החזקות בע"מ

הודעה על תוצאות ההנפקה

על פי סעיף 30 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968

ניתנת בזאת הודעה בדבר פרסום תוצאות ההצעה שבתשקיף מיום 31.8.94.

על פי התשקיף הוצעו לציבור על ידי החברה 39,400,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה 5) הניתנות להמרה למניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. ו-98,500 כתבי אופציה (סדרה 3).

ניירות הערך הוצעו לציבור ב-98,500 יחידות בדרך של מכרז על מחיר היחידה שלא יפחת מן המחיר המינימלי של 400 ש"ח ליחידה.

בסך הכל התקבלו מהציבור בקשות לרכישת 476,841 יחידות, בסכום כספי כולל של כ-198.6 מליוני ש"ח, דהיינו, חתימת יתר של 4.84 לערך.

מחיר ההנפקה נקבע ל- 425 ש"ח ליחידה (להלן: "מחיר היחידה שנקבע במכרז").
במחיר היחידה שנקבע במכרז נתקבלו 983 בקשות לרכישת 83,914 יחידות. הזמנות אלו נענו באופן חלקי, כך שכל מזמין קיבל כ- 44.237% מהזמנתו, מעוגל ליחידה השלמה הקרובה.

במחיר הגבוה ממחיר היחידה שנקבע במכרז התקבלו 1,451 בקשות ל- 61,377 יחידות. הזמנות אלו נענו במלואן.

2,708 בקשות לרכישת 331,550 יחידות, אשר צוין בהן מחיר הנמוך ממחיר היחידה שנקבע במכרז-לא נענו.

החברה מודה לציבור על הענותו להצעה.

שיא החזקות בע"מ

לה נסיונל חברה ישראלית לבטוח בע"מ

הודעה על תוצאות הצעה על פי תשקיף בשלב א'

על פי תשקיף החברה מיום 31 באוגוסט 1994, הוצעו לציבור 1,500,000 מניות בכורה ב-150,000 יחידות, בדרך של מכרז על מחיר היחידה שנערך ביום 8 בספטמבר 1994.

התקבלו 1,932 בקשות לרכישת 418,005 יחידות בערך כספי כולל של 54,333,167 ש"ח דהיינו חתימת יתר של פי כ-2.8.

"מחיר היחידה" בהנפקה כפי שנקבע במכרז זה, הינו 134 ש"ח. במחיר זה ובמחירים הגבוהים ממנו נתקבלו 1,023 בקשות ל-150,755 יחידות.

1,009 הזמנות לרכישת 147,685 יחידות במחירים הגבוהים מהמחיר שנקבע במכרז, קיבלו את מלוא הזמנתם.

ל-14 הזמנות לרכישת 3,070 יחידות במחיר שנקבע במכרז הוקצו 75.4% מהזמנתם, מעוגל ליחידה הקרובה.

909 הזמנות לרכישת 267,250 יחידות במחירים נמוכים מהמחיר שנקבע במכרז, לא נענו.

לאור תוצאות המכרז לא יתקיים שלב ב'.

החברה מודה לציבור על הענותו.

8.9.94 **לה נסיונל חברה ישראלית לבטוח בע"מ**

בל התקשר
עמק הברכה 5 תל-אביב
מכירה, קניה, השכרה, החלפה
פלאפון, מכשירי קשר, ביפרים
במחירים ובתנאים מיוחדים!
6910274, 6961673

חגיז
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
הארץ

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 11 בספטמבר עד 13 בספטמבר

המכשיר הכספי (1)	מספר הסדרה	יום המכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיזערית	מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	0335 0915	13.9.94 13.9.94	16.9.94 16.9.94	15.3.95 6.9.95	180 ימים 355 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 80 80		20% 20%
מילווה קצר מועד – בכורה (3) מיכרז על התשואה	0715 0116	13.9.94 13.9.94	4.1.95 4.1.95	5.7.95 3.1.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15		20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מיכרז על התשואה (3)	כל הסדרות שבעל ל-182 ימים לפדיון	–	–			מיליוני ש"ח ע"נ –		20%
החלפת איגרות חוב כנגד מק"מ	(4) –	–		–	–	מיליוני ש"ח ע"נ –		20% 20%
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	409231	13.9.94	יום המכרז	15.12.94	3 חודשים	8,000 יחידות		
	409232	13.9.94	יום המכרז	15.12.94	3 חודשים	12,000 יחידות		
6 חודשים	409230	13.9.94	יום המכרז	17.3.95	6 חודשים	5000 יחידות		
הלוואה לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)		12.9.94	12.9.94	10.10.94	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	13.3	

(1) ... התשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) ... בימים ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. המתחרים במיכרז צריכים חברי הבורסה ... על 1.1 אחוז (עשירית האחוז) מהסכום הכספי על הרכישה. אין הם צריכים עמלת מכירה או פדיון
(5) ... של "סבא" של "קו מנחה" ושל "ווייסטרט" לפני כל מכרז.
* ... חברי הבורסה לניירות ערך.
** ... המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

שוק ההון

עורך: גיא רולניק

לידר

ברנוביץ' – 438 אלף אופציות לבעלי עניין. גידול חזק בהכנסותיה של ברנוביץ מפעילות דירות וביצוע עבודות, וכן מעבר להכנסות מימון גרמו לשיפור ניכר בתוצאותיה הכספיות של אג"ג ברנוביץ במחצית הראשונה של 94' (עמוד ג6).

נפטא – עלייה בהפסדים. הפסד בורסה של 7.6 מיליון שקל ברבעון השני של 94' גרם לעלייה חזקה בהפסדי נפטא לעומת הרבעון המקביל, למרות ירידה בהוצאות חיפושי נפט (עמוד ג6).

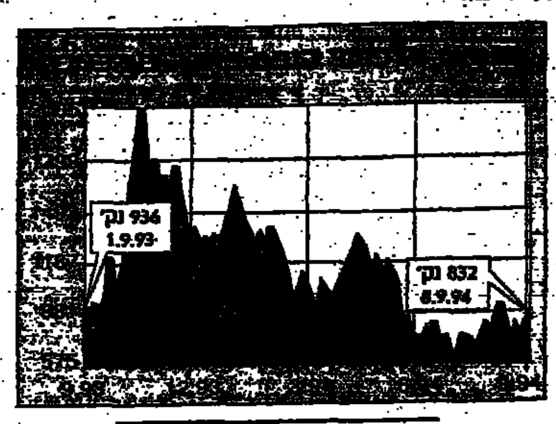

לירז תרכוש 77% מפי.קיי.איי. לירז תרכוש מידי קרנות הון סיכון אמריקאיות 77% מחברת התוכנה האמריקאית PKI, תמורת 1.2 מיליון דולר (עמוד ג7).

ז'נס קוסמטיקס – הסכם עם חברה יפאנית. ז'נס קוסמטיקס חתמה על מכתב כוונות ליבוא והפצה בלעדית של מוצרי החברה היפאנית שלה, אך בשלב זה אין באפשרותה להעריך את השפעת ההסכם שיושם על תוצאות פעילותה (עמוד ג7).

אלקטרה צריכה: כ-6.5 מ' ש' לבכירים. אלקטרה צריכה תקצה למנכ"ל החברה, אליעזר בן משה, 100 אלף אופציות ולתשעה בכירים נוספים בחברה – 245 אלף אופציות נוספות (עמוד ג7).

יצוא – ירידה תלולה ברווחי אבן וסיד. ירידה ברווחי החברה הבת, בנק ירושלים, ובחלקה ברווחי החברה המחזקת רדימיקס, היא שגרמה לצמצום ברווחי יצוא ברבעון השני של 94' (עמוד ג7).

אנגל בנייה – הפסדים חדים בבורסה. מכירותיה של אנגל בנייה גדלו ברבעון השני של 94' לעומת הרבעון המקביל של 93', אולם הוצאות מימון גבוהות בסך 8 מיליון שקל גרמו לה הפסדים (עמוד ג7).

מנדלסון – ירידה קלה בגולמי ובנקי. החברה שמרה על יציבות במכירות ברבעון השני של 94', לעומת הרבעון הראשון. מנדלסון סיימה את הרבעון בירידה קלה ברווח – 1.1 מיליון שקל, לעומת 1.4 מיליון שקל במקביל (עמוד ג7).

ביקושים גדולים בפתיחת השנה; המשתנים ב-198 נקודות

איתותי השלום עם סוריה והעליות בישראליות בוול סטריט בשני ימי החג הביאו לעלייה של 3.06% במדד המשתנים ו-3.33% במדד המעו"ף. המחזור הכולל הסתכם ב-255 מיליון שקל. לראשונה מזה זמן רב – מחיר הגבוה מהמינימום בהנפקות שיא ולה"נסיונל

סקירת בורסה
שלמה פרידמן

"תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה", כך הגדיר אתמול אחד הפעילים בשוק ההון את הדיליות הרות שאפיינו את המסחר. אבל לא נראה כי חוקו אווירת השנה החדשה בנגה את המסחר בשוק.

"אווירת השלום היא שגנבה שוב את ההון בזירות המסחר בשוק, לעסנו את זה שבועיים תלי עם גם הבוקר. שרשרת ההודעות על חידושים אפשריים של קשרים דיפלומטיים עם מדינות ערביות – כל אלה יצרו אווירת קניות בשוק המניות. את מחזור המסחר הגדול בשוק המשיכה לרכב גם אתמול מניית כור".

הדברים בפסקה הקודמת לא נכתבו אתמול. הם נכתבו בסקירת הבורסה לפני שנה – ב-15 בספטמבר 93' ליתר דיוק. אז נבעה אווירת השלום מהמפגש רבין-ערפאת. אבל כמילו לא עברה שנה – הדברים מתאימים גם להיום. אתמול אמנם היה מחזור של פסגת רבין-ערפאת והאמצע היה גם מפגש רבין-חוסיין, אבל בכל פעם שמפגש כזה עלה לכותרות – הבורסה הגיבה בעליות. במרבית המקרים גם היתה מניית כור המניה הבולטת במסחר.

הוסיפו לכך את עליות השערים, בחלקן עליות חדות, שרשמו המניות הישראליות בוול סטריט שנסחרו בשני ימי ראש השנה ואת הראיונות מלאי האופטימיות עם ראש הממשלה שמילאו את עיתוני החג, ותקבלו שלל סיבות לעליות שנרשמו אתמול.

ככל הנראה, המשקיעים בשוק ההון בחרו אתמול, כמו בתשעת ימי המסחר שקדמו לו, להתעלם מהדו"חות הכספיים שהגישו החברות, שמרביתם הראו הרעה ברווחיות התפעולית: "מאחריהן

שכבר כמה חודשים "מריצה ראש", בעריכת שעלתה בעקבות זאת ותהכלת המס אך לפני שבועיים. "כל זה היסטוריה. עכשיו מסתכלים קדימה ומה שרואים זה את השלום".

יום המסחר הראשון בשנה החדשה נפתח בעודפי ביקוש גבוהים, בתמציתם למניות החברות בשלב המו"ץ ובתמציתם למניות הכר"מ. עודפי הביקוש למניות המשתנים בשלב המו"ץ הסתכמו ב-143 מיליון שקל. רק במניות בודדות – אוזרגרין השקעות, איסתא, מכן, מישור החוף, כלל, ארית ויער היו היצעים, שהסתכמו ב-1.1 מיליון שקל בלבד. מדד המו"ץ סגר בעלייה של 3.58%.

המסחר במשתנים החל באווירה חיובית והסיבובים הראשונים במשכו העליות שהגיעו עד ל-3.57%. בעלייה זו הגיע מדד המשתנים לרמה של 199.05 נקודות אך זולה נסוגה בעוצמת העליות, עד שלבסוף סגר המדד בעלייה של 3.06%.

מניות כור, שנחשבת משום מה ל"מניית השלום" יותר מכל מניה אחרת, בלטו גם בביקוש הן במדד זה. אתמול לא רק השלום הביא את כור אלא גם תדיראן. מניות תדיראן עלו בימים שלישי ורביעי ב-6% בוול סטריט. במו"ץ ריכזה כור עודפי ביקושים חריגים של 15.2 מיליון שקל – והביקוש הגדול ביותר אתמול – והיא עלתה ב-5.5% במחזור של 2.9 מיליון שקל. במשתנים נסגרה המניה בעליות שבין 3% ל-6.25% וסמיה

בעלייה של 5% במחזור של 9.5 מיליון שקל נוספים.

מניה נוספת שבלטה במחזור גבוה היתה דיסקונט השקעות. עודפי ביקוש של 6.8 מיליון שקל גרמו לעלייה של 3.75% בכר"מ, ובמשתנים היא סגרה בעלייה דומה – +3.5% עם מחזור כולל של 11 מיליון שקל.

מניית אלביט, שהמחזור שלה בוול סטריט נמוך בדרך כלל, ריכזה בשני ימי החג מחזורים חריגים. ביום שלישי היא עלתה שם ב-8% ושלשום ירדה ב-3.75%. פער הארביטראז' שפתחה המניה הביא לעלייה של 5% במו"ץ ושל 6.25% במשתנים.

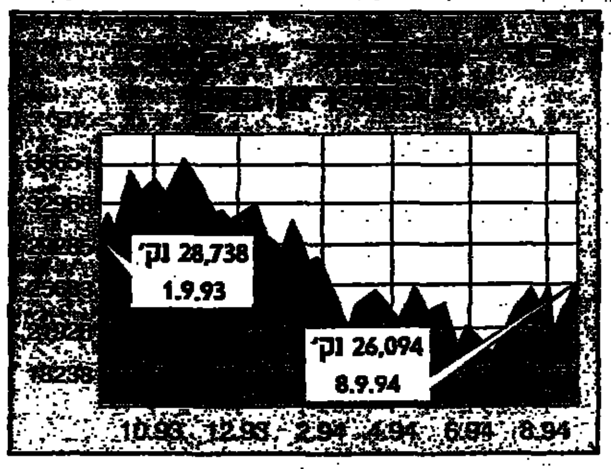

אלביט זכויות – המסחר נדחה ליום א'

המסחר בזכויות של אלביט, שהיה אמור להתקיים אתמול, נדחה ליום ראשון בשל תקלה טכנית בפרסום שער הבסיס. לפני הפסקת המסחר נרשמו עודפי ביקוש של 4.5 מיליון שקל לזכויות. פקודות שביוזנו אתמול יהיו תקפות גם למסחר ביום ראשון, אלא אם יינתנו פקודות ביטול.

המסחר בכר"מ בלט בעליית מניות דובק. לאחר דו"ח טוב ששיגרה החברה לבורסה בשבוע שעבר רשמו שתי מניות דובק שער של "קונים בלבד" ביום ראשון. אתמול עלתה המניה הר"ה של דובק ב-14% ואילו מניית המוכ"ז עלו ב-15%.

מניות למוכ"ז, אגב, הן שריד היסטורי מתקופה שבה היו תעודות למניות. על תעודות המניות "על שם" היה נרשם שמו של בעל התעודה, בעוד שעל תעודות מניות למוכ"ז (למוסר כתב זה) לא היו נרשמים הפרטים והן היו שייכות למי שהחזיק בהן באותו רגע. דובק מוכ"ז הן מניות המוכ"ז היחידות שנותרו מאותה תקופה, הנסחרות היום בבורסה.

מניות דובק עלו אמנם באופן חריג, אחרי הקף שרשמו, אבל מרבית הניירות הנסחרים בכר"מ רשמו אתמול עליות. כמו במשתנים, גם בכר"מ לא היתה סלקטיביות של ממש ורק ניירות ערך בודדים ירדו.

"החברות שהגישו דו"חות מרעים עלו, ואלה שהגישו דו"חות גודעים גם", אמר אחד הפעילים. וכך רשמו שורה של חברות כמו צרפתי, קבלים, חסון ועוד שער של קונים בלבד, למרות דו"חות פושרים עד מאכזבים שהגישו.

מעניין במיוחד היתה תגובת השוק לחלק מהדו"חות שפורסמו ביום ראשון. כרמיאל, שהמשיכה להציג ירידה ברווחיות והעמיקה את ההפסד התפעולי שלה, עלתה ב-8%. סקס ישראל, שדו"חותיה הצביעו על בלימה בקצב הצמיחה, עלתה ב-5% ולידר, שבצפוי הגישה דו"ח גרוע, עלתה ב-10%.

למשקיעים שרכשו מניות גלובע בהנפקה ביוני אין הרבה מזל. הם נאלצו להמתין כמעט חודשיים עד שהמניה הצליחה להשיג פיזור

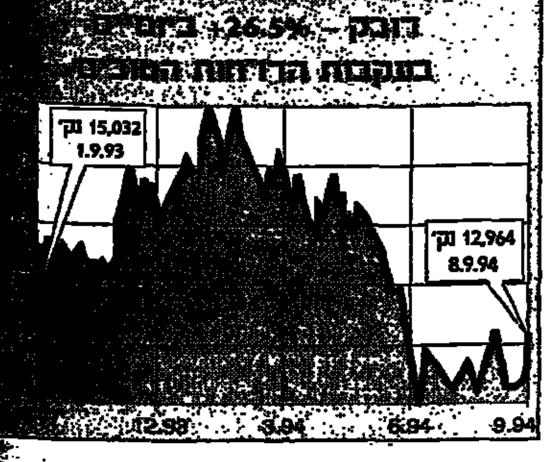

באות. ביום חמישי שעבר היו אמורות המניות להתחיל להיסחר, אלא שאז נקבעה הפסקת מסחר בשל הגשת דו"חות. ביום ראשון, יום המסחר הראשון למעשה, צנחו המניות ב-45%.

אתמול שוב נקבעה "הפסקת מסחר" ולא זו בלבד, אלא שגם המסחר שהתקיים ביום ראשון בוטל רטרואקטיבית. "עקב טעות במסחר, הוחלט לבטל את המסחר שהתקיים במניה", הודיעה הבורסה. ביום ראשון הקרוב יתחיל המסחר במניות גלובע מחדש. שער הבסיס נקבע למחיר המניה בהנפקה – 465 נקודות – והתנודה תנודה בלתי מוגבלת.

במסחר באיגרות החוב היו אתמול ביקושים ועליות שערים. העליות החדות יותר נרשמו באיגרות הארוכות, ל-10 עד 15 שנים: אלה עלו בממוצע ב-0.92%. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.48%.

לה נסיונל – הנפקה פרטית בעקבות ההצלחה

כבר זמן רב לא נקבע [illegible] קות, ובעיקר בהנפקות של [illegible] מחירים מעל המינימום. [illegible] נשבר: מחירי המינימום בשתי הנפקות שהתקיימו – גם בלה נסיונל וגם בשיא.

ההצלחה הגדולה יותר [illegible] בהנפקה לה נסיונל, שבה [illegible] הונפקו בהיקף של פי 6.8 [illegible] יחידות שהוצעו ומחיר היחידה נקבע על 134 שקל – 6.6% מעל מחיר המינימום. מי שהגיש [illegible] זה יקבל 75% מההזמנה. [illegible] גייסה לה נסיונל 20 מ' ש' [illegible]

משה פרג, מנכ"ל לה נ[illegible] אמר אתמול ל"הארץ" כי [illegible] ההצלחה להנפקה הוא [illegible] ציע מניות בכורה נוספות [illegible] עים בהנפקה פרטית. [illegible] מתכוונים לפנות לאלה ש[illegible] לו אתמול מניות בהנפקה [illegible] קיבלו את מלוא הזמנתם [illegible] להם לרכוש מניות בהנפקה [illegible] סיה", אמר פרג.

על פי התחייבות השקיעים [illegible] מין פרג עצמו מניות בהיקף 1.3 מיליון שקל. אלא מה – [illegible] בה שלו היתה במחיר המינ[illegible] ופרג לא קיבל מניות. "[illegible] להזמין גם במחיר גבוה יותר [illegible] לא יכולתי כי זה לא נכתב ב[illegible] קף. בכל אופן, אני מתכוון ל[illegible] מניות בהנפקה הפרטית [illegible] תתבצע", אמר אתמול. [illegible] הרגילות של נסיונל רשמו [illegible] עלייה של 4%.

בהנפקת שיא הוקצו [illegible] ליחידות פי 4.8 ממספר הי[illegible] שהוצעו. מחיר היחידה נק[illegible] 425 שקל – 6¼% מעל מחיר המינימום. מי שהזמין במחיר [illegible] כ-44% מההזמנה. שיא גייס [illegible] מיליון שקל (במקום 39.4 [illegible] תיכננה).

מדדי המניות – בשבוע

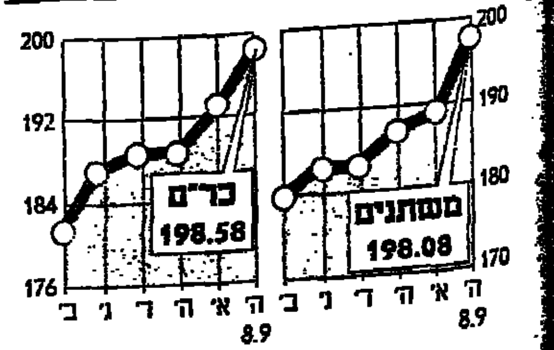

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש"ח		
כור בב	⇧	12.4
דיסקו' השק	⇧	11.0
אלביט	⇧	9.3
כלל תעשיות	⇧	6.5
אידיבי אחז	⇧	6.0

המניות הפעילות בכר"מ

מחזור במיליוני ש"ח		
כור אגח 1	⇧	1.4
קיטאל אג ב	⇧	0.9
מגאסון	⇩	0.9
שיא(עסיס)	—	0.7
דיסקונט משכ	⇧	0.7

עליות בולטות במשתנים

העליה ב-%		
נצ'ל המלח	⇧	10%
חב. לישראל	⇧	8%
גחלת 1	⇧	8%

עליות בולטות בכר"מ

העליה ב-%		
אוקטובה	⇧	15%
דובק מ	⇧	15%
דובק ש	⇧	14%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב-%		
מר לז	⇩	4%
אוזרגרין	⇩	4%
רוגוזין	⇩	3%

ירידות בולטות בכר"מ

הירידה ב-%		
יעגא	⇩	10%
איתם	⇩	8%
יוניקורן 5	⇩	7%

מדדים מובילים

משתנים	⇧	+3.06%
מעו"ף	⇧	+3.33%
כר"מ	⇧	+3.20%
אג"ח מדדיות	⇧	+0.50%

המסחר במשתנים

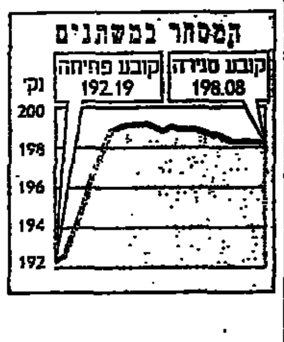

תנועות ניירות ערך

עלו	⇧	790
ירדו	⇩	87
ללא שינוי	—	332

המחזור – 254 מ' ש

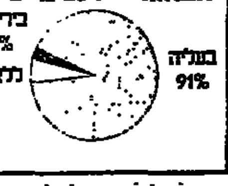

ת. אלקטרוניקה: הגולמי ימשיך לרדת

מאת יורם גביזון

התחרות העזה בתחום האלקטרוניקה הביתית גורמת להרעה בתוצאותיה התפעוליות של ת. אלקטרוניקה, שמתמקדת ביבוא טלוויזיות מתוצרת המזרח הרחוק. הכנסותיה של החברה צמחו ב-7.4% לעומת הרבעון המקביל ב-93', בשל המשך הגידול לשוק ועולי העובדים. אבל התחרות בענף, המכירות בתחום הטלוויזיות, הביאה לירידת מחירים ולשחיקה ברווח הגולמי של ת. אלקטרוניקה ל-22% מהמחזור ברבעון השני של 94', לעומת 29.5% מהמחזור במקביל ב-93'.

המנכ"ל והיו"ר, ישלי קריספי, אינו איש בשורות למשקיעי החברה. להערכתו של קריספי, במחצית השנייה של 94' עלולה להימשך מגמת הכרסום ברווח הגולמי בשל רמת התחרות בענף, הנובעת מהורדת המיסוי על היבוא שהקטינה את מחסומי הכניסה לענף.

קריספי צופה, עם זאת, לגידול נוסף במחזור הפעילות של החברה כתוצאה מהרחבת מעגל הספקים של ת. אלקטרוניקה מעבר לספקיה מהמזרח הרחוק, וכוונתה לייבא מוצרים ממערב אירופה. הגדלת מצבת כוח האדם בחברה והגידול בעמלות לסוכני המכירות הביאו לקפיצה של 60.5% בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות לעומת הרבעון המקביל ב-93'. גורם נוסף שאותו אין קריספי מבכיר בסקירת המנהלים הוא הסכם ההעסקה שנחתם אתו ערב ההנפקה, שלפיו שכרו נקבע ל-30 אלף שקל בחודש צמוד למדד. שכר זה יעודכן ב-6% מדי שנה, ובנוסף יקבל קריספי מענק בשיעור משתנה, על פי גודלו של הרווח השנתי לפני מס.

הוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות הסתכמו ב-18.5% מהמחזור ברבעון השני של 94', בהשוואה ל-7% מהמחזור ברבעון המקביל ב-93'. כתוצאה מכך הצטמק הרווח התפעולי של ת. אלקטרוניקה ל-11.5% מהמחזור, לעומת 22.5% מהמחזור בתקופה המקבילה ב-93'.

למרות גיוס 16.5 מיליון שקל מהציבור בינואר 94', ששיפר את מבנה ההון של החברה, גדלו הוצאות המימון של ת. אלקטרוניקה ל-832 אלף שקל ברבעון השני של 94', לעומת 385 אלף שקל במקביל ב-93', והרווח הנקי כמעט נעלם.

ת. אלקטרוניקה, שגייסה 16.5 מיליון שקל בינואר 94', פרעה אשראי לבנק בסכום של 10.6 מיליון שקל והשתמשה ביתרה להגדלת מלאי. התזרים הפרמננטי של החברה במחצית הראשונה של 94' היה 1.1 מיליון שקל, לעומת 1.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-93'. ההון העצמי של החברה, הסתכם ב-7.8 מיליון דולר, ממנו 80% מהמאזן ושווי השוק של החברה הוא 13.2 מיליון דולר המבטא מכפיל 29.7

ת.אלקטרוניקה באלפי שקלים

הרבעון השני	94'	93'
מכירות	8,719	8,122
רווח גולמי	1,919	2,396
הוצאות	918	572
רווח תפעולי	1,001	1,824
הוצאות מימון	832	385
רווח נקי	17	876
המחצית הראשונה	**94'**	**93'**
מכירות	23,319	17,109
רווח גולמי	4,779	4,256
הוצאות	1,810	1,294
רווח תפעולי	2,969	2,962
הוצאות מימון	1,209	692
רווח נקי	921	1,373
רווח למניה (ש"ח)	0.18	0.333
מחיר המניה (ש"ח)	6.88	
התשואה למניה (%)	0.287	
הון עצמי	23,472	
שווי שוק	39,608	

נמשכות העליות: סאיטקס 3.1%+, תדיראן 1%+

וול סטריט
צבי רבין

אתמול המשיכו המניות הישראליות בוול סטריט את מגמת העליות האחרונה, תוך ירידה במחזורי המסחר. למגמה הצטרף הפעם גם הדאו ג'ונס, שעלה ב-0.57% לרמה של 3,908 נקודות. מחר יתפרסם בארה"ב מדד המחירים לצרכן ואילו מדד המחירים לצרכן יתפרסם ביום שני. את העליות הובילו כמבהן באחרונה טבע, סאיטקס ותדיראן. טבע חצתה אתמול במסחר לראשונה מאז מארס את קו ה-30 דולר אך סגרה לבסוף ב-29.875 דולר. מדד האוסק נסגר על 30 דולר. תדיראן וסאיטקס עלו עם הפתיחה כשהמגמה בה האחרונה מתחזקת בסיום, כדי לסגור ב-20.7 דולר.

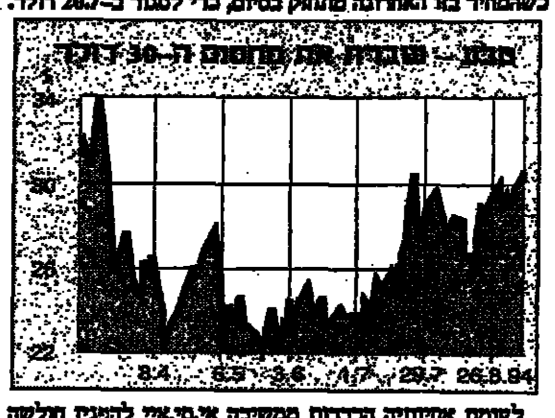

לעומת אחיותיה הבכירות ממשיכה אי.סי.איי להציג חולשה מתמשכת מאז ההודעה על כוונת קלאריג' למכור 700 אלף מניות של החברה. אתמול פירסמה אי.סי.איי הודעה על זכייה במכרז של 4.6 מיליון ד' מדויטשה טלקום בגרמניה, לאספקת יחידות PCM-ב ברבעון הרביעי של השנה ובמחצית 95'. המניה ירדה עם הפתיחה וסגרה בסיום ב-18 דולר.

לאחר שהמורת המלצה של אופנהיימר לדי.אס.פי לא הרשימה שלשום את המשקיעים במניה, הודיע אתמול מיצל פרידריך, מנהל הכספים של החברה, על מכירת 7,500 מניות ב-21.25 דולר. היה מי שהתרשם מההודעה הזאת, והמניה רשמה תחילה ירידה קלה. היה גם מי שלא. די.אס.פי עלתה חזרה לקראת סיום כדי לסגור ללא שינוי ב-24 דולר.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
סאיטקס	⇧	20.7	3.1%	3.4
לנבט	⇧	9.5	2.0%	0.9
גילת	⇧	13.4	2.9%	0.9
סאפיינס	⇧	3.7	15.4%	0.7
אלרון	⇧	11.8	10.5%	0.2
מדד דאו ג'ונס	⇧	3,908	0.57%	
מדד נאסד"ק	⇧	776	0.68%	

בעליות חדות בלטו אתמול סאפיאנס עם 15.3%+ במחזור של 200 אלף מניות, הארביטראז'ית אלביט ואלרון שהציגו במחזורים נמוכים. בין הירידות בלטה טלדטה שאיבדה כ-5% לאחר העליות האחרונות בה.

חברת דלק חשמלי הודיעה אתמול על חתימת הסכם לשיתוף פעולה עם חברת Hoechst AG לפיתוח ושיווק מצבר להנעה חשמלית של כלי רכב. ההסכם נחתם לשלוש שנים. Hoechst AG תסייע לדלק חשמלי בניסויים שינוהלו ע"י רשות הדואר הגרמנית ויערכו בשנתיים, במהלכם ייבחנו 50 כלי רכב ממונעים חשמלית. המניה הגיבה בעלייה ל-7.125 דולר.

מכפילי רווח ומכפילי הון ממוצעים

הענף	אתמול 08.09.94 – מכפיל רווח משוקלל	אתמול – שווי שוק / הון עצמי	חודש קודם 31.08.94 – מכפיל רווח משוקלל	חודש קודם – שווי שוק / הון עצמי	תחילת השנה 31.12.93 – מכפיל רווח משוקלל	תחילת השנה – שווי שוק / הון עצמי
מניות כללי	21.5	1.6	17.6	1.5	24.5	2.4
מניות משתנים	17.4	1.5	15.1	1.4	18.0	1.9
מניות כר"מ	40.9	1.7	26.5	1.6	41.8	3.7
מניות מעו"ף	18.4	1.7	15.0	1.6	16.0	1.9
מקבילה	260.6	2.0	51.1	1.9	51.2	3.8
בנקים	10.7	1.0	11.1	1.0	17.3	1.4
משכנתאות	15.4	1.7	14.1	1.5	18.5	2.3
ביטוח	21.5	1.8	14.7	1.8	17.5	2.9
מסחר	33.0	1.7	26.9	1.6	32.1	2.5
שירותים	20.4	1.5	15.5	1.4	23.2	2.0
תיירות	73.1	1.7	135.2	1.6	122.9	2.8
מחשבים	39.9	1.8	23.4	1.7	37.7	4.6
נדל"ן	47.4	1.8	32.1	1.7	45.7	3.0
מזון	24.2	1.9	22.6	1.7	32.8	2.9
טקסטיל	28.4	1.4	19.1	1.4	23.3	2.1
מתכת	21.3	1.4	15.9	1.5	19.0	2.1
אלקטרוניקה	23.1	1.9	18.2	1.7	24.8	3.2
מוצרי בניה	36.1	1.5	19.6	1.4	24.9	2.7
כימיה	28.7	2.2	24.9	2.1	20.9	1.8
עץ ונייר	35.7	1.7	34.5	1.6	131.0	2.3
שונות	-71.2	1.3	-238.9	1.2	74.8	2.2
השקעות	16.1	1.6	12.4	1.4	14.2	2.2
נפט	-10.3	1.6	-15.6	1.5	-32.5	2.6

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ברנוביץ – הקצאה של 438 אלף אופציות לבעלי עניין

אופציות מעו"ף

המעו"ף שמר על רמה קבועה

המסחר במעו"ף ממשיך לרכז מחזורי מסחר גבוהים שהסתכמו אמש בכ-39,685 חוזים. המהווים סך של כ-780 מיליון שקל בכונהי נכס הבסיס.

למרות התנודה החריפה בשוק, הרי שמהלך המסחר במעו"ף היה די משעמם, אם מקום שמחירי האופציות השתנו מעט (יחסית) ואם משום שמדד המעו"ף שמר על רמה קבועה החל מסיבוב הפתיחה במשתנים ועד לסיום המסחר.

עיקר המסחר התנהל בין שחקנים אשר מצד אחד ניסו רווחים בגין פוזיציות לרגב שפתחו בימים האחרונים, בולם התייצבו שורטיסטים שהמשיכו להתכסות ו/או להניע את הפוזיציות שלהם על פני ציר המדד שעלה בימים האחרונים בכ-30 נקודות ברציפות.

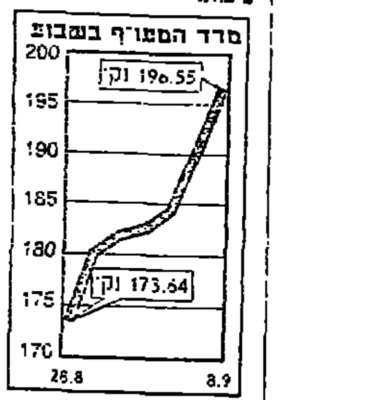

איציק ויניש ובדי צימר מקפיטל שוקים עתידיים מביינים כי, הרכישות של האופציות הקול על הכסף ומחוצה לו לצורך כיסוי השורטים העלו במקצת את מחירם, והם משקפים סטיות תקן של כ-25%–28%. גם אופציות ה-PUT על הכסף ובתוך הכסף ירדו חדות, עקב הציבצים של השורטיסטים.

למרות המחירים הגבוהים יחסית של החוזים העתידיים, אין מחירי האופציות משקפים כיוון ברור לשוק ביום א' הקרוב.

חברת קפיטל שוקים, בין השאר, בבסחר באופציות מעו"ף. בבלאות המסחר באופציות המעו"ף והדולר מובאות בעמוד 73

דו"חות כספיים

יורם גביזון

גידול חזק בהכנסותיה של ברנוביץ ממכירת דירות וביצוע עבודות, וכן מעבר להכנסות מימון גרמו לשיפור ניכר בתוצאותיה הכספיות של א.צ. ברנוביץ במחצית הראשונה של '94. מכירותיה של ברנוביץ, המדווחות על פי שיטת העבודות הגמורות, העפילו ל-62.4 מיליון שקל במחצית הראשון של '94 לעומת 5.5 מיליון שקל במקביל ב-'93, והניבו רווח של 6.9 מיליון שקל לעומת הפסד של 1.9 מיליון שקל במחצית הראשונה של '93.

דמי השכירות שגובה החברה עלו ב-9.9% ל-2.9 מיליון שקל והצמיחו רווח גולמי של 1.8 מיליון שקל לעומת 1.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-'93. במקביל חלה גם בהוצאות ההנהלה והכלליות של החברה ל-4.9 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94 לעומת 3 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-'93, אך הפער השלילי בין המדד הידוע אליו צמודים התחייבויות החברה לבין המדד בגין אליו צמודים נכסיה, גרם להכנסות מימון של 641 אלף שקל לעומת הוצאות מימון של 1.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-'93.

גורם נוסף לשיפור בתוצאותיה של ברנוביץ היה חלקה – 1.1 מיליון שקל, ברווחי החברות הכלולות, לעומת הפסד של 1.3 מיליון שקל מאותו מקור במחצית הראשונה של '93. הרווח נבע ברובו משחרור ברנוביץ מערבותה להתחייבויות חברה כלולה בסכום של 2.8 מיליון שקל. ברנוביץ עוסקת בבנייה, בהשכרת נדל"ן ובייצור ושיווק בטון.

ברנוביץ	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
הכנסות ממכירות	2,894	5,423
-משכירות	1,440	1,238
הוצאות הנהלה	2,877	1,579
-מימון	(816)	760
רווח לפני מס	2,427	3,219
חלק בכלולות	2,179	(941)
רווח נקי	316	3,683
המחצית הראשונה	'94	'93
הכנסות ממכירות	62,351	5,485
-משכירות	2,878	2,618
הוצאות הנהלה	4,923	3,827
-מימון	(641)	1,335
חלק בכלולות	1,132	(1,264)
רווח נקי	6,339	(5,112)
רווח למניה (ש"ח)	1.37	(1.14)
מחיר המניה (ש"ח)	17.01	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.09	
הון עצמי	39,104	
שווי שוק	27,800	

החברה מעורבת בפרויקטים לבנייה 429 יחידות דיור. ברנוביץ זקפה רווח של 5.5 מיליון שקל שהוא רובו של הרווח הצפוי מפרויקט נווה אבירים לבניית 96 יחידות דיור ש-96.7% ממנו כבר הושלמו, ורווח של 13.8 מיליון שקל מפרויקט של 154 יחידות דיור ו-3,520 מ"ר מסחרי באשדוד ש-80.9% ממנו הושלם.

צבר ההזמנות שבידי ברנוביץ מסתכם ב-261 מיליון שקל. בספטמבר '94 תחל החברה בבניית 382 יחידות דיור ו-1,350 מ"ר מסחרי בבית דגן, שבבנייתן הוקפאה עד לפיזור אי הבהירות בנוגע להפשרת קרקעות חקלאיות. בספטמבר '94 תתחיל החברה לבנות 80 יחידות דיור בפרויקט כוכב הצפון בת"א. ברנוביץ תקצה ללא תמורה 438 אלף אופציות לא סחירות לבעלי עניין, שיהיו ניתנות למימוש על פי אחת משלוש החלופות הבאות: מניה רגילה, 18 אג"ח מסדרה 1 בתנאים זהים לאלו בהן הונפקו ב-'92 או אופציה סחירה מסדרה 1 באותם תנאים בהם הונפקה ב-'92.

המנכ"ל המשותף, אריה ברנוביץ אינו מציין מה שווי ההטבה שמגלמת ההקצאה לבעלי עניין. ברנוביץ חתמה בתחילת אוגוסט על הסכם עם בעלי המניות האחרים בחברה כלולה לפיה ויתרה על כל זכויותיה בחברה למעט הלוואות בעלים, ובתמורה הפכו כל מניותיה בחברה למניות נדחות. בהסכם נקבע גם כי ברנוביץ תהיה זכאית לחלק מסכומי התביעה שהגישה החברה הכלולה נגד משרד הבינוי והשיכון. אם תזכה החברה הכלולה בתביעה על סכום של 10 מיליון דולר שהגישה נגד המרינה, יחולק הסכום על פי מפתח שנקבע בין הצדדים ותשמש בין השאר לפירעון ההלוואה שנתנה ברנוביץ לחברה הכלולה. עילת התביעה היא דרישת משרד השיכון מהחברה הכלולה לסיים עבודות באלפי מנשה. ההון העצמי של החברה מסתכם ב-12.9 מיליון דולר וממנו 34.6% מהמאזן. שווי השוק של החברה הוא 27.8 מיליון דולר, כלומר מכפיל ההון שלה הוא 2.1.

נפטא – הפסד בורסה של 7.6 מיליון שקל בשני

הפסד בורסה של 7.6 מיליון שקל ברבעון השני של '94 גרם לעלייה חזקה בהפסדי נפטא לעומת הרבעון המקביל ב-'93, למרות ירידה בהוצאות חיפושי נפט ל-1.8 מיליון שקל ברבעון השני של '94, בהשוואה ל-4.6 מיליון שקל במקביל ב-'93. עיקר הוצאותיה של נפטא, שהפכה לחברה מעורבת (44% בשליטת הממשלה) במאי '94, היו בקידוח בטקסס ארה"ב. הקידוח בטקסס, שבו השתתפה החברה הבת N.I.R בשיעור 20%, נכשל לאחר שהגיע לעומק של 13.1 אלף רגל. חלקה של נפטא בקידוח שנכשל ביוני '94 היה 370 אלף דולר.

מעורבותה של נפטא בקידוחים מעבר לים לא תמה בכך. החברה מנהלת מו"מ עם חברה אמריקאית ועם חברה מהמזרח הרחוק על הצטרפות לפרויקט של פיתוח שדה נפט וגז בקזחסטאן, בשיתוף עם ארגון הנפט הקווזי. נפטא שילמה 200 אלף דולר בעבור אופציה להצטרף לקידוח, ואם תממש את האופציה תשתתף בו בשיעור של 25% בהשקעה של 6 מיליון דולר. אם תבחר שלא לממש את האופציה, תהיה זכאית להחזר הסכום ששולם בעבורה.

נפטא	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
מכירות גז	1,293	1,658
דמי מפעיל	384	305
רווח גולמי	(287)	(2,890)
הוצאות הנהלה	670	661
הפסד תפעולי	957	3,551
הוצאות מימון	7,621	492
הפסד נקי	9,619	2,891
המחצית הראשונה	'94	'93
מכירות גז	2,754	3,596
-ידע גיאופיסי	310	3,196
דמי מפעיל	689	590
רווח גולמי	1,120	711
הוצאות הנהלה	1,214	1,232
הפסד תפעולי	85	521
הוצאות מימון	13,555	2,499
הפסד נקי	10,920	2,241
הפסד למניה (ש"ח)	0.49	0.17
מחיר המניה (ש"ח)	83.2	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.19	
הון עצמי	115,830	
שווי שוק	185,900	

הוצאות אחרות של החברה היו בסקר סייסמי ברישיונות מד חורה, מד אשדוד, מד תל אביב ומד יבנה – בהיקף של 619 ק"מ ובעלות כוללת של 750 אלף דולר. ביוני '94 קיבלה החברה הודעת סול ריסק לביצוע קידוח תמריר 3 ברישיון תמר, המתוכנן להגיע לעומק של 2,100 מ', בעלות של 4.7 מיליון דולר. נפטא העבירה 75% מזכויותיה לנפטא חיפושים, ועל כן תשתתף בקידוח בשיעור של 1.62%. נפטא שותפה ב-7.5% מקידוח דוד 1, ב-5% מקידוח ים יפו 1 וב-5% מקידוח ים מערב 1. חלקה של החברה בהם – 4.4 מיליון דולר בינואר-יוני '94 – הוון.

לנפטא תיק ניירות ערך שהסתכם ב-97.1 מיליון שקל, שגרם לה להפסד של 14.1 מיליון שקל במחצית הראשונה של '94. רוב התיק הושקע באג"חים צמודים למדד (62%), אג"ח צמוד דולר (17%) ונכסים לא צמודים שאת טיבם לא הבהירה החברה (21%). הכנסותיה של נפטא נובעות ממכירת גז בשדה זוהר בעיקר, המשווק לחברת מגל (10% בשליטת נפטא). נפטא מכרה 351 מיליון רגל מעוקב במחצית הראשונה של '94, לעומת 413 מיליון רגל בתקופה המקבילה ב-'93. מחיר הגז הממוצע לאלף רגל ירד קלות – ל-2.66 דולרים לעומת 2.68 דולרים במחצית הראשונה של '93. עלות הפקת הגז ירדה במחצית הראשונה של '94 ל-549 אלף שקל, בהשוואה ל-779 אלף שקל, כתוצאה מתהליך האוטומציה שבו החלה החברה ב-'93.

נפטא חיפושים: ממתינה לתוצאות בים יפו

ירידה בהוצאות לחיפושי נפט וגז הביאה לירידה בהפסדי נפטא חיפושים ברבעון השני של '94 ובמחצית הראשונה של השנה. נפטא חיפושים משתתפת ב-5% מקידוח ים יפו 1, שתקציבו הכולל 101 מיליון שקל. חלקה של נפטא חיפושים בקידוח במחצית הראשונה של '94 – 2.9 מיליון שקל – הוון. ים יפו 1 הגיע באוגוסט '94 לעומקו הסופי – 5,785 מטר – לאחר שבקידוח התגלו סימני נפט וגז בעומקים שונים. עם סיום הקידוח החל המפעיל, ישראמקו אינק, להתארגן לביצוע מבחני הפקה בקטעים שבין 4,892 מטר ל-5,032 מטר ובקטע שבין 5,195 מטר ל-5,330 מטר. מפעיל העסקה הוציא בתחילת אוגוסט דרישה להוצאה של 6 מיליון דולר ליצירת רזרווה תקציבית, עקב מחלוקת עם מס הכנסה לגבי חבות המס של קבלנים זרים המבצעים את הקידוח.

נפטא חיפושים	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
הוצאות חיפושים	133	12,616
-הנהלה וכלליות	141	136
-מימון	389	40
הפסד נקי	663	12,792
המחצית הראשונה	'94	'93
הוצאות חיפושים	453	20,411
-הנהלה וכלליות	281	297
-מימון	721	770
הפסד נקי	1,455	21,478
הפסד ליח"ש (ש"ח)	0.06	1.19
מחיר המניה (ש"ח)	75.5	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.04	
הון עצמי	21,620	
שווי שוק	43,800	

קידוח אחר שבו מעורבת נפטא חיפושים ב-5% הוא ים מערב 1, שתקציבו הכולל 73.2 מיליון שקל. חלקה של נפטא חיפושים בקידוח זה הוא 38 אלף שקל, שהוון. משתתפי עסקת נגב מד קיבלו מהמפעיל הודעת סול ריסק, לבצע את קידוח ים מערב 1 שברישיון מד יבנה לעומק של 5,400 מטר בתקציב משוער של 22.3 מיליון דולר בתוספת 3 עד 4 מיליון דולר, אם יידרשו מבחני הפקה. הקידוח יתבצע באמצעות אסדת הקידוח שמבצעת כעת את קידוח ים יפו 1. שותפות נפטא חיפושים החליטה להצטרף לים מערב 1 במלוא שיעור זכויותיה. עם זאת, אין ודאות כי מערכת הביטחון תאשר את הקידוח.

נכסיה של השותפות בסוף יוני כוללים נכסי נפט וגז בסכום של 4.1 מיליון שקל. היתרה היא אמצעים נזילים שהושקעו בבורסה. 50% מהמזומנים בניירות הערך של השותפות הצמודים למדד, 36% הצמודים לדולר והיתרה אינה צמודה.

לנפטא חיפושים יש ניירות ערך בסכום של 16 מיליון שקל, ותיק זה גרם לה להפסד של 929 אלף שקל במחצית הראשונה של '94 ו-400 אלף שקל ברבעון השני. ביוני '94 החליטו בעלי יחידות ההשתתפות על שינוי מועד פירוק השותפות – מסוף פברואר '97 לתקופה שלאחר סיום שבע השנים מיום הרישום של יחידת ההשתתפות למסחר. ביולי '94 התקבלה החלטה שלפיה יאוחדו יחידות ההשתתפות, כך שכל 10 יחידות השתתפות בנות 1 שקל ע.נ. הפכו ליחידה אחת בת 1 שקל ע.נ.

סינופסיס – שיפור תפעולי בשני

גידול בהוצאות המימון הריאליות של סינופסיס מחק שיפור תפעולי ברבעון השני. סינופסיס, המפעילה מרכז רפואי, הגדילה את הכנסותיה ב-2.4% לעומת הרבעון הראשון של השנה – ל-3.1 מיליון שקל. קיצוץ של 5.3% בהוצאות התפעול והמחזקה הגדיל את הרווח הגולמי של סינופסיס ל-59% ברבעון השני של '94, לעומת 55.6% ברבעון הקודם. הוצאות ההנהלה והכלליות שמרו על רמה של 1.2 מיליון שקל, כפי שהיה ברבעון הראשון של '94, וכתוצאה מכך עלה הרווח התפעולי ל-19.5% מהמחזור – לעומת 14.8% מהמחזור ברבעון הראשון של '94.

סינופסיס	באלפי שקלים	
שנת '94	רבעון II	רבעון I
הכנסות	3,129	3,054
רווח גולמי	1,846	1,698
הוצאות הנהלה	1,234	1,247
רווח תפעולי	611	452
הוצאות מימון	1,510	1,108
רווח נקי	(1,053)	(800)
המחצית הראשונה	'94	'93
הכנסות	6,183	5,637
רווח גולמי	3,544	2,727
הוצאות הנהלה	2,481	1,617
רווח תפעולי	1,063	1,110
הוצאות מימון	2,618	110
רווח נקי	(1,853)	562
רווח למניה (ש"ח)	(0.232)	0.088
מחיר המניה (ש"ח)	1.88	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.181	
הון עצמי	14,424	
שווי שוק	12,980	

סינופסיס הפסידה בבורסה 1.1 מיליון שקל ברבעון השני, לעומת הפסד בורסה של מיליון שקל ברבעון הראשון של '94. אבל בשל הוצאות מימון ריאליות של 415 אלף שקל ברבעון השני, בהשוואה ל-69 אלף שקל ברבעון הראשון של '94, לא הוביל השיפור התפעולי לשורת הרווח הנקי וסינופסיס סיימה עוד רבעון בהפסד. סינופסיס מחזיקה רישיון להפעלת מרכז רפואי, הכולל בית חולים בן 73 מיטות אשפוז בשלוש מחלקות – פנימית, שיקומית וכירורגית. בידיה גם זכויות בנייה ל-8,700 מ"ר על גג בית החולים, שאושרו על ידי הוועדה המקומית המחוזית לתכנון ולבנייה.

סינופסיס נמצאת בשלב הסופי של קבלת היתר בנייה, ולאחר קבלתו תקים פרויקט של דיור מוגן לקשישים, שיספק שירותי סיעוד שונים בהתבסס על שירותי בית החולים. בתחילת '94 הגיעה סינופסיס להסכם עם קופת החולים הכללית, שלפיו תמשיך לתת שירותים לקופה, תוך שיפור בתנאי התשלום המחירים. קופת החולים הכללית היתה הלקוח הגדול ביותר של סינופסיס ב-'93 – 29% מההכנסות.

בתזרים המזומנים של סינופסיס היה גירעון של 108 אלף שקל במחצית הראשונה של '94, לעומת גירעון של 67 אלף שקל בתקופה המקבילה ב-'93. ההפרש בין ההפסד הנקי לתזרים המזומנים נובע מהפסד בורסה לא תזרימי של 2.1 מיליון שקל ומגידול של 917 אלף שקל באשראי ללקוחות. התזרים הפרמננטי של החברה הסתכם בחציון הראשון ב-556 אלף שקל, בהשוואה ל-860 אלף שקל בחציון המקביל ב-'93. ההון העצמי של סינופסיס – 4.8 מיליון דולר – ממנו 55% מהמאזן, ושווי השוק של החברה הוא 5.4 מיליון דולר.

ישרס – שיפור בכל מגזרי הפעילות

שיפור בכל מגזרי הפעילות, ירידה בהוצאות המימון והטבת מס העבירו את ישרס לרווח ברבעון השני. הכנסותיה של ישרס משכר דירה ומהניהול גדלו ל-6.8 מיליון שקל, לעומת 6.7 מיליון שקל ברבעון הראשון. ירידה בהוצאות האחזקה הגדילה את הרווח מהשכרתם ל-4.2 מיליון שקל ברבעון השני של '94 לעומת 3.9 מיליון שקל בראשון.

נכסיה של ישרס כוללים מרכז מסחרי בקריית מוצקין, מרכז דימול ברמת גן, מגדל שלום בתל אביב וגן גלרים בכרמיאל, שכולל 6,200 מ"ר של מבנים מושכרים. ישרס וקופת הגמל המחזיקה בחלקים שווים בגן הגישו בקשה לתוספת בנייה של 6,000 מ"ר בגן.

ישרס	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
הכנסות	8,660	7,554
הוצאות מימון	960	3,540
הכנסות אחרות	(411)	5,691
רווח לפני מס	1,279	4,126
רווח נקי	1,590	3,007
רווח למניה (ש"ח)	0.49	0.98
המחצית הראשונה	'94	'93
הכנסות	17,350	14,675
הוצאות מימון	2,635	6,395
הכנסות אחרות	(1,199)	6,062
רווח לפני מס	1,361	3,284
רווח נקי	744	1,568
רווח למניה (ש"ח)	0.25	0.50
מחיר המניה (ש"ח)	71.57	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	3.36	
הון עצמי	169,000	
שווי שוק	213,600	

המגזר הבעייתי בישרס היה ברבעונים האחרונים מועדון נווה אביב בכפר שמריהו שהוא בית אבות ותיק יוקרה המתמודד עם אתרים מתחרים מודרניים יותר. כתוצאה מירידה בתפוסה פוחתו ההכנסות ל-1.8 מיליון שקל לעומת 2 מיליון שקל ברבעון הראשון של '94 אך ירידה חדה בהוצאות התפעול הביאה לרווח של 126 אלף שקל לעומת איזון ברבעון הראשון. ברבעון השני לא היו לישרס הכנסות ממכירת נכסים, ולעומת זאת גדלו הוצאות ההנהלה והכלליות ל-1.7 מיליון שקל, לעומת 1.4 מיליון שקל ברבעון הראשון של '94. על אף הגידול בסעיף זה גדלו רווחיה של ישרס ברבעון השני, משום שהוצאות המימון שלה קטנו למיליון שקל, לעומת 1.7 מיליון שקל, הודות לפערים בין המדד בגין למדד הידוע הצמצום נמשך בהלוואות מהבנקים. גם הפסדיה מהחזקתה במניות בית גיל הזהב (11%) הצטמצמו ברבעון השני ל-411 אלף שקל, לעומת 961 אלף ברבעון הראשון של '94.

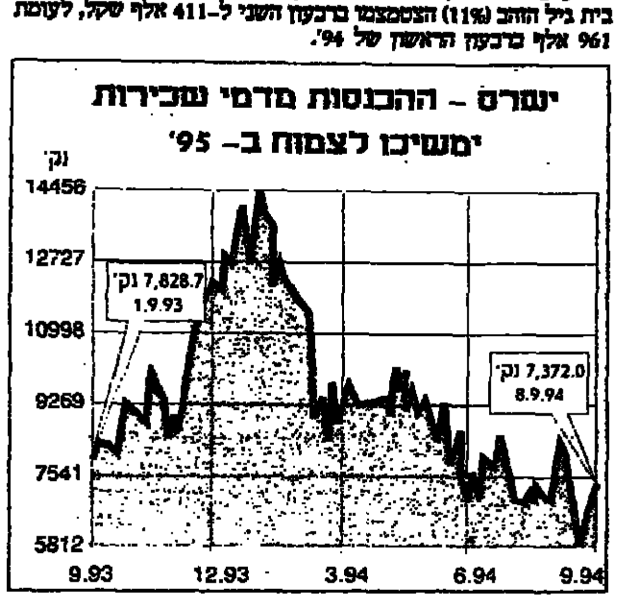

ישרס – ההכנסות מדמי שכירות ימשיכו לצמוח ב-'95

הטבה היתה גם בתוצאותיה של החברה המוחזקת רסקו (31%), שהניבה רווח ברבעון השני של '94 1.1 מיליון שקל, לעומת הפסד של 727 אלף שקל ברבעון הראשון של '94. חלקה של ישרס ברווחי המוחזקות היה ברבעון השני 126 אלף שקל, בהשוואה להפסד של 127 אלף שקל שהסבו רסקו והחברה מוחזקת האחרת המוחזקה ב-50% ומשכירה את מבנה לח בהר חוצבים בירושלים המושכר במלואו. במתחם לח מסתיים תהליך התכנון לבנייה של 45 אלף מ"ר, כולל מרתפים, לקראת קבלת היתרי בנייה.

במחצית הראשונה של '94 השקיעה ישרס 19.7 מיליון שקל ברכוש קבוע בעיקר בבניית הגן הטכנולוגי בירושלים, שישרס מחזיקה ב-74% ממניותיו. עבודות הבנייה של בניין מס' 1, ששטחו 10,000 מ"ר, הושלמו ותהליך השכרתו מצוי בעיצומו. להערכת החברה, האכלוס בפועל יתבצע בראשית '95. הבנייה בבניין מס' 4, שמשתרע על 6,000 מ"ר, עומדת בשלביה הסופיים. נוסף לשיפור ברווחי החברות המוחזקות נהנתה ישרס מהטבת מס של 185 אלף שקל, לעומת תשלום מס של 801 אלף שקל ברבעון הראשון של '94. ההון העצמי של ישרס 55.9 מיליון דולר ושווי השוק שלה 75.2 מיליון דולר.

ניו־יורק / 8.9.1994

שם החברה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור בכמויות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	116 20/128	-0.3	---	---	116 111/128	115 27/128	---	---	16 78/128	02 54/128	---	---	---	---	---	---
סאיטקס	20 3/4	3.1	20 1/2	20 3/4	20 3/4	19 7/8	163,600	3,394,700	26 7/8	15 1/4	-15	739.0	68.5	668.0	683.9	13
טבע	29 7/8	0.4	29 7/8	30	30 1/8	29 5/8	158,200	4,726,225	34 1/2	22 5/16	-1	738.0	68.5	542.0	1644.6	24
אי.סי.איי.	18	-1.4	18	18 1/4	18 3/8	17 3/4	386,700	6,960,600	28 1/2	14 3/4	-25	283.0	62.0	340.0	1369.7	22
ארונמיקס	5	0	4 1/2	5 1/4	5	4 7/8	60,000	300,000	14	2 1/4	-62	15.8	-0.1	8.8	30.0	---
אריוסופט	12	-3.0	12	12 1/2	12 3/4	12	6,100	73,200	19	6 1/4	-19	15.3	1.6	9.6	46.8	29
אורבוטק	9 5/8	-3.8	9 3/4	10 1/8	10 1/8	9 5/8	4,200	40,425	14 1/4	7 1/4	-30	42.5	5.9	102.0	122.8	21
איי.איי.אס	3 13/16	1.7	3 3/4	3 7/8	3 7/8	3 5/8	69,800	266,112	26	2 5/8	-85	75.0	5.2	98.0	53.1	10
איי.אס.גי.	3 1/2	0	2 7/8	3 1/2	3 1/2	2 7/8	800	2,800	11	2	-65	6.3	-3.3	4.4	17.5	---
אינטרפארם	16	0	---	---	---	---	---	---	20 3/4	16	-63	28.2	5.1	50.1	99.8	20
אלביט	27 3/4	6.7	26 1/2	27 3/4	27 3/4	27	6,900	191,475	44 1/4	17	-35	292.0	38.0	683.0	516.3	14
אלדין	8 1/8	-4.4	8 1/8	8 5/8	8 5/8	8	10,000	81,250	10 1/4	4	-4	10.3	1.8	5.5	34.7	19
אלסינט	2 1/2	5.3	2 3/8	2 1/2	2 1/2	2 3/8	47,700	119,250	5	1 3/4	-49	170.0	16.0	230.0	190.7	12
אלרון	11 7/8	10.5	11 1/2	11 7/8	12	11 3/4	20,600	244,625	21 1/4	8 1/2	-44	162.0	8.0	216.0	214.7	27
אס. סיסטמס	4	3.2	3 5/8	4	4	3 7/8	1,100	4,400	14	2 5/8	-71	6.9	-3.1	2.4	22.4	---
ארית	2 1/2	-9.1	2 1/2	2 3/4	2 5/8	2 1/2	4,500	11,250	6 1/2	1 5/8	-60	8.5	-3.5	17.3	20.2	---
אשד	15/16	15.4	13/16	15/16	15/16	7/8	3,800	3,562	3 1/4	5/8	-72	10.5	-0.7	8.8	9.4	---
בי.טי.אר	4 3/4	-5.0	4 3/4	5	5	4 3/4	6,600	31,350	19 5/8	3 1/2	-75	11.6	-0.1	18.4	26.7	---
ביוטכנולוגיה	2 7/16	0	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2 5/16	306,500	747,093	5 7/8	2	-54	23.4	-17.4	14.1	95.4	---
גילת	13 3/4	2.9	12 7/8	13 1/2	13 1/2	12 7/8	69,900	934,912	15	8	-1	32.6	5.0	20.4	112.0	23
די.אס.אס.איי.	6 7/8	-1.8	6 7/8	7 1/8	7 1/8	6 7/8	32,700	224,812	13 3/4	6 1/8	-47	38.0	1.8	66.1	49.0	27
הכשרת ישוב	14 1/2	0	14 1/2	15 1/2	14 1/2	14 1/2	100	1,450	30 1/4	10 1/2	-50	124.1	3.8	156.0	127.9	34
הלתקייר	2 3/8	0	2 5/16	2 1/2	2 7/16	2 5/16	36,500	86,687	3 1/4	1 3/4	-24	10.5	0.1	6.6	34.5	345
טימד רבעני	5 7/16	-3.3	5 1/4	5 5/8	5 5/8	5 1/4	17,400	94,612	24 1/2	3	-78	40.9	-2.3	23.6	60.8	-26
סי.די.י.	1 3/4	-12.5	1 3/4	2	2	1 3/4	1,100	1,925	4 1/2	1 3/4	-80	7.0	-0.1	2.0	13.9	---
מכונסמיקס	6 1/4	0	6 1/8	6 3/8	6 1/4	6 1/4	2,300	14,375	12 3/4	3 5/8	-30	30.5	-1.0	19.0	49.6	---
מלגרף	4 1/2	0	4 1/4	4 1/2	4 1/2	4 1/4	23,500	105,750	10	3 1/4	-55	7.3	-4.9	2.4	17.1	---
מלדמה	10 1/4	-2.4	10	10 1/4	10 1/2	9 7/8	68,300	700,075	18	8 1/4	-41	54.0	9.9	37.0	106.6	11
ישמק	1/2	0	1/2	9/16	1/2	1/2	5,600	2,800	2 9/16	7/16	-78	18.7	1.0	0.4	10.0	10
ברסל	9	-1.4	8 7/8	9 1/4	9	9	500	4,500	11 7/8	8 1/2	-12	13.7	2.4	74.5	22.4	9
לן-ום	9 1/2	2.0	9 1/4	9 5/8	9 5/8	9	99,300	943,350	12 3/4	6	-20	74.4	5.4	59.7	101.4	19
לייזר	5	-4.8	5	5 1/8	5 1/8	5	11,600	58,000	9 1/4	5	-47	9.0	3.3	36.0	29.6	9
לאופמיקס	9 5/16	0.7	9 1/4	9 1/2	9 5/16	9 1/4	8,500	79,156	18 1/2	5 1/2	-49	33.2	2.9	20.2	55.3	19
מג'יק	10	0	10	10 1/4	10 1/4	10	2,000	20,000	17 1/4	6	-27	15.7	2.0	18.3	40.5	20
מגל	5 7/8	-4.1	5 3/8	6 1/8	5 7/8	5 1/2	13,000	76,375	9 1/8	4 1/2	-28	13.2	0.5	12.2	27.8	50
מדיסאל	4 3/4	18.8	4	4 3/4	4 3/4	4	600	2,850	13 5/8	3 3/4	-60	5.8	-2.0	0.9	15.7	--
נייר חדרה	48 1/2	3.2	47 3/4	49 1/4	48 1/2	48	600	29,100	52	30 1/2	8	145.0	10.6	252.0	184.4	17
נקסוס	4 5/8	0	4 3/4	4 5/8	4 5/8	4 1/2	13,000	60,125	4 5/8	2 3/4	9	7.0	-0.6	0.4	32.6	---
סילוקום	4	-5.5	4	4 1/2	4 5/8	4	4,800	19,200	6	2 3/4	-6	6.2	0.1	1.3	16.0	160
מוש"פ	3 1/8	4.2	3 1/8	3 1/4	3 1/2	3 1/8	1,100	3,437	6	2	-34	10.2	-1.4	20.1	21.4	---
פידן	19/32	-5.0	17/32	5/8	19/32	19/32	3,100	1,840	1 15/16	1/8	-64	14.5	-0.9	7.5	16.1	---
עין לבנר	7 1/4	0	7	7 1/4	7 1/4	7 1/8	1,100	7,975	11 7/8	5 1/2	-30	25.0	2.9	97.1	23.3	8
פיברוניקס	1 7/16	9.5	1 1/4	1 7/16	1 7/16	1 1/16	13,000	18,687	3	11/16	54	1.7	-7.1	43.0	11.7	--
ראדא	4	3.2	3 7/8	4 1/8	4 1/8	3 7/8	20,500	52,000	10 1/8	2 1/2	59	13.0	0.2	33.0	22.3	111
רבוטמיקס	2 1/8	0	2 1/8	2 1/4	2 1/4	2 1/8	22,600	48,025	8 1/4	1 3/4	-73	0.5	-5.1	4.0	9.0	
ת.א.פ.	3 1/2	3.7	3 7/16	4 1/16	3 1/2	3 1/2	6,000	21,000	3 7/8	2 1/4	56	43.3	-3.7	123.7	86.8	--
תאת	3 7/16	-8.3	3 3/8	3 1/2	3 5/8	3 3/8	42,000	144,375	8 5/8	2 1/2	-50	11.0	4.7	16.2	30.4	6
חדו	6	-4.9	6	6 3/8	6 3/8	6	2,100	12,600	8 5/8	4 1/2	27	17.6	1.9	34.2	81.6	32
תדיראן	24 1/4	1.0	24 1/4	24 5/8	24 3/8	23 5/8	165,100	4,003,675	26 1/2	14 1/2	-2	208.0	28.2	781.0	495.6	17
אמפל	9	0	---	---	9 1/8	9	14,800	133,200	13 1/8	6 3/4	-21	173.0	5.6	77.0	233.8	45
אלקטריק פיור	7 1/8	9.6	6 3/4	7 1/4	7 1/4	7	15,100	107,587	14 1/4	5 1/2	-37	71.5	-1.2	1.5	56.4	47
אינדיגו	18	-1.4	18	18 1/2	18 1/2	18	15,700	252,600	20 1/4	12	10	79.0	25.0	37.6	430.0	--
אפי	23 3/4	-5.1	23 1/2	23 3/4	24	23	84,500	1,964,625	25	13 1/8	39	92.5	16.2	97.4	287.9	29
ויאוסק	10 3/4	0	10 5/8	10 3/4	10 7/8	10 5/8	198,700	2,136,025	15	6 7/8	-28	90.9	-61.0	41.5	316.0	---
די.אס.פי.	24	0	23 1/2	24 1/4	24 1/2	23 1/4	105,600	2,534,400	24 1/4	12 1/4	52		---	-	[illegible]	
ישראמקו	2 7/16	-2.9	2 7/16	2 5/16	2 1/4	2 1/16	44,000	90,750	2 11/16	1 7/8	---	21.2	3.3	4.7	44.9	14
מרקורי	10 1/4	5.1	9 3/4	10 1/4	10 1/4	9 3/4	80,700	827,175	21 5/8	7	-41	15.2	2.9	16.4	116.8	40
ספיאנס	3 3/4	15.4	3 1/2	4	4	3 1/2	201,600	756,000	23 1/4	3 1/4	-83	28.9	-6.1	40.0	46.0	7
פי.אי.סי.	28 1/4	2.2	28 1/4	29	28 1/4	28 1/4	3,900	112,125	54 1/2	25 1/4	7	307.0	48.4	65.7	140.5	11
קומברס	10 1/8	0	9 7/8	10 1/8	10 3/8	9 7/8	56,900	576,117	15 3/8	8	32	93.1	12.7	93.3	202.[illegible]	78
קרן ישראל	14 5/8	-1.7	---	---	14 7/8	14 5/8	6,700	89,125	20 1/2	11	--					

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. [illegible]

מפעולות המי"ל בחיפה

קורסים והשתלמויות

בית-הספר למנהלים שלוחת חיפה והצפון

- קורס ניהול למנהלי/ות לשכה ועוזרי/ות מנכ"ל (P.A) — שלב א: 72 שעות לימוד החל מ-11.10.94; שלב ב: 78 שעות לימוד, החל מ-25.10.94
- קורסי אנגלית
  - יסודות השפה למנהלים — 56 שעות לימוד, החל מ-17.10.94
  - קורס מתקדם למנהלים — 48 שעות לימוד, החל מ-17.10.94
  - אנגלית עסקית — 54 שעות לימוד, החל מ-22.11.94
- בניית מערך ביטוח נכון למפעל/בית עסק — 40 שעות לימוד, החל מ-20.10.94
- ניהול יצוא/יבוא וסחר בינלאומי — 300 שעות לימוד, החל מ-25.10.94
- ערבית שימושית עסקית — 112 שעות לימוד, החל מ-1.11.94
- קורס שיווק יישומי — 60 שעות לימוד, החל מ-7.11.94
- ניהול רכש וחומרים – בסיסי — 170 שעות לימוד, החל מ-15.11.94
- קורס מתקדם בניהול מערכות לוגיסטיות — 240 שעות לימוד, החל מ-15.11.94
- קורס במשפטים — תכנית מודולרית בת 400 שעות לימוד, החל מ-29.11.94 (כל נושא בן 40 שעות)
  בין הנושאים * יסודות המשפט * דיני עבודה * דיני ביטוח לאומי וביטוח פנסיוני * דיני נזיקין * דיני חוזים * דיני אישות * דיני חברות * דיני מקרקעין וחוק הבנייה * משפט עסקי * דיני מסים.

30 שנות [illegible]

- ניהול חשבונאי פיננסי – למנהלים ובעלי עסקים — סדנה מודולרית בת ארבעה מפגשים 12, 19, 24, 31 באוקטובר 1994
- ביקורת פנימית הלכה למעשה — 12.10.94
- חידושים בדיני עבודה — 13.10.94, 10.11.94
- הדרכה עם תוצאות — 17.10.94
- ניתוח דו"חות כספיים - למנהלים ללא רקע חשבונאי — 18.10.94
- חוק מס ארגון וחוק ביטוח בריאות ממלכתי — 20.10.94
- הכנה להנפקה בבורסה בארץ ובחו"ל - למה וכיצד? — 26.10.94

המרכז הישראלי לניהול

סניף חיפה והצפון: טל. 04-640678, 04-662218, 03-6957202, פקס. 04-662905, 03-6953104

גרין פיתוח תוכנה (1990) בע"מ

בהתאם לסעיף 25 ג. לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ניתנת בזאת הודעה בדבר תיקון טעות סופר בתשקיף.

ניתנת בזאת הודעה כי בתשקיף החברה מיום 31 באוגוסט, 1994 נפלה טעות סופר כדלקמן: בעמ' 2 לדוחות הכספיים של גרין מחשבים בע"מ, בפסקה הרביעית, במקום המילים: "רכישה מצד קשור", צריך להיות: "רכישת רכוש קבוע".

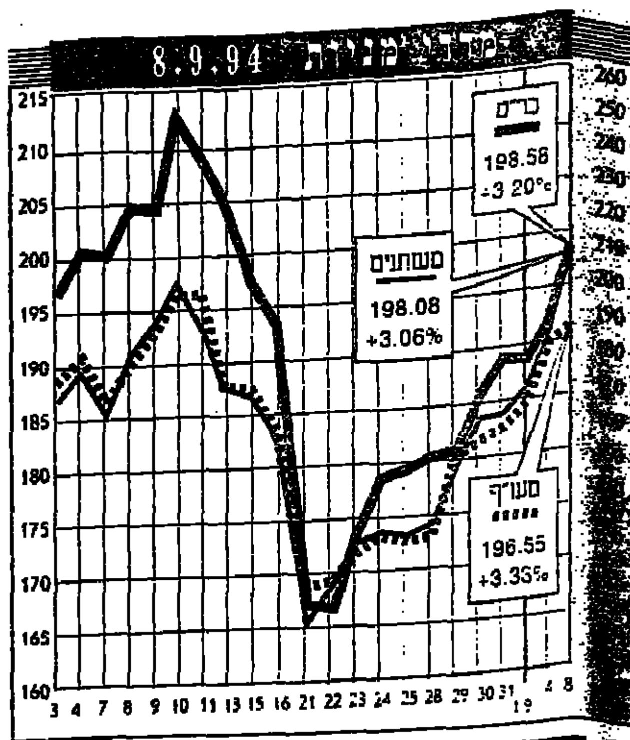

מדדי מניות

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	195.45	3.11%	6.69%	-27.65%	-33.94%
ברים	198.58	3.20%	5.26%	-38.03%	-43.41%
משתנים	198.08	3.06%	7.55%	-20.92%	-26.97%
מעו"ף	196.55	3.33%	7.85%	-19.78%	-26.75%
אופציות כללי	139.82	6.37%	9.97%	-60.58%	-64.01%
אג"ח להמרה כללי	187.27	1.43%	2.06%	-15.35%	-22.70%
בנקים מסחריים	212.15	2.62%	7.88%	-16.57%	-23.82%
בנקים למשכנתאות	219.32	3.61%	6.24%	-18.14%	-25.25%
חברות ביטוח	236.40	3.64%	3.35%	-32.08%	-37.98%
מסחר ושירותים	182.99	2.42%	5.54%	-28.95%	-35.12%
נדל"ן וחקלאות	183.13	3.03%	5.92%	-35.53%	-41.13%
חברות תעשייה	196.35	3.12%	6.62%	-24.90%	-31.42%
חברות להשקעה	214.66	4.05%	8.28%	-31.79%	-37.72%
חיפושי נפט	155.57	1.43%	6.01%	-42.81%	-47.78%
מקבילה	266.78	2.41%	4.00%	-43.41%	-48.33%

מדדי איגרות החוב

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	139.53	0.46%	0.99%	9.02%	-0.45%
כללי ממש.	139.14	0.48%	1.08%	9.31%	-0.19%
צמוד למדד ממש.	139.43	0.50%	1.32%	10.20%	0.63%
צמוד ונסחר מט"ח ממש.	140.79	0.40%	-0.87%	2.20%	-6.68%
כללי קונצרניות	141.81	0.29%	0.36%	6.88%	-2.40%
צמוד למדד קונ.	141.14	0.33%	0.39%	7.54%	-1.81%
צמוד ונסחר מט"ח קונ.	149.92	-0.16%	0.07%	-1.25%	-9.83%
מק"ם	118.15	0.17%	0.23%	6.17%	-3.05%
גליל	119.66	0.30%	0.47%	4.74%	-4.35%
צמוד ממש. 0-2 שנים	137.23	0.22%	0.28%	11.57%	1.88%
צמוד ממש. 2-5 שנים	138.95	0.30%	0.96%	11.61%	1.91%
צמוד ממש. 5-7 שנים	141.27	0.41%	0.94%	11.22%	1.56%
צמוד ממש. 7-10 שנים	144.90	0.71%	1.85%	9.44%	-0.07%
צמוד ממש. 10-15 שנים	139.74	0.92%	2.72%	7.24%	-2.08%

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
[illegible]	99.73	15.25%	7
944	99.54	15.00%	13
954	99.30	14.50%	20
1014	99.02	14.85%	26
1024	99.15	11.00%	33
1034	98.52	14.60%	40
1044	98.29	14.30%	47
1114	98.00	14.60%	54
1124	97.96	13.00%	61
1134	97.62	13.80%	68
1144	97.30	14.25%	75
1154	96.98	14.60%	82
1214	96.92	13.70%	89
1224	96.55	14.30%	96
1234	96.25	14.50%	103
1244	96.07	14.25%	110
115	95.71	14.65%	117
125	95.46	14.65%	124
135	95.23	14.60%	131
145	95.04	14.40%	138
215	94.66	14.80%	145
225	94.46	14.60%	152
235	94.24	14.60%	159
245	93.99	14.60%	166
315	93.67	14.80%	173
325	93.67	14.80%	180
415	92.48	14.70%	208
515	91.57	14.60%	236
555	90.61	14.60%	264
715	89.37	14.70%	299
815	88.40	14.75%	327
915	87.22	14.78%	362

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב־%
1	קוסמק	-8.1%
2	אלקוית 2	-7.1%
3	לחות גליל	-2.6%
4	דפרון 2	-2.0%
5	נורדן מכנו	-1.6%
6	הומסטיין	-1.5%
7	אמה 2	-1.4%
8	ישראלום 1	-0.6%
9	אלה	-0.5%
10	דנדור	0.1%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	שם האג"ח להמרה	פרמיה ב־%
1	איילון א' *	-3.4%
2	יפאורה	-3.2%
3	בל"ל מחשבים	-2.1%
4	לה ומיזל	-1.8%
5	בנק הספנות א	-1.2%
6	תאי"פ 2	-0.5%
7	יצוא 4	0.0%
8	דרבן	0.3%
9	עלית 5	0.4%
10	אסותא 1	0.6%

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	קמאל אופ' א	83.2%
2	קוסמק אופ' 1	-57.5%
3	סל אופ' 1	-50.2%
4	חופית אופ' 1	30.2%
5	יונה אופ' 1	30.0%
6	קוסקס אופ' 1	25.2%
7	חלשונות אופ' ב	25.0%
8	סקודוס אופ' 1	24.0%
9	אלוני אופ' 1	23.8%
10	ריגום אופ' 2	23.8%

אג"ח ממשלתיות

מספר שנים לפדיון	תשואה שנתית (צמוד)	תשואה שנתית (ברוטו)
0 – 3	0.3	2.0
3 – 5	1.0	2.4
5 – 7	1.2	2.6
7 – 10	1.3	2.8
10 – 13	1.6	3.1
13 – 17	1.8	3.2

אצלנו, אופציות מעו"ף נראות אחרת...

החברה המרכזית מציעה לך לרכוש אופציות על מדד המעו"ף בדרך המקצועית היעילה והאטרקטיבית ביותר!

כשאתה עומד להשקיע באופציות על מדד המעו"ף, אתה חייב לעשות זאת בדרך המקצועית והיעילה ביותר.
בשוק דינמי כמו היום אתה חייב שגורם מנוסה ומקצועי יטפל בהשקעה שלך בצורה אחראית ואישית.
החברה המרכזית מעניקה לך את כל הכלים להוציא את המקסימום מההשקעה שלך ברכישת אופציות על מדד המעו"ף.

- אפשרות להעברת הוראות משעה 09:00 עד 16:00 ברציפות
- מסחר רציף ומהיר המאפשר לך לשנות או לבטל הוראה בזמן אמת
- קבלת מידע על ביצוע מיידית
- צוות מקצועי ומנוסה ברמה הגבוהה ביותר
- תוכנה מיוחדת העומדת לרשות הלקוחות בכל עת
- יעוץ בבניית אסטרטגיה להשקעה במספר אופציות במהלך המסחר

פטור מעמלות א' ביצוע

פטור מעמלות במימוש

לפרטים לפנות למחלקת מעו"ף: 03-5194111

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

חדש! נפתח סניף בחיפה!

לירז תרכוש 77% מפי־קיי־איי תמורת 1.2 מ' ד'

לירז תרכוש מידי קרנות הון סיכון אמריקאיות 77% ממניות התוכנה האמריקאית PKI, תמורת 1.2 מיליון דולר. PKI עוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק מוצר תוכנה המיועד למערכות ניהול ייצור בתחום התעשייה. עד כה מכרה החברה האמריקאית את התוכנה לכ־780 לקוחות. מחזור המכירות השנתי שלה מסתכם בכ־6.5 מיליון דולר, והיא עדיין אינה רושמת רווחים.

אריה קילמן, מנכ"ל לירז, מסר אתמול ל"הארץ" כי החברה תרכוש בהדרגה את מרבית מניותיה של PKI ותיקח לידיה את ניהולה. "בכוונתנו להרחיב את מערך השירותים השיווק הקיים של החברה האמריקאית, ולשפר את המוצר. לצורך כך בכוונתנו להשקיע עד כ־500 אלף דולר נוספים ב־PKI, במטרה לפתח רשת שיווק עולמית למוצרי החברה האמריקאית ולשאר מוצרי לירז".

רכישה זו מצטרפת לרכישה נוספת שביצעה לירז לפני כחודשיים. אז רכשה לירז 75% מחברות התוכנה בריטיות, תמורת 300 אלף דולר. החברות בשוודר הן חברות תוכנה הפעולות באנגליה ובסינגפור, שבבעלותן כמה מוצרי תוכנה בתחום התקשורת, במיוחד במגזר הבנקאי. מחזור המכירות השנתי של החברות מוערך ב־1.3 מיליון דולר. להערכת לירז, שתי עסקות אלו יחד יעזרו לחברה להרחיב את מערך השיווק הבינלאומי שלה.

לירז הרחיבה במחצית הראשונה של 94' את היקף פעילותה, והוא הסתכם בכ־30.6 מיליון שקל. זוהי עלייה של כ־48% לעומת התקופה המקבילה. אבל החברה סיימה את המחצית הראשונה של 94' בהפסד של 707 אלף שקל, לעומת רווח של כ־2.6 מיליון שקל בתקופה המקבילה. הפסד זה נגרם בעיקר כתוצאה מירידת ערך תיק ניירות הערך של החברה ומירידה בשיעור הרווחיות הגולמית שלה, הנובעת מעלייה בשכרם של אנשי המחשבים במשק בתקופה זו.

על פי הנתונים ביום ראשון השבוע, לירז נסחרה לפי שווי שוק של 23.1 מיליון דולר, המבטא מכפיל של 46.

גלקום משקיעה בעסקי התקשוב

גלקום תקים חברה בת בבעלותה המלאה, שתיקרא גלקום מערכות תקשוב ותעסוק בתחומי מערכות התקשוב.

גלקום רואה בתחום התקשוב תחום אסטרטגי חדש, ובכוונתה לעסוק בפיתוחו תוך כניסה לשותפויות עם חברות תקשורת, חברות תוכנה וגופים פיננסיים, שיספקו לחברה הבת כלי מימון ייחודיים, בהגדרת מערכות התקשוב.

לדברי ספי אריה, יו"ר גלקום, "מדובר בכניסה לתחום עיסוק חדשני וייחודי, שמניב לגלקום רווחים גבוהים בדרגות גבוהה לטווח ארוך. בכוונתנו להשקיע בפעילות זו בשנתיים־שלוש הקרובות למעלה מ־10 מיליון שקל. מחצית עד שליש מהיקף ההשקעה ימומנו על ידי מקורות עצמיים של החברה, והשאר ימומן על ידי חברות נוספות בתחומי המחשבים והתקשורת, שיוכלו לתת ערך מוסף לפעילות החברה החדשה".

לגבי הקשר בין פעילות זו לבין השקעתה של גלקום באוקי דוק, הוסיף אריה "כי אוקי דוק תסייע לגלקום המימון הפעילות החדשה, ותעמיד לרשותה מימון בתנאים נוחים שלא ניתן להשיג היום בשוק. עד סוף השנה יבינו בשוק את הפוטנציאל הטמון בפעילות זו, ואת תרומתה למניותיה של גלקום".

ז'נס – בלעדיות שיווק לחברה יפאנית

ז'נס קוסמטיקס תייצג בלעדית את חברת הקוסמטיקה היפאנית השנייה בגודלה בעולם, בתחום השיווק הישיר – פולה. ז'נס קוסמטיקס הודיעה, כי חתמה על מכתב כוונות ליבוא השבה בלעדית של מוצרי פולה, ובשלב זה אין באפשרותה להעריך את השפעת ההסכם שייחתם על תוצאות פעילות ז'נס. מהנהלת החברה נמסר, כי כבר מתחילת '95 יתחילו שתי החברות בפעילות משותפת.

ז'נס הציגה ברבעון השני של השנה עלייה של 62% בהיקף מכירותיה, ובמקביל עלייה של 43% ברווחיות התפעולית לתקופה זו, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. נכון ליום חמישי האחרון נסחרה ז'נס לפי שווי שוק של 11.4 מיליון דולר, המבטא מכפיל של 20.8.

דיקה תרכוש מלאי נוסף בכ־2.5 מ' ש'

דיקה החלה במו"מ לרכישת פעילותה העסקית של חברה העוסקת בתחומים חופפים לאלו שבהם היא עצמה פועלת, בתחום הציוד הטכני הבטיחותי. מדובר בעיקר ברכישת המלאי של החברה האחרת ולא ברכישת התחייבויותיה. היקף העסקה המוערך הוא 2.5 מיליון שקל, שישולמו בעשרה תשלומים ב־94'–95'. מחזור הפעילות של החברה הנרכשת בשנה האחרונה הסתכם בכ־18 מיליון שקל.

דיקה העוסקת בייצור ובשיווק אלקטרודות לריתוך חשמלי, בשיווק אביזרי ריתוך ובפיתוח וייצור מכונות לניקוי וציפוי תוכים, מציגה במחצית הראשונה של 94' עלייה בהיקף המכירות וברווחיות הגולמית. אלא שעלייה בהוצאות המחקר ופיתוח והמימון שרשמה החברה בכ"ע, הותירה אותה עם רווח נקי של כ־1.5 מיליון שקל, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

נכון ליום ראשון האחרון נסחרה דיקה לפי שווי שוק של 19.2 מיליון דולר, המבטא מכפיל של 17.5.

ברעד – בניינים מניבים במנהטן

ברעד רכשה במשותף עם חברה אמריקאית שני בנייני מגורים במנהטן המכילים 26 דירות ושתי חנויות המושכרות תמורת כמיליון דולר. דמי השכירות השנתיים של שני הבניינים לאחר ניכוי ההוצאות החלות על המשכירים ותשלום לניהול הנכס, מסתכמים כיום בכ־130 אלף דולר.

לצורך רכישה זו הקימה ברעד חברה בת אמריקאית בבעלותה המלאה. הרכישה נעשתה על ידי ג'ק אטיאס מניו יורק, שהתחייב לנהל את הבניינים בחמש השנים הקרובות. עד כה שילמו שתי החברות האמריקאיות תשלום ראשון בסך 100 אלף דולר.

עסקה זו היא צעד נוסף במסגרת הרחבת תחומי פעילותה של החברה לנוכח ירידת המודים בענף התשתית שבו עוסקת ברעד מיום היווסדה.

ברעד הוקמה כחברה לביצוע עבודות תשתית, עפר ופיתוח, אלא שעם כניסתם של מתחרים רבים לענף נפגע תחום פעילות זה כבר במשך 93', וברעד החלה מתפשטת לתחומי עיסוק שונים. בין השאר נכנסה לפעילות בתחומי גידול יערים, ולענף האקולוגיה.

ביום ראשון האחרון נסחרה ברעד לפי שווי שוק של 13.1 מיליון דולר. ההון העצמי של החברה נכון לסוף המחצית הראשונה של 94' הסתכם בכ־7.2 מיליון דולר.

שקד – פרויקט בהיקף של כ־28 מ' ש'

שקד זכתה באמצעות חברה נכדה, שבשליטתה המלאה, במכרז של קופת חולים מכבי, להקמת מרפאות של הקופה באילת. היקף כספי של העבודות שהוזמנו הוערך ב־28 מיליון שקל, והפרויקט מתוכנן להסתיים ברבעון האחרון של 96'. הפרויקט כולל מתקנים, חדרי ניתוח, מרפאה, חדרי מכונות, מחלקות סיעודיות ויחידות דיור מוגן.

תראה – אושרה מערכת ניהול איכות

תראה קיבלה את אישור מכון התקנים הישראלי כי מערכת ניהול איכות של החברה הנכדה, תראה הנטלי אינטרנשיונל, שבה מחזיקה תראה ב־65%, עומדת בדרישות התקן הישראלי ובדרישות התקן הבינלאומי.

הפח תשקיע 300 א' ש' במולה סנטר

הפח תשקיע 300 אלף שקל במולה סנטר, תמורת 3.3% מהונה של החברה. מולה סנטר עוסקת במתן שירותי קוסמטיקה והדרכה בתחום היופי והטיפוח ובמכירת שירותי טיפוח ויופי משלימים. כמו כן עוסקת מולה סנטר ביבוא, ייצור, שיווק ומכירה של מוצרי יופי וטיפוח, בעיקר קוסמטיקה ואיפור.

היקף מכירותיה של מולה סנטר הסתכם ב־93' בכ־6.37 מיליון שקל. הפח מסרה כי מדובר בהשקעה לטווח ארוך, ולהערכתה לא תהיה לרכישה זו השפעה מהותית על עסקי החברה.

הודעות וניתוחים

גלית חמי

וילאר: ציוד ב־950 א' ש' מבעל עניין

וילאר תרכוש באמצעות החברה הבת ט.ז. בינוי ונכסים ציוד בניין בהיקף של 950 אלף שקל. הציוד הכולל תבניות ליציקת תקרות ומגדלים לתמיכת תקרות, גשרים ועוד, יירכש מידי חברת מבני פלס, חברה בשליטה מלאה של בעל עניין בוילאר.

שווי הציוד נקבע לפי ערכו המופיע בספרי החברה.

אלקטרה צריכה: כ־6.5 מ' ש' לבכירים

אלקטרה צריכה תקצה למנכ"ל החברה, אליעזר בן משה, 100 אלף אופציות ולתשעה בכירים נוספים בחברה יוקצו 245 אלף אופציות נוספות. לרפאל פרידמן יוקצו 40 אלף אופציות, לשאול לוי יוקצו 35 אלף אופציות, לדניאל ולקינר, לאהוד לוריא ולאברהם כבכי יוקצו 30 אלף אופציות לכל אחד, ולקלוד הולץ, מיכאל סטלה, ישראל עברון ולדן אבירם – 20 אלף אופציות כל אחד. סך הכל יוקצו 345 אלף אופציות ללא תמורה, המהווים 1.97% מהחברה.

הערך הכלכלי של כל אופציה על פי נוסחת בלק ושולס, נכון לשער המניה ב־15 באוגוסט '94 היה 18.73 שקל. כלומר שווי ההקצאה מסתכם בכ־6.5 מיליון שקל.

האופציות שיוקצו ניתנות להמרה, כאשר מחיר המימוש יקבע לפי מחיר הממוצע של שערי המניות בחודשים יוני יולי '94, בניכוי 15% ובתוספת הפרשי הצמדה למדד. על פי חישוב זה, היה מחיר המימוש לכל אופציה אתמול – 13.4 שקל.

האופציות יוענקו בשתי מנות, וינתנו למימוש בתום שנתיים ממועד קבלת המנה הראשונה ועד תום ארבע שנים ממועד קבלת המנה הראשונה.

סיני תשקיע 1.5 מ' ש' בשומרה

סיני תרכוש מיליאור חצי מניות של החברה הבת, שומרה חברה לביטוח, תמורת ערכן הנקוב המסתכם בכ־1.5 מיליון שקל. שומרה היא חברת ביטוח בעלת רישיון לביטוח רכב. לאחרונה ביקשה סיני אישור להרחבת תחומי פעילותה של החברה בענף הביטוח.

סיני הנפיקה לראשונה לציבור בפברואר '94 והחלה להיסחר כחודשיים לאחר מכן, לכשהושג הסדר פיזור. מלבד שומרה מחזיקה סיני בסוכנות לביטוח, בחברת הביטוח האיטלקית כרונו אסקולי, ובחברת הביטוח יעקבי.

שלג דורשת את ההלוואה חזרה

שלג שהעמידה לחברת גיאו־בר הלוואה של 2.5 מיליון שקל, באמצעות החברה הבת ליפו, תובעת חזרה את סכום ההלוואה המסתכם יחד עם הקרן בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ל־2.9 מיליון שקל.

לטענתה של שלג, התביעה הוגשה לאחר שנתגלעו בין ליפו לבין גיאו־בר חילוקי דעות בנוגע למועד פירעון ההלוואה. לבקשת ליפו, במעמד של צד אחד, נתן בית המשפט המחוזי בתל־אביב צו עיקול זמני מוגבל לסכום של 2.9 מיליון שקל, על הנכסים, הכספים והזכויות של גיאו־בר ושל בנימין ברכה.

סופר אמאיל – דיווידנד של 966 א' ש'

סופר אמאיל תחלק דיווידנד של 966 אלף שקל, המהווים 23% למניה. היום הקובע יהיה 18 בספטמבר '94. יום חלוקת התשלום נקבע ל־12 באוקטובר '94.

תפן – דיווידנד בשיעור של 25%

תפן תחלק דיווידנד ביניים בשיעור של 25%, בהיקף של כ־594 אלף שקל. היום הקובע לחלוקת הדיווידנד יהיה 18 בספטמבר '94. יום התשלום נקבע ל־18 באוקטובר '94.

הבורסה נותנת ארכה להגשת דו"חות

ויראומטריקס קיבלה ארכה להגשת דו"חותיה הכספיים לרבעון השני של השנה עד ל־15 בספטמבר '94. פורמולה קיבלה ארכה עד ל־18 בספטמבר ובוני תיכון עד ל־15 בספטמבר.

גלבוע – בוטל המסחר ביום א' האחרון

עקב טעות במסחר במניית גלבוע, החליטה הבורסה לני"ע לבטל את המסחר שהתקיים במניה ב־4 בספטמבר '94. מסיבה זו לא התקיים גם אתמול מסחר במניה. המסחר במניה יחודש שוב ביום ראשון הקרוב, 11 בספטמבר '94. שער הבסיס למסחר במניה יהיה 465, ועם הפתיחה המסחר תותר תנועה בלתי מוגבלת.

דו"חות כספיים

יצוא – ירידה תלולה ברווחי אבן וסיד

ירידה ברווחי החברה הבת, בנק ירושלים, וכלוקה ברווחי החברה המוחזקת רדימיקס, היא שגרמה לצמצום ברווחי יצוא ברבעון השני של '94. התוקתה של יצוא בבנק ירושלים הכניסה לה 732 אלף שקל ברבעון השני של 94', לעומת 1.1 מיליון שקל במקביל, כתוצאה מירידה של הרווח מפעולות רגילות, ל־2.6 מיליון שקל, לעומת 3 מיליון שקל במקביל ב־93'. ירידה זו נובעת מגידול של 16.5% בהוצאות התפעוליות, בשל בדיקת האפשרות להרחיב את פעילותו של בנק ירושלים, העוסק בעת במתן הלוואות לדיור לקראת הפיכתו לבנק מסחרי.

יצוא	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
הכנסות	1,512	2,201
הוצאות הנהלה	717	790
הוצאות מימון	251	(9)
רווח נקי	672	1,512
רווח למניה (ש"ח)	0.07	0.16
המחצית הראשונה	'94	'93
הכנסות	3,651	5,024
הוצאות הנהלה	1,441	1,268
הוצאות מימון	123	(310)
רווח נקי	2,310	4,866
רווח למניה (ש"ח)	0.24	0.42
מחיר המניה (ש"ח)	17.95	
הון שווי למניה (ש"ח)	0.87	
הון עצמי	109,900	
שווי שוק	171,600	

גורם נוסף לירידה ברווח מפעולות הרגילות היה פער של 0.4% לרעת המדד הידוע ברבעון השני של 94', לעומת פער חיובי של 1.1% ברבעון המקביל ב־93'. העלייה התוקה של המדד ברבעון השני שחקה את היתרות הכספיות של הבנק, ועל כן את הרווח המימוני. השפעה זו קוזזה על ידי ירידה חדה בהיקף ההפרשות לחובות מסופקים.

יצוא השקיעה בבנק ירושלים 30 מיליון שקל ביוני 94', באיגרות חוב לא סחירות הניתנות להמרה למניות, במטרה לשפר את הלימות ההון של הבנק ולאפשר את הרחבת פעילותו. חלקה של יצוא בחברה המסונפת רדימיקס קטן ברבעון השני של 94' ל־780 אלף שקל, לעומת 1.1 מיליון שקל במקביל ב־93', על אף שהרווח הנקי של רדימיקס גדל ברבעון השני של 94' ל־4.3 מיליון שקל, לעומת 4 מיליון שקל במקביל ב־93'. מכירותיה של רדימיקס, העוסקת יחד עם החברה הבת אבן וסיד (50%) בייצור בטון מובא ומוצרי מחצבה לענף הבנייה והתשתית, גדלו ברבעון השני ל־81.8 מיליון שקל לעומת 61.6 מיליון שקל במקביל ב־93'. הרווח הגולמי שלה הסתכם ב־10 מיליון שקל (12.2% מהמחזור), לעומת 6.2 מיליון שקל במקביל (10.1% מהמחזור).

הוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של רדימיקס גדלו ל־6.6 מיליון שקל ברבעון השני של 94' (8.1% מהמחזור), בהשוואה ל־5.8 מיליון שקל במקביל ב־93' (9.5% מהמחזור) הרווח התפעולי שלה נסק ל־3.3 מיליון שקל (4.1% מהמחזור), בהשוואה ל־391 אלף שקל במקביל (0.6% מהמחזור). השיפור ברווח התפעולי של רדימיקס נשחק כתוצאה מעלייה בהוצאות המימון שלה ל־1.8 מיליון שקל, לעומת 271 אלף שקל במקביל ב־93'.

לחברה היו הכנסות אחרות, שיו"ר יצוא אינו מסביר את מהותן, בסך 1.3 מיליון שקל לעומת מיליון שקל במקביל. השורה התחתונה ברדימיקס הושפעה מירידה חדה בחלקה ברווחי החברה הבת, אבן וסיד, ל־1.8 מיליון שקל – לעומת 3.7 מיליון שקל במקביל ב־93' – שנבעה מירידה בביקוש לחומרי מחצבה בשל ירידה בתקציב למרוקים של סלילת כבישים.

הוצאות המימון של יצוא במחצית הראשונה של 94' כוללות הפסד של 547 אלף שקל מירידת שווין של מניות בנק ירושלים, המוחזקות כרכוש שוטף. יצוא רכשה אותן בעלות של 1.7 מיליון שקל בינואר יוני 94'. לעומת זאת היו ליצוא הכנסות מימון משויקת עודף ההתחייבויות הדולריות שלה, בסכום של 23.1 מיליון שקל.

ההון העצמי של יצוא הוא 56.5 מיליון דולר. סכום זה מהווה 56.4% מהמאזן. לחברה גירעון של 23.7 מיליון שקל בהון החוזר, שיכוסה בספטמבר 94' עם קבלת 30 מיליון שקל בעקבות הנפקה של 1.486 מיליון מניות לבעלת השליטה כנה שובל. יצוא הקצתה ללא תמורה 180 אלף אופציות לארבעה דירקטורים, תמורת 15.7 שקל צמוד למדד אפריל 94'. היות שיצוא נסחרת במחיר של 18.4 שקל נכון לאתמול, מגלמת ההקצאה הטבה של 486 אלף שקל לדירקטורים.

יורם גביזון

אנגל בנייה – הפסדים חדים בבורסה

מכירותיה של אנגל בנייה גדלו ברבעון השני של 94' לעומת הרבעון המקביל של 93', וגילו יציבות בהשוואה לרבעון הראשון של השנה, אולם הוצאות מימון גבוהות בסך 8 מיליון שקל גרמו להפסדים בחברה.

אנגל	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
הכנסות	46,827	24,750
רווח גולמי	6,805	3,196
הוצאות הנהלה	2,597	1,190
רווח תפעולי	4,208	2,006
הכנסות מימון	(8,007)	211
רווח נקי	(3,338)	864
המחצית הראשונה	'94	'93
הכנסות	103,631	55,574
רווח גולמי	15,449	3,636
הוצאות הנהלה	4,243	2,348
רווח תפעולי	11,206	4,288
הוצאות מימון	14,126	1,045
רווח נקי	(2,267)	1,489
רווח למניה (ש"ח)	(0.22)	0.16
מחיר המניה (ש"ח)	6.30	
הון שווי למניה (ש"ח)	0.87	
הון עצמי	39,434	
שווי שוק	63,000	

החברה מציינת בסקירתה, כי עודפי נזילות שהושקעו בחלקם בבטוחות סחירות הביאו לה הפסדים ניכרים המשתקפים בדו"חות הכספיים לרבעון השני של 94'.

ההפסד של החברה בחציון מסתכם ב־2.267 מיליון שקל ונובע מהפסד מני"ע.

הרווח הגולמי של החברה במחצית השנה הסתכם בכ־15.44 מיליון שקל לעומת 6.64 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד (גידול של 133%), והרווח מפעולות רגילות הסתכם בכ־11.2 מיליון שקל לעומת כ־4.29 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד (גידול של 261%).

ההכנסות מעבודות הסתכמו במחצית בכ־103.6 מיליון שקל לעומת כ־55.57 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד (גידול של 186%), ובכ־137.87 מיליון שקל ב־93' כולה.

הוצאות הנהלה והכלליות הסתכמו בכ־4.24 מיליון שקל במחצית לעומת כ־2.35 מיליון שקל בתקופה המקבילה, וכ־7.36 מיליון שקל בכל שנת 93'. בתקופה זו גייסה בבורסה החברה הבת, אנגל מרכזי מסחר, כ־18 מיליון שקל ברוטו בהנפקת אג"ח ואופציות.

החברה הבת העוסקת בתחום מבני התעשייה להשכרה ממשיכה ליזום פרויקטים מסוג זה באיזורים שונים ברחבי הארץ.

בחודש יוני השנה זכתה החברה במכרז של מנהל מקרקעי ישראל לבניית 42 קוטג'ים בגבעת מכוש בכרמיאל. היקף הפרויקט במחירי מכירה הינו כ־20 מיליון שקל, עלות הקרקע ופיתוחה 4.6 מיליון שקל.

לאחר תאריך הדו"חות זכתה החברה הבת ב־4 פרויקטים נוספים בהיקף כולל משוער של כ־150 מיליון שקל במחירי מכירה. בסוף הרבעון השני ב־94', השקיעה החברה 44.2 מיליון שקל בפקדונות לזמן קצר ו־31.4 מיליון שקל בבטוחות סחירות, לעומת 57.4 מיליון שקל בפקדונות לזמן קצר ו־51.4 מיליון שקל בסוף 93'.

קיטון זה בסך 33 מיליון שקל מוסבר על ידי גידול במזומנים בסך 5.8 מיליון שקל, גידול בהשקעות בעבודות ובבניינים בסך של כ־7.5 מיליון שקל, גידול במלאי מקרקעין בסך של כ־7.5 מיליון שקל, ומירידת שווי הבטוחות הסחירות של החברה.

הרכוש הקבוע גדל ב־8.86 מיליון שקל בעיקר בגין ההשקעה בקניון אורות.

רכוש אחר גדל בסך של כ־1.11 מיליון שקל בגין הוצאות ההנפקה בחברה הבת, אנגל מרכזי מסחר. סך ההתחייבויות השוטפות הינו 99.2 מיליון שקל. זהו קיטון של 9% (10.2 מיליון שקל) לעומת סוף שנת 93'.

התשלומים וההטבות למנהלים הסתכמו ב־1.67 מיליון שקל הכוללים סך של כ־393 אלף שקל בגין הקצאת כתבי אופציה סדרה 2 לעובדים שאינם בעלי עניין.

צבי רבין

מנדלסון – ירידה קלה בגולמי ובנקי

חברת מנדלסון שומרת על יציבות במכירות ברבעון השני 94' לעומת הראשון, ורושמת גידול קל במכירות לעומת המקביל ב־93'. את הרבעון מסיימת החברה בירידה קלה ברווח – 1.1 מיליון שקל לעומת 1.4 מיליון שקל ברבעון המקביל. היקף המכירות בחציון הראשון של השנה הסתכם ב־62 מיליון שקל לעומת 53.8 מיליון שקל בחציון המקביל אשתקד – גידול של 15.5%. המכירות ברבעון השני של השנה עלו ב־14.5%, והסתכמו ב־30.6 מיליון שקל לעומת 26.7 מיליון שקל במקביל. הרווח הגולמי בחציון גדל אף הוא ב־2.3 מיליון שקל, ב־20% לעומת התקופה המקבילה.

מנדלסון	באלפי שקלים	
הרבעון השני	'94	'93
מכירות	30,601	26,731
רווח גולמי	6,709	6,635
הוצאות הנהלה	1,040	900
רווח תפעולי	2,648	2,849
הוצאות מימון	719	575
רווח נקי	1,163	1,380
המחצית הראשונה	'94	'93
מכירות	62,164	53,881
רווח גולמי	13,802	11,479
הוצאות הנהלה	2,201	1,816
רווח תפעולי	5,027	3,825
הוצאות מימון	1,179	842
רווח נקי	2,317	1,983
רווח למניה (ש"ח)	0.17	0.15
מחיר המניה (ש"ח)	4.90	
הון שווי למניה (ש"ח)	0.37	
הון עצמי	33,800	
שווי שוק	64,900	

ברבעון השני של 94' עמד הרווח הגולמי על כ־6.7 מיליון שקל (21.9%) לעומת 6.6 מיליון שקל (24.8%) ברבעון המקביל אשתקד. הרווח מפעולות במחצית השנה המדווחת עלה ב־1.2 מיליון שקל – כ־31.4% לעומת מחצית השנה המקבילה.

החברה לא רשמה שינויים מהותיים בהוצאות שיווק, מכירה, הנהלה וכלליות, והן נשמרות ברמת ה־14.1% בשני החציונים הכלולים בדו"ח הכספי. ב־93' היוו ההוצאות האלה 13.3% מההכנסות. השינויים העיקריים בסעיפי הנכסים מתחילת השנה הם קיטון בלקוחות בכ־2 מיליון שקל והגידול במלאי בכ־2.7 מיליון שקל כתוצאה מרכש מלאי בחו"ל במחירים נוחים, והצטיידות לצורך ביצוע הזמנות ספציפיות עוד ב־94'.

במחצית הראשונה היה לחברה תזרים מזומנים חיובי מפעולות בסך של 1.2 מיליון שקל לעומת תזרים שלילי בחציון המקביל אשתקד בסך 2.8 מיליון שקל, שנבע בעיקר מגידול מהותי במלאי וירידה בזכאים. בחציון הראשון של 94' היתה ירידה בחובות לקוחות בסך של 1.6 מיליון שקל, גידול במלאי בסך 2.69 מיליון שקל וקיטון בהתחייבויות לספקים בסך 1 מיליון שקל. היקף האשראי הממוצע לזמן קצר בתקופת הרווח היה כ־9 מיליון שקל מבנקים, כ־24 מיליון שקל מספקים וכ־38 מיליון שקל ללקוחות.

צבי רבין

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

בקצרה

שיעור האבטלה בבלגיה עלה באוגוסט ל־14.7%, לעומת 14.2% ביולי ו־14.1% באוגוסט בשנה הקודמת.

רישום מכוניות חדשות בצרפת עלה באוגוסט ב־18.9% לעומת החודש המקביל אשתקד.

פשיטות רגל של חברות בצרפת ירדו בפברואר ב־5.6% לעומת ינואר, אבל עלו ב־3.8% לעומת פברואר '93.

שיעור האבטלה באירלנד ירד באוגוסט ל־16.8%, לעומת 16.9% ביולי ו־17.7% באוגוסט בשנה שעברה.

שיעור האבטלה במערב גרמניה שב ועלה באוגוסט, אחרי חודשיים של ירידות.

ג'ונסון את ג'ונסון הסכימה לרכוש את יחידת הדיאגנוסטיקה הקלינית של איסטמן קודאק תמורת 1.01 מיליארד דולר. העסקה תעשה את החברה לשלישית בגודלה בענף הדיאגנוסטיקה בעל המכירות בסך 14 מיליארד דולר, ונראית כניסיון נוסף של החברה לגוון את עצמה מעבר לפרמצבטיקה.

שדולת הבננות בארצות הברית ביקשה הגנה מפני הסכם של האיחוד האירופי המעניק ל־4 מדינות באמריקה הלטינית העדפה ביצוא לאירופה לעומת מדינות אחרות.

ארצות הברית החליפה את יפאן במשק התחרותי ביותר זו הפעם הראשונה מאז 1985, בעיקר על חשבון אמריקנים מן המעמד הבינוני, ואילו מדינות אירופה נשארו במקום או ירדו בדירוג.

ועדה של האיחוד האירופי תומכת בהצעת הנציבות האירופית ש־10 מתוך 12 חברות האיחוד יצמצמו את הגירעונות התקציביים שלהן ויקצצו בחוב הממשלתי.

גנבות גדולות התגלו בחברת המחשבים הצרפתית בול

פאריס (בלומברג). היומן דיילי טלגרף, שציטט את השבועון לה קנאר אנשנה, מסר כי מאות מחשבים חסרים במלאי של חברת המחשבים הצרפתית הממשלתית הענקית מאשין בול. המחשבים החסרים, שמשקלם הכולל הוא 600 טונות, כוללים דגמים שהוצאו משימוש והחברה רכשה אותם בחזרה כדי לא להציף את שוק המחשבים המשומשים. אך המחשבים לא הגיעו ליעדם.

שני מנהלים הואשמו

לדברי העיתון, הרשויות חוקרות את הנושא, ועד כה הואשמו כמה אנשים, כולל שני מנהלים בחברת בול, ו־15 עובדים פוטרו מבלי שניתן לכך פרסום.

חברת בול מסרה ביולי כי צימצמה את ההפסד הנקי שלה ב־57% במחצית הראשונה של השנה, ל־843 מיליון פראנק (150 מיליון דולר).

בנטון מרחיבה את עסקיה במגזר המזון

מאת חולה ליבוטמה

גרופו אי היא חברה בת של בנטון במגזר המזון, בבעלות משותפת עם משפחת לוצ'אלי קחר לשת על ייקבי יינות פראי, גרופו אי אמורה לחתום בחודש הבא על הסכם עם ראקלי, חברה מגי־לה בצפון איטליה במגזר הגלידה והדברי מאפה. שתי החברות יקימו חברה משותפת כשלמשפחת ראקלי 30% מההון המשותף.

גרופו אי אמורה להרחיב את עסקיה משיווק יינות וקפה בעיקר למוצרי מזון איטלקיים טיפוסיים באיטליה ומחוצה לה.

גרופו אי תשווק גם ישירות לצרכנים קפה שנטחן לפי בקשה ברשת חנויות שייפתחו בתוך שלוש השנים הבאות לא רק באיטליה אלא גם בארה"ב וביפאן. שיטת שיווק מוצרי המזון תתבסס על השיטה הנהוגה לגבי שיווק מוצרי ההלבשה של בנטון, המבוססת על הסכמי זיכיונות.

מנכ"ל ברטלסמאן קורא לרפורמה בחוק התקשורת הגרמני

כדי לאפשר לחברה אחת להחזיק בבעלות מלאה בערוץ טלוויזיה

גוטרסלו, גרמניה (בלומברג). היומן הגרמני הנדלסבלאט מסר אתמול כי מארק ווסנר, מנכ"ל חברת התקשורת וההוצאה לאור ברטלסמאן, קרא לרפורמה בחוק התקשורת הגרמני, שתאפשר לחברה אחת להחזיק בבעלות מלאה על ערוץ טלוויזיה.

בראיון אמר ווסנר כי הקשיים שאליהם נקלע באחרונה ערוץ הטלוויזיה הגרמני פוקס המשדר את הצורך ברפורמה. לדבריו, "הבעלות יוזמת" היא תנאי מוקדם להצלחתם של ערוצי טלוויזיה כמו RTL, SAT ופוקס.

ערוץ פוקס, שהחל לפעול ב־1993 אך לא זכה להצלחה רבה עקב שיעורי צפייה נמוכים, הוכרז כפושט רגל במארס, לאחר שכמה מהשותפים המקוריים בערוץ נסוגו מההשקעה בו.

באוגוסט רכשה חברת האחזקות של איל התקשורת רופרט מרדוק 49.9% ממניות הערוץ והבטיחה להשקיע בין 200 מיליון מארק (129 מיליון דולר) ל־300 מיליון מארק, כדי להשיב את החברה לרווחיות. ברטלסמאן שמרה על הנתח המקורי שהיה לה בחברה – 29.9%.

קיה מוטורס תקים חברה חדשה בשותפות עם בוש

סיאול (בלומברג). חברת קיה מוטורס, יצרנית המכוניות השנייה בגודלה בדרום קוריאה, מסרה כי תקים החודש, בהשקעה משותפת עם חברת רוברט בוש הגרמנית, חברה לייצור חלקי רכב אלקטרוניים.

55% מהבעלות על החברה, אוטומוטיב סיסטם טקנולוג'י אנד אלקטרוניקס, יהיו בידי קיה מוטורס, 40% בידי בוש ו־5% בידי קיה אלקטרוניק סיסטם, חברה־בת של קיה מוטורס.

פקידים בכירים בקיה מסרו כי החברה החדשה תייצר יחידות בקרה חשמליות למנועי בנזין, חיישנים המסייעים להפחתת הפליטה ולשיפור היעילות הנדרשות.

לדבריהם, מפעל בעיר טג'און שבמרכז דרום קוריאה יתחיל לייצר ב־1996, בעת שבה ייכנסו לתוקפן התקנות על רמות פליטת מותרות בארה"ב.

הייצור יורחב לאחר מכן ויכלול שקיות אוויר, מתקנים נגד נעילת הבלמים, תיבות הילוכים אוטומטיות ויחידות בקרה אלקטרוניות למנועי דיזל.

פקידים בכירים בקיה צופים כי יושקעו 62.5 מיליון דולר להרחבת הייצור, ו־20 מיליון דולר נוספים יושקעו בפרויקטים למחקר ופיתוח.

סן־מיגל מהונג קונג מקווה להתאוששות השנה

הונג קונג (בלומברג). מבשלת השיכר הגדולה ביותר בהונג קונג, סן מיגל ברוארי הונג קונג, מסרה כי היא מקווה להתאושש השנה מהקשיים שאליהם נקלעה.

הרווח אחרי מס של החברה ירד ל־32.2 מיליון דולר הונג קונג (4.2 מיליון דולר) ב־1993, לעומת 52.5 מיליון דולר ב־1992 ו־91.8 מיליון דולר ב־1991, בעיקר עקב גדילת התחרות העזה של בירה מיובאת.

"אנו רוצים להאמין כי אנו עומדים בפני שיפור", אמר מנכ"ל המבשלה, סטיוארט מקגרגור. "אני סבור שיכולנו לבנות בסיס מוצק ולחזק את נתח השוק שלנו". הוא סירב למסור נתונים מדויקים לגבי תחזית הרווחים המבוקרת.

הנתח של מבשלת סן מיגל בשוק הבירה בהונג קונג ירד בעת ל־45%–50%, בהתאם לאומדן שבו נעשה שימוש, לעומת 70% ב־1986.

החברה, הממוקמת בשליטת חברת הענק הפיליפינית לייצור מזון ומשקאות סן מיגל, נקטה בחודשים האחרונים גישה אגרסיבית יותר להגנה על נתח השוק שלה. בסוף יוני הוציאה החברה לשוק מוצר חדש – בלו אייס ביר – ויצאה במערכת פרסום חדשה לבירה זאת.

מקגרגור אמר כי מכירות הבירה החדשה, המיועדת לשוק ה"יאפי", בולט הצלחה שעלתה בהרבה על הציפיות, אך סירב למסור פרטים נוספים.

ארטיסופט שיווקה את צומת התקשורת ה־2 מיליון

מאת אבי בליזובסקי

חברת ארטיסופט האמריקנית, יצרנית תוכנת רשת התקשורת המקומית לנטסטיק, שיווקה באוגוסט את תוכנת התקשורת ה־2 מיליון שלה.

לנטסטיק, שהוכרזה ב־1987, פותחה בשבע שפות, והיא מותקנת כיום בלמעלה מ־340,000 אתרים ברחבי העולם. היא מיועדת בעיקר לעסקים קטנים ובינוניים.

במהלך שלוש השנים האחרונות זינקו מכירותיה של ארטיסופט ב־72%, ובעקבות זאת כלל אותה השנה כתב העת "פורצ'ן" ברשימת 100 החברות בעלות שיעור הצמיחה הגבוה ביותר (מדורגת ב־85 ברשימה). מכירות החברה בשנת הכספים שהסתיימה ב־30 ביוני הגיעו ל־107.4 מיליון דולר, והרווח הנקי שלה ל־94' הגיע ל־13.6 מיליון דולר.

מניות החברה בבורסה שמעבר לדלפק עלו מאז יולי 93' ב־145%, ושווי השוק של מניותיה הוא 202 מיליון דולר.

ברשימת החברות בעלות שיעור הצמיחה הגבוה ביותר של כתב העת "פורצ'ן" כלולות רק חברות ציבוריות הקיימות 3 שנים לפחות, ומכירותיהן השנתיות עולות על 50 מיליון דולר.

שבב המחשבים המהיר בעולם

מייגארד, מסצ'וסטס (ע"ת). חברת דיגיטל הציגה אמש את שבב המחשבים המהיר שבעולם, המסוגל לעבד יותר ממיליארד הוראות בשנייה.

השבב החדש, AXP 21164 ALPHA, הוא גם השבב בעל העוצמה הרבה ביותר הראשון השובר את מחסום המהירות של 300 מגאהרץ, מסר נשיא דיגיטל, רוברט פאלמר. מחשב אישי ממוצע מגיע לכ־66 מגאהרץ.

דיגיטל, חברת המחשבים השלישית בגודלה בארה"ב, מנסה עתה לשים קץ להפסדים שהצטברו במשך שנים ליותר מ־3 מיליארד דולר, באמצעות הצגת מוצרים חדשים.

החברה שמרכזה במדינת מסצ'וסטס מסרה, כי השבב החדש פועל במהירויות שהיו אפשריות בעבר רק במערכות גדולות כמו מחשבי־על יקרים.

בהשוואה למתחרים המהירים ביותר, עולה מהירותו של אלפא פי שניים על זו של מיקרו־מעבדים כגון פנטיום, פאואר פי.סי. ו־MIPS, מסרה החברה. שבבים מתוצרים אלה מופעלים כיום במחשבים אישיים ובתחנות־עבודה.

חברות הברוקרים בוול סטריט יקצצו במענקים לעובדיהן

מאת חיים הברוזקי

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). חברות הברוקרים מריל לינץ', ליהמן ברדרס ופרודנשל סקיוריטיס יקצצו במענקים שהן נותנות לעובדיהן בשיעור של 25%–30%, כך מסר אתמול העיתון "וול סטריט ג'ורנל".

הקיצוץ במענקים בא על רקע שנה לא טובה אותה מסיימים חברות הברוקרים והבנקים להשקעות בוול סטריט. בימים אלה עוסקים מנהליהם של חברות הברוקרים והבנקים להשקעות בעבודת ההכנה לקראת מתן המענקים. אלה ימים מלאים במתח בכל הדרגים בחברות הללו.

בחברות של וול סטריט לא מרגישים במיוחד מפני עזיבת עובדים על רקע הקיצוץ במענקים, משום שהשוק כולו נמצא כעת בהאטה על רקע הצמצום הרב במספר ההנפקות וירידת האטרקטיביות של שוק המניות מאז תחילת השנה.

סלקו מובילה במגזר הטלוויזיה הצבעונית באיטליה

מאת חולה ליבוטמה

סלקו – המובילה בין יצרני הטלוויזיה הצבעונית באיטליה – סיימה זה עתה תהליך של רהארגון, כך מסר מאוריו בורטולוסי, הנשיא החדש שנבחר באחרונה בישיבת מועצת המנהלים של החברה.

לדברי בורטולוסי עומד עכשיו לרשות החברה הון בסך 185 מיליארד לירטה (117 מיליון דולר) לפיתוח ולהרחבת החברה. מקור ההון הוא בחלקו מהבנקים הנושים, וחלקו מגבלת הון שבבעלות רשות המחוז והחלק מניות שבידי 700 העובדים. יתר המניות בשליטת ג'אן־מאריו רוסיניולו.

איי־טי־טי מתמקדת בטווח הארוך

רכישתה את מדיסון סקוור גרדן אינה מובנת למומחים רבים

New York Times

אנליסטים ומשקיעים מגרדים את ראשיהם בתמיהה מאז שזוהתה חברת איי־טי־טי כמשתתפת רצינית בהצעות המחיר לאחד מן הנכסים הזוהרים ביותר של עולם הבידור.

לגבי רבים מהם העסקה של איי־טי־טי יחד עם קייבלוויז'ן סיסטמס לרכישת מדיסון סקוור גרדן, שעליה נמסר ב־28 באוגוסט, מערפלת את חזון עתידה של איי־טי־טי.

"השאלה של מיליארד דולר אינה מדוע הם מנסים לקנות את הגרדן, אלא מה הם מנסים לעשות בתוך כל התהליך הזה", אומר ג'קסון בלקסטוק, אנליסט לניירות ערך העוקב אחרי החברה בשביל רוגלדסון, לופקין את ג'נרט. "הדבר שאנשים חוששים ממנו הוא שיש להם הרבה כסף והם עושים את זה רק לשם עשייה, וזה לא יוסיף דבר למטרותיהם".

אינטרנשנל טלפון אנד טלגרף, איי־טי־טי, הייתה ידועה פעם בשם "המכונה של ג'נין", בשל המגוון של יותר מ־250 חברות שונות שאסף הרולד ג'נין בשנות ה־60 וה־70 תחת המטרייה של איי־טי־טי, עבדה בשנים האחרונות קשה כדי לצמצם את התמקדותה.

עד להודעה על הרכישה לא אמרה איי־טי־טי דבר בציבור על הצעת הרכש שלה לגרדן. אבל אין ספק שהיא מודעת לשאלות ולחששות הללו ועושה בכל יכולתה להסביר מדוע היא משלמת במזומן 600 מיליון דולר ממחיר העסקה, פי 6 מן המזומנים שמשלמת השותפה שלה, כדי לעמוד במחיר של 1.075 מיליארד דולר שדרש סמנר רדסטון, היו"ר של ויאקום בעלת הגרדן.

במסיבת עיתונאים אמר ראנד אראסקוג, היו"ר של איי־טי־טי, שבטווח הקצר לא תוסיף הרכישה של הגרדן הרבה לאיי־טי־טי במונחים של רווח, ולמעשה תהיה לה השפעה שלילית קלה על התשואה על ההון של החברה.

אבל הוא טען שבטווח הארוך זו תהיה השקעה טובה. הוא הצטער כאשר רמז לו שזו השקעה מסוכנת.

"לפני ארבע שנים אמרתי שבידור ושעות הפנאי הם תחום אחד שאנחנו עתידים להיכנס אליו", אמר. "אנחנו חושבים שזה מתאים לפעילות מלונות שרתון שלנו ומעניק לנו גישה חדשה עם שותף חזק. הרמז שזו בנסה הוא עלבון".

בכל זאת אומרים כמה אנליסטים העוקבים אחרי החברה במשך שנים רבות שהרכישה נראית משונה מעט.

כאשר הם מתבוננים באיי־טי־טי הם רואים חברה בעלת כמעט 300,000 עובדים שהרוויחה בשנה שעברה 913 מיליון דולר על הכנסות בסך 22.8 מיליארד דולר.

העסקה של איי־טי־טי יחד עם קייבלוויז'ן סיסטמס לרכישת מדיסון סקוור גרדן, שעליה נמסר ב־28 באוגוסט, מערפלת את חזון עתידה של איי־טי־טי. השאלה אינה מדוע הם מנסים לקנות את הגרדן, אלא מה הם מנסים לעשות בתוך כל התהליך הזה

הם רואים חברה שמאז 1979, כאשר אראסקוג החליף את ג'נין בתפקיד היו"ר והמנכ"ל, מכרה נכסים בסך 6–8 מיליארד דולר, כולל החלק האחרון שנותר לה בעסקי הטלפונים.

הם רואים חברה בעלת 750 מיליון עד מיליארד דולר במזומן ורצון להעביר את פעילותה במה שהם היום 3 סוגי עסקים שונים: ביטוח ושירותים פיננסיים, ייצור ובתי מלון.

מה שהם לא רואים הוא כיצד פטריק יואינג, מארק מסייה או אולם הספורט המפורסם ביותר בעולם מתאימים לתערובת הזאת, בעיקר במחיר כמעט כפול מזה שאנליסטים קבעו לפני שישה חודשים במחיר המירבי שתוכל העסקה להביא.

אין סינרגיות גדולות עם עסקיה של איי־טי־טי

"הנושא של מדיסון סקוור גרדן אינו הביטוי מנקודת המבט שלנו, פרט לכך שנראה שלקייבלוויז'ן אין מספיק מזומנים והאיי־טי־טי עשירה בהם", אומר ג'ק קלי, אנליסט בגולדמן זאקס. "אני לא רואה כל סינרגיות גדולות עם עסקיה הנוכחיים או עם ניסיונה של איי־טי־טי, אבל זו עשויה להיות הזדמנות השקעה מעניינת מאוד".

מכיוון שקשה להביא שיאריג ימכור פוליסות ביטוח של שרתון שלנו ומעניק לנו גישה חברת הביטוח הרטפורד בעונת הקיץ, ומסייה לא יעבור ככל הנראה לפעילות הייצור של איי־טי־טי, נראה שהפוטנציאל שרואה איי־טי־טי בגרדן קשור כולו עם רשת המלונות שרתון שלה.

בשנה שעברה הכבישה שרתון רגל לעסקי ההימורים כאשר רכשה את דזרט אין פרופרטיס בלאס וגאס והדייעה על כוונתה לפתוח קזינו של שרתון במוזאמביקה שבמדינת מיסיסיפי.

רק לפני חודשים אחדים הודיעה שרתון שהיא מתכוונת לבנות 750 מיליון דולר לבניית מלון וקזינו של 3,000 חדרים ליד דזרט אין. וזה ששני הנכסים יחד יהוו "מרכז נופש ובידור ענקי".

אראסקוג לא דן באפשרויות של קשרים עם נכסים אלה של איי־טי־טי.

במקום זאת הוא התמקד בצורך לקצץ בעלויות ולהגביר את השימוש בגרדן, גם שנראה שהוא מאמין שלא נוצל עד תום. לדברי אנליסטים, אם מאמצים אלה יצליחו הם עשויים להגביר במהירות את הרווחיות.

"יותר יש לתיאטרון פאראמונט ולמגרש 700 ימי אירועים בשנה", אמר מארק גאנים, נשיא חברת ייעוץ לספורט. "כרגע הם מנצלים כ־300 ימים. יש אפשרות גדולה להגביר את השימוש. אבל הערך הגדול הוא במה שהגרדן יכול להיות, לא במה שהוא".

לדברי גאנים כדי לעשות את השימוש הטוב ביותר בנכסים הוא צופה שאיי־טי־טי תקשור את האיכות של הגרדן בתחום הספורט והבידור אל פעילות שרתון בכל העולם.

"קרוב לוודאי שהגרדן הוא חברת ניהול הבידור המוכרת ביותר בעולם, אבל היא מעולם לא ניצלה זאת", אומר גאנים.

"עם הגיבוי הפיננסי של איי־טי־טי תהיה לגרדן היכולת לרכוש או לנהל מרכזי כנסים, אצטדיונים ומגרשים מקורים בכל רחבי העולם, וכן פעילויות של מזון ושירות. זה עסק של מאות מיליוני דולר לשנה".

בטווח הארוך, לדברי גאנים, "זה עסק מעולה בשביל איי־טי־טי. אבל זה משחק ארוך טווח".

אולם ייתכן שלוול סטריט לא תהיה הסבלנות להמתין. מניותיה של איי־טי־טי, שנסגרו בכל פעם בשמה של החברה צץ ועלה בקשר למשא ומתן על הגרדן, ירדו באחרונה ב־18 דולר למניה.

המרכז הישראלי לניהול (מי"ל)

ארגון המנהלים בישראל

קורס ייחודי

עסקים עם מדינות ערב

6 מפגשים בימי ה' אחה"צ, החל מ־3.11.94, בת"א

בין הנושאים:

■ מאפיינים עיקריים בכלכלת מדינות ערב ■ קשרי מסחר עם ירדן ■ שותפות עסקית בין משקיעים מקומיים וישראלים בשטחי האוטונומיה ■ התארגנות המכס הישראלי לאור עידן האוטונומיה ■ מדינות המפרץ - פוטנציאל לשיתוף פעולה עסקי ■ התרבות העסקית במדינות ערב ובשטחים - קוים ייחודיים

הקורס נערך בשיתוף התאחדות התעשיינים בישראל

השתלמות

תפקידי הדירקטור

הלכה ומעשה –

כשירות, חובות, אחריות וסמכות, תגמול

5 מפגשים בימי ה', החל מ־20.10.94, בת"א

בין המשאים:

■ משולש הכוחות בחברה: הדירקטוריון, ההנהלה ובעלי המניות ■ נושאי המשרה בחברה ■ מסמכי היסוד, פקודת החברות ■ הגנת המשקיע ■ דיווחים לרשות ני"ע ■ האחריות הפלילית של הדירקטור ■ חובת אמונים ■ המבקר הפנימי והדירקטוריון ■ ביטוח ושיפוי נושאי משרה ■ סמכות הדירקטוריון ■ חוק ני"ע ותקנותיו ■ פירוק חברות ■ הדירקטור מקרב הציבור (דמ"צ) ■ הבורסה ועבודתה ■ מבקר חיצוני ■ תהליך הנפקת ני"ע ■ תגמול דירקטורים.

קורס ייחודי למנהלות

נשים בתפקידי ניהול

12 מפגשים בימי ד', החל מ־11.94-..., בת"א

בין הנושאים:

■ מבוא לתורת הניהול ■ הפסיכולוגיה של האשה ■ תהליך קבלת החלטות בשיתוף ■ אסטרטגיות לקידום נשים בארגונים ■ דרכי התמודדות עם מצבי לחץ ■ .M.B.O - ניהול ממוקד מטרות ■ תקשורת בסגנון החלטי ■ ניהול משא ומתן ■ התמודדות עם מצבי ביקורת ופתרון בעיות ■ ניהול זמן ■ מצוינות אישית בניהול שינויים ■ הצגה אפקטיבית של משא ■ תקשורת אל-מילולית ■ הצגה עצמית ותדמית ניהולית.

הכנס המקצועי המוביל

ניהול משאבי אנוש

בעידן של שינוי מתמיד

ימים ג'-ד', 18-19 באוקטובר 1994, גני כרמל, זכרון יעקב

בין הנושאים: ■ מערכת יחסי העבודה בישראל לאור המהפך בהסתדרות 1994 ■ ניהול משאבי אנוש בעידן ההפרטה ■ התהליכים האישיים והשפעתם על הארגון ■ תיאוריות בפעולה ■ הסכמים דור ב' ■ בין תרומה לתמורה - העלויות הכספיות של המשאב האנושי ■ הערכת עובדים - ההתמודדות עם סימני השאלה ■ בניית צוותי עבודה ■ .B.I.S ■ המעביד - הסוד המסחרי - והעובד ■ כיצד למכור תוכנית הדרכה בארגון ■

נערך בשיתוף המכון לקידום יחסי עבודה שליד המכון לפריון העבודה והייצור, האגודה לחקר יחסי עבודה, היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ של הטכניון-המכון הטכנולוגי לישראל

לפרטים נוספים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול - טל. 03-6957202, 02-234363, 04-640678, 07-237914, פקס. 03-6953104, 02-294993, 04-662905, 07-295678

דרוש/ה
עובד ייצור
לעבודה קבועה
בקרית-אריה
גיל עד 25
לפנות: ת.ד. 16186
ת"א 61161

לחברת לבולאר
דרושים לבתי מלון
מפוארים: מלצרים/ות
מקצועיים/ות, טבחים/ות,
עוזר טבח, בהתאם,
חדרנים/ות ועובדי ניקיון.
03-5235042

לעבודה בחו"ל
בגרדנסטאנץ ברעננה,
קופאיות, קירויות, עובדי
מטבח ומנהלי משמרות.
09-984943

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות

פרופוקול
• מנה"ח סוג 2 או 3
לעבודה מעניינת
לפחות שנתיים נסיון.
03-5468111
ה' באייר 68, ככר המדינה ת"א

אחריות
להפצת עלונים בחד
רכב: אופנוע - חובה
שכר מצוין
03-6393331

לבופאי השכונה קליס
עם בלי בסביבה 20,000
לחודש + מגורים 15,000
03-5224950

רוצה למוכר לחו"ל
ב"עבית" למלואר בעיים
לך הכשרה חינם, עבודה,
שכר הגון וטיסה לחו"ל.
אתי 03-5235042

אחיות

עובדי ביטוח

גזירה ותפירה

עובדי גיזון

דפוס

דפוס אופסט
מנוסים, מוגרי טנקר,
לעבודה קבועה. 5252583
03-9313345 ,03

מנהל/ת חשבונות סוג 2
חשבשבת, תשבוניות וקופה,
שנתיים נסיון. 03-5601680

חדש מקצועי
לעבודה קבועה ומלאה, רצוי
תושב הוד השרון והסביבה
הקרובה. 03-5254680

חשמל אלקטרוניקה

מהנדס/ת, הנדסאי/ת
לניהול ופיקוח עבודות
תשתית ובניה. 03-5405158

טכנאים הנדסאים

קורן יהב - עובדים בשבילך
דרוש/ה
טכנאי/ת אלקטרוניקה
רצוי+רכב לתפקיד פיקוח
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

לחברת מחשבים גדולה
בהרצליה
**הנדסאי/ת
טכנאי/ת אלקטרוניקה**
לביצוע תיקוני מעבדה
נסיון ב- P.C
תושב ת"א והשרון
03-9643139

**הנדסאי/טכנאי
אלקטרוניקה**
ללא נסיון
לעבודה בפ"ת
03-9342208

**טכנאי/הנדסאי
מיזוג אויר-מכונות**
בעל
רשיון
לניהול מחסן ובית
מלאכה לייצור מזגנים
טל. 03-9218861

להברת תקשורת
בשרון, טכנאי תקשורת,
תנאים מעולים 09-911647

למשרד מהנדסים
שרטט/ת אוטוקד, מנוסה
בתחום הסכבי. 03-9324901

מהנדסים אדריכלים

קורן
דרוש/ה
מהנדס/ת כימיה או מכונות
עבור פרוייקטים של
תכנון מתקנים
לטיפול במים+
ביצוע ופיקוח
קורות חיים לת.ד. 15217
ראשל"צ

מוכרים/ות קופאים/ות

לסניף קל וחומר רעננה
דרושים/ות
קופאים/קופאיות
עם נסיון
09-448565

לגלריה בתל-אביב
דוברת אנגלית, רצוי
נוספת. 03-291714,
09-901777

לאופנת "אס"
ברעננה, מנהלת חנות +
המלצות ונסיון. 03-6810049

להנות תאורה
דרוש/ה עובד/ת, עם ידע
בעבודות חשמל, למשרה
מלאה, מגיל 28 ומעלה,
תנאים מצויינים. 09-988330

להנות תאורה
דרוש/ה עובד/ת, עם ידע
בעבודות חשמל, למשרה
מלאה, מגיל 28 ומעלה,
תנאים מצויינים. 09-988330

מוכרות

ל"סאבלסט"
ליד תל השומר, דרוש/ה
ליבוא יצוא + נסיון + ידע
באנגלית ובצרפתית.
03-5349465

דוגמניות צילום

לצילום ומסלול!!
פנים חדשות בכל הגילאים
03-5288404 ,03-5282125

"יוניק" "סטודיו"
טל: 03-9300384
"יוניק" "סטודיו"
מאחלת גמר חתימה
טובה לחוג לקוחותיה
ולכל בית ישראל

סטודיו בן-גד
03-5234996
**צילומי אופנה
ופרסום
דוגמניות/ים
עם/בלי נסיון**
• קטלוג שיער
• דוגמניות פנים

בנות מ-1.70
בנים מ-1.80, וניצבים/ות,
יפים/ות, מגיל מסוים
לדוגמנות. 03-9269239

פורמולה מערכות
לקבוצת חברות הבת העוסקת ביצוא
דרוש/ה
מזכיר/ה צעיר/ה, נמרצ/ת, יוזמ/ת,
עברית ואנגלית ברמת שפת אם,
נסיון בעיבוד תמלילים,
עדיפות לתושבי הרצליה וסביבתה.
נא לפנות בכתב אל פורמולה מערכות בע"מ,
עבור כח-אדם, דרך השלום 2 ת"א, 67892
או לטל: 03-6482124 (ליאורה) סודיות מובטחת

יהלומים וצורפים

עובדי מחשב

קורן
דרוש/ה
תכנית/ת
• נסיון בתכנון AUTOLISP
קורות חיים לת.ד. 15217
ראשל"צ

מחסנאים

מחסנאים
לסידור מדפים
הכנת סחורה
למשלוח בפ"ת
03-9342263

קורן יהב - עובדים בשבילך
דרושים/ות
מחסנאים
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

TECH-KNOWLEDGE
לידע-טק בע"מ
מזכירה
הכישורים הנדרשים:
• שליטה באנגלית
• שליטה בתהליכי יבוא
• הדפסה על
מעבד תמלילים
• נסיון של 5 שנים
יחסי אנוש מעולים,
זריזות ויעילות.
טל. 03-695-8117

דרושה
מזכירה
• הדפסה עברית/אנגלית
רצוי דוברת אנגלית
למשרה מלאה (א-ה)
03-5223241
נא להשאיר הודעה
במזכירה האלקטרונית

דרוש/ה
מזכיר/ה
+ נסיון
מאזור השרון+רכב
ת.ד. 535 רעננה 43104

מזכירה
לחצי משרה
עיבוד תמלילים-
הוטכס + א.ב
ביצוע עבודה שוטפת
+ הדפסה ברמה טובה
03-5254680

להחזיק נגרים מקצועיים
ומתלמדים, תנאים טובים.
09-987717 ,09-545286

לקל פרוייקטים
להקמת בתים מעץ
ונגרות רעפים דרושים
**עובדים רציניים
לעבודה קבועה**
תנאים טובים למתאימים
טלפונים
08-252027 ,211754

עובדי בנין

קבלני משנה
העובדים למחיצות גבס,
תקרות אקוסטיות
ושפכטלים. 03-6390933

שפר והנאים
טובים למלון מנוסה +
המסכה. 03-5374579,
03-9304025 ,03-5855368

להברה סימונאית
מאגת כפר-סבא, נהגי ג',
09-954092 ,09-954062

להברה סימנאית
מאגת, כפרסבא, רצוי
מגורים כאזור כפרסבא.
09-954092 ,09-954062

נהגים

ספרים/ות

מתדלקים

עובדי מטבח

עובדי נקיון

עובדי אלומיניום
מקצועיים ולא מקצועיים,
בתנאים טובים. 03-5011085

למפעל ברעננה
מנהל עבודה בענף המתכת.
09-911889 ,09-448098

"אורו-לאנד"
המרכז הגדול בישראל,
ללימודי מקינטוש. ת"א
03-5251253, ירושלים
02-233188/9

סיעודית בע"מ
טל: 03-5333524
03-5333930
שרותי מטפלים/ות
בקשישים בבתיהם תנאים
טובים, שעות עבודה נוחות,
אפשרות ל-24 שעות.
תל-אביב - 03-5254105
רמת גן - 03-6481583
חולון - 03-5043508
בת ים - 03-596217
פתח תקוה - 03-9311189
רמת"ג - 03-6731008

דרוש
**בעל השכלה
ונסיון מתאימים**
03-5627231

צעירה ואחראית
לבלות עם
שני ילדים (3.7)
13:00-18:00
בהדר-יוסף
5757433 (ע)
6472972 (ב)

מטפלות

עובדי משק

לסל בעיים
שרותי סיעוד לקשישים וחולים
☆ מטפלות/ים זרים
וישראלים
בבית ובבית חולים
☆ תוכניות מיוחדות
גם ל-24 שעות:
☆ לפרטיים וזכאי
ביטוח לאומי,
משהבייט וקופ"ח.
רחי הירדן 15 ת"א
טל - 03-5103898
03-661169

לחברת סיעוד בשרון
דרושה
עובד/ת סוציאלי/ת
לניהול והדרכת מטפלות
לפנות בכתב לת.ד. 1417
כפר סבא

מטפלת פיליפינית
מנוסה בטיפול סיעודי
מתפנה לעבודה (+ויזה)
04-642784
03-5469323
07-712827

בראשון לציון,
בחורה לנהיגה ולעבודות
בית (+אפשרות למגורים).
03-6916467

מטפלים/ות
לטיפול בבית הקשיש/ה,
ל-24 שעות, כולל מגורים,
הכלכלה, לאזור השרון,
תנאים מצויינים. 09-984827

מטפלים/ות
לטיפול בבית הקשיש/מוסד
שעות גמישות, תנאים
טובים. 09-984827

דרושה מטפלת
צעירה ומשכילה
לטיפול ב-3 ילדים
מחוננים (3,7,9)
בשעות 13:00-21:00
שכר גבוה
03-5221727 רותי/אבי

למבצע קידום מכירות
דרושה
בת/בן
אחראי/ת
לעבודה אחה"צ הבקית
03-6393332 נינה

למסעדה יוקרתית בעיר
עובדי/ות מטבח
עובדי/ות דלפק
מלצריות
03-5107984/5/6

פקידות

פקידה/מזכירה
בעלת נסיון בא"ב, למשרה
מלאה, בת"א. 03-6814244

פקידת השכרות
דייקנית + נסיון, למשרה
מלאה. 03-5335527

פקידות קבלה
+ הופעה, לבוקר + אחה"צ,
לת"א, 11.50. 03-5226647

למשרד הכרות
הקשור באדריכלות פנים,
פקידה חרוצה. 03-5660232

בהרצליה
לסוכנות ביטוח גדולה,
פקידה כללית, לאחר שירות
צבאי, בוגרת תיכון ובעלת
רשיון נהיגה, למתאימה עם
יכולת למידה טובה,
אפשרות קידום ויימור.
09-543637

לחברת הייטק
עוזר/ת למתאמת ייצוא,
אנגלית מעולה, נסיון קודם
בעבודה משרדית, נסיון
בעבודה על מחשב, נכונות
לעבודה מאומצת.
ת.ד. 13300 ת"א 61131
משרה 5894

פקידת קבלה
למועדון ספורט "גוף ראשון"
+ רקע בספורט. 5236555
03

לבית - המשנה
בבתי"ם ובשוק, בתבניות
מהירות לבוקר/אחה"צ.
03-6919991

לחברה גדולה
קלדנית מנוסה, למשרה
מלאה, תנאים מעולים
"גלובקלאב" 03-5271561

אשה מכירה וטיפוק במנטה
04-411944 ,03-200010

לשליח בתל-אביב
בתל-אביב, איש בכירות
נמרץ, קורות חיים לת.ד.
5221 חיפה

להברת טה-כארם בע"מ
דרושים/ות
אנשים/נשים
לעבודה במשמרות
בבתי הולים באזור המרכז
טל. 03-5619680

בכירה, לעבודת טלמרקטינג,
עדיפות לבעלי נסיון
בטלמרקטינג, והמרי בעלי
רקע בהקלדה, שכר מעולה
+ בונוסים, לראיונות
להתקשר לטלפון 6588824
03

לסריוס אינטרנשיונל
דרושים/ות
דיילי/ות מכירה
לגוש דן
עבודה קבועה
למשווקים/ות
טלפון מיום א
למחלקת שיווק

אופנה שלופה
03-5194427/9

03-5597156

הכא من الأصل

هكذا من الأصل

למסעדה יוקרתית
דרושים/ות
שליחויות
בעלי/ות רכב או דו-גלגלי
לעבודה בצהריים
בין השעות 12:30–17:00
המתאימים/ות יפנו בצהריים ובערב
טל׳ 03-5462053 לדוגית 03-5441981

עיריית תל-אביב-יפו

דרושים/ות

למדור לטיפול במוגבלים באגף לשירותי רווחה בעיריית תל-אביב-יפו

עובדים/ות סוציאלים/ות
משרה מלאה
עבודה מגוונת בתחום הנכויות ההתפתחותיות, תחילת העבודה באוקטובר 1994
עדיפות תנתן לבעלי נסיון
נא להתקשר לפאני אוסטרוביץ לטל׳: 5218325

לקאנטרי ל׳
רכזי/ות תרבות ואירועים
דרישות התפקיד:
- תואר מוכח בארגון אירועי תרבות לילדים ומבוגרים.
- תואר אקדמאי במדעי החברה או הרוח.
- יתרון לבעלי נסיון קודם בחינוך הבלתי פורמלי.
בדבר פרטים נא לפנות בכתב לקאנטרי ל׳
רח׳ בורלא 31 שכון ל׳ ת״א, טל׳: 6990404

האגף לרפואה ציבורית
אחים/ות מוסמכים/ות
לעבודה בתחנות לבריאות המשפחה (טיפת חלב) ובבתי-הספר.
המעוניינים יפנו לגב׳ חנה גופרית.
טל׳: 5643441/2, 5643440. בין השעות 07:00-15:00

מדריכים/ות
לתכנית הורי״ם (העשרה וטיפוח מראשית החיים) במשרה חלקית, בשכונת עג׳מי ביפו.
דרישות התפקיד:
השכלה 12 שנות לימוד ומעלה
(עדיפות תינתן לסטודנטיות לתואר ראשון בחינוך, חברה או עבודה סוציאלית).
דוברי/ות ערבית.
נא לפנות לחנה יסאי - רכזת תוכנית הורי״ם אחות אחראית התחנה לבריאות המשפחה - עג׳מי טל׳: 6821969

רכז/ת
לתכנית הורי״ם - העשרה וטיפוח מראשית החיים בשכונת עג׳מי ביפו-תל-אביב
היקף המשרה:
50% משרה.
תאור התפקיד:
- תכנון ויישום התכנית בשכונה.
- גיוס מדריכים/ות ומשפחות.
- הדרכת מדריכים/ות באופן פרטני וקיבוצי.
- הנחיית קבוצות הורים וילדים בנושאי התפתחות הגיל הרך.
כישורים נדרשים:
- דוברת ערבית.
- אקדמאי/ת בעלת B.A לפחות בחינוך ו/או מדע החברה ו/או מקצועות פרה-רפואיים (עובדים/ות סוציאליים/ות, קנאיות תקשורת, חינוך מיוחד, סיעוד וכיו״ב).
- נסיון בהנחיית קבוצות ועבודה עם הורים וילדים בגיל הרך.
- בעל/ת ידע בהתפתחות הגיל הרך.
נא לפנות: 6935394 - עבור בתיה, 5643423 - עבור נורית

מדריכים/ות
לתכנית הורי״ם (העשרה מראשית החיים)
במשרה חלקית
תאור התפקיד:
- השכלה 12 שנות לימוד (תינתן עדיפות לסטודנטים/ות במדעי החברה).
- נסיון בעבודה עם הגיל הרך - יתרון.
נא לפנות: 6935394-עבור בתיה, 5643423-נורית.

לחברת HI-TECH מצליחה דרוש/ה:
מהנדס(ת)/הנדסאי(ת) בניין
לניהול וביצוע הקמת מבנים בהונגריה.
■ נסיון בהקמת מבנים ציבוריים.
■ שפות: עברית והונגרית ברמת שפת אם.
חבר
מת״ם 04-550053/4
פקס 04-550056

דלק
״דלק חברת הדלק הישראלית בע״מ
דרוש/ה
מפעיל/ה מחשב VAX / VMS
דרישות התפקיד:
- בעל/ת נסיון מוכח בהפעלת מחשבי VAX / VMS
- נסיון בעבודה עם DECENT ומחשבים
- ב- CLUSTER
- הכרת D.C.L
- ידיעת אנגלית ברמה טובה – הכרחית
- העבודה הינה במשמרות (3 משמרות)

מועמדים הרואים עצמם מתאימים למשרה זו, יפנו בכתב, בצירוף קורות חיים, למנהל המנגנון, ת.ד. 50250 ת״א 61500

למגזין יוקרתי דרושים
גרפיקאי/ת
נסיון בצבע + קורל + פוטו שופ – חצי משרה
לוטר/ת מנהל
מחלקת מנויים – גיל 21 ומעלה רקע סיקורי.
קורות חיים יש להפנות לת.ד 22316 ת״א 62492 או בפקס 03-5701172 בציון משרה
- סודיות מובטחת -

לעיתון הארץ דרושים/ות
אנשי/נשות מכירה
לעבודה קבועה במחלקת טלמרקטינג
במידה והינך:
* בעל/ת כושר ביטוי ושכנוע.
* בעל/ת מוטיבציה גבוהה להצלחה במכירות.
זו ההזדמנות שלך לעבוד שישה ימים בשבוע מ־9:00 עד 16:00 או חמישה ימים מ־16:00 עד 21:00.
למתאימים/ות מובטח שכר גבוה, הדרכה ופיתוח מקצועי.
עדיפות לבעלי/ות נסיון במכירה.
לקביעת ראיון התקשר/י לטלפון: 03-5121172.

לחברה מובילה בתחום התקשורת
מנהל/ת לשכה
✓אחראי/ת ונמרץ/ת
✓בעל/ת כושר ארגון
✓ידע באינשטיין
✓מוכנות לשעות עבודה מרובות
✓עדיפות לאקדמאי/ת
נא להפנות קורות חיים לת.ד 30546 ולציין על המעטפה משרה מס׳ 9

לפרויקט מכירות במוסדות חינוך
אנשים מצוינים
צעירים מגיל 22
רשיון לרכב מעל שנה
שכר בסיס מובטח.
להתקשר מיום א׳
03-5180870

סוכני מולטי-ליין
מודריך עסקים חדש!
היוקרתי מסוגו בישראל!
פוטנציאל הכנסות מדהים!
03-5771900

למוסד ציבורי
דרוש/ה
עובד/ת במגמה אלקטרונית
עם נסיון של 10 שנים.
המעוניינים/ות יכולים להתקשר טלפונית
02-317635 או 03-5106989
ולבקש את מר י. קריידמן

לחברה מובילה בתחום התיירות והנסיעות
דרושים:
מקדמי מכירות מקצועיים ומנוסים
נא לפנות בכתב יד בפרטים אישיים מראיון נסיון ומס׳ טלפון להתקשרות לת.ד. 26545 מיקוד 61264 תל-אביב
- סודיות מובטחת -

לעיתון הארץ דרושים/ות אנשי/נשות מכירה
לעבודה קבועה במחלקת טלמרקטינג
במידה והינך:
* בעל/ת כושר ביטוי ושכנוע.
* בעל/ת מוטיבציה גבוהה להצלחה במכירות.
זו ההזדמנות שלך לעבוד שישה ימים בשבוע מ־9:00 עד 16:00 או חמישה ימים מ־16:00 עד 21:00.
למתאימים/ות מובטח שכר גבוה, הדרכה ופיתוח מקצועי.
עדיפות לבעלי/ות נסיון במכירה.
לקביעת ראיון התקשר/י לטלפון: 03-5121172.

לחברה מיסחרית מובילה
דרוש/ה
מנהל/ת תפעול טכני
לעבודה מענינת ומגוונת
דרישות:
* טכנאי/הנדסאי/ת בעל/ת נסיון שנתיים לפחות.
* נכונות ויכולת להשקעה רבה
* יכולת ניהול משא ומתן
תנאים טובים למתאימים כולל רכב צמוד
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 35166 ירושלים 91351.

ל״גולדמן״ **שיווק ומכירות** צעיר/ה כריזמטי/ת נמרץ/ת בגרות לפחות, רצון להתקדם. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **רכז/ת כח אדם** (B.A) פלפל, יוזמה, לאבחון ותפעול משרד, מחשב, אנגלית. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **עובד/ת ייצור** בתעשיה קונבנציונלית והייטק למשרות מגוונות וקבועות. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **טכנאי/ת מפעיל/ה** כשר טכני גבוה, יוזמה, לעבודה קבועה רבת אתגר. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **מזכיר/ת מנכ״ל** אנגלית כשפת-אם, מנוסה, תמלילנות, למפעל הייטק. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **חשב/ת מנח״ש ראשי** כלכלן/רו״ח צעיר/ה למערך השבונאי במערכת עסקית. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **מזכיר/ה עברית/אנגלית** שליטה מלאה בשתי השפות, תמלילנות, שעות גמישות. רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **מכונאי/ת אחזקה** כשר טכני גבוה, נסיון מוכח באחזקת מיכונים/תעשיה. רב קווי 02-252561

נהג (ג) לחלוקה רב קווי 02-252561

ל״גולדמן״ **מנהל/ת מרכז הדרכה** נסיון מוכח בארגון והדרכה הבנה במחשבים, אקדמאי/ת מסמכתית. רב קווי 02-252561

דרוש/ה
הנדסאי/ת מכונות
רצוי בעל/ת נסיון בשרטוט ותכנון באוטוקאד
ת.ד. 5802 קרית ביאליק טל. 04-719374

קורן חברה לניהול פרויקטים בע״מ
לפרויקט תוכנה דרוש/ה
תכנת/ת OS/2
ת.ד. 5802 קרית ביאליק

לאולפן לבגרות בחיפה
דרוש/ה
מורה לאנגלית
להכנת ביתה לבחינת בגרות
פעמיים בשבוע בשעות הבוקר
רק מורים בעלי ניסיון בהכנת כיתות לבגרות
*תנאים טובים למתאימים
מתבקשים לפנות ל: 04-621040

מוכה סנטר
מרכז היופי הגדול בישראל
לסניף ראשל״צ דרושים/ות
• קוסמטיקאיות • מאפרות • מתאמי צבע
• מתאמי אופנה • ספרים • עוזרי ספרים
עבודה גמישה • תנאים מעולים
טל: 03-6478593

לאופרה הישראלית החדשה
דרוש/ה
מזכיר/ה
- למשרה חלקית
- אנגלית ברמת שפת אם, כולל ניסוח
- נסיון בעיבוד תמלילים ומחשב
- ידע במוסיקה
- שפות נוספות יתרון
קורות חיים מפורטים יש לשלוח לת.ד. 33321, תל-אביב 61332 או לפקס, 03-6954886, ולציין-עבור ״מזכיר/ה״
- רק המתאימים/ות יענו -

Pizza Hut
לסניפנו בראשון לציון
עובדי/ות מטבח
תנאים טובים למתאימים
לפרטים, טל. 03-9617081/91
למוריאל
הפיצה הטובה בעולם.

לשילב בקניון רמת-גן
דרושים/ות
קופאי/ת
■ לעבודות בוקר ואחה״צ ■ עד גיל 35 ■ בעלת ראש פתוח ויכולת עמידה בעבודה מאומצת.
נהג/מחסנאי
■ בחור צעיר ונמרץ ■ למשרה מלאה ■ בעל מוטיבציה לעבודה קשה.
לפרטים נא לפנות ליעקב 03-5780430 **שילב**

א.ס.י. בטחון
דרושים/ות בדחיפות - זכיון
מאבטחים
לאבטחת מוסדות חינוך
עד גיל 50, רמת דובאי 3
12.6 ש״ח לשעה
03-9619121, 03-9619116

לחברת יבוא ושיווק ציוד רפואי דרושים/ות
אנשי/ות מכירות
בעלי/ות נסיון בתחום הרפואי
מחסנאי/ת
בעל/ת נסיון וידע בעבודה עם מחשב
נא לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד. 29539 ת״א מיקוד 61294 (לידי אלכס)

במסורת המפוארת של
״אומנות הבישול״
יפתח קורס יוקרתי
של חברת מלונות דן
בהדרכת השף השוויצרי אדווין פלדר.
הקורס מיועד למעוניינים/ות
במקצוע הטבחות,
בוגרי/ות 12 שנות לימוד
ולאחר שרות צבאי מלא.
הקורס יערך במלון דן קיסריה.
לקביעת ראיון
נא להתקשר
לטל׳ 03-5190267
מלונות דן

למשרד אדריכלים ברמת השרון
דרושים
אדריכל/ית
הנדסאי/ת
טכנאי/ת
נדרש נסיון 5 שנים
וידע בתיבס
03-5493657
03-5492829

לחברה למערכות תקשורת והתראה
דרושים/ות
1. **טכנאי/ת התקנות** רקע טכני, לאחר צבא
2. **פקיד/ה לאחה״צ** לשעות 14.30-18.00
3. **סוכן/ת מכירות** נסיון הכרחי + רכב
טל׳ 02-389993
02-389548

לביה״ס ״צופה שרון״ אלפי מנשה דרוש/ה
מחנך/ת לכתה ד׳
קיימת אפשרות הסעה
בדבר פרטים נא לפנות למירי שפירא טל.בביה״ס
09-925223/699
טל בבית 09-925012

לוח העיר
הלוח הנפוץ באזור המרכז

מרכז ארועים פארק
דרושים
1. **מלצרים/ות**
- עבודה במשמרות
- אפשרות לעבודה נוספת
- הדרכה במקום
2. **טבח סוג 2 בוגר תדמור**
לפנות לפינקר ביום א׳ בלבד בין השעות 17:00–20:00
03-6610...

למתנ״ס בית פוסטר בהרצליה
דרושים/ות
* **מדריך/ה נוער וקהילה** עו״ס מדו״ה
* **מורים** - ללשון מתמטיקה ואנגלית
09-557034

לבי״ס יהודי בת״א
ובי״ס לילדים אוטיסטיים
דרושים/ות
מדריכים/ות
לשעות אחה״צ
מ-12:30 – 18:00
(רצוי רקע בחינוך)

אורטל
מהנדס/ת-הנדסאי/ת אלקטרואופטיקה
ניסיון בהייטק
טל׳ 02-259393

אורטל
מעבד/ת תמלילים ע/א
וורדפייל 5
טל׳ 02-259393

למשרד אדריכלים בירושלים
דרוש/ה
אדריכל/ית
תנאים טובים למועמד המתאים
להתקשר 514748 –02

למשרד מייזליץ אדריכלים בע״מ
דרושים
אדריכל/ית
בעל יכולת ורצון לקחת אחריות לפרוייקטים גדולים
הנדסאי/ת
בעל נסיון ידע ושליטה במחשב
למתאימים תמורה בהתאם סודיות מובטחת
03-6045071

דרוש/ה
עורך/ת דין
מתאימים/ות ייענו
בוגר/ת אוניברסיטה בישראל
ניסיון של עד שנה
למשרד העוסק במשפט מינהלי, אזרחי-מסחרי ודיני עבודה
הצעות בכתב לפקס: 03-5232199

לחברת ״ארץ תפארת בע״מ״ דרוש/ה
חברה לבנין ופיתוח
מנהל/ת הנדסאי/ת תעשיה וניהול
לניהול החברה בישוב עופרה
הכישורים הדרושים: נסיון מוכח של 3 שנים בניהול פרוייקטים בתחום הבנין, פיתוח ו/או בקורת מבנים
טל׳ לתאום: 02-975377 לפנות לדני

המרכז הרפואי שערי צדק
דרוש/ה
מהנדס/ת / טכנאי/ת מזוג אויר
בעל/ת נסיון מוכח בתחום מיזוג אויר ואו במערכות קרור במוסדות ציבוריים
מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לאגף כ״א, ת״ד 3235, ירושלים 91031

לעיתון הארץ
דרוש/ה בחיפה
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 03:30-06:00
• שכר הולם
נא להתקשר החל מיום א׳
לטלפון 04-627124

PERSYS TECHNOLOGY LTD.
פיתוח וייצור מוצרים לתעשיות עתירות טכנולוגיה
דרושים/ות
1. **הנדסאי/ת או טכנאי/ת מכונות/מכשור ובקרה/כימיה** - לעבודה בבית חרושת
2. **מחסנאי/ת טכני** - נדרש רקע טכני קודם וידע בניהול מלאי ממוחשב, ניפוקים ורכש
3. **רתך/ת ארגון/נירוסטה/אלומיניום** לעבודות הרכבה ופיתוח אבי-טיפוס
קורות חיים לשלוח לת.ד. 23946 ירושלים 91237
"Hamarpe St. Har Hotzvim Industrial Park, P.O Box 23946 Jerusalem 91237"

Nando's
לרשת נדוס דרושה
מנהלת חשבונות
■ חצי משרה
■ נסיון עבודה בייקה
■ נסיון בחשבשבת.
לשלוח קורות חיים
ת.ד. 910 רעננה 43350

לחברה קבלנית רצינית
דרושה:
מזכירה
למשרה מלאה
* נסיון בהפעלת משרד + המלצות
* ידע בעיבוד תמלילים
* נכונות לעבודה תחת לחץ
* רקע בהנהלת חשבונות - יתרון
לקביעת ראיון 02-612250

דרוש/ה
מעצב/ת גרפי/ת
קליבר רציני!
* כושר בכלאב או מיזוג מהביל
* נסיון נוכח בגרפיק
* ליצירה ופיתוח

עיריית תל-אביב-יפו
מכרזים פומביים

מכרז מס׳: מחי/142/94.
רופא/ה מומחה בפסיכיאטריה
דרגת המשרה: 4-6 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
- תואר מומחה בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר.
- נסיון עבודה בהיותו.

מכרז מס׳: מחי/143/94.
רופא/ה מומחה בקרדיולוגיה
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
- תואר מומחה בקרדיולוגיה.
- נסיון עבודה בביותה.

מכרז מס׳: מחי/141/94.
רופא/ה מומחה ברפואה פנימית

מכרז מס׳: מחי/139/94.
רופא/ה מומחה ברפואה פנימית
דרגת המשרה: 7-9 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה: - רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
- תואר מומחה ברפואה פנימית.
- 8 שנות נסיון לפחות לאחר הכרת המומחיות בארץ.
- מוסד אקדמי בדרגת מרצה בכיר, או לפחות בהליכים לדרגת מרצה בכיר.

הערות:
המשרה מאויישת עד לפרסום המכרז.
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשלשה עותקים, למשרדי העירייה במנגנון, על גבי ״שאלון/בקשה למשרה פנויה״, טופס מס׳ 2024, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או על-ידי הדואר. טל׳ 5218118, 5218599 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות: 20 באוקטובר 1994.

תאור התפקיד:
- ביקור בגני הילדים שבתחום אזורה של הרכזת לביצוע ביקורת שוטפת ועייני צורכי המערכות.
- ניהול פיקוח והדרכה מקצועית של הגננות בגנים שבתחום האורה.
- קבלת ילדים בגן.
- ניהול כספי ואדמיניסטרטיבי.
- מעקב ודיווח לסגנית מנהלת המחלקה אחר צרכי אחזקה שוטפת ומונעת בגנים שבתחום אזורה.
- טיפול בבעיות של ילדים חריגים.
- קשר עם הורים (ועדי הורים) בבעיות שונות המתעוררות בגן, במידת הצורך, ודיווח למנהלת המחלקה.
- תאום פעולות העשרה בגני הילדים.
- טיפול אדמיניסטרטיבי בקייטנות קיץ.
- טיפול בעמותות הורים, סועדויות ועוד ועוד.
- ייצוג המחלקה בוועדות שיקום שכונות, והשתתפות בפרויקטים משותפים לוועדי השכונות והמחלקה.
דרישות המשרה:
- גננת מוסמכת או מורה מוסמכת, רצויות השתלמויות במדעי החברה יחסי אנוש, פסיכולוגיה ופסיכולוגיה של הגיל הרך.
- נסיון מקצועי מוכח ומוצלח כגננת או כמורה ביסודי של 5 שנים לפחות.
- יכולת ארגון, תכנון, תאום ופיקוח.
- ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות - רצויה.
- בעלת כושר מיזות ורבב.
הערות:
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשלשה עותקים, למשרדי העירייה במנגנון, על גבי ״שאלון/בקשה למשרה פנויה״, טופס מס׳ 2024, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או על-ידי הדואר.
טל׳ 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות: 29 בספטמבר 1994.

מפקח/ת אזורי/ת של גני ילדים

לחברת אנ.אר.אוטומציה
דרוש
פרויקטור בכיר באלקטרוניקה
03-5355540

דרושים
לסניף חולון
שליחים
שלפון 03-5045030

לפצאות אומנות התקשורת קולנוע וטלויזיה
דרוש/ה
מורה לצילום בוידאו
בעל/ת נסיון מוכח בצילום ובהוראה
נא לפנות למרכזת המגמה

״לב זהב״
דרושים/ות
מטפלים/ות
לעבודה עם קשישים
ברעננה ובתל-אביב
טל׳ 03-6995531

קשישים
חברה לשיקום סיעודי ותל-אביב
03-6958302

לבי״ס יהודי בת״א
ובי״ס לילדים אוטיסטיים
דרושים/ות
מדריכים/ות
לשעות אחה״צ
מ-12:30 – 18:00
(רצוי רקע בחינוך)

למפעל מסודר באיזור חדרה
דרושים/ות
הנדסאים
בתחומים הבאים:
חשמל ואלקטרוניקה
מחשבים,
מכשור ובקרה
מכונות
תנאים טובים למתאימים
06-323044

לסיגל תקשורת
איש/ת קשר
רצינית ומנוסה
מזכירה
זריזה ומנוסה
לפנות לאורנה
03-6968117

תקציבאית
בעלת נסיון בניהול
כושר ארגון גבוה
רשיון
לתיאום ראיון:
03-5285540

"תאמין לי לא כתבתי כלום. כולה דירה
להשכרה, 2.5 חדרים, אוסישקין 8,
פרדס כץ. זהו. ביום שישי פרסמתי
מודעה ב"לוח העיר", בשבת באו לראות,
ביום שלישי סגרנו חוזה.
יותר מזה"?!

גאולה ציטיאת, פרדס-כץ.

638-20-20 לוח העיר ישר ולעניין בגוש דן.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

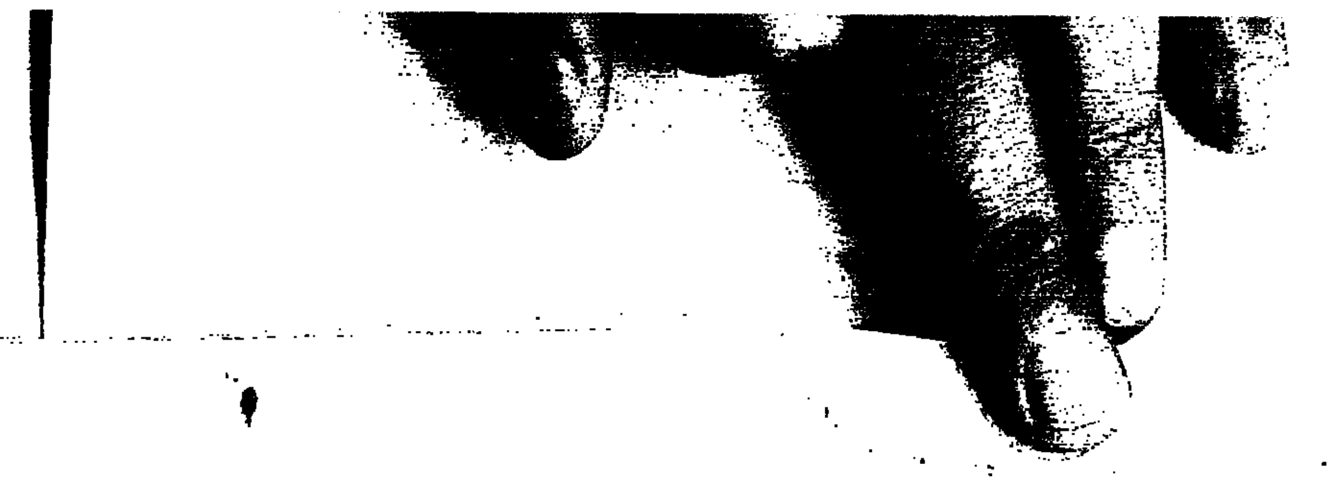

כספת / מרית גילת

הסיכון גדול מהסיכוי

בחודשים האחרונים, לנוכח רמת ההתעניינות הגבוהה בתוכניות חיסכון, הוליכו מספר בנקים לבחון את סוגי המוצרים שלהם למשקיע. בנק הפועלים, למשל, יצא באמצע אוגוסט בתוכנית חדשה: "מעוף לצמודה", שבה המשקיע מקבל בתום 25 חודשים את הגבוהה מבין שתי אפשרויות: הצמדה למדד המעו"ף (25 המניות הסחירות ביותר ברשימת המשתנים) אך בכל מקרה לא יותר מ-30%, או הצמדה למדד המחירים לצרכן ללא ריבית נוספת.

בפירסומיו ייעד בנק הפועלים את התוכנית ללקוחות שמזהים פוטנציאל לעלייה של הבורסה, לאחר המכה ששפגה במחצית הראשונה של 94', אך עדיין חוששים לקפוץ למים העמוקים.

נוכיר כי תוכניות חיסכון צמודות מדד משלמות כיום ריבית של כ-2.75%. פירוש הדבר הוא, שהמודרות ויתור על ריבית זו, וזכה הלקוח באפשרות ליהנות משיעור עליית מדד המעו"ף, כאשר בכל מקרה יקבל לא פחות מהקרן הריאלית של השקעתו. האם זה משתלם?

הבעיה טמונה בעובדה שהצמדה למעו"ף מוגבלת לשיעור עלייה של 30% במונחים נומינליים. משמעות הגבלה זו היא שבכל שעליית המדד בתקופת החיסכון תהיה גבוהה יותר, כך תתגמד תיקרת הצמדה זו במונחים ריאליים. כביכול:

כדי לדעת כמה משקיע בתוכנית צמודה למדד יקבל בתום תקופת החיסכון צריך לדעת מה יהיה שיעור האינפלציה. מאחר שאף אחד מאיתנו אינו נביא, אפשר להסתמך רק על ניסיון העבר והתחזיות לגבי העתיד. באוצר מדברים על יעד אינפלציה של 8%–11% ל-95'. בעבר לא הצליחו קברניטי המשק לעמוד ביעדים שקבעו. אבל אם נניח שהפעם יעלה הדבר בידם, וכי קצב האינפלציה בשנה שלאחר מכן יהיה דומה – אפשר להתייחס לעלייה מצרפית של כ-22% ב-25 חודשי תוכנית החיסכון.

בתנאים כאלה, אם מדד המעו"ף יעלה בלפחות 30% ב-25 חודשי החיסכון, פירוש הדבר שהמשקיע יקבל כ-8% במונחים ריאליים. כמוהם כריבית שנתית של 4% – הרבה מעל המוצע בתוכניות הסיכון צמודות מדד רגילות. מאידך גיסא, במידה שהמעו"ף יעלה בשיעור של 20% או שלא יעלה כלל, כל מה שיקבל החוסך הוא את שיעור עליית המדד. משמע, בהנחת אינפלציה כזו יש סיכוי להגדלת הרווח הכרוך בסיכון מסוים.

אבל כדי להשלים את התמונה נזכיר, כי קצב האינפלציה במשק כיום הוא כ-14% במונחים שנתיים. אם קצב זה יימשך גם ב-25 החודשים הקרובים, העלייה המצרפית של המדד תסתכם בכ-30% – שהוא גם שיעור הרווח המקסימלי שמתיר הבנק במסלול ההצמדה למדד המעו"ף.

פירוש הדבר שגם אם הבורסה תמריא, למשקיעים בתוכנית החיסכון לא ייצא מכך דבר. כל מה שיעלה בידם הוא לשמור על הקרן הריאלית של השקעה. במקרה כזה, אין ספק שתוכנית חיסכון רגילה – המבטיחה מראש את שיעור הריבית שתשולם – עדיפה.

קרן פנסיה הסתדרותית – כדאית עתה לבני 47–55

אם אתם שייכים לקבוצת הגיל שבין 47 ל-55 שנה, זה הזמן להיכנס כעמית לאחת מקרנות הפנסיה ההסתדרותיות. סביר שתבטח עצמך בקרן מבטחים, או במקפת, אלא אם כן אתה עובד בענף הבניין, או החקלאות, או משתייך למקום עבודה הסתדרותי ואז תצטרף לאחר מקרנות הפנסיה האחרות.

כל זאת מדוע? לפי הנחיית האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות גיבשו קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לוח שיעורי פנסיה חדש, שירע את תנאי ההצטרפות לגבי עובדים מבוגרים, בני 45 ומעלה. לוח זה אמור להיכנס לתוקף בעתיד, במקביל לאישור חוק פנסיה ממלכתית.

כיום מעניקות קרנות הפנסיה זכויות פנסיה שוות למצטרפים בכל גיל. חישוב הזכאות של עובד לפנסיה מתבסס על 2% מהשכר לכל שנת חברות בקרן ובתנאי שהיה חבר בקרן (תקופת אכשרה) במשך 10 שנים לפחות. ההסדר הנוכחי מבוסס על עיקרון העזרה ההדדית, לפיו עובדים צעירים מסבסדים עובדים מבוגרים.

הלוח החדש נועד לעודד הצטרפות של צעירים בני 20–35 לקרנות הפנסיה, בנימוק שעמיתים צעירים תורמים לחוסן האקטוארי של הקרן. קרן שהגיל הממוצע של עמיתיה מעל 32 שנה, נחשבת ל"מבוגרת" מדי, ויש לה סיבה להחשש למצבה.

לפיכך, למצטרף שגילו 20–22 שנה, חישוב זכויות הפנסיה שלו יהיה לפי 3.02% מהשכר לכל שנת חברות בקרן הפנסיה, לעומת 2% כיום; מצטרף שגילו, נניח, 30 שנה, ייהנה מזכאות של 2.9% לכל שנת עבודה; מי שגילו 40 שנה, זכאותו לפנסיה תחושב לפי 2.3%.

לעומת זאת, למצטרפים שגילם 47 ויותר תחושב הפנסיה לפי שיעור מוקטן, כדלקמן: מצטרף שגילו 47 זכאותו לפנסיה תהיה לפי 1.95% לכל שנת חברות בקרן; מי שגילו 48 – 1.9% לשנה וכך הלאה. מי שיצטרף לקרן פנסיה בגיל 61–64 יקבל פנסיה לפי 1.4% לשנה בלבד.

מאחר שהכאתך לקבלת פנסיה לכל החיים מהקרן מותנית, כאמור, בתקופת חברות של 10 שנים לפחות, לא תוכל להצטרף כעמית לקרן פנסיה הסתדרותית ולקבל ממנה בעתיד גמלה אם כבר מלאו לך 55 שנה (מאחר שבגיל 65 הנך אמור לפרוש לפנסיה, אלא אם כן מקום העבודה שלך "דבש" עבורך וכויות פנסיה למפרע. אולם, אם הנך בטווח הגילים שבין 47 ל-55, תוכל להצטרף לקרן פנסיה הסתדרותית בלי שיחול עליך הלוח החדש, המפחית את זכויות הפנסיה למצטרפים שגילם 47 ומעלה.

הצטרפות לקרן פנסיה פרטית אינה כדאית אם גילך 47–55 שנה, מאחר שקרן פרטית תדרוש ממך לשלם יותר עבור הביטוח, לעומת מצטרף צעיר, וזאת בגין ערכך האקטוארי ה"ירוד", דבר שלא קיים בקרן פנסיה הסתדרותית (בינתיים).

קיימת מגבלה אחת לגבי הצטרפות לקרן הסתדרותית: ההצטרפות לקרן מסוג זה היא "קולקטיבית" ולא אישית, והיינו אתה יכול להפוך לעמית הקרן רק דרך מקום עבודה או יחד עם קבוצת עובדים שלמה במקום עבודה.

חיים ביאור

היתה מפולת, אבל איפה הפיזור?

מפולת השערים בבורסה, שהחלה בפברואר השנה, גרמה לרבים הפסדים כבדים בהשקעותיהם. במיוחד נכונים הדברים אצל אלו שהשקיעו את כספם באמצעות מנהלי תיקים, שחלקם התרכזו בהשקעות בחברות קטנות, הנסחרות במסגרת הרשימה המקבילה. מנהלי תיקים אחרים נטו לרכז השקעות גדולות בניירות בודדים, ללא פיזור באותו תיקים.

לצד המשקיעים באמצעות מנהלי תיקים היו כאלה שהעדיפו להשקיע באמצעות הבנק. כותבת לנו ה"ס: "בפברואר 94' הפקדתי 66,375 שקל בבנק הפועלים. יועץ ההשקעות בבנק הציע לי להשקיע באמצעות ברוקר, וסירבתי. אמרתי לו שאני לא מבינה גדולה בנושא הבורסה ושמתי בפניו את בקשתי שינהל את התיק כראות עיניו. הצעתי כמה השקעות אותן הוא שלל, ונתתי לו יד חופשית בהרכב התיק".

ה"ס צירפה לתשובה העתקים של הודעות על קניית ומכירת ניירות הערך שבוצעו בחשבונה. הימים, כוכר, ימי תחילת המפולת (שאז כמובן לא היה ברור). היות שה"ס נתנה לו יד חופשית הוליך, ככל הנראה, יועץ ההשקעות לרכוש עבורה בעיקר אופציות.

ב-16 עד 23 בפברואר השנה הוא רכש עבורה אופציות של [illegible], אופציות של בנק לאומי ומניות של [illegible] אחוקות. אך מבין כל הניירות שנרכשו עבור ה"ס מעניינת במיוחד, דווקא, רכישת אופציות של בנק הפועלים. 3 חודשים לפני שפקעו האופציות רכש יועץ ההשקעות בבנק הפועלים אופציות בסכום של 11,252 שקל, בשער 97 נקודות. [illegible] של האופציות ידוע. הן פקעו בסוף מאי עם [illegible] מימוש גבוליות. שבוע לפני שהופסק [illegible] המסחר, ב-22 במאי, נמכרו האופציות, בשער 29.3 נקודות, כלומר בהפסד של 70%.

אז נכון, [illegible] הדריפה המפולת וכמעט כל ניירות הערך [illegible] ירדו ולא מעט אפילו ביותר מ-70%. אבל מה עם הפיזור? וכן עולה השאלה, האם זה בסדר שפקיד בנק רוכש עבור הלקוח ניירות ערך של הבנק שלו?

מבנק הפועלים נמסר בתגובה, כי למרות שיועץ ההשקעות בסניף הציע ללקוחה לפנות למנהל תיקים – היא סירבה. "יועצי ההשקעות בבנק הם לא מנהלי תיקים. למרות שהלקוחה נתנה לפקיד יד חופשית, היא קנתה ומכרה ניירות ערך אך ורק בידיעת הלקוחה. היא אפילו חתמה אותה על כל פקודות הקנייה והמכירה", אומר דובר הבנק, קלמן שיף. לגבי רכישת האופציה של בנק הפועלים, אומר שיף, כי ההתייחסות לאופציה זו היתה כמו לכל נייר ערך. "היא רצתה, ככל הנראה, השקעה ספקולטיבית, ולכן ההשקעה הגדולה יחסית באופציות", מוסיף שיף.

שלמה פרידמן

בנק ישראל שוקל לבטל את המסחר הרב־צדדי במט"ח מ-95'

מאת גדי מלך ומרית גילת

בבנק ישראל בוחנים אפשרות לבטל את המסחר הרב־צדדי במטבע חוץ מתחילת 95'. ביטול המסחר הרב־צדדי יצמצם עוד יותר את מעורבותו של הבנק המרכזי במסחר היומי במטבע חוץ ובקביעת שערי החליפין.

בקרב הבנקים קיימת תמיכה גורפת בהעברת כל המסחר במט"ח לשיטה הדו־צדדית. מנהל חדר עסקות באחד הבנקים הגדולים העריך, כי הבנקים יצליחו להשלים את כל ההכנות הדרושות עד תחילת 95'.

על פי שיטת המסחר החדשה, שהופעלה בתחילת יולי, מתבצעות רוב העסקות במטבע חוץ בדרך הדו־צדדית – בין לקוחות הבנקים לבין הבנקים ובין הבנקים השונים – ברציפות במשך היום. בנק ישראל ממשיך לנהל מסחר רב־צדדי פעם ביום, אך ההשתתפות בו מוגבלת לעסקות המגיעות ל-100 אלף דולר.

בעת הפעלת השיטה החדשה הודיע בנק ישראל, כי בתוך שנה יפחת בהדרגה גודל העסקות המותרות במסחר הרב־צדדי ל-10,000 דולר. בשל כך, מאפשרים מרבית הבנקים כבר היום גישות לשיטה הדו־צדדית גם בעסקות קטנות יחסית, המגיעות לכמה עשרות אלפי דולר.

עם זאת, לאחר שהתברר כי שיטת המסחר החדשה פועלת ביעילות רבה – אף מעבר לציפיות האופטימיות ביותר בבנק ישראל – החלט לבחון אפשרות לבטל לחלוטין את המסחר הרב־צדדי במקום לצמצמו בהדרגה.

מנגנון חדש

בניגוד לחששות שהביע מבעוד מועד בנק ישראל, הפער בין שער החליפין הבין־בנקאי לקנייה ומכירה עומד כיום על כ-0.15% – שיעור שאינו שונה בהרבה מזה המקובל בשוקי המטבעות המפותחים ביותר.

בבנק ישראל שוקדים בימים אלה על תכנון מנגנון שיקבע את השער היציג מדי יום, לאחר שיבוטל המסחר הרב־צדדי. כידוע, קובע היום בנק ישראל את השער היציג פעם ביום בתום המסחר הרב־צדדי.

כמו כן נבחנות דרכים להעלות את היקף המידע העומד לרשות הציבור הרחב בעת קבלת החלטות על קנייה או מכירה של מטבע חוץ – מידע שיאפשר לציבור להשוות מחירים בין הבנקים ולבדוק את השוק לפני שהם פונים לבנקים לבצע עסקה. כעת נחנים מגישה למידע זה רק מנויים של רשתות תקשורת מקומיות או בינלאומיות כמו רויטרס או קרמבו.

אם יבוטל המסחר הרב־צדדי יהיה צורך לספק לציבור הרחב את המידע – בכל הנראה באמצעות מצגים שיותקנו בסניפי הבנקים, לצד המסכים המספקים מידע שוטף מהבורסה.

בבנק ישראל בודקים כעת את היערכות הבנקים להפעלת שלב נוסף ברפורמה במסחר במט"ח. מאז שהופעלה שיטת המסחר החדשה, מתבצעות יותר מ-60% מסך העסקות במטבע חוץ בזירה הדו־צדדית.

לפי נתונים שפירסמה אתמול מחלקת המטבע בבנק ישראל עולה, כי באוגוסט התבצעו עסקות במט"ח בסכום כולל של 3.28 מיליארד דולר בין הבנקים ולקוחותיהם. כמו כן, ביצעו הבנקים ביניהם עסקות ב-332 מיליון דולר בשיטה הדו־צדדית. נפח העסקות בזירה הרב־צדדית הסתכם ב-74 מיליון דולר. 61.7% מסך העסקות התבצעו בשיטה הדו־צדדית.

שיחה

עם יו"ר נעמ"ת, עו"ד עופרה פרידמן: על המתיחות בקואליציה ההסתדרותית

אנו מתפקדים כשידינו קשורות

יו"ר סיעת העבודה בהסתדרות, חיים הברפלד, מתריע שהמצב בקואליציה ההסתדרותית בלתי נסבל, כי החלטות כמו מכירת נכסים מתקבלות בלא שיתוף מפלגת העבודה. את חשה בנוח בקואליציה זו?

בכלל לא. אנו עוסקים כל הזמן בפיטורי עובדים, בהפחתת שכר, כשיעבוד נכסי כור ובמכירת נכסים. לפתע הפסקנו לפעול כלפי חוץ: איננו ממצים את תפקידנו החברתי כמו שיפור השכר, צמצום אי השיוויון ומניעת שרירות לב של מעסיקים. יש תחושה שמטרתנו למפרקים ומחסלים בע"מ.

האם אין יתרון בשותפות בקואליציה, למשל, במניעת קבלת החלטות שאינן לרוחכם?

מצד אחד טוב שאנו שותפים להנהגה ולקבלת ההחלטות. הנה, אתמול השתתפתי כנציגת מפלגת העבודה בדיון על צמצומים במועצות הפועלים. הערבתי החלטה שלא מפטרים איש מהעובדים הקבועים, אם לא ייקבע תחילה תפקידה של כל אחת ממועצות הפועלים ותקנים הנחוצים למילוי צורכי חברי ההסתדרות ביישובים.

מצד שני, שותפותנו בהנהגת ההסתדרות כרוכה בתסכול אדיר. אנו עוסקים בפיטורי מי שנחשבים לאנשים שלנו. עובדים שמפלגת העבודה הביאה להסתדרות. למרות זאת, אינני רוצה שהמהלכים ייעשו בלי השתתפותנו, כי אנשי הקיצוצים ייעשו בלי מערכת השיקולים שאנו משתדלים להשליט.

האם יש סימני פילוג במפלגת העבודה בהסתדרות, כנון דרישה להדיח את הברפלד מראשות הסיעה?

אנו נמצאים בתקופה ראשונית של התגלות לשותפות קואליציונית בהסתדרות, אחרי שבעים שנה שבהן שלטנו יחידים. לא קל להתרגל לרעיון שאיננו מנהיגים את ההסתדרות. הרושם שיש פילוג נובע מהתסכול הגדול של חברי סיעת העבודה. בוועידה האחרונה של חברת העובדים, לפני שבוע, צייש שנשלים עם ההחלטה על העברת נכסים למכירה, כשלא ברור מה המכירה צריכה לשרת. אנו מרגישים כמו אילמים. אנו מתפקדים כשידינו קשורות. אין לנו תשובות למצב הפוליטי אליו נקלענו, וזה משבש את תפקודנו כסיעה.

מאת חיים ביאור

לחגוג בשלום פלאזה!

חלון אילת / מודרי פרסום

"שלום פלאזה" החדש והמפואר,
הממוקם בלב איזור הקניות
והבידור של אילת ובמרחק
הליכה קצר מהחופים,
מזמין אותך לפתוח
את השנה החדשה
במחירים מיוחדים.

סוכות
25-28.9.94 ,19-22.9.94
170 ש"ח
ספטמבר – אוקטובר
125 ש"ח

* המחיר לאדם בחדר זוגי–
לינה + ארוחת בוקר

אילת
שלום פלאזה
פונטה מלונות שוויצריה

מלון שלום פלאזה, מרכז שלום אילת, טל. 07-366777, פקס. 07-376865

יציבות במספר הדירות שנמכרו ב[רבעון] השני

מאת גדי מלך

ברבעון השני של השנה נרשמה [illegible] יציבות במכירת דירות חדשות [illegible] מכירות באשדוד, בבאר שבע, ירידה בהיצע ובמלאי הדירות הלא [נמכרות] [illegible]בתים, בחדרה, בנתניה, בקריות מכורות, כך עולה מנתונים שפי[רסמה] [illegible] חיפה, בקרית אתא ובראשון לציון רכזה אתמול הלשכה המרכזית [לסטטיסטיקה]. בשאר הערים היה מספר הדירות שנמכרו ברבעון השני דומה [illegible] שנרשם ברבעון הראשון.

מספר הדירות החדשות שנמכ[רו] [illegible] עוד עולה מהנתונים, כי מספר ח בסקטור הפרטי ב-24 הערים [illegible] הדירות החדשות שהוצעו למכירה הגדולות הסתכם ב-3,720 בהש[וואה] [illegible] ברבעון השני הסתכם ב-9,150, רבים אפריל־יוני. זאת, בהשוואה [illegible] לעומת 9,720 ברבעון הקודם ו-ל-3,715 ברבעון הקודם ו-2,558 [illegible] 7,87[illegible] ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד. [illegible] הראשון של השנה, לעומת זאת, [illegible] [ת]וצאה מהיציבות במכירות ומהלה ירידה של 33% במכירות של [illegible] [י]רידה בהיצע, ירד גם מלאי הדירות החדשות לעומת הרבעון [illegible] [הדירו]ת הלא־מכורות בסקטור הפרטי האחרון של 93'. [illegible] [ע]רים אלו הגיע בסוף יוני ל-5,4[illegible] דירות לעומת 6,000 בסוף בחודשים אפריל־יוני נרשמה [illegible] עלייה במכירת דירות בירושלים [illegible] [illegible]בבעתיים, בחולון, בחיפה, בפתח [תי]קוה, ברחובות, ברמת גן, ברעננה [ו]בתל אביב־יפו. לעומת זאת ירדו

נדל"ן [illegible] מאור

525 דולר לחודש ל-2 [חד]רים בבן יהודה בת"א

דירה 2 חדרים, ברחוב בן [יהודה] בתל־אביב, להשכרה ב-525 דולר לחודש. הדירה ממוקמת ב[illegible] הבנייה, עם מעלית; שטח הדירה – 60 מ"ר.

400 דולר לחודש ל[דירת] חדר ברחוב הירקון

דירת חדר ברחוב הירקון [בתל־א]ביב להשכרה ב-400 דולר לחודש. שטח הדירה – 40 [מ"ר, הי]א ממוקמת בקומת הקרקע.

350 דולר לחודש [לדיר]ת חדר בבן גוריון

דירת חדר בשדרות בן גו[ריון בתל]־אביב להשכרה תמורת 350 דולר לחודש. מחיר בירית [illegible] [שטח]ה 30 מ"ר, לא כולל את [illegible]

700 דולר לחודש [ל-3] חדרים בשל"ג

דירת 3 חדרים, ברחוב של[illegible] אביב, להשכרה תמורת 700 דולר לחודש. שטח הדירה [illegible] מ"ר והיא ממוקמת בקומה [illegible] עם מעלית.

כל העסקות בוצעו בידי מש[רד] [illegible] ותיווך בני את צ'יריק.

חיון מחשבים תגייס 10 מ' ש' בהנפקה ראשונה

מאת אבי בליזובסקי

חברת חיון מחשבים מחיפה, בשליטת רפי חיון, תגייס בשבוע הבא כעשרה מיליון שקל בהנפקה ראשונה לבורסה.

חיון מחשבים היא משווק של יבם מ-69'. החברה ממחשבת את בל"ל, בתי הזיקוק, בזק, מוטורולה, חברת חשמל, משרדי האוצר והביטחון ועיריית חיפה.

החברה תנפיק 32.5% ממניותיה. ב-93' הסתכמו הכנסותיה ב-25.4 מיליון ש', לעומת 23.6 מ' ש' ב-92', ו-16.4 מ' ש' ב-91'. ברבעון הראשון השנה חל גידול נוסף במכירות, ל-6.7 מיליון שקל. הרווח הנקי עמד ב-93' על 1.44 מ' ש', לעומת 1.2 מ' ש' ב-92'.

8.1 מיליארד שקל עודפי ביקוש במכרז היומי

מאת גדי מלך

שיעור הריבית הממוצע שנקבע אתמול במכרז המוניטרי היומי של בנק ישראל לבנקים, בהיקף של 5.8 מיליארד שקל, היה 14%. ריבית הסגירה נקבעה לשיעור דומה. הביקוש למכרז הסתכם ב-13.9 מיליארד שקל.

במסחר במט"ח נרשמו עודפי היצע של 7.9 מיליון דולר, והבנק ישראל לא התערב במסחר.

למכירה בכרמל
וילה בודדת
מיקום שקט בשושנת הכרמל,
על מגרש 1,175 מ"ר
אחזור בניה, פרטי, סאמי
$870,000 טל. 03-540 1439
פקס. 03-549 5311

הארץ

יום שישי ד' בתשרי התשנ"ה
9 בספטמבר 1994

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Fax 6810012

מפגש של כוונות

נראה כי תהליך השלום עומד לפני שלב חדש: הורדתה של סוריה אל שולחן הדיונים. ראש הממשלה, יצחק רבין, מוכן עכשיו לקיצור תקופת הנסיגה מחמש שנים לשלוש, ואין הוא פוסל עוד נסיגה מלאה. בראיון הב שנתן לגלי צה"ל הוא מכיר את המשא ומתן עם מצרים כדגם אפשרי למו"מ עם סוריה. פירושה המעשי של השוואה זו הוא, שבסופה תתבצע נסיגה מלאה. גם אם נותרו חילוקי דעות באשר לקו הסופי של הנסיגה – קו שביתת הנשק, או הקו שבו ישבה ישראל לפני מלחמת ששת הימים – הרי מוסכם בכל מקרה, כי מדובר בנסיגה מרמת הגולן ולא רק ברמת הגולן. וכי תהיה זו נסיגה שיש עמה עקירת יישובים. רבין אומר במפורש לסורים את אשר ביקשו לשמוע ועונה על התנאי שהתנו כדי להמשיך את המשא ומתן.

הסורים מצדם עונים במטבע דומה. שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, הציג שלשום במסיבת עיתונאים שני חידושים בעמדה הסורית. האחד, גמישות בכל הנוגע למשך תקופת הנסיגה, והשני – תיאור השלום העתידי עם ישראל כ"שלום חם", הכולל כמובן יחסים דיפלומטיים.

עד הופעתו של א־שרע עמדה סוריה על כך, שהנסיגה הישראלית תהיה כוללת ותבוצע בתוך חודשים ספורים ולא תתפרש על פני שנים. עכשיו סוריה נוקטת עמדה, שלפיה נסיגה מהירה עדיפה על נסיגה ממושכת – "תקופת הנסיגה לא צריכה להימשך שנים. ככל שתתארך תקופת הנסיגה כך יתעכבו גם האלמנטים של השלום, ולכן זהו אינטרס של שני הצדדים לא להאריך אותה", אמר א־שרע – אבל אין היא מציגה עוד זאת כתנאי. א־שרע הוסיף ואמר, כי מפגש בין רבין לאסד אינו הוא מהלך בלתי נמנע. כלומר, סוריה מוכנה לתרגם את העמדה האסטרטגית שלה התומכת בשלום לדיון מעשי ברמה הגבוהה ביותר.

הוויכוח המייגע בשאלה מי יאמר קודם מה שהצד השני רוצה לשמוע מסתיים בזאת. כל צד, כולל הציבור שאותו הוא מנהיג, שמע את הדברים בגלוי, ומכאן נפתחת הדרך למשא ומתן ענייני בין שתי המדינות. השאלה כיצד יתנהל המשא ומתן היא רק שאלה טכנית, ואין לצפות כי הוא יתנהל בדרך הדרמטית שבה החל המו"מ עם מצרים, או במתכונת החשאית שבו התנהל עם הפלשתינאים, או במתכונת הגלויה שבו התנהל עם ירדן. סוריה למדה רק באחרונה להשיב על עמדת הקהל העולמית בכלל ואת הישראלית בפרט. דעת הקהל הסורית היא המעניינת את הממשל הסורי לפני הכל. לפיכך לא בגחמות שוליות תיבחן רצינותה של סוריה, אלא בעקרונות שיוסכם עליהם.

הבשרת הקרקע לחידוש המו"מ עם סוריה היא הישג בפני עצמו, אבל אין בה ערך אם לא תתחלף המשא ומתן עצמו. לשתי המדינות היה פרק זמן מספיק כדי ללמוד ולבחון מה כל אחת מוכנה לתת לאחרת כדי להשיג בסופו של דבר שלום מלא ביניהן. הגם שבמשך תקופת הקיפאון היה נדמה כי אין כל מגעים בין סוריה לישראל, אין ספק כי עמדות פרטניות הועברו מצד לצד על ידי המתווכים האמריקאים או המצרים, ואולי בדרך של מפגשים חשאיים.

עכשיו, כאשר עמדות הבסיס הובהרו, יש מקום ליוזמה אמריקאית מחודשת לזמן את הצדדים, או ליזום מפגש ישיר בדרג גבוה כדי שיהיה אפשר להגיע לפחות להסכם של עקרונות עד סוף השנה.

חשוף בצריח הרייטינג

מאת יואל מרקוס

במדינה שהכל בה הפוכות תיאר טוליות, אין פלא שאהוד ברק התל את מרוצו לקריירה פוליטית אצל דן שילון. שלוש שעות ישב – במדיו, כאותות ההצטיינות שלו (שבולמו מקרוב, במתמתנו הארו מה (שהוברחה לה בסיכה לכתונת כתונתנו) – במחיצת חבר הליצים של יאיר גרבוז ושאר שחקנים חמי רים. הוא שיחק אתם, צחק אתם, בינה התבדר אתם וקיבל ברוח טובה את ההלצות על חשבונו. והחיוך השובב לא מש מפיו גם כשהעירו לו שנעליו אינן מצוחצחות. בודל, רציני, אך גם אופי מהחבורה.

זו היתה הופעה ללא תקדים של רמטכ"ל בתוכנית בידור. שום אלוף או קצין בכיר בשירות פעיל לא היה מקבל את אישורו להופעה שכזאת. אך ברק הוא הרמטכ"ל הכי פוליטי שהיה לנו. בעצמו הי דה כמותה תוכנית שכבר 12 שנה הוא משתתף בישיבות ממשלה. הוא מבין (כדברי הבטוח) לא רק במוסיקה, בכלכלה, בספרות, במוסיקה, יודע לשיר בערבית ולנגן בפסנתר. הוא גם יודע מה זה רייטינג.

אף כי תוכניתו של שילון היא איפוליטית, בין בידור לבידור הבין שיר לשיר הוגנב לעין הצופה מיני־אלה הנודף הציו. בעיקר שבר השתנו כללי המשחק הפוליטיים, כל השיטה לבחירה. ג'ימי קרטר, רונלד רייגן, לא פסח במרוצו לנשיאות – למי ששכח – גם על ראיון ב"פלייבוי". ברק לא יכול היה לבחור מקום חשוף יותר ל־רוח בו את הדריה הראשונה במרוצו האפשרי לראשות הממשלה.

לא ברור איך, מתי והיכן נולדה האגדה או התקווה שברק נולד לראשות הממשלה. יש אומרים שבימים שבלשה במפלגת העבודה הדיקנות במחלקת "הדור הבא" היה זה שמעון פרס שנקב בשמם של ברק ושלמה בן־עמי כיורשי העבר האפשריים. יש גורסים שהפלולה להדיין את ברק נולדה אצל "האמים ברגב" – שלושת אחיו של ברק. את התשובה לחידה נתן ברק עצמו כשסיפר אצל שילון, בביישנות מרוחה ובחרך של עמות, שבכל תפקיד שמילא, תמיד אמרו עליו שהוא נועד לתפקיד רם יותר. כמה מידידיו המבוגרים של רבין מרעימים אותו בשקט ל"ממשיך". אודי רבין, כמובן.

המגבלות על כושר הניתוח וה ביטוי שלו רבות לפניו. הוא יכול לשבוע שבוכה הוא פיל. בניגוד לרבין, מחשבתו הפוליטית ארוכת טווח ובעלת סקאלה של 180 מעלות. שלושה חצי חודשים לפני שחרורו מהצבא כבר מוכר שמו כמועמד לתפקידים פוליטיים שונים. רק ברק עצמו, בשפתה של איש צבא שאינו מדבר על עתידו הפוליטי, טרם הגליט מני, איך אם בכלל סלולה לו הדרך בפוליטיקה.

הוא אינו מסיים את תפקידו כרמטכ"ל בצבעים זוהרים, בייחוד מול הציפיות הגדולות שהיו ממנו. באלים א' ובאלים ב' ושאר מרעין בישין שקרו לו לא יאפשרו לברק לעמוד בשורה אחת עם שני הרמטכ"לים התורים היחידים שהיו לצה"ל – יגאל ידין ומשה דיין. גבול עם מול הוא לא היה. אפילו באותו ערב אצל שילון, כד מן התוכנית קיבל פתק על הפיגוע בצומת מורג, אך הצחוקים, הבדיחות והדאום עם בטיוני לא פסקו, בבחינת ההצגה חייבת להימשך.

לעומת זה עשה לו שם כמדינאי בכדים ובכמוכשרהעל של תהליך השלום. השאלה שתעסיק אותו היא, האם אותה הכריזמה שיש לו בחוגים מגוהים פועלת על ההמון? השם האגדה על ייעודו כיורש עדיין תופסת?

הרבה תלוי ברבין. באחד מתדרי סי הראיונות שנתן לכבוד החג אמר רבין כי בהתאם לכללים שקבע לעצמו, לא יחבר עם לובש מדים על תפקיד פוליטי אלא לאחר שיסיים את תפקידו. השאלה היא על מה יחבר השניים ב־1 בינואר '95 בשעה שש בערב. רבין אינו מהאנשים המגדלים יורשים. הוא שונא אותם בעודם קטנים, ודאי כשהם גדולים ושאפתנים. הוא גם אינו מהששים להבביס שרי תף לנחלותיו.

קשה להאמין שיתנדב לתת לו את תיק הביטחון – תפקיד שיכול לתת לברק את התנופה הגדולה למקום הראשון. רבין גילה בראיונות החג, שבדעתו להתמודד על כהונה נוספת. ראשות ממשלה עדיפה ללא ספק על בית אבות. השאלה אם ירצה את ברק בסביבתו בכהה תומך או כיורש אפשרי, תלויה במצבו של רבין עצמו בסוף רים סמוך לבחירות. בינתיים לא אכפת לו שברק, וכל הטוענים האחרים לכתר, יחכו קצת.

שם דבר איפוא אינו מובן מאד ליך לילד הפלא הקודי ברק. אם ילך לעסקים, כפי שמשערים, יישאר במגרש קרוב לבית, מוכן לזינוק. או לחלופין יישאר במחלקת עשיית הכסף לביתו. בגיל 53 ברק לא יכול להרשות לעצמו לעשות שגיאות. מאז שורבר בו לראשונה כראש ממשלה עתידי קרתה כמעט מהפכה: שני צעירים טרפו את הכללים של המערכת הפוליטית. ביבי נתניהו, שהשתלט על מפלגה שלמה מבחוץ והבטיח לעצמו את המעמד של מספר אחת בבחירות הבאות, וחיים רמון, שהוכיח שאפשר להיוולד שנית מחוץ לרחם המפלגתי. שניהם צעירים מברק, לשניהם כריזמה העוברת להמונים, ושניהם – כן, גם רמון – עשויים לאיים על רבין עוד ב־96. הרייטינג ידבר.

סיכוי מערכות זה בטל מבריק את מעמדו היהודי כמושיע המיועד של העבודה. ברק מדבר על תקופה מרתקת שאנו חיים בה. אך הוא עצמו יעמוד בפני החלטה אישית קשה: האם להיות חיית המהמר של הממסד ולחכות עד שרבין, כדרך לגבורות, יואיל בטובו להקצות את המקום השני בחשיבותו בממשלה; או לקרוא תיגר מבחוץ, אפילו נגד רבין, כבר בבחירות הבאות? בינתיים הוא כאן, טובל רגליו במים הצוננים של הפוליטיקה, עם גרבוז, עם עפרה חזה, עם דייויד ברוזה, חשוף בצריח הרייטינג.

האם מתכוונת מרצ להתאבד?

מאת זאב שטרנהל

כאשר תועלה מודיע, "אחרי החגים", פרשת הצטרפותה של ש"ס לקואליציה, השאלה שתעמוד להכרעה לא תהיה מקומה של המפלגה החרדית בפוליטיקה הישראלית, אלא עתידה של מרצ. איש אינו רשאי לבוא בטענות למפלגתו של אריה דרעי כאשר היא מנסה לסחוט הון עתק למען מוסדותיה, לשבור את ידידיה, כפי שקרה במקרה של שולמית אלוני, או לכפות חקיקה דתית בלתי נסבלת; הרי זה בדיוק טעם קיומה של מפלגה חרדית וזה תפקידה. אך מול העוצמה החרדית חייב לעמוד כוח נגדי: זה שנים רבות מוטל תפקיד זה במיוחד על המפלגות המאורגנות במרצ.

עם צאת האוטונומיה הפלשתינית לדרך, וכשהפתרון לסכסוך הישראלי־הערבי כבר נראה באופק, היה המאבק על זכויות האדם, על שלטון החוק ונגד הכפייה הדתית למשימה דחופה יותר מאי פעם, לסיבה העיקרית, אם לא היחידה, להמשך קיומו של הגוש הפוליטי השמאלי. אמנם, בכל התחומים האחרים – המדיני, הכלכלי והחברתי – קשה מאוד להבחין בטביעות אצבעותיה של מרצ. אבל ספק הוא אם מי שמתעניין אך ורק בשאלת השלום וקשר עדיין לרשימה נפרדת, מנותקת מהאגף השמאלי של מפלגת העבודה. הרי מה שלא יצליח בידי שמעון פרס, יוסי ביילין ואורי סביר במשרד החוץ, ספק אם תגשים צמרת מרצ.

בתחום הכלכלי מנהלת מפלגת העבודה מדיניות ליברלית שאת מחירה משלמות כרגיל שכבות המצוקה; תנועת שינוי לא יכלה לצפות ליותר. גם המיסוי על הבורסה בא מנימוקים כלכליים ולא מנימוקים חברתיים, שראש הממשלה ואנשי הכלכלה שסביבו מזלזלים בהם בפומבי.

בתחום החברתי התרחשה אחת התופעות המעניינות של השנתיים האחרונות: המפלגה שהיתה אמורה לשאת את דגל השוויון והצדק, מפלגה שראתה עצמה תמיד נושאת במאבק ל"שוויון העם", פשוט לא עמדה בהלם השלטון. קורא העיתונים המצוי שואל את עצמו אם מפלגת הפועלים המאוחרת עדיין היה תוגשמת. העניין היחיד שבו מרצ עדיין מקיימת את יתרונה היחסי, ובו שמור לה תפקיד ייחודי, הוא המאבק על דפוסי שלטון מתוקנים. הטענה כי ההסכם עם ש"ס הוא קורבן הכרחי למען השלום אינה אלא איוולת. פעם היה מקובל לעטוף כל מעשה פוליטי מפוקפק בעטיפת הביטחון. קדושת הביטחון היתה בבחינת צ'ק פתוח המשוך על השבודרבנק ללא תחתית. היום החל השלום למלא אותו תפקיד של אליבי לכל דבר: בשמו מותר לפגוע בכללי המשחק של הדמוקרטיה הישראלית השבירה, לשתק את בג"ץ ולהפר את האיזון העדין מאוד של המבנה הקונסטיטוציוני הישראלי, התלוי בין כה וכה על בלימה. אם יתקבל התקיים, שלפיו הרוב הקואליציוני מתחייב לבטל ביטול אוטומטי פסיקת בג"ץ הפוסלת חקיקה העוברת חוקי יסוד או נוגעת של זכויות טבעיות – ייפגעו אורחות חיינו ללא תקנה.

אך העניין כולו אינו רק מסוכן, הוא גם מיותר מבחינה פוליטית, כי הרי ש"ס זקוקה לממשלה יותר משזקוקה הממשלה לש"ס. הרוב הקואליציוני הנוכחי יכול לחתום על הסכם שלום עם סוריה ללא ברכתו המפורשת של הרב עובדיה. נוסף על כך, ידוע לכל כי ש"ס אינה רוצה להישאר לאורך זמן מחוץ לממשלה. היא זקוקה לתקציבים, ולא פחות דרושות לה הילת הזוהר ועמדת הכוח המתלוות למעמד נציגה היחיד של האוכלוסיה הדתית במסדרונות השלטון. מבחינתה של ש"ס, השעה דוחקת, ואת מפלגתו של אריה דרעי אפשר לקבל היום במכירת סוף העונה ובמחיר הקרן.

אצל יצחק רבין, מימוש ההסכם שחתם עליו עם ש"ס יהיה ניצחון כפול: הוא לא רק יחזיב את הקואליציה, אלא יכין את הקרקע לבחירות הבאות. אמנם, איזו סיבה תהיה למצביעי מרצ לתת שוב את קולם למפלגה שתוותר על עצם תכלית קיומה אם העניינים המסורתיים שבאבקה עליהם מייסדת רצ במשך שנות דור נעשו פתאום שוליים בעיני חבריה שלה – מדוע לא להצביע במישרין למפלגת העבודה? אצל רבין, פרשת ש"ס היא עניין של נוחות ומתלווה לה ביעילות גם שיקול מפלגתי נבון; אצל אחרים מראשי השמאל אין זו אלא שאלה של אופורטוניזם פוליטי; למרצ כולה זו שאלת חיים. ובשל קוצר ראותם של כמה פוליטיקאים עלול הרוב החילוני לאבד את הכלי המפלגתי האמין היחיד המצוי בידיו.

מ[...]לים יהודים

ערב כניסת האוטונו[...]שטחי הגדה, עומדת ההתארגנות הטרוריסטית היהודי[...] מדרגה. סיכוייה רבים להצליח

מאת רן כסלו

אנחנו אוהבים הגדרות מ[...] קות. כך היה לפנים, כשהתנג[...] התופעה של מחיצות דמי חס[...] מסוחרים על ידי בריונים, בריונ[...] אחרים שלמו במעוזי היהודי[...] לאדומים, יהלומים שורים מ[...] אך להם דרך נוהה לשוק העול[...] הסמים וזרמו כמים והאנשים [...] כדי להבטיח את זרימתם המסו[...] רת. ואצלנו התנהלו ויכוחים א[...] כים – ויש שמוכנים להמשיך ב[...] – האם הולמת את זה ההגדרה "פשע מאורגן" או לא.

חוששני שגם היום, בעקבות מעצרו של הסגן אורן אדרי, מק[ר]יית ארבע, כבר החל הוויכוח האם [...] הגבורה שהיה קשור עמה, לפי [...] חשדות השב"כ, היא כבר בגדר [...] מחתרת, ושמא עדיין לא? האם יש [...] לה די אידיאולוגיה, האם יש [...] די ארגון, האם היא יוצאת במידה [...] מספקת נגד המדינה ואולי רק נגד [...] הערבים?

למען האמת, גם בלי לדעת את [...] התשובות על כל השאלות האלה [...] נדמה לי שהשם "מחתרת" אפילו [...] מדי לקבוצות אלה – גם לאותה [...] קבוצה שפעלה ורצחה לפני כעשר [...] שנים, וכל חבריה, אפילו אלה [...] שנידונו למאסר עולם, כבר מו[...] כים חופשיים. מחתרת היא ארגון [...] הלוחם נגד השליט שתפס כו[...] צודק, בדרך כלל שלטון כובש [...] ארגון השואף ליהפך לצבא [...] רוד. אבל המתנקשים באוטובוס[...] רים הערבים באותם ימים [...] ביקשו לשחרר? הוא היין [...] של אורן אדרי, קצין מצטיין [...] שנכתב עליו בכמה עיתונים. [...] כלפי ה"מחתרת" יש תמיד [...] קצת סימפטיה.

אולי הולם יותר לקרוא [...] בשמם האמיתי: ארגון טרו[...] [...]ל. זה מתאים להם לא־פחות [...]ר להמאס – כמו איש חמאס, [...] הסתבל משלנו מטרתו העיק[רית] היא לחסל את תהליך השלום. [...] האלה שייכים לזרמים דתיים [...]מנטליסטיים, ואין זה משנה [...] קוראים לאל שלהם. טרוריסט [...] טרוריסט הוא טרוריסט.

[...] אידיאולוגיה דווקא יש להם [...]. בין השאר היא מפורסת [...]תה חוברת, פרי עטו של הרב [...] גינזבורג, ראש ישיבת קבר [...]. שם החוברת "חמש מצוות [...]ליות שהן היכסים פנימיים במ[...]תו של הקדוש רבי ברוך גול[ד]שטיין ה' יקום דמו". ואין זה סוד [...] הרב גינזבורג, היושב בשכם, אי[...] בודד בהשקפותיו בקרב אלה [...]ורים "דבני יש"ע", אלא שלא [...]ם מוכנים לפרסם את השקפו[...] בקונטרס שהודפס באלף [...] עותקים ונמכר כלחמניות טריות, [...]ך ימים.

[...] החוברת, שמטרתה "להסביר [...] המעשה (של גולדשטיין) מבד[...] השונים ולהכילו בכלים של [...]ה, מלאת ציטוטים. למשל, [...] הקביעה שמצוותו העיקרית [...] הזוה ממערת המכפלה, "הב[...] בראש המעשה הוא קידוש [...]", "חשוב גם להראות לגוי [...] שראל אינם פראיירים", וכי [...] טירות נפשו של פועל הפעולה, [...]פעלות ישראל ופחד הגויים [...]יים זה בזה".

[...] האידיאולוג מקבר יוסף קובע [...] יש לדון על האויב גם מצד [...]גלות שבו, מצד הרע שבפועל, [...]ביט האם עצם מותם של הער[...] הוא חיובי" והוא מגיע למסק[...] שמצווה היא להרוג ערבים, [...]ווקא משום ש"דם ישראל חביב [...]ני ה' ולכן אדום יותר והייה [...]רפיו". ובכלל, "הטוב שבגויים [...]רוג", כפירוש ל"מחה תמחה זכר עמלק". חוץ מזה, גם הנקמה היא מצווה, משום ש"אם אין נקמה, החיים מתחילים לשקוע בעצבות ובחוסר אמון".

וכדי שחיינו לא ישקעו בעצבות, מעלה הרב גינזבורג את הרציחה במערת המכפלה לדרגת דוגמה, מעין טרומפלדור של ימינו, ואומר: "הנצחת ברוך גולדשטיין הי"ד כגיבור עתידה לפרנס רוח גבורה שנצטרך לה בימים יבואו".

לא הייתי מזלזל במשנה האידיאולוגית הזאת. אמנם חיבורו של הרב גינזבורג נמכר באלף עותקים בלבד, אבל רק מפני שמישהו גבוה הפסיק את הדפסתו.

גם אם לא נמצא סימני מחתרת מובהקים בהתארגנות הקשורה למעצרו של הסגן אדרי, יש בה די סכנות להדליק נורות אדומות. בעיקר מפני שבעצם אין זו התארגנות חדשה. ניצניה ניכרים בשטח מכבר. הם היו גם אז, כאשר הבריונים מקריית ארבע ומהתנחלויות אחרות יצאו בלילות, כמעט באין מפריע, לעיירות ערביות, לחבל במכוניות וחנות, לנפץ שמשות ולירות על דודי שמש. הם הופיעו כמעט בגלוי, כשאותם בריונים מינו את עצמם לאחראים ל"שמירת הביטחון בכבישים".

אין פלא שעכשיו, ערב כניסתה של האוטונומיה לשטחי הגדה כולה, עומדת ההתארגנות הטרוריסטית לקפוץ מדרגה. סיכוייה רבים מאוד להצליח: יש לה אידיאולוגיה, יש לה עתודה דתית־לאומנית ובידיה הרבה מאוד נשק. לנו יש רק סיכוי אחד להתגבר עליה: נחישות פעולה של כל מוסדות החוק, אף על פי שהדברים עדיין נראים כשוליים.

תופעות כאלה יש לחסל כל עוד הן קטנות: שאם לא כן, הן יהרגו אותנו.

סובבים וחגים

מאת דורון רוזנבלום

לא ידוע מי היה אותו עסקן אגודי, שלאחר מותו הפתאומי של יו"ר הקרן הקיימת הגיש הצעה לסדר היום ופתח במלים: "בהזדמנות חגיגית זו שאוסישקין מת..."

אך ביטוי זה נעשה מטבע לשון, שליגלגה גם על נטייתנו להזיקשים הגיגיים וגם על ה"פרגמטיים", שלצורכי השעה השוטפים שיעבד אפילו את המוות עצמו. אלא שמאז נהפכו היוצרות: כיום הבעיה איננה מציאת "ההזדמנויות החגיגיות", המצויות בשפע, אלא מה לעשות בהן וביניהן.

רושם זה מתעצם בעיקר ב"תקופת החגים" – בעונה זו של חשבונות נפש לאומיים, סיכומים טקסיים וספירות־מלאי חגיגיות. היש "הזדמנות חגיגית" למנות את הישגי הממשלה, לסכם את תהליך השלום, לבדוק מיהו ישראלי ולעשות את חשבון הנפש של הבורסה, של צה"ל, של מצב הספרות, התיאטרון, שלא לדבר על מאזנו האישי של יצחק רבין – יותר מאשר בערב ראש השנה?

התשובה היא: יש. יש "הזדמנות חגיגית" יותר מזו. היא תהיה בשבוע הבא, כאשר ייעשה חשבון הנפש הלאומי המאזן הממשלתי (שלא לדבר על החשבון האישי של יצחק רבין) במלאות שנה להסכמי אוסלו. הזדמנות חגיגית עוד יותר היתה לפני כחודשיים: אז נעשה חשבון הנפש של תהליך השלום, מצב הממשלה, המצב הישראלי ומצב הציונות (שלא לדבר על חשבון הנפש של רבין) במלאות לממשלה שנתיים.

שבועות ספורים לפני כן סוכמו מצב התרבות, הספרות, דרכו של צה"ל ומיתוס הצבר (שלא לדבר על הרטרוספקטיווה של יצחק רבין בעלי בית) במסגרת חגיגות יום העצמאות. עוד הזדמנות חגיגית תהיה בעוד שלושה, ארבעה חודשים, כאשר כל המצאי הנ"ל ייספר ויימנה מחדש במסגרת סיכום שנת 1994 בפוליטיקה, בתקשורת, בספרות, בדמות הישראלי, בצה"ל וכדרכו של רבין. אבל עד אז עוד יש "הזדמנויות חגיגיות" בשפע: ביום כיפור, בסוכות, בהושענה רבה, שלא להזכיר את ימי השנה לאלטלנה, ל"הצהרת וושינגטון", לפינוי ימית.

במצב עניינים זה, כשהסיכום החגיגי כמעט מדביק את העשייה, והמצאי כולל כמעט רק ספירות־מלאי, כמעט מפליא שהממשלה מספיקה לעשות משהו, או שרבין מוצא זמן לביצוע הדברים שאותם הוא מסכם בראיונות.

אבל גם בתחומים אחרים כבר הורגלנו ש"סיכומי דרך" מקדימים את פריצת הדרך המדינית, שהרצבויה והדירוג מדביקים את תהליך היצירה, ושהמציאות משיגה בקושי את הפרשנות עליה. אנו חיים באינטרוספקציה בלתי פוסקת, שבה ה"סיכומים" מתגבבים זה על גבי זה. ההווה נעשה למעין עבר מתמשך, ואין פלא שאת החידושים המסעירים ביותר בארץ מספקים כיום בעיקר ההיסטוריונים.

העיתונות העממית והערוצים המסחריים – שלדידם שקט הוא רפש, ושגרת תהליך היא רעל למכירות ולרייטינג – הגדילו עוד יותר את הביקוש ל"הזדמנויות חגיגיות", וגרמו לתפוצתן וגם לפיחותן. אם בעבר היתה "החגיגה התקשורתית" עניין יוצא דופן, השמור לימים אחדים בשנה, כיום היא נעשתה שגרה יומית. את אש התמיד שלה חייבים לפרנס ללא הפסקה ב"הזדמנויות חגיגיות" מהיקב ומהגורן, מהכלא ומהברסיק, ממצב העפעף של אורה נמיר, דרך יום השנה לקליפ של מעילי "קסטרו", ועד מכירת אופנוע של האופנובנק.

במצב זה של חגיגה תקשורתית מתמדת – שבועיים ללא פריצת דרך מהפכנית, או הסכם שלום סנסציוני עם מדינה ערבית, פירושם פגיעה אנושה ברייטינג של הממשלה. גם במישור המדיני חייבים איפוא לדרוך מחגיגה לחגיגה כדי להישאר במקום, ואין פלא ש"תהליך השלום" מתבטא בעיקר בשורה ארוכה ומאומצת של "הזדמנויות חגיגיות", המנוקבות מדי פעם על ידי מציאות רוקעת של חולין.

זה שנה ויותר אנו נעים משיא חגיגי אל קליימקס סקסי: מגזירת סרט לחתימה ריטואלית, מלחיצת ידיים לתרועת חצוצרות, מנאום בומבסטי לשיא או משא חגיגי. אבל כפי שיעיד מצב השלום בשטח – לא תמיד ברור מה בעצם עושים בהזדמנות חגיגית זו, שאוסישקין מת לפתוח פעמיים בשבוע.

[...]סנט לשנה

מאת אריה כספי

> למדינות המערב אין קושי להגדיל את הייצור החקלאי, אבל הן אינן מעוניינות בכך, כי המדינות העניות אינן מסוגלות לשלם

הצגת התיאטרון הגדולה [...] מתקיימת בימים אלה בקהיר, [...] 15 אלף משתתפים מ־182 מ[...] נות וסיקור תקשורתי אדיר. [...] ועידת האו"ם לאוכלוסיה ופי[תוח] במסע ההכנה לוועידה האת[...] רו אותנו המארגנים, שהעולם [...] לך להתפוצץ מעודף אוכלוסי[ה] ושמוכרחים לעשות משהו.

האמת היא שאין בעיה של עודף אוכלוסיה, מה שיש זה בעי[ה] של עודף עניים. מוועידה זו [...] יצמח פתרון לבעיה האמיתית [...] מוועידות עם אלפי משתתפים [...] פעם לא צומח שום דבר. זה [...] הכל אירוע ענק של יחסי ציבור.

חלק מהמדינות צפופות הא[...] לוסין הן מדינות עשירות [...] להן קושי להתגבר על הצפיפות. ביפאן כ־340 נפש לקמ"ר, [...] מהודו שבה כ־280 נפש לקמ"ר, [...] ומסין עם כ־130 נפש לקמ"ר. [...] דינה הצפופה ביותר בעולם [...] הונג קונג. צפיפות האוכלוסיה בה מגיעה ל־6,000 נפש לקמ"ר. [...] אבל היא אחת המדינות של [...] לם העשיר, ועדיף להיות בצפיפות בהונג קונג מאשר במרחבים [...] תחים של רואנדה.

אחת הטענות שעלו [...] הפרסום לוועידה היתה, ש[...] כמה עשרות שנים לא תה[יה] החקלאות העולמית לייצר מ[...] מזון כדי להאכיל את רעבי [...] העולם. אין שחר לטיעון הזה [...] נות המערב מצמצמות היום [...] כוון את הייצור החקלאי [...] להבטיח הכנסה גבוהה [...] לחקלאים. להסכם המכס הבין לאומי, שנחתם לפני חודשים [...] פר, עשויה להיות השפעה [...] יותר על המדינות העניות [...] לוועידה הנוכחית. כתוצאה מ[...] אמריקאי מבושר, הוכיחו [...] האיחוד האירופי להקטין [...] הסובסידיות לחקלאות. הדבר [...] הזה יביא בשנים הקרובות [...] צום ייצור המזון במערב, [...] רווח, ולמותם של מיליוני [...] בארצות העניות ביותר. למ[...] המערב אין שום קושי להגדיל הייצור החקלאי, אבל הן [...] מעוניינות בכך, משום שהמד[ינות] העניות אינן מסוגלות לשלם.

גידול ילדים הוא לכאורה [...] סוס של עשירים. לפי ה[...] הכלכלית, עני היה צריך ל[...] [...]הקטנת מספר הילדים. המציאות [...] הפוכה. העוני בא במשולב [...]ם מחלות וחוסר נגישות לאמצעי [...]ניעה. באסיה, העוני מלווה ב[...] תפיסת עולם הרואה במשפחה גדולה סמל של מעמד.

לעומת זאת, בחלק מתרבויות [...] העוני באפריקה ודרום אמריקה [...]תפורר מוסד המשפחה. גברים [...]קיימים קשר זמני עם נשים ומב[...]שיכים לאשה אחרת. הנשים יולדות הרבה ילדים לגברים שונים [...]נאלצות לגדל אותם בעצמן. יש [מד]ינות בדרום אמריקה שבהן רוב [...]ילדים גדלים עם אמהות לא־נשואות.

הדרך היחידה להאט את קצב [...] הגידול של העניים היא לשפר את [...]מת החיים שלהם. כתוצאה מה[...] שיפור ברמת החיים חל שינוי [...] במעמד הנשים, בהשכלתן ובשי[...]מוש באמצעי מניעה. ועידת [...] האוכלוסין מציעה תוכניות בתחו[מים] אלה, אבל סכומי הכסף שע[...]לים מדובר הם מגוחכים.

לוועידת קהיר הוצגה תוכנית [...] פעולות של 17.5 מיליארד דולר [...] לחמש שנים. כשליש מהסכום יוע[...] בסיוע של המדינות העשירות, [...] ישאר יבוא מהמדינות העניות [...] עצמן. זה נראה הרבה. אבל זהו [...] סכום אפסי מול הצרכים. אם נחלק [...] את הסיוע המתוכנן של המדינות [...] העשירות במספר תושבי המדינות [...] העניות, נקבל סיוע של 40 סנט [...] לנפש בשנה. בקיצור, לא כלום.

[...] כל הסכומים שהמערב מקדיש [...] לסיוע למדינות החלשות הם אפ[...]סיים. חלקם ניתן בהלוואות שהמד[...]ינות העניות לעולם לא יוכלו [...] להחזיר. חלק מהסיוע מגיע למד[י]נות מבוססות. ומקבלת הסיוע [...] הגדולה ביותר היא כידוע ישראל. [...] כשחושב המערב צריך להחליט [...] בין מכשיר טלוויזיה נוסף לחדר [...] שינה לבין הצלת משפחה גוועת באפריקה, הוא מעדיף מכשיר טלוויזיה, שבו הוא מתבונן מזועזע במשפחה הגוועת.

אחת הדרכים להתמודד עם תרבות העוני היא הגירתם של העניים למדינות העשירות. אבל איש אינו רוצה שחורים ממדינה אפריקאית ליד הבית. המערב עושה שימוש מניפולטיווי במושג "חופש". שוק חופשי נהפך לאידיאל חברתי. משמעותו תנועה חופשית של מוצרים, אבל לא של בני אדם. ככל שהשוק העולמי נעשה פתוח יותר, מתרבות המגבלות על חופש ההגירה. הזכות לגור בכל מקום בעולם היא זכות שהחברה המבוססת אפילו אינה מעלה על דעתה להעניק לעניים.

אלפי פליטים מקובה והאיטי מנסים להגיע לארצות הברית על רפסודות מאולתרות. חלקם טובעים בים, ואלה שנתפסים, מגורשים. האמריקאים טוענים שאינם יכולים לקלוט כמות כזאת של מהגרים עניים ומסרבים לשנות את חוקי ההגירה. מכסת ההגירה השנתית לארצות הברית היא כ־620 אלף מהגרים לשנה. זה נראה הרבה עד שמשווים עם מספר העולים שקלטה ישראל. מספר התושבים בארה"ב גדול פי־חמישים משלנו. התוצר הלאומי שלהם גדול כמעט פי־מאה. בראשית שנות השמונים, כשלא היתה עלייה, קלטנו כל שנה כחמשת אלפים מהגרים על כל מיליון אזרחים. בשנות השיא של העלייה קלטנו כ־40 אלף מהגרים בשנה לכל מיליון אזרחים. ארצות הברית קולטת כ־2,400 מהגרים בשנה על כל מיליון אזרחים. כלומר, גם בשנים שבהן "אין עלייה" לפי המושגים שלנו, אנחנו קולטים כפליים מהגרים מארצות הברית.

העולם העני מתחלק למדינות שמצליחות לצאת לאט לאט ממצבן המייאש, כמו סין ורוב מדינות מזרח אסיה, ומדינות שהולכות ושוקעות, כמו מדינות אפריקה השחורה וחלק ממדינות דרום אמריקה. המדינות המתאוששות משמשות היום מחסן פועלים למדינות העשירות. המרחק מאפשר לאזרחי המערב ליהנות מעמלם בלי להריח את הזיעה. לאזרחי המדינות השוקעות אין אפילו המעט הזה. כל מה שהם יכולים לעשות הוא לשלוח נציג לוועידת קהיר.

תלוש המשכורת שלך לא משקר. הוא רק לא מגלה את כל האמת.

שכיר, מס הכנסה מוכן להחזיר לך כסף! רק תבקש.

זאת עובדה מדהימה, אבל שכירים במדינת ישראל משלמים מס הכנסה יותר מכפי שנדרש מהם על פי החוק. כנראה שגם אתה - גם אם אתה בכיר ובדרגת שכר גבוהה. פשוט כך בנויה המערכת. שלטונות המס מכירים בעובדה זו, והם מחזירים את הכסף - אלפי שקלים ויותר.

בונוס - מומחי מס מן השורה הראשונה
חברת "בונוס" נוסדה ע"י מומחי מס מהשורה הראשונה בארץ והמומחית בכל היבטי המיסוי של שכירים במדינת ישראל. החברה לקחה על עצמה את הטיפול המקצועי בעניין, החל מהכנת הבקשה להחזר מס ועד להעברתו לחשבונך.

אתה יכול רק להרוויח!
קבלת החזר מס? - אתה משלם דמי טיפול. לא קיבלת? - אתה לא משלם.
נצל את ההזדמנות והצטרף לאלפי שכירים מרוצים שכבר קיבלו את כספם בחזרה.

הצטרף לאלפי לקוחות מרוצים
טלפון חינם 177-022-0609 ובוא לקבל את הכסף שלך. זה בדוק.

בונוס
המס לשכיר בע"מ
החברה המובילה בייעוץ מס לשכירים
שדרות רוטשילד 15 תל אביב 66881. ת"ד 11970. 03-5106844. פקס 03-5179782

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מדוע נכשלה תוכנית רייגן?

האם יוזמת השלום של הממשל האמריקאי בספטמבר 1982 אכן נבעה מרצון לקדם את תהליך השלום, או שאולי, כפי שטוען פקיד בכיר בממשל הנוכחי, ידעו מגבשיה כי אין לה סיכוי והעסק כולו היה מבוים? 12 שנים לאחר אחת התקופות המתוחות ביחסים בין ישראל לארה"ב, מתגלה דמיון רב בין התוכנית ההיא לבין ההסכמים עם אש"ף וירדן

מאת עקיבא אלדר

וואשינגטון

ביום רביעי 1 בספטמבר 1982, לפני שתים־עשרה שנה, יצא סמואל לואיס ממלון קילטון בנהריה כתלמיד שלא הכין את שיעורי הבית ונשלח להביא את ההורים. עד היום אין לואיס סולח לחבריו במחלקת המדינה על הביזיון. מנחם בגין, שנפש אז בגליל מהתפוצצות על ביירות, השליך בפני השגריר הידידותי את תוכנית השלום של רייגן, שהונחתה עליו כרעם ביום בהיר.

השגריר בוואשינגטון, משה ארנס, והציר בנימין נתניהו הפצירו בראש הממשלה לבל יפסול את התוכנית על הסף. הם מצאו בה אי־אילו סעיפים חיוביים גם להשקפתו של הליכוד. למשל, ההסתייגות ממדינה פלשתינית. בגין נזף בכולם. לאהוד אולמרט, שתמך בגישתו של ארנס, אמר שאם לא יאמר לאו מוחלט, "הם לא יבינו". הוא דחה את הצעתו של אולמרט לעטוף את הדחייה בסוכרייה או שתיים. יותר משסלד בגין מטעמה של הגלולה, הוא נפגע מהדרך שבה הגישו לו אותה האמריקאים. זה היה שעות אחדות לפני שהנשיא רונלד רייגן הציג את התוכנית בנאום בטלוויזיה. חמור מזה, לואיס קיבל את המסמך ימים רבים אחרי ששגריר ארה"ב בירדן, ריצ'רד ויץ, סגנו עד 1979, הניח אותו על שולחנו של המלך חוסיין. השגרירים בקהיר ובריאד היו אף הם בתמונה.

צפה ביצחק רבין לוחץ את ידיהם של יאסר ערפאת והמלך חוסיין, חלפה במוחו המחשבה שתוכנית רייגן היתה טובה יותר מבחינתם של כל הצדדים המעורבים. הוא מיצר גם על העבודה הרבה שירדה לטמיון ועל הערה כל לוק פוליטי, "שמאפיין בעיר הזאת כל הצעה שנוגעת לישראל". את השאלה מדוע לא דבק בה הממשל, הוא אומר, ייקח עמו כנראה לקבר. "היתה במובן יותר מסיבה אחת. ממשל רייגן לא היה ידוע באומץ לבו".

מה באשר למלך חוסיין? האם בגין, כמו שמיר בעבור חמש שנים (הסכם לונדון, 1987), הוציא בשבילו את הערמונים מהאש? לשגריר ויץ אין ספק שחוסיין היה עומד־בדיבורו, כשם שהוא משוכנע כי המלך היה מקיים את הסכם לונדון אלמלא נכנע שר החוץ שמעון פרס לחסו של יצחק שמיר ונשאר בממשלה. "מאז התדרוך הסודי הראשון שלנו למלך חוסיין, הוא הסכים עקרונית לתוכנית רייגן, אף שהיו לו כמה שאלות והסתייגויות שהגבנו עליהן. אחר כך הוא עמד על תגובתה של ישראל ועל העובדה שהממשל החל לסגת. חוסר יכולתה של ארה"ב לעמוד מאחורי התוכנית שהיא עצמה יזמה השפיע על הערבים יותר מהתנגדותו של בגין. אני מאשים בראש וראשונה את הממשל בכישלון".

וליאוטיס זהיר הרבה יותר ביחס לחוסיין: "ידענו שהמלך לא ישתף פעולה בלי תמיכה של סעודיה ואש"ף. הסעודים לא האמינו להתחייבות שלנו שלא יהיה שום משא ומתן על

סים עם ישראל בעקבות הוויית התוכנית אין הוא מייחס חשיבות רבה.

בשגרירות ישראל בוואשינגטון ובשדולה הפרו־ישראלית, מספר ד"ר עודד ערן, הסמנכ"ל לכלכלה במשרד החוץ, קמה זעקה גדולה. ערן היה ממונה אז על היחסים עם הקונגרס בשגרירות בוואשינגטון. הוא זוכר את התקופה ההיא כשיאו של המתח ביחסים עם הממשל: פרשת אספקת מטוסי האיוואקס לסעודיה, שבאה אחרי הפצצת הכור בעיראק, חוק הגולן ומלחמת לבנון, וההפצצות בעומק ביירות וההתרגשות של רייגן מתמונת הילדה הלבנונית קטועת היד. "הגיעו אז ידיעות מקוטעות שהממשל מכין תוכנית שלום, אבל איש מאתנו לא ידע את פרטיה".

השמועה הגיעה גם לאייפא"ק, השדולה הפרו־ישראלית. דאג בלומפילד, שהיה אז איש מפתח באייפא"ק, נזכר שידיד שעבד בממשל סיפר לו באותו קיץ שמשהו מתבשל בממשל. הוא אמר שהם ממתינים לאור ירוק מהמלך חוסיין, מהסעודים ומחברי קונגרס, ואז ייצאו עם התוכנית. "אתם חייבים לנו, בחורים, על התמיכה בלבנון", אמר האיש.

"ניסינו בלא הצלחה להשיג את התוכנית", אומר בלומפילד, שמילא אז את מקומו של המנכ"ל תום דאיין. "קיבלנו אותה כמה שעות לפני הפרסום. התנהל ויכוח פנימי כיצד להגיב עליה. הוצאתי הודעה שיש היבטים חיוביים ושליליים ושעתה הכדור מצוי במגרשו של המלך חוסיין. תחושתי היתה שלנשיא כה ידי־

סמואל לואיס. לא שכח את הביזיון

ניקולס וליאוטיס. "זו לא היתה טעות"

עודד ערן. ידיעות מקוטעות

ויץ, שפרש בינתיים משירות החוץ, אינו מסכים עם "כמה אנשים בממשל שכעסו מאוד על כך שישראל לא הוכנסה בסוד העניין, כפי שהיה נהוג תמיד". לדבריו, היה חשש גדול מפני הדלפה, כפי שאירע בעבר כאשר תוכנית בהיקף כלשהו הוצגה לפני הדרג המדיני בישראל. "הדלפות מלוות בדרך כלל מידע מעוות, כיוון שהן נועדות לשרת מטרה מסוימת. מלבד זאת, באותו זמן היתה לאנשינו הערכה מדויקת למדי על בגין והם רצו להימנע מוויכוח אתו בנושא הזה עד שהרגישו שהם יכולים להציג את תמיכתם של הערבים בתוכנית". הדיפלומט הוותיק מדבר על "אנשים שעבדו שעות נוספות כדי להוכיח שכיוון שהפעם לא דיווחנו לישראלים, נגזר דינה של התוכנית עוד בטרם נולדה".

ניקולס וליאוטיס, שהיה באותם ימים עוזר מזכיר המדינה לענייני המזרח התיכון והשתתף בחיבור התוכנית, אינו מייחס חשיבות למגע הנימוס והרגישות לכבודו של בגין. הוא מגלה כי הביא בחשבון את תגובתו החריפה. "לא היו לי שום ציפיות ממנו. בגין רצה בארץ ישראל השלמה. נקודה. לא היה שמץ של סיכוי שהוא יאמץ את התוכנית, וגם אמרתי זאת לסם לואיס, שטען כי התוכנית נכשלה כיוון שלא הכנסנו את ישראל בסוד העניין. בראשית שנות השמונים איבדו ארה"ב וישראל את האינטרס המשותף בתהליך השלום. זה היה חלום בלהות. אני זוכר שאריאל שרון רצה להפציץ את פקיסטן. בסופו של דבר בגין הדליף את כל המסמך ל'ניו יורק טיימס', כולל הנספחים הסודיים. והתוצאה היתה שהערבים אמרו, 'אלוהים, האמריקאים אמרו לנו את האמת. הם נתנו לישראלים בדיוק מה שנתנו לנו'".

וליאוטיס אינו מתנצל על יוזמת ספטמבר 1982. "זו לא היתה טעות. כל שרצינו היה לשמור את תהליך השלום בחיים. כל אלה שעבדו על התוכנית האמינו שזה מסמך חשוב, גם לישראל, לכן איש מהם לא הדליף. החשיבות היתה בהנחתה על השולחן, אף שלא היתה שום תקווה להיכנס לתהליך שלום כל עוד הליכוד בשלטון".

נראה כי זו האמת, אבל לא כולה. בצמרת ממשל רייגן לא ישבו פתיים שהאמינו כי מנחם בגין יקבל תוכנית הכוללת הקפאת ההתנחלויות, אוטונומיה של ממש ומשא ומתן על ירושלים. פקיד בכיר בממשל הנוכחי, שליווה כבר אז את תהליך השלום, מספר ששניים ממעצבי תוכנית רייגן אמרו לו, בעיצומה של סערת הזעזוע, כי כל העסק מבוים. כלומר, אחרי שישראל סיבכה אותם בלבנון, חיפשו האמריקאים דרך לפייס את הערבים. הם קיוו שבגין "יתפרע", הממשל יציב, והערבים יירגעו.

השגריר ויץ מבטל הנייתם להתוכנית במלוא הרצינות וגיבוי כי בפיו נותר עד היום טעם חמוץ. "שתים־עשרה שנה ירדו לטמיון. מאז ומתמיד האמנתי שזו היתה תוכנית השלום הכוללת הנקייה וההגונה ביותר מאז ראשיתו של הסכסוך. זה היה בלא ספק אחד משיאיה של מדיניות החוץ של ממשל רייגן". כאשר

בשבוע שעבר פגש ריצ'רד ויץ, שהיה ב־1982 שגריר ארה"ב בירדן, את אורי סביר בוואשינגטון. "אמרתי לו", מספר ויץ, "שאני מרגיש כמו מישהו ששבוע אחרי שבוע דוחף לשווא מטבעות למכונות בלאס וגאס. פתאום מגיעה קבוצה חדשה ומישהו מכניס מטבע והאורות נדלקים וגשם של מטבעות נשפך עליו"

עמדתה של ארה"ב, ושאם הם רוצים להתמקח, יהיה עליהם לשאת ולתת עם ישראל. בסופו של דבר הוליד הדבר את תוכנית פאהד. בינתיים השיג חוסיין את הסכמתו של ערפאת להיכנס למו"מ על בסיס תוכנית רייגן, אבל ערפאת כינס את הנהגת אש"ף בכוויית והביא במתכונת, כפי שנהג לא אחת, להצבעה נגד עמדתו". האם רייגן התרגז? רייגן, משיב וליאוטיס, לא התרגז מדברים כאלה. הוא זוכר שהנשיא כעס כשראה את התמונות של גופות הילדים מביירות. למתיחות שהתפתחה ביחד

רותי אינך משיב בשלילה מוחלטת, אלא משאיר את הדלתות פתוחות. הצענו לבגין שיניח לערבים להרוג את התוכנית ולחסוך את הביקורת. אמרנו שישראל טענה מאז ומתמיד שלמען השלום היא מוכנה ללכת כברת דרך ארוכה. נגרם כאן נזק כבר למדיניותנו: גם המכתבים האנטי־ישראליים לחברי הקונגרס הלך וגבר עקב סברה ושתילה. קבוצות של ערבים אמריקאים הניפו תמונות של ילדים פצועים. אפילו ידיד מושבע כמו ג'ק קמפ אמר שהוא אוהב את ישראל, אבל את המדינה הוא אוהב יותר. לא היתה רגישות מספקת לכך בירושלים".

היהודים לא עמדו אז על סיבו של ג'ורג' שולץ והיו עדיין דיבורים על "השגריר מבבטל" (הקונצרן מטקסס, שיש לו אינטרסים בסעודיה. האסטרטגיה של הממשל גרסה שאפשר להתייצב נגד היהודים. שולץ, מספרים בלומפילד וערן, פנה לקונגרס בהצעה לקצץ 200 מיליון דולר בסיוע לישראל. בד בבד נפתחו הדלפות שהממשל מתכוון לבחון מחדש את כל נושא הסיוע, בגלל שימוש חריג בנשק אמריקאי. המתיחות נמשכה עד אפריל 1983, כאשר התברר בעליל שגם הערבים נסוגו מהתוכנית.

בשבוע שעבר פגש השגריר בדימוס ריצ'רד ויץ את המנכ"ל הצעיר אורי סביר, שבא לוואשינגטון לגיוס גיבוי תקציבי להסכמי האוטונומיה עם אש"ף ולקדם את הזיקה בין השטחים לירדן. "אמרתי לו", מספר ויץ, "שאני מרגיש כמו מישהו ששבוע אחרי שבוע דוחף לשווא מטבעות למכונות בלאס וגאס. פתאום מגיעה קבוצה חדשה ומישהו מכניס מטבע אחת והאורות נדלקים והמכונה מקבלת וגשם של מטבעות נשפך עליו".

עקרונות תוכנית רייגן

ההשוואה לעקרונות המו"מ עם הפלסתינאים וירדן – מתבקשת.

- כפי שהותווה בהסכמי קמפ־דייוויד, חייבת להיות תקופת זמן של חמש שנים, שבה תהיה לתושבים הפלשתינאים של הגדה ועזה אוטונומיה מלאה על ענייניהם. יש לשקול היטב את העיקרון של ממשל עצמי ואת צורכי הביטחון הלגיטימיים של הצדדים המעורבים. בתקופת המעבר יועבר שלטון עצמי שיקבל לידיו סמכויות ממשיות לגבי האוכלוסייה, הקרקע ומשאביה. הוא יקבל לידיו אחריות גוברת לביטחון הפנים במקביל לטיב הביצוע ולמידת שליטתו במצב.
- סעיף הנסיגה הישראלית. החלטה 242 חלה על נסיגה ישראלית בכל החזיתות, כולל הגדה המערבית ועזה. כאשר יישאו וייתנו בעניין הגבול בין ישראל לירדן, עמדתה של ארה"ב באשר להיקף שישראל תתבקש לוותר עליו תושפע מהיקף מגעי השלום ואמיתי הנורמליזציה והסדרי הביטחון שיושגו בתמורה.
- חיבור בין הממשל העצמי לבין ירדן מציע את הסיכוי הטוב ביותר לשלום צודק ובר־קיימא.
- ארה"ב אינה תומכת בהקמת מדינה פלשתינית בשטחי הגדה והרצועה ולא תתמוך בסיפוחן או בשליטת קבע של ישראל.
- הקפאה מוחלטת של ההתנחלויות והיתן במעמדם של היישובים הקיימים במו"מ על מעמד הקבע של השטחים.
- מעמדה של ירושלים ייקבע במו"מ, אך עליה להישאר מאוחדת.
- תושבי מזרח ירושלים יוכלו להשתתף בבחירות לאוטונומיה.

חשבון / חנה קים

ברק. אחראי על הג'ינגלים?

מחכים לברק

כיצד קרה שדווקא אנשי המנגנון האפורים של מפלגת העבודה הם אלה המשתוקקים היום להמליך עליהם את הרמטכ"ל הפורש?

זו היתה הכחשה שקופה ומתחכמת. לאחר שיחה סל כתב ב"הארץ", בשבוע שעבר, כי נסים זוילי הזכיר את שמו של אהוד ברק בדיון פנימי במפלגה כמועמד לתפקיד ראש מטה הבחירות הבא, הכחיש זוילי את הידיעה כך: "לא פניתי ואיני פונה לא לברק ולא לאף אחד אחר, כדי שיעמוד בראש מטה בחירות, שאיושו ייקבע רק ב־96".

יפה. רק שבידיעה ב"הארץ" לא נכתב שזוילי פנה לברק, אלא שזוילי הזכיר את שמו של ברק בדיון פנימי. וכך היה. הרי מאז התמנה ברק לתפקיד הרמטכ"ל, עוד כאשר שימש סגן הרמטכ"ל, תמיד היה פוליטיקאי זה או אחר – מהימין, מהמרכז, מהשמאל – שהזכיר את שמו בדיון פנימי או פומבי כמי שעתיד להיות פוליטיקאי מוביל ולמלא תפקיד זה או אחר במפלגתו (בדרך כלל, ראש ממשלה או שר ביטחון). יוסי ביילין העביר לעיונו, בזמן כהונתה של ממשלת האחדות, את התוכניות האסטרטגיות שבישל צוות מאה הימים של שמעון פרס, כדי שסגן הרמטכ"ל יחווה את דעתו. שמעון פרס, דן מרידור ויוסי שריד מצאו שיש לו, לברק, מוח אנליטי, וגילו לעיתונאים שהוא מיטיב לנגן בפסנתר.

לכן, יותר מאשר השאלה, מדוע הגיב זוילי כפי שהגיב (או בלשון פחות עדינה – מדוע לא אמר את כל האמת), מעניין מדוע כשלושה חודשים לפני פרישתו של ברק מתפקיד הרמטכ"ל, מי שמצפה לו היום הוא לא שמעון פרס, גם לא יוסי שריד, אפילו לא אברהם בורג, אלא דווקא נסים זוילי, פוליטיקאי במצוקה שיש לו סיבה לחשוש מהזהות (וייתכן כי בסיוטיו הוא רואה את משה שחל או בנימין בן־אליעזר דוחקים את רגליו למקום לא־ריאלי ברשימת המפלגה לכנסת הבאה). במקום שיזוהר בברק כבשר הביטחון המיועד, או כמי שימשיך להיות מעורב במו"מ עם סוריה, הוא מוכר כאחראי על הג'ינגלים במערכת הבחירות.

רגע לפני פרישתו מהצבא מתברר כי מלבד זוילי ממתינה לברק עוד קבוצת תומכים אפורה, בראשות השר שמעון שטרית וחוג "הורים המרכזי" הנצי שלה. בחוג הזה חברים חברי הכנסת מן המנגנון, העשויים להיות בעוד זמן לא רב חברי הכנסת לשעבר: רענן כהן, יורם לס, מאשה לובלסקי, יעקב שפי, עמנואל זיסמן. אלה חוששים לעתידם ובטוחים כי הגבול יבטיח להם מיקום ריאלי ברשימה לכנסת הבאה וישיב תשובה ניצחת לחיים רמון ולתומכיו במפלגה, העשויים לדלג מעליהם בצעד קל בזכות תמיכה ציבורית רחבה בפריימריס.

זוילי ושטרית סבורים שברק הוא התשובה היחידה לקריסת המנגנון המפלגתי. צירוף המלים הזה, "קריסת המנגנון", אינו מליצה בלבד. בגלל תוצאות הבחירות להסתדרות, כמעט בכל סניף של מפלגת העבודה יש היום שתי סיעות פנימיות: סיעת נאמני המפלגה מול סיעה חשאית של נאמני רם. הדוגמה לכך הוא סניף המפלגה בפתח תקווה, שבו כבר נאבקות שתי קבוצות כאלה סביב השאלה מי יהיה מזכיר מועצת הפועלים המקומית. נאמני רם במפלגת העבודה ונאמני המפלגה הוותיקים אינם מגיעים להחלטה על מועמד מוסכם, ואיש אינו יודע מה יהיה הרכב מועצת הפועלים. באווירה זו, כשוותיקי המפלגה חשים כמי שהופקרו, שותתי דם, בשדה הקרב – נהפך אהוד ברק, לגואל האבוד, לאיש היחיד העשוי להפיח רוח חיים בשלם העבר של מפלגת העבודה.

לכן, בראש השנה קראו כולם, תומכיו ומתנגדיו, בתוספת את הראיונות שהעניק ברק לעיתונות. השרים הביטו בעיניים מצומצמות בתיבות "חיים שכאלה" המתקתקה שעשה לו דן שילון, ותהו מדוע הוא מעפיל לערפל את כוונותיו. ברק מיטב להסיר בראיונות מה יעשה לאחר פרישתו מהצבא. למה הוא לא אמר שיפנה לעסקים? – תוהה אחד השרים – אין כי הוא רוצה להותיר במתח? הרי ברור שהוא שוקל לעצמו את האפשרות להיכנס לפוליטיקה.

גם הסיור שערך ברק בארה"ב, שכונה "סיור פרידה" מהרמטכ"לות, הביא [illegible]

[illegible]

השקר, הוא הביע דעות יוניות דווקא.

כך הולה עתה התרחשות מוזרה, מלאכותית, המעידה על השותיהן של הקבוצות הפוליטיות במפלגת העבודה מפני תוכניותיהם של רמון וברק, ולא על עשייה פוליטית ממשית. לכן הודיעו שחל ובן־אליעזר שהם רואים את עצמם מועמדים לתפקיד ראש מטה הבחירות, לכן הזכיר זוילי בתגובה את ברק, ולכן התברר כי שרי הממשלה, החוששים מרמון, משתפים פעולה כיום עם חברי הכפר הירוק, התומכים במזכ"ל ההסתדרות. אם רבין לא ימנה את ברק לשר הביטחון, אמר השבוע אחד מחברי הכפר הירוק, הוא עוד עשוי למצוא לו תפקיד בכיר אחר, "מתאם פעולות השלום", למשל.

שמעת שרבין עומד למנות את ברק לתפקיד הזה – שאלתי את איש הכפר הירוק. לא, הוא ענה, סתם המצאתי עכשיו את התפקיד הזה. אבל זה נשמע הגיוני, לא?

שמאי. מסרב להציג את ספרי החשבונות

טלית שכולה תכלת־לבן

הנפטרים, אחד התהלאים המוחזקים של בכירים בהסתדרות (שחלקם העסיקו את קרובי משפחותיהם בחברת העובדים או בבניין הוועד הפועל), לא פסח גם על ראש סיעת האופוזיציה הקלנית. בתו של ח"כ יעקב שמאי מהליכוד, ראש סיעת תכלת־לבן בהסתדרות, הועסקה על ידיו גם כעוזרת פרלמנטרית בכנסת וגם כעובדת מטה הבחירות של הליכוד להסתדרות. את משכורתה, טוענים עובדים לשעבר בסיעת תכלת־לבן, שילמה הסיעה שבראשה עומד אביה. "היא עבדה מבוקר עד ערב ועזבה רק אחרי הבחירות", אומר בתגובה ח"כ שמאי, "מה רוצים? שהיא תעבוד בהתנדבות?"

במשך שנים נהגה יעקב שמאי מחלקת אלוהים הקטנה והנוחה שלו. תכלת־לבן, סיעה עצמאית של הליכוד בהסתדרות, לא היתה נתונה מעולם לביקורת ציבורית. דווקא במצודת זאב העלו בשנים האחרונות טענות נגד מבקר ההסתדרות על שאינו מבקר כראוי את המתרחש בסיעת תכלת־לבן. חברי כנסת בליכוד טענו אז, כי כשם שמבקר ההסתדרות תמך בשלטונו של הברפלד, כך תמך גם בשמאי, ולדבריהם אין זה מקרה ששמאי העדיף קואליציה עם חיים הברפלד על שותפות עם חיים רמון.

העובדה ששמאי העסיק את בתו היא רק אחת משפע טענות שמפנים כלפיו היום עובדים לשעבר בסיעתו. לאחר הבחירות להסתדרות פיטר שמאי חלק ניכר מהעובדים האלה (26, לדברי המפוטרים; "12 עובדים, אני חושב", אומר שמאי), והמפוטרים החלו למסור מידע על "אי־סדרים כספיים", לדבריהם, בסיעת תכלת־לבן. מנכ"ל הסיעה יוסף אילוז, הם טוענים, השתכר כ־40 אלף שקל בחודש. שמאי מכחיש את הנתון הזה, אבל מסרב להראות את תלוש המשכורת של המנכ"ל שלו, ואילו אילוז התחמק במשך שבועיים ממתן תשובה.

במשך שתי הקדנציות שלו כראש סיעת תכלת־לבן הועבר לסיעתו של שמאי בין 75 מיליון ל־100 מיליון שקל, מס פוליטי שניתן לסיעה מתקציב מימון המפלגות להסתדרות. איזה שימוש נעשה בכספים האלה? שמאי אומר שהיה עליו לממן שתי מערכות בחירות, משכורות והוצאות שוטפות, ולא, הוא אינו מוכן לחשוף לפני הציבור את ספרי החשבונות של סיעתו. העובדים המפוטרים אומרים כי לאחר שמנכים את כל ההוצאות השוטפות ועלות של ארבע מערכות בחירות, עדיין לא ברור מה עשה שמאי בתקציב של כ־760 אלף שקל לחודש.

שמאי מכחיש את המידע שמוסרים עובדיו לשעבר, ולפיו הוציא המחאות של עשרות אלפי שקלים (במ"ח (גמילות חסדים). "אני לא יודע על כך שום דבר", הוא אומר, "לא שמעתי על זה". הוא גם מסרב להגיב על הטענה, שכבר נשמעה בעבר מפי חברי כנסת מהליכוד, כי אירח על חשבון סיעת תכלת־לבן את חברי מרכז הליכוד בבתי מלון מפוארים, במחיר מסובסד ונמוך, לנופשי שבוע שכונו "סמינרים".

הגילויים הנרשים על המתרחש בסיעתו נרשמו במכתב שנשלח למבקרת המדינה. "זה מעשה מרושע של אנשים מודחים", אומר שמאי על התלונה הזאת, ורומז כאילו ח"כ מיכאל איתן, שדרש כבר לפני כשנה לעיין בספרי החשבונות של סיעת תכלת־לבן, הוא שעומד מאחוריה.

אבל ח"כ איתן אומר כי לא שמע על הטענות המופיעות במכתב הזה, ויש לו טענה אחרת: במשך שנים יצא ראש סיעת הליכוד בהסתדרות נגד ראשי הוועד הפועל על שהסתירו מידע מן הציבור ועל השימוש שעשו בכספי העובדים. היום שמאי עושה בדיוק אותו דבר, טוען איתן: הוא מסרב לחשוף את הוצאות סיעתו ואת השימוש שעשה בכספי המס הפוליטי.

שמאי אומר שבכל מקרה, מבקרת המדינה אינה יכולה לחקור את המתרחש בחלקה החשאית שלה: "אם המבקרת תרצה, אני אפתח לפניה את הספרים, אבל לפי חוק ביקורת המדינה, אין למבקרת סמכות לבקר אותנו".

פינת הפינוי הזוחל

[illegible] והבה נחום היו רוצים לשהות בתקופת [illegible] בירושלים ולא לחזור עוד לקריית ארבע, [illegible] המשא ומתן על פינוי מרצון, שהם מנהלים [illegible] משרד השיכון, נמשך כבר חצי שנה. המענק [illegible] משרד השיכון נותן למתפנים, 810 שקלים לחו[illegible] בעבור שכר דירה לשנה הראשונה בלבד [illegible] תחומי הקו הירוק, לא יפתור את בעייתם. כמו[illegible] הם אומרים, יש מאות משפחות בקריית ארבע [illegible] מעוניינות להתפנות, אבל מתקשות לעמוד [illegible] תשלומי שכר הדירה.

[illegible] מה שנשאר לנו בקריית ארבע היא בתנו בת [illegible] שנתיים וחצי הנמצאת במעון במקום, ובת אחת [illegible] לומדת בבית ספר יסודי בקריית ארבע, אבל [illegible] היא תעבור לבית ספר בירושלים", מספרת [illegible] נחום. "הבת הגדולה כבר לומדת בירושלים, [illegible] בעלי ואני עובדים בירושלים, ויש הרבה [illegible] משפחות בקריית ארבע כמונו, שרוצות לעזוב, [illegible] חיות ברוחק. לכל משפחה יש שניים שלושה [illegible], ואין לנו אפשרות להוסיף עוד כ־980 [illegible] לחודש ל־810 השקלים שמשרד השיכון [illegible] בשביל שכר דירה. למרות הקושי הזה, הרבה [illegible] שלנו כבר עברו לירושלים, כמו מנהל [illegible] שלנו וחבר שעובד בכנסת. אבל גם הם [illegible] שקשה להם לעמוד בתשלומים. אולי הם [illegible] לקריית ארבע מחוסר ברירה".

[illegible] העולים החדשים המתגוררים בקריית ארבע, [illegible] והבה נחום, ממלאים את החלל שמותירים [illegible] שהתפנו. ראשי המועצות שמעבר לקו [illegible] במרכזי קליטה ומציעים לעולים החדש[illegible] בתים ריקים במחיר אפסי. "גם עלינו יש [illegible] מצד המועצה שנפנה את הבית שלנו", [illegible] והבה נחום. "אמרו לנו שאם נתפנה, יכנ[illegible] בית משפחה של עולים חדשים שלא תצטרך [illegible] שכר דירה. אותו דבר קורה בבתי הספר. [illegible] את בית הספר הממלכתי בקריית [illegible] תלמידים רוסים ואתיופים, כדי שמשרד [illegible] יאשר את המשך קיומו. לפחות 15 תלמי[illegible] עזבו את בית הספר הזה, וכל החברות של [illegible] הגדולה שלי כבר עזבו את קריית ארבע. אין [illegible] עם מי לדבר כשהיא חוזרת מבית הספר [illegible]".

[illegible] פי נתוני משרד השיכון, עזבו עד עתה [illegible] משפחות את קריית ארבע. על פי נתונים [illegible] התפנו כבר 190 משפחות מתוך [illegible] כ־500 משפחות המעוניינות לעזוב.

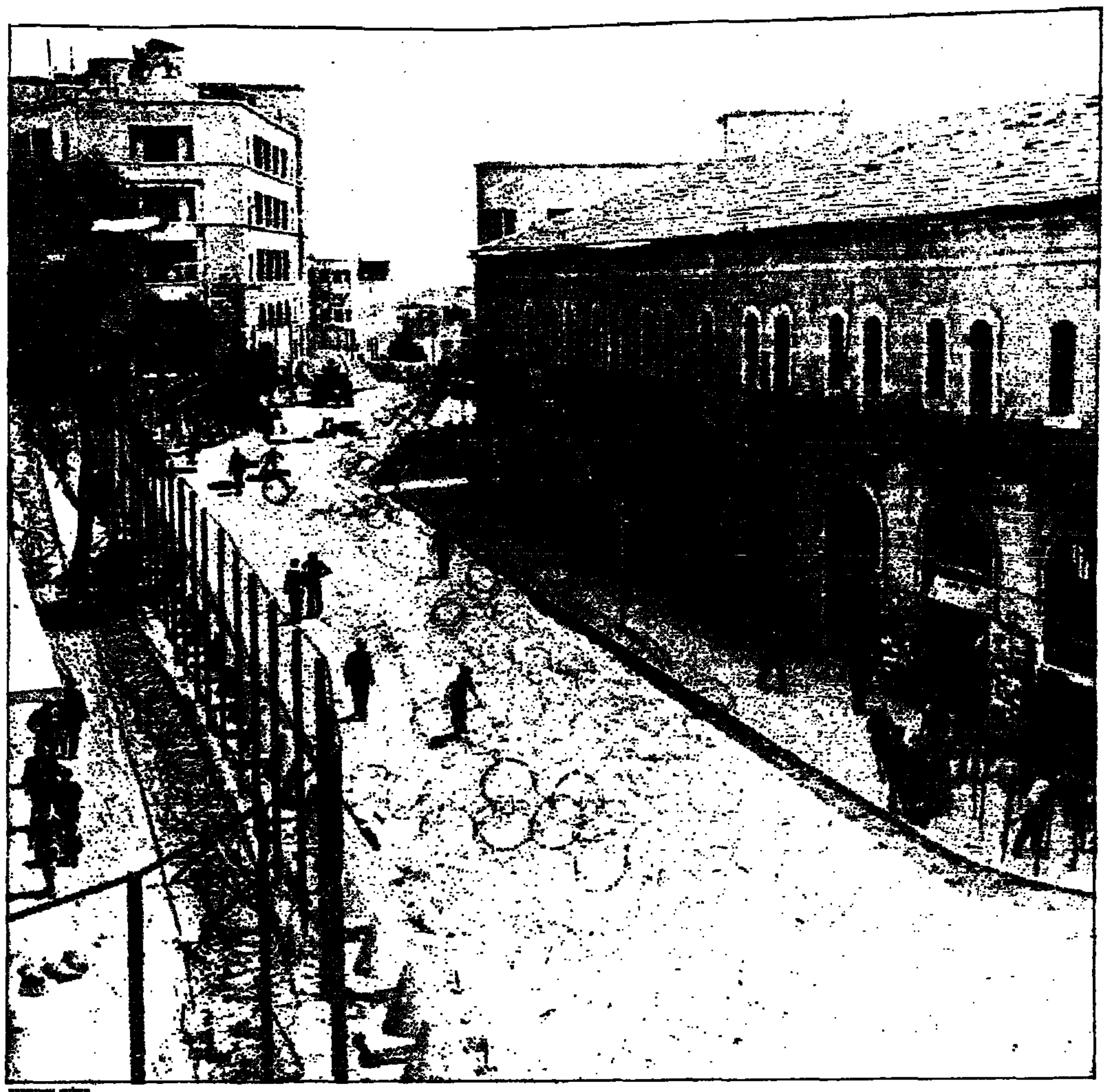

פירוק מחסומי התיל בירושלים, לקראת צאת הבריטים. המדינה העברית היתה מוכנה

אוטונומיה יש מאין

הממשל העצמי הפלשתיני יוצא לדרך, והכיבוש הישראלי, בן 27 השנים, לא הנחיל לו כלים שלטוניים ותשתית כלכלית המתקרבים במשהו לירושת היישוב העברי משלטונות המנדט הבריטי

מאת צבי בראל

שלושים ואחת שנה אחז הממשל הצבאי המנהל והאזרחי הבריטי בארץ ישראל. כשקופל לבסוף הדגל הבריטי, אמנם פרצה מלחמה, אבל המדינה העברית החליקה אל תוך סדרי מינהל ומשפט שכבר פעלו שנים רבות, אל תפקידים שמקומותיהם ברורים ותפקודם, אל יוזמי ציבור, אל יסודי משק ותשתית כלכלית ופיסית שאיפשרו ניהול סדיר וסביר של החיים האזרחיים. פקידות יהודית, אפילו רמת דרג, כבר שירתה תקופה ארוכה במוסדות המינהל הבריטיים. בתערוכת התעשייה הפלשתינית, שהתקיימה בקהיר בשנת 1941, השתתפו עשרות יצרנים יהודים שהציגו מאות מוצרים ושירותים. סוכנים מצרים, סודאנים, עיראקים וסורים החזיקו בזיכיונות הסחר היהודי ברחבי המזרח התיכון. מסילות ברזל, משאיות, קילומטרים של כבישים הונחו בתקציבי המינהל המנדטורי. תוכנית לבניית 27 אלף חדרים, להקלת צפיפות הדיור, במימון ממשלתי, יצאה לדרך, נעשה סקר הקרקעות הרחב ביותר בארץ ישראל, ובתי המשפט, אם כי ההלו, כיאות לכוח כובש שאימץ את אמנת האג, ביישום החוק העותמני, עברו עד מהרה לחוק הבריטי וליישום סדר הדין הבריטי. זה לא היה חוק מושלם. מעצרים מינהליים, גירושים, הוצאות להורג שימשו ללא הרף כדי לשמור על "הסדר הציבורי". אולם החוק היה אחיד.

19 שנים עברו מיום סיום המנדט והמדינה העברית, תניכת המנדט הבריטי, מצאה עצמה מנהלת אוכלוסייה כבושה. לא היתה זו קולוניה. פער אידיאולוגי גדול יש בין המנדט והכיבוש. הנציבים הבריטים ראו להם למטרה להכשיר את הארץ לקראת הקמת מדינה או לפחות בית לאומי. הכיבוש הישראלי עשה, ועושה, כל מאמץ

ישראל אינה משאירה מאחוריה מדינת חוק, תשתית תעשייתית או מסד כספי

למנוע הקמת מדינה פלשתינית עצמאית. מנקודת ראותה של בריטניה, ארץ ישראל היתה מושבה מעבר לים. לא נכס אסטרטגי, ספק נכס כלכלי, ובעיקר, פיקדון שיש להשביחו כדי שיהיה אפשר למוסרו בבוא העת למי שתחליט עליו הקהילה הבינלאומית. ישראל, לעומת זאת, ראתה בשטחים חלק בלתי נפרד ממנה ואת תושביהם הערבים החשיבה כפגע רע ולכל היותר כאנשים נסבלים שזכויותיהם אינן נסמכות על אמנות בינלאומיות אלא על רצונה הטוב והבלתי־עקבי של ישראל, לנהוג בהם ככך אוכלוסייה כבושה.

27 שנים שולטת ישראל בשטחים. ארבע שנים פחות מן הממשל הבריטי ולפחות בצד הצבאי ובחלקים מן החיים האזרחיים, כמים וקרקעות, היא תמשיך לשלוט עוד כמה שנים. עכשיו כשמועברות לידי הפלשתינאים רוב סמכויות המינהל האזרחי, ולמרות הפער האסטרטגי שבין גישת המנדט הבריטי לכיבוש הישראלי, אפשר לבדוק במה מתחילים הפלשתינאים את חייהם האוטונומיים.

בספטמבר 1926, הודיע מר מקס דלפינר כי יפתח מחדש את בית החרושת למשי, לאחר שנעל את שעריו במחאה על המכס הגבוה שהטילה ממשלת ארץ ישראל על יבוא חוטי הגלם. פתיחת המפעל באה לאחר שהממשל הסכים לבטל את המכס על צמר גפן וצמר משי. הארון דלפינר מבטיח עכשיו כי ימשיך ויפתח את תעשיית המשי בארץ ישראל ויקים עוד כמה בתי חרושת. השבועון "העולם" מאותה תקופה מדווח כי מספר בתי החרושת היהודיים גדל מ־279 בשנת 1923 ל־592 בשנת 1926, מספר הפועלים היהודים בהם גדל בין השנים הללו ב־250%.

ועוד ידיעה באותו גיליון: "הממשלה הא"י התחילה למלא את הבטחותיה לוועדת המעבדים על דבר חוקי עבודה מודרניים בארץ". החוק המודרני הזה מיסד את חובת תשלום הפיצויים לעובד שנפגע וכן תשלום על אובדן כושר עבודה. לעניין זה, נחשבה הממשלה כמעסיק פרטי המחויב במילוי חוק זה. בשנת 1926 הכריזו העיתונים הערביים על שביתה. הפעם היתה זו שביתה כלכלית. הם מיחו על העלאת תעריפי הדואר בשיעורים גבוהים. העיתונים העבריים חשבו בתחילה להצטרף לשביתה אולם בסופו של דבר חזרו בהם. ההכנסות ממודעות של הממשל הבריטי היו כנראה חשובות יותר. מה גם שהצו בדבר העלאת תעריפי הדואר פגע בעיקר בעיתונות הערבית. את העיתונים העבריים היה אפשר להשיג בקיוסקים ובחנויות הגדולות אך העיתונים הערביים לא יכלו להתקיים ללא שירותי הדואר הבריטיים שהביאום לכל כפר ועיירה.

השביתה, שנמשכה 15 יום בחודש פברואר שנת 1926, סימנה את השינוי במדיניות המימון של ממשלת הוד מלכותה. עול אחזקת שטח המנדט לא יוטל עוד על שכם משלם המסים הבריטי. מעתה, תושבי הארץ הם שישלמו ויחזיקו את הממשל. תעריפי הדואר וגם המכסים, המסים והאגרות הם שימממנו את הפקידות הבריטית, העברית והערבית ובדוח שמסר שר המושבות ראו לוועדת המנדטים, ריווח אפילו על רווח מסים לבריטניה.

בתחום המשפט, מספר השופט גד פרומקין, שהיה חבר בית המשפט לערעורים, כי השופט העליון הבריטי, תומס היקארט, מרוח שהשופטים המקומיים, היהודי, הנוצרי והערבי, לא רק יניחו את הפיאה על ראשיהם וכך גם כלפי חוץ יפגן ההבדל ביניהם, אלא גם שיקבלו תואר אבירות. בשתי טרחותיו אלו נכשל, אבל השופטים המקומיים שפטו יהודים, ערבים ונוצרים כאחד על פי חוק אחד. פרומקין לא חדל להתלונן על שההבדל החשוב בין השופטים המקומיים והבריטים סרח סולק הפער הגדול בשכר.

ממשלת ישראל אינה משאירה מאחוריה מדינת חוק, תשתית תעשייתית או מסד כספי. מאות הצווים שפירסמו ומפרסמים המושלים הצבאיים נועדו אמנם להבטיח את החיים התקינים ואת השמירה על הסדר הציבורי. חלקם נשען על החוק העותמני, אחרים על החוק הירדני וחלקם על החוק הישראלי, או שהומצאו כדי להשלים עדיפות ליהודים או לאינטרסים של מדינת ישראל.

עוד לפני שפרצה האינתיפאדה וסדר החיים שובש לחלוטין, קבעו, למשל, הצווים הישראליים כי בתי משפט מקומיים לא יוכלו לדון בכל עניין הנוגע לרישום קרקעות או בערעור הנוגע לרישום, קנייה ומכירה של קרקעות. הממשל הצבאי הקים ועדת עוד מיוחדת המורכבת מקצינים ופקידים ישראלים, כדי להבטיח, כלשון הצווים או, "שהחלטות בתי המשפט המקומיים לא ישאבו משיקולים זרים".

על צו כזה חתם האלוף אורי אור, היום יו"ר ועדת החוץ והביטחון בכנסת. הצו איפשר למשל לחברות קבלניות לבנות על אדמות הכפר בידיא, אף על פי שבית המשפט בשכם הוציא צו האוסר על המשך העבודות. אותי פרשת בידיא, הזו נושל של מכירת קרקעות שבעלותן מוטלת בספק והן אושרו על־ידי ועדת הערר הממשלית. אזרחים ישראלים לא נידונו מעולם בבתי משפט מקומיים, גם כשהיה מדובר בעבירות פליליות, ושופטי בתי המשפט המקומיים התלוננו לא אחת כי לפני שדנו בעניינים של מי שהממשל חפץ ביקרם, הם זומנו למושל כדי "לשמוע עצה והמלצה". המושל רשאי גם לקבוע, על־פי אישיות הנאשמים הערבים, באיזה בית משפט יידונו. מדובר, כמובן, בעבירות אזרחיות ולא ביטחוניות. אם חשש הממשל לעוול של נאשם, הורה להעבירו לבית משפט צבאי והגדיר את עבירות הגניבה או האונס כעבירה על ביטחון הציבור או הסדר הציבורי שעליו מופקד הממשל. ומיד נהנה הנאשם ממשפט נוח ועונש מופחת. במקרים אחרים נותר הנאשם בידי השופט

הנציבים הבריטים ראו להם למטרה להכשיר את הארץ לקראת הקמת מדינה או לפחות בית לאומי

המקומי. כך יצא שתושב ערבי לא ידע מעולם על איזו עבירה יישפט ומי הגוף המשפטי שישפוט אותו.

היום רשאית הרשות הפלשתינית לחוקק חוקים ותקנות ולשנות את ספר הצווים שהנהיג הממשל הצבאי, אבל כל חקיקה ראשית מחייבת התייעצות והסכמה של ממשלת ישראל.

גם בתחום התעשייה לא יוכלו כותבי השורות לתת דיווח דומה לזה של השבועון "העולם". די באצבעות הידיים למנות את מספר בתי החרושת הגדולים בשטחים, שאינם קבלני־משנה של מפעלים ישראליים. במשך שנים לא התיר הממשל להקים תעשייה העלולה להתחרות בתעשייה הישראלית. מפעל המלט מחברון לא קיבל רשיון מחשש שיתחרה ב"נשר"; רשיונות למפעלים להפקת מיצים מפרי הדר עוכבו ללא סיבה עניינית וכשאושרה הקמתם, עוכב הרשיון ליבוא מכונות משוכללות. במקומן הוצע ליזמים לרכוש מכונות משומשות ממפעלים ישראליים. מפעל לאלקטרודות לא הוקם כמעט בגלל התנגדותו של מפעל חיפאי המייצר מוצר דומה. וכשניתן הרשיון להקמת המפעל הערבי, הותנה עמו כי לא יוכל למכור ולו פריט אחד בישראל. אגודות חקלאיות וזרות, שהשיגו תרומות להקמת בתי מלאכה או תחנות חקלאיות בשטחים, נדרשו להעביר את בקשותיהם דרך הממשל שהעניק או דחה את מתן הרשיונות לפי אישיותם של היזמים או אופיים של הכפרים שבהם נועדו בתי המלאכה לקום. כפר בעל "עבר ביטחוני" לא קיבל אישור.

בשנות הביסוס והפיתוח, אמנם הפיק הממשל הבריטי רווחים מהפעילות הכלכלית הענפה שרוחשה בארץ ישראל. לעתים הגיעו רווחיו עד ל־20% מן ההשקעה. אולם היתה מצדו השקעה מסיבית בעיקר בתשתית, במלוות פיתוח וגם בחינוך ובשירותי בריאות. את עיקר רווחיו עשה הממשל הבריטי לא מהעלאת תעריפי הדואר אלא מתשלומי המכס, וככל שהלכה התעשייה והתפתחה, וככל שגדלה האוכלוסייה תפחו הכנסותיו עד כי הרשה לעצמו לוותר או לבטל את המכס על שורה ארוכה של מוצרים, וכך איפשר לתעשייה להתפתח ולשלם מס הכנסה רב יותר, אבל לא גבוה יותר. הממשל הישראלי טרח לכרות את התעשייה הפלשתינית, שמא תהיה גרעין לכלכלה פלשתינית עצמאית, תשתית למדינה עצמאית. הוא השיג את רווחיו בדרכים אחרות.

למשל, ספר התקציב של המינהל האזרחי משנת 1983 מלמד כי ההכנסות הצפויות מאגרות בתי המשפט שוות להכנסות שצופה הממשל מהיטלי המכס. זו היתה שנה פורייה במיוחד בבתי המשפט המקומיים: 160 מליון שקל (ישנים) נגבו דרך האגרות, פי ארבעה מההשקעה בבתי המשפט. אותה שנה הסכים הממשל לתת אישור לעורכי הדין להכניס מכונה לצילום מסמכים בבית המשפט ברמאללה. הממשל רק העניק את הרשיון לכך, את המכונה קנו עורכי הדין בכספם. מס הבולים בגשרי המעבר על הירדן הגיע אותה שנה לכ־400 מיליון שקלים, סכום נמוך רק במעט מן ההכנסות ממס ההכנסה. את החזרי מע"מ, שהגיעו לסוחרים וליבואנים, פרס המינהל על פני מספר חודשים ולא בתשלום אחד ובכמה ענפים הסכים לשלם את ההחזרים רק אחרי מספר חודשי ניסיון. כל רשיון עבודה, יציאה, כניסה, ביקור, יבוא, איחוד משפחות – חויב בתשלום. כספים שהגיעו מחו"ל, אם לצרכים פרטיים ואם לצורך פיתוח, ולא נודע מקודם (מה שכונה או כספי אש"ף) לעתים הוחרמו ולעתים שוחררו רק לאחר תשלום כופר בסך 10%. כשורה התחתונה נראה אמנם לכאורה כי הממשל השקיע כפליים מכפי שגבה – 5.7 מליארד שקלים (ישנים) בצד ההוצאה לעומת 2.7 מליארד שקלים בצד ההכנסות. אולם בתוך אלה לא הובאו בחשבון ההכנסות של כ־8 מליארד שקל שגבתה המדינה כמס הכנסה, ביטוח לאומי מע"מ ומסים עקיפים מפועלי השטחים ומתושבי השטחים שקנו בישראל ולא יכלו לקבל החזרים.

יתרונו המכריע של היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדט היה העודף הכספי האדיר בחו"ל, שהיה לו משענת, ומוסדות המדינה בדרך, שנהגו במידה רבה של אוטונומיה. אפשר לבוא בטענות אל מדינות ערב שלא סייעו די הצורך לאוכלוסייה הפלשתינית, אולם גם אם רצו לסייע, ספק אם המינהל האזרחי הישראלי היה מאפשר את הכנסת הכסף. ואם היה מאפשר, ספק גדול עוד יותר אם היה מתיר לעשות בו שימוש בכלכלי רחב היקף.

עכשיו מתבקשים הפלשתינאים להוריד ולהקים מיד אוטונומיה, להטיל מסים, לגבות אגרות לפתח תעשייה ומשטר של חוק. הדודים העשירים רק נדים בראשם, ירושה ישראלית אין, ורק השאפתנות מצדם בשפע. 27 שנות ממשל ישראלי חלפו להן, הכיבוש לא הסתיים, והחשש הוא שימים אלה ייזכרו כפי שזוכרים כוויה צורבת, ולא כפנימיה מקצועית בריטית.

שבוע / עוזי בנזימן

1. ויכוח נואל

יוסי ביילין, אחד המבוחים הראשים של הסכם אוסלו, התוודה פעם, בשנה שעברה, כי הופתע לחלוטין מהאופי והמשקל שקיבל ההסכם: במקורו, נועד המו"מ בבירת נורווגיה להיות דיוני־מטבח שמבשלים בהם את נוסח הצהרת העקרונות הישראלית־הפלשתינית שהמיקוח עליה נתקע במו"מ הרשמי בוואשינגטון. אשפי אוסלו התכוונו להיות רוקחי־צללים המוצאים את המרשם הגואל לניסוח ההצהרה, מגישים אותו לארצות הברית מתחת לשולחן המו"מ הרשמי כדי שהיא תניח אותו על סדר היום. אלא שכאן, הדיונים באוסלו קיבלו תנופה, הסתעפו והתגלגלו למהלך מדיני רחב, כנראה היסטורי, שהתבטא בהסכם ההכרה ההדדית בין ישראל ואש"ף, שנחתם לפני שנה בבית הלבן.

כאשר מתבוננים אחורה על התפתחות המו"מ שהוביל ללחיצת היד הרתעה שבין יצחק רבין ליאסר ערפאת, דומה שאפשר לאתר את התמרורים האלה לפריצת הדרך בניסוח הסכם הצהרת העקרונות אחראי במידה לא קטנה יוסי ביילין (בסיוע חבריו יאיר הירשפלד ורון פונדק); את הסכם ההכרה ההדדית נכון, כנראה, לזקוף בעיקר לזכותו של אורי סביר; שרבוב ידיהו לתפרים, שבלעדיו לא היה אפשר להשיג את הסכמתו של ערפאת, הוא, קרוב לוודאי, יצירתו של שמעון פרס; ושום דבר מהשלבים הללו לא היה קורם עור וגידים אילולא יצחק רבין שאכן מימש בתעוזה את סמכות ההכרעה המסורה בידי ראש הממשלה, אבל עשה זאת כמי שכפאו שד.

המעבר מדיון על הצהרת העקרונות אל הסוגיה הרחבה של הכרה הדדית התחולל בגלל סעיף הטרור. בהנחייתו של ערפאת, הביעו נציגיו באוסלו נכונות להתחייב להפסיק את הטרור נגד ישראל תמורת נכונות ישראלית להכיר באש"ף. בתחילה סירב רבין לעסקה אך לאחר מכן התרצה, להפתעתם הגדולה של חברי הצוות הישראלי למו"מ. ההסכמה על הכרה הדדית חייבה מיד להוציא את הסכם אוסלו לאור ולהנות את הרעיון המקורי שראה בו ערוץ הידברות חשאי בלבד.

בחלוף שנה מאז, מנסר הספק אם הסכם אוסלו הניח תשתית אמינה לפיוס הישראלי־הפלשתיני ושמא אינו אלא מקסם שווא. ביסודו של דבר, התשובה תלויה בהשקפות הפוליטיות של המתבונן. מצד אחד, אין ספק שההסכם חולל תהליך מרחיק לכת ביחסי ישראל ושכניה: הוא ניתק את הסטטוסקוו והוביל לנסיגה גדולה של צה"ל מרצועת עזה (ומיריחו); הוא הוליד את הצהרת וואשינגטון המניחה את היסודות להסדר ישראלי־ירדני; הוא מניע גם את גלגלי המשא ומתן הישראלי־הסורי שעל פי הערכתו הפומבית של ראש הממשלה, בראיון ערב החג, סיכוייו להצליח, לפחות מבחינת רצינות כוונותיו של אסד, רבים יותר מאי־פעם בעבר; והוא מקדם בהדרגה את יחסיה של מדינת ישראל עם העולם הערבי (הביטוי האחרון לכך: ההכרזה על מיסוד הקשרים עם מרוקו).

מצד אחר, הסכמי אוסלו לא הביאו את המפנה הפסיכולוגי הרצוי בזווית הראייה שהישראלים והפלשתינאים משקיפים בה אלה על אלה. ההסכם לא הפסיק את הטרור הפלשתיני, כפי ששבה והוכיחה ההתנקשות בצומת מורג בראשית השבוע, ולא צימצם את החשדנות החריפה ששני העמים, והנהגותיהם, מתייחסים בה אלה לאלה. שנה לאחר ה־13 בספטמבר '93, רואה כל צד בהסכמי אוסלו מארב שטמן נגדו הצד השני: ישראל חושדת בערפאת שהוא רואה בהסכמי עזה ויריחו ראש גשר להפעלת מערכת לחצים כלפיה, בתוכם מעשי חבלה קטלניים, כדי לאלצה לסגת לחלוטין מכל השטחים; אש"ף מאמין שבעיני ישראל, תסריט אוסלו אינו אלא מוצא של כבוד לסגת נסיגה מוגבלת מהרצועה, ומאחוריו מכוונת מזימה לא לממש את השלבים הבאים הקבועים בהסכם וכך להנציח את האחיזה הישראלית ביהודה ושומרון.

יש דרך שלישית לבחון את משמעות ההסכם: ייתכן שהוא חולל תהליך עז כל כך שהוא גובר ויגבר על מולידיו. בין אם הכוונות הנסתרות שמייחסים הישראלים והפלשתינאים אלה לאלה מעוגנות במציאות ובין אם אינן אלא ביטוי מובהק למרבד החשדנות הטבעית שעליהם עוד לעבור כדי להגיע לפיוס של ממש – ייתכן שהכוחות שהתפרצו בעקבות ההסכם הם המעצבים את המציאות, בלי שלנותנים תהיה שליטה ממשית עליהם. באור זה יש לראות אולי את שרשרת המהלכים המדיניים שנגררו אחריו בשנה האחרונה הקשר של אוסלו: זו אולי הדרך להבין את המציאות הנוצרת והולכת ברצועה ובגדה (היחסים בין אש"ף לארגוני הסירוב; מעמדם של כוחות הביטחון הפלשתיניים; סימנים ברורים להגירה יהודית אל תוך הקו הירוק; הדרישה הפלשתינית להשוות את מעמד הגדה למעמד הרצועה).

בניגוד לתוכנית האוטונומיה המקורית, שמנחם בגין המנוח העיד עליה כי כל ודיאה גמרה עליה את ההלל, תוכנית אוסלו התקבלה בסבר פנים חמוץ במסדרים הפוליטיים של ישראל ואש"ף. בפרספקטיווה של 17 שנה, מותר לקבוע כי לתוכנית האוטונומיה, עטמה הפעריות ככל שהיתה כאשר הגה אותה בגין, היה כוח עצום בשינוי המציאות במזרח התיכון. למסכמי אוסלו נועד ככל הנראה תפקיד דומה.

2. פיתוח כולל

גם היום אין לדעת בוודאות אם בין רוקחי אוסלו השעה הנבה תשואה על אופיו של ההסכם שהוציאו מתחת ידם ועל הממדים שיהיו לו כאשר יקום. במלים אחרות: האם יש תורה שבעל פה [illegible] הנציגים הישראלים, בכל הנוגע [illegible] המשלבתי הנוגע ברבד, מכחישים כמובן מכל וכל. אין אסמכתה ממשית לטפוד באמינות ההכחשה, חוץ מהתבטאויות, פה ושם, של אישים פלשתינאים שרמזו על קיומן של הבנות סמויות ואולי גם של מסמכים גלויים, לפיהם [illegible] להעניק [illegible] פלשתינית, שאינה מעודפלת בלבד ולא מחייבת. על אמינותו הידועה של ראש הממשלה שהצהיר כמה פעמים מספר בשנה שעברה כי המסמכים שהוצגו לציבור ולכנסת משקפים במלואם את מרכיבי ההבנות שהושגו באוסלו.

אלא אם כן מניחים, ואולי נכון לנהוג כך, שלכל אחד מהמשתתפים הישראלים על המשא ומתן היה מרחב סוד משלו באוסלו. ואולי שירדו אחד [illegible] שניים מהם לבני־שיחם הפלשתינאים את הערכותיהם האמיתיים.

יוסי ביילין למשל הגיע לאוסלו ומאחוריו מחויבות מוצהרת להסדר הסכסוך הישראלי־הפלשתיני על בסיס נסיגה ישראלית כוללת מהשטחים ולמעט תיקוני גבול קטנים, סילוק היישובים היהודיים ומציאת פתרון מוסכם על מעמד ירושלים (על בסיס החלטות הממשלה בכאן שהחילו את השלטון הישראלי על מזרח העיר). יש להניח שהדיונים באוסלו [illegible] לביילין להעריך שבהסכם המתגבש נטמנים זרעים מבטיחים למימוש פתרון [illegible] תפיסתו. גם אם נזהר מלומר זאת [illegible] לצד הפלשתיני (לכל הפחות, [illegible] ישראלים כפלשתינאים [illegible] הצליחה את המו"מ, בניסוק שלא תקום [illegible] ישראל ממשלה [illegible] זה להם) – [illegible] עמדתו שירדה אליהם את הערכת [illegible] בכל מקום, מיד לאחר ה־13 בספטמבר [illegible] התנבא ביילין, בדיונים פנימיים [illegible], כי התוצאה המעשית של ההסכם [illegible], בסופו של התהליך, הפיכתה של [illegible] למדינה עצמאית למעשה, גם אם [illegible] (ואש"ף לא יגיעו להסכמה על [illegible]). לפי התסריט של ביילין שאותו [illegible] לפני שנה, הסכם עזה ויריחו יוחל [illegible] על הגדה המערבית כולה, [illegible] מתיישבים ישראלים [illegible] הולכים לשוב אל תחומי הקו [illegible], וכך ייווצר למעשה שלטון פלשתיני [illegible], כמעט על כל תחומי החיים [illegible] להכרה בינלאומית כישות מדינית נפרדת.

היו בצוות הישראלי למשא ומתן אנשים אחרים, [illegible] מביילין (פרס) ובהם כפופים לו (אורי סביר) שחשבו במונחים דומים, [illegible] יותר, הדבר לא היה לפי הטבע [illegible] משהו מהשקפותיהם הסמויות על [illegible] של פתרון הקבע, או משהו מהרוח [illegible] שבה הם רואים את עתיד היחסים [illegible] לפלשתינאים, לא היה עובר לבני [illegible]. ההסכמים שנגזרו במשך השנה [illegible] אוסלו (הסכמי פאריס וקהיר) חיזקו, [illegible], את הרושם שאין זו אפשרות [illegible] שמן המשא והמתן תצמח מדינה פלשתינית. ביילין עצמו נשמע אומר [illegible] שהופתע עד כמה רבין הרחיק לכת [illegible] עם התביעות הפלשתיניות [illegible] ריבונות. העסקה הפשרנית של [illegible] המשא והמתן על עניינים אלה עצמם [illegible] העצמאות הפלשתינית במעברי [illegible] (למשל) סיפקו לפלשתינאים [illegible] לתחושה שבממשל הישראלי [illegible] קבוצה חשובה המגלה פתיחות לאפש[illegible] של האוטונומיה למדינה עצמאית.

אמנם, רבין [illegible] מסר הפוך: הוא הצהיר בעיני [illegible] לצור את התהליך [illegible] ויריחו, הוא הקפיד להעמיד במבחן [illegible] ביצוע השלב הראשון של הסכם אוסלו [illegible] ליישום שלביו הבאים, [illegible] על המשא ומתן את צה"ל [illegible] מיוחד למסד הביטחוני של [illegible]. מצד שני, רשמו בעזה את [illegible] ראש הממשלה שאפשר עוד [illegible] על עם זר ואת מורת הרוח [illegible] מתיקומן של התנחלויות [illegible] ברצועה. התרשמו שם גם מהבולי[illegible] שהסתמנו בתוך המערכת הביטחונית [illegible] המשא והמתן: אהוד ברק, אורי [illegible] יצרו את־קבוצה חשודנית [illegible] אש"ף; אמנון שחק, עוזי דיין, [illegible] יצגו גישה סובלנית ומתחשבת [illegible].

הנה כי כן, [illegible] היתה הבנה מוקדמת בין [illegible] הסכם אוסלו על ההסדרות [illegible] מדינה פלשתינית והבין [illegible] שבו הזולו ליישמו השנה [illegible] זו פתוחה בהחלט אם לא [illegible] במקרה הטילו חברי הממשלה [illegible] האחריות לאפשרות צמיחתה של [illegible] פלשתינית על ממשלת הליכוד: הם [illegible] הרגישו השנה כי הגרעין למדינה הפלשתינית נטמן בתוכנית האוטונומיה ששולבה בהסכמי קמפ דייוויד שנחתמו לפני 16 שנה.

3. סיפוח זוחל

בשקט מחר עבר כאן טקס התחיכה על ההעברה המוקדמת של הסמכויות מהממשל הצבאי הישראלי לידי אש"ף, שהתקיים לפני שבועיים במחסום ארז. מחר – משום שבכך החל להתממש למעשה השלב הבא של הסכמי אוסלו, זה המרחיב את מוטת השליטה של אש"ף על הגדה המערבית, ואף על פי כן, לא התעורר הימין הישראלי ולא נזעק.

הפטנט שנקרא העברה מוקדמת של סמכויות (early empowerment) נולד בזמנו בדיונים הרשמיים בוואשינגטון, לאחר שהתברר שהם אינם מובילים לשום מקום. זכות היוצרים שייכת כנראה לאליקים רובינשטיין (אם כי גם האלוף דני רוטשילד טוען לה) שהציע בדרך זו ליישם משהו מרעיון האוטונומיה החד־צדדית שבה הגה בזמנו מורו ורבו (בענייני מדינאות) משה דיין. כאשר התברר לרובינשטיין שישראל ואש"ף אינם מצליחים להתקדם במשא והמתן על ניסוח הצהרת העקרונות, הוא לחלל הדיונים את המונח "הסמכה מוקדמת" וביקש את תגובת הפלשתינאים לאפשרות שישראל תחליט באורח חד־צדדי להעביר לניהולם תחומי חיים בשטחים.

בהסכמי אוסלו קיבל המרשם הזה מעמד מרכזי ובעל השפעה ארוכת טווח. במקורה, ועל פי לשון ההסכמים, תהיה העברה מוקדמת של סמכויות בחמישה תחומי חיים בלבד (מיסוי ישיר, חינוך ותרבות, בריאות, רווחה ותיירות) אבל כבר לאחר טקס החתימה ב־13 בספטמבר '93 שירטטו גורמים מדיניים בכירים בירושלים תסריט שעל פיו יוחלו בהדרגה על הגדה המערבית ההסדרים שהונהגו בעזה וביריחו. הסכם אוסלו תיאר שני מסלולי התפתחות – האחד, משא ומתן על הנהגת הסדר ביניים בגדה שיהיה כרוך בבחירות למועצת האוטונומיה ובהסכמה ישראלית־פלשתינית על היקף סמכויותיה; והשני קבע שיטה של העברה מוקדמת של סמכויות מסוימות לידי אש"ף עוד בטרם הוסכם על הסדר הביניים. כבר עם הדיונים על ליבוש ההסכם, היו במערכת השלטונית הישראלית אנשים בעלי השפעה לא מבוטלת שייעדו למסלול השני תפקיד מקיף בהרבה מזה שנקבע לו. גישה זו שרידה וקיימת גם היום, שנה לאחר אוסלו, וכנראה היא שתצא אל הפועל בחודשים הקרובים ותעצב את המציאות בגדה המערבית.

לא במקרה היה המיקוח על הסכם קהיר מייגע ונוקשה: נקבעה בו התשתית המדינית־המשפטית להפעלת המנגנון העצמי הפלשתיני בעזה וביריחו. מניה וביה הונח המצע להעתקת אותן סמכויות לגדה המערבית. הסמכויות שיועקו להנהגה הפלשתינית בגדה המערבית בחמשת התחומים שנקבעו באוסלו, יהיו זהות לאלו שהוגדרו בעזה וביריחו. אם אכן תהפתה בגבה להגדיל מעל לחמישה את מספר התחומים שימסרו לאש"ף בגדה – וזו הדרך שבה הוגים בימים אלה כמה בעלי תפקידים בירושלים כדי ליישם את הסכם אוסלו – יש להניח שאף אליהם יועתקו הסמכויות כפי שנמסרו לפלשתינאים בעזה וביריחו. תוצאה הווה: לא ירחק היום ואש"ף יתבע לאפשר לו להקים כוח משטרה בגדה בתכונת הזהה לזו שנקבעה בעזה וביריחו. יש במערכת השלטונית בישראל כמה אנשים הנוכנים להקשיב לדרישה כזאת.

כבר היום מנוסחת בדיונים פנימיים ההנמקה המצדדת בהרחבת כוחות הביטחון הפלשתינאים אל הגדה כולה: לא לזמן רב אפשר להשאיר את ההבדל במעבר בין הרצועה לגדה; כדי לקיים את סמכותה בחמשת התחומים שיינתנו לה בגדה. בוודאי בתחום גביית המסים, זקוקה ההנהגה הפלשתינית לכוח בעל סמכויות אכיפה: הפעלת משטרה בעבר הגדה תעקוף את המחלוקת הישראלית־הפלשתינית על הערכות מחודשת של כוחות צה"ל, המותנית בקיום בחירות: ההלה של פטנט ההעברה המוקדמת של הסמכויות והרחבתו אל תחומי חיים אחרים תחסוך משברים בייקופו של הסכם אוסלו ותיצור כבר של הסכם ביניים בפועל שעשוי להתפתח להסכם קבע לא רשמי. על־פי תחזית זו, אין סיכוי להגיע להסכם קבע בגלל המחלוקת הלא־פתירה על מעמד ירושלים: גם הסבירות שיושג הסכם ביניים אינה גבוהה. לעומת זאת, יש טעם בסיפוח זוחל של סמכויות שייצור מצב חדש בגדה, שידמה מאוד לזה שהתהווה ברצועה: שליטה מעשית ורשמית של אש"ף ברוב האזורים, הכרה בינלאומית במעמדו של אש"ף בשטחים אלה, נסיגה היערכות מחודשת של צה"ל, שינוי בהיקף ובפריסה של היישובים היהודיים שיבוא, בעיקר, בעקבות הנוכחות הגוברת והולכת של השלטון הפלשתיני.

הסכמי אוסלו הם איפוא קנה כמו כתמי רורשאך: כל אחד רואה בהם דברים אחרים. לא ברור ברגע זה אם ההתרה להרחיב את נוסחת ההסכמה המוקדמת לא תתפרש לחלק מרוקחי ההסכם כסטייה גדולה ממשמעותו ומרוחו.

ביילין. אחראי לפריצת הדרך

פרס. שירבב את [illegible]

סביר. ההכרה ההדדית נזקפת לזכותו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המחסום הפסיכולוגי

האם ימונה פעם שר ערבי בישראל, או שמא נגזר על בניו של מיעוט גדול זה להגיע לכל היותר למשרת סגן שר, המוגבלת גם היא בנושאים ביטחוניים? נוואף מסאלחה ווליד צארק ממורמרים נוכח התנהגות ראשי מפלגותיהם, שאינה נקייה מזלזול ומפטרונות

מאת יוסף אלגזי

בחודש שחלף מלאו שנתיים למינויים של ח"כ נוואף מסאלחה לתפקיד סגן שר הברי־אות ושל ח"כ וליד צארק לתפקיד סגן שר החקלאות. שניהם מציינים, שהם נהנים מאוד מעשייתם במשרדיהם ומהעובדה שהפכו להיות כתובת בשלטון לרבים באוכ־לוסייה הערבית בישראל. ואף על פי כן, אין השניים מסתירים את ביקורתם על כך ש־46 שנים אחרי הקמת מדינת ישראל, טרם התמנה ערבי לתפקיד שר בממשלת ישראל.

ח"כ מסאלחה מהעבודה וח"כ צארק ממ־רצ משוכנעים שלא מטעמים ביטחוניים או בשל העדר מועמדים ראויים אין ממנים שר ערבי בישראל. כמו עמיתיהם בהנהגה הפו־ליטית של האוכלוסייה הערבית בישראל, הם סבורים שרק עובדה אחת עומדת למכש־ול בדרך למינויו של שר ערבי – "היותנו ערבים", כלשונם.

זה זמן מאותת מסאלחה שהוא קרוב לשי־עת האמת, ובסיום פגרת הכנסת עלול להי־תפטר מתפקידו כסגן שר. כשמלאו חמישה שבועות לשביתת ראשי הרשויות המקומיות הערביות וסגניהם, באוהל המחאה מול מש־רד ראש הממשלה בירושלים, הודיעו השני־ים שאם עד סוף החודש לא תיפתר בעייתם, יצטרפו ליתר חברי הכנסת הערבים ויפרשו מהגוש החוסם בכנסת.

בשבת לפני שבועיים התארחנו, וליד צאר־ק ואני, בביתו של נוואף מסאלחה בכפר קרע. מסאלחה התגאה במגינים מנחושת התלויים על כותלי חדר האורחים. הוא קיבל אותם כשי מרשויות מקומיות, לרוב ערבי־ות, ביטוי להוקרתן על פעילותו למענן. מסאלחה מרוצה מעבודתו. יומיים לפני כן ליווה את שר הבריאות בסיור בנצרת. כשה־תמנה לתפקיד סגן שר במשרד הבריאות, הוטלה עליו האחריות על ארבעה תחומים: בריאות הציבור, גריאטריה, מלחמה בסמים וכל ענייני הבריאות הנוגעים למגזרים הערבי הדרוזי. בתחומים אלה, הוא מציין, פעל משרדו לצמצום הפערים. "למשל, מאז 1987 לא נבנתה במגזר הערבי אף תחנת טיפת חלב. השנה בנינו 20 תחנות חדשות. לפני ימים אחדים חנכנו שתיים בנצרת. בשנה הבאה נבנה 25 תחנות נוספות".

ברשימת הישגיו הוא מונה, בין השאר, הקמת שלוש תחנות טיפת חלב ניידות ביי־שובי הבדווים, פתיחת תחנות חדשות בכפ־רים לא מוכרים, כמו כמאנה ועין חוד, פתיחת חמישה מרכזים פסיכיאטריים ביי־שובי הערבים והוספת מיטות במעונות לג־מילה מסמים לכלל האוכלוסייה בארץ.

אולם באחרונה גילה מסאלחה, כי בהצעת התקציב החדש כלולות הצעות לצמצום התקציבים המופנים לאוכלוסייה הערבית. בתגובה הוא אומר: "אם יהיה ניסיון לקצץ ו/או לא להוסיף תקציבים נוספים לצמצום פערים, אני אראה בזה קו אדום. זה אינו אולטימטום. זה אינו משחק. למחרת יראו אותי מתפטר, מתקף ונלחם. אני רוצה להז־כיר, שהתמותה בקרב הערבים במרכז ובצ־פון הארץ היא 14 לאלף לעומת שבעה לאלף אצל היהודים, ואצל הבדווים בנגב היא מגיעה ל־19 ואף, כלומר כמעט פי שלושה מאצל היהודים".

על הקביעה, שמצבם של הערבים בישר־אל טוב הרבה יותר מהמצב בארצות הערבי־ות, הוא משיב: "בשאיפה שלי לצדק ולשוויון, תמיד אני מחפש להשוות את הערבים עם היהודים במדינת ישראל. בתח־ום בריאות הציבור המצב בישראל טוב מזה שבארצות הברית, ולכן אני רוצה להיות כמו היהודים בישראל, לא כמו באמריקה ולא כמו במדינות הערביות".

במשרד החקלאות אחראי סגן השר צארק על מועצת הזית, מי השתייה, הדיג הימי, ארגון הפלאחים הערבים ופרויקט ניקוז ואי־גום מימי עמק בית נטופה. "אם יתגשם פרויקט בית נטופה, ויש סיכוי גדול שאגש־ים אותו, זה יהיה מפעל חיי", מציין צארק בהתרגשות. "15 שנים שהמגזר הערבי חולם על ניקוז ואיגום מימי עמק בית נטופה. בכך יימנעו הצפות של מי גשמים בחורף, הפג־עות בגידולים. מדובר ב־12 אלף דונם, באלפי משפחות מהכפרים עראבה, דיר חנא, סכנין ובעינה־נג'יאת. במאי 1995 אמורים להתחיל בעבודות".

ח"כ צארק מצביע בסיפוק על פעולות משרדו "לחיסול עיוות היסטורי שנמשך 46 שנים כלפי הפלאחים הערבים, בנושאים של הקצאות מים, עצם ייצור ותשתיות בחקל־אות". באמתו על קידמה של טכנולוגיה מת־קדמת בחקלאות במגזר הערבי ותוספת הקצאות מים, שהפחיתה את הפער בחקלאות השלחין בין המגזר הערבי ליהודי.

צארק מודה, כי כשל בארגון החקלאים הערבים. "עד היום מתייחסות מועצות היי־צור החקלאיות אל הערבים כאל פרטים, ואני שואף לכך שגם ייכנסו למסגרות אלו כמגזר – כמו התנועה הקיבוץ הארצי והמ־ושבים. כך הם יוכלו להציג את תביעותיהם מעמדת כוח חזקה יותר".

לשאלתי, מדוע אינם עולים כיתה, מדוע אינם מתמנים לתפקידי שרים, משיבים צא־רק ומסאלחה בבסיס צור ובמרירות גלויה. כל אימת שמנו שרים חדשים בממשלה, הם העלו את הנושא. במנזה שש"ס ויעוד יצטר־פו לממשלה, עשויים להתמנות שרים וחדש־ים, כמו יוסי ביילין או רפי אדרי, אך שום ערבי אינו ברשימת המועמדים. שאלתי, אר־לי ראש הממשלה והנהגת מפלגותיהם, הע־בודה ומרצ, סבורים שאינם ראויים לכהן כשרים. "צארק, ואנחנו, מתמנים להיות שרים משום שאנחנו ערבים", השיב מסאל־חה בתקיפות. "זו הסיבה האחת והיחידה. מאותה הסיבה לא מתמנה שופט ערבי לבית המשפט העליון. קיים אצל ראש הממשלה רבין ויתר השרים מחסום פסיכולוגי, ולא ביטחוני, בפני מינויו של שר ערבי.

"אמרתי לרבין, ובכלל זה לרבין, 'אם מבין חברי הכנסת הערבים בקדנציה הזאת אינכם מוצאים אדם המתאים לתפקיד שר, מנו, ואת מרשה הזוק, שר ערבי שאינו חבר כנסת'. גם רבין אמר לי, שהמחסום למינוי אינו ביטחוני. הרי קיים קבינט ביטחוני מצומצם שבו לא שותפים שרים יהודים רבים. אפשרי מצב שנהיה חברים בממשלה הכללית ולא בקבינט הביטחוני. לא משום שאנחנו לא טובים מבחינה ביטחונית, אני פשוט לא רוצה את הרעש שמקימים יהודים מסוימים. בלאו הכי יש נושאים שרבין מח־ליט לגביהם רק עם שר החוץ או רק עם המטכ"ל. היו מקרים שהסתיר מידע משמ־עון פרס, שהוא מספר 2 בממשלה ובמפלגה.

"הממסד", מוסיף מסאלחה, "העלה בפני הערבים את הדף עד לתפקיד של סגן שר, ומעבר לזה קיימת התנגדות נחרצת. אי־צי־רופו של ערבי כשר בממשלה הוא נושא כאוב באוכלוסייה הערבית. מבחינה פולי־טית אנחנו תומכים בממשלה הזאת, בזכותנו היא קיימת. תרומתנו לתהליך השלום אינה מוטלת בספק. לנו יש חלק מכריע בתהליך האינטגרציה של האוכלוסייה הערבית בישראל".

בעניין אחר חולק צארק על דעתו של עמיתו. הוא רוצה שערבי אשר יתמנה לתפ־קיד של שר לא יטיל על עצמו ולא יוטלו עליו מגבלות כלשהן, לרבות בתחום הבי־טחוני. "אינני מוכן שמראש ייקבע ששר ערבי לא יהיה חבר בקבינט הביטחוני. אני רוצה להיות שר כמו שאר השרים, ולהשתתף בהכ־רעות הנוגעות לכלל המדינה. השאלה היא: האם היהודים בישראל רואים בנו, הערבים, אזרחים שווי זכויות. עדיין שרירה התפיסה המסולפת, שמדינת ישראל היא רק מדינה של יהודים. מסאלחה ואני, כסגני שרים, מוכנים להיות נוכחים בקהיר בטקס החתימה על ההסכם עם אש"ף, או בערבה בתוכנת המעבר בין ישראל לירדן, אך אינני טוב להשתתף בהכרעות בעניינים הנוגעים למשרד שלי, החקלאות, כמו מים, שעליהם מתנהל משא ומתן עם הפלשתינאים ועם ירדן; מאז תחילת המו"מ הגלוי עם אש"ף, ועם ירדן, אינני שותף בו בשום צורה, וזה כואב לי מאוד". ח"כ מסאלחה מציין, כי הוא כן ראה את התוכניות בעניין העברת הסמכ־ויות בתחום הבריאות לפלשתינאים בשט־חים, עוד בימים שהמו"מ התנהל בוואשינגטון, "אך אני מסכים עם צארק שלא משתפים אותנו במו"מ המדיני".

בתשובה לשאלה כיצד ינהג אם ראש הממשלה יצרף בקרוב שרים נוספים מהעב־ודה לממשלתו ולא אותו, אמר מסאלחה: "זה ייצור בשבילי ובשביל חברי בעבודה שעת אמת קשה מאוד. אעמוד בפני הכרעה קשה: האם להשלים עם העובדה שאני סגן שר וזהו זה, שזה כל מה שהעבודה מוכנה לתת לער־בים; האם אתן לגיטימציה לקיפוח על רקע לאומי, או איאבק בגדה עד כדי התפטרות מתפקידי כסגן שר. התפטרות כזו בהחלט באה בחשבון. כחבר כנסת מהמניין אלחם בתוך העבודה למען מינויו של שר ערבי".

לסגן השר צארק טענות קשות נגד הנה־גות מפלגתו מפ"ם וסיעתו מרצ. זה לא כבר הציגה אותו הנהגת מפלגתו ככלי ריק, כאשר ארגן משלחת של עסקני מפ"ם ער־בים לקדם את פניו של ערפאת ונדרש על ידי יו"ר מפ"ם, חגי ארז, להציגה בתקשורת כמשלחת של חקלאים ערבים. היום מגלה צארק: "אני לא מרוצה שמפ"ם ומרצ אינן להתנצל למימוש הולטה ישנה, שאתמנה ל סגן שר החינוך. הנהגת מרצ גם לא התייצבה מאחורי במערכה שניהלתי להגדלת התקציב שעליו אני מופקד במשרד החקלאות. בסופו של דבר, תודות לראש הממשלה, קיבלתי הבטחה ל תוספת תקציב".

צארק מדגיש את חלקה של מרצ בהישג של תהליך השלום. הוא גם מציין שסיעתו קיבלה בבחירות לכנסת כמעט 30 אלף קולות מהמגזר הערבי, "כמעט אותו מספר קולות שקיבלה מפלגתו של עבד אל־והאב דראושה". ועם זאת, הוא קובל על הפטרונות שמפגינים חברי הנהגת מרצ היהודים כלפי החברים הערבים. "בעבודה", מתריס צארק, "מתייחסים לח"כ מסאלחה כאחראי לא רשמי על פעולת מפלגתו במגזר הערבי. במרצ, לעומת זאת, ישנם עדיין אפוטרופסים יהודים על הפעולה במגזר הערבי".

צארק ומסאלחה מרוצים, גם אם לא נטולי ביקורת, מתפקוד הממשלה בתחומים החשובים להם מאוד: תהליך השלום והמדיניות כלפי האוכלוסייה הערבית. "הממשלה עשתה פריצת דרך במגזר הערבי בתחומים כמו חינוך, בריאות, שיכון וחקלאות", אומר מסאלחה, "אך מה שמרגיז אותי הוא שבשנתיים שבהן היא מכהנת לא שונה בסיס התקציבים המופנים לערבים בכוונה לחסל בהדרגה את הפערים המשוועים. בתקציב הקרוב מציע האוצר לקצץ בתקציב השיכון בשליש את סעיף ההוצאות לתשתיות במג־זר הערבי. הממשלה לא עשתה די בנושא המשכילים הערבים. יש עדיין פער בשעות הלימוד לערבים. אפשר לחסל פער זה על ידי העסקת חלק ניכר מהמשכילים האלה".

בהתייחסו לכרזה שהפיצה התנועה האיס־לאמית, ובה הוצגו חברי הכנסת הערבים כמי שמבטיחים את קיומה של ממשלה המפקירה את ענייני הערבים, אומר מסאלחה: "כל עוד מנהיגי התנועה האיסלאמית מסרבים לבחור ולהיבחר לכנסת ולשאר מוסדות המדינה, אין להם שום זכות מוסרית לומר לחברי הכנסת הערבים מה לעשות. בבחירות האח־רונות הוכח כוחם הפוליטי הרב של הערבים. בזכות קולותינו בקלפיות ובכנסת הכרענו איזו ממשלה תקום בישראל".

בהתייחסו לנושא המדיני מוסיף ח"כ מס־אלחה: "אנחנו חיים בשלב מכריע וכואב בתהליך השלום. השלום הזה הוא רק תחי־לה, זהו שלום של פשרה. בעצם הימים שנח־תם הסכם העברתן של חלק מהסמכויות האזרחיות לפלשתינאים נרצחו שני פועלים יהודים ברמלה. זהו שלום מורכב. בשטח ישנם צה"ל, המשטרה הפלשתינית, המתנח־לים, חמאס. בקרב היהודים הקיצונים והפ־לשתינאים הקיצונים ישנם מי שאינם משלימים עם תהליך השלום וממשיכים לעשות בכל יכולתם כדי לרצוח אותו בר־אשית ביצועו".

ח"כ צארק מוסיף בלשון חריפה: "תהליך השלום אינו מתקדם כפי שהייתי רוצה. הסג־ר נמשך. עדיין רודפים אחר מבוקשים. אל־פי פלשתינאים עדיין נמצאים בבתי הסוהר. המשבר הכלכלי בשטחים, ובמיוחד בעזה, קשה ביותר. הגורמים למהומות הדמים בגוש סום ארז לא באו על פתרונם. השלום צולע ועומד על כרעי תרנגולת. הפלשתינאים בשטח אינם מרגישים בשלום והם מיואשים. וכל עוד קיימת הרגשה זו, השלום הזה שביר מאוד. אני חושש שישנם עדיין במינהל האז־רחי ובצבא אנשים שלא השלימו עם תהליך השלום ונלחמים מלחמת מאסף נגדו. הם לא נואשו מניסיונותיהם להכשיל אותו, ולכן – על ידי ניצול לרעה של סמכויות – הם מטרטרים את הפלשתינאים והופכים את חיי היום יום שלהם לגיהנום. אני מאמין שזו לא מדיניותה של הממשלה. ועם כל זה, התה־ליך כולו הוא בלתי הפיך".

צארק ומסאלחה. איום בפרישה

מו"מ עם השד

ל"מרפאה הקוראנית" של אל־טטר, בשכונת סג'עייה בעזה, מגיעים אנשים שהרפואה הרגילה לא יכלה לכאביהם. אם מתברר כי בגוף החולה נכנס שד, משמיע באוזניו אל־טטר פסוקי קוראן. ואז מתחילה השיחה עם הג'ין

מאת עמירה הס

קראו לה עבלה. והיא אמרה לה אני יכולה לגרום הרבה מחלות לאנשים. והוא אמר לה: אני לא מאמין. את משקרת. תוכיחי את זה.

יחד הם הלכו למרפאת "חברי סבריה". מרפאה קונוונציונלית, מצוידת במכשירים המתאימים, והרופאים בה הם אנשי אמונה ודת. הלכו זיאד אל־טטר, מרפא בקוראן, הגבר שבא אליו להתרפא ועבלה השד שנכנס באותו גבר. עבלה, אגב, היא נוצרייה. איך יודעים? היא אמרה.

את הגבר חיברו לכל מיני מכשירים מודדים. הלב שלו היה בסדר. אל־טטר הורה לעבלה: לכי בכיוון הלב. הגבר חש בכאב, והמחט המשרטטת נעה בפראות. אחר כך אמר לה: תלכי לעיניים, והיא הלכה. חוש הראייה נחלש מיד. בעזרת השם תלכי, הורה לה אל־טטר לבסוף, והיא הלכה.

ל"מרפאה הקוראנית" של אל־טטר, בשכונת סג'עייה בעזה, מגיעים אנשים שהרפואה הרגילה לא יכלה לכאביהם. אל־טטר מגלה אם מדובר בכאב פיסיולו־גי גרידא, בסיבה נפשית או בג'ין, שד שנכנס באדם.

החולה משתטח על מיטה נמוכה שבח־דר המרפאה. אל־טטר יושב מאחוריו, מצ־מיד לאוזניו שתי אוזניות ומשמיע לו פסוקים מהקוראן. אמות ידיו של החולה מורמות. כשהכאב פיסיולוגי, מקרבים למה כלי המכיל שמן משובח וקוראים מעליו פסוקי קוראן. אחר כך מורחים את השמן על מקום הכאב. לפעמים די לש־מוע את הסורה במשך 20 עד 30 דקות, כמה פעמים במשך חודש־חודשיים, כדי שהכאב ישכך, עד שייעלם. תלוי באדם, תלוי בכאב. האלוהים הוא המרפא, מד־גיש אל־טטר. הקוראן הוא רק הנשק נגד המחלה.

השמעת פסוקי הקוראן היא גם אמצעי דיאגנוזי. המוסלמים, מתברר במרפאה של אל־טטר, מאמינים בשני עולמות: עו־לם בני האדם ועולם בני השטן, השדים. אסור לשד להיכנס לגוף בני האדם, מס־ביר אל־טטר. אלו הוראות האל. האם שד נכנס, האשמה היא בו. ואילו פסוקי הקו־ראן מבלבלים אותו. כמו עכבר בתוך חור, שמזרימים אליו מים. העכבר מתחיל להתרוצץ באותו תווית, עד שהוא יוצא מהחור. וכך הג'ין: הוא יתחיל לקפוץ בגוף ממקום למקום. קודם לכף הרגל, למשל, אחר כך ליד וכו'. התנועות משת־נות בהתאם לכוחו של השד. "לפעמים יש שטן חזק, לפעמים שטן חלש".

במקרים קשים במיוחד, לעתים נדי־רות, אל־טטר משתמש בעירוי החולי מעל למיטה: מלמל פסוקי קוראן סמוך לתמיסה שבשקית (במיוחד במקרים של חולי סוכרת), ואחר כך מזריק אותה לגוף. הקוראן נכנס עם התמיסה לדם ומבריח את השד.

כשהוא ממשיך להשמיע את פסוקי הקוראן, גוף האדם מתחיל לרעוד, מגבה אל־טטר שהשד אף יתחיל לדבר. לפע־מים האדם שומע את השד מדבר מפיו. לפעמים הוא אינו שומע, ולאחר הטיפול אינו זוכר מאומה. ואז מתחילה השיחה עם השד: למה נכנסת לגוף הזה, מאיפה אתה, אילו בעיות גרמת לו.

השד נכנס בדרכים שונות: במעשה כישוף, כשמישהו נותן באיש עין הרע, אם האיש פחד או כעס, אם לאיש יצרים בלתי נשלטים. עבלה, למשל, נכנסה לגופו של אותו גבר עוד כשהיה בבטן אמו. מישהו נתן באשה ההרה עין הרע. ועין הרע, כבר אמר הנביא מוחמד עליו השלום, היא חץ מחצי השטן. השד נישא על החץ ונכנס לגוף דרך הנקודה שבה ננעצה עין המקנא או המקלל.

גם יצר נקמה פועל בשד: מוחמד הנ־ביא עליו השלום אמר שהשדים חיים בביוב. קוזה והאדם שמנועתן, למשל, ומשתמש במים חמים מאוד, גורם את מותו של שד. ואז בנו של השד, או קרוב אחר, יוצא לנקום את נקמתו, ומחפש דרך להיכנס לגוף האדם. הפחד, הכעס, עין הרע, הם המפתחות. במשך הזמן אפשר להיתקל באותו שד אצל חולים אחרים. את השד ג'ואן, למשל, פגש אל־טטר כמה פעמים. שדים אחרים שבהם נתקל מכונים הרמוש, שמר.

על קירות החדר תלויות כתובות ממין "יעזור לי האל לגרש את השד". מאוורר ישן מסתובב, ספרי קוראן וספרים מצרי־ים על סוגי שדים, כמה כיסאות פלסטיק של חברת כתר, טייפ וקסטות ושני זוגות אוזניות.

לחדר נכנסת אשה צנומה, קטנת קו־מה, חייכנית. היא באה בגפה. לולא היינו שם, היה שולח אותה כלעומת שבאה, כי אסור לו לשהות ביחידות עם אשה, אלא רק בנוכחות אדם נוסף. היא מבקרת במר־פאתו זה ארבעה חודשים, לסדרה של טיפולים, אחרי שבאשה מתגרשה חנג־דלקות בדרכי השתן ומחלת הסוכרת. אל־טטר אומר שגם בה נכנס שד, אלא שהשד שלה לא דיבר כלל. לפני שהוא מפעיל את הטייפ הוא רוכן מעל ראשה, מניח ידו על מצחה וממלמל: בעזרת השם, צא רוחות, צא. כשהוא משמיע באוזניה את פסוקי הקוראן היא מרגישה עקצוצים בכפות הרגליים והידיים וחום, סימן שהשד נמלט.

היא שומעת את סורת יאסין הרחמן. כל פסוק בקוראן טוב למטרת הריפוי, אך אל־טטר גילה שזו הסורה היעילה ביותר להסרת הג'ין. "הרחמן הורה את הקוראן, ברא את האדם ולימדהו להבחין", אני קוראת בקוראן בתרגום אהרן בן שמש. "את השמש, הירח, כוכבי הלילה וכוכב השחר קבע למועדים ולתפילה. ומעל לשמים הנורדים יצב העמיד מאזני צדק למען ישקלו מעשיכם. הרבו איפוא במ־עשים טובים לבל יופרת משקלם... הוא ברא את האדם מחומר, ככלי חרס, ואת השדים מאש צרופה... וביום הדין נתמכה אליכם, אתם כבדי העוונות... ואז תנסו, אתם עדת הג'ין ובני האדם, להתחמק בלא רשות דרך פינות השמים וקצווי הארץ... וכאשר ייבקעו השמים וידמו לעורות מאודמים... אותו יום כבר לא יחקרו אדם או ג'ין על פשעיהם... אך ליראים את המקום, ריבונם, מיועדים שני גנים... עם צנועות מבט, שלא נגע בהן עדיין אדם או ג'ין..."

זיאד אל־טטר, בן 35, הוא בן למשפחה עזתית ותיקה ("מוצאנו מהטטרים"). הוא פתח את מרפאתו לפני שנה וחצי. עד אז עבד כחשמלאי בישראל, "אצל גר נבון, ברמת אביב". לפני כשנתיים סבלה אחות של חברו כאבים שנים, ושום רופא לא הצליח לרפאה. הם הלכו לרופא בחאן יונס, עאדל שקשק, שטיפל בה לפי הקוראן, והיא הבריאה. אל־טטר הנרשם וביקש ללמוד את התורה.

מה צריך אדם כדי להיות מרפא? להיות בעל לב חזק, לא לפחד, כי אחרת הג'ין יכול להיכנס אליו. וקודם כל: צריך אמונה באלוהים. וגם החולה חייב להאמין. על פי עדותו, אל־טטר יכול לרפא גם לא־מוסלמים. הוא ריפא נוצרייה, ויכול לרפא גם יהודי.

ביטחוניים הוא נוכח שיש כל מיני מרפ־אים כוזבים. הם אומרים שהם מרפאים בקוראן, כך אל־טטר, אך הם כוזבים. למעשה הם עובדים עם השדים, לא נגדם. קוסמים רק דירבן אותו להקים את המרפ־אה. בחדר קופסת קרטון הוא מוציא מתוכה: עשרות פיסות נייר ובהן אותם המרפאים הכוזבים כותבים על נייר פסו־קים מהקוראן משולבים בשמות שדים והסימנים לא ברורים. לפעמים סתם קשי־קש. הם מבטיחים למטופל שהנייר הזה יביא לו מרפא, והדרישה כמה, 50 שקל, 100. הסימנים על פיסות נייר אלו כתו־בים בדרך כלל באדום, "האדום הוא צבע השטן". אנשים שנואשו מהמרפאים אלו באים אליו ונותנים לו את פיסות הנייר המתעתעות האלה. 15 עד 20 איש באים אליו מדי יום, הוא אומר. הוא מצליח לרפא, לדבריו, 60% מהמקרים. עובד גם ביום שישי. וכמו דת, הוא מדגיש, אישרו שהוא אכן עובד עם הקוראן.

הוא מראה גזירי עיתונים: מטופלים שהבריאו מברכים את אללה ואותו: איש שסבל מכאבי ראש איומים במשך שבע שנים, אשה שהיתה עקרה, עוד אחד שסבל מאולקוס.

פרג', כבן 20, החל לפני כשנתיים וחצי לסבול ממחלת הנפילה. כל מאמצי הרופאים לא פתרו את הבעיה. לפני כשני־שה חודשים בא למרפאתו של אל־טטר. יחד עם האב הנרגז הזאת, תושבי השכו־נה. כולם סקפטיים מאוד, התיישבו על כיסאות הפלסטיק שמסביב למיטה והתי־בוננו בתהליך הריפוי. אחרי כמה דקות של השמעת הקוראן באוזניו של פרג' החל השד לדבר. אל־טטר משוחח את השיחה – מה שמך? – מוחמד. – שקרן. לא יכול להיות. זהו שם הנביא. מתי נכנסת אל גופו של פרג'? – לפני שנתי־ים. הוא הלך בפרדס, חיילים תפסו אותו הרביצו לו על ראשו. ואז יכולתי להיכ־נס, כי הוא הרגיש פחד. – אתה רוצה לצאת? – כן. – בסדר, אבל כיוון שעשית לו בעיות, עלי להכות אותך. אל־טטר הכה את גופו של פרג' בחוזקה, ולבסוף רעדה רגלו והשד, כך מתברר, יצא מהר־גל. לפליאת אביו ושאר הנוכחים אמר פרג' שלא הרגיש דבר. הוא רק שמע את הקוראן. מאז כבר חלפו שישה חודשים ותודה לאל הוא לא נפל אפילו פעם אחת.

•

אחרי הביקור אצל אל־טטר הלכתי אל מ' כדי לשתוק בתודה. מ' הוא עזתי וליד־ני טיפוסי. ממחנה פליטים, עבד בישר־אל, למד באוניברסיטה, היה פעיל באינתיפאדה בשמאל הפלשתיני, ישב בבית סוהר, נסע להשתלמויות בחו"ל, עכשיו פעיל בארגון הגנה על זכויות אדם.

בזמן האינתיפאדה, הוא מספר, הורתה המיסקדה המאוחדת להפסיק את פעילו־תם של המרפאים ומגרשי השדים למיני־הם, שהיתה נפוצה מאוד. במיוחד של אלו שדרשו כסף תמורת הטיפול, אבל גם של אחרים. הכאבים שקשה למצוא להם מר־פא והם כאבי הבטן והסבלים – זו היתה המטרה. ריפוי כזה מבטח את תשומת הלב בטבעיה והאמיתית ומהפתרון הכספי: להיאבק. מ' הורתה כמבן עם המצב הזאת. ובכל זאת הוא בשבע שלושי־ה־15 שנה היה עד להפלתו של ריפוי בזה, עם אביו ואחיו. "עד היום אנחנו לא מאמינים לעצמנו שראינו את זה".

בילדתו נכנס ריבוע, הוא המהנגב, דוד אחר, ישיש, בגב לטפל רק בקוראני משונות. הוא התחיל לטפל בה השמיע לה פסוקי קוראן ואולי עוד לחשים וטקסים, עד שהשד החל לדבר. מפיה, בקול שאינו קולה. ומי האביה, קסני אמונה, שומעים את הקולות המשונים.

הדוד והשד ניהלו למעשה משא ומתן כדי שיעזוב את גופה. הבא, אמר הדוד. לא רוצה, אמר השד. אני אבה אותך. עכשיו, מבריח הדוד, והכה פה. והשד עד־ין למקום אחר בגופה. הדוד גם ביקש ממ־הם לאחוז את השד יחד אתו. ושם עד היום מ' זוכר איך היטב – ונשקר. או קודם הדוד במבוק לבחון רגלה של הבי־סה. ותמאם, מול עיניו, בהייאת אללה – נכנה מ' ומתגלגל בהוזה – כמבק הגיעשה ותמונה את הבכבוד. הגיש הני־עורה, לא הרגישה דבר, לא זכרה דבר. היא בריאה בגמשה ושלושה בנטש. רק הכותן המדת והגיבורן, הוא אומר, הייתה בשבילם הכמה שאוכן ראו מה שראו.

אל־טטר מטפל בחולה. פסוקי הקוראן מבלבלים את השד

מוסף הספרים לעשירונים הקוראים

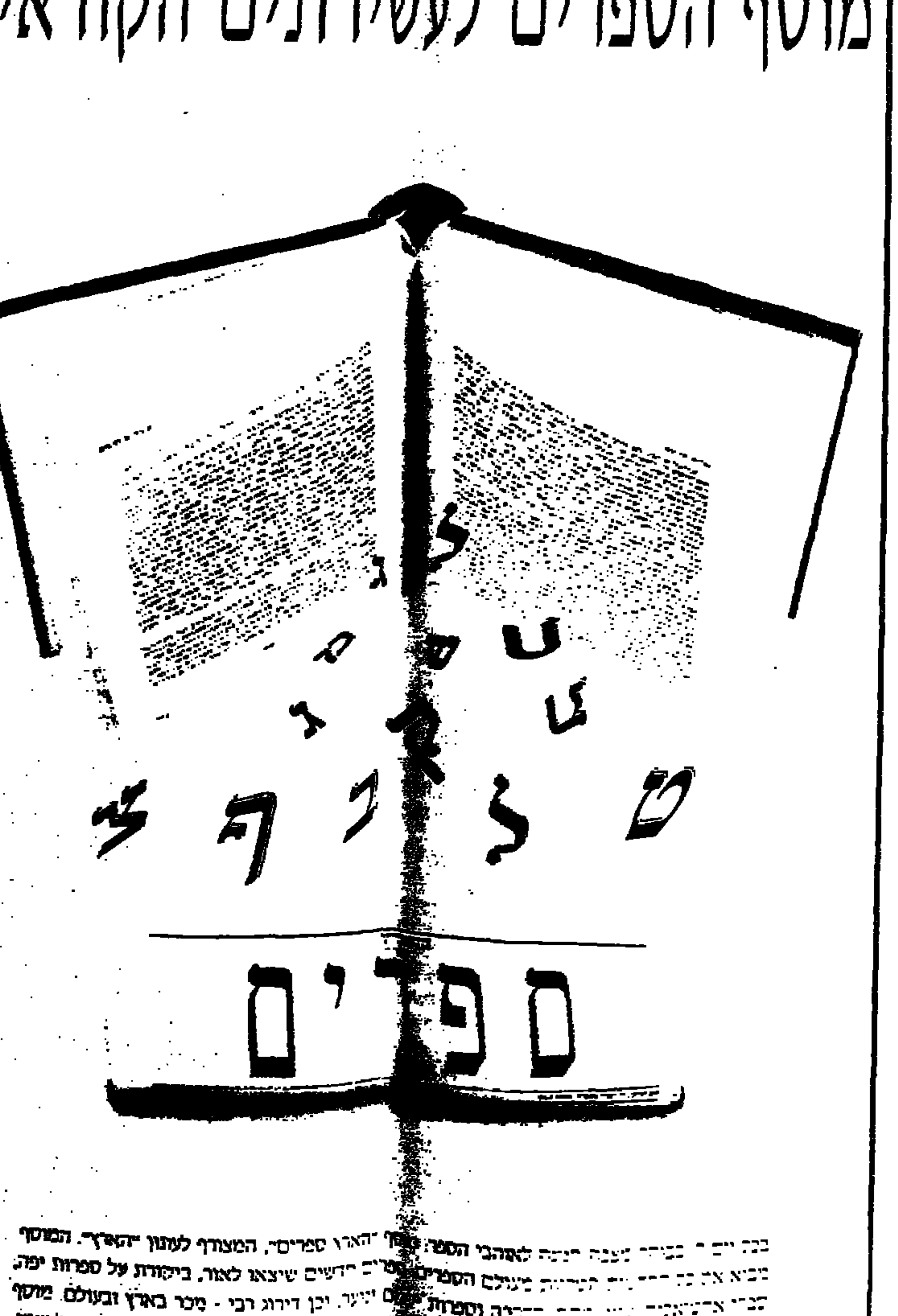

בכל יום ד' ... "הארץ ספרים", המצורף לעיתון "הארץ". המוסף יביא את ... בעולם הספרים, ספרים חדשים שיצאו לאור, ביקורות על ספרות יפה, ... וספרות ... דירוג רבי - מכר בארץ ובעולם. מוסף הארץ ספרים ... בתחום הספרים חייב לעצמו.

הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

מי שינה פקודת מטכ"ל?

האומנם מחק פנחס לבון חלק מנוסח הפקודה לפעולה בקיביה, כשנתבקש להגישו לאחר מכן למשה שרת? בפקודה המטכ"לית דובר על "פגיעה בתושבים", ובפקודה הפיקודית אף על "פגיעה מקסימלית בנפש". למפקד הפעולה, שעוררה סערה בארץ ובעולם, מונה רב־סרן אריאל שרון

מאת שבתי טבת

ב־13 באוקטובר 1953 התקיימה קבוצת פקודות במיפקד המרכז. השתתפו בה ממלא־מקום אלוף הפיקוד (אלוף הפיקוד, יוסף אבידר, היה בחו"ל) אל"מ יוסף (גב) איתן; אל"מ מאיר עמית, ראש מחלקת מבצעים באגף המטה הכללי (אג"ם); סא"ל דוד (דדו) אלעזר, קצין אג"ם של פיקוד מרכז; רס"ן אלכס שרון, קצין המבצעים הפיקודי; מג"ד הגדוד המוצנח 890, רס"ן אריה אפרת; מפקד יחידה 101, רס"ן אריאל שרון, ועוד. על אשר אירע בקבוצת פקודות זו, מקובלת גרסתו של אריאל שרון. איתן הסביר שהמטכ"ל ואלוף על פעולת תגמול. מפקד הפעולה יהיה המג"ד אפרת, ופלוגה מגדוד הצנחנים תבצע את ההתקפה העיקרית, על קיביה. פלוגה זו, על שלוש מחלקותיה, כ־90 לוחמים, היתה הוותיקה שבפלוגות הגדוד המוצנח, והשתתפה אותה שנה בארבע פעולות תגמול לפחות — פעמיים בינואר, פעם במאי ופעם באוגוסט. על יחידה 101, 30 לוחמים בסך הכל ובת חודשיים, הוטל רק ביצוע הסחה וחסימה. לימים יאמר אריאל שרון "לנו רצו לתת איזו משימה קטנה בכפר שוקבה ועוד איזו חסימה, לפגוע תגבורות ירדניות".

למשמע התוכנית הודיע אפרת כי פלוגת הצנחנים אינה מלוכדת דיה ולכן, "לא נוכל לקבל על עצמנו את המשימה". אז התערב שרון ואמר: "אני מוכן לקחת את הפלוגה הלא־מלוכדת הזאת", ועמית "חתך" ומינה בו במקום את שרון למפקד הפעולה. זו היתה החלטה רבת חשיבות מבחינת קיביה בארץ, ומבחינת התפתחותו של צה"ל בכלל.

פקודת המבצע המטכ"לית המצויה בידינו נקראת פקודת "מבצע שושנה". היא נשלחה מהמטכ"ל לפיקוד מרכז על־ידי רץ מיוחד, ב־13 באוקטובר, ללא ציון שעת חיבורה או שליחותה. פקודה זו מטילה את הפיקוד על המבצע על רס"ן אריאל שרון. קרוב לוודאי שהיתה פקודה מטכ"לית קודמת, שעל פיה נערכה קבוצת הפקודות, וייתכן שעמית מסר את תוכנה לפיקוד בעל פה.

על פקודת המטכ"ל הזאת חתום רס"ן שמואל מלר, בהיעדרו של ראש אג"ם מבצעים, עמית. הפקודה מופנית למכותבים רבים: מפקד יחידה 101, מג"ד הצנחנים (890), אג"ם מודיעין, משטרת ישראל, ועדת שביתות הנשק ועוד. היא נושאת את הציונים "סודי ביותר", "מיידי", "למעולה" ו"על־ידי רץ מיוחד". לפיה, "כוונת המטכ"ל" היא "ביצוע פעולות תגובה הרסניות נגד הכפרים המשמשים כבסיסים לפעולות נגד היישובים והתגובה בגבורת בית נבאללה" והרגשים והתוספות במוסביים מרובעים בכל הזמן — שלב ש"ט.

"המשימה" היא: א. הדירה לכפרים ניילין ושוקבה "במגמת פיצוץ ותבלה במספר בתים והפגיעה ביושביהם". ב. התקפה על הכפר קיביה "במגמת כיבוש זמני, פיצוץ בתים והפגיעה בתושבים והברחתם מן הכפר".

בסעיף "השיטה" נאמר שלפעולה יוקצה "נשק מסייע מפיקוד המרכז" שיופעל "רק נגד הכפר קיביה", ש"בפעולה נגד קיביה יש לעשות את כל הסידורים לשם מניעת השארת סימנים מעידים ועקבות", ו"יש לדרוש סידורים למניעת זיהוי היחידות הפועלות". עוד נאמר בפקודה ש"היחידות הפועלות יועברו תחת פיקוד מפקד 101 עד שעה 6 בערב ב־13 באוקטובר", וש"תוכנית הפעולה תוגש לאישור אג"ם מבצעים עד 8 בבוקר ב־14 באוקטובר". כמו כן נקבע ש"הפעולה נגד 3 היעדים תבוצע בעת אחת" ו"לא יאוחר מליל 15-16 באוקטובר 1953".

פקודת המבצע של הפיקוד הושלמה ב־3.20 אחרי הצהריים ב־13 באוקטובר וחתום עליה רס"ן אלכס שרון, בשם ממלא־מקום אלוף הפיקוד. סעיף "המגמה" שלה אף הוא מורה על "ביצוע פעולות תגמול והרסניות בצורת תבלה ופגיעה בנפש בכפרים ערביים מעבר לגבול שביתת הנשק". סעיף "הכוונה" מדבר על "תקיפת הכפר קיביה, כיבושו הזמני וביצוע הרס ופגיעה מקסימלית בנפש במגמת הברחת תושבים מבתיהם; פשיטה לכפרים שוקבה וניעלין במגמת תבלה במספר בתים והרג תושבים וחיילים בכפר. כיבוש זמני של הכפר קיביה בהתקפה עם נשק מסייע (מרגמות), פריצה לבתים, תבלה בהם והפגיעה בתושבים. פשיטה על שוקבה וניעלין על־ידי חוליות קטנות ללא סיוע נשק מסייע. שימוש במטעני השהיה (לא יותר מ־3 שעות) בכל היעדים".

הפקודה של אריאל שרון לכוחותיו, כמו הפקודה של פיקוד המרכז, מדברת ב"תקיפת הכפר קיביה, כיבושו הזמני וביצוע הרס ופגיעה מקסימלית בנפש במגמת הברחת תושבי הכפר מבתיהם". בסעיף "האויב" היא מאזכרת את הרצח ביהוד כראיה לכך ש"פעילות האויב במגמות רצח ופגיעה בתחבורה גוברת והולכת" והיא מפרטת את פריסת הלגיון הירדני והמשמר הלאומי בקיביה, שוקבה, ניעלין ובכפרים סמוכים. בסעיף "הכוונה" נאמר: "א. תקיפת הכפר קיביה, כיבושו, פגיעה מקסימלית בנפש וברכוש. ב. פשיטות לכפרים שוקבה וניעלין במגמת הרג ופיצוץ מספר בתים".

שלב א' בפקודה (הכוחות נעים משטח הכינוס וערכים ביעדיהם) מתחיל ב־14 באוקטובר ב־5 אחר הצהריים ומסתיים ב־9 בערב. זו שעת ה"ש" שבה תתחיל ההסתערות. הנה איפוא כשודיע שרת מלבון ב־14 בחודש, אחרי השעה 4, לבטל את הפעולה, לא שיקר לבון כשאמר לו שכבר אי־אפשר להשיב את הכוחות שהלכו לנוע ליעדיהם. הקשר באותם ימים לא היה מהיר כפי שהוא היום. פקודות המבצע של הפיקוד ושל אריאל שרון שונות איפוא במהות מפקודת המטכ"ל שעליה הן מתבססות, האחת במישרין והאחרת בעקיפין. מאמר זה יעמוד על ההבדלים בין הפקודות.

●

שרת ביקש מלבון "דוח קרבי"; דיין טען שלבון הכין העתק פקודה, שמתוכה מחק פסוק. האם מתכוונים השניים לאותו מסמך, רק במינוח שונה? על שאלה זו אין תשובה, מפני שאין מידע ברור שלבון מסר מסמך "מזויף" לשרת, או ששרת קיבל ממנו מסמך רכוה. לכאורה יש הבדל מובהק בין "דוח" הבין "פקודה". אך אין ספק שדוח קרבי חייב לכלול את הפקודה שעל־פיה מתנהל מבצע. ואולי דרש שרת "דוח קרבי" במורע, מפני שלא העלה על דעתו כי בן־גוריון, שבו ראה מי ש"אין עוררין על סמכותו המוסרית", יאשר פקודה לעשיית טבח.

ואכן, בירור בדבר השוני בין הפקודות נעשה במחלקת המבצעים במטכ"ל ב־18 באוקטובר 1953, ביום שהתכנסה ישיבת הממשלה בראשות בן־גוריון, אחרי שובו מחופשתו. בחומר התיעודי אין כדי להשיב מי דרש את הבירור, שרת, ראש אג"ם, הרמטכ"ל או שר הביטחון. שהרי סביר שגם הם השתוקקו לדעת איך נהפכה פקודה מטכ"לית, המציינת שהכוונה ל"ביצוע פעולות תגובה הרסניות", לפקודה פיקודית, המדברת ב"פגיעה מקסימלית בנפש". לכאורה, ייתכן שגם הפקודה המטכ"לית כללה את המלים "פגיעה מקסימלית בנפש" אך לבון התקין העתק מיוחד לשרת, בלעדיהן, והעתק מחוק זה הוא המצוי כיום בארכיון צה"ל. ואמנם, זה השוני העיקרי בין שתי הפקודות, המטכ"לית והפיקודית.

במבט ראשון, כאילו מאמת ארכיון צה"ל גרסה זו: יש בו שני עותקים של הפקודה המטכ"לית, שנדפסו בשתי מכונות־כתיבה שונות, בעימוד שונה, האחד על דף יחיד והאחר על שניים, האחד מסומן כהעתק מס' 13 והאחר כהעתק מס' 14, האחד נושא את התאריך 13 באוקטובר בכתב־יד והאחר במכונת־כתיבה. אולם בדיקה מדוקדקת מגלה שמדובר רק בהדפסה נוספת — אז לא רווחו עדיין מכונות הצילום — של אותה פקודה עצמה. שני העותקים נושאים אותו סימן תיוק, מתנ 3774 12, הם זהים בנוסחם ובתוכנם בכל סעיפיהם. אף אחד מהם אינו העתק הפקודה שפסוק כלשהו נמחק ממנה.

מהבירור במחלקת המבצעים, ב־18 בחודש, שרדה חליפת־פתקים בין עמית לסא"ל רחבעם זאבי ("גנדי"), ראש ענף מבצעים. בפתק החתום "ר.ג." כתב זאבי לעמית: "את המשימה על פגיעה מקסימלית בנפש לקח אריק מהפקודה של הפיקוד". בתחתית "ב." משיב עמית: "זה לא בסודר. על סעיף השיטה (ההדגשים במקור) יש להקפיד במיוחד בניסוח".

עמית וזאבי הם היחידים שנותרו בחיים מבין המפקדים שיכלו לשפוך אור על תעלומת הפקודות: הרמטכ"ל מקלף, ראש אג"ם, דיין, ראש מדור מרכז בענף המבצעים במטכ"ל, רס"ן שמואל מלר, מ"מ אלוף פיקוד מרכז, גב איתן, קצין אג"ם הפיקוד, סא"ל דוד (דדו) אלעזר וקצין המבצעים הפיקודי, רס"ן אלכס שרון, הלכו כולם לעולמם.

●

ערכו של ראיון, ארבעים שנה לאחר מעשה, אינו רב, הן מחמת אובדן זיכרון, הן מפאת התופעה השכיחה של הנאמנות היכירון לדימוי העצמי, ולראיית המצב והמיתוס ההוויתיני בשנים שעברו — בעיני היום. אף על פי כן, פניתי אל עמית, זאבי, שרון ואחרים, והצגתי להם שאלות נוכח התעלומות הקיימות.

עמית זוכר שאת פקודת קיביה, בקווים הכלליים, קיבל ממשה דיין במטכ"ל. קרוב לוודאי שדיין הבהיר לו את מטרת הפעולה ברוח הדברים שבאוטוביוגרפיה שלו "להרביץ לערבים — לשלטונות ולאזרחים כאחד — שאם תושבי ישראל לא יוכלו לחיות בשלווה, גם לירדנים לא יינתן", ואת בפיצוץ בתים, פגיעה בתושבים והברחתם. קרוב לוודאי שהכוונה "לעשות את כל הסידורים לשם מניעת השארת סימנים מעידים ועקבות... ולוודא מניעת זיהוי היחידות הפועלות" נמסרה גם היא לעמית על־ידי דיין.

עמית עיצב את היקף הפעולה ואת מידת־עצמותה. לפני שנים הסביר: "אמרנו שפה צריך לעשות משהו אקסטרה"... אנחנו בתוך לא התכוונו שקיביה יהיה משהו בעל תהודה". מעמית עברה הפקודה לזאבי, לעיבוד ולביטוח מבצעי, ולמלר, לפירוט סופי. עמית אישר את הטיוטה הסופית. הוא לא זכר מדוע נעדר ומדוע חתם עליה מלר ולא זאבי. "קשה לי לדעת. מתקבל על הדעת ששנינו היינו בתמרון בצפון".

זאבי, "לפי מיטב זכרוני", זכר אחרת: "כל המטכ"ל יצא" לתמרון בצפון, "כולל דיין וכולל עמית. אני נשארתי במטכ"ל". אבל גם בפיו לא היה הסבר מדוע לא הוא, אלא מלר חתם על פקודת המטכ"ל.

מי איפוא אחראי לכך שהפקודה הפיקודית הורתה לגרום "פגיעה מקסימלית בנפש"?

עמית: "אני קראתי את הפקודה שלי. לא יכול להיות (שהיה בה) 'פגיעה מקסימלית בנפש', כי כתוב בה שלא להשאיר סימנים ושלא יזהו שזה אנחנו. יש פה איזו סתירה פנימית.

"בפקודה שלי כתוב תגובה חריפה. אני זוכר את הפגישה עם משה דיין על תוכנית הפעולה. לי, לפחות, היה ברור שמדובר על פעולה אמנם חריפה אבל סלקטיבית".

מה זה חריפה?

עמית: "מותר להרוג מספר אנשים, אבל לא לפגוע למשל בנשים וילדים".

בעת הבירור, ב־18 באוקטובר, כתבת פתק לזאבי "זה לא בסודר". מה לא בסודר?

עמית: "אני כותב שזה לא בסודר כי על סעיף השיטה יש להקפיד במיוחד. זה אומר שנוכחתי באמת בזאבי, שאולי השתמע מהפקודה שלנו שמותר לעשות יותר ממה שאנו התכוונו".

אתה אומר איפוא כי ניסוחו של זאבי יכול להתפרש כמקסימלי?

עמית: "אפשר לפרש את זה במקסימלי. יש פה שני מערכים מקבילים: מצד אחד זו המלה הכתובה, ולמרות שאצלנו בפקודה לא היה 'מקסימלי', יכול להיות שפיקוד מרכז הכניס 'מקסימלי' מתוך פרשנות ל'חריפה'".

אתם מודים על הפעלת מרגמות 81 מ"מ לימטר על קיביה. בעובדה הן לא הופעלו, אבל האם אין גם בזה להעיד שמטרת הפעולה היתה להרוג ללא אבחנה, כלומר 'מקסימלי'?

עמית: "אני אומר לזאבי שאנחנו צריכים להיות יותר מדויקים. הצד השני של העניין הוא רוח הדברים בימים ההם. רוח הדברים היתה שבכלל אנחנו שומרים על טוהר הנשק כמה שאפשר. לא הורגים נשים וילדים. יכול להיות שהיה פה חוסר הקפדה על ניסוח שהתפתחה ממנו פעולת שרשרת. לפני הפעולה היה מפגש אצל דיין (באג"ם) על התוכנית. אני יודע את רוח הדברים אז. אני בטוח שכוונת המחוקק לא היתה לגרום מקסימום אבידות בנפש.

"דבר שני שאני יכול לומר הוא, שאין כל ספק שתוצאת הפעולה היתה הרבה יותר גדולה ממה שרצינו או שתיכננו. ואולי בפיקוד הגדירו את הפקודה בדרך לגיטימית על־ידי פרשנות שנבעה מהגדרה לא מספיק מוגדרת בפקודה המטכ"לית. אבל אני יודע בצורה מוחלטת שרוח הדברים היתה לעשות פעולות עם כמה שאפשר מוסר".

עמית מסכם: "אני יודע שאנחנו הוצאנו פקודה שממנה יכלה להיות פרשנות מסוג זה כפי שהיתה, דרך הפיקוד ועד אריק. כתוצאה ממנה נעשה בקיביה מה שנעשה. נראה לי סביר שאפשר היה לפרש את זה כך. במקביל, אני אומר שכוונת המחוקק במלה 'חריף' לא היתה עד כדי 'פגיעה מקסימלית בנפש' ללא מגבלות. למה אני אומר 'כוונת המחוקק'? כי בן־גוריון היה מקפידן גדול בעניין טוהר הנשק ואנחנו לא פעלנו לפי אמות המידה של לבון אלא לפי אלו של בן־גוריון. אנחנו תמיד פעלנו במסגרת מגבילה. אבל, כאמור, בהחלט יכול להיות שבין רוח הדברים לבין דרך הכתיבה והביצוע שלהם היה עיוות מסוים. אני לא יכול להגיד יותר מזה, כי אני לא זוכר".

גם לדעת זאבי, "היתה איזו סתירה" בין הפקודה המטכ"לית והפקודה הפיקודית, אבל תחילה הוא לא זכר מה היא. למראה שתי הפקודות, הוא נוכח: "אבל הערנו להם (לפיקוד) על זה. זו היתה הסיבה שלא עליתי לתרגיל. אני מבין שעליתי לתרגיל וירדתי ממנו חזרה כדי להיות פה בזמן הפעולה, כדי שרוח הפקודה תהיה כפי שרצינו".

האחראי לפקודה הפיקודית היה קצין אג"ם הפיקודי, אלעזר. האפשר לתלות בו את הוראת 'מקסימום אבידות בנפש', ואם כן, הייתכן שעשה זאת על דעת עצמו?

עמית: "קודם כל עובדה. אשכול היה אומר: עם עובדות לא מתווכחים. עובדה שהוא עשה את זה".

את הבירור ב־18 באוקטובר זאבי לא זכר. אבל הוא זכר ש"הפיקוד כתב פקודת מבצע. דדו כתב את פקודת המבצע, את זה אני כן זוכר". זאבי גם זכר ש"היה משהו בין דדו ובין עמית והבין דדו לבני ביחד עם עמית, על זה שהנוסחים (של הפקודות) הם לא אותם נוסחים. אם זה היה ב־18 או ב־14 (באוקטובר 1953) אני לא יכול להגיד".

האם ייתכן שאלעזר, על דעתו בלבד, ישנה את פקודת המטכ"ל ויורה לאריאל שרון "מקסימום אבידות בנפש"?

זאבי: "עיניך הרואות. בעצמך אתה מצטט פתק שלי האומר שאריק העתיק את הפקודה הפיקודית".

אבל בפתק עמית נוזף בך, שבניסוח השיטה היה עליך להקפיד במיוחד.

זאבי: "אבל 'בכוונה' אצלי היה כתוב מדויק. 'בכוונה' אצלם (בפיקוד) לא היה מדויק".

בדוח [illegible] שכתב לזאבי ש"בסעיף השי[illegible] להקפיד במיוחד בניסוח". הוא ה[illegible] לסעיפי "הכוונה" ו"המשי[illegible] המדברים ב"ביצוע פעולות תגו[illegible] במגמה של "פיצוץ ותבלה במספר [illegible] ופגיעה ביושביהם" [illegible] ביצוע פעולת התקפה על הכפר קי[illegible] כבוש זמני, פיצוץ בתים והפגיעה [illegible] והברחתם מן הכפר". והסעיף [illegible] "השיטה" שניסוחו יכול לפתוח פתח [illegible] מדויק היה סעיף "3. הפעולה [illegible] מסייע רק נגד הכפר קיביה".

אלה סעיפי[illegible]: "4. פיקוד המרכז יבצע את הפעולה [illegible] על־ידי יחידה 101, פלוגה מגדוד 890 [illegible] מסייע מפיקוד מרכז — במפקד [illegible] 101; 5. הפעולה נגד 3 היעדים [illegible] אחת; 6. הביצוע לא יאוחר מ[illegible] 15-16; 8. היחידות הפועלות [illegible] תחת פיקוד מפקד 101 [illegible] באוקטובר; 9. פיקוד [illegible] ומשטרת ישראל [illegible] כוננות בגזרת הפעו[illegible]".

●

[illegible] טוען בספרו "גנדי", [illegible] אחרי הפעולה בקיביה [illegible] פקודה של בן־גוריון [illegible] את כל החומר הכתוב [illegible] פקודות המבצע, המפות, [illegible] — ולשרוף אותו... [illegible] לעצמי... לא ייתכן [illegible] שאין מסמכים לתי־ [illegible] היסטורי על מבצע כזה [illegible] בתולדות צה"ל. אספתי את [illegible] החומר והשמדתי, אבל [illegible] מכל מסמך הכנסתי [illegible] על המעטפה כתבתי: [illegible] הביטחון, בן־גוריון, ציו־ [illegible] להשמיד את הכל והכל [illegible] אני לוקח על מצפוני [illegible] השארת העתק אחד". וזו [illegible] עספתי הכל במעטפה [illegible] אותה בחותמת שעו־ [illegible] והטמנתי בארון באגף [illegible] מבצעים ואינני יודע עד [illegible] אם כבר פתחו את המ־ [illegible]. הוא עשה זאת לדב־ [illegible] קרוב לפעולה [illegible].

[illegible] ייתכן שלא כל מסמכי [illegible] נאספו באותה מעט־ [illegible].

[illegible] "הכל, כל מה שהיה [illegible] למבצע 'שושנה' נערם [illegible] על השולחן. עוברה [illegible] אילו פתקים כאלה הבנס־ [illegible] רק את הכפולים [illegible].

[illegible] ארכיון צה"ל לא ידוע [illegible] מעטפה כזאת. יותר על [illegible] לשכת שר הביטחון נש־ [illegible] רבות תיק שהחזיק [illegible] העתקים של תע־ [illegible] על הפעולה בקיביה, וב־ [illegible] הפקודה המטכ"לית [illegible] הפקודה ה[illegible] היום ישראלי, מכירו הוותיק של [illegible], קבע שהתיק שהיה ביריו [illegible] "בשביל לשכת שר הביטחון [illegible] ואחר־כך יועבר לארכיון צה"ל". [illegible] מה מקור התעודות שצולמו, [illegible] מאוד שהיה זה תיק אג"ם מבצעים [illegible] שאלה מתי צולמו המסמכים [illegible] ישראלי: "פעמיים אספתי חומר [illegible] 1954 (כשלבון היה שר הביטחון) [illegible] אז היה לקבל את החומר הקשור [illegible] אותו ולשמור אותו — ופעם [illegible] בשלהי 'הפרשה', שוב אספתי אות[illegible], לא נוסף שום מסמכים חדשים".

באוגוסט [illegible] כתב ישראלי לזאבי: "החומר קיביה ש[illegible] לשר הביטחון היה שמור אצלי (ומעולם [illegible] תוח, מעולם) לא קיבלתי מבן־גוריון [illegible] להשמיד את החומר ולא שמעתי לא [illegible] ולא ממאן דהוא על הוראה כזאת". על [illegible] השיב זאבי: "כל שאני יודע הוא מפי [illegible] משה דיין ז"ל. כך הוא אמר לנו. ובך [illegible] השיב לו ישראלי, היום משנה למנכ"ל [illegible] משרד הביטחון הממונה על ארכיון צה"ל [illegible] ארכיון צה"ל שופע במסמכי קיביה, [illegible] שאותה ריבוא, דבר האומר [illegible] מה שנשמר [illegible] הושמד".

בתשובה [illegible] זאבי, שאת פקודת בן־גוריון להשמ[illegible] את התיק שמע מדיין, כתב ישראלי: [illegible] מטיל ספק בדבריך ובדברי דיין". אולם [illegible] על כך, הוא אומר: "דיין מעולם לא נתן הוראה להשמיד. לא היה עוד איש ישר כדיין בנושאים אלה".

הייתכן שבן־גוריון נתן הוראה כזאת?

ישראלי: "כתבתי לזאבי 'אני מעולם לא שמעתי הנחיה כזאת מפיו של בן־גוריון והנחיה כזאת לא נמסרה לי, כעוזרו של בן־גוריון וכמי שריכז את החומר שהגיע ללשכתו'".

זאבי הגיב: "אני לא קיבלתי את הפקודה מבן־גוריון אלא ממשה דיין. ההוראה היתה שנמסר לנו לאסוף את כל החומר ולהשמיד אותו; 'הוראה של בן־גוריון', כך זה ירד אליי".

ואולי דיין דיווח לא־אמת לבן־גוריון?

ישראלי: "אינני מטיל ספק בדיווחיו של משה לבן־גוריון. הוא היה דייקן עד המלה האחרונה".

עמית הדגיש שהוא אינו "מכיר את האפיזודה הזאת שלבון מחק, אני שומע עליה פעם ראשונה".

גם זאבי — שזוכר בבהירות את העברת תיק "מבצע שושנה" ללבון — ציין שעל המחיקה הוא שומע לראשונה. "אם הייתי יודע עובדה כזאת, הייתי מוסר אותה לבנימין גבלי בזמן שהוא חיפש הוכחות שלבון מסוגל לעשות דברים כאלה. דבר כזה הייתי זוכר והייתי נותן לבנימין, שביקש ממני, כשהתחילה פרשת לבון, כל סיוע אפשרי במאבק שלו כדי להציל את עצמו".

האמנם קיבל זאבי פקודה להשמיד את תיק קיביה?

עמית: "אני לא חושב שזה מדויק. אבל אני חושב שמה שבטוח הוא שזאבי שמר מסמכים. יש לו תכונות של אוגר. זאבי לא היה יכול לקבל הוראה מבן־גוריון להשמיד".

לדבריו, את הפקודה נתן לו דיין.

עמית: "אני לא יודע על זה. אני גם לא מאמין, משה היה מאוד זהיר וקפדן. בנושא קרדינלי כזה, אני לא מאמין שמשה נתן הוראה לזאבי ישירות. גם כשמשה היה חותך היררכיות, הוא היה מדווח לאחור אחר־כך. משה היה נוהג לרדת בהיררכיה בכל נושא, אבל הוא תמיד החזיק אותי בתמונה אפילו בצורה רטרואקטיבית. הן כדי להתחולק באחריות, הן בגלל הקרבה שהיתה בינינו.

הנוסח "מקסימום אבידות בנפש" מקורו בפעולות העונשין והתגמול של הפלמ"ח בראשית מלחמת הקוממיות, ואלו היו מוכרות היטב לזאבי ולאלעזר. ב־12 בדצמבר 1947 החליט ארגון ה"הגנה" שיש לעבור להגנה פעילה ולמערכת תגובות ועונשין

"אני לא יכול להתחייב שלא היה בשום מקרה דבר כזה. אבל מתוך רוח הדברים, מתוך הניסיון ומתוך הסתברות עובדות, לא נראה לי. בספרו זאבי אינו מדייק. היום הוא אומר שבכלום אמרו להשמיד ולהרוג ערבים. הוא מעגל את העובדות לטובתו. כאילו האידיאולוגיה שלו היא המשך טבעי של מפא"י ההיסטורית. זה עיוות, הוצאת דברים מהקשרם".

אריאל שרון: "גנדי קיבל פקודה לשרוף את התיק? לא שמעתי כזה דבר. לא עולה על הדעת".

ואכן, השמדת החומר, לוא נעשתה כטענת זאבי, היתה צריכה להיות מבצע ענקי ומסובך, שבשום פנים לא היה אפשר לשמור בסוד, הן בשל קיומו של תיק זהה בלשכת שר הביטחון, הן מחמת התפוצה הרחבה של כל פקודה וכל מסמך. דוגמה אחת: תפוצתה של "פקודת מבצע 'שושנה' מס' 2" מ־15 באוקטובר, בחתימת סא"ל דוד אלעזר, קצין אג"ם הפיקודי, שהבריזה על "כוננות כל־לית" בעקבות פעולת קיביה, מחשש למכת־נגד ירדנית, מנתה 15 מכותבים, ביניהם "מפקד נפה משטרת רמלה" ו"מפקד מחוז משטרת ירושלים". (כוננות זו נודעה כ"מבצע ראובן", על שם התינוק, אחיה של שושנה, שנרצח ביהוד).

ועוד: אם קיבל זאבי מדיין הוראה להשמיד את החומר, ודיין קיבל אותה מבן־גוריון, נראות שיחותיהם ב־1960 וב־1965 על "זיוף" הפקודה כתלושות לחלוטין מן המציאות. דיין לא היה אומר לבן־גוריון שלבון מחק פסוק אחד מהפקודה, וכי לדעתו "החומר ישנו באג"ם או במטכ"ל", כאשר שניהם יודעים — לפי זאבי — שהחומר כולו הושמד בפקודתם.

"אני לא זוכר את הפרטים", אמר זאבי לגבי נוהל הקרב של פעולת קיביה, אבל "לפי הבנת הסדר הטוב, יצאה פקודה ממחלקת מבצעים (במטכ"ל), שהכוח המבצע הוא 101. העבירו את זה לפיקוד. דדו כתב את פקודת המבצע של הפיקוד, את זה אני בן זוכר".

ב"תיקון ותוספת לפקודת מבצע 'שושנה'", שהוציא הפיקוד ביום 14 באוקטובר 1953, נאמר שיש למחוק — בפקודת הפיקוד מ־13 באוקטובר — את סעיף הפעלת הנשק המסייע נגד קיביה, ובמקומו להכניס סעיף חדש: "מפקד הפעולה יציב מרגמות בנגד הכפר בודרוס, ויפעילן לפי שיקולו. כמות הפגזים שתונחת על כפר בודרוס לא תעלה על 30-40". באותה נשימה הכניס ה"תיקון" ש"אפסנאות הפיקוד תשלים לבסיס אימונים פיקודי" — שהנפיק את תחמושת המרגמות לכוח הפועל — "הקצבת פגזי 81 מ"מ (קרבי) עד ל־400 פגז". "התיקון" חידד והקהה את סתירותיו בעת ובעונה אחת.

האם גם פקודת התיקון של הפיקוד, בדבר הפעלת המרגמות, ניתנה שלא על דעת המטכ"ל?

זאבי: "אולי היו הוראות בעל פה".

אתה זוכר הוראות בעל פה?

זאבי: "אני לא זוכר כלום אחרי ארבעים

המשך בעמ' 6ב

סגן הקונסול האמריקאי וקצין הלגיון הערבי מתבוננים בגופותיהם של קורבנות קיביה

עמית. קווים כלליים לפעולה קיבל מדיין במטכ"ל

צילום: ישראל סון
זאבי. האם קיבל הוראה להשמיד את התיק?

צילום: הבטחון
שרון. "מקסימום אבידות בנפש"

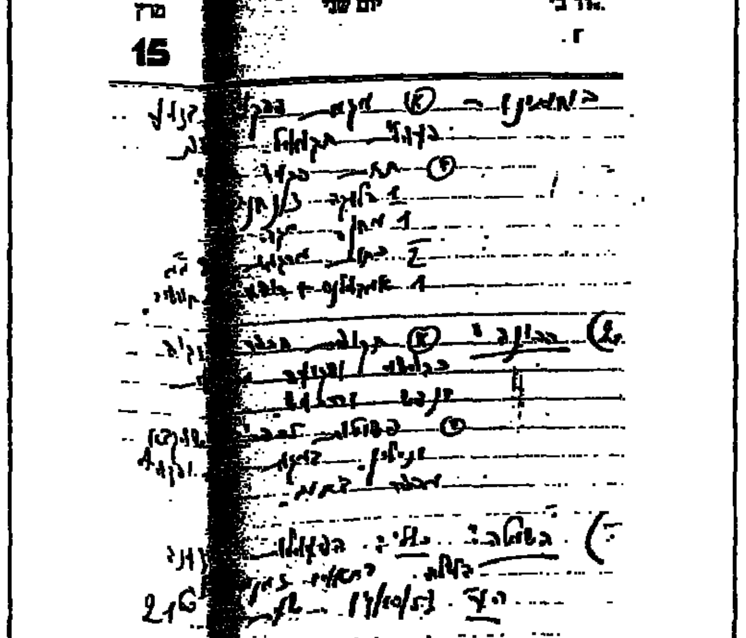

פקודה למבצע "שושנה" בכתב־ידו של אריק שרון

בזכותו של שרת, מקיביה ואילך פעל צה"ל אך ורק נגד יעדים צבאיים, בסיסים ומשטרות, והפקודות מדברות רק ב"כיבוש" יעדים צבאיים וב"השמדת" או "טיהור" כוחות האויב שבתוכם, וחלקן אפילו מוגבלות: לפגוע בחיילי האויב רק במידה שהם מפריעים לביצוע המשימה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

איור: ערן וולקובסקי

אחר־כך כולם הלכו לים

מאת יורם ברונובסקי

הבילוי הקיצי הנפוץ ביותר של הישראלים, הפופולרי במלוא מובני המלה, הוא גם הבילוי האירופי ביותר שלנו: עמי המזרח אינם מכירים אותו, הם לא ראו מעולם בים אתר שעשועים או מקום נופש. בילויי החוף הגיעו לחופי מצרים, למשל, עם האירופים

מצרים

בני יפו יפת־הימים, חוזר וכותב עג־נון במין פזמון חוזר ב"תמול שלשום" ובסיפורי יפו, כאשר אין להם דבר אחר לעשותו, הולכים אצל הים.

והרי זו עדות אחת מני רבות לאותה מהפכה זוטא, בשולי המהפכות הגדולות יותר, שביחס בני הארץ אל הים ואל חופיו. המתיישבים והיהודים הביאו עמם את הרעיון שהחופים העתיקים הללו לא הכירוהו כמדומה קודם לכן מעולם: רעיון החוף כטיילת וכמקום־בילוי, הרעיון הגלוי, לא בהכרח סימבולי לבני, של הים עצמו כמקום רוחצה.

אם אינני טועה, לא קם עד היום היסטוריון או סוציולוג שיעמיק חקר במנהגי הפנאי של בני העליות השונות, מאז המאה ה־19 ועד היום, וביחוד במנהגי הבילוי על חוף הים והרחצה בו, "כיבוש החופים", חופי הארץ, מבחינה אנתרופולוגית ותרבותית וכו'.

כל העיסוקים האלה, הקשורים בחוף הים, הם בהחלט עיסוקי שוליים, מעשים שהבריות עושים כשאין להם דבר אחר לעשותו, ועל כן מובן שעד כה לא נפנו ההיסטוריונים של תרבותנו למחקר שולי מעין זה. אבל נדמה לי שיש עניין לתהות על זיקתנו לחוף הים ולרחצה בו, והתהייה מחקרית כזאת יכולה להו־ליד תובנות לעניינים רבים שמעבר לה, בתחום התרבות והפוליטיקה כאחד.

ליחס היהודי אל הים ואל חופיו יש היסטוריה ארוכה, המתעוררת בפרוזה ובשירה מאז המקרא, משירי הים של יהודה הלוי ומשוררי תור הזהב האחרים, ועד לשירת ההשכלה ("במצולות ים") והתחיות הספרות העברית בארץ ישראל, שהים קיבל בה משמעות לאומית פוליטית חדשה, עם גיבורים ש"נולדו מן הים".

תיעוד רב עוד טמון בשרידי הארכיאולוגיה והארכיטקטורה למיניה (הגניזה הקהירית, בראש וראשונה). חומר ודאי שאינו חסר. מקומו של חוף הים כמקום בילוי ורחצה הוא רק סעיף קטן בכל המסכת העצומה הזאת, שכה מעט ממנה הועלה עד כה, אם בכלל, או בספרים שנים ומוגבלים כמו "הספנות העב־ריה" של רפאל פטאי.

יתכן שזה יישמע כפרדוקס, אבל הבילוי הקיצי הנפוץ ביותר של הישרא־לים, הפופולרי בכל מובני המלה, הוא גם הבילוי האירופי ביותר שלנו: עמי המזרח אינם מכירים אותו, הם לא ראו מעולם בים אתר שעשועים או מקום נופש. הרעיון של בילויי החוף הגיע לחופי מצרים, למשל, עם האירופים. הטיילת המפורסמת של אלכסנדריה היתה טיילת צרפתית איטלקית בראש וראשונה, ורק אחר כך יוונית (גם ליוו־נים מדורי דורות יש יחס דו־ערכי לים ולחוף) ובקושי נעשתה ערבית.

הרי גם המערב גילה באיחור רב את פניו הידידותיות של הים ושל חופיו. המחשבה שאפשר לבלות בילוי של פנ־אי והבראה על חוף הים היא בת המאה ה־19, לא מוקדם מזה, ורעיון הרחצה ההמונית בים והשתהות על חופיו הוא בן כמה עשורים בסך הכל. הוא התמסד רק אחרי מלחמת העולם השנייה, והתפ־תח בקצב קבוע במשך ארבעת העשורים האחרונים. בשנות החמישים המוקדמות נהגו לבלות בחופי צרפת כשני מיליוני נופשים, בממוצע, בשנה שעברה עבר מספרם את עשרים המיליון.

לאיור היסטורי של טענה זו, אפשר להביא שלוש עדויות המדברות על מה שהם כיום חופי־הבילוי והרחצה המפו־רסמים ביותר באירופה, חופי הים התי־כון של הריביירה הצרפתית ("חוף התכלת"). בשנת 1765 כותב הסופר הסקוטי טוביאס סמולט מכתב לידיד, ומזהיר לבל יעז להתקרב לחופים שב־קרבת העיר ניס, שהם "הפראיים ביותר בעולם".

כעבור 108 שנים מתאר סופר אחר, הנרי ג'יימס, את יופיים של החופים האלה, "אף שאינם חופים שאפשר לטי־יל בהם ואפילו לשבת בם לפעמים, כמו בחופים אחרים באיטליה, הם מתוספסים מדי לכך". מקץ מאה שנים, אלה הם, כמובן, חופי הזהב.

נתונים ועדויות אלה אני מביא משני ספרים צרפתיים העוסקים בבילוי הים והחוף וביותם. הקריאה באחד מהם – ספרו של אלן קורבן "המרחב הריק: גי־לויו של חוף הים בעולם המערבי 1750–1940" – העלתה על דעתי עד כמה חסר ורצוי הוא ספר מקביל על היחס הישראלי אל הים ואל חופיו. ספרו של ההיסטוריון אלן קורבן הופיע כבר בשנת 1988, והפנה אותי אליו ספר חדש לגמרי, המסתמך על הנחותיו ומ־משיך את קורבן (שנעצר באמצע המאה הקודמת) עד ימינו אלה.

זה ספרו של ז'אן־דידייה אורבן "על החוף: מנהגים והרגלים של רוחצה", העוסק באופנת הרחצה בים שפשטה בצרפת החל בשנות החמישים. שני הספרים צרפתיים כליל ברוחם ובמסור־תם – בהסתמכותם על ספרות יפה לא פחות מאשר על תעודות ועיונים, בעושרם בזיקוקין דינור אינטלקטואלי־ים הנורים לכיוונים שונים, ואולי מעל לכל בכתיבתם העשויה בחן ובשנינה שקשה לשער את קיומם בספרות סוציו־לוגית אנתרופולוגית בשפה אחרת.

כשהם מתארים את התהליך ההדרג־תי של "גילוי חוף הים", ואפילו "גילוי הים", על ידי בני המערב, מימי קדם ועד ימינו, הם מספרים בעצם, בעקיפין, את תולדות היחס של האדם המ־ערבי אל הטבע באשר הוא, ואת תול־דות הרגש הרומנטי הספרותי לא פחות מאשר את תולדות הרפואה הימית, בין השאר.

אלן קורבן משרטט את קווי היסוד. בסיכום כוללני, ללא הפרטים הקטנים הרבים, שבהם אולי המצית חיינו, סיפו־רו הוא זה: במשך מאות רבות עורר הים באדם "פחד ודחייה", מעל לכל. עונש המבול טבוע ביסוד יחסו של האדם המ־ערבי אל הים, שנראה לו מאז ומעולם כאויבו הטבעי.

לעבור את הים, לכבוש אותו, הוא סימן של עוצמה אצל עמי־הקדם. היוו־נים, אף שמדינותיהם היו מעצמות ימי־ות, פחדו מן הים. אולם בכינוי הקבוע של הומרוס לים, "שעינו בעין היין", ניכרת איזו חיבה שאלן קורבן אינו מוכן להכיר בה.

אצל המשורר הרומי לוקרטיוס (בספר "על טבע היקום") מצויים הטורים המדברים על אימי הים, ועל החוף שהוא מפלט בטוח. טוב "נעים להשקיף מן החוף הבטוח על סבלות הזולת הנאבק קשה בגלי הים", מביע המשורר מחשבה שבמבט ראשון אולי אינה נאה כל כך, ומכל מקום היא כרוכה בהבחנה בין הים, המאוים כתמיד, לבין החוף, שאולי יהיה אי־פעם מקום נעים, מקום של מנוחה ונופש.

עד שהחוף ייראה כך, יידרשו עוד כ־1,700 שנה. אלן קורבן קושר את שינוי היחס אל הים בתרבות הצרפתית באופנה ל"שוב אל הטבע" שפשטה בספרות הצרפתית בשלהי המאה ה־17, עם הופעת המסה "על הנשגב", מאת הפסאודו־לונגינוס, בתרגומו המהולל של ז'ן בואלו, מורה טעם בצר־פת של הזמן ההוא.

אופנת השגב השפיעה גם, אומר קורבן, על היחס אל הים: לפתע הוא היה למושא התפעלות, לא עוד מעורר אימה בלבד. מובן שאופנת השגב היתה יכולה להתחולל רק על רקע שכלול הביטוח הימי והבטחה טובה יותר של הפלגות בים. על כל פנים, השגב כבר מבשר את הרומנטיקה, ועמה האהבה לים, אפילו הסגידה לעוצמתו הזועמת.

בשלהי התקופה הרומנטית שר המ־שורר שארל בודלר: "אדם חופשי אתה לעולם תאהב את הים" אבל הים, שהוא כבר אהוב ונערץ, עדיין אינו "מבוית". הזמן הוא אמצע המאה ה־19.

הנה דווקא אנגליה, הקודרנית, הלא־אריסטוקרטית, היא חלוצת עיר־הנו־פש שלחוף הים, ערים שהים מספק בהן גם רקע לבילוי. בברייטון, בפולקסטון, בבלאקפול קמות הטיילות הראשונות. עשירי הארץ באים לשהות ליד הים, שמיוחסות לו עתה סגולות מרפא שו־נות. עדיין אין נכנסים אל הים עצמו, אבל מרחצאות עם מים מלוחים מתחי־לים למשוך את בני־הצפון, מכל מקום, הים הוא רקע יפה, נשגב, לבלות עליו ימי פנאי.

בסוף המאה הקודמת כבר רוחצים בחופים מסוימים באיטליה, בדוביל ובטרוביל שבנורמנדי, ואפילו, פה ושם, במים הקרים של חופים אחדים באנג־ליה.

פלובר נתקל באהבת חייו, הגבירה דה שלזנגר, כששניהם בילו בחופה של טרוביל. זה לא הפריע לפלובר לתאר במכתביו לחביבו ברתיעה את חוף הים כמקום שמבלים בו הבורגנים, "השפים את משמני גופם לעינה הסבלנית של השמש ולעיני שלי, שסבלנותן קצרה בהרבה".

כאן מסתמן נושא שספרו של ז'אן־דידייה אורבן מרבה לעסוק בו. כאשר הולכים החופים לשמש לא רק כמקומות לטיול ול"נשימת אוויר הים הטהור", אלא גם מקומות שנחים עליהם כדי לטבול מדי־שה קלה בים עצמו, ונוצר הבילוי הד־מוקרטי ביותר של "הוואקאנס" הצרפ־תיים – עולות גם הסנוביות המתבטאות בדחייה מפני בילוי זה. "פעמים רבות אתה שומע אנשים", כותב אורבן, "האומרים בהבעת סלידה: אני לא הולך לים, זה לא בשבילי". הבילוי בים נעשה כאילו לפשוטי־עם.

אורבן עוסק הרבה במשמעויות הדו־בתיות־המעמדיות של הרחצה בים הב־בילוי בחוף, בפעילות של מועדונים שהמפורסם בהם הוא "מועדון הים התי־כון", באוטופיות הקשורות בבילוי בים ("המודל הפולינזי" הוא קורא ליציאה לנופש בחוף הים מתוך מחשבה אוטו־פית על הרוחצה בים כעל עיצוב של קהילה שוויונית־טבעית), וכיוצא באלה נסים ונפלאות מבית המדרש של הסוצ־יולוגיה הצרפתית, האוהבת לראות בכל דבר הרבה יותר ממה שיכול להיות בו.

הפרק האחרון בספר הוא שעשוע סמ־יוטי־אנתרופולוגי אופייני. עצם שמו של הפרק Le Nu Et Le Cru ("העירום והנא"), הרומז למושגים מפורסמים במשנתו האנתרופולוגית של קלוד לוי־שטראוס, הוא הבדיקה צרפתית טיפוסית כזאת. הפרק עוסק במזונות שהצרפתי אוהב בדרך כלל לאכול בחוף הים: מזו־נות "טבעיים" (סלטים, פירות).

איך משתלב במזונות הטבעיים הללו השלגון (הקרח), כאן "אסקימו" כמו בישראל של פעם, הפופולרי מאין כמו־הו בשפת הים? זאת לא מגלה לנו ז'אן־דידייה אורבן (העירוני – זה תרגום שמו), חוקר חוף הים. על התזה האחרונה הזאת של אורבן, ועל תזות נבונות רבות אחרות כמוה, היה עגנון אומר, אולי, משהו כמו: "יפה אמרת, נר עירו־ני".

מה שמחזיר אותי אל יפו יפת־הימים – הכינוי הקבוע של עגנון לעיר שממנה נולדה תל־אביב – אל חופיה ואל שאר חופי הארץ. גם עליהם עבר תהליך מוד־רג של "גילוי" ו"ביות", סיגול לצרכי בילוי. בשנים המוקדמות היה חוף הים הפאר התל־אביבי, המרכז החברתי של העיר העברית הראשונה, ואחר־כך היתה התרחקות מתמשכת והפניית הגב לים, עד היום.

כל אותו זמן עברו על החוף ועל הרוחצה בו כל המשברים והגלים האפש־ריים, חלקם מקבילים לאירופיים וחלקם מיוחדים לארץ ולבעיותיה. מיקרו־היס־טוריה כזאת – מחולות הזהב ועד חוף הבטון – מחכה להיסטוריון הסמיוטיקן שלה. בינתיים, כמובן, אפשר (עדיין) ללכת לים.

מי שינה פקודת מטכ"ל?

וכמה שבים".

אתה זוכר שיחות עם דדו על פרטי המבצע לפני הפעולה?

זאבי: "עם דדו דיברתי. דדו היה אתי ביחד... את דדו אני זוכר".

חילופי הפתקים שלו עם עמית, ב־18, מחזקת אותו בדעתו ש"היו חילוקי דעות באיזה מוקד. אם אני צריך לתת הסבר: דדו היה תמיד המקסימליסט במבצעים. גד איתן, מ"מ אלוף הפי־קוד, לא היה דמות חזקה שתסכן אתו או תבדוק אתו. הוא היה איש נחמד מאוד. דדו ניצל את זה. זוהי הספקולציה שאני יכול לעשות".

בהתחשב באפשרות ש"במבצע שושנה" ניתנו בו הוראות בעל פה עולה מאליה השאלה אם אלעזר שינה לפיזון את הפקודה המטכ"לית.

זאבי: "לא, דדו הלך על הקו שאריק לחץ לו בלבבה".

אריק השפיע עליו?

זאבי: "אריק יצר אווירה מקסימליסטית".

ואולי זאבי הוא שיצר אווירה מעין זו? בין ה־13 וה־14, לפי עדותו הוא, שהה במפקדת אלוף זר שעות ארוכות, הרבה יותר מאריאל שרון. גם היכרותו עם אלעזר הולה בפלמ"ח והיתה עמוקה בהיכרות שנים עם שרון, הצעיר ממנו בגיל ובדרגה, שרק ביולי 1953 התמנה למפקד 101.

המושג "מקסימום אבידות בנפש" מקורו בפעולות העונשין והתגמול של הפלמ"ח בראשית מלחמת הקוממיות, ואלו היו מטרות היחוד לזאבי ולאלעזר. ב־12 בדצמבר 1947 הורתה ה"הגנה" שיש "להרוג מבוגרות הקו הגומר של הגנה רק בבקום הובין התקפות עלינו, ולעבור להגנה פעילה ולמקרבת תגובות ועונשין", ולצ־רוב פגיעה במספר "רב ככל האפשר", אם להב־הרס "מבה גינויות".

זאבי עצמו השתתף, כמפקד מחלקה בפלמ"ח, ב־31 בדצמבר 1947, בפעולת העונשין נגד בלד אשייח, בתגובה על טבח 39 פועלים יהודים בבתי הזיקוק שליד נמל חיפה. פקודת המבצע אמרה לכוח "להקיף את הכפר, לפגוע במספר גברים גדול ככל האפשר, לחבל ברכוש, להימנע מפגיעה בנשים ובילדים". 60 ערבים נהרגו.

באותו דצמבר הוליכה ה"הגנה" על פעולת־תגמול גדולה נגד הכפר סלמה, במבואותיה המ־זרחיים של תל אביב, ולה שתי מטרות: "א. פיצוץ בתים, ב. גרימת אבידות מקסימליות". למבצע הוקצו 250 לוחמים מהפלמ"ח, מגבעתי ומקריית. לפי התכנית, היתה הפעולה אמורה לפתוח בהרעשה מרגמות 3 אינץ' (היו אלה מרגמות מתוצרת בריטית; אותן מרגמות שיוצרו לצה"ל בארץ היו של 81 מילימטר). אך ראש המטה הארצי של ה"הגנה", ישראל גלילי, ביטל את התכנית מחשש ש"נפגע בילדים ובנשים ודעת הקהל בעולם תאשימנו באכזריות ובהחר־מת המלחמה. את המרגמות התיר להפעיל "רק אם תחייב זאת התפתחות הקרב".

פרסום רב ניתן לפשיטה לכפר סאסא, שבג־ליל המערבי, ב־15 בפברואר 1948, בתגובה על התקפות חוזרות ונשנות על עירויותיו. על פלו־גת פלמ"ח מהגדוד השלישי, בפיקוד המ"פ משה קלמן, הוטל להרוס לכפר, "לפוצץ 20 בתים ולפגוע במספר לוחמים רב ככל האפשר". בדר־כה מאוחר לפעולת קיבוץ, הגיעו הלוחמים, סער־בים עד לעייפה: נשק ותרמילים, במסע לילי, רגלי, משה, אל מבואות הכפר. הם פרצו לכפר, בשמנו, והיה מטעני נפץ בבתים הפעילות. 60 מתושבי הכפר נהרגו, בניהם רבים בתוך כליל אך ניאוש ללא תקנה.

ספר הפלמ"ח בדיש פעולות מעין אלה, והד־אלעזר, שהשתתף לפתוח בסגת מקו, ידע עליהן בדיוק כמו זאבי. יתר על כן, המינוח כל ה"הגנה", כמו השימוש במרגמות, בפעולת הגמ־בה ועונשין היה מקובל בצה"ל בשנותיו הראשו־נות. מכאן שלא תמיד הקפידו להדגיש בהוראה שלא לפגוע בערבים שאינם חמושים ושהמרג־מות נועדו לאבטחת נסיגה מסודרת ולא להרג ללא אבחנה. אדרבא, פעמים הפעילו אותן כדי

רחבעם זאבי: "אספתי את כל החומר השמדתי, אבל העתק מכל מסמך הכנסתי לתיק. על המעטפה כתבתי: 'שר הביטחון, בן־גוריון, ציווה להשמיד את הכל והכל הושמד. אני לוקח על מצפוני השארת העתק אחד'... הסמנתי בארון באגף המבצעים ואינני יודע עד היום אם כבר פתחו את המעטפה"

לפגוע בערבים בלי להסתכן. תופעה זו חזרה גם ב־1953, שבה תכפו התקפות פעולות התגמול בביצוע של ראש אג"ם, דיין. כך הדבר בפגיעה בתושבים בשתי פעולות "פלטה" בינואר '53 (מבצע "עצרה" ו"מבצע עפר האפר"), ואילו בפ־עולת ה"ספיפטים", במאי, היתה חלק מהפקד־ות בפקטים פגיעה חלק בהמבוקשת מפגיעה בנשים וילדים. באוגוסט, בפעולה הגדולה נגד חרבת בית האוהה (מבצע "נקם ושילם"), הכוונה היתה הרס, פגיעה בתושבים והרוגים, בלי להד־ביר את "המגבלות הרגילות". מכיר אישוא לה־בה שפקודת הפיקוד ל"מבצע שושנה" לא בראשתה למתכביה יהצאוידרופן.

בפקודת קיביה ובפקודות שקדמו לה נעדרו איפוא "המגבלות הרגילות" שהיו מקובלות ב"הגנה", כלומר, הימנעות מפגיעה "בנשים ובילדים" ובגברים שאינם מראים התנגדות. הע־דר זה הוא שעורר את משה שרת לומר שפעולת קיביה היתה שונה מכל הפעולות שקדמו לה, לא רק מפני שנהרגו בה נשים וילדים, אלא מפני שהיקפה חשף "אותנו" כמסוגלים לצאת מכליתו ו"כעם המסוגל לשפוך דם רב". יש להוסיף לזכות שרת את השינוי שחל בצה"ל בעקבות קיביה, שהיוה – עקב הזעם והגינוי שעורר בעולם ובישראל – הפעולה המבצעית אחרונה של צה"ל נגד יעד שאינו צבאי. אחרי התקפת ארבעה מלחמי 101 על חברון, בדצמבר '53, וההתקפה הגדולה של הצנחנים על נחלין, בסוף מארס '54, לא פעל עוד צה"ל נגד כפרים, אפילו הצבה בהם או בסביבתם יחידות הלגיון הירדני והמשמר הלאומי. מנחלין ואילך פעל צה"ל אך ורק נגד יעדים צבאיים, בסיסים ומשטרות, והפקודות מרוכזות רק ב"כיבוש" יעדים צבאיים וב"השמדת" או "טיהור" כוחות־האויב שבתוכם, וחלקן אפילו מוגבלות: "לפגוע בחיילי האויב רק במידה שהם מפריעים לביצוע המשימה או שביית חיילים והריגת המתנגדים".

דומה שבן־גוריון לא היה מודע למגמה זו ולכן תקף את לבון, בסוף יולי 1965, המאשים ש"מעשה קיביה" לא התחשב בכך ש"היתה קיימת פקודת־קבע שלא לפגוע באזרחים בפעו־לות תגמול". אולם האמת היא ש"פקודת־קבע" כזאת לא היתה בפקודות־הקבע של צה"ל, אלא היתה הוראה אך ורק – כפי שכינה זאת עמית – ב"רוח הדברים". אם היתה זו הורה שבעל פה, היא היתה לתורה שנכתבה רק אחרי קיביה, על כן יצא דיין להגנת לבון, בהשיבו לבן־גוריון מעל דפי העיתונים, ש"עד כמה שאני זוכר ויודע, לא היה בהוראות ממלא מקום (שר הביטחון) דאז, פנחס לבון, בקשר לפעולת קיביה, שום דבר הרג ושונה מהוראות קודמות אחרות, שניתנו במקרים כאלה".

אם כך – וזו השערה בלבד – ייתכן שלבון מחק מהעתק פקודת המטכ"ל לפי דיין, מחק לבון פסוק מהעתק הפקודה המטכ"לית, ולא הפיקודית, שהיה אמור להגיש לשרת, את הפ־סוק שסומנו מתבטר הערה של "המגבלה הרגי־לה": כלומר, מוספישים שנכבש כי מגמת "המשימה" היא "פיצוץ בתים ופגיעה בתושבים". אבל אם כך, זה עומד בסתירה למה שכתב דיין באו־טוביוגרפיה שלו, שבה המשימה היא פיצוץ בתים בלבד ולא מוכחת בה ההוראה "פגיעה בתושבים". האם קיבל גם דיין בדיעבד את הנו־סח המחוק של הפקודה?

אבל אם כך, אין בידינו הסבר מלא לדברים שסיפר פרס לגולדה מאיר, על מודעת פסוק ששרת הביא בישיבת הממשלה ולהשמטה. אולי שמע פרס מדיין גם על השוני בין הפקודות, והוא או שמעיין לא הבחינו ביניהן ועשאון בעיני רוחם פקודה אחת.

המסקנה: לבון אולי הבין מסמך "טוחי" – אין זה מתקבל על הדעת שדיין "הסתיר" את הפי־טה, כשהוא אמור לבדוק את אמיתותו בעיצומת פשוט – אבל אם הביא אותו לשרת, קרוב לוד־אי שלא השמיד בידיו. הפרוט בתנה ליהסבייש טהגה לסכם את פיקודה בפרשת בלק בפלישת "האמת תעשה דרכה". האמת נצחה.

נותר עוד לבדוק אם והיכן נעשתה הפעולה, נוכח הסתירות שצוינו אותו.

כל הזכויות שמורות 1994 ©

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ
החוג למוסיקולוגיה
סדרה בת 11 הרצאות:
מוסיקה בתרבות זמנה
תתקיים באוניברסיטת תל־אביב
בשנה האקדמית תשנ"ה
החל ב־16 בנובמבר 1994 בימי רביעי
בשעות 18:00–20:00
מחיר הסדרה: 300 ש"ח, ו־40 ש"ח להרצאה בודדת.
בדבר פרטים נוספים: היחידה להשתלמויות ופרויקטים.
בטלפון 03–6409487.
בסיוע אגודת ידידי אוניברסיטת תל־אביב

ערכת מולטימדיה למחשב אישי
אנו מציעים ערכת מולטימדיה הכוללת את הרכיבים הבאים:
כרטיס קול PLAY RECORD 16-BIT
מתוצרת CARDINAL USA
כונן אופטי מהירות כפולה SONY
זוג רמקולים סטריאופונים
5 תקליטורים: אנציקלופדיה ומשחקים
המחיר 1650 שקל
כולל מע"מ
הזמנות מתקבלות בכל שעות היום והערב כל השבוע
באמצעות שירות המכירות שלנו טלפון:
03-519-3508
ההדגמה וההתקנה ייעשו בביתך לפי תיאום מראש בשעות הנוחות לך
מולטיטרייד תקשורת בע"מ

להיות שם
שירת הים
פרטים במוסף
עמוד 53

EMIGRATE TO NEW ZEALAND
If you are English Language proficient, tertiary qualified with work experience, or business persons with capital to invest, we can assist you to gain resident status in our country which has a quality of life difficult to match anywhere. For further information, write to —
The Manager, New Zealand Immigration Consultants Ltd, CPO Box 3079, Auckland NZ. Fax 649360 1190

02-254245-8 • 03-5121333 44 • 04-623166/7
הארץ

זר בבאר שבע

כאשר התחתן סאבר אבו־עודה, בדווי יליד הנגב, וביקש לשנות את מעמדו המשפחתי בתעודת הזהות, גילה שנשללה ממנו אזרחותו הישראלית. סיפורו מדגים מסכת שרירות לב והתעמרות כלפי בדווים רבים, שנבצר מהם להשתתף במיפקד האוכלוסין של 1952

מאת עדה אושפיז

סאבר אבו־עודה, צעיר בדווי בן 28, שחום, ממושקף, חייכן, נראה נינוח על הספה המרופדת בחדר האורחים, המרוהט בסגנון מערבי, בבית אמו, בעיירת הבדווים שגב שלום שליד באר שבע. בית הקומתיים, הנמצא עדיין בשלבי בנייה, ריק ברובו. בחדר הסמוך פרושות מחצלות וכרים, לאירוח מסורתי. על הקיר תלויה תמונה יחידה במסגרת זהב, גדושת עיטורים, של האב בצעירותו, בשנות השישים, מגבע שיער, משופם, לבוש חולצה ורודה ועניבה צבעונית, עבודה היטב ("אבא אף פעם לא היה מסורתי", צוחק אבו־עודה).

מהחלונות הרחבים, המציצים את הגדרים באור השמש החמה, משתקפת עזובה של צריפי פח והאוהלים של בני משפחה שעדיין לא הצליחו לגייס כספים לבניית בתי אבן. את קו האופק הנקי תוחך צריח מסגד לא גמור הניצב לבן על אחד הבתים, המעיד על התנגה אף שמונה אחרת באותו בית. גם אביו של סאבר אבו־עודה, שנשא אשה שנייה, מתגורר שם למטה באחד האוהלים. האם, לבושה בשמלה רקומה מסורתית, עטופה בממטפת לבנה, עדיין מתקשה לעכל את המעבר לבית המפואר. היא משמרת לצדו את אוהלה הישן, שאפשר להבעיר בו אש של ממש. מפעם לפעם היא שולחת מבטים רכים בבנה ובכלתה האמריקאית הזרה, המנסה לברר את דעתה הנחרצת, להבאתנו: "מספיק לי שניים־שלושה נכדים. שמונה ילדים היה קשה מדי, לא רציתי יותר, לא אוהבת ילדים, בגלל זה הוא לקח לו אשה אחרת".

סאבר אבו־עודה, בניגוד לאשתו, כבר מתבונן שלא מרעת את הילד הרביעי. "רק אם אשתגע", הוא אומר בחיוך, כמשכנע את עצמו. "ילדים הם עניין של מסורת, מעמד, כוח שבטי". מדי פעם הוא שולח את אשתו, במלמול מתחטא, להביא קפה, פירות. רוח חמסין ואבק מדבר נושבים בגבו כשהוא מספר את סיפורו, הבעות פניו מתחלפות מעלבון לחשש, מזהירות לנחישות מפוחדת, מחוסר אונים לאי השלמה.

ביולי השנה שב סאבר אבו־עודה לישראל אחרי שמונה שנות לימודים בגרמניה, ותעודת רופא שיניים בכיסו. בשביל ילד בדווי שרכב על חמור מדי יום ביומו מרחק ששה קילומטרים מהאוהל בעמק שרה, כדי ללמוד בבית הספר היסודי בעיירה הבדווית תל שבע, אין זה עניין של מה בכך. הוא חש שעשה כברת דרך ארוכה, שראה את הציוויליזציה" מחלונות המעונות של אוניברסיטת מרבורג ומהמאבים של פרנקפורט. הוא האמין שבישראל לא יוכלו עוד לנצל את בדווינו ולהוליכו באף, כפי שעשו ועדיין עושים לבני עמו. תמיד היה השרון, מסונג, מן הצעירים שבחרו להתור על "הזכות" הנתונה לבדווים לשרת בצה"ל ("אצלנו זו לא חובה", הסביר בנימת התנצלות). הוא רצה להתקדם, להיות רופא שיניים, לשוב למאהל ולסייע לקדם את הבדווים, לפי הסדר הזה.

לאחר ששום אוניברסיטה בישראל לא קיבלה אותו ללימודי רפואת השיניים, ניסה את מזלו בחוגים לספרות אנגלית, וכשנוכח גם שם אוש עץ ונסע להלך, בעידוד הורים. המלה "רוחניות", והבשורות לא אחת בשטף דבריו, לא לקחת בעלון מבולגן של בני דודו הישראלים. קרוב לוודאי שהיותה מצבי לצלת באזוריהם פאתטית, מצחיקה. גם הוד קפיצה על תכנון מעשי, מחושב, "הגיוני", כלשונו, של היין מבטאת ניסיון נואש לגשר על פערי השכלה, ניתוקים, ותנודות מעברות של היסטוריה של אפליה והמאמצי שיתוף פעולה עם שלטון מתנשא ומניפול־ סיוזי, שהיו נחלתם של הבדווים בארץ.

אבו־עודה אינו שייך לשום זרם תרבותי. העברית שבפיו, כמבטא גרמני כבד, עילגת במקצת, התנבירה לקשי. אוצר מילותיו עשיר יחסית, אך לא תמיד הוא מוצא את המלה הנכונה, ופה ושם משתרבבות גם מלים לועזיות. הוא בודר את מילותיו בזהירות. הוא לא מזוהה עם שום מפלגה פוליטית. מאז שובו לארץ הוזמן לכמה אירועים של מפלגת העבודה והמפלגה הדמוקרטית הערבית, אך סירב להשתתף. הוא לא מתפלל, אך רואה את עצמו דתי יותר מאביו. הוא לא מאמין ב"מערכת", לא יודע מה מצפה לו. יותר מכל הוא חושש שיראו בו "קיצוני".

באוקטובר הגיעה לארץ חברתו האמריקאית, קארן, בת 25, כחולת עיניים ובהירת שיער, בת למשפחה מנוניטית לשעבר מאחד מכפרי פנסילווניה. היום משתייכים הוריה לכת "אחי ישו" הפונדמנטליסטית. כשנפרדו במרבורג, הציע אבו־עודה לקארן לבוא לשגב שלום. "אמרתי, שתבוא ותראה, אני אציג לה את שגב שלום, את המדבר, את באר שבע, ואם זה ימצא חן בעיניה, נתחתן. אם לא, כל אחד יילך לדרכו. הסברתי לה שאני לא יכול לנסוע לאמריקה, זה קשה, זה ניתוק מהעם שלי, מהחברה, גדלתי פה, יש לי האופי המזרחי, לא המערבי, ואני גם לא רוצה את זה, אבל בסוף האהבה היתה חזקה מכל השטויות האלה והתחתנו", סיפר. "זה לא סתם שהיא בלונדינית ואני עושה משהו אקזוטי, לא, היתה בינינו הבנה טובה מאוד.

"נסעתי בדרכון ישראלי בכל אירופה וקיבלתי טיפול יפה. רק איש ביטחון של אל על בפרנקפורט רצה לפגוע באגו שלי. 'איפה הגמלים שלך', שאל. 'שכחתי אותם בבית', אמרתי"

והסברתי לה באמת איך אני גר פה ומה מצבי הסוציו־כלכלי.

במשרדי הקאדי בבאר שבע נאמר להם שתנאי להתונה הוא התאסלמותה של קארן. אבו־עודה ניסה להתווכח עם מזכירו של הקאדי. על פי "האיסלאם הנכון", המוסלמי רשאי להתחתן עם יהודייה או נוצרייה בלי שבת זוגו תידרש להמיר את דתה, אמר, אבל איש לא הקשיב לו. בני הזוג הוליכו לקבל את הדין. "זה לא היה עניין של רוחניות, רק פורמליסטיקה", הסביר אבו־עודה. "לא נכנסתי לכל העניין שלה, נתתי לה כל החירות, כל הדמוקרטיה, שתחשוב באופן עצמאי, אמרתי לה שזה לא יפגע ברוחניות שלה".

הם נאלצו להמתין כחודש וחצי לבואו של הקאדי מ"הצפון". "הדרום" הוא מדינה אחרת, אמר אבו־עודה, "אין כאן כלום, אפילו לא קאדי". קארן התאסלמה בטקס קצר, שבו התבקשה לחזור על דברי הקאדי: אין אלוהים מלבד אללה ומוחמד הוא שליחו. היא נשאלה אם היא מבינה את פשר המלים שהיא אומרת בערבית, וכשהשיבה "הן" הוכרזה כמוסלמית. היא לא סיפרה להוריה. "רק אם אשתכנע שזה באמת מה שאני רוצה, אספר להם, אבל זה יהיה קשה, כל מה שהם יודעים על האיסלאם הוא שלילי", אמרה.

באותו יום התחתנו בצנעה, בניגוד לנהג הבדווי. אבי המשפחה שחט כבש באוהלו ולקינוח שתו המוזמנים תה וקפה בחדר האורחים של האם. סאבר סירב לעשות חאפלה. "לא התאפשר מבחינה כספית, שנינו לא עובדים, זה קשה. מצד שני, היינו צריכים להתחתן, לא יכולנו לספר כאן שהיא חברה שלי".

הגיע תור הרישומים במשרד הפנים. קארן קיבלה בתוך שבועיים תעודת זהות ישראלית - בסעיף הלאום נרשם "אמריקאית", סעיף האזרחות לא מולא. הפקיד במשרד הפנים בבאר שבע הבטיח שתקבל אזרחות בעוד שלוש שנים. אבל כשאבו־עודה ביקש לשנות את מעמדו מרווק לנשוי בתעודת הזהות שלו, ציפתה לו הפתעה.

"הפקיד אמר לי: בסדר, אין בעיות, אני ארשום לך אותה", נזכר אבו־עודה, חיוך מריר מתפשט בזווית פיו. "הוא תיקתק קצת על המחשב ואז הוציא את הספח של תעודת הזהות. אני מסתכל, בסעיף האזרחות לא רשום כלום. חיפשתי מיד מה כתוב שם, כי שמעתי מהרבה אנשים, בדווים, שלקחו להם את האזרחות. גם לאבא שלי לקחו את האזרחות רק אחרי שהוא נלחם, אולי אחרי שלוש־ארבע שנים, החזירו לו אותה. אמרתי לו: 'זכר, לא רשומה לי פה האזרחות'. אמר לי: 'זה מה שהוציא המחשב'. אמרתי לו: 'אולי אתה טועה דווקא'. אמר לי: 'מצטער, זה מה יש, אתה צריך להתאזרח'.

"לא האמנתי. אני, אזרח מדינת ישראל, צריך להתאזרח? מאיפה באתי, מהירח? הרגשתי שהפקיד הזה לועג, מזלזל, עושה את עצמו מבין בענייני בדווים, והוא החליט שהמציא את הדרך איך לרמות אנשים פשרים. זה מה שפגע בי. הוא ידע שאני רופא, אני מבין קצת, שלא יתייחס אלי כמו אל רועה כבשים.

"נסעתי עם הדרכון הישראלי שלי בכל אירופה. חברים שלי מלבנון, מסוריה, מארצות ערב, היו צריכים ויזה, אני לא. היו לי גם חברים יהודים שלמדו אתי", הוסיף מיד למען האיזון, "והיו לנו מגעים טובים. לא עלה בדעתי שיכול לקרות לי דבר כזה. לא הייתי בכיוון הזה, לא ראיתי עצמי כמו הפליטים שזורקים את הדרכונים שלהם בשדה התעופה בשביל לקבל מקלט מדיני. לא חשבתי על בעיה כזאת כאן, במדינה דמוקרטית. בכל מקום אמרתי שאני ישראלי וקיבלתי טיפול יפה. אפילו רבתי פעם עם שוטר גבול אוסטרי, אנטישמי. רק איש ביטחון של אל על בפרנקפורט רצה לפגוע באגו שלי. 'איפה הגמלים שלך', שאל אותי פתאום. 'שכחתי אותם בבית', אמרתי לו, אבל זה גרם לי עוגמת נפש. אלה מתביישים מתנגבים לדבר הזה, אין מה לעשות".

קארן וסאבר אבו־עודה על גג ביתם בשגב שלום. "אולי הם נטפלים לאקדמאים, אולי בגלל שהתחתנתי עם אמריקאית"

אבו־עודה ביקש לדבר עם פקיד בכיר יותר במשרד הפנים, "שאולי ייתן תשובה הגיונית לעניין". הפקידה הבכירה, טען, הקשיבה להסבריו במבט מאומץ, מסתייג. "לא צריך להיות רשום שום דבר, גם אצלי לא רשום", אמרה, לדבריו. "מה פתאום, תראי לי את תעודת הזהות שלך", תבע אבו־עודה. "היא נרתעה, לא ידעה שרשום אצלה. אפילו פקידה בכירה לא יודעת דבר כזה".

הפקידה השלישית כבר ידעה הכל על אודות משפחתו. משפחת אבו־עודה נמנתה עם מאות הבדווים שבגלל פיזורם בהרים לא התפקדו במיפקד האוכלוסין של 1952. הפוקדים לא הצליחו להגיע אליהם, ובהעדר תקשורת לא ידעו בדווים רבים על קומה של מדינת ישראל. "מי שידע, זכה בפיס, מי שלא ידע, הפסיד. ניצלו את האי־מודעות של הבדווים בשביל לא לתת להם כלום", אמר אבו־עודה. כאשר נשללה אזרחותו של אבי המשפחה, איבדו גם בניו את האזרחות, הסבירה הפקידה לאבו־עודה. היא הציעה לו למלא טופס לבקשת התאזרחות.

"בהתחלה לא רציתי לקבל את זה. מה זאת אומרת שאני אתאזרח אני אזרח. לא קיבלתי את זה מבחינה הגיונית", אמר אבו־עודה. הוא פנה לח"כ טאלב א־סאנע (המפלגה הדמוקרטית הערבית) וזה הבטיח לו לטפל בעניינו, אך תשובתו התמהמהה. "התעייפתי, תמיד אותה תשובה: 'זה מה יש, זה החוק'. את מנסה להבין אלי מבחינה הומניסטית, להסביר, או הם אומרים, 'זה החוק'. אני מרגיש שהמוטו הישראלי מידרדר, איבדו את הרוחניות. סוגרים את כל הדלתות, אין מה להתווכח. זאת אומרת אוביקטיביות מוכמסת, אגרסיוויות. החלטתי, אין לי ברירה, אני אתאזרח".

אלא שתהליך ההתאזרחות חייב את אבו־עודה למסור את דרכונו, והפעם נתקף חרדה. "אמרתי, זה הסוף שלי", סיפר, "היתה לי ויזה לארצות הברית לזמן לא מוגבל, ועמדתי לנסוע והכל. הפקיד אמר לי: בסדר, ניתן לך תעודת מעבר, זה משהו שאנשים מהשטחים מקבלים. זה באמת פגע בי. מה זה, אפשר לזרוק עלי זבל? הרגשתי שהוא לקח ממני כל דבר. הרגשתי שאני לא שייך למדינה הזאת, לא שייך לשום מקום. בניגוד לבן אדם שנולד פה, גדל פה, התחנך פה, הרגשתי שכל המסים, כל מה שקיבלתי בחיים פה היה שקר".

אבו־עודה סירב לתת את הדרכון. "זה העניין שלך, אתה חופשי", אמר לו הפקיד, באדישות. "למטורות המדינה בבאר שבע יש הרבה מגע עם בדווים", הסביר אבו־עודה, "בשבילם הבדווים פרימיטיביים, לא משכילים, שום דבר. אמרתי, לשווא יש לי דרכון. בשדה התעופה יסתכלו במחשב ויגידו אין לך אזרחות, או שיודיעו עלי למשרד הפנים, אני לא יודע באיזו פוליטיקה ישתמשו. ובאמת, מה יכולתי לעשות. המנהל תמיד בחופשה, המנהל השני לא נמצא, התורים ארוכים, סיפור־בורא, אי אפשר להאריך. אחרי כמה ימים החזיר את הדרכון. הפקיד סירב לתת לי אישור. מאז לא ראה את הדרכון.

באפריל קיבל תשובה קצרה ועניינית על בקשת ההתאזרחות: [illegible] להודיע כי בקשתך נידונה במשרד [illegible] ונדחתה. נשוב ונדון בבקשתך בעוד [illegible]. שום נימוק, שום הסבר. פניות [illegible] של האגודה לזכויות האזרח, עו"ד [illegible], לא נענו.

שגב שלום [illegible] בדווים שנוסדה לפני כשלוש [illegible] השם האירוני העניק לה משרד [illegible] בסיס השם הערבי אל־שגיב. [illegible] בנה את המאהל הישן [illegible] כ־1,000 שקל לצריף [illegible] לשנות במחי יד את אורחות [illegible] של המעבר החד, חסר [illegible] עד היום בעיירה, [illegible] קשי יום, המרוויחים 2,000 [illegible] באזור התעשייה בבאר שבע [illegible] מתקשים [illegible] חשמל ומים ("זה קשה, זה לא [illegible] שלהם").

מינהל [illegible] מכר כאן מגרשים למשפחות [illegible] התיישב שבט אל־עזאזמה [illegible] אל־טראבין. שכונה ג' עדיין [illegible] וכבר יש בה תשתיות של כבישים [illegible] בשכונות המאוכלסות, כדי [illegible] הבדווים מההרים", כדברי אבו־[illegible] המינהל והמועצה המקומית [illegible] בשילוב ידיים, אומרים בשגב שלום [illegible] לא מוכרים כאן מגרשים. [illegible] כאלה ("הם רוצים לעשות לנו [illegible]") סכסוכים בין המשפחות על מגרשים [illegible], המועצה רק מלבה אותם. [illegible] מצא אבו־עודה את אביו [illegible] עם בן משפחה אחרת שרכש מגרש [illegible] של אחיו. [illegible] לא הצליח לרכוש בטענה [illegible] הקונה, טוען אבו־עודה, היה בר מזל [illegible] שמכר למינהל אדמה אחרת. [illegible] לקנות אדמות בגרושים [illegible] לתת הכל בשביל זה", מחזיקים את [illegible] תושבי העיירה, "הם מנהלים את [illegible] פסולות".

חודש לאחר [illegible] לשגב שלום נקלע אבו־עודה [illegible] פועלים באו להציב צינור על [illegible] המחלוקת. האב ניסה למנוע זאת [illegible] המועצה דחף אותו. אבו־עודה [illegible] לעזרתו של אביו ומצא עצמו במעצר [illegible] עשה כמה מאמצי נפל להקים ועד [illegible] לשיפור המצב בעיירה, אבל האנשים [illegible] מדי, מיהרו להרים ידיים מול [illegible] שהעדיפה המועצה, לא התמידו. "רצי[illegible] משהו טוב, משהו יפה, הרגשתי [illegible] צריכים לעשות משהו", אמר אבו־עודה [illegible].

עכשיו, [illegible] הסירוב להשיב לו את אזרחותו [illegible] הכל על פני השטח ומצוקה של [illegible] לכדור שלג שקשה לעצו[illegible] מה איזו כוונה", הטעים, "יש פה [illegible] אמר לי בדווי אחד שלקחו לו [illegible] הם יגרשו את כל הבדווים [illegible] לסיני. אני לא יודע, אנשים [illegible] ויש להם ראש. למה הם נותנים [illegible] ליד מפעל ברום [illegible] שזה לא [illegible] הילדים בתקופת [illegible]

"כואב [illegible] שאני מתכבב ברחובות פה, אני [illegible] בגילויים של [illegible]. אנש[illegible] את זה. אני לא יודע, אולי רק [illegible] הבדווים. לא ידעתי מה לחשוב. [illegible] לי את האזרחות? לא היה שום דבר [illegible] משטרה, גם לא ביטחוני. הראש שלי לא הולך לכיוון פוליטיקה, אני לא הרפתקן, לא מחפש סיכון. פה בארץ, מכל דבר עושים עניין ביטחוני, במיוחד בדרום. מרגישים שאתה ערבי, אומרים אין ברירה. לפני כמה שנים, בקניון באר שבע, כל בדווי שנכנס היה צריך להציג את תעודת הזהות שלו. בבאר שבע הם חיים הרבה עם בדווים, הם מריחים את זה, כמו שבגרמניה מריחים את הטורקים. ככה היו מסתכלים עלי כשהלכתי עם אשתי בבאר שבע, רואים ערבי עם בלונדינית, מבטים מכוערים.

"שנאתי להיות זר, והרגשתי את זה בגרמניה. אם יש לך שיער שחור, כולם יודעים בגרמניה שאתה זר, אבל בגרמניה אפשר לעשות כל דבר, אין הקומפלקס של הביטחון. שם ידעתי שאני זר וידעתי את הגבולות שלי. פה אינני זר, ואני נוסע לתל אביב או לבאר שבע ומרגיש זר. המשטרה פה לפעמים כל כך אלימה לבדווים, כל כך אכזרית. היה מישהו שטבע בוואדי בשיטפונות. הזמינו את המשטרה. עד שהגיעה, הוא נסחף ומת. לא התאמצו. אם זה היה חייל, היו מביאים את המסוקים, אבל זה היה רק בדווי. הלך, מילא.

"אף פעם לא הייתי מתבלבל", שב אבו־עודה ומדגיש, "לא היה לי תיק פלילי. אבל אפילו רוצחים, לא לוקחים להם את האזרחות. אם יש להם משהו, שיעצרו אותי. אני חושב שהטעם שלהם היא בכיוון הזה. זה

"לא האמנתי. אני, אזרח מדינת ישראל, צריך להתאזרח? מאיפה באתי, מהירח? הרגשתי שהפקיד הזה לועג, מזלזל. זה מה שפגע בי. הוא ידע שאני רופא, שלא יתייחס אלי כמו אל רועה כבשים"

קרה לכמה חברים שלי מפה. לא קיבלו עבודה, לא קיבלו שום דבר, והתשובה היא תמיד: 'שירות הביטחון'. עם הביטחון הם סוגרים על הבן אדם את הדלת, וזהו. אולי הם לא רוצים שאנשים יתקדמו. אולי הם נטפלים לאקדמאים. אולי בגלל שהתחתנתי עם אמריקאית, לא רוצים עוד גויה בישראל. זה לא הגיוני. יש אנשים אצלנו שהתחתנו עם נשים מהגדה האלה גויות חרדיות יותר, ובכל זאת קיבלו דרכון. אולי לא רוצים אנשים שמבינים, שמנסים לשנות. אנחנו פה בנגב, יש לנו מדינה אחרת, הכל שונה".

השבוע נמסר ממשרד הפנים, שעניינו של סאבר אבו־עודה נפתר. הוא יקבל אזרחות. הבעיה היתה שהמחשב הראה כמה הרשעות, אך לאחר בדיקה התברר שאין הן מהסוג המצדיק שלילת אזרחות. זה הנוהג, בהתחלה חשבו שיארך שנתיים לבדוק את העניין, אחר כך התברר שאפשר לקצר את התהליך. "איזה הרשעות?" זעם אבו־עודה, "אם יש להם משהו נגדי, שיוכיחו". אפילו היה הדבר נכון, שלילת אזרחות בגלל הרשעות היא בניגוד לחוק, קבע עו"ד ריש, זאת התעללות ושרירות לב. נוכח נפיצותם של מקרים כאלה, תוך ניצול חולשתם של הבדווים, הגיעה העת אולי לעשות בדיקה יסודית של שיטות העבודה והמערכת השיקולים המנחים את משרד הפנים בדרום.

הסלקציה הנפשית של הדוקטור שולץ

"אני פסיכופת, אבל רק פסיכופתים הניעו את העולם", נהג רופא העצבים לומר בהרצאותיו. בשירות הנאצים עסק בבדיקת מועמדים להמתת חסד ובהיגיינה גזעית. כיום הוא הפסיכיאטר הנקרא ביותר בשפה הגרמנית אחרי פרויד

שפיגל

"אני שליו לגמרי, הזרועות והרגליים כבדות וחמות, הנשימה באה בקלות, מאליה. קרירות נעימה במצח". על־ידי "הכרות כוונות פורמלית" זו עלה בידי הפסיכיאטר יוהנס היינריך שולץ (1884–1970), זמן קצר לפני מלחמת העולם הראשונה, לנסות על גופו מה שתיאר כ"הפסקת ההורות של התרגשות", "הרגעה עצמית של האישיות", "התרגעות מרוכזת". ב־1920 הציג את הטכניקה הפסיכולוגית שלו בפומבי לפני הברלינאים העצבניים וכינה אותה "הכשרה אוטוגנית" (Autogenes Training (AT.

האי־טי קנה לו מאז מהלכים. ממציאו הוא רופא הנפש הנקרא ביותר בשפה הגרמנית אחרי זיגמונד פרויד. בעולם של אופנות פסיכולוגיות מתחלפות במהירות, התגלה האי־טי כתופעה יציבה שרבים, בעיקר בגרמניה, דיברו ומדברים בשבחה. חסידיה אמרו כי השיטה טובה ליום וללילה, עוזרת להפרעות קלות וכבדות, מיליוני גרמנים למדו אותה ומאות אלפים מהם מיישמים אותה מדי יום ביומו. שולץ הבטיח כי שיטתו מאפשרת "להגיע ללא השפעה של אדם אחר למצב רגיעה חיובי קרוב לשינה".

על הוקרת מעריציו מעיב עברו האפל של שולץ בתקופה הנאצית, אבל הפסיכולוגים והפסיכיאטרים הנאמנים לשיטה מתעלמים מכתם זה. אילו אותרה התעלמות כזאת אצל הפונים אליהם, היו מתארים אותה כדוגמה מובהקת להדחקה והכחשה. טאבו זה בא לביטוי שוב באחרונה בקונגרס פסיכולוגים שהתקיים בנירנברג. אבל מעלליו של הרופא בעידן הנאצי מתועדים בבירור ובמפורט.

"אני פסיכופת", נהג רופא העצבים, שהיה אז בן 80, לומר למאזיניו, "אבל רק פסיכופתים הניעו את העולם". אף על פי שהוא עצמו סבל מן "הדמון אסתמה בגילוייו הנוירוטיים", כדבריו, קידם הרופא קטן־הקומה בברכה את "המנים החדשים והגדולים", והשתפך על "גרמניה החדשה המשוחררת שלנו" (בשנת 1937).

כוכבי הצפון שלו היו הרמן גרינג, הרייכסמרשל השקוע בסמים ודודנו הבכור ממנו, מתיאס היינריך גרינג, מנהל "המכון הגרמני למחקר פסיכולוגי ופסיכותרפיה", שהיה הממונה על שולץ מאז 36'. בצריף של קצין תברואה בלופטוואפה הכריז שולץ: "המלחמה היא עניינו של הגבר, ולעשות גברים מהנערים שלנו, זו המשימה היפה ביותר בזמנים העצבניים שלנו".

כבר במלחמת העולם הראשונה טעמו את נחת זרועו של שולץ חיילים עייפי מלחמה או מוכי הלם קרב, שנשלחו לבית חולים צבאי שהיה אמור למיינם ולהחליט מה ייעשה בהם. הוא פיתח טיפול פשוט ביותר למי שהגדירים "נוירוטים של המלחמה", "פסיכופתים המפחדים מחזית" ו"משקשקים". הם "נלקחו לעבודה יצרנית". לאחר הקרבה, נשלחו שוב לחזית.

שולץ (מימין) ב־1969, וב־1941 (מסומן בחץ) לצדו של מתיאס היינריך גרינג, מנהל המכון למחקר פסיכולוגי ופסיכותרפי, ודודנו של המנהיג הנאצי הרמן גרינג

תצלומים: שפיגל

במלחמת העולם השנייה לא הסתפק רופא העצבים בשיטות כאלו. הוא קרא לעקור משורש "טיפוסים לא ישרים, לא מהימנים ושקרנים". "דוגמאות נפל עגומות כאלו של הקיום האנושי" - "למשל צאצאי צוענים" - היה אפשר לדעת שולץ "להפוך לבלתי מזיקים לעצמם ולקהילה רק על־ידי אמצעי הגנה וביטחון". הרופא גם לא מצא שום הסבר מדוע מפגרים וחולי אפילפסיה יהיו זכאים לחיות. ב־1940 דיבר במפורש בזכות "השמדתם" של "חיים שאינם ראויים" אלה. הוא קיווה ש"המוסדות למפגרים יאורגנו במהרה מחדש למטרה זו ויתרוקנו".

שורותיהם של עמיתיו הפסיכיאטרים, רבים מהם יהודים, הידלדלו במהירות מאז עליית הנאצים לשלטון ב־1933. שולץ עדן את כתביהם "פסיכותראפיה גרמנית" ולא הסכים שיזכירו לו כי לפני הרייך בן אלף השנים נשא את אשתו הראשונה שהיתה עקיותה יהודייה. בעידן החדש נשבע בשם הפיוהרר ובסיסמת דם, אדמה וגזע. שנת 41' פתחה לפני שולץ את "ההבנה הרצינית העקובה מדם לדעת מה הם הדברים העומדים כיום על הפרק", ומדוע "אנו הודים את גרמניה החדשה ואת הקרב על הסדר החדש של העולם".

בעולם זה לא היה מקום להומוסקסואלים או שהושאר להם בו מקום מועט מאוד. בעיני שולץ כולם היו "סוטים". אבחון רפואי זה השתלב היטב בכוונותיה של ההנהגה הנאצית. היא הכניסה אלפי הומוסקסואלים למחנות ריכוז ורבים מהם מצאו שם את מותם.

שולץ הוא שקבע אם יישלח הומוסקסואל למחנה ריכוז או יסווג כ"ניתן לריפוי". את ההומוסקסואלים "ניזוקי האם", כפי שכינה אותם, ראה כ"חולים במחלה תורשתית". אותם [illegible] "רופא הנפש הגרמני" לשנות והם נשל[illegible] הומוסקסואלים מסוג "אם צעיר" [illegible] קטיגוריה ששולץ המציא ושגועה יותר [illegible] נחשבו לניתנים לריפוי. "תראפיסטים [illegible] ושקולים" כמוהו יכלו להפוך "אם צעיר" [illegible] רוסקסואל מושבע.

כדי להגיע לכלל אבחנה אם מדובר [illegible] סקסואלים "חולים מלידה", ולכן לא [illegible] לחיות, או בסובלים מהפרעות קלות [illegible] פיכך בני ריפוי - נדרש שולץ לטקס [illegible] במיוחד. המועמד הצטווה לקיים יחסי [illegible] זונה, לעיני הבודק שולץ והעוזרה שלו. [illegible] הצליח להוכיח במצב זה את "גבריותו" [illegible] שאינה משתמעת לשתי פנים, נשלח [illegible] ריכוז. לא ידוע כמה גברים שלח שולץ [illegible] המבחן שלו, שזכה בהגנתו של גרינג, [illegible] עד תחילת 1945. ממציא [illegible] "ההכשרה האוטוגנית", קבע אולריך [illegible] (שום קשר משפחתי עם יוהנס היינ[illegible] שולץ), רופא עצבים באוניברסיטת [illegible] היה "רופא שעסק בסלקציה נפשית".

שולץ־זונדראס הוא אחד הפסיכיאטרים [illegible] היחידים המאירים את הפינות האפ[illegible] הפסיכיאטריה בתקופה הנאצית. הוא [illegible] ידידים רבים בקרב עמיתיו. לכבוד יום [illegible] המאה של שולץ יצאה לאור אסופת [illegible] ידי גרד איברסן, בזמנו קצין אס־אס [illegible] נשיא התאחדות הרופאים בשלזוויג־הו[illegible] אבל גם אנשים שלא היו מעורבים בפש[illegible] הרפואה בתקופה הנאצית, משתדלים [illegible] קרובות מדי להפחית מחשיבות מעלליו [illegible] שולץ. בכנס רופאים ופסיכולוגים בנירנברג [illegible] טיהר סוציולוג הרפואה גרנוט הופמן [illegible] הסירוק של "המתות החסד" וההגיינה [illegible] צריך "להבין את שולץ בתוך המצוקה [illegible] ואל לנו לצאת נגדו". על פשעים לא [illegible] עיקר.

מי שרוצה להיטיב לדעת עד כמה [illegible] העצבים שקוע בעולם הנאצי יכול [illegible] כתב העת "פרקטיקה רפואית" (Prax[illegible]) לעיין במכון "יה שולץ" בברלין [illegible] מסווג ומקוטלג כראוי בארכיון. [illegible] שולץ אינם נלהבים לעיין בארכיון. [illegible] תפקים בהערה הלקונית [illegible] ש"הפעילות הקיתתנית לפרסם את [illegible] והכתבים" של שולץ "נפסקה" בתקופה [illegible] תעלול הרוקה מיוחד עלה בידי [illegible] הבכיר" אוסקר מיטאג, בן 43, בכתב [illegible] "דו"ח פסיכולוגי". [illegible] על כמה ממעשיו [illegible] הפעלתו, ואז העלה את "ההשערה [illegible] "עסק תמיד באופן קורקטי [illegible] בתראפיה, בלי שטמה איפעם [illegible] הדרך המקצועית האי־פוליטית".

מלמדים שואה

רבים מתלמידי התיכון בגרמניה אינם רוצים לשמוע דבר על השואה. מדוע בעצם? כתב "די צייט" שוחח על כך עם רולף באלוף, יו"ר התאחדות המורים להיסטוריה בגרמניה

מאת מרקו פינטי

די צייט

מדוע תלמידים כה רבים מתנתקים מנושא השואה?

יש לכך, מעל לכל, שלוש סיבות: ראשית, הדרך שבה עוסקים אצלנו בנציונל־סוציאליזם ובשואה: הדיון הציבורי בנושא מתקיים בעיקר בימי זיכרון למיניהם, ובהתאם לכך הוא תמציתי ביותר. תלמידים רבים תופסים בחוש שבדרך זו נמנע עימות אמיתי עם הנושא. שנית, ספרי הלימוד ושיטת הלימוד על השואה מיושנים ביותר. לעתים קרובות הם מסתפקים בטבלאות של מספר הקורבנות ובצילומים של הרדי גוויות. וכך, לא ברור שכאן נרצחו אנשים. ושלישית, בעיית פער הדורות. בעוד שדור המלחמה הדחיק ברובו הגדול את השואה, הדור שאחריו, שעמו נמנים מרבית המורים הנוכחיים, פיתח רגשות אשמה עמוקים שרבים מהם עדיין מנחילים אותם לתלמידיהם. אבל, כמובן, התלמידים של היום אינם אשמים.

האם יש הבדלים בין סוגי בתי ספר?

התגובות זהות במידה רבה, אבל בבית הספר התיכון אפשר לדון הרבה יותר טוב בנושא השמדה, וגם קל יותר להפוך אותו לנושא לימוד מאשר בחטיבת הביניים. אך בחטיבת הביניים צריך לשמוח אם בכלל מועלה נושא השואה, ואף זאת בצורה קלישאית.

מה ההבדל בין המדינות הישנות של הרפובליקה הפדרלית לבין המדינות של מזרח גרמניה לשעבר?

כאן ההבדל הוא עצום. בסודו של דבר, גם כיום הבעיה היא מערב גרמנית בלבד. במדינות החדשות מגלים התלמידים, לפחות לפי שעה, עניין רב. לרובם נושא השואה חדש לגמרי, כיוון שבלימוד ההיסטוריה במזרח גרמניה עסקו בנציונל־סוציאליזם במסגרת הנושא הכולל "אידיאולוגיה פשיסטית", והיבטים אחרים, כמו השמדת היהודים, נשארו מחוצה לו.

איך תיראה שיטת לימוד חדשה של השואה?

אנו חייבים להיפטר מהמגמה להעביר לתלמידים רגשות אשמה או שותפות באשמה. הטיפול בשואה כנושא לימודים חייב להראות להם למה מסוגלים בני האדם להגיע, וחייב להפיח בהם עוז לפעול בעצמם למען זכויות אדם. נוסף על כך, אנו חייבים ללמד את התלמידים כיצד חיו היהודים לפני השואה, למשל ברפובליקת ויימאר, מה היו הקשרים החברתיים והדתיים שלהם, מה השיגו ועשו. רק כך יהיה אפשר לתפוס שבני אדם הם שנרצחו - ולא קורבנות סטטיסטיים. לכך יש גם השלכות פוליטיות אדירות. שכן כאשר מציגים מישהו תמיד כקורבן, הוא עלול ליהפך במהירות רבה לקורבן גם בחיי היום־יום.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תרבות וספרות

עורך בני ציפר

ב"ז קדר

על אי־הנחת שבקדושה

גירסה עברית של הרצאה בסימפוזיון על "ירושלים – סמל, עיר קודש, מרכז דתי", שהתקיים ב־25 במאי 1994 במכון ון־ליר בירושלים

סיפור מקומות קדושים שהוקמו על־ידי בני דת אחרת יש לו דוגמאות רבות בעולם ימי־הביניים; ואולם, ניתן לעמוד על תופעות דומות גם בעידן שלנו. סמוך למרכזה של יבנה עומד בניין מוסלמי שהוקם בשנת 1274. לפי מסורת איסלאמית החוזרת למאה ה־11, קבור במקום אבו הורירה, אחד מרעיו של הנביא מוחמד; לפי מסורת יהודית הנזכרת במאה השלוש־עשרה, הקבור הוא רבן גמליאל. במשך למעלה מ־750 השנים המפרידות בין הקמתו של הבניין לבין מלחמת העצמאות, הוא נמצא בידיים מוסלמיות. ואילו בשנים שלאחר מכן הוא היה לאתר יהודי לכל דבר, קברו של רבן גמליאל דיבנה, כשהמסורת האיסלאמית אינה נזכרת כלל בשילוט המכוון אל האתר, או באתר עצמו, וכשהמדריכים לידיעת הארץ מתארים אותו כאתר יהודי שקיימת לגביו גם מסורת מוסלמית. כך, למשל, במהדורת 1985 של "כל מקום ואתר" אנו קוראים שביבנה נמצא "קברו של רבן גמליאל, המכונה בפי הערבים מקאם אבו הורירה"

תולדות המקומות הקדושים בירושלים, מסורות העלייה־לרגל אליהם, התחושות שהם מעוררים במאמינים, השלכותיהם על עסקי מדינה – כל אלה הם עניינים שאנו שבים ודנים בהם במסגרת עבודתנו האקדמית. אחדים מאתנו מתאמצים לגייס כל שביב של אמפתיה כדי להבין תופעות הזרות לעולמם מכל וכל, ואילו אחרים בתוכנו ששים על ההזדמנות לשזור את רגשותיהם באלה העולים מן המקורות ההיסטוריים, וכולנו פועלים, אם במודע ואם לאו, תחת רושמם של המתחים המוקרנים ממקומות קדושים אלה כיום. והנה, סבורני שגיוס האמפתיה מצד אחד ושזירת הרגשות מצד אחר חברו זה מכבר יחד כדי להעמיד את דיוננו בסימן של הזדהות־יתר עם עמידתו של הסוגד לנוכח האתר המקודש, עד שדומה כי ניחוח דק של קטורת עולה בכמה וכמה חיבורים אקדמיים העוסקים בכך. על כן נראה שראוי לתת את הדעת גם על העמדה המנוגדת, שאף לה היסטוריה משל עצמה, ולעסוק בכמה מסוגי אי־הנחת כלפי המקומות הקדושים.

אחת ההתקפות החריפות ביותר על מקומות קדושים באשר הם באה לעולם לפני כחמש מאות שנה – ובמרחק של יותר מארבעת אלפי קילומטרים ממזרח לירושלים. כוונתי למיסטיקן ולמשורר הגדול כביר, שחי במאה החמש־עשרה בעיר הקדושה בנארס, והעז להוקיע את פולחנם של מוסלמים והינדים גם יחד. המסגד האמיתי שעל האדם להתפלל בו שוכן בתוך גופו, קבע כביר, ועל כן אין טעם במסעם של מוסלמים אל הכעבה הקדושה או בטבילתם של הינדים בנהר הקדוש. "מדוע מטפס המואזין על הצריח / אללה איננו נמצא בחוץ... צליינות וטקס הם צמח מרעל / שפשט בעולם כולו / כביר עקרו מן השורש / פן יאכל מישהו מן הארס". מה בצע בטבילה, הוא התריס בשיר אחר, הלוא "צפרדע חיה בנהר הקדוש / לא יזכה בגאולה". כביר לעג לכוהני העיר בנארס שלדבריו הרבו להפגין את הטוהר הפולחני של מאכליהם אך לא היססו לבלוע אדם על כרעיו וקרביו: "אל תקראו להם קדושי אלוה; / הם הסכינאים של בנארס". אפשר שהתגרותו הקיצונית היתה ההחלטה שלא למות בבנארס – מיתה שלפי ה"סכינאים" היתה מבטיחה את גאולת נשמתו – וההודעה כי הוא מוכן למות בעיר מגאהר, שנחשבה כה טמאה עד כי המתים בה אמורים היו להיוולד מחדש כחמורים. "אומר כביר: הקשיבו ידידים / האל יותר ספק; / בשביל מי שאמונתו אמת, / בנארס הקדושה / ומגאהר הבזויה / אחד הך".

במשך 1350 השנים לערך שבהן היתה ירושלים קדושה לשלוש דתות בעת ובעונה אחת, טרם העז מישהו לצאת להתקפה חד־להבית שכזאת על מקודשיה הקדושים, שלא לדבר על התרסה תלת־להבית שהיא בגדר האפשר בעיר זאת. אמנם, דיעות דומות הושמעו בתקופה שקדמה להתקדשות המסורת. ישעיהו הוקיע את הבאים הרומסים את חצרות ה' ומנחת־שווא בידם, אך לא הרחיק לכת עד כדי הטלת דופי במקדש עצמו. ישוע תירגם את ההוקעה לשפת המעשה כשגירש את המוכרים והקונים מן המקדש, ובבוזו לפולחן ובהתנבאותו על חורבן הבית חזה כביכול מראש את דברי כביר, אף כי, מטבע הנסיבות, תוך החלתם על דת אחת בלבד. יתר על כן, כדי להעריך את מלוא ייחודו של כביר עלינו לזכור שהוא נולד בבנארס עצמה, שלא כישוע שבא לעיר הקודש מן המחוזות.

בתוך הנצרות אנו עדים למתח נמשך בין קריאה רוחנית של כתבי־הקודש, הממעטת בחשיבותה של ירושלים הארצית, לבין משיכה עממית לאתריה הקדושים. קורותיו של מתח זה, שדומה כי לא בא מעולם לידי ביטוי בתוך ירושלים עצמה, נדונו לא פעם. בהקשר הנוכחי אסתפק בהצגת עמדותיו של ברנארד אב־מנזר קלרבו, מנהיגה הרוחני של נצרות המערב במחצית הראשונה של המאה השתים־עשרה. ברנארד היה בטוח שצליין היוצא מאנגליה בדרכו לארץ־הקודש יכול למצוא את ירושלים האמיתית במנזר קלרבו; וכשאב־מנזר באזור פאריס הביע את רצונו לצאת לירושלים, הודיע לו ברנארד נחרצות שרצון זה בוודאי מקורו בשטן. כאשר מלך ירושלים הפראנקית ניסה להניע את ברנארד לשלוח נזירים משלו כדי להקים מנזר בממלכתו, והבטיח להעניק להם את קברו של שמואל הנביא ואלף מטבעות זהב, סירב ברנארד לעשות כן "עקב פשיטות עובדי האלילים (כלומר, המוסלמים) ואי־יציבותו של האקלים". בהצטמצמו לסיבות חומריות אלה, ברנארד לא רק עשה עוול לאקלימה של ירושלים, אלא – וזה מה שחשוב יותר – הודיע בעקיפין שנזיריו אינם זקוקים כלל ועיקר לפיסה חומרית של ארץ הקודש.

ואולם, עמדה זו התייחסה רק לבני העלית. נפשות פשוטות יותר זכו להמלצות שונות בתכלית. ברנארד נמנה עם התומכים הנלהבים ביותר של האבירים הטמפלארים שמסדרם נוסד בשנת 1118 כדי להגן על צליינים נוצרים בדרך אל המקומות הקדושים; השתתף בניסוחו של התקנון הטמפלארי, וכתב חיבור בו הציג את הטמפלארים כמופת האבירות הנוצרית. יתר על כן, ברנארד היה מהכרוזים התועמלנים של מסע הצלב השני, בהוציאו מדגיש את הצורך [illegible] של הצלבנים בעת היציאה למסע הצבאי להגנת ארץ הקודש. ברנארד העלה איפוא על נס בעת ובעונה אחת את ההתבדלות מן המקומות הקדושים שבירושלים אשר יאה לבני העלית, ואת זיכוך נשמותיהם של נוצרים פשוטים יותר תוך שהם יוצאים להגן על [illegible] אלה. עם זאת, ברנארד ידע היטב [illegible] כאלה נמצאו גם בחוגים הקרובים לו, ועל כן הציע את קבר שמואל למסדר פרימונטרי [illegible] ידידו נורברט מקסאנטן. הפרימונטרים [illegible] באו לממלכת ירושלים והקימו מעל קבר [illegible] של שמואל הנביא את הכנסייה [illegible] פינתה משמשת היום [illegible]. ואילו [illegible] והקריפטה היו למקום תפילה יהודי.

אפשר שההוקעה הנוצרית [illegible] פיתויי ירושלים הארצית, [illegible] נים, מצויה במכתב שהאפיפיור [illegible] שיגר בשנת 1238 בעניין ירידתה של האש הקדושה [illegible] בכנסיית הקבר הקדוש. [illegible] רב חג הפסחא, נתפשה בירושלים [illegible] מרכזי בפולחן [illegible] פטרוס אב־מנזר קלוני [illegible] של הנצרות. [illegible] שכמרי כנסיית הקבר הקדוש [illegible] כי האש יורדת מן השמים והמשיח מתגשם בה, ומציעים תמורות מוזיד את ההוד שבו נכלא. משום כך מצווה האפיפיור ש"מעשי עזות־פנים" שכאלה "ייאסרו מכאן ואילך". הרי לנו עדות חד־משמעית לאי־הנחת של מרכז היירארכי כלפי מנהגים שהתפתחו בפריפריה קדושה.

ירושלים זו שמנו הותה בתקופה דרווזיות או תלת־יחודיות על מקומותיה הקדושים ברוח שיריו של כביר, הרבתה לעומת זאת לעורר גילויים של אי־נחת שהיו בוודאי מזעזעים אותו. כוונתי להתקפות על מקום קודש השייך לדת אחרת, ושעצם קיומו נתפש כפגיעה בתוך־שלך. יש ההתקפה מוגבלת לתחום המילולי, כמו למשל כאשר מחברים מוסלמים מימי הביניים בחרו לסרס את שמה הערבי של כנסיית התחייה, "אל־קיאמה", וקראו לה כנסיית גל־האשפה, "אל־קמאמה", או כאשר ארבעה פרנציסקנים נכנסו בשנת 1391 למסגד אל־אקצא ותקפו בו בפומבי את האיסלאם, תוך תקווה להביא עונש נצח על מאויביהם ומות־קדושים על עצמם. אך למה כה נרחיק אל העבר? הלוא בימינו אלה לימדנו מאיר כהנא שיש להחיש את הגאולה על ידי הורדת "השיקוצים הארורים" ממקום המקדש והסרת "חרפת מסגדים המכעיסים את הקב"ה מדי יום".

כמובן, ירושלים של שלוש הדתות ראתה גם התקפות פיסיות על מקומות קודשים של הזולת, למן הריסתה של כנסיית הקבר הקדוש בפקודתו של הח'ליף הפאטמי אל־חאכם בשנת 1009, ועד להרס רבתם של בתי־הכנסת על ידי ערביי העיר העתיקה בתש"ח ולאחריה. וירושלים חזתה גם בכיבושם של מקומות קדושים, למשל כשכיפת הסלע המוסלמית, זו שנבנתה על חורבות הר הבית, היתה בשנת 1099 ל"מקדש האדון" הצלבני, עד שבשנת 1187 החזיר לה צלאח אדין את שמה וייעודה המקוריים. ראוי לתת כאן את הדעת על המהירות שבה המקום המגורש נהפך לחלק ממסורתו של המנצח. בעל תיאור לטיני של ארץ הקודש שכתב בשנת 1137 (כלומר, פחות מארבעים שנה אחרי שכיפת הסלע של הח'ליף עבד אל־מלך היתה ל־Templum Domini הנוצרי), העיד שאין זה ידוע מי הקים את הבניין: יש אומרים שהיתה זו הלנה אם קונסטנטינוס, יש סבורים שהיה זה היראקליוס או יוסטיניאנוס קיסר, ושוב אחרים טוענים שהיה זה אמיר כלשהו של ממפיס שבמצרים, שהקימו לכבוד Allachiber, הוא אל עליון.

סיפור מהיר וכמעט מחולט זה של מבנה קודש שהוקם על־ידי בני דת אחרת יש לו מקבילות רבות בעולם ימי־הביניים; ואולם, ניתן לעמוד על תופעות דומות גם בעידן שאנו נוטים לראותו בדרך כלל כבתר־ביניימי. סמוך למרכזה של יבנה עומד בניין מוסלמי שהוקם בשנת 1274. לפי מסורת איסלאמית החוזרת למאה ה־11, קבור במקום אבו הורירה, אחד מרעיו של הנביא מוחמד; לפי מסורת יהודית הנזכרת במאה השלוש־עשרה, הקבור הוא רבן גמליאל. במשך למעלה מ־750 השנים המפרידות בין הקמתו של הבניין לבין מלחמת העצמאות, הוא נמצא בידיים מוסלמיות. ואילו בשנים שלאחר מכן הוא היה לאתר יהודי לכל דבר, קברו של רבן גמליאל דיבנה, כשהמסורת האיסלאמית אינה נזכרת כלל בשילוט המכוון אל האתר, או המוצב באתר עצמו, וכשהמדריכים לידיעת הארץ מתארים אותו כאתר יהודי שקיימת לגביו גם מסורת מוסלמית. כך, למשל, במהדורת 1985 של "כל מקום ואתר" אנו קוראים שביבנה נמצא "קברו של רבן גמליאל, המכונה בפי הערבים מקאם אבו הורירה". אכן, לא קלה תהיה מלאכתו של מי שירצה לשכנענו כי המדריך משנת 1985 מפגין עמדה שונה בהרבה מזו שבתיאור משנת 1137.

הבה נפנה עכשיו בקצרה לסוג אחר של אי־נחת, אל אי־שביעות הרצון ממקומות קודשים אשר פוגעים ברגישויותיו של הבא אליהם. באירופה מתועדת עמדה זאת כבר בתקופתו המפורסמת של ברנארד מקלרבו על כנסיות אשר מקושטות "ביופי מופלא ומעוות, בעיוות יפה". בירושלים, לעומת זאת, הופיע סוג זה של אי־נחת אך זה מקרוב. אנו מוצאים אותו אצל מארק טווין שכתב בשנת 1869, בעקבות ביקורו בארץ, כי ירושלים קודרת וחסרת חיים, ומקומותיה הקדושים גדושים בבכים ובעלי־מום שזעקותיהם קורעות הלב מונעות את ההתבוננות באתרים עצמם. "אין אנו חושבים במקומות הקדושים," הוא כתב, "אנו חושבים אחר כך, במיטה, כשהסינוור, הרעש והאבדרלמוסיה מאחורינו, וכשאנו מבקרים מחדש, בדמיוננו, בין מצבות העבר". ברוח דומה לכך רשם תיאודור הרצל ביומנו, אחרי ביקור בכותל באוקטובר 1898: "התרגשות עמוקה יותר אינה מתחוללת, כי קבצנות מכוערת, עלובה, ספסרות, פושה במקום". תגובה מתוחכמת בהרבה נמצא אצל ג'ורג' ברנארד שו, שמיד אחרי ביקורו בארץ בשנת 1931 העיר, במכתב נשכח לאב־מנזר אנגליה: "כאשר אתה עומד על האבן שממנה החלה העלייה (של ישוע) השמיימה, אתה מרגיש בעת ובעונה אחת את כל מה שהמסורת מצפה כי תרגיש, וכן את השעשוע הקומי לגמרי נוכח הרעיון שישוע עלה לנקודה הגבוהה ביותר שיכול למוצאה, כדי שזו תשמש כמשטח־הזנקה לטיסתו השמיימית. אמונתך והסתכלותך התיירותית נאבקות זו בזו בצורה המזרה ביותר".

אפשר להבחין בכמה דרכי התמודדות עם אי־נחת שכזאת. הראשונה היא לעקוף ככל האפשר את המקומות הקדושים המקובלים, מעוררי שאט הנפש, ולפנות אל הנופים בהם התרחשו אירועי ההיסטוריה הקדושה, או העבר הנערץ. "שחיתי בים כנרת", דיווח ברנארד שו, "תוך תחושה נעימה שהנה כאן אגמו של ישוע, שאף אחד לא יוכל לסמן בו ביתדות את השביל עליו הילך, או את האתר ממנו נמשה שלל הדגים הפלאי. מוטב למצוא את ישוע בכל מקום מאשר במקום מוגדר, ביחוד במקום מוגדר שבו כנראה לא היה כלל". דרך ההתמודדות השנייה היא ליצור מקום קודש התואם את רגישויותיו של הסוגד. דוגמה חדשה־ביותר היא קבר הגן שנמצא מחוץ לעיר העתיקה, כשש מאות מטר מצפון לקברו המסורתי של ישוע. הגנראל גורדון, זה שנודע בעלילותיו בסין ובסודאן, טען שישוע נצלב ונקבר במקום זה, ולפני כמאה שנה קמה באנגליה אגודה אשר רכשה את האתר, וקבעה בתקנונה "שהגן והקבר יוחזקו מקודשים כאתר שקט אשר יישמר מחילול מצד אחד וממנהגי אמונה תפלה מצד שני". ביקור במקום קודש זה שהוקם לקראת סופה של התקופה הויקטוריאנית, על הקבר העירום והצנוע בסלע והמדשאה המטופחת שלמרגלותיו, אינו מותיר ספק שהוא בא לעולם כאנטיתיזה מודעת לקבר־ישוע המסורתי.

אסטרטגיה קיצונית יותר היא לשנות מכל וכל את אופי סביבתם של המקומות הקדושים המקובלים, ולשבצם באופן זה בעולם האסתטי של מחולל השינויים. זה היה חזונו של הרצל באשר לירושלים. בעת ביקורו בשנת 1898 רשם ביומנו שאם התנועה הציונית תקבל לידיה את ירושלים בימי חייו, הוא ינקה תחילה את העיר העתיקה, יסלק וישרוף כל מה שאינו קודש, יהרוס את קני הזוהמה, יעתיק את השווקים ממקומם, יאסור על תעבורה רגילה, ולא יותיר בין החומות אלא בתי תפילה ומוסדות צדקה בלבד. מסביב לעיר העתיקה, על גבעות שעבודתם של יהודים תהפוך אותן למוריקות, תקום ירושלים חדשה, אלגנטית, מאווררת ומנוקה, שתשמור ככל האפשר על סגנון הבנייה הישן. אין ספק שחזון אנטיספטי־למשעי זה הוא [illegible] של אי הנחת, של הבוילה, נוכח העיר הקדושה ראו.

כידוע, גם בתחום זה הוגשם חזונו של הרצל חלקית בלבד. "לבנות ארץ ירוקה נעימה / מסביב לירושלים הקדושה" – אם מותר להפוך לרגע את ויליאם בלייק ראשו למטה ורגליו למעלה – לא היתה משימה כה פשוטה. אף־על־פי־כן, כיום אנו חיים עם שטף המעוטר [illegible] סוגים נוספים, לעתים קודמות מנוגדים, של אי־נחת: השטף שבין קודש עתיק לחול חדש. כפי שיהודה עמיחי, משוררה של ירושלים החדשה, כתב פעם: "בבוקר נופל צל העיר העתיקה / על העדשה. אחר הצהריים – להיפך. / אף אחד אינו מרוויח. תפילת מואזין / מתבזבזת על הבתים החדשים. צלצולי / פעמונים מתגלגלים כבדורים וקופצים. / זעקת קדושה מבתי הכנסת / בעשן אפור יכלה".

זביגנייב הרברט

אלונים

תירגם מפולנית דוד וינפלד

על גבעת חול ביער שלושה אלונים יפי־קומה
מהם אבקש עצה ועזרה
כי המקהלות שותקות הספרים הנביאים
ואין בתבל ראוי מכם
לכבוד ויקר על כן אליכם – אלונים –
אפנה שאלות אפלות
ואחכה לגזר הגורל כאז בדודונה

אבל חיב אני לומר שמדאיג אותי
פלחן העבור שלכם – הו נבוני הדעת –
בשלהי האביב בראשית הקיץ
בצל הענפים רוחשים המוני ילדיכם ועולליכם
בתי יתומים של נבטים בתי מחסה של עללים
חורים חורים עד מאד
חלשים מעשב
נאבקים בדד בדד
על פני אוקינוס החול
מדוע לא תגנו על ילדיכם
אשר הכפור הראשון יניח עליהם את חרב האבדן

מה הפשר – אלונים – של מסע השמד המסתרי
של טבח התינוקות התמימים של הפלקציה הסודרת
של דתה הניטשאנית הזאת על גבעת החול השלוה
מבונה לאמץ אל חיקה את קללות המיר של קיטס
מקום שדומה כי כלו מושך
[illegible] ודומים פיוס

[illegible] עלי להבין את משלכם האפל
[illegible] של הכרוזונים החרדים בחוק האבות הלבנים
[illegible] דין מיוחד עם שחר הוצאה להורג עם לילה
[illegible] סומים מדעת בלולים במות
[illegible] לברוך שאותו איני סובל
[illegible] מי כאן השליט
[illegible] אל עיניו מימיות בעל פני מנהל חשבונות
[illegible] הסכלאות הסטטיסטיות השפלות
[illegible] בקביה ותמיד זוכה
[illegible] ההכרח הוא אמן אחד של המקרה
[illegible] היא געגוע החלשים אשלית הנבחרים

הרבה שאלות – הו אלונים –
הרבה עלים ותחת כל עלה
[illegible]

(מתוך "אלגיה לצאת פרידה", 1990)

[illegible] האורגל העתיק של [illegible] – [illegible] את [illegible] על פי [illegible]

הטובים בספרי תשנ"ד

מפאת חוסר מקום בגיליון "תרבות וספרות" של ערב ראש השנה דחינו את פרסומן של כמה מן התשובות למשאל "הספרים הטובים". הנה הן עתה:

עמנואל סיון

תהומות הניהיליזם

התרגום החשוב ביותר שראה אור בשנה זו הוא מסע אל קצה הלילה מאת לואי פרדינאן סלין. חשוב הוא בראש ובראשונה משום מרכזיותו בספרות המאה העשרים, כביטוי נוקב ונהמם לתהומות הניהיליזם שאליהם הושלכה הרוח האירופית בעקבות זוועותיה של מלחמת העולם הראשונה, מלחמה טוטלית שחשפה את הרוע האנושי במלוא עוצמתו והנחיתה מהלומה קשה על האופטימיזם ילוד תקופת ההשכלה, אותו אופטימיזם שמשמעותו היה על אמונה כי טבע האדם טוב מנעוריו, כי עיקרו תבוני וכי אם אך ישתחרר מכבלי המסורת מובטחת לו קידמה בלתי נפסקת. ההתפתחות המאוחרות, המנואלת והפרו־נאצית ביצירתו של סלין, אין בה כדי להפחית מחשיבותו של רומאן פציפיסטי מופקע זה שלו. לא בכדי התלהבו ממנו בשעתו טרוצקי, ביזאן, גודיק ומאלרו. אולם התרגום לעברית הוא גם הישג גדול למתרגמת, אילנה המרמן, שהצליחה לעשות את הבלתי אפשרי: למצוא אקוויוולנט עברי עכשווי לשפתו הייחודית של סלין, שילוב של שפת אשפתות ושפה ספרותית בארוקית, אולי לא בכל משפט ומשפט אבל בוודאי ברושם הכולל שהוא מותיר על הקורא. באחרית דבר הבנויה שהוסיפה לספר ענתה המתרגמת מראש לכל אלו שהיו עשויים לבקר אותה על עצם התרגום של ספר משוקץ זה. הבל שהשלומוס התיאולוגי שהתגלע במקומותינו על פרסום הספר התעלם להלכה מן טיעוניה.

יצירה מוקדמת יותר על הניהיליזם יצאה אף היא לאור השנה, אבות ובנים מאת איוון טורגנייב בתרגומה הרהוט של נילי מירסקי. מי שקרא בנעוריו את התרגום העברי הקודם שהיה בידינו או, יטעם בהנאה את היצירה בלבוש חדש זה.

גמישותה של העברית העכשווית במתן ביטוי לשפת רחוב ולנעה מקומית הופגנה, בנוסף לסלין, בתרגומו של מירון רפפורט לרומאן המעין־בלשי המקסים של קרלו אמיליו גאדא, הפסק הביש הזה בוויה מרולאנה, וגם כאן ההישג איננו בכל פרט ופרט, אלא ברושם הכולל.

ולסיום, יש להודות לרות בונדי שהגישה לנו עוד יצירה מפרי עטו של בוהומיל הראבאל התמצתי העמוק בסופרי צ'כיה, הפעם: שירתתי את מלך אנגליה, מבט מפוכח, עצוב, ומשועשע על האומה הצ'כית תחת ארבעה משטרים, כפי שרואה אותה מלצר המתבונן בשורה ובתת־המשרתיה.

הפרופ' עמנואל סיון מלמד היסטוריה כללית ואיסלאמית באוניברסיטה העברית. ספרו האחרון – "דור תש"ח: מיתוס, דיוקן וזיכרון" יצא בהוצאת 'מערכות', 1991

בעז ערפלי

הגס והמעודן

אתחיל בסיפור הקצר, שראינו השנה תחייה ודעא שלו. קובצים רבים של סיפורים קצרים מתורגמים ועבריים הופיעו השנה. מן המתורגמים לקחו את לבי קובצי סיפוריהם של ריימונד קארבר (אף אחד לא אמר שום דבר), של גרסיה מארקס (שנים עשר סיפורים נודדים) ובמיוחד תרימור רוסי של טאבוקי. מן העבריים יפים היו בעיני קובצי סיפוריהם של אתגר קרת, געגועי לקיסינג'ר, של רות אלמוג (תיקון אמנותי) וסימני חיים של יצחק בר־יוסף.

מן הרומאנים אהבתי במיוחד את השיבה מהודו מאת א"ב יהושע, ספר החזור ומעיד על כוח ההתחדשות של מחברו, שכל רומאן שהוא כותב שונה מקודמו ומרתק בדרכו הייחודית. כל מה שכתוב בספר הזה באותיות מרובעות קראתי בשקיקה ממש. יש ילדים זיגזג של דויד גרוסמן גרם הנאה רבה, לילד או לנער שבי. אבל הספר הטוב, המורכב והעשיר ביותר שקראתי השנה, אולי זה שיש לראות אותו בפרספקטיווה של עשור ושל עשורים רבים, הוא הרומאן עם, כאבל מלפים מאת יצחק לאור. תהא זו שטות לסכם כאן אותו או את שבחיו במשפט או שניים כמתבקש מן המסגרת הזאת. לקורא מודר של ספרות עברית שיש לו גם "די עולם הנפ־היתי" מומלץ להקדיש לפחות את מחצית השנה הבאה לקריאה חוזרת ושנית של הספר הגדול (מאתי משמע) העשיר הזה.

איני יודע אם הופיע או לא הופיע השנה ספר שירה שהיה עשוי לרתק אותי אליו, אבל התפעלתי משיריו של אהרן שבתאי שהתפרסמו במוסף לספרות של "הארץ", וחשתי כבוד רב לאומץ הלב [illegible] שבו הוא ממשיך לערוך את [illegible]. התקפות של קוראים ושל מבקרים על השירים הללו, ועל אלו שכונסו בשלושת ספריו האחרונים של משורר זה – זיוה, אהבה ומטאפיזיקה – לא היוו לי... לא כל השירים הללו טובים בעיני, ולא בכל הזוויות שהם מוטים אני מסוגל להשתתף, אבל במיטבם הם מנסים ואף מצליחים להעניק יופי ומשמעות להמרים בסיסיים של הקיום ושל העולם, להפוך את הגס והגרוס ביותר למעודן ויהודי בכוח האלכימיה של הלשון השירית, להעניק [illegible] של השירה [illegible] בדירה שבה אף כמשט בין פורנוגרפיה לבין הרגש העמוק העדין ביותר.

מן הספרים שאינם ספרות שקראתי השנה, בוודאי תישאר עמי זמן רב הביוגרפיה עבת הכרס פרויד מאת פיטר גיי. מכל הדברים הרבים שאפשר לומר על הספר ועל נושאו בחרתי להצביע על המתח ההולך וגובר בו, בין אמירות ישירות של המספר, המבטאות להט עמוק של הבנה, אהדה, אף סלחנות, כלפי גיבורו הנערץ, ובין העובדות המוצגות, המבטאות את נאמנותו של היסטוריון לאתיקה של מקצועו. כך, מתברר לך מתוך העובדות המסורות בספר, למרות רוב ההסתייגויות של המספר האוהד, כיצד צמחה מתוך המהפכנות האישית והזמרה לאוביקטיוויות מדעית של פרויד, תנועה טוטאליטרית בעלת אופי של מסדר דתי או, להבדיל, מארקסיסטי־לניניסטי, תנועה המפתחת מנגנונים לשמירת הטוהר האידיאולוגי והאמונות (ולו הדרשנית) לדברי אלוהים חיים של המנהיג המייסד, ובעיקרו.

הד"ר בעז ערפלי מלמד ספרות עברית באוניברסיטת תל־אביב. ספרו האחרון, "העיקר השלילי", על הסיפורת של י.ח. ברנר, יצא לאור בהוצאת הקיבוץ המאוחד

רנה ליטווין

זרחי עד פרויד

השנה אני רוצה לציין בראש ובראשונה את נורית זרחי, שספר סיפוריה אמן המסיכות מאלף מהרבה בחינות, למרות שהעיתונות והאקדמיה לא בחרו לגבור בו. זה ניסיון מקורי לספר סיפור אחרת, והדמיון הפיוטי שבו מפעים את הנפש ומעורר אותה לעיין בשאלות כמו: מהם המניעים האמיתיים למעשינו? היכן הרצון הבחור היכן הגורל? האם ישנה חוקיות בחיינו או שמא הם "רגעי מקרים העלולים להתפור מדי רגע כתנועות מים ברוח"? לא שאלות ציוניות במובהק, אבל בהחלט שאלות קיומיות. הסיפור "המגיפה" הנכלל בקובץ הוא מלאכת מחשבת שלא רבים כמותה בספרות העכשווית.

סיפוריה של אורלי קסטל בלום, סיפורים בלתי רצוניים, מוסיפים לשעשע בעיקר מכוח עירוב הזיות התומים המיוחד לה ("עם אורז לא מתנחמים"). "הסופרת כוונת צמרת" הוא סיפור חשוב, וההומור שלה הוא אחד הדברים המרגיעים, ובמיוחד יש להודות כשמדובר בספרות עברית שכותבת אשה. רעננות המבט, מקוריות השימוש בשפה וההומור הם מעלותיה, אם כי הייתי מאחלת לה ולנו שסיפוריה יהיו "רצוניים" יותר.

בתחום התרגום אני רוצה להודות לרפי וייכרט על הזכות ההתוודעות אל שירי ויסלבה שימבורסקה, משוררת חכמה, מודרנית מאוד, ששיריה הם תורה עמוקה. נקווה שהמתרגם המוכשר ימשיך לוודע אותנו יותר עם מפעליו של דוד ויינפלד אל מיטב השירה הפולנית בת זמננו.

סיפוריו של גארסיה מארקס הכלולים בשנים־עשר סיפורים נודדים, הם תמיד תורה, גם בזכות הרמזון [illegible] שלו, הצומח על קרקע תרבותית מסוימת מאוד, אך קודם כל בגלל דרך הסיפור המרתקת: הכישרון הטבעי לספר על בני אדם חיים, בלי פסיכואנליזה, בלי "מסר" ובלי אלגוריה לאומית, אם כי יש עומק פסיכולוגי וגם מסרים לאומיים ופוליטיים עולים אצלו מאליהם כערך מוסף מתוך הסיפור.

ולבסוף, הביוגרפיה פרויד מאת פיטר גיי, מהספרים העבים המעטים שאני אסירת תודה להם על השעות הרבות שגזלו ממני: מלאכת מחשבת של ארגון מידע, שרטוט אישים ותקופה, הצגת תיאוריה, פרשנות וביקורת. קשה להניח את הספר מן היד, למרות כובדו הליטראלי והמטאפורי.

רנה ליטווין היא מתרגמת מספרדית. לאחרונה תירגמה את המחזה "מעיין הכבשים" של לופה דה וגה שיצא לאור [illegible]

אמנון רז־קרקוצקין

מסגרת לבירור ממשי

קובץ המאמרים התרבות הישראלית – [illegible] ביקורתיים, בעריכתו של אורי רם, [illegible] תרומה רבה חשיבות לדיון התרבותי והפוליטי בישראל. המאמרים הכלולים בקובץ זה בוחנים את הקשר בין מבנה החברה והערכים שעל פיהם מתנהלת המדיניות שלה, ובין היבטים של הדיכוי, אפליה ודיכוי המתקיימים במסגרת התרבות הישראלית, ואשר קיומם הוא אף מאפיין יסודי של תרבות זו. השילוב של דיונים ביקורתיים העוסקים כל אחד בהיבט שונה מאפשר דיון כולל ורב חשיבות: מדיניות הפיתוח של ישראל, מעמדם של אזרחי הפלשתינאים של המדינה, מעמדם של המזרחים ומעמד האשה. אחדים מהמחקרים משלבים דיון ביקורתי במגמות קונקרטיות להגדרה כמוגג אחר של שאיפות תרבותיות ופוליטיות.

דיון זה חשוב במיוחד בימים אלה של שביעות רצון [illegible] רבים באינטליגנציה הישראלית ה"ליבראלית" היוצאה בהסכם אוסלו את "סיום הסכסוך" באופן המאפשר להתעלם גם מהמשך הדיכוי וגם מהדיכוטומיות [illegible] הקיימים בתוכה, ולא רק בנוגע לפלשתינאים. קובץ המאמרים איננו מאפשר [illegible] זו.

WE BUY BOOKS
Our firm is now forming for leading museums and institutions abroad, large collections of:
GERMAN BOOKS
Entire libraries and/or valuable single items bought
Absolutely highest prices paid.
Open daily 9-13.30. Tuesday, also 16-19.
M. POLLAK - ANTIQUARIAT (Est. 1899)
Old books, original maps and prints
36 & 42 King George St. Tel-Aviv
Tel (03) 5288613 Fax (03) 297346

תרבות וספרות

קוסטאס טחציס

סיפור דיפלומטי

תירגם מיוונית רמי סערי

הייתי סטודנט למשפטים שנה ראשונה, ועד אז מעולם לא שתיתי בירה – על כל פנים לא מרצוני. "מה אתה, ילד, קח לגימה", אמר אבי, "אל תהיה טיפש, יש איזה משקה יותר טוב מבירה?" אבל למן הלגימה הראשונה עיקמתי את הפרצוף. הטעם המר־חמוץ העביר בי צמרמורת של גועל־נפש, לא יכולתי להבין מה הם מוצאים בה, איך הם שותים אותה, ועוד בהנאה כזאת. "הלוואי שהיתה לי עכשיו איזו בירה קרה", היתה סבתא נאנחת בקיץ, כשהייתי עדיין קטן, ונזכרת בנעוריה, בסבא, שלקח אותה למבשלה של מַדוֹמָאטִיס בגן הבוטאני, והם הרוו את צימאונם בבירה שנמזגה לכוסות גדולות. "סלקי ממנו את המים", נהג לומר אבי, אבל בכל שהם התעקשו יותר, כך גברה התנגדותי. אני תוהה אם בשנתיים פלוס, שבהן נאבקתי עם לימודי המשפטים לפני שעזבתי את הפקולטה סופית, למדתי משהו. דבר אחד בטוח, למדתי לשתות בירה.

אין לי מושג איך בכלל מצאתי את עצמי בפקולטה למשפטים, ובני משפחתי הכינו את זה עוד פחות ממני. במשפחתנו לא היה אף עורך־דין, ולא היה אצלנו אפילו אחד שלמד באוניברסיטה – אבי היה מנהל חשבונות. היה מובן מאליו שאגש ללימודים גבוהים מסוג זה או אחר, וכבר כשלמדתי בגימנסיה שוחחנו על כך כמה וכמה פעמים, אבל לא ברצינות. בקיץ שבו סיימתי את לימודי בגימנסיה היתה האווירה בביתנו קשה: מותה של סבתא אחרי מחלה שדילדלה את שארית חסכונותינו, מריבות בין אבי לבין הממונה עליו, מריבות שבגללן לא נתנו לו את ההלוואה לטווח ארוך שביקש, ואני בן שמונה־עשרה, מדריך בתנועת הנוער אֵאוֹאַן, הייתי חוזר הביתה באיחור בלילה, אבא שלי התחיל לעשות סצנות. לא לי, אלא לאמא, אלי הוא בכלל לא דיבר, והיא נהגה לחזור באוזני על דבריו באופן שהתפרש כך: אתה רואה באיזה מצב אתה מעמיד אותי בגלל קלות־הדעת שלך? הרגשתי ייסורי־מצפון נוראים, אבל תמיד קרו לי כל מיני דברים, שבגללם לא פעם לא הצלחתי להגיע הביתה מוקדם. מה הייתי צריך ללמוד? באיזה מקצוע היה עלי לבחור? הוא אמר שלכל היותר אהיה פרחח בטלן. היא היתה מאותן נשים המתייחסות לגבר באותה יראה שבה מתייחסים ילדים למבוגרים, גם אם הגבר הזה הוא בנן. היא הסתפקה בכך שהיתה שואלת אותי, כשעוד הייתי בגימנסיה, "למדת משהו היום?", ואף־על־פי שהיא ידעה, שבמשך כל היום נעדרתי מהבית, האמינה לי כשעניתי לה "כן", אולי מתוך אינסטינקט, כי אני באמת למדתי.

בלי לחשוב על כך יותר מדי ובלי לומר להם מאומה החלטתי לגשת לבחינות הכניסה של הפקולטה למשפטים. נבחנתי, ואחר־כך שכחתי מכל העסק, עד שיום אחד, אחר־הצהריים, פרץ אבי מחדר־החדרה כשהוא אוחז בידו האחת את שרוכי הפיג'מה שלו ובידו האחרת את העיתון ואמר לי: "בוא רגע הנה ארחיך, מתי נבחנת בפקולטה למשפטים ולמה לא אמרת לנו שום דבר? זה מה שמסטסאם מלמד אתכם בתנועה שלך? "שמעת על ההישגים של הבן שלך?" הוא אמר לאמי כשנכנס לחדר־השינה שלהם. חטפתי את העיתון שהוא השאיר על השולחן, וראיתי שאני אחד מאלה שהצליחו בבחינות הכניסה. מאוחר יותר נודע לי שהגעתי למקום השמיני, ואני אומר זאת ללא שחצנות, כי אני יודע שכמה מאלה שהגיעו למקומות האחרונים הינם כיום עורכי־דין מפורסמים, ואילו אני... עדיף שנחליף נושא.

אמרתי שאין לי מושג איך מצאתי את עצמי בפקולטה למשפטים, אבל האמת היא, שמתחת לפני השטח כנראה שאפתי להיות דיפלומט, וכשאני אומר מתחת לפני השטח יש לכך סיבות רבות: קודם כל, ובעניין זה אני דומה לאבי, מעולם לא הייתי מסוגל לתכנן את עתידי – חייתי, ובמידה מסוימת אני מוסיף לחיות, מיום ליום. אם בכלל חשבתי, הרי חשבתי באינסטינקט ובתת־מודע יותר מאשר בשכל. חוץ מזה אפילו ברגעים המעטים, שבהם המשפט "אהיה דיפלומט" הצטייר במוחי בבהירות כלשהי, זה נעשה כמעט באותו אופן, שבו אמרתי כשהייתי קטן, שכשאגדל אהיה מלך, ואחר־כך, טייס – אמרתי "אהיה דיפלומט", אבל לא הייתי בטוח שאצליח, ולא הייתי בטוח שאני בכלל רוצה להצליח. אולי זה נבע מכך, שידעתי כמה קשה זה עלול להיות – לא היה לנו לא כסף ולא מעמד חברתי לצורך העניין, אבל בראש ובראשונה, מכיוון שבאותה תקופה לא משנה איזה מקצוע היו מציעים לי, לא הייתי אומר "כן" בלב שלם. הרעיון של מקצוע אחד ויחיד נראה לי כבר אז בלתי מתקבל על הדעת – העמדה הזאת הובילה אותי מאוחר יותר להגזמות פראיות, ודחיתי על הסף את הרעיון שאחיה את כל חיי, את החיים היחידים והבלתי־הפיכים האלה שה־תמזל לנו להיות, למן ההתחלה ועד הסוף עם מקצוע אחד בלבד מכל אותם המקצועות שקיימים בעולם. תיעבתי את המחשבה שידביקו עלי איזו תו שהוא תווית, נגר, דיפלומט, הינו הך, ושתמיד זו תתנוסס בפני את כל האפשרויות האחרות. יש כל כך הרבה דברים שאדם יכול לעשות לפני שימות, ורציתי לעשות את כולם, או לפחות כמה שיותר. זה מצחיק, אבל הסיבה העיקרית שבגללה חשבתי על קריירה דיפלומטית היתה, שחייהם של הדיפלומטים עוברים בנסיעות, והחלום היחיד שהיה לי באותה תקופה היה לנסוע, להכיר את העולם. ברוח זאת ניגשתי לבחינות של הפקולטה למשפטים, ומאותה סיבה לא נעדרתי מאוחר יותר משיעורי ההיסטוריה של הדיפלומטיה, אף־על־פי שהיה זה קורס בחירה.

המרצה, מר נ', היה דיפלומט לשעבר ונצר למשפחת אצולה עתיקה, שהעניקה למדע ולספרות היוונית לפחות שני שמות מפורסמים, אולם בפניו של נ'. שהיה עדיין, ולא בכבדי, ניתן היה להבחין בנצנוצי־הזוהר האחרונים שלה. אף־על־פי שהיה נמוך, שמנמן וקמוט כמו תינוק שהזדקן, הרי מראהו, האופן שבו התלבש ואופן הדיבור שלו, כולם הקרינו את אצילות מוצאו ואת ביטחונו של אדם, שהסתובב בחוגי החברה הגבוהה של כל בירות העולם כשווה בין שווים. לידו נראו כל המרצים האחרים בורגנים קטנים ועלובים. אנחנו, הסטודנטים המעטים שבאנו להרצאותיו, הערצנו אותו, אבל בו בזמן גם לעגנו לו – בראש ובראשונה בגלל השיגעון שלו לענוב תמיד פפיון. כמו כן היתה תמיד בכיס־החזה של חליפתו ממחטת־משי. הממחטה לא היתה בשביל הנוי – הוא נהג להוציא אותה תכופות, מרוב עצבנות, ולנגב קלילות את אפו. אותו השיגעון שלו הוליד אצלנו את הרעיון לעולל לו תעלול, שלא היינו מעיזים לחשוב עליו בשום פנים ואופן, לו היה מדובר במרצה אחר: תיכננו לבוא באחד הימים להרצאה שלו כשאנו עונבים פפיונים. הוא היה אמור להיכנס לאולם ולהתחיל את השיעור כדרכו, ללא הקדמות, כאילו קרא מתוך איזו שהן רשימות בלתי־נראות: "באמצע יולי של שנת 1826" – ולפתע הוא היה שם לב. התפקענו מצחוק מעצם המחשבה, ידענו שלא ניענש על מעשה הקונדס שלנו, לא פחדנו מפניו. כמו שאמרתי, ההרצאות שלו לא היו אלא קורס בחירה, חוץ מזה שיערנו, אם לא כולנו הרי לפחות הנבונים והערמומיים שבינינו, מה היתה הסיבה לכך, שהוא נמנע מלהסתכל לנו ישר בעיניים, ממש כמו אודיסיאוס שתקע שעווה לאוזניו כדי לא לשמוע את שירת הסירנות או כאילו חשש שמא נקרא בעיניו את הכמוסות שבמחשבותיו.

ביום שבו הולכנו על התעלול וסיכמנו לבצע אותו בהרצאה הבאה, הסתגרתי אחר־הצהריים בבית ולמדתי משפט רומי – באותה תקופה כלל לא עלה על דעתי שאני עשוי אי פעם לעזוב את לימודי המשפטים, אבל כשירדו הערבים נמאס לי, קמתי ויצאתי, תיכננתי לעשות סיבוב עד כיכר סינטגמה, להסתכל באנשים ולנוח קצת מהלימודים. ידידתי בסינה, גרנו אז מעל שכונת פְּלָקָה, וכשעליתי בדרך פַּנֶאפִּיסְטִימִיוּ, ראיתי את מר נ' יושב לבדו ושותה בירה ליד אחד השולחנות מחוץ למבשלה של אוֹדְפִנְדִיס. מבטינו הצטלבו, הוא זיהה אותי, בירכתי אותו לשלום בהנהון־ראש קל והחשתי את צעדי, אבל הוא סימן לי לעצור. הוא גם הושיט לי את ידו, שאל מה שמי והזמין אותי להצטרף אליו. הססתי כסלק – לאו דווקא בגלל הכבוד, אלא יותר בשל החשש שמא אחד ממכרי יראה אותי ומי יודע מה עוד יחשבו עלי. אמרתי שלצערי אינני יכול לשבת אתו, שאני ממהר לאיזה חבר מהאוניברסיטה שעלי לשאול ממנו ספר כלשהו, אבל הוא התעקש. התיישבתי, ולפני שהספקתי למחות הוא קרא למלצר והזמין "עוד בירה אחת". לא העזתי לומר לו שאינני אוהב בירה, אבל עשר דקות אחר כך, כשהמלצר הביא אותה, ומר נ' הפסיק לספר את האנקדוטה – זאת היתה כבר האנקדוטה השלישית – כדי לשאול אותי למה אינני שותה, נאלצתי לומר לו את האמת, סיפרתי על ההתעקשות של הורי ועל התנגדותי. "הם באמת צודקים", הוא אמר, "עליך ללמוד לשתות בירה, ואני אלמד אותך? איך ייתכן שאתה רוצה להיות דיפלומט ואינך שותה בירה? מה תעשה אם תישלח לשרת בגרמניה? עליך ללמוד לשתות הכל, לעשן סיגרים, מאוחר יותר, כמובן, לשחק ברידג' – אתה משחק ברידג'?" אמרתי: "לא, עוד לא למדתי" ומרוב העזה התחלתי ללגום לגימות גדולות מכוסי, שכבר התמלאה עוד לפני שהבנתי מתי היא בכלל הספיקה להתרוקן. השתכרתי – השירות בגרמניה, הברידג' והסיגרים לא נראו לי שטויות והבלים, אלא אפשרות מציאותית לחלוטין. הרגשתי שאני כבר דיפלומט, וערוצות לשוני הותרה, שוחחנו על אלף ואחד דברים, ובסופו של דבר גיליתי לו את התעלול שתיכננו לעולל לו, אבל בעוד שהמצפון שלי ייסר אותי, בעיניו של מר נ' הרעיון היה משעשע, כמעט מרגש, והוא ביקש שאבטיח לו שלא אספר דבר לאחרים. מובן שלא חשבתי לספר להם כלום, לא היה לי כדאי. לדעתו היה עלי להניח להם לבוא כולם עונבי פפיונים, ומובן שגם אני הייתי אמור לבוא עונב פפיון. "יש לך פפיון?", הוא שאל אותי. עניתי: "לא, אבל אמצא". "בוא אתי", הוא אמר אז בטון שלא הותיר שום מקום לוויכוחים וקם, "אני גר פה, ליד בית־המלון, אתן לך אחד מהפפיונים שלי". מחיתי, אבל בסוף הסכמתי לעלות אליו לחמש דקות. הוא בחר פפיון בצבע ארגמן ונתן לי אותו, הסכמתי לקבלו, והסכמתי להישאר לשבת רגע בכורסה, אבל כשהוא התחיל לומר שיש לי גוף אתלטי ושהוא רוצה לבדוק את השרירים שלי התפכחתי כהרף עין, חשתי סלידה שלא נבעה מהבירה, אבל לא רציתי כמובן להעליב אותו, הוא הרי היה מרצה שלי. חוץ מזה מעולם לא עניין אותי מה עושים אנשים בחייהם הפרטיים, ובלבד שלא יפריעו לי. ניסיתי למצוא צידוק כלשהו, סיפרתי לו שבעוד חודש אצטרך לגשת לבחינות, שעלי ללמוד. הוא השיב, שמעולם לא התנזר ממאומה, אך הדבר לא מנע ממנו להצטיין בלימודיו. אמרתי לו שאפסיק להתייחס אליו בכבוד, והוא ענה: "שטויות, מרצה לעולם אינו חדל להיות אדם עם כל חולשותיו האנושיות". עמדתי להעיף לו את הפפיון בפרצוף ולצאת משם, כשלפתע צץ לי רעיון – אמרתי לו, שלמען האמת אל אותו החבר מהאוניברסיטה, שאליו מיהרתי כדי לשאול ממנו את הספר, לא הלכתי כדי לשאול ספר, אלא – והעמדתי פנים שאני מתבייש לומר לו במה מדובר, אך מזווית עיני עקבתי אחריו וניסיתי לעמוד על ההשפעה שתהיה למלותי. היא היתה פתאומית. ידיו נשמטו בבת אחת לחיק, הוא הרכין את ראשו ומילמל דבר־מה על הנעורים. היתה בינינו שתיקה קצרה וקשה, ואחר־כך, כאילו קיבל את התנאים שלי, אמר: "ניחא, נהיה חברים אפלטוניים, אבל אני רוצה שנתראה מדי פעם, אני בודד כל כך, קראת פעם את הסונטה של מִילִיס?

רק דבורה מקבנת בחלל
היית החסון המוזיק,
וצמרתו עודה מלווה לו חן –

אתה יודע שאוכל לעזור לך כשתיגש לבחינות במשרד החוץ? יש לך מבטא נפלא בצרפתית, אצילות טבעית – une noblesse naturelle – אתה תהיה דיפלומט למופת כי אתה מתעניין גם בספרות..." יצאתי משם, ויומיים אחרי כן הופענו כולנו בשיעור שלו עונבים פפיונים, אבל הוא – ניחשתם? – הגיע בפעם הראשונה ענוב עניבה.

לא ראיתי אותו עוד בקיץ ההוא, כמעט מיד אחר־כך נסע – קודם לפאריס, אחר־כך לוונציה ולרומא, ולבסוף לקֶפָלוֹנִיָה, לאחוזה שלו, ומכל המקומות האלה שלח גלויות עם שתיים־שלוש מלים בצרפתית. כשחזר לאתונה, בנובמבר, הוא שלח לי כרטיס־ביקור ובו מספר הטלפון שלו רשום במו ידיו. קרעתי את הכרטיס, ואחר־כך, כשפגשתי את מר נ' באקראי באוניברסיטה, אמרתי לו שלא קיבלתי שום כרטיס־ביקור, רק גלויות. הוא תמה, אבל הזמין אותי לבוא לאכול אתו. בתקופה ההיא הוא גר בבית של אחת מהדודניות שלו, בשכונת דֶקְסַמֶני. הדודנית נסעה לאן שהוא, אבל צוות המשרתים נשאר שם. נעתרתי, ומאוחר יותר נפגשנו כמה וכמה פעמים, לרוב ישבנו באחד מבתי־הקפה בסינטגמה – בינתיים שוב היה אביב – ושתינו בירה, שהתחילה למצוא חן בעיני. הוא הוסיף לספר לי אנקדוטות, אך עבר בהדרגה גם לסיפורים אמיתיים מחייו: איך כשהיה מזכיר צעיר בשגרירות יוון בקופנהאגן גררה אותו איזושהי אריסטוקרטית קשישה לחדר־המיטות שלה ומרוב הלם הוא סבל ממה שמתאר סטנדל בסערת־נפש; איך פעם אחרת הוא השתכר במסיבת קוקטייל ונישק בפומבי את אשת השגריר הספרדי – את קלקלת הנעורים הטיפשית הזאת העלו מתהום הנשייה, כך אמר, כשחיפשו תירוץ כלשהו כדי לא למנות אותו לשגריר, ובכך אילצוהו להתפטר, ואיך קצת אחר־כך שאל אותו דודו, הארכיאולוג המפורסם ז', למה הוא אינו מתחתן, והוא הודה בפני דודו, שהוא אינו נמשך לנשים וכולי וכולי. לעתים קרובות הוא קטע את הסיפור באמצע ונעלם למשך כמה דקות בשירותים הציבוריים. הוא אמר שיש לו בעיות עם הכליות שלו ושהבירה משפיעה עליו לרעה, ואני הייתי אז עוד עד כדי כך תמים, שאף על פי שידעתי, עבר זמן רב עד שהתחלתי לשאול את עצמי איך לא היו לו בעיות עם הכליות שלו, ולא משנה כמה בירה הוא שתה, כששתינו במקרה במקום אחר.

לפני נסיעתו לחוץ לארץ באותו הקיץ, הוא הזמין אותי לבלות בתחילת ספטמבר כמה־עשר ימים באחוזתו שבקפלוניה. הוא קיווה, כך אמר, שנוכחותי תעזור לו להתרכז בכתיבת ספר שאותו תיכנן זה שנים ותמיד דחה. בנסיעה הזאת לחוץ־לארץ אף פעם לא הייתי מסוגל לעמוד, ונעתרתי. פרט לרחצה בחוף הפרטי והדייג מאורגן, בילינו שם את ימי, ולפעמים גם את לילותי, בקריאה. התפעלתי במרץ ובעניין על הספרים שלו – אז קראתי לראשונה את פרוסט. מר נ' לא כל כך העריך אותו. יום אחד ראה אותי כשבידי הספר la Prisonniere, והוא אמר, "אה, את פרוסט אתה קורא! פעם הוא היה מאוד באופנה". הוא התכבד שמעשה לא הצליח לגמור את "בעקבות הזמן האבוד", לדבריו הקדיש את אנסול פראנס. הוא לא סלח לפרוסט על שזה ליגלג על האנשים שכיבדו אותו וקיבלוהו לסאלונים שלהם. למרות זאת כיבד מר נ', מסיבות צניעות, את הטכסיסנות הלשונית של פרוסט – כי אלברטין, כך הסביר לי בסיפוק רב, לא היתה אלא אלבר, אנדרה היתה אנדריאס וכיוצא באלה, אף שלפעמים, כך אמר, המסכן שכח את עצמו ונכשל בגלל חוסר־עקביות מגוחך: בתו סמוקת־הלחיים של החלבן מביאה לביתו של הגיבור את החלב כשהמשרתת איננה, וכשהוא רואה אותה, הוא נדהם מיופיה ומנסה לשכנע אותה להיכנס לרגע, אבל היא מסרבת: היא ממהרת, כך היא אומרת, היא ממהרת, כי היא רוצה להגיע בזמן לכדורגל.

חודש אחרי שחזרתי מקֶפָלוֹנִיָה הוכרזה מלחמת אלבניה. התגייסתי, ואחרי טירונות קצרה קיבלתי דרגת סג"ם ונשלחתי לקָרִיצָה. בינואר של שנת '41 הוזמן לי לבקר באתונה לצורך מילוי תפקיד שהוטל עלי. הלכתי למטה הכללי, שנמצא אז במלון "בריטניה הגדולה", ובאחד המסדרונות נתקלתי במר נ'. הוא שמח מאוד לראות אותי, התפעל מהכוכבים שלי, אך לא שאל אותי שום דבר על המלחמה. למרות זאת שאל איך התקדמתי בלימודי המשפטים. "אתה בישמ־מול", אמר, "אני בתקופת מלחמות הבלקנים למדתי בפאריס, וכשחזרתי מאוחר יותר ליוון, הצליח הדוד שלי להשיג לי שחרור מטעמי בריאות, היו לי קצת בעיות עם הלב". חשתי לפתע סלידה דומה לזו שחשתי כשעליתי לחדרו. אמרתי לו ביבושת שהחלטתי לעזוב את הפקולטה למשפטים. "אבל מה תעשה?" קרא. כשסיפרתי לו, הניד בראשו. "הלוואי שתצליח", אמר, אבל ניכר היה בו שהוא מפקפק, "הלוואי, אני האדם האחרון שימנע בעדך, אבל בעצם היית יכול להיות דיפלומט ובו בזמן גם..." נפרדתי ממנו בנימוס, אבל ללא צדמוניות. חודשיים אחר־כך נסעתי למזרח התיכון, בתחילת שנת '45 חזרתי לאתונה, וב־48', אחרי שגם אמי מתה – אבי מת בזמן הכיבוש – נסעתי לדרום־אמריקה, ומשם לפאריס שבה השתקעתי. בקיץ של שנת '59 באתי לאתונה לחודשיים, בראש ובראשונה כדי להציג את יוון בפני אשתי. ישבתי באחד מבתי־הקפה של סינטגמה עם הסופר הצרפתי המפורסם ס' ושוחחנו, שאלנו את עצמנו מה היה כיוון המהפיכה לו טרוצקי גבר על סטלין. אחר־כך התחלנו לדבר על אמריקה ועל האמריקאים. אני זוכר שאמרתי לו, שלדעתי אין דבר נלעג יותר מאמריקאי הנוסע להודו ומשלם לאיזה שהוא גורו שיעניק לו הארה, בעוד שאם הנך ראוי לכך, האמת יכולה להתגלות לך בכל מקום, ו... ופתאום ראיתי את מר נ'. גם הוא ראה אותי, הוא זיהה אותי והתקרב. היה קשה להאמין כמה מעט הוא השתנה. הצגתי אותו, והוא התיישב אתנו, אך שמו של הצרפתי לא עשה עליו שום רושם, ככל הנראה הוא כלל לא שמע עליו, הוא לא ידע שום דבר גם עלי. "מה יצא ממך?" הוא שאל אותי, "עברו שנים מאז שראיתי אותך, אתה עדיין שואף לכתוב? כמה חבל שעזבת את המשפטים!", ומיד אחר־כך, a propos de rien, כאילו שמע אותה רק לפני רגע, החל לספר לצרפתי אנקדוטה מוכרת עד זרא על אודות שרה ברנאר. ס' נראה כעוס, הוא הביט בי בשאלה; קטעתי את מר נ', שאלתי אותו אם הוא עדיין גר ב"בריטניה הגדולה" ואמרתי לו, שאני חושב לטלפן אליו באיזה שהוא יום כדי שנאכל ביחד, הפעם הוא יהיה האורח שלי, אבל עכשיו לצערנו עלינו להיפרד ממנו, כי אנחנו צריכים ללכת לאן־שהוא. קמנו שלושתנו. הוא נפרד מאתנו לא בארשת של אדם שמגרשים אותו, אלא כאדם הנוטש מרצונו חבורה של אנשים נחותים ממנו, ופנה לעבר השירותים הציבוריים. ברגע שראיתי אותו הולך הרגשתי רעד חזק בתוכי, מצפוני ייסר אותי וחשתי שנאה כלפי הצרפתי, שבגללו נאלצתי להתייחס ביהירות אל חבר ישן, ולפתע, מציית לקול פנימי עיוור, עזבתי את הצרפתי ורצתי אחרי מר נ'. רציתי להעמיד פנים ששכחתי לומר לו משהו, הייתי נותן לו להבין שאינני בז לו, הייתי אומר לו ש... בעצמי לא ידעתי מה. כשהייתי צעדים ספורים מאחוריו ראיתי שני מלחים באים לקראתו, וכשעברו לידו פלטו משפט מעליב והתפקעו מצחוק. קפאתי על מקומי. פניתי אחורה. לא רציתי שיראה אותי, לא רציתי שיבין ששמעתי. חזרתי אל הצרפתי שהמתין לי בקוצר־רוח. אמרתי לו מה קרה וסיפרתי מה שהרגשתי באותו רגע. אך הוא עיקם את פיו, משך בכתפיו ואמר "Oh, c'est une tante comme il y en a tant a Toulouse" וההלכנו נהגא. לא טילפנתי למר נ', ואחרי שנתיים, נדמה לי שבלונדון, פגשתי מכר משותף, שאמר לי שנ' – "הוא מת מזמן?"

עבר זמן־מה מאז ששבתי והשתקעתי באתונה – אחרי האפיזודות עם מניק ואחרי הגירושים לא יכולתי לסבול עוד את פאריס, ואבט הוזמנתי לביתו של ידיד, פוליטיקאי מתומכי אנדריאס פפנדריאו, כדי להכיר את אשתו ובאותה הזדמנות לשמוע מה בעצם קורה בפוליטיקה מאחורי הקלעים: המצב בכלל לא מוצא חן בעיני. אנדריאס כתב פרובוקטיווי. הגעתי לכתובת שניתנה לי, צילצלתי בפעמון של הדלת התחתונה, עליתי ברגל את שלוש הקומות כי לא היתה מעלית, נכנסתי, הוצגנו זה בפני זה, התיישבנו בסאלון, התחלנו לשוחח, ובמשך כל הזמן ההוא משהו הטריד אותי. משהו שהיה קשור לבית הזה, קשור אלי, לעבר, לנעורים שלי. דיברו אלי ועניתי, אבל הראש שלי היה בביקור אחר, וברגע מסוים אמרתי: "אתם יודעים, זאת לא הפעם הראשונה שאני בבית הזה". הם התפלאו ונעצו בי מבט. וחזכה של אשת ידידי הפך להתקף יהור. היא שאלה אם הכרתי את אמה. אמרתי: "לא. אבל הכרתי מישהו שבמשך זמן־מה גר בבית הזה. הוא היה מרצה שלי באוניברסיטה". "אה", היא קראה אותי, "אתה מתכוון לדוד סוני, כן. הוא מת, לא ידעת? הוא היה בן דודה של אמי זכרונה לברכה, דון ז'ואן רציני, הנשים טרפו אותו, הוא אפילו הרס את הקריירה שלו בגללן, מתי־שהוא הוא נישק את אשתו של איזה שגריר בפומבי, הוא היה הדון ז'ואן הכי גדול במשפחה שלנו, אבל מה אני יושבת פה ומקשקשת, עוד לא שאלתי אותך מה תשתה. יש בירה, ויסקי, בירה, או אולי אתה מעדיף אוזו?" "תני לי בירה", אמרתי בחיוך, ומיד אחר־כך התחלנו לדבר על פוליטיקה. הידיד שלי אופטימי באמת. "כה כמובן הפקפוק... אבל הם לא "יעזו"" הוא אמר לי, "אל תדאג, הכל יסתדר".

(מתוך "העודף", 1972)

קוסטאס טחציס נולד בסלוניקי ב־1927, אך גדל באתונה. הוא התבגר בתקופת מלחמת העולם ובימי בלהות האזרחים היוונית, והתפרסם במשורר באמצעות שני ספריו הראשונים, "סימפוניה 'ברזיליאנה'" (1954) ו"בית־הקפה ביזנטיון" (1956). בין השנים 1954 ו־1956 גר טחציס במערב־אירופה, באפריקה, בארצות הברית ובאוסטרליה. הוא קנה את תהילתו ברומאן "הזר השלישי" (1963) ובקובצי הסיפורים הקצרים "העודף" (1972) ו"סבתא שלי, אתונה" (1979). קוסטאס טחציס נרצח באתונה ב־1988 על רקע מיני. והאוטוביוגרפיה שלו, "הצעד הנורא", יצאה לאור אחרי מותו, ב־1989.

ארתור רמבו

תנועות

תירגם מצרפתית משה בן־שאול

אַ שָׁחֹר, אֶ לָבָן אִי אָדֹם, אוּ יָרֹק, אוֹ כָּחֹל: תְּנוּעוֹת,
הֵן אַגִּיד לֵידַתְכֶן הַסְּמוּיָה בַּיָּמִים הַקְּרֵבִים,
אַ – פְּלוּמָה שְׂעִירָה וּשְׁחֹרָה וּבֹהַק זְבוּבִים
הַנָּעִים בְּזִמְזוּם מֵעַל טֶרֶף מַבְאִישׁ נוֹרָאוֹת,

מִפְרְצֵי הַצְּלָלִים; אֶ – טֹהַר הַקִּיטוֹר וְלֹבֶן הַבִּקְתוֹת,
חוֹד קַרְחוֹנִים גֵּאִים, מַלְכֵי לָבָן וּרְעִידַת סוֹכֵךְ,
אִי – אַרְגָּמָן, רֹקוֹ שֶׁל דָּם וּפֶה יָפֶה שֶׁמְּחַיֵּךְ
בְּלֵב הַכַּעַס שִׁכְּרוֹנוֹת הַחֲרָטָה.

אוּ – מַחֲזוֹרֵי הַיָּם הַיְּרֻקִּים, אֱלֹהִיִּים וְרוֹטְטִים
שְׁלוֹם אָחוּ זָרוּעַ בַּעֲלֵי־חַיִּים, שְׁלוֹם הַקְּמָטִים
שֶׁהָאַלְכִּימְיָה בְּמִצְחֵי הַלַּמְדָנִים תַּחֲרֹשׁ;

אוֹ – חֲצוֹצְרַת בֵּית־דִּין עֶלְיוֹן וּתְרוּעוֹתֶיהָ הַזָּרוֹת
בֵּין עוֹלָמוֹת וּמַלְאָכִים הַדּוּמִיּוֹת עוֹבְרוֹת
– אוֹ, הָאוֹמֶגָה, מַעֲיָנֶיהָ קַרְדָאוֹר סְגֻלָּה תְּגַלֵּשׁ!

יורם ברונובסקי

הישראלים הם סלאווים (וגם קצת טורקים)

The Ashkenazic Jews: A Slavo-Turkic People in Search of a Jewish Identity, by Paul Wexler, Slavica Publishers, Inc. Columbus, Ohio

מה שקורי "חידת קיומו של עם ישראל" היא אחת מן הקלישאות ההיסטוריות־אתנוגראפיות המעטות שאין מרבים לערער עליהן. הן היהודים, ואולי בפרט הישראלים, והן הגויים אוהבים להגדיר כמקרה שאין שני לו, ואף כנס ממש, את קיומו המתמשך של עם שעוצב בארץ ישראל, גלה ממנה לכל כנפות תבל, ומקץ תלאות ונדודי אין־קץ זכה לגאולה בארצו הקדומה, היא מדינת היהודים.

פול וקסלר מצטט בספרו את דבריו האופייניים של ההיסטוריון האנגלי (ולא האמריקאי, כדבריו) פול ג'ונסון, החוזר בפתח ספרו הפופולארי "תולדות היהודים" (1987) על הטענה המקובלת בדבר ההומוגניות היחידה במינה של העם היהודי "שמאז ימי אברהם ועד היום מכסה בקיומו חלק גדול של ארבעה אלפי שנים... היהודים עיצבו זהות מיוחדת מוקדם יותר מכל עם אחר, והזהות הזאת שרדה עד כה. הם שמרו עליה, תוך כדי קשיים מזעזעים, עד עצם היום הזה... מה היה כוחה המיוחד של האידיאה הזאת ותובעת הכל הזאת שעשתה את היהודים לשונים מכולם, ושמרה על ההומוגניות שלהם?"

לא רק שטיעונו של ההיסטוריון (הגוי, במקרה זה) מקובל כאמת לאמיתה על כולנו, אלא אף זאת שהטיעון הוא בעינינו היסוד, המוצהר במגילת העצמאות, לקיום היהודי בארץ.

פול וקסלר, בלשן המלמד באוניברסיטת תל־אביב, המתמחה בחקר לשונות היהודים, מבקש לערער על האמיתה המקובלת הזאת. הוא מאמין, בצדק, שהגענו למצב שבו אין עוד צורך לשעבד את המחקר ההיסטורי אתנוגראפי לאידיאולוגיה כלשהי, בתוך זה האידיאולוגיה הציונית שהוא רואה בה, ושוב בדין, את הפרק האחרון במסכת הארוכה, אך לאו דווקא בת אלפי השנים אלא בת מאות לכל היותר, של מה שהוא מכנה "ייהוד" (יודאיזאציה), היא הקניית הזהות הלאומית ה"יהודית" למכלול של קבוצות אתניות שעליהן נסב מחקרו.

בפרק הסיכום של ספרו המאלף, הפוסט־ציוני, הוא תוהה על הזמן שבו עוצבה תודעתם הלאומית של השבטים הללו ואומר: "אינני יכול לקבל את טענותיהם של מלומדים כדובנוב (1921) וכיעקב כץ (1961) לפיהן מושג הלאומיות היהודית קיים מאז התקופה הארץ־ישראלית וניזון מתוך תודעה היסטורית משותפת, דת משותפת ותקווה משיחית" (עמ' 250).

אך הערעור (האופנתי לאחרונה, ואולי גם המוצדק) מבחינת ההתפתחות ההיסטורית של יסודות האידיאולוגיה הציונית איננו המצבה העיקרית של וקסלר במחקרו, ואף לא המטרה העיקרית של הספר. היא רק מסקנת הלוואי של המחקר המחויק מרובה מדי, הזה.

בכל מקרה, וקסלר הוא איקונוקלאסט מובהק, המתקיף מזה שנים אמיתות יסוד מקובלות מדי. ספרו הגרעיש הקודם העלה את הטענה שהעברית הישראלית איננה לשון המחייה מקץ אלפיים שנה לערך – שוב נס יחיד במינו – לשון שמית עתיקה, שבה כתוב התנ"ך, אלא היא "לשון סלאווית המודפשת עבר שמי".

זהו דבר תת הכותרת של הספר שכותרתו כוללת רמז פסיכולוגיסטי, בדומה לתת הכותרת של הספר הנוכחי, והיא מדברת על "הטבע הסכיזואידי של העברית המודרנית" (ויסבאדן, 1990). המחקר הנוכחי חוזר על תיזה של הספר הקודם ומרחיב אותה.

אף שממבט ראשון, ומכמה היבטים נוספים, נראתה התיזה של וקסלר בדבר העברית המודרנית כ"לשון סלאווית" כעוברת את גבולות המקובל אפילו על החובבים הלהובים והנועזים ביותר של הודיות הלמדניות למיניהן, היה בטיעונו הנפתל להפליא היגיון בלשני מסוים.

תחילה הוא טען, בניגוד לחוקרי יידיש מסורתיים יותר דוגמת מקס ויינרייך, שהיידיש נולדה מתוך לשון סלאווית ביזודת, לשונו של שבט הסורבים העתיק, המתקיים עוד היום בגרמניה המזרחית.

בבואם מן הבלקאנים, בעיקר, בערך במאות השביעית והשמינית של האלף הראשון, אימצו להם היהודים את הלשון הסלאווית, הסורבית, שנעשתה ל"סורבית יהודית", העשירו אותה בשקיעי העברית למיניהם, והן גם בשקיעים של שפות אחרות שנתקלו בהן בנדודיהם, כגון היוונית הטורקית וכיו"ב.

ואז במאות המוקדמות של האלף השני עברה הלשון הזאת תהליך שוקסלר מכנה "דהלקסיפיקאציה", המרת אוצר המלים של שפה אחת באוצר המלים של שפה אחרת.

במקרה הזה היתה זו הגרמנית שאת אוצר מלותיה אימצו להם דוברי הסורבית, כלומר הסורבית היהודית, בלי שהשתנתה צורת היסוד של לשונם הסלאווית, "היידיש", מסכם וקסלר בספרו הנוכחי את התיזה של הספר הקודם, "היא לשון בעלת תחביר סלאווי ופונולוגיה סלאווית ילידים, בניגוד לאוצר מלים גרמני מאסיווי שאול, על כן חייבים לסווגה כלשון סלאווית".

מכאן אך כפסע בין זה לבין הטענה שהעברית הישראלית היא לשון סלאווית, שהרי זו ביסודה לשונם של דוברי יידיש שהחיו את העברית במאה התשע־עשרה, עיקר "דהלקסיפיקאציה" נוספת – המרת אוצר המלים הגרמני ביסודו באוצר מלים עברי שמי אך בלי כל יכולת להשפיע על מבנה העומק של השפה, שנשאר סלאווי, משום שהיה יודיאו־סורבי.

אני מקווה שהסיכום הקצר שלי של טיעוניו המפותלים של המלומד לא עשה אותם מגוחכים, כדרכם של כל הקיצורים. אינני מתכוון לגנוך את טיעונו של וקסלר, שאני מלא הערצה לתחכומו, גם אם בדיקה של כמה מפרטיו הביאתני להרהורי ספק קלים.

הספר הנוכחי פוסע צעד אחד קדימה, כלומר אחורה. כעת מבקש וקסלר להעלות הצעת עבודה סבירה בדבר מוצאם של דוברי הלשון הסלאווית, היא הסורבית, היא היודיאו־סורבית המגורמנת, היא היידיש.

טענתו היא שהיהודים המכונים אשכנזים הם עצמם שבט סלאווי, שהטמיע אל תוכו שבטים טורקיים כמו הכוזרים והאוארים, והתעצם במספריו עד מאוד במשך כמה מאות שעל גבול שנת האלף, כשקבוצות אתניות שונות ורבות למדי התגיירו והצטרפו למה שהלך ונעשה ה"עם היהודי".

לא כל היסודות של הטיעון המהמם הזה הם חדשים לגמרי, אף כי שילובם במסכת אחת היא בהחלט פרי עבודתו החלוצית של הבלשן התל־אביבי. ארתור קסטלר, כמפורסם, הגן באחד מספריו האחרונים, "השבט השלושה עשר" (1976) על תיזה לא חדשה לגמרי גם היא, ולפיה יהודי אירופה, אלה המכונים אשכנזים, הם צאצאי שבט הכוזרים, השבט הטורקי שהתגייר במאה השמינית וסופו לכאורה שאבד במצולות ההיסטוריה. אך בעצם הוא נדד מערבה, התיישב במזרח אירופה ונהפך בתהליכים ממושכים לעם היהודי.

וקסלר מזכיר את התיזה הזאת, אך טוען שקסטלר הפריז בהדגשת היסוד הטורקי בתרכובת האשכנזית: היה יסוד כזה, אך היסוד הסלאווי הילידי היה המכריע.

עוד מלומדים שונים שניסו לתהות על חידת השתרשותם של היהודים העלו כמה רעיונות דומים: ארנסט רֶנַן, למשל, הטעים את תרומת המתגיירים הרבים שאימצה אליה היהדות במאות מסוימות, לפני השתלטות הנצרות על עמי מזרח אירופה, ועוד מלומדים הציגו השפעות סלאוויות שונות על הלשונות ועל המנהגים היהודיים.

אבל, טוען וקסלר בפסקת הסיום המרשימה של מחקרו, המקרא הוא דווקא התומך הנכבד ביותר בתיזה שלו. זה דבר הפיסקה כולה: "הדחף הראשוני של מחקר זה בא מן הבלשנות. על כן ראוי לסיים בהערה בלשנית. בעוד שמקורות סלאוויים טורקיים רבים למאפיינים בלשניים ואתנוגרפיים של יהודי צפון אירופה שרויים באפלה, מלה עברית מקראית אחת מעלה על דעתנו את זכרם של העמים שתרמו יותר מכולם לקיומה של קבוצת ייהוד (entity) באירופה בין המאה השישית למאה האחת־עשרה: זהו האתנונים (שם־עם) 'אשכנז' שבמשך אלפי שנים סימן לסירוגין לא יהודים, איראנים, סלאווים וגרמנים, עד שלבסוף דבק ב'יהודים' שנולדו בשטחי המחיה של העמים הגרמנו־סלאוויים".

בדיקה קרובה יותר של הדברים מראה עד כמה מוקשים פרטי הטענה הזאת. בכן, האתנונים "אשכנז" מופיע במקרא, ואגב לראשונה בספר בראשית פרק י', ולא כטענתו של וקסלר (עמ' 48) בספר ירמיהו פרק נ"א, אך מאות שנים עוברות בין ציונו של שם זה בספר בראשית וקישורו עם עמי אירופה.

וקסלר טוען שבראשונה ציין האתנונים הזה את "הסקיתים והאיראנים" (עמ' 48, ושוב בעמ' 242), אבל אינו מביא סימוכין לטענה. והרי "אשכנז" מופיע לראשונה כציון עמי הצפון, וממילא עמים גרמאניים, בספר יוסיפון, ועוד לפני כן במילון השמות של הירונימוס הקדוש, כלומר, במאה החמישית ובמאה העשירית לספירה, וגם שם שמבחינה פונטית התקשרה המלה בנוסח הקרי "אל סקאנדזה" של השם "סקאנדינוויה". זו לשנות ההסבר הנפוץ ביותר, אך וקסלר אינו מאמין אותו כלל.

פרטים נוספים נעשים בעייתיים בבדיקה מפורטת... אכן, וקסלר אינו משלה את עצמו שטיעוניו הם יותר מאשר זיקוקין די נור לפי כתה: ספרו הוא יותר בבחינת תוכנית למחקר מאשר גוף המחקר עצמו. ועם זאת הוא מפתח, בפרק המרכזי של הספר, הנקרא "השורשים האירופיים של הדת היהודית והתרבות העממית היהודית", שורת טיעונים המתייחסים למלים ולמנהגים, ומנסה להראות זיקות בין המנהגים והלשונות היהודיים לבין הלשונות והמנהגים הסלאוויים...

"מגן דוד", למשל, המלה המקל, מתקשר, לטענתו, בכוכב המשושה שהגרמאנים הקדומים, שהשפיעו על הסלאווים הקדומים, היו מציבים בפתח מכלאות החיות שלהם כדי לגונן מן את המכשפה המכונה "דרודה". כוכב מה קרוי בגרמנית "דרודנקרויץ", צלב דרודה. השבט הסלאווי, הסורבי היהודי, היה עשוי לאמץ לו את המבנה והתואם לו שם עברי, בניסיון היודיאיזציה, היהודי המתמשך מאז המאה הארבע־עשרה לספירה לפחות.

עוד עשרות רבות של דוגמאות מובאות, כדי להצביע על קרבה בין מלים של "יידיש", כלומר היודיאו־סורבית, לבין המנהגים הנראים לנו מנכסי צאן ברזל של היהדות כפי שאנו מכירים אותה. אלא שאנו מכירים גירסות מאוחרות ומלאכותיות בלבד. העם הסלאווי של האשכנזים קיים כ־1400 שנה לכל היותר.

כל זה כאמור מהמם ואקסצנטרי בהחלט, ואף יותר על כך מרתק ביותר, אם כי לא קל לקריאה. עד למימושה של תוכנית המחקר האדירה שמציב וקסלר ברוב עמודי ספרו עליו להצטייד בסקרנות ובסבלנות.

אך אי אפשר בלי להסכים כי לא רק העברית המודרנית היא שפה סלאווית, אלא מדוע העם היהודי שב כיום בציון הוא שבט סלאווי בתרבותו. זאת מסביר העמוד האחרון, המתאר כאבחנת הרב, של הספר: התרבות הישראלית היא במקורה תרבות אשכנזית, כלומר סלאווית (סורבית, יודיאו־סורבית וכו'), היהודים הלא אשכנזים עברו הסבה לתרבות האשכנזו־סלאווית הזאת (במקום אחר בספר מבטיח לנו וקסלר מחקר עתידי במקורם הערבי־ברברי של היהודים הספרדים). הסבתם של היהודים הלא אשכנזים לתרבות האשכנזית היא בלי ספק אחד ממפעלי הסלאוויזאציה הגדולים בהיסטוריה המודרנית".

כאמור, הקיצורים ההכרחיים של תיאוריה מסובכת עשויים לגרום לה עוול, יש לשבח את וקסלר על העוזו לגשת בכלי המדע אל "חידות" ול"נסים" שאנו מצווים לקבלם בעיניים עצומות, ואולי גם לעזור לו לצמצם את מחקרו. שכאן הוא מצטייר כחובב עולם ממש (וממילא בז שנסמך בטהר מן החיבוק, ולבדוק בזהירות יתר את פרטי טיעוניו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דור ירושלים

בפנקסמן

דירה יפהפיה, 4 מרווחים + 2 מרפסות, מעלית, חניה, מחסן כחדר. בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 (מלד"ן)

מציאה

ברובע היהודי! 3, יפהפיה ומיוחדת, מרפסת, נוף, כננוף! בלעדי בשיר"ן באמצעות "צרקיס נכסים השקעות" 249249 (מלד"ן)

במושב עמינדב

וילה דו משפחתית, 10 חדרים לתקופה ארוכה. המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מלד"ן

בבית הכרם

4 ענקים + פינת אוכל, ק"א, מרכזי ושקט. בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 (מלד"ן)

בבית הכרם

בהזדמנות! 3, ק"ק, בית אבן, משופץ, $185,000 בלבד! בלעדי בשיר"ן באמצעות "צרקיס נכסים השקעות" 249249 (מלד"ן)

ברמות א'

2 + פ"א חדר שינה קומפלט + ארונות $450 סופי. המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מלד"ן

ברמות ג'

3 + ריהוט קומפלט $480 המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מלד"ן

ברחביה

מגדלי וולפסון, 4.5, ק"ג, פונה לנוף, מיידית, חייבת להמכר "תווך אמנון חסון" 236024

מציאות בנחלאות!

3.5 מרווחים, נוף מהמם, כניסה פרטית, $179,800 חייבת להמכר בלעדי בשיר"ן באמצעות "צרקיס נכסים השקעות" 249249 (מלד"ן)

מבצע חם!

ב"קרית בית הכרם" דירות יפהפיות בשלב ב', 4 + נוף, שקט. 420796

באבו-טור

4, ק"א, מרווחת, ברח' יפה ושקט + חניה "לירדור" 231461

במרכז העיר

להשקעה, למגורים, 3, ק"ג, בבניין יוקרתי, מעלית וחניה "תווך אבי רווח" 612253 (מלד"ן)

בבית וגן

3.5 ק"ג, מוארת ומרווחת, מרפסות, סוכה, נוף דרומי, $199,000 בלעדי בשיר"ן באמצעות "אנגלו סכסון" 251161 (מלד"ן)

בגילה

(מרקס) 4.5 גדולה, פוטנציאל, סוכה, בידק, מחסן, קומה נוחה, בלעדי ל"טוביה ביר" 256231 (מלד"ן)

בבקעים

4, ק"א, מרפסות, מיידית לטווח ארוך, מפתחות באמבסדור 618101

בגבעת מרדכי

3 מטופחת ויפה, נוף מהמם, מרפסת + ביוגית, מיידי, בלעדי ל"לירדור" 256317 מלד"ן

ליד בית"ב הגדול

5, מרווחת, ק"ב, מעלית, נוף מרהיב לעיר העתיקה "אמבסדור" 618101

ל"אמבסדור"

צמוד דירות 3 חד', בגבעה הצרפתית, הפסגת זאב, ריקות, כניסה מיידית, לטווח ארוך 815122

ברמת שרת

יוקרתי, 5 + גג פרטי ומחסן, נוף מרהיב, יפה ומטופחת, "כנען נכסים" 432292 (מלד"ן)

בגילה לרר

המטופחת, 3, ק"ב, דרומית, בלעדי לתווך מוטי קצר 521421/2

בגבעת שאול

בבניין, 5 דירות, ...

אדמון הנציב

נווה יעקב

גבעת זאב

פסגת זאב

גילה

רמות

במורה

3 + גינה, חצר, מרפסת ומחסן מרווחת ומושקעת, נוף, בלעדי ל"תווך אבי רווח" 612233 (מלד"ן)

גילה

(גליק) 4.5 חדרים, כמחדת, ק"א, ביתנים, $165,000 בלעדי ל"טובית אבי..." 793485

לרמות

ולמהדר ומשכני! ברמות ג' (מרלוסין) 3 ענקית + פ"א + מרפסת גדולה לסוכה + כיורים מצויינים, ק"ק, $145,000 בלעדית ל"תווך דניאל" 867222 מלד"ן

מעלה אדומים

2.5 - 2 חדרים

בקרית יובל

השקעה בית בודד 2 חדרים + חצר, מיידי, $440, "יזמית מוגלר" 02-722098 ,050-295315

1.5 - 1 חדרים

3 חדרים

דירות בשכ"ח

אוטובוסים

אלבא רומיאו

אמריקאית

דירות מרוהטות

שותף/שותפה

עסקים

למכירה

מסעדה עוברת רווחית, 251131

חנות בקניון מלחה במיקום מעולה, לפרטים משה 782964

אולמות

באזה"ת אולם שמחות בהזדמנות בלתי חוזרת, בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" (מלד"ן) 719740

חנויות

משרדים

מבני תעשיה

באזור תעשיה 7,000 - 2,000 מ"ר, אפשרויות תעשיה לפי צרכי הלקוח 815122

מגרשים

מכוניות למכירה

סובארו

פולקסוואגן

מסחריות

משאיות

טנדרים

פרטיות

סיטרואן

פורד

פיאט

הצעות עבודה

מזכיר/ת

מזכירה, בעלי/ות רכב לעבודה מסודרת, 256511

לע.ר.ש. בע"מ

עובר טכני + רשיון נהיגה 17 כהן, 835582-4

לתיגבור

קלדן/ית מספרים

מנוסה

למשמרת ערב 15:00 - 22:00/20:00

מתאים לסטודנטים/יות

אפשרי משמרת בוקר

02-240438/9

לתיגבור

לחברה ציבורית גדולה

מוקדן/ית - פקיד/ת מודיעין

לעבודת משמרות

02-241486 ,240438/9 ,244081

לתיגבור

חובש/ת

+ עבודת ייצור למפעל גדול

02-240438

לתיגבור

למשרד ממשלתי

מזכיר/ה תמלילן/ית

א-ב, מיידי, קבוע

02-244081

לתיגבור

למפעל HI-TEC

מזכיר/ה תמלילן/ית

אנגלית/עברית, משרה מלאה, שכר גבוה

02-244081

לתיגבור

עובד/ת

בלתי מקצועי/ת

לעבודת ייצור במשמרות שכר גבוה, אפשר לפני גיוס

02-244081

לתיגבור

חרט/ית

קונבנציונלי/ת

משרה מלאה

02-240438

לתיגבור

טבח/ית

למשרה מלאה וקבועה

02-240439

לתיגבור

למשרד ממשלתי

מזכיר/ה

חצי משרה 12:00-8:00

משרה מלאה 19:30-7:30

02-244081

לתיגבור

טכנאי/ת מיזוג אויר

ידע בהלחמות נחושת

למשרה מלאה

02-244081

לתיגבור

מוכר/ת

לאולם תצוגה

שעות גמישות

נסיון חובה

02-240438

לתיגבור

מבקר/ת איכות

למפעל מתכת, ידע בקריאת שרטוטים טכניים

02-240439

לתיגבור

למפעל רפואי

עובד/ת יצור

רקע טכני+אנגלית

02-244081

מזכיר/ה

עברית/אנגלית

למגוון משרות אטרקטיביות

מאגרי אנוש 02-234441

מזכיר/ה

רציני/ת, ראש גדול

יוזמה/ת לניהול לשכה

מאגרי אנוש 02-234441

לאולם תצוגה

מקדם/ת מכירות

רציני/ת, אדיב/ה

אפשרי ללא נסיון

מאגרי אנוש 02-234441

רוברט הלף ROBERT HALF

לחב' היטק

אחראי/ת ק"ל מאגטיים

★ אקדמאי

★ רקע קרבי ו/או קצין

★ אנגלית טובה

★ משרה מלאה

★ תנאים טובים

טלפון: 02-259595

לחברת נתיב - 2

מלווה לנכה צה"ל

* טיפול אישי בשעות הבוקר-אחה"צ

* רשיון נהיגה

לנורית 02-235523

רוברט הלף ROBERT HALF

לחברת מחשבים

דרושה

מנהל/ת הדרכה (עורך/ת)

* רקע מתמטי כח אדם והדרכה.

* אקדמאי - רצוי.

טלפון: 02-259596

לחברה גדולה דרושים/ות

• חובש/ת בוגר/ת צבא למפעל גדול במשמרות

• מתכנת/ת מחשבים תחת דוס או יוניקס בשפת C/פסקל

• פחח/ית רכב וחשמלאי/ת רכב מוסמכים/ות

• מחסנאי/ת חלפי רכב-שולט/ת באנגלית ומנוסה בתחום

• בחורים/ות בעלי/ות רקע טכני וידע באלקטרוניקה לשרות מכונות צילום

• מהנדסי/ות/ הנדסאי/ות/ טכנאי/ות מכונות ובוסמים/ות חרטים/יות/ מבלטנים/יות למפעל לבניית מבלטים ותבניות

• מלווה לנכה צה"ל + רשיון נהיגה

• עובדי/ות יצור עולים/ות חדשים/ות לעבודה במשמרות

• טכנאי/ות מכונות: המתמצאות בפנאומטיקה, הידראוליקה, מסגרות וקריאת שרטוטים

• נהגי/ות ג'/ מסגרים/יות/ עובדי/ות נקיון/ חרטים/יות קונבנציונאליים/יות למגוון משרות

להתקשר לטל. 256511/2 • שעות קבלה 8:00-16:00

לתיגבור

למפעל HI-TEC

מרכיבים/ות מכניים/יות

עבודה במשמרות

02-241486 ,240438/9 ,244081

טוס מפה חינם לאירופה !

תראה מה דוורים מרוויחים במנפאואר

* שכר גבוה * עבודה גמישה

וכרטיס טיסה חינם לאירופה (הלוך ושוב), לאחר 10 חודשי עבודה.

אם יש לך:

* כושר גופני טוב

* יכולת קריאת כתובות בעברית ואנגלית

מובטח לך:

משרה מלאה - שכר חודשי גלובלי + בונוסים + הוצאות נסיעה

* עבודה עצמאית

* תחילת עבודה 07:00 - סיום עבודה גמיש ומותנה בקצב אישי

* אפשרות להקלט ברשות הדואר

סניף ירושלים מערב רח' יפו 33

טל' 02-235323

מנפאואר MANPOWER

החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

לגולד-וורק כח אדם

• מזכירה - למח' שיווק

• איש מחשבים - UNIX

• מנהל מחסן - במפעל

02-258353

לגולד-וורק כח אדם

• עובדי/ות יצור

• מנהל ארועים

• נהגי ג. חוצות

02-258353

לאביב

מחסנאי צעיר ויצוגי + מחשב, לסוכנות רכב, 245567

לאביב

מזכירה אנגלית מעולה הדפסה, למשרד ממשלתי, 245567

לאביב

בוגרים + רקע טכני להרכבות מכונות בהייטק, 249619

לאביב

שף מטבח למלון, תנאים טובים למתאימים, 245568

ל"עמית למלונאי"

דרושים לאזור ירושלים: מלצרים/יות עם נסיון לעבודה בתי-מלון מפוארים: מלצרים/יות ללא נסיון, הדרכה תינתן, 03-5271570

אלוהין ירושלים

דרוש/ה רכז/ת טיפול לעבודה עם מטפלים בצוות רב מקצועי, תואר בעבודה סוציאלית/ חינוך מיוחד/ פסיכולוגיה, לאילנה 411212 ,415675

הנהלת חשבונות

מנפאואר

מנהל/ת חשבונות סוג 3

פקיד/ת הנהלת חשבונות

02-254440

לגולד-וורק כח אדם

• מוכרים/ות - להנות נדודה

• פקידי/ות קבלה למלון

• חדרניות/נקיון

• נגרים/חשמלאים

02-258353

זמיר

שירותי כח-אדם בע"מ

מנהל/ת חשבונות סוג 2

לעבודות לילה

02-245515 ,248504

דרושים

ל"דשם פרויקט"

מנהל בעל 3 שנות נסיון לפחות, 5 ימי עבודה, 389662

טכנאים הנדסאים

מזכירות

אשרות בע"מ

מאבזם קיון!

קורס: עיבוד תמלילים + כתבנות + הכרת המחשב

טל: 02-259595

למרכז לאמנות יהודית

מזכיר/ה

עדיפות לאקדמאי/ת

עברית ואנגלית על בוריין, תמלילנות

02-586605

מזכיר/ה

למשרה מלאה כולל יום שישי, לניהול משרד עצמאי, טפל בכספים, עברית והפשה ואנגלית בסיסית, 786243

נהג/ות ג'

בוגרי/ות צבא, לעבודה עונתית ברלק, 256512

עובדי ניקיון

מורים/ות גננות

לתשה"ב "אורט מינקוף" מורה לביולוגיה בחצי משרה, 522527 ,511557

פקידים/ות וקלדניות

מקדמי מכירות

עוזרות ומטפלות

דרושה מטפלת

אי"ה 12.00-17.00 + הבלצות לא בשבת 866576

עובדי מתכת

שרברבים

דירות

דירות

למכירה

קוטג' 5 חדרים מבנה, ... 08-587833

רפואת שיניים

שרותים ות

לשמירה וביטחון בע"מ

דרושים ות

מחסנאים/יות

לעבודה במפעל הייטק

טל' 02-372885

זמיר

שירותי כח-אדם בע"מ

למפעל עתיר ידע

טכנאי/ת-הנדסאי/ת מחשבים

02-245515 ,248504

סטודנטים/ות ימגיים/ות

מתחום המחשבים

WINDOWS, PC ידע

- שכר מעולה -

טל' 02-259596

נהגים

מציעים למכירה

מוצרי חשמל

מקררים

רהיטים

כלי נגינה

חיות בית

טלוויזיות

רב-שקיט

שירותי ליווי

תיקון מקרר

בבעיר ושקט 512131 3445

שיעורים פרטיים

בבית פרטית

380461

בית דוג

חוגים וקורסים

793935

אזור הדרום

דירות

4 חדרים ויותר

באזור ו'
אשדוד, 4, מרוהטת, מרכזית, כסכה משקעי כיוונים. 08"550601
110705181

4.5 חדרים
ב"א, אשדוד, משקעת, דרום מערב, פינוי גמיש. 08"557171
110721011

5 חדרים
+ גינה, פינתית, בלוקים, משקעות, רובע י' אשדוד. 08"543002
111120011

בברנע אשקלון
4 חדרים, נוף לים, ק'ה, משקעת מאוד. 07"734683
111316011

3.5—3 חדרים
למכירה
דירה בת 3 חדרים, במרכז אפידרו, מסודרת + מזגן, טלפון 07"731253
105806181

למכירה באשקלון
בנווה דקלים, 3 חדרים, צמודת קרקע, מיידית 09"450159
110500181

בקרית מלאכי
בהרצל, 3, ק'ה, משקעת, אופציה לבניה. בערב 08"584338
111556011

בנווה דקלים
אשקלון, 3 חדרים + גינה גדולה (אופציה), משקעת!!! ויפהפיה!!! 07"735725
111940011

ש ב [illegible] ם

באשדוד, במר'
וילה חדשה, 6 חדרים, לתקופה ממושכת, מיידי!!! בערב 07"460090
110844251

3 חדרים
ברובע י"ג אשדוד, ק'ה, מיידי!!! "תיווך קורנר" 08"9643111
111737011

שותף/ה
דרושה שותפה
באשדוד, באזור א', 5150 לחודש. 08"561813
104734081

ביקוש דירות

מכוניות
סובארו 91
הנה כח, כסאות אורטופדיים, טרקטורון 93 WARRIER 050"201381, 08"556117
105552181

אוטוביאנקי

אופל
קורסה
87, 93.000 ק"מ, יד ראשונה, מזגן + תוספות, מהודקת!!! 08"582390
111515011

אלפא רומיאו
אלפא רומיאו
82, ארוכה, יפהפיה, מנוע חדש. בערב 08"583649
110756181

אמריקאיות

ב מ ו

דייהטסו

הונדה
סיוויק מעולה
93, ראשונה, גיר רגיל + תוספות, באחריות. 07"725489
111820011

וולוו

מיצובישי
לנסר 91
שלאמנט, ראשונה, 08"556768 לא בשבת, 08"512313 בעבודה
110324251

מוטור לנסר
94, 5.000 ק"מ, מחיר מהירות!!! 08"585171
110900011

מרצדס

סובארו
1300, קופה
1987, יד שניה. לא בשבת 08"551651
105434181

DL .79
במצב מצויין!!! 08"573342
110627251

1600 .92
מפרטי, הנה כח, כסא אורטופדי. 03"5618966, 07"725712 משרד שלמה, בית
110932251

טנדרים
בהזדמנות!!!
פולקסוואגן קאדי, 86, 1600, במצב טוב. לא בשבת 08"534937
111008181

טנדר סובארו
92, 1800, 4X4, יד שניה. 07"739747
111016011

סקודה
92, ראשונה, פרטית, מצויינת!!! 07"710955
111906011

פולקסוואגן
דבל קבינה, מצויין, אוטו' צבע, 1985. בבית 07"738880, בעבודה 050"258839
112303011

סיטרואן

פולקסוואגן
פאסאט 88
74.000 ק"מ, אוטומטית + מזגן, נדירה, שלישית. לא בשבת 08"523930
110807011

דבל קבינה
90, 85.000, ראשונה, תוספות, כחדש, 55,000 ש"ח. דגן 08"580808
111634011

פורד

פיאט

אודי 60.S
1100, 92, מצב מצויין!!! 050"306461
111024251

פיג'ו
פיג'ו 205
נפט מנוע 1100, 93, גיזרה, במצב מצויין. לאילנית בבוקר 07"712360, בערב 07"726592
111221011

205 90
1100, מזגן, 5 דלתות + תוספות, שמורה. דודי 08"584139
104814081

[illegible]

מסחריות
[illegible] לטנדרים
אוטובוס זעיר, 92, מצב מצויין!!! 08"535485
110421181

די 500
מודל 70, במצב מעולה, בהזדמנות!!! 08"596936
110133251

טנדר GMC
89, 118.000 ק"מ, במצב מעולה, מחיר מדהים!!! 08"554822
112155011

משאיות
משאית וולבו
1974, 1025, וקינה אקס רכב מתוחזק. לא בשבת 08"558769
111316251

קרוונים

אופנועים
מאן יאנג
125, 1988, יד שניה, מצב חדש!!! 07"730184, 07"724705
110848181

פרוקי 50W
91, לבן, מכני חיצוני מצויין!!! 07"765189
111151251

פרוקי
500 סמ"ק, 1992, יד שלישית, מצב מעולה!!! 03"5719914
112113011

אופנועי ג'אבה
באריזה, אפשרות הולשה ברכב, 07"713336, 050"251926
104643081

הצעות עבודה

פקידים/ות

שמירה

ביקוש עבודה
מעוניינת
בעבודות נקיון במשרדים באיזור אשקלון. עבודה 07"751202, בית 07"780771
111153181

עסקים כללי

חנויות
להשכרה
באשדוד, ב"ג, חנות 38 מ"ר, כניסה מיידית, לטווח ארוך. 08"540246
110311181

למכירה
בקניון לב אשקלון, חנות מרכזית, מיידית!!! 07"733769
110936011

מגרשים
למכירה מגרש
בברנע ב', אשקלון, 600 מ"ר. 03"6742157
110858181

חקלאות
למכירה
עצי זית לגני, גיל 15, לעירות ולקבלני גינון. 08"551812
112026011

שידוכים
הראשונים בהכרויות!!!
בשפע + מסיבות לפנויים/ות. 03"5464560, 03"546660, 03"5463622
110411251

"פרויקה"
שידורי מצה איכותיים, לדתיים/ות, מסורתיים/ות וחילוניים/ות מבתים מסורתיים. 03"9673680

מכירות כללי

רהיטים

בעלי חיים
אילוף כלבים
ע"י מאלף מוסמך, משמעת, הגנה ותקיפה. 07"725441
110616011

קשת
האגודה למען הקשיש בתל-אביב-יפו
לבית חולים סיעודי גריאטרי בפתח-תקוה
דרושים
אחים/ות מוסמכים/ות
לתפקיד אחראי/ת מחלקה
אם בית (משרה מלאה)
עובד/ת סוציאלי/ת (חלקית)
פיזיותרפיסט/ית (חלקית)
בעלי השכלה מתאימה ותק וניסיון בתחום
יפנו בטלפון 03-9232601 לכובי/קלרה
בין השעות 08:00-14:00

דרוש/ה **לחברה צעירה ודינמית** דרוש/ה
למחלקת פיתוח
מהנדס/ת אלקטרוניקה
בעל/ת שנתיים ניסיון בתחומי RF, מיקרוגלים ואנטנות
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 39703 תל-אביב 61396

למינהל הקהילתי פסגת זאב
מרכז/ת אגף הנוער
100% משרה
תאור התפקיד:
* אחריות על נושא הנוער בפסגת זאב.
* ייזום, תכנון ופיתוח תכניות.
* אחריות על צוות המדריכים.
* הדרכה ישירה של בני נוער.
* קשר עם ארגונים ומוסדות הפועלים בתחום הנוער בעיר.

דרישות התפקיד:
* השכלה רלוונטית.
* נסיון מוכח בעבודה עם נוער.
* עבודה בשעות לא שגרתיות.

נא לשלוח קורות חיים למינהל הקהילתי פסגת זאב, רח' השישה עשר מס' 2 ירושלים או לפקס: 02-831456

שרותי כח אדם בע"מ
דרושים/ות לעבודה מיידית
□ תועמלן/ית רפואי/ת
בוגר ביולוגיה - כימיה
□ כימאי/ת
למפעל תרופות, לעבודה באזור נתניה
□ טכנאי/ת מכונות/מפעיל/ה
לעבודה במשמרות בנתניה.
קורות חיים לפקס: 04-622457
אליהו הנביא 2 חיפה טל. 04-622344

למוסד ציבורי גדול
דרושים/ות
1 **מהנדס/ת אלקטרוניקה**
לתחזוקה ופיתוח של מיכשור רפואי מתקדם. נדרש ידע ונסיון במעגלים אלקטרוניים אנלוגיים ודיגיטליים ובמחשבים אישיים. רצויה הכשרה בהנדסה ביו-רפואית, ידע נרחב בטכנולוגית מחשבים, תחנות עבודה ורשתות תקשורת מקומיות.
2 **מנהל/ת מח' הזמנות באספקה**
נסיון של 5 שנים לפחות בניהול משרד, מויים עם לקוחות וספקים, שליטה מלאה בעברית ואנגלית (שפת אם), ידע בהדפסה.
3 **חשב/ת שכר**
נסיון של 5 שנים לפחות בהכנת משכורות במוסד ציבורי.
4 **רוקח/ת**
לעבודות מגוונות.
קורות חיים יש להפנות לת.ד. 2391 ירושלים מיקוד: 94221, עבור עליזה, או במקס 02-435345.

לככר העיריה
דרושים/ות
קציני/ות ביטחון
לצורך הרחבת יחידת אבטחה עילית
בוגרי קורס פיקודי,
לעבודה במשמרות, רצוי סטודנטים
לפנות לאמנון בטל' 02-297722

לשמירה וביטחון בע"מ
דרושים/ות
מאבטחים/ות
לבתי ספר
פרופיל 65, רובאי - 03
15.50 ש"ח לשעה
העבודה מותנית בקורס בין 4 ימים
לפרטים: טל' 02-385752

שיאון אבטחה שמירה ושרותים בע"מ
חינם נופש בחו"ל
מאבטחים/ות
למוסדות חינוך
עד גיל 50 לאחר שרות צבאי
מיועד גם לעולים חדשים אשר שירתו בצבא בארץ מוצאם וידרשו לעמוד במבחן התאמה
שכר **14.50** ש"ח לשעה
תנאי העסקה מעולים
• הנופש מותנה בסיום חוזה של 10 חודשי עבודה
פניות לטל' 02-257002
רח' שמאי 12 כניסה ג' ירושלים

תחיל"ה
תנועה חילונית ישראלית ליהדות הומניסטית
דרוש/ה
רכז פעולות ארצי
בחצי משרה
בעל/ת נסיון בארגון וניהול פעילות חברתית, כושר הפעלת אנשים ונייזות, לארגון פעולות למען חופש דת ופלורליזם, לקיום קשר עם גורמי חינוך ותקשורת.
נא לפנות, בצירוף קורות חיים ונסיון קודם, לתחיל"ה, רח' התיבונים 14 ירושלים 92386.

קירט אבטחה ושמירה בע"מ
שומרים/ות
יוצאי צבא עד גיל 55
למשמרות לילה ולסופי שבוע העבודה באת. יבנה
עדיפות לפנסיונרים של צה"ל והמשטרה
טל. 03-5611720

דנאל כח אדם וסיעוד
דרושים/ות:
-- למפעל בנהריה
מנה"ח סוג 2-3
-- לחברת היי-טק
עוזר/ת אדמינסטרטיבי/ת
למחלקת שיווק אנגלית ברמת שפת אם
בלפור 3, חיפה
טל' 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיעוד
דרושים/ות:
• מנהל/ת שיווק
• מהנדס/הנדסאי/ת תעו"נ
למשרות נדרש נסיון בשיווק שליטה בשפה הגרמנית
רח' קופ"ח 1 אשקלון 07-750097
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיעוד
דרושים/ות:
• מזכיר/ת ע/א אנגלית שפת אם
• רתך/מסגר/ית
רח' קופ"ח 1 אשקלון 07-750097
צלצל דנאל זה עובד

אורטל
אופה
בעל/ת נסיון
טל' 02-259393

SEGAL סגל
דרושים/ות
1. אחראי/ת בחנות למוצרי תינוקות
נסיון במכירות.
יום שלם/מפוצל.
2. עובד/ת
עם ידע טכני.
מצב נוטפי טוב-רשיון נהיגה.
עבודה מפוצלת.
3. מוכר/ת
למוצרי תינוקות, לשעות אחה"צ.
4. נהג/ת
רשיון ג'. לחלוקת סחורה מחוץ לעיר.
להתקשר: 791901

למלון סונסטה ירושלים דרושים/ות
- מרכזן/ית
- פקידי/ות קבלה
- נייט אודיטור (קופאי/ת לילה)
עדיפות לבעלי/ות נסיון
רח' וולפסון 2 טל' 02-528221

מיקוד
אבטחה שמירה שירותים ונקיון בע"מ
למיקוד דרושים/ות לפרוייקט יחודי
מנהלי/ת אחזקה
* בעל/ת תעודת חשמלאי/ת מוסמך/ת - לפחות
* ידע בעבודות אחזקה כלליות
* ניסיון של 7 שנים לפחות
* בעל/ת מוטיבציה גבוהה
* ידיעת השפה האנגלית - יתרון
02-617555 לאורי

להרוויח בגדול
חברה דינמית המשווקת יחידות נופש מחפשת מועמדים/ות רציניים לתפקידים:
אנשי/ות שיווק
אנשי/ות טלמרקטינג
דיילים/ות עד גיל 24
★ אפשרות לרווחים גבוהים מאד!!!
★ אפשרי כעבודה שניה
★ העבודה בשעות הערב
★ המתאימים יעברו הכשרה מקיפה
לתאום ראיון נא להתקשר:
CLUB ONE
050-320883

לחברה מסחרית
דרושים/ות
דיילים/ות
אחרי צבא לעבודת שטח
רצוי נסיון
עבודה במשמרות
02-731120

לחברה מובילה בתחום הנסיעות והתיירות
דרושים:
מקדמי מכירות
מקצועיים ומנוסים
נא לפנות בכתב יד בפרטים אישיים מראים נסיון ומס' טלפון להתקשרות לת.ד. 26545 מיקוד 61264 תל-אביב
- סודיות מובטחת -

לחברת כ"א
לסניפנו בנהריה
מראיין/ת
השכלה אקדמאית
תנאים טובים
ת.ד 45208 חיפה

"אתם קובעים את השכר"
לחברה חדשה העוסקת בשיווק מוצרי צריכה באזור השרון, דרושים/ות
לאחר שירות צבאי-רכב
עבודה בשעות אחה"צ והערב
[illegible]
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים
בונוס שיווק האצל 6 רעננה

דנאל כח אדם וסיעוד
למחלקה הטכנית דרושים/ות:
מחסנאי/ת עם רשיון למלגזה
מחסנאי/ת עשר שנות נסיון, ידע במחשב ניתן פורש צה"ל
למחלקה המשרדית דרושים/ות:
מזכיר/ה בכיר/ה למחלקת יצוא אנגלית ברמה גבוהה
פקיד/ה למחלקת שיווק רקע בהנה"ח
מנה"ח סוג 2-3 נסיון בטיפול בלקוחות
נורדאו 4, חיפה 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

טי קיו אס בע"מ (T.Q.S)
בית לתפקידי שווק ומכירות
בוא/י למכור את מה שראית בטלויזיה!
לחברה למוצרי צריכה המובילה בתחומה
דרוש/ה:
לסניפיה בת"א/ירושלים/ב"ש
איש/ת מכירות
(למגזר קמעונאי / לרשתות שווק)
המתאימים יקבלו: רכב חברה, הדרכה ותמיכה מתאימה. אפשרי ללא נסיון קודם.
נא לשלוח קורות חיים לחברת T.Q.S שליד המקדמיה למכירות, רח' ז'בוטינסקי 138 ר"ג 52602, ולציין ע"ג המעטפה למשרה 104.

לאולפן לבגרות בחיפה
דרוש/ה
מורה לאנגלית
להכנת ביתה לבחינות בגרות
פנימיים בשבוע בשעות הבוקר
רק מורים בעלי ניסיון בהכנת ביתות לבגרות
*תנאים טובים למתאימים
מתבקשים לפנות ל: 04-621040

ליחון "הורים וילדים"
דרושים/ות
1. מזכיר/ת שיווק ומנהלה
2. קלדן/ית מנוסים
נסיון במעבד תמלילים בגליון אלקטרוני-יתרון
3. גרפיקאי/ת מקינטוש
נסיון וידע בתוכנות עימוד - חובה
משרה מלאה, 5 ימים בשבוע
להתקשר לטל. 03-5100599 לנאוה

לפרסום שיטה
לבעל/ת טעם טוב, חיים זריזות.
ידע וניסיון בתוכנת COREL DRAW!
הכרות עם Ventura
נסיון במשרד פרסום הכרחי
עבודה במשרה מלאה
תנאים טובים למתאימים
02-244564 לפרטים

למוסד חינוכי
דרוש/ה
מנהל/ת מעון
■ נסיון של 5 שנים בניהול מסגרת חינוכית
■ מיומנות ביחסי ציבור ומתן שרות
■ יכולת ניהולית גבוהה בתחום החינוכי והכלכלי
■ ניהול צוות עובדים
השכלה: בוגר/ת סמינר, תואר ראשון במדעי ההתנהגות או מעון
ק.ח. והמלצות נא לשלוח לת.ד. 3 בני ברק, לידי דליה

קורן חברה לניהול פרוייקטים
אנשי SYSTEM
UNIX SYSTEM ADMINISTRATOR
דרישות התפקיד: ● ידע בתכנות בשפת C ● נסיון 3-5 שנים ● הכרת RS-6000
ORACLE SYSTEM ADMINISTRATOR
דרישות התפקיד: ● הכרת ORACLE7 ● הכרת DOS/WINDOWS - UNIX/VMS
קורות חיים לת.ד. 152 ראשל"צ
טלפקס - 03-9662219 טלפון 03-9674771

מוקד הגליל בע"מ
אבטחה גבוהה
דרושים/ות
מאבטחים/ות
למוסדות חינוך בירושלים
עד גיל 50, ללא עבר פלילי
רובאי ומעלה
שכר 2,750 ש"ח לחודש
נא להצטייד בת.ז. ... 2 תמונות
לפנות לטל: 02-2599...
02-2599...
02-2599...

The Jerusalem Foundation
Has a full-time position for a
WRITER
in its Education, Culture and Welfare Department
Responsibilities include:
* Writing proposals, reports and brochures.
* Contact with Foundation Projects
Candidates must demonstrate:
* Excellent writing and editing skills
* Ability to work under pressure.
Mother Tongue English, Good Hebrew Essential
Please send C.V. to Personnel Department P.O.B. 1312 Jerusalem 91012

רוברט הלף ROBERT HALF
ללקוחותינו דרושים/ות
לבית תוכנה גדול
רו"ח/כלכלן/ית
✔ לאחריות על כל ה... ניהול צוות עובדים.
✔ נסיון בהכנת ... ברוסה.
לחברת הייטק
קניינים/ות
לתמיכה בביצוע פרויקטים ורכש ציוד בארץ ובחו"ל.
✔ יכולת ניהול ...
✔ ...
✔ תנאים טובים.
לחברת תיירות ...
מנה"ח סוג 3-עצמאי/ת
✔ אנגלית טובה ...
✔ נסיון.
קו"ח לת.ד. 10256 ירושלים או לטל' 02-259595

למרפאת שיניים ... וחדישה בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת אדמיניסטרטיבי/ת
* נסיון מוכח בניהול, שיווק ומכירות.
* העבודה גם בשעות אחה"צ והערב.
* תנאי שכר טובים.
* רקע בתחום ... - יתרון.
לפנות בכתב לת.ד. 2156 ירושלים
עבור מנהל/ת

למשרד עו"ד חיים קמחי ושות'
דרוש/ה
עורך/ת-דין
במשרה מלאה
טלפון: 02-253222

לשחק אבטחה בע"מ
דרושים/ות
מאבטחים/ות
למוסדות חינוך בירושלים
ובישוב אפרת ובקניון מלחה
* כרטיס טיסה לחו"ל עם סיום שנת הלימודים
* עד 14.50 ש"ח לשעה
* אפשרות לשעות עבודה מרובות
* הסעות מרוכזות למקומות העבודה
02-793777 / איציק

לקנדאל השקעות ופיתוח בע"מ
דרוש/ה
חשב/ת
* רו"ח צעיר נמרץ
* ניסיון מוכח (עדיפות בנדל"ן)
* שליטה מלאה בשפה האנגלית
נא לפנות בכתב-יד בצרוף קורות חיים לקנדאל, רמב"ם 49 רעננה, 43601

מכון הנרייטה סאלד
המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות
המרכז לבחינות בגרות
דרוש/ה
פסיכולוג/ית
המתמחה במדידה, בהערכה ובמחקר
תיאור התפקיד: ניתוח נתונים פסיכומטריים, הכנת דו"חות מסכמים, השתתפות בחיבור בחינות הישגים, העברת השתלמויות בתחום המדידה וההערכה.
הכישורים הדרושים: בעל/ת תואר שני בפסיכולוגיה או מי שנמצא/ת בשלבי סיום הלימודים לקראת התואר זה. תישקל גם מועמדותם של בעלי תואר ראשון בפסיכולוגיה ותואר שני בסטטיסטיקה.
היקף המשרה: חצי משרה עד משרה מלאה.
הדרגה: בהתאם לכישורים.
מקום מגורים: ירושלים.
המעוניינים יפנו בכתב (פניות בטלפון לא ייענו), בצירוף קורות חיים, עד לתאריך 18.9.94 למכון סאלד, רח' קולומביה 9, קרית מנחם, ירושלים 96583 (נא לציין על המעטפה: עבור מודעה מס' 1008).

במסורת המפוארת של
"אומנות הבישול"
יפתח קורס יוקרתי של חברת מלונות דן בהדרכת השף השוויצרי ... הקורס מיועד למעוניינים/ות במקצוע הטבחות. בוגרי/ות 12 שנות לימוד ולאחר שרות צבאי מלא. הקורס יערך במלון דן קיסריה. לקביעת ראיון נא להתקשר לטל' 03-5190267

מלונות דן

למוסד ציבורי
דרוש/ה
עובד/ת ...
בעל/ת השכלה אקדמית ...
במגמת חשבונאות ...
רצוי רואה חשבון עם נסיון של 5 שנים לפחות בשטח הביקורת רצוי בתחום הביטוח.
המעוניינים/ות יכולים להתקשר ... 03-5106989 או 03-517635 ולבקש את מר ...

למשרד אדריכלים
דרוש
אדריכל/ית ומתכנן ערים
+ נסיון באוטוקד
טל. 03-5212056 רחל

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
דרוש/ה
מתכנת/ת
לעבודה בחצי משרה
(עם אפשרות להשלמה למשרה מלאה)
מקום עבודה: ירושלים
דרישות המשרה:
- נסיון בעבודה והבנות בחלל הישומים ...
- נסיון בעבודה עם רשתות ...
- נסיון ויכולת הדרכה וסיוע ב- ...
- יכולת פיתוח תכניות חדשות ...
- יכולת עבודה עצמאית.
תנאי ההעסקה יקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
בקשות ניתן להגיש עד יום 25.9.1994
לת.ד. 4040 ירושלים 91040 עבור ...

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

רשימה לא מדויקת

בתגובה על הידיעה "116 עובדי חברת החשמל זוכים ממכסת החשמל חינם" ("הארץ", 31.8) והכתבה "הרשימה המדויקת" מאת יוסי בר־מוחא (מוסף "הארץ", 2.9).

אף לא אחד משלושת השיאנים בצריכת החשמל, שיוסי בר־מוחא כתב עליהם, איננו נמנה עם 149 העובדים (ולא 116 העובדים, כפי שצוין) שצריכתם חרגה מעל לתקרה של 25,000 קוט"ש, אשר מעבר לה מחויב כל עובד בתשלום בעד צריכת החשמל בביתו.

השיאן על פי "הארץ", יהודה לקט מאשדוד, צרך כ־19,000 קוט"ש ולא 112,671 קוט"ש. אברהם הדר, גמלאי מאשדוד המתגורר בגפו, צריכתו השנתית 6,600 קוט"ש ולא 101,000 קוט"ש. שרית סמקין מקרית טבעון צרכה כ־21,000 קוט"ש ולא 68,000 קוט"ש כפי שפורסם.

השיאן האמיתי ל־1993, שכלל איננו בא בדבריכתו, צרך בשנה זו 36,994 קוט"ש. גם בעבר נעה תמיד צריכתו הממוצעת של השיאן בין 30 ל־40 אלף קוט"ש.

להלן עוד נתונים על צריכת החשמל חינם ב־'93:

● צריכת החשמל של כ־12,600 עובדי החברה וגמלאיה בשנה זו הסתכמה ב־143 מיליון קוט"ש – ממוצע של כ־11,340 קוט"ש לשנה לעובד.

● מכלל 149 החריגים, 20 עובדים צרכו יותר מ־30 אלף קוט"ש והיתר 25–30 אלף קוט"ש.

● העובדים שצריכתם מעל 25,000 קוט"ש מחויבים בתשלום בגין כל קוט"ש מעל לתקרה זו.

עמדת הנהלת חברת החשמל היא, שיש להטיל מגבלה ריאלית וחד־משמעית על כמות החשמל־חינם שעובדי החברה נהנים ממנו. ההנהלה מתנגדת לשיטה הקיימת. נציין כי הטבה של החשמל חינם מעוגנת בחוקת העבודה של העובדים וקיימת זה עשרות שנים. מנכ"ל החברה, משה כהן, הביא עמדה זו לידיעת ראשי העובדים ותבע מהם לשנות את גישתם העיקשת, הגורמת לכך שציבור מצומצם מאוד של עובדים מלבין ברבים את פני הקהל כולו. עמדת הנהלת חברת החשמל היא שיש לקבוע גג, דוגמת ממוצע הצריכה של העשירון העליון (שהיתה ב־'93 12,630 קוט"ש), ולחייב כל עובד שיחרוג מצריכה זו בתשלום צריכת החשמל שלו.

יעל נאמן
קצינת העיתונות של חברת החשמל

●

הנתונים שנאספו בתחקיר "הארץ" סותרים את המספרים שחברת החשמל מציגה במכתב זה.

הייעוץ של חיים אסא

בתגובה על "הכל חיפופים" מאת חיים אסא ("הארץ", 4.9)

הטיעון שמעלה חיים אסא, שלפיו על ראש הממשלה להתמסר לנושא העוני קודם שיתמקד בתהליכי שלום, טועה ומטעה. ודאי שאין להזניח סוגיות פנים, אך דווקא גישה אסטרטגית (הד"ר אסא הרי שימש יועץ אסטרטגי לראש הממשלה) מחייבת מאמץ להגיע להסדרי שלום כבסיס להתמודדות מוצלחת עם סוגיות חברה.

הקביעה שעל ראש ממשלה לפעול תוך מגע ישיר עם המציאות ולהכיר אותה על סמך חוויות מהסוג של נסיעה באוטובוס אינה רצינית. בישראל של היום אין חשש שראש הממשלה יהיה מנותק מהמציאות. להיפך, הסכנה האמיתית היא של איבוד ראייה אסטרטגית בגלל שקיעה בפרטי היומיום.

אני תמה על הסגנון שנקט אסא, כמו בהערתו בדבר "גורמים" שכאילו מהססים להתווכח עם ראש הממשלה. לטענה זו אין אחיזה במציאות. נכון, ראש הממשלה חסר מערכת ייעוץ מקצועי רציני. אך רשימתו של אסא רק מרחיקה את היום שבו תוקם. זכותו של יועץ להתריע בציבור על שגיאות חמורות או על מעשי שחיתות. אך בהעדר טענות מבוססות, עליו לשקול היטב את אופן כתיבתו בעיתונות, שמא יבטא תחושת תסכול. אני חושש שרשימתו של אסא נוגדת את כללי האתיקה המקצועית החלים על יועץ ראש ממשלה לשעבר.

יחזקאל דרור
ירושלים

המועצה סוגרת חשבון

אני מקווה שייכשל הניסיון להוקיע מבוזה ציבורית את שלמה להט באמצעות משפט לינץ', ושדירקטוריון משכן האמנויות יתעלם מן ההמלצות של מועצת עיריית תל אביב בנידון.

במה "חטא" להט? חזונו על העיר תל־אביב־יפו כבירה תרבותית של ישראל כלל גם את בניית המשכן לאמנויות "מרכז גולדה". הקונצפציה הקודמת של העירייה עסקה בביצוע השלב הראשון: בניית התשתית והקמת בניין האופרה. מי שטוען היום נגד פרויקט האופרה, איחר את הרכבת. 75% מכלל ההוצאות מומנו והוצאו. על הפרק עומד כעת שלב הסיום. אי הקצבת משאבים לסיום הפרויקט כרוכה לא רק בתשלום נזיקין ופיצויים העולים בהרבה על הסכום הנדרש, אלא גם בהפיכתו לפיל לבן.

לאחר בדיקות ובירורים אישרה מועצת העירייה הוצאה של 65 מיליון שקלים להשלמת הפרויקט. בהזדמנות זו החליטו כמה מ"ידידיו" של להט במועצה לפרוע גם חשבון נוסף, ולכן קשרו את האישור בהחלטה לחייב את דירקטוריון המשכן לאמנויות לפטר את צ'יץ' מתפקידו כיו"ר המשכן.

יצחק ארצי
תל אביב

לירדן על "גשר הצבי"

עם פתיחתו בקרוב של גשר שייח חוסיין לצורך מעבר לירדן אני מציע לקרוא לו "גשר הצבי" על שם צבי פרוצל, הכלן בגדוד הראשון של הפלמ"ח, שנפל בפעולת פיצוץ הגשר ב־14 בפברואר 1948 מידי אנשי הליגיון הערבי ששמרו במקום. פרוצל, שהיה בן 19 במותו, נקבר בעין חרוד. עתה, עם פתיחת גשר שייח חוסיין והסדרי השלום עם ירדן – מן הראוי לקרוא את הגשר על שמו.

משה עמיר
תל אביב

הטלוויזיה של השבוע

ויצטום. רגע בכר"ע

קרפין. מודעות טלוויזיונית רבה מדי

מיד יקרה כאן משהו

מאת אורי קליין

יש לי כנראה כוחות שלא ידעתי על קיומם. האסטרולוגית טלילה סטן, שהתארחה בתוכנית "תשנ"ה טובה" ששודרה בחג בערוץ 3 בכבלים, הכריזה שאחרי עיון יסודי ומקיף במפותיה היא יכולה לבשר לנו שתהליך השלום יימשך גם בשנה הקרובה (אף שהוא ייתקל בקשיים) ושיחלוף זמן עד שהבורסה תתאושש. זה מסוגנן, אבל ביני לבין עצמי, ובלי להיעזר בכוכבים או בקלפים (שקוראת בהם התארחה גם היא בתוכנית ואישרה את תחזיותיה של סטן), הגעתי גם אני למסקנות דומות.

"תשנ"ה טובה" היא מסוג התוכניות שמוציאות שם רע לאסטרולוגיה ולשאר אופני חיזוי העתיד. היא גם מוציאה שם רע לכמה שמכנים בכבלים "הפקה מקורית", כלומר, לאותם ניסיונות תמוהים ועשנים של חברות הכבלים לעמוד במחוייבויותיהן לעשייה הטלוויזיונית המקומית. "תשנ"ה טובה", בהנחייתו השמנונית והכבדה של נתן דטנר, היתה אחת מאותן תוכניות שכל כולן קונצפציה, והקונצפציה אינה מצליחה להתמלא בתוכן. העיצוב החזותי שלה, בסגנון כרטיסי הברכה לראש השנה וה"פרסים" של פעם, אכן היה נאה, אך זה כל מה שהיה בה. התוכנית היתה אוסף לא ברור של ראיונות, איחולי ברכה לשנה הקרובה, תחזיות, כתבות שלא תמיד היה ברור כיצד הן מתחברות למכלול וקטעי זמר בביצועם של שלמה בר ודוד ד'אור.

לבי יצא בעיקר לרזו פונדק, אחד המרואיינים. דטנר ביקש ממנו לגלות פרטים מאחורי הקלעים של הסכם אוסלו, שהוא היה מעורב בגיבושו, ופונדק נעים ההליכות חזר על מה שכבר שמענו, ורק נעשה נבוך יותר ויותר ככל שדטנר ביקש לברר אם הוא מעורב בכל מיני מהלכים סודיים גם היום, במשא ומתן עם סוריה. פונדק הכחיש, ודטנר התעקש ופנה לעזרתה של הקוראת בקלפים, שהודיעה לפונדק שהוא מעורב, ועוד איך. פונדק המשיך להכחיש, מסרב למלא את התפקיד של קוסם השולף ארנבים מכובעו. דטנר, שהמשיך בשלו, פנה לסטן, וזו, מקצוענית כתמיד, הודיעה שאין היא מסוגלת לשפוט בסוגיה עדינה זו כל עוד אינה יודעת מהו מזלו של פונדק. זה סירב לגלות ונע על מושבו באי־נוחות גוברת והולכת. לבסוף הביע דטנר תקווה שבשנה הבאה, בתוכנית סיכום דומה, יוכל פונדק לגלות סוף סוף את מה שסירב לחשוף בתוכנית זו. יש לי הרגשה שפונדק יסרב להתארח.

בעוד ש"תשנ"ה טובה" ביקשה להוות את עתידנו, הרי "שנת היונה" בהנחייתם של מיכאל קרפין ודוד ויצטום, ששודרה בערוץ הראשון ערב לאחר מכן, היתה אמורה לסכם את השנה שחלפה. אלא שגם היא עסקה בעיקר בעתיד. ייתכן שזו תוצאה בלתי נמנעת של השנה האחרונה ושל התמורות שאנו נמצאים בעיצומן.

גם "שנת היונה", בדומה ל"תשנ"ה טובה" אך ברמת דיון וטיפול טלוויזיוני גבוהה יותר, יצרה תחושה שאנו נמצאים ברגע כה מכריע בתולדותינו, שאין אפשרות אלא לשאול את השאלות הגדולות ביותר בנוגע לעתידנו וזהותנו כאן, ובו בזמן אין אפשרות לענות עליהן בצורה מספקת. לפיכך היא שילבה חגיגיות, מבוכה ובלבול, ושבה והסתובבה סביב אותן שאלות תמיד. בעקבות השינויים שיתרחשו כאן, אנו עומדים להשתייך לעולם המזרח־תיכוני או הים־תיכוני, ואולי, כפי שהבליט סטף ורטהיימר שהתארח באחת הכתבות שבתוכנית, לעולם כולו, שהפך בינתיים ל"כפר גלובלי"? האם הזהות שתיווצר כאן תהיה מזרחית או מערבית ואולי שילוב בין השתיים. אולי המזרח, עם זיקתו החלקית למערב, איננו מה שהיה, וגם המערב, עם משיכתו למזרח, איננו מה שהיה, ויהיה צורך במין פשרה תרבותית או "פיוז'ן", כפי שהגדיר זאת ההיסטוריון שלמה בן־עמי, אחד מחברי הצוות שנכח באולפן.

גם "שנת היונה" היתה איפה לא ברור לפעמים של אייטמים טלוויזיוניים, שלא תמיד התחברו לאמירה קוהרנטית. הדיון שהתנהל באולפן, בהשתתפותם של בן־עמי, עמנואל סיון ודן מרידור, היה רהוט ואינטליגנטי, אולם בסיכומו של דבר לא נאמר בו הרבה, ויותר מכל הביעה התוכנית את התחושה שמשהו עומד לקרות כאן ושאנו עומדים אולי לפני התמורות גדולות עם משהו שאפשר לקרוא לו "שגרה" ואולי גם, לראשונה, "נורמליות". מקומו של מרידור בדיון היה המסובך ביותר, היות שהוא נדרש גם לייצג בו את האופוזיציה, אולם בגלל נוכחותו השקולה, ואופייה הנינוח של התוכנית כולה, הוא עשה זאת בלי דוגמטיות יתרה.

היו בתוכנית כמה רעיונות מוצלחים וכמה מוצלחים פחות. היא התחילה בסקירה היסטורית של [illegible] ההולך ומשתנה של מדינת ישראל מאז ימי המקרא, ומיד אחריה בחרה בדימוי המסמל את השינויים שקרו ועומדים לקרות כאן: הרכבת, שבעידן השלום תשוב לפעולה. בגלל אופיו הקולנועי והטלוויזיוני הדימוי הזה תמיד יעיל, וקולאז' מהיר העביר אותנו מן הרכבות שפעם חצו כאן את האזור [illegible] אל הרכבות האחרות: אלה של השואה, זו של קסטנר, זו של ילדי טהרן ואלה שאנו מקווים שיחברו אותנו מחדש אל עמאן ודמשק.

כתבה משעשעת עימתה בין שני אמנים, האחד פלשתינאי, סלימן מנסור, והאחר ישראלי, יורם קופרמינץ, שלמדו יחד בשעתם בבצלאל (ובכתבה הקפידו גם לציין שקופרמינץ נפצע במלחמת יום כיפור). מנסור צייר את עצמו ככנעני וצייר, באופן מפתיע, בסגנונם של ראובן ונחום גוטמן. קופרמינץ משתמש בעבודותיו באותיות עבריות ואומר שלדעתו הן חושניות וסקסיות.

ויצטום וקרפין, שני מנחים בעלי מודעות טלוויזיונית רבה מדי לעצמם, הפליגו לעתים קרובות מדי במין אמירות כלליות על הקשר בין ההיסטוריה לאופני הייצוג שלה, והכריזו שהשנה התהליכים היו חזקים יותר מהתמונות שתיעדו אותם והתמונות היו חלק מהסיפור אך לא הסיפור כולו – ולא תמיד היה ברור למה הם בעצם מתכוונים.

במקום לבחור ב"איש השנה" הם החליטו לבחור הפעם במה שכינו "מאפייני השנה": חיים רמון, למשל, הדמות המזאיין הנצחי והלא כל כך אלמוני, שעובר ממטוס אחד למשנהו ובכל אחד מהם מפגין נוכחות קלילה יותר ויותר. אילנה דיין מהערוץ השני נבחרה משום מה כדי לבחור במפסידי השנה, והיא בחרה, בין היתר, בחיים הברפלד, בבנימין נתניהו (שאותו הגדירה "לא־איש של השנה") ובמפסידון הראשי לדעתה – דייגו מארדונה. חבל, אגב, שלא היה לה (או למפיקי התוכנית שבחרו בה) האומץ לבחור גם בערוץ הראשון כאחד ממפסידי השנה. כך יכלה להיות איזושהי הצדקה להשתתפותה בתוכנית.

"שנת היונה" לא היתה תוכנית רעה, גם אם בסופו של דבר לא היתה אלא קולאז' של מלים, רעיונות ותמונות שחזרו על עצמם ולא הביאו אמירה חדשה או מקורית. היא ייצגה את הרגע שבו הופקה ושודרה, ויותר מכך את התחושה שבעצם אין הרבה מה לומר כבר. [illegible] של טלוויזיה לומר לנו לפעמים שאפי כמו השנה דורש זאת לכאורה, אין מה לסכם. גם [illegible] סוג של סיכום שאמירה בצדו. "תשנ"ה טובה" [illegible] זו באופן סתמי ומרודאלי [illegible] זו סקה טלוויזיונית שהתגידה חלל ריק על [illegible]. "שנת היונה" ביקשה למלא אותה בעצות [illegible] שלא תמיד עלה יפה.

הצפייה בשתי [illegible] תוכניות יצרה אף היא אמירה: הרי אחד מסימני [illegible] של אותו עתיד מסעיר ומפחיד מעט, שנוכחותו הורגשה כל כך בתוכניות הסיכום האלה, יהיה [illegible] טלוויזיונית שתוכניות נוסח "תשנ"ה טובה" [illegible] בה לרוב, ותוכניות מן הסוג שקרפין ויצטום [illegible] להנחות יתקשו יותר ויותר לשרוד [illegible] שבוכיה שחלק מהמאבקים הגדולים ביותר [illegible] כאן בעצם עדיין לא התחילו.

האם אתה בוכה בלילה?

מאת אורית שוחט

אם הבנתי נכון את הדיון [illegible] בערב בערוץ הראשון על "דמות הצבר האבוד", הרי השינוי המהותי ביותר שחל בדמותו של הצבר מאז שנות השלושים ועד היום הוא [illegible] כבר מותר לו לבכות. השאלה "האם אתה בוכה" נעשתה שאלת חובה של כל מנחה [illegible], בעיקר אם הוא יושב מול איש צבא. דן שילון שאל את אהוד ברק אם הוא בוכה, ואמנון לוי שאל את האלוף עוזי דיין אם הוא "בכה אי־פעם עם חיילים". כבר אין גברים שאינם בוכים. יש כאלה [illegible] ובוכים, יש כאלה [illegible] ובוכים, יש כאלה [illegible] יורים ובוכים, אבל כולם בוכים.

אין להבין מכך שכל הדיון על דמות הצבר היה מגוחך כמו השאלה הזאת. [illegible] השיחה היה נעים ואינטליגנטי. [illegible] על אדם בשם [illegible] ולא הצליח להיות לצבר [illegible] המחיש את האכזבות [illegible].

הסוציולוג עוז אלמוג [illegible] שצבר הוא כל מי [illegible] חם לדעתו רק לבן [illegible] ני ואשכנזי. [illegible] הזאת וסיפר את [illegible] בארץ משנת 1812 אבל [illegible] כי צבר היה ההיפך של [illegible] הארץ היו אנשים [illegible].

הלית ישורון [illegible] היתה מתיוק [illegible] זקוק לאשה, אבל [illegible] כנראה מפני שנשים [illegible].

[illegible] התפרצות לדי[illegible] פתיים אליהן רק כשמ[illegible] מש מוכרחים, [illegible] דברים על נשים. אמנון לוי גם שאל את [illegible] היא שיחתה בצה"ל. שאלה שקשה היה [illegible] את הקשר שלה לתוכנית.

עוזי דיין, [illegible] הצבר המושלם וחריף דיין מהקמק, התגלה [illegible] של אהוד ברק על כלל הצבאיות שלו, [illegible] אינם מסדירים את הנעליים [illegible] לא באמבטיה. "הצבר היה נבון לומר", [illegible] זה נשמע נכון, אבל אין בזה הרבה תוכן.

אמנון לוי [illegible] שאל שאלות של טעם. הוא תהה, למשל, [illegible] העריצו וחיקו את הבריתים, אבל את [illegible] הם לא סבלו. כן התברר מהתוכנית [illegible] המצא בבית הספר החד קלאי מקווה [illegible] ואופנת הסנדלים עם שתי הרצועות [illegible] בית השיטה. עוז אלמוג טען כי [illegible] שיעור הצברים ליותר מ־10% [illegible] היא לאותה אליטה שהיו בה כל [illegible].

אחרי [illegible] הדיון להתמסמס. [illegible] בתוכנית של דן שילון, [illegible] היתה למה פעם [illegible] כבר לא. אחר כך הוקרן [illegible] פרסומת [illegible] וסרט פרסומת של "קליך" [illegible] לא התחבר לדיון על צבריות. אמנון [illegible] להתקלקל בסיבות, אמר [illegible] פעם [illegible] לא לעניין [illegible].

רק בדיקה [illegible] לצבר של היום, זה [illegible] בהתנהלות. חבל שגל[illegible] של [illegible] הדיון, אף על פי שהיו באולפן [illegible] הקקטה.

לפני שאתה "שולף"... יש לנו חדשות בשבילך!

TravelMate®

המחשבים הניידים הטובים בעולם! יש השוואות, יש הוכחות:

החברה שעשתה הסטוריה
בפעם הראשונה בהסטוריה: כל 5 הניידים בסידרת הניידים החזקים בעולם TravelMate 4000 זכו בבחירת העורך P.C. MAGAZINE. הישג חסר תקדים שאף מתחרה לא הצליח אפילו להתקרב אליו...

אין תמורה הולמת יותר לכספך
נכון, הניידים שלנו איכותיים הרבה יותר, אבל לעומת זאת, עולים לך עכשיו הרבה הרבה פחות...

השווה בעצמך את העובדות
לפניך 3 דגמים מסידרת הניידים הטובה בעולם. השווה היטב איכות ומחיר מול המתחרים. שים לב: כל הדגמים Color, בכולם מעבדי INTEL.

PC	TM4000E SX/25 Color	מעבד INTEL 486SX-25MHz, זכרון 4MB, דיסק 120MB, מסך LCD צבעוני 8.5", 256 גוונים, פעולה רציפה עד 5 שעות, משקל 2.8 ק"ג	8,999 ש"ח בתוספת מע"מ
PC	TM4000E DX2/40 Color	מעבד INTEL 486DX2-40MHz, זכרון 4MB, דיסק 200MB, מסך LCD צבעוני 8.5", 256 גוונים, פעולה רציפה עד 5 שעות, משקל 2.8 ק"ג	10,699 ש"ח בתוספת מע"מ
PC	TM4000E DX2/50 Color	מעבד INTEL 486DX2-50MHz, זכרון 4MB, דיסק 200MB, מסך TFT צבעוני 8.5", 256 גוונים, פעולה רציפה עד 5 שעות, משקל 2.8 ק"ג	14,999 ש"ח בתוספת מע"מ

המחירים כוללים [illegible]

סידרת הניידים החזקים בעולם TravelMate 4000 מעבדי DX/75, DX2/50, 486 INTEL, זכרון עד 20MB, דיסק קשיח עד 455MB, טכנולוגיית מסך אקטיבית, זמן עבודת סוללה עד 5 שעות, עכבר Microsoft Ballpoint, תוכנות נלוות Windows 3.11 + MS-DOS, מיבחר מרחיב [illegible]: Docking Station, קופסאות הרחבה, מתאם Ethernet, SCSI, מולטימדיה ועוד.

להזמנות: 177-022-7345

במקום לחכות לעתיד... TEXAS INSTRUMENTS

נציגים בישראל: מחשבי יצירה בע"מ
בית ויליגר, המצודה 24, אזור טל. [illegible] פקס [illegible]

בנקים וחב' אחזקה

משכנתאות

מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

תיירות

מחשבים

נדל"ן ובינוי

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל

מתכת

אלקטרוניקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים

עץ ונייר

אזהרה:

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת איכות, החלטה על ידי המשתמש תיעשה על אחריותו.

מילון מושגים וקיצורים

ב"ה: אחת ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך בתחילת החודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדיווח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תבמ תנודה בלתי מוגבלת. הפ: הפסקת מסחר. המב: הפסקת מסחר במושכה. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

هكذا من الأصل

נתוני בורסה / 8.9.94

תשואה ת.ע. ממוצע	שער שוק	שער שוק	הון עצמי	מכפיל רווח	תאריך הדיווח	תשואה תרישה	תשואה שנתית	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש שווי ע"נ	שער בינ	שער בסיס	תמורה באלפי ש"ח	המחזור שווי ע"נ	% ביח	השער אחרון	שם החברה
						-30.9	1.4	325	116	40729			28	19029		145.5	[illegible]
561	1.5	11.0	7.4	-0.3	23.9 6.94	-54.1	4.9	928	142	12977	4.9	17	26	7309		361	[illegible]
						-68.8	30.6	833	44	1348			13	5789		230	[illegible]
						-13.6	2.3	135	88	46801			11	9493		111.5	[illegible]
25.4	1.3	192.1	145.3	7.6	255.1 6.94	-2.8	11.1	6641	3800	3025	1.8	81	137	2918		4708	[illegible]
9.9	1.3	12.4	9.9	1.3	33.8 6.94	-39.3	1.8	1555	521	20700	2.0	12	19	3000		433	[illegible]
14.4	1.5	48.9	33.0	3.4	72.5 6.94	-10.5	4.0	2344	1045	24021	4.0	40	145	9291		1565	[illegible]

תעשיות שונות

השקעה ואחזקות

חיפושי נפט

מקבילה

[illegible]

נתוני בורסה / 8.9.94

שם החברה	השער אתמול	% השינוי	המחזור בשקלים	תמורה באלפי ש"ח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער ב.ר.צ.	שער נמוך	שער גבוה	התשואה	התשואה השנתית	תאריך	הרווח הנקי	רווח/הון	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
כלל ביטוח	1666		98998	1612	33	2.0	1649	1413	2471	4.8	-27.2	6.94	629.4	16	126.5	219.0	1.7	60.4
ליטמור 1	314		65885	207	6	2.6	311	205	566	9.4	-30.2	3.94	17.2	-2.0	27.9	30.4	1.1	הפ'
פז 5	8884		3138	279	463	5.5	8821	6194	65900	7.6	-80.0	6.94		-0.4	7.1	9.0	1.2	הפ'
מהדרין	20900		4397	919	995	5.0	21298	10007	34908	12.7	-10.3	6.94	94.0	2.7	49.9	114.4	2.3	42.6
לה שיטל	1893		192362	2946	73	4.0	1829	1308	2774	0.4	2.2	6.94	101.6	16.5	61.7	124.7	2.0	7.5
רמפו	832		30000	316			832	575	1900	4.3	-38.7	1.94		0.5	40.4	61.8	1.5	>100
המסוע 01	3286		25517	843	126	4.8	3302	1713	5828	12.5	-23.6	6.94		4.6	32.7	66.7	2.0	14.4
מגיד אח' א	5647		24897	1446	-175	-3.0	5895	3097	13314	5.4	-39.3	6.94		1.9	22.0	67.9	3.1	36.7
אליד 5	1674		267265	4495	25	1.5	1690	1030	1708	7.7	2.0	6.94	548.3	11.3	168.2	267.5	1.6	23.6
פזות ב 4	518		165528	856	15	3.0	516	367	657	4.4	-3.2	6.94	163.9	7.4	66.9	90.6	1.4	12.3
פסידן	182		163130	297	5.5	3.1	182	116.5	399	4.9	-41.7	6.94	19.8	0.4	13.7	17.9	1.3	43.2
פרמולה	1998		47360	952	58	3.0	2018	1177	4999	5.6	-51.8	3.94	22.8	4.7	19.5	39.6	2.0	8.5
פטרוכימים	1158		278077	3099	39	3.5	1142	564	1150	15.2	22.5	6.94		-8.1	82.2	112.7	1.4	הפ'

במה ב

שם החברה	השער אתמול	% השינוי	המחזור בשקלים	תמורה באלפי ש"ח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער ב.ר.צ.	שער נמוך	שער גבוה	התשואה	התשואה השנתית	תאריך	הרווח הנקי	רווח/הון	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
פסגות השקעה	39516		666	264	1520	4.0	39516	22172	89093	16.0	-39.8	6.94		8.1	145.7	121.2	0.8	15.0
קרדן 5	575		175721	1035	3	0.5	992	349	1149	15.2	-35.5	6.94		2.5	29.8	59.7	2.0	23.8
ראשן	4386		21257	964	-147	-3.2	4601	1379	6027	-0.6	19.5	6.94	34.9	-1.0	9.1	33.2	3.7	הפ'
מטפורל	5665		29634	1482	152	2.8	5451	4329	6424	6.1	-9.2	6.94	582.4	16.1	228.8	324.3	1.4	20.1
הפזה 5	516		156001	820	6	1.2	530	327	1499	5.1	-55.4	6.94	26.0	4.0	24.0	26.6	1.1	6.6
אמפירין	3133		24545	801	-131	-4.0	3264	1730	6674	-5.2	-35.2	4.94		4.0	27.9	49.3	1.8	12.4
אפרים	4825		39887	2891	186	4.0	4801	3378	7444	10.8	-24.5	6.94	145.7	7.7	133.0	188.8	1.4	24.5
אזריב פת	62498		3415	2254	2691	4.5	62050	54984	85906	7.6	-24.3	6.94		58.2	731.2	934.9	1.3	16.1
ארטם	927		40066	372	5	0.5	922	487	1371	5.1	-24.5	6.94	70.7	6.5	99.4	131.5	1.3	20.1
אקוסטון 101	621		46189	287	25	4.2	621	469	1338	9.1	-47.3	6.94	51.1	5.3	46.1	67.0	1.5	12.6
אורים בנוס	314		62287	196	16	5.4	315	198.5	675	0.0	-42.8	6.94	10.0	0.5	14.7	17.0	1.2	34.1
בנק 1 שח	551		907694	5049	11	2.0	562	439	832	8.9	-24.1	6.94	1796.2	74.7	1183.8	1320.5	1.1	17.7
בינלאומי 1	34667	109	2101	731	680	2.0	35007	24928	45573	5.3	-13.2	6.94		50.7	467.4	556.9	1.2	11.0
בינלאומי 5	32615		3539	1171	482	1.5	33097	23543	44053	6.1	-15.0							
גולן 1	8696		4030	351	644	8.0	8797	5342	23025	15.4	-51.3	6.94		2.9	15.6	26.9	1.7	9.2
גדיה	589		46026	271	10	1.7	589	382	761	3.9	3.7	6.94	358.7	12.3	179.8	261.5	1.5	21.3
גדיה או 2	128		187271	240	1.5	1.2	128	105	151.5	2.8	-4.5							
דיסקונט השק	22063		49667	10964	746	3.5	22116	18591	33677	9.9	-31.6	6.94		38.8	412.4	683.3	1.7	17.6
דלק	8948		14955	1350	197	2.3	8992	5269	9414	5.3	2.1	6.94	575.0	16.6	232.4	316.0	1.4	19.0
הכשר הישוב	1488		100207	1507	22	1.5	1503	1065	2994	6.7	-44.5	6.94		14.6	152.8	166.9	1.1	11.4
חל"ץ הגלח	22.9	79	8691542	1991	2.1	10.1	22.9	9.5	55.2	8.0	-41.6	6.94		-2.1	13.5	18.5	1.4	הפ'
יצוא	1842		24894	459	58	3.3	1846	1287	3317	4.3	-36.8	6.94		2.8	36.2	59.1	1.6	21.2
ישראמקו	22.5		2602845	5972	0.3	1.4	22.6	8.8	33.9	10.3	-20.5	6.94		-26.1	85.0	205.3	2.4	הפ'
כרבליה ט-	1534		129044	1986	26	1.7	1523	866	2428	4.3	-27.3	6.94	45.5	13.7	85.9	224.0	2.6	16.4
כלל סחר	1185		136087	1621	26	2.2	1194	860	2176.7	6.9	-42.1	6.94	200.5	6.3	91.6	120.5	1.3	19.0
בנק לאומי	334		1509039	5051	10	3.1	337	246	483	6.0	-17.9	3.94		137.8	1622.2	1562.0	1.0	11.3
מגשמים	1766		109972	1948	9	0.5	1766	1364	1867	3.8	4.6	6.94	355.4	22.6	142.7	337.5	2.4	15.0
מניב 5	931		65342	606	46	5.2	923	608	2807	8.1	-58.3	6.94	133.9	-16.2	44.7	44.2	1.0	הפ'
מכן 1	857		91590	784	6	0.7	851	629	984	4.3	3.6	6.94	47.1	4.4	40.1	99.2	2.5	22.4
מר לו	915		78037	737	-43	-4.5	958	820	3702	-6.9	-66.3	6.94	33.7	2.7	33.2	39.7	1.2	14.6
פשרים	426		428398	1847	9	2.2	432	255	519	10.1	-7.2	6.94		177.0	1705.5	1735.3	1.0	9.8
פועלים השק	11951		44612	5331	569	5.0	11951	7382	19994	8.2	-33.7	6.94		10.3	109.5	214.1	2.0	20.8
פ.ב.י.	49740		3588	1787	1798	3.8	49860	32029	73582	9.5	-27.8	6.94		27.3	237.1	310.8	1.3	11.2

במה ג

שם החברה	השער אתמול	% השינוי	המחזור בשקלים	תמורה באלפי ש"ח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער ב.ר.צ.	שער נמוך	שער גבוה	התשואה	התשואה השנתית	תאריך	הרווח הנקי	רווח/הון	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
מג.ל 1	682		42588	291	2	0.3	680	319	1772	2.2	-58.0	6.94	28.7	-0.6	7.6	12.5	1.7	הפ'
מנסר	644		139287	900	34	5.6	647	414	1366	18.2	-40.1	6.94	32.4	2.9	12.6	37.7	3.0	12.9
סנפי דיר	14854		10467	1565	571	4.0	15176	8786	16253	7.9	13.6	6.94	255.1	7.6	145.3	192.1	1.3	25.4
סכונים בין	25583		3168	810	984	4.0	25460	16445	49189	7.9	-25.5	6.94	100.2	11.8	150.6	300.0	2.8	25.4
פס פזים	293		121913	358	6	2.1	293	192	529	2.1	-41.0	6.94		-0.5	38.7	43.7	1.1	הפ'
פריון ב	15330		6846	1064	1036	7.2	15452	9297	32956	11.1	-41.8	6.94		28.0	58.2	77.9	1.3	2.8
קנדר 5	2560		20367	517	93	3.8	2523	1747	3787	4.5	-28.2	6.94	97.9	9.2	57.6	103.3	1.8	11.3
רב-בריח 1	1784		31327	553	69	4.0	1749	1560	2784	7.5	-24.1	6.94	62.6	5.6	41.9	89.2	2.1	16.0
אוניס	2453		59299	1458	77	3.2	2447	1586	4785	3.5	-46.7	6.94	81.1	8.4	98.3	205.8	2.1	24.5
אגן	4705		53554	2513	81	1.8	4670	3543	5300	4.0	-0.4	6.94	153.0	14.3	97.6	234.3	2.4	16.4
אראקם	36.5	00					36.5	36.5	1526	0.0	-96.6	3.94	69.2	-17.7		2.9		הפ'
אורדן 1	404		61646	249	12	3.1	408	330	658	5.2	-30.3	6.94	55.8	4.3	34.8	28.9	0.8	6.9
אמריקה	470611	81	453	2153	13707	3.0	478607	270396	998636	9.3	-7.8	6.94		43.9	242.4	670.7	2.8	15.3
אמריקה 1	443101		496	2220	12906	3.0	451705	250645	578952	9.3	-11.3							
אריה	812	100	57269	465	-17	-2.1	814	486	2036	-3.6	-55.6	6.94	22.0	-3.5	10.0	16.7	1.7	הפ'
דמכר 5	2863		12241	350	130	4.8	2876	2092	7731	11.9	-40.6	6.94		0.5	19.8	24.5	1.2	50.1
חב. לישראל	26240		28317	5391	1944	8.0	26422	21399	44155	12.2	-35.6	6.94		18.2	258.2	410.1	1.6	22.5
החברה 5	25176		7227	1816	1537	6.5	24939	20228	40694	7.4	-33.4							
חלם	90124		5868	5282	2412	2.7	90124	55731	101578	2.5	3.9	6.94	542.0	65.3	299.9	1549.3	5.2	23.7
מגמ אגח 5	504	91	30730	155	26	5.4	504	308	555	2.6	4.1							
מרכז-יה	994		37668	374	7	0.7	994	420	2769	5.5	-50.8	6.94	18.8	-1.9	5.2	17.4	3.4	הפ'
סממכר	819		34519	284	30	3.8	828	693	1686	6.6	-41.9	6.94	126.9	9.5	123.7	165.7	1.3	17.4
יאל	281		619480	1749	13	4.9	281	180.5	646.1	11.5	-49.9	6.94		2.7	54.7	86.2	1.6	32.5
יאל אגח 2	91		349524	318	1.5	1.7	91	85.5	95	1.7	-9.0							
יסד 1 ומה	823		44145	363	2	0.2	821	649	2378	-1.6	-55.0	6.94	49.5	2.0	17.1	17.2	1.0	8.5
כבלים	1762		48930	860	35	2.0	1736	1457	3096	6.1	-25.2	6.94	89.4	9.4	69.0	105.3	1.5	11.3
כנף פרוה	1083		29298	319	13	1.2	1083	536	4034	1.5	-58.3	6.94	1.5	-8.2	8.6	22.9	2.7	הפ'
כלל השק א	33390		5090	1712	1361	4.2	33791	28323	56104	4.2	-37.1	6.94		22.9	212.3	406.9	1.9	17.7
כלל ישראל	9037		60920	5544	389	4.5	9210	7498	13928	18.3	-32.6	6.94		49.7	596.3	904.7	1.5	18.2
כלל תעשיות	1955		329893	6468	52	2.7	1960	1601	2622	9.2	-21.1	6.94		50.6	609.3	893.1	1.5	17.7
מבטח מוסד	1372		37234	509	53	4.0	1362	1062	3152	3.5	-49.5	6.94		5.8	21.0	30.5	1.4	5.2
מכשירי תנועה	435		212842	928	5	1.2	436	324	574	5.1	-17.6	6.94	31.6	18.3	245.9	410.5	1.7	22.4

שם החברה	השער אתמול	% השינוי	המחזור בשקלים	תמורה באלפי ש"ח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער ב.ר.צ.	שער נמוך	שער גבוה	התשואה	התשואה השנתית	תאריך	הרווח הנקי	רווח/הון	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
כרמקס	471		9540	45			-8216	451	3017	1.1	-57.9	6.94	4.4	-0.1	5.9	5.2	0.9	הפ'
כרמקס אופ	90	77	28332	25	18	25.8	199542	72	903	-18.2	-72.8							
קליטר	596	81	7501	45	34	6.0	6298	442	802	-8.2	-25.5	6.94		1.9	8.3	15.8	1.9	8.1
קליטר אופ	95.5		9952	10	1	1.1	10045	86	100	1.1	-4.5							
ר.ג.	320		5022	16	8	2.6	75255	248	993	2.6	-53.3	6.94		0.2	6.2	7.8	1.3	38.3
ר.ג. אגח א	93.5						125000	88	146	0.0	-6.5							
רב בר	515	92	15937	82	29	6.0	43376	218	1545	13.2	-34.7	6.94	4.4	-0.0	4.9	11.9	2.4	הפ'
רב בר אופ	312		27646	86	26	9.1	35722	225	1258	25.8	-46.7							
רובוטי	151		97986	148			-22217	82	275	4.9	-35.2	6.94		-1.2	15.2	13.3	0.9	הפ'
רובוטי אופ	85.5	75	6786	6	9.5	12.5	21043	20.8	224	6.9	-49.9							
רמות המטר	245		18982	47				285	846	1.7	-63.8	6.94	6.9	0.3	5.6	5.6	1.0	18.1
רמות אופ	120.5		6136	7	17.5	17.0	33603	33.5	430	25.5	-62.5							
רמזק	739		4397	33	47	10.0	55347	464	2725	19.6	-63.2	6.94	3.8	0.4	5.8	9.8	1.7	21.8
רמזק אופ	289		11957	35	4	1.4	8828	64	1902	30.8	-75.5							
רמשפין	625		7782	49			-609	295	868	1.8	-14.3	6.94	7.9	1.0	6.9	15.4	2.2	16.1
רמשפין אוו	344		15511	51			31934	98.5	674	0.0	-40.2							
רמשפין או	113		4000	5			4000	94	128	0.0	-7.0							
ריסר	534		7769	42			-12361	418	577	0.0	-14.8	6.94		6.5	5.2	12.0	2.3	22.2
רמור 1	607		3572	22	-2	-0.3	-2765	292	3806	-2.6	-13.8	6.94		-1.8		8.4		הפ'
רמור 4	564		2487	14	-6	-1.1	-5429	270	915	-2.1	-15.8							
רמקו	1298		2962	98	134	4.2	18506	1574	6727	7.4	-37.3	6.94	8.9	0.6		20.1		33.9
רציו	8.5	10			0.8	10.4	9015956	7.7	48.5	-34.6	-64.0	6.94		-3.0	7.8	3.0	0.4	הפ'
שרות נוח	15.1	92	115289	17	0.3	2.0	467284	10.7	46.5	3.4	-63.3	6.94		-1.5	5.3	3.0	0.4	הפ'
שרות נוח או	3	97	330932	10			14731	1.8	24.7	11.1	-85.7							
שלם 1	372		28000	74	19	5.4	29978	230	1234	4.2	-65.7	6.94		0.2	9.0	9.7	1.1	55.8
שלם 1 אופ	162		19794	32			-1719	26.7	755	1.3	-73.7							
שורדם	222		10670	34			-6287	120	810	-8.3	-69.1	6.94	4.2	0.2	2.0	2.3	1.1	9.2
שמן מב	494	50	2680	13	42	9.3	9561	359	1780	14.6	-60.7	4.94	11.9	0.1	7.9	12.2	1.5	>100
שמן מב או 1	254		13689	35	23	10.0	19134	45	1065	17.1	-73.1							
שלמי עמקי	572		3362	19			-2807	507	1275	0.0	-48.5	6.94	13.4	-0.4	5.8	9.9	1.7	הפ'
שלמי או 1	186		13095	32				81	845	0.0	-77.6							
שר מכונות	397		5522	22			5522	356	1271	7.9	-67.2	6.94	14.0	-0.8	3.8	4.4	1.5	הפ'
שר אופ	221		6051	13			6051	116	901	8.3	-72.2							
שמש	238	81	433	1			734	187	579	1.7	-39.0	6.94	3.3	0.1	15.5	15.1	1.0	>100
שמש אגח א	110.5		12034	13	1.5	1.4	147976	95	157.5	3.3	-10.9							
שמש אופ א	134.5		19564	26	8	6.3	41153	50	417	9.3	-46.2							
שמש או 1	144.5		8060	12	3.5	2.5	377942	128.5	140	4.7	4.0	6.94	350.1	-1.7	113.1	680.2	1.6	הפ'
שמש אופ 1	114		117663	134	6	5.6	219634	69.5	142.5	14.9	-8.9							
שמש אופ א	144.5		55142	63	10.5	10.1	637528	46	175.5	18.0	-22.6							
שרשן	601		630	4	12	2.0	10599	454	1047	3.3	-31.5	4.94	-11.1	0.0	8.9	15.0	1.7	>100
שרשן אופ	157.5		2922	5				68	487	10.1	-50.8							
תבל	455		12735	83	3	0.5	14135	301	940	2.0	-16.0	6.94	5.9	1.2	5.4	17.3	3.2	14.8
תבל אופ 1	335	98	12593	42			22785	89.5	594	9.8	-36.4							
תרביק	685		30032	206			-9380	281	784.2	15.5	4.2	6.94	13.8	8.4	9.6	34.2	2.5	64.3
תרביק אופ 1	222		24685	55	-12	-5.1	-55871	31.9	431	33.3	-35.8							
ח.ס.ח	156		89312	139	1	0.6	66000	128.5	175.5	0.6	-8.2	6.94	7.4	0.9	6.9	23.4	3.9	27.1
תעשי	598		1545	9			-6906	552	1853	-4.9	-64.3	6.94	12.8	-0.4	11.9	13.4	1.1	הפ'
תעשי אופ 1	230		7109	16			4748	121	1198	0.0	-70.2							
תיק הנגוצים	176	96	22217	39			12567	100	215	10.7	76.0	3.94	0.2	0.1	4.6	11.7	2.5	>100
תמחה מגן	100		195173	195	0.5	0.5	83213	90	174.5	1.0	-38.8	6.94		-2.6	17.9	18.3	1.0	הפ'
תמחה	86.5		19557	17	-1	-1.1	-127211	67.5	195	-1.1	-58.3							
תמחה אופ	52.5		76729	40	0.5	1.0	73832	21.2	161	1.0	-80.5							
תפן	2714		1387	38	-14	-0.5	-942	2086	2957	1.7	27.4	6.94	5.5	0.5	6.4	21.3	3.3	39.3
תקנ	1515	70	1630	25	-110	-6.8	-2940	1053	4805	-11.4	-52.2	6.94		-0.9	1.4	2.6	1.9	הפ'
תשתיות נכס	626		3126	20	-6	-0.9	-13126	530	749	-0.9	-17.4	3.94	0.8	-0.3	20.0	27.0	1.4	הפ'
תשתיות נכ או	204		15454	32			-3918	61.5	235	0.0	-33.8							

משתנים

במה א

שם החברה	השער אתמול	% השינוי	המחזור בשקלים	תמורה באלפי ש"ח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער ב.ר.צ.	שער נמוך	שער גבוה	התשואה	התשואה השנתית	תאריך	הרווח הנקי	רווח/הון	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
מבקר בלדה	13970		2972	415	585	3.8	13970	11688	28090	5.8	-44.2	6.94	127.3	3.3	25.4	45.2	1.8	13.8
פריקלס	2483		20455	509	31	1.3	2489	2094	4212	3.3	-28.6	6.94	11.1	4.7	55.6	97.0	1.7	28.8
קבוצ' אמריצ	210		704397	1495	2	1.0	214	121.5	261	-2.3	9.8	6.94		2.1	25.2	38.5	1.5	18.0
שקם	225		487222	1106	3	1.4	228	168	268	4.2	3.2	6.94	350.1	-1.7	113.1	180.2	1.6	הפ'
שקם אגח 4	145		326649	470	3	2.1	142.5	121	170	1.8	2.1							
תאיג	1085		69944	761	32	3.0	1087	641	1160	8.3	2.8	6.94	143.5	-3.4	40.5	94.0	2.3	הפ'
אגד ם 1	50.5		2194295	1115	0.5	1.0	51	31	132	-3.8	-42.9	6.94		-1.6	4.9	32.2	6.4	הפ'
אגד 1 ומה	12.7		2262254	309	0.6	4.6	13.7	8.7	56	5.4	-54.3	6.94		-5.9	11.7	11.6	1.8	הפ'
אמבר השק	10712		17944	1896	606	6.0	10333	5350	17641	11.9	-12.0	6.94		-1.6	42.3	77.5	1.8	הפ'
אורדות 1	810		162723	1350	12	1.5	838	593	1517	7.4	-37.4	6.94	74.8	-0.3	53.3	125.4	2.4	>100
איריס אנו	1120		534906	6006	33	3.0	1128	952	1573	7.2	-25.5	6.94		37.9	656.0	697.5	1.1	18.4
אלבים	27209		34593	9334	1601	6.3	26888	16903	43664	12.2	-33.9	6.94	682.8	38.3	329.7	532.6	1.6	13.9
אלקו נכס ש	10186		20629	2083	382	4.0	9990	4852	10345	5.8	12.9	6.94	402.9	31.5	83.7	274.2	3.3	8.7
אירו	11462		32514	3694	623	5.7	11327	8218	20371	12.5	-40.5	6.94		7.5	188.9	230.7	1.2	30.8
אסם	2026		76219	1549	54	2.7	2016	1495	2171	7.1	5.7	6.94	229.9	19.1	160.7	375.2	2.3	19.6
מכתש 1	1703		173644	3032	33	2.0	1779	1061	3626	23.4	-41.0	6.94	121.2	1.3	55.9	92.2	1.6	71.4
מפתח רג מ	223255		460	1026	8587	4.0	224328	147994	243279	8.7	22.4	6.94		25.1	205.9	381.2	1.9	15.2
ים המלח	1250		159000	1997	36	3.0	1250	957	1622	7.1	-2.3	6.94	567.0	25.5	484.1	1053.8	2.2	41.4
כור בב	26094		47443	12405	1743	5.0	26218	18238	36651	12.2	-19.0	6.94		109.2	556.2	1190.1	2.1	10.9
כיתקים	262		2143852	5616	6	2.3	262	195	312	8.3	3.6	6.94	1097.2	35.6	730.5	1039.7	1.4	29.2
כתן	1172		57692	679	29	2.5	1186	914.6	1389	4.0	-0.9	6.94	171.4	12.8	136.0	194.0	1.4	15.1

סמינר בן יום

שרותי בריאות - איך לשווק

יום ב', 10.10.94, בתל-אביב

נושאים מרכזיים:

- אימוץ גישה שיווקית בשיווק שירותי בריאות.
- בניית ועדכון בסיס מידע שיווקי ביחס לשוק של שירותי בריאות:
  - * מידע אודות קונים * מידע אודות מתחרים
- הפקת תכנית שיווקית שנתית.
- העסקת אנשי מכירות וגם דיילים/ות.
- קידום מכירות דרך טלמרקטינג, פרסום ועוד.
- תקציב (עלויות) השיווק והמכירות של שירותי הבריאות.
- מבנה ארגוני של מחלקת שיווק בארגון אשר משווק שירותי בריאות.

מנחה: מר ישראל ציגלמן

המרכז הישראלי לניהול

המרכז הישראלי לניהול-פרטים והרשמה: טל' 03-6957202 פקס. 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול
בית-הספר למנהלים

קורס ניהול פרוייקטים

למהנדסים ולמנהלים

הקורס מיועד למנהלים ולמהנדסים המופקדים על תכנון פרוייקטים מורכבים בארגוניהם, או למי שמיועד לתפקידים אלו.

מטרות הקורס:

- להקנות למשתתפים ידע תיאורטי שיטתי ומקיף על תהליך ניהול פרוייקטים - לאורך כל מחזור החיים של הפרוייקט.
- הקניית כלים יישומיים לתכנון, ניהול ובקרת פרוייקטים.
- לפתח אצל המשתתפים גישה מערכתית הקושרת את הפרוייקט עם גורמים שונים בארגון ובסביבה הרחבה.

(הקורס מזכה לגמול השתלמות).

מועד פתיחה: 30.10.94

ימי א' בשבוע במשך כארבעה חודשים (130 שעות לימוד) במלון רמת אביב.

פרטים והרשמה:
בית- הספר למנהלים
טל. 6995134, 03-6990234,
03-6994516, פקס. 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-6957202,
פקס. 03-6953104

אגרות חוב / 8.9.94

אג"ח ממשלתיות
ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2125	100.7	--
גילון 2126	103.2	+0.4
גילון 2160	104.0	+0.3
גילון 2201	100.3	+0.4
2202	100.8	+0.4

אג"ח ממשלתיות
גליל משופר, שגיא, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
שגיא 4.75% 4229	239.9	+0.1
גל"ר 4.25% 3833	330.0	--
גל"ר 4.25% 3834	323.0	--
שגיא 4.75% 4230	233.7	--
שגיא 4.75% 4231	230.9	+0.8
שגיא 4.75% 4232	228.6	+0.2
גל"ר 4.25% 3751	1048.0	-13.0
3752	422.0	+10.0
3753	404.0	+5.0
3901	404.0	-10.0
3902	385.0	-12.0
3903	385.0	-12.0
3791	322.0	--
3904	378.0	+3.0
3792	314.0	--
4601	189.6	--
4602	187.3	+0.2
4603	193.7	--
4604	191.0	+1.8
4605	192.9	--
4606	191.6	+2.1
4607	193.8	-1.7
4608	190.3	+0.6
4609	184.3	--
4610	177.5	+1.5
4611	172.8	--
4612	167.7	-0.8
4613	167.3	-1.2
4614	166.9	+0.5
3754	383.0	+2.0
שגיא 3.00% 4119	159.1	+0.8
שגיא 3.00% 4120	157.7	+1.3
4121	158.0	+0.8
3862	225.4	+1.0
4122	156.6	+0.5
3863	220.8	+1.8
3755	366.0	--
3864	218.7	+0.8
4123	154.8	--
4124	151.5	+1.1
3865	215.2	-0.4
3756	354.0	--
3866	214.0	-1.8
3757	347.0	-2.0
4125	145.0	+0.8
3758	344.0	--
3867	209.0	+1.0
4126	141.0	+1.0
3759	348.0	+5.0
3760	346.0	+10.0
4127	140.0	+3.0
3761	350.0	-3.0
4128	139.0	+0.9
3762	342.0	-2.0
4129	138.9	+2.0
3763	330.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
שגיא 2.00% 4233	158.2	--
שגיא 2.00% 4234	157.8	+0.4
3764	321.0	+5.0
3765	314.0	+2.0
3766	311.0	-1.0
4130	134.8	+0.6
3767	305.0	+5.0
3768	306.0	+0.4
3769	302.0	--
3770	301.0	+2.0
3771	303.0	--
4235	149.0	+1.0
3772	297.0	-3.0
3773	297.7	+1.0
3774	294.7	+1.2
4236	137.7	--
3775	295.0	+4.0
4237	137.3	--
4238	136.6	-0.4
3776	288.5	-1.0
3777	285.6	+3.0
4239	137.2	-0.3
4240	133.0	+0.8
4241	131.3	--
4242	130.0	--
4243	128.5	--
4244	127.4	+0.7
4245	123.1	-0.8
3778	233.7	-4.0
4246	122.2	+2.7
4801	308.0	+4.0
4802	304.0	+5.0
4247	115.1	-1.0
4803	307.0	-3.0
4248	116.1	+1.6
4249	110.8	-0.6
3.00 4250	104.0	+1.0
3779	187.2	+1.1
4804	266.6	+1.0
3780	184.8	+0.8
4807	262.5	+2.0
גל"ר 2.50% 3781	163.4	+1.0
3782	167.6	-1.0
3783	167.1	+1.6
3784	161.9	+1.3
3785	158.0	+0.8
4808	219.1	+0.8
4809	223.1	--
3787	147.0	+0.8
4810	212.5	+1.0
5401	327.0	+10.0
5201	269.2	+1.2
5402	317.0	+5.0
5202	277.4	--
5203	269.4	--
5403	312.0	+1.0
5404	311.0	+8.0
5405	297.7	+0.5
5204	229.8	+0.4
4811	155.3	+1.0
4812	151.2	+1.0
4813	149.0	-0.2
גל"ר 2.50% 4901	158.6	+3.5
5406	260.0	+3.0
4814	149.5	-1.0
4815	147.6	--
5407	260.3	-0.1
4816	147.5	-0.1
4817	146.2	-0.1

סדרה	שער	שינוי בנק'
5408	245.4	+5.8
5409	241.8	+4.8
4818	141.8	--
4819	140.7	+4.0
4820	138.6	+1.5
5410	223.6	--
5411	220.0	--
5601	299.2	+1.5
5602	295.0	+3.3
5603	288.7	+4.5
5604	282.1	+1.5
5412	284.0	+2.0
5413	280.3	+3.2
5605	281.5	+2.8
5606	274.7	+4.2
5205	147.6	+2.4
5206	148.1	--
5414	194.1	+3.7
5610	267.0	-0.1
5611	248.2	+0.6
5612	235.9	-1.0
5207	135.0	+1.7
5208	137.2	+3.6
5613	212.2	+2.0
5614	210.5	-1.0
5615	208.2	-1.5
5701	227.8	+1.1
5702	224.8	+3.6
5703	228.0	--
5415	131.2	--
5416	128.1	--
5704	199.5	+3.6
5705	194.1	+1.3
5417	123.3	--
5706	190.4	+2.8
5418	122.4	--
גל"ר 2.50% 5707	162.5	+4.7
גל"ר 4.00% 5419	118.8	+0.6
4.00 5420	110.6	+2.4

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible]	230.7	+4.2
כפיר 1376	159.3	-3.2
1377	155.6	+0.2
1378	152.7	--
1379	146.6	--
1380	139.3	--
1381	135.4	-0.6
1382	134.1	-0.2
1383	133.7	+1.4
1384	131.0	--
1385	127.7	--
1386	125.2	--
1387	123.4	+0.6
1388	120.3	+0.9
1389	115.3	--
1390	111.4	+0.2
1451	161.1	--
כפיר 1452	160.3	+0.8
1391	108.9	--
1392	107.3	+0.4
1393	99.9	--
כפיר 1495	157.2	+0.8
כפיר 1511	157.5	+0.4

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
איס אג"ח 1	105.4	+0.1
אדנים אג"ח 30	170.9	+0.2
אמ"ם אג"ח 2	385.0	+1.0
אמ"ם אג"ח 4	177.2	+0.9
אלטונות אג"ח 1	184.3	--
אלקו אג"ח 3	188.6	+0.4
אלרב אג"ח ב	174.3	--
אלרב אג"ח ד	159.3	--
אמבל 2	276.1	--
אמבל 3	302.0	--
אפריקה אג"ח 3	183.8	+0.5
אקר צבי אג"ח 2	284.5	+1.1

סדרה	שער	שינוי בנק'
אשטרום נכס אג"ח	165.6	+1.6
אשטרום נכס אג"ח א	101.5	--
אשבר 23	232.0	+0.5
אשבר 24	176.3	+0.4
בזק אג"ח 1	238.5	+1.9
בזק אג"ח 2	142.9	+0.3
בלת מימון 3	360.8	+1.0
בלת מימון 4	344.0	--
בלת מימון 5	330.0	--
בלת מימון 6	302.0	+1.0
בלת מימון 7	299.1	+0.6
בלת מימון 8	295.4	+0.6
בלת מימון 9	285.6	+0.6
בלת מימון 10	280.6	+0.6
בלת מימון 11	254.4	+0.5
בלת מימון 12	254.1	+2.0
בלת מימון 14	229.4	+0.5
בינל סחר אג"ח 44	153.3	+1.5
בינל סחר אג"ח 45	103.8	+0.3
דיסקונט אג"ח 14	176.1	+0.9
דיסקונט אג"ח 5	180.3	+1.1
ברמל אג"ח 17	249.3	+1.0
בזר דקין אג"ח 1	145.0	+1.6
דור גבס אג"ח א	175.5	--
דיאס אג"ח 1	289.0	+2.9
דיאס אג"ח 2	275.1	--
דיאס אג"ח 3	252.3	--
דיאס אג"ח 4	186.6	+0.6
הבאר אג"ח ב	181.0	+0.5
הוד מכניה אג"ח 1	111.3	--
פועלים הנפק 1	361.0	+2.0
פועלים הנפק 2	357.0	+1.0
פועלים הנפק 3	318.0	--
פועלים הנפק 4	347.0	--
פועלים הנפק 5	357.0	+1.0
פועלים הנפק 6	336.0	--
פועלים הנפק 7	336.0	--
פועלים הנפק 8	308.0	--
פועלים הנפק 11	346.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
פועלים הנפק 12	309.0	--
פועלים הנפק 13	320.0	--
פועלים הנפק 15	304.0	--
פועלים הנפק 16	312.0	--
פועלים הנפק 17	305.0	--
פועלים הנפק 18	258.9	--
פועלים הנפק 19	158.3	+0.8
תמשה אג"ח 1	117.9	+3.4
ולפסון אג"ח 1	111.0	+0.3
אלבד אג"ח 2	169.1	--
חשמל 15	249.9	--
חשמל 16	235.2	+0.9
חשמל 17	219.4	+0.9
חשמל 18	213.9	--
חשמל 19	176.3	+0.2
חשמל 20	160.8	+3.2
חשמל 20 א	160.7	+0.3
חשמל 21	111.8	--
חל הנפקות אג"ח 1	326.0	--
חל הנפקות אג"ח 2	299.0	+0.6
חל הנפקות אג"ח 3	258.1	--
יפה אג"ח 2	101.9	+1.2
ישראלום אג"ח א	264.5	+0.5
ישרס אג"ח ב	177.4	+1.1
ישרס אג"ח 3	128.1	+1.3
בכן ביתוח אג"ח 1	183.9	+2.5
כור הנפקות 7	193.4	+0.6
כיל מימון 14	304.0	--
כלל הנפקות ה	390.0	+2.0
כלל הנפקות ו	381.0	--
כלל הנפקות ז	352.0	+1.0
כלל הנפקות ח	328.0	--
כלל הנפקות ט	353.0	--
כלל הנפקות י	296.7	+1.2
כלל הנפקות יא	256.5	+0.3
כלל סחר אג"ח 3	110.5	--
כלל תעש אג"ח 7	251.5	+0.5
לאומי מסב 151	166.5	--
לאומי מסב 152	116.4	+0.3
לאומי מסב 153	115.9	+0.3
לאומי מימון 162	321.0	--
לאומי מימון 163	347.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
לאומי מימון 165	304.0	--
לאומי מימון 166	304.0	--
לאומי מימון 167	303.0	--
לאומי מימון 168	288.2	--
לאומי מימון 169	282.0	+1.4
לאומי מימון 170	302.0	+2.0
לאומי מימון 171	230.0	+2.3
לאומי מימון 172	181.3	+0.5
לאומי מימון 173	154.8	+0.8
לודזיה אג"ח א	159.5	--
מבני תעשיה אג"ח ב	281.0	--
מגל 1	281.3	--
מגל 2	250.2	+0.5
מדטר פיכל אג"ח 1	187.4	--
מישור אג"ח א	156.8	--
מישור אג"ח 1	100.9	+0.2
מנמ אג"ח א	174.0	+2.9
מפעלים 170	283.4	--
משאבים 89	293.1	--
משאבים 91	260.4	+0.5
משאבים 92	179.9	+0.4
משכן אג"ח 38	289.2	--
משכן אג"ח 39	272.9	+0.5
משכן אג"ח 40	252.8	--
משכן אג"ח 41	183.8	--
משכן אג"ח 42	161.6	+0.8
נפ אג"ח 1	115.0	+0.5
נכסי אחד אג"ח 2	131.9	+3.8
נכס מימון אג"ח ב	155.0	+0.2
נטיור אג ב	120.9	+0.1
נחם אג"ח 1	173.4	+0.3
עלית אג"ח 6	164.7	+0.7
עדמון אג"ח ב	93.3	-0.4
עקר אג"ח 3	127.2	--
תאפ אג"ח 3	166.8	--
ציון החז אג"ח 1	178.2	--
חקם 1	196.0	--
חקם 2	190.8	--
קמור אג"ח ב	161.0	--
רבנו אג"ח 1	293.2	+0.6
שוק השמ' 1א	152.8	--
שוק השמ' 2א	147.2	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 3	173.9	+0.5
ירדן אג"ח 2+1	363.0	--
ירדן אג"ח 3	295.1	+1.5
[illegible] 1	115.9	+3.4
[illegible] 2	127.9	--
[illegible] 3	136.7	-3.9

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
מימון חוץ נמל 20	103.0	--

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
הנר"ס 35	98.6	+0.6
הנר"ס 36	98.3	--

אג"ח קונצרניות
צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
הנדסה יד אג"ח 1	143.9	+3.2

אג"ח ממשלתיות
צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6156	866.0	--
גלבוע 6157	650.0	--
גלבוע 6158	607.0	+1.0
גלבוע 6159	518.0	--
גלבוע 6160	475.0	+1.0
גלבוע 6161	466.0	+1.0
גלבוע 6162	415.0	+3.0
גלבוע 6163	406.0	+12.0
גלבוע 6164	382.0	--
גלבוע 6164	364.0	+3.0
גלבוע 6166	340.0	+2.0
גלבוע 6167	335.0	--
גלבוע 6168	332.0	-1.0
גלבוע 6169	313.0	-1.0
גלבוע 6170	289.9	+2.3
גלבוע 6171	238.9	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6172	207.5	-2.5
גלבוע 6506	151.8	--
גלבוע 6507	153.6	-4.6
גלבוע 6508	156.8	--
גלבוע 6509	152.7	+4.4
גלבוע 6510	150.2	+1.0
גלבוע 6511	149.5	+3.2
גלבוע 6512	148.1	-0.7
גלבוע 6401	127.6	--
גלבוע 6513	152.6	--
גלבוע 6514	149.2	-1.4
גלבוע 6515	135.4	+0.9
גלבוע 6516	125.1	--
גלבוע 6517	126.2	+0.5
גלבוע 6519	122.7	+0.2
גלבוע 6520	123.9	--
גלבוע 6521	132.5	-0.9
גלבוע 6522	125.0	+1.0
גלבוע 6523	123.1	--
גלבוע 6524	122.0	--
גלבוע 6525	122.0	+1.4
גלבוע 6526	111.2	-0.2
גלבוע 6527	105.9	--
גלבוע 6528	109.9	+1.1
גלבוע 6529	103.2	+0.2
גלבוע 6530	104.7	-1.0
גלבוע 6531	98.9	--
גלבוע 6532	97.6	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מט"ח - כנ"פ

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלדוא מסף	102.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלביט אג"ח א	147.2	--
אלקו אג"ח 4	159.4	-0.6
בלת מימון 13	185.1	--
ורדות אג"ח 1	142.7	--
פועלים הנפק 20	125.0	-1.1
פועלים הנפק 21	126.4	--
מספנו אג"ח 1	116.7	--
כיל מימון 15	197.0	-1.2
כיל מימון 16	186.4	--
כלל הנפקות ו	954.0	-14.0
לאומי מימון 174	123.8	-1.2
לאומי מימון 175	135.2	-0.4
מגל 3	126.5	--
מלל בזה א	440.0	--
מקר אג"ח 2	121.9	-1.1
תאפ אג"ח 4	167.4	--
תאפ אג"ח 5	140.1	-0.5
ים המלח אג"ח 200	75036.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
בלת מימון 2	273.0	--
כלל הנפקות ד	145.0	+1.2

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד או סל מטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
פועלים הנפק 9	126.5	--
פועלים הנפק 10	145.0	[illegible]
פועלים הנפק 14	139.0	[illegible]
לאומי מימון 161	[illegible]	[illegible]
[illegible] 154	[illegible]	[illegible]

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 290 OCT	2130	2130	—	—	—	—	—	—	20
sP 250 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 OCT	1300	1300	—	—	—	—	—	—	232
sP 295 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 OCT	790	722	-68	-8.61	720	760	61	44380	1006
sP 300 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 OCT	372	312	-60	-16.13	300	350	106	32870	3330
sP 305 OCT	90	90	—	—	—	—	—	—	101
sC 310 OCT	174	120	-54	-31.03	120	120	29	3480	1215
sP 310 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	1180	1131	-49	-4.15	1130	1180	22	25120	611
sP 300 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	731	717	-14	-1.92	680	730	159	111530	1542
sP 305 DEC	300	300	—	—	—	—	—	—	1
sC 310 DEC	371	320	-51	-13.75	320	320	2	640	820
sP 310 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	210	150	-60	-28.57	150	160	56	8590	288
sC 240 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sP 300 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 FEB	1133	1100	-33	-2.91	1100	1100	13	14300	45
sP 305 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 FEB	820	728	-92	-11.22	720	750	5	3640	127

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
C 001 SEP	18789	19335	546	2.91	19160	19560	373	7210060	3146
C 120 SEP	6540	7390	1050	16.06	7580	7800	53	405700	1449
C 140 SEP	4900	5600	700	14.29	5600	5600	10	56000	678
P 140 SEP	15	10	-5	-33.33	7	10	307	2950	10991
C 145 SEP	3650	5085	1435	39.32	5000	5260	70	361780	748
P 145 SEP	15	15	—	—	10	15	196	2590	6139
C 150 SEP	4067	4580	513	12.61	4520	4620	109	490820	1849
P 150 SEP	15	25	10	66.67	12	25	794	15170	11521
C 160 SEP	3009	3580	571	18.98	3560	3600	212	759700	3750
P 160 SEP	37	28	-9	-24.32	25	35	590	14849	16128
C 170 SEP	2100	2640	540	25.71	2580	2660	668	1753660	6716
P 170 SEP	88	68	-20	-25	46	60	2923	155935	17352
C 180 SEP	1184	1730	546	46.11	1590	1750	1821	3042000	12934
P 180 SEP	192	117	-75	-39.06	100	130	1881	209795	14405
C 190 SEP	464	890	426	91.81	450	890	4479	3698570	17992
P 190 SEP	469	275	-194	-41.36	260	500	2577	722265	8547
C 200 SEP	155	289	134	86.45	265	330	7289	2172025	22002
P 200 SEP	1100	666	-434	-39.45	650	750	1256	885980	3618
C 210 SEP	60	100	40	66.67	99	115	5912	626060	19217
P 210 SEP	2000	1430	-570	-28.5	1410	1500	758	1099990	3784
C 001 NOV	18800	19348	548	2.91	19380	19400	340	6564520	1304
C 110 NOV	8047	8700	653	8.11	8700	8700	3	26100	174
C 130 NOV	4492	4889	397	8.84	4860	4900	31	151520	168
P 150 NOV	134	118	-16	-11.94	100	125	120	13755	3685
C 160 NOV	3593	3964	371	10.33	3900	4000	46	182480	697
P 160 NOV	230	210	-20	-8.7	180	210	257	50785	5199
C 170 NOV	2780	3244	464	16.69	3200	3300	121	388200	1678
P 170 NOV	426	350	-76	-18.22	345	380	793	285215	5261
C 180 NOV	2076	2475	399	19.22	2400	2580	254	620320	2425
P 180 NOV	695	577	-118	-16.98	520	590	734	410440	4549
C 190 NOV	1441	1728	287	19.92	1660	1740	662	1121620	3403
P 190 NOV	1039	867	-172	-16.55	810	900	977	827180	1967
C 200 NOV	897	1160	263	29.32	1110	1180	1025	1175270	5602
P 200 NOV	1578	1260	-318	-20.15	1250	1280	278	352810	1418
C 210 NOV	520	730	210	40.38	680	730	1636	1153130	6272
P 210 NOV	2183	1809	-374	-17.13	1750	1850	218	392060	1553

هكذا من الأصل

אג"ח להמרה / המשך

שם אג"ח	בת הצמדה	שער בסיס	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
מליבו ישראל ב	מדד	992	113	4.1	264.5	6.0	5.9
מן א'	מדד	483	146.5	3.5	142.7	13.4	10.8
מערב *	מדד	770	92	9.3	115.1	4.0	3.2
מנועי פרדה	מדד	237	127.5	5.4	56.0	2.2	1.0
מרין לוזק 1	מדד	359	107	4.3	78.8	9.3	7.3
מרין לוזק 2	מדד	359	73	4.1	62.7	16.9	15.9
מרין מבני תע *	מדד	266	96	7.3	26.3	6.1	4.8
מרי"ו 1	מדד	915	240	0.3	179.8	7.8	0.7
מרי"ו 2	מדד	915	99.5	3.3	171.9	9.5	7.7
מתכון 44 *	מדד	32623	184.5	5.8	69.7	3.1	2.0
נבוחר *	מדד	5549	87	5.5	27.4	8.6	7.0
נרפרק	מדד	1553	125.5	5.8	13.1	1.9	0.6
נושמן	מדד	201	96	5.5	162.7	5.7	4.4
נכסי אפרים 1	מדד	652	268	1.3	15.1	-5.1	-6.0
נכסי אפרים 3	מדד	652	128	3.7	43.3	1.8	1.2
נכסא 5 (נדקס)	מדד	832	109.5	2.7	57.9	0.0	0.0
נקה א'	מדד	32731	208	1.6	8.0	-4.6	-5.0
סיגנוס	מדד	242	101.5	5.3	128.4	7.3	5.4
סיי בישמ	מדד	443	100	5.5	125.7	4.9	3.6
סימוח הסר 3	מדד	1106	103	5.2	35.0	1.4	1.4
סקורסטו א'	מדד	3065	129.5	4.3	73.2	4.1	2.8
פגית 5	מדד	1674	300	0.7	0.4	-39.7	-40.4
פנחס אסקלון א	מדד	286	111	3.8	249.3	6.9	5.6
פורמס א	מדד	518	190.5	3.3	58.1	1.2	0.4
פולגת ב	מדד	498	169	3.8	1.8	-5.8	-6.3
פולינ 2	מדד	884	177.5	3.3	100.3	3.4	1.0
פנולים השקן	מדד	11951	109.5	6.7	83.2	2.4	1.5
פינרס	מדד	361	117	4.3	57.2	1.2	0.7
פלדמן א *	מדד	240	116.5	4.1	72.3	5.5	4.0
פורמס א	מדד	2282	83	7.3	347.4	8.6	6.9
פרופיט	מדד	339	95.5	6.8	149.3	5.5	4.3
פרי המשק	מדד	315	94	6.0	64.1	6.0	4.6
פריצקר	מדד	601	104.5	5.4	113.0	5.4	4.0
צור א	מדד	1265	187	3.1	47.8	2.4	1.6
צור ב *	דולר	109.5	100	7.8	46.1	3.9	2.5
צמיחה א	מדד	472	129	3.8	31.2	1.4	0.3
צקלון 1	מדד	9399	162	3.3	59.4	6.7	5.9
צקלון 2	דולר	11446	128.5	4.8	34.7	8.6	5.4
צרפתי א	מדד	644	112.5	5.8	79.9	4.5	2.9
קרדו 2	מדד	7020	192.5	2.3	4.2	-3.3	-4.0
קור אופרטי	מדד	210	106.5	5.7	31.9	3.1	2.1
קומל	מדד	451	164	3.8	114.2	8.2	6.2
קימאל א	מדד	655	112	3.6	79.5	5.9	4.3
קימאל ב	מדד	455	98.5	6.0	38.2	6.7	5.0
קינד א	מדד	352	122.5	3.6	39.2	5.5	3.5
קומר	מדד	529	99.5	5.8	276.2	6.1	4.4
קוינבר	מדד	117.5	76.5	5.2	39.3	7.5	7.4
קמפל	דולר	596	95.5	8.3	60.2	7.9	5.1
קרגל א'	מדד	1565	255	1.1	41.8	0.1	-2.4
קרוד והנפקה 2	מדד	2560	303	3.2	0.6	-11.9	-12.4
קשר רום	מדד	1097	131.5	4.3	12.7	0.4	-0.9
רוגטי	דולר	259	180	4.5	46.7	5.6	3.8
רמסטיין	מדד	625	113	4.8	40.1	4.2	2.4
רבוס א	מדד	380	111.5	4.6	17.4	1.3	1.3
רפק	מדד	2141	125.5	5.8	46.5	1.8	0.9
רצ	מדד	320	93.5	5.7	112.1	5.6	4.6
רשף א'	דולר	141	114.5	2.0	265.4	11.8	10.0
רשף ב'	מדד	141	58.5	6.0	148.9	16.2	15.1
ש. בר	מדד	374	100	4.8	247.6	7.4	5.7
שמן א	מדד	13711	122	3.1	48.3	0.3	0.2
שקר א	מדד	579	125.5	2.7	100.5	4.6	3.0
שקד א	מדד	238	110.5	5.3	62.5	5.2	3.5
שקם 1	מדד	225	144.5	6.3	9.6	-0.1	-1.4
שקם 4 (בדקס)	מדד	225	145	4.0	1.5	-4.0	-4.8
תאי"ס 1	מדד	1085	202	1.3	25.3	1.4	0.6
תאי"ס 2	דולר	1085	182	1.3	-0.5	-6.4	-8.6
תאת א	מדד	516	224	3.3	13.5	-3.7	-4.4
ת"א א'	מדד	1587	367	1.1	0.6	-28.9	-30.3
תיס א'	מדד	4291	210	3.2	5.2	-7.0	-8.1
תעלות א	מדד	986	148	3.8	12.6	-1.1	-2.5
תעלות ב	מדד	986	187.5	6.8	41.7	3.6	2.5

שם אג"ח	בת הצמדה	שער בסיס	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
דנאר סכאבמא	מדד	2651	96.5	4.1	191.2	9.5	7.9
דנקר 1	מדד	1870	175	3.5	28.7	0.4	-0.5
דנקר 2	מדד	1870	106	6.2	750.3	4.5	3.3
דפוון	מדד	3808	178	2.8	40.2	4.7	3.3
דרבן	מדד	3321	166.5	5.8	0.3	-3.2	-4.1
המנורה ביטוח	מדד	230	94.5	6.4	187.6	3.9	3.4
המנורה התשע 6	מדד	1488	200	3.2	47.8	1.1	0.2
הראל השקעו א'	מדד	1344	202	3.7	10.0	-0.5	-1.0
התמזרה	מדד	581	118	4.2	62.5	3.2	1.8
התמזרה א *	מדד	508	110	4.2	16.9	1.4	1.4
וולקן 1	מדד	242	162.5	2.8	34.3	2.5	2.5
ויטנר	דולר	790	106	5.6	67.7	4.9	3.1
וילר 1	מדד	720	110	4.1	42.8	4.0	3.0
וילר א	מדד	336	101	5.1	275.7	6.6	5.3
ורדין א	מדד	22198	144.5	5.8	17.2	0.1	-0.6
זכל אבנים א	מדד	1449	105.5	2.8	326.9	1.3	0.7
זכל אבנים ב	מדד	1449	100	4.8	355.5	4.5	3.6
חבס *	מדד	4690	101.5	7.8	86.1	5.1	3.7
ח...א	מדד	653	131	2.0	80.6	2.9	2.9
ח...ב	מדד	653	107	4.7	180.9	6.0	4.5
חל מ 1 (50%)	מדד	4332	132	1.8	82.8	4.2	4.2
חל מ 1 (50%)	דולר	4332	132	1.8	82.8	1.6	0.3
חל מימן 2	מדד	4332	131	4.3	63.3	2.0	2.0
חל מימן 3	מדד	4332	110.5	4.3	91.3	3.5	2.5
חרושת יער 2	דולר	367	90	3.8	206.5	8.4	7.3
טמב 5	מדד	90124	504	2.3	0.7	-30.5	-30.7
טמבלרן	מדד	398	101	3.8	221.6	7.8	6.5
טמבר *	מדד	321	86.5	6.8	42.8	4.9	4.7
טל כבלים	מדד	263	68	5.3	460.8	12.5	11.3
ידע	מדד	501	109.5	3.3	107.6	5.6	3.9
יואל 1	מדד	281	184.5	3.3	42.7	0.7	-0.4
יואל יא	מדד	281	187.5	3.3	45.0	0.2	-0.8
יואל 2	מדד	281	91	5.9	191.5	5.5	4.6
יונה 1	מדד	759	123.5	4.1	79.0	3.6	2.1
יצחקרן	מדד	142	114	4.3	361.6	16.8	14.1
ים מיכן א *	מדד	426	115	5.5	67.4	5.2	3.5
יער א	מדד	823	120	3.3	78.6	3.3	3.3
ישמגד	מדד	328	82.5	6.0	252.1	9.2	7.6
ישועה	מדד	865	186	4.3	-3.2	-7.9	-8.5
יצוא 4	מדד	1842	280	4.3	0.0	-9.6	-9.8
ירדן	דולר	560	106.5	4.0	14.1	0.9	0.9
ישראמקו ב'	מדד	2269	237	3.1	4.5	-3.5	-4.5
ישרס א	מדד	6794	203	3.3	19.5	0.7	-0.5
כבלים ב	דולר	1762	299	0.3	1.8	-67.3	-70.4
כבלים 1	מדד	1762	127.5	3.8	73.7	3.0	3.0
כור *	מדד	26094	111.5	6.8	23.9	1.7	0.7
כתם א	מדד	1172	143	2.6	15.9	-1.2	-2.0
כלל תעשיות	מדד	24906	212	1.7	-2.1	-18.5	-18.6
כלל רשתות קמח 2	מדד	92258	184.5	0.7	20.0	-5.2	-6.2
כלל תעשיות 8	מדד	1955	206	2.7	5.4	-11.2	-11.2
כן תעשיות	מדד	591	98	5.4	37.6	7.6	6.1
לבידי אשקלון 2	מדד	2798	145.5	5.3	11.5	2.0	0.4
לבידי אשקלון א	מדד	2798	184	3.3	48.0	2.7	1.9
לה נסיונל	מדד	1893	143	5.3	-1.8	-1.9	-2.7
לחות הגליל 1	מדד	361	111.5	4.1	147.1	7.1	5.4
לוי	מדד	706	96.5	5.7	102.3	6.2	4.6
לנק מסחר א	מדד	214	68.5	7.2	85.7	10.7	9.3
ליוד	מדד	1466	174.5	3.7	5.9	-8.1	-9.0
ליפסקי א'	מדד	2858	120.5	3.8	83.4	2.8	2.4
לידן א'	מדד	1550	94	6.3	75.9	2.7	2.7
מ.ב.ב א	מדד	682	190.5	2.0	2.0	-5.7	-6.7
מ.ס. הסוה	מדד	189.5	84	5.4	343.3	9.5	7.7
מגדל שחם ב'	מדד	5647	234	3.4	3.6	-2.3	-3.9
מאקבל א	מדד	352	92	6.2	292.0	5.8	4.8
מאקבל ב	דולר	352	81.5	4.7	247.3	9.1	7.7
מגן א	מדד	536	130.5	3.6	46.1	3.4	2.0
מגן ב *	מדד	536	93	6.2	47.5	2.9	2.9
מדטכניקה	מדד	658	99	6.4	301.2	3.7	2.9
מולטימד	מדד	340	79	6.2	155.6	7.2	6.5
מודד א	מדד	140	85	5.3	61.9	5.5	5.5
מימשל ב	מדד	355	124	5.2	9.8	2.9	2.0
מלונות הכשרה 1	מדד	592	126.5	4.4	43.2	2.7	1.6

מקרא לאופציות:

שער מניה: שער המניה אליה ממירים את האופציה.

תוספת מימוש מכווית: התשלום הנוסף שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה.

פרמיה למימוש מיידי וביציאה: התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

מנוף האופציה: בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.

תשואה אירוע שנתית וביציאה: השיעור בו "צריכה" המניה לעלות (או לרדת) עד לפקיעת האופציה, ואת בעבור לעלית המחיר או הירידה, כדי שהמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישה באמצעות רכישת האופציה ומימושה.

שווי עפ"י B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס. הנוסחה מתחשבת גם בסטיית התקן של המניה.

שווי נאוי: השווי התיאורטי של האופציה לפי המודל הנאיבי אשר בוחן את תוספת המימוש לפי שער הריבית בבנק.

הערות:

בלל ישראל אופ׳ 3: החל מ-1.1.95 תוספת המימוש תגדל ב-3%

מקרא אג"ח להמרה:

שער מניה – שער המניה אליה תומר אגרות החוב.

תקופה ממוצעת לפדיון – התקופה הממוצעת (בשנים) לפדיון של אגרות החוב בהתחשב במועדי תשלומי הקרן והריבית.

פרמיית המרה ב-% התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) – התשואה השנתית הממוצעת לפדיון של אגרות החוב בהנחה של אחזקה עד מועד הפדיון.

הערות:

1. בבזור עירא אג"ח ב' יחס ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 2,900%.
2. באיילון יחס ההמרה החל מ-11.11.94 הינו 200%.
3. בפלדמן יחס ההמרה החל מ-18.9.95 הינו 500%.
4. באר.די.סי. יחס ההמרה החל מ-31.7.94 הינו 2,600%.
5. בדנבאר יחס ההמרה החל מ-18.8.97 הינו 6,700%.
6. בבשכן האפשרות להמרה בתוקף עד ל-10.1.95.
7. בגזית ג' יחס ההמרה החל מ-8.2.96 הינו 2,700%.
8. בדנבוף יחס ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 585%.
9. בהכס יחס ההמרה החל מ-1.1.97 הינו 10,050%.
10. בכשר יחס ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 570%.
11. בים תיכון יחס ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 775%.
12. במגם יחס ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 900%.
13. בבעיר"ב יחס ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 2,200%.
14. בבורין מבני תעש א' יחס ההמרה החל מ-1.1.00 הינו 375%.
15. בבלינסור יחס ההמרה החל מ-31.1.96 הינו 9,425%.
16. בכור ב' יחס ההמרה החל מ-11.12.95 הינו 200%.
17. בכור יחס ההמרה החל מ-1.1.99 הינו 33,000%.

אופציות / 8.9.94

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש צמודה	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף ואחוז	תשואה אירוע שנתית ב-%	שווי S&B	שווי נאוי	תאריך פקיעה
שיעור התע 3	633	915	1809	מדד	166.9	1.4	99.6	292	-711	31.05.97
מלונות הכשרה	78	592	524	מדד	1.6	7.6	34.7	73	69	30.09.94
סרי ליינים	270	698	452	מדד	3.5	2.6	7.9	352	258	30.05.95
סריטורו 2	629	1071	750	מדד	28.8	1.7	20.1	488	401	31.07.97
מ.מ הנדסה 1	96	190	186	מדד	48.3	2.0	109.8	53	11	09.08.95
מ.מ הנדסה 2	122	190	428	מדד	190.0	1.6	71.4	38	-185	05.02.98
מרדכון	166	539	393	מדד	3.7	3.2	13.9	167	152	31.01.95
מובטרוח	248	848	2143	מדד	181.9	3.4	199.9	28	-1200	05.11.95
מעריב	171	770	1860	מדד	163.7	4.5	218.2	42	-1020	31.08.95
מסנגר דיר	4708	14854	15492	מדד	36.0	3.2	17.9	3082	846	02.04.97
מפעלי פלדה 1	70	232	226	מדד	25.0	3.4	114.5	34	14	31.01.95
מרבוד 2	55	265	446	מדד	89.2	4.8	1018.0	3	-176	31.12.94
מרי מבני תעש	158	266	220	דולר	42.1	1.7	181.3	102	55	17.05.95
מרדה 2	471	653	452	מדד	41.4	1.4	27.6	362	262	31.05.98
נרחח	32	64	100	אין	107.9	2.0	298.3	5	-26	20.08.95
נובב	455	810	479	מדד	15.3	1.8	43.0	376	346	11.07.95
נושב מחשבים	170	270	144	מדד	16.0	1.6	10.0	173	146	31.05.98
נשכן 4	4687	32623	70667	מדד	131.0	7.0	41.2	1024	-30974	16.05.97
נביאים	198	721	792	מדד	37.2	3.7	34.5	134	-29	31.01.96
נבוחר	1796	5549	8560	מדד	86.6	3.1	41.6	1214	-2251	20.01.97
נוה	621	1165	1563	מדד	87.5	1.9	269.1	221	-349	30.06.95
נורן מכה	348	883	521	מדד	-1.6	2.5	-11.4	388	367	30.11.94
נורן ופסו	14	37	34	דולר	32.1	2.6	71.4	9	4	20.06.95
נרפרק	631	1553	933	מדד	0.7	2.5	2.0	647	641	10.04.95
נ.י.א	454	891	476	מדד	4.4	2.0	24.1	429	422	31.01.95
נסכה	885	1797	1685	מדד	43.0	2.0	98.4	533	170	01.08.95
נפגא 2	70	832	1303	מדד	65.1	11.9	1364.8	14	-461	20.11.94
נאל	233	335	345	מדד	72.5	1.4	158.7	94	7	20.12.95
נובר ריע	242	607	1337	מדד	160.2	2.5	46.3	138	-563	05.02.98
סגול	114	515	1071	מדד	130.1	4.5	1086.4	3	-540	31.01.95
סוכתם אחזקות	145	423	606	מדד	77.5	2.9	127.4	130	-161	20.08.95
סוגר ים	762	1530	804	מדד	2.4	2.0	3.8	795	764	30.11.95
סיאל טימסט	69	201	898	מדד	375.9	2.9	1533.8	1	-663	15.05.95
סי.בי.י	139	401	978	מדד	178.6	2.9	337.2	8	-544	31.07.95
סיף	161	443	514	מדד	52.2	2.8	93.3	56	-53	05.08.95
ספמח 5	1654	3286	1998	מדד	11.1	2.0	66.4	1391	1319	31.01.95
ספמח 6	2358	3286	2586	מדד	50.4	1.4	35.2	1670	1023	31.01.98
ספמח הסר 4	451	1106	1249	מדד	53.7	2.5	74.6	160	-88	05.11.95

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש צמודה	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף ואחוז	תשואה אירוע שנתית ב-%	שווי S&B	שווי נאוי	תאריך פקיעה
סמס	308	414	316	מדד	0.5	2.0	7.5	307	307	31.10.94
סנופ	1087	1766	883	מדד	11.5	1.6	10.4	1011	970	30.04.97
סנורסם	1194	3065	3997	מדד	56.3	2.6	34.0	994	-231	01.12.96
סנדי	194	275	551	מדד	170.9	1.4	539.8	34	-254	20.09.95
מורב	909	1436	1509	מדד	68.4	1.6	333.2	462	-32	28.05.95
סב בר	506	1837	2070	מדד	40.2	3.6	120.3	177	-148	31.03.95
סנסר	159	267	304	מדד	73.5	1.7	137.0	108	-23	20.11.95
סנחם	322	522	709	מדד	97.5	4.6	61.4	194	-117	30.04.97
פרנח 4	179	498	616	מדד	59.7	2.8	86.1	73	-93	30.09.95
פועלים השקעות 1	689	11951	16294	מדד	42.1	17.3	533.9	140	-4215	20.11.94
פועלים השקעות 2	3947	11951	17380	מדד	78.5	3.0	42.2	1988	-3990	20.11.96
פ.ס.ב 2	432	890	695	מדד	26.7	2.1	34.8	320	232	31.01.96
פ.ס.ב 3	323	890	1391	מדד	92.6	2.8	30.2	181	-327	31.01.98
פלדמן 2	59	240	658	מדד	198.6	4.1	5130.2	0	-409	05.01.95
פלדמן 3	216	240	216	מדד	79.8	1.1	66.1	119	58	05.01.99
פלסגב	220	731	1509	מדד	136.6	3.3	126.3	41	-702	05.01.96
פלסם-סם	158	531	808	מדד	92.7	3.2	146.8	82	-277	20.08.95
פן-דר	450	1181	1244	מדד	43.4	2.6	121.4	295	-31	10.05.95
פן-פרם 2	21	293	304	מדד	10.6	14.3	501.9	16	-10	30.09.94
פפרד 2	9299	13970	7248	דולר	18.4	1.5	16.9	8347	7817	30.06.97
פרז 1	76	136	150	אין	65.8	1.8	135.5	52	3	30.09.95
פרז 2	81	136	150	אין	69.9	1.7	502.0	36	-5	31.03.95
פרדס	940	2282	8364	מדד	307.7	2.4	394.2	177	-5715	31.10.95
פרי השמק	112	315	510	מדד	97.3	2.8	88.3	106	-167	20.02.96
פרנ	11932	15330	5431	מדד	13.3	1.3	49.9	10598	10140	05.11.95
פרכש	132	354	978	מדד	213.5	2.7	239.4	22	-580	05.11.95
צבר	161	347	496	מדד	89.3	2.2	133.0	47	-127	05.11.95
צור מכדר 5	47	110	160	מדד	89.0	2.4	218.0	8	-46	30.06.95
ציוסטל	377	1402	2447	מדד	101.4	3.7	85.3	100	-913	05.02.96
צינור דרום	188	690	514	מדד	0.4	3.7	4.1	196	187	31.10.94
צינורות המזרח	317	682	475	מדד	16.1	2.2	43.7	263	220	31.05.95
צקלון 2	6122	10423	6092	דולר	21.3	1.6	300.4	4904	4090	31.12.94
צמנד	442	1004	1078	מדד	51.4	2.3	64.3	272	-20	31.12.95
קר-אסראל 2	87	210	214	מדד	43.1	2.4	48.2	79	7	31.01.96
קבוקם	78	1024	843	מדד	-8.1	13.1	-78.3	174	163	30.09.94

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש צמודה	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף ואחוז	תשואה אירוע שנתית ב-%	שווי S&B	שווי נאוי	תאריך פקיעה
[illegible]	1166	1760	1235	מדד	36.6	1.5	112.6	799	571	30.08.95
[illegible]	125	548	818	מדד	72.1	4.4	848.5	57	-261	24.12.94
[illegible]	166	443	771	מדד	111.4	2.7	141.6	51	-294	05.11.95
[illegible]	281	655	936	מדד	85.8	2.3	40.0	215	-186	31.05.97
[illegible]	90	352	642	מדד	107.9	3.9	88.7	73	-255	05.02.96
[illegible]	434	529	151	דולר	10.6	1.2	46.0	392	388	30.11.95
[illegible]	300	529	638	מדד	77.2	1.8	34.5	204	-28	20.02.98
[illegible]	70	118	110	מדד	53.3	1.7	106.7	36	12	05.11.95
[illegible]	90	471	1744	מדד	289.5	5.2	16997.0	2	-1253	25.12.94
[illegible]	578	1097	674	מדד	14.1	1.9	30.6	498	448	31.08.95
[illegible]	1102	1555	608	מדד	9.9	1.4	69.1	972	961	31.03.95
[illegible]	438	1146	1262	דולר	48.4	2.6	28.4	402	43	30.12.96
[illegible]	312	515	317	מדד	22.1	1.7	84.4	227	287	31.05.95
[illegible]	219	429	1510	מדד	303.0	2.8	486.6	10	-1016	20.10.95
[illegible]	73	259	323	דולר	53.0	3.5	58.5	48	-42	20.11.95
[illegible]	132	380	418	מדד	44.7	2.9	154.5	54	-29	31.03.95
[illegible]	216	632	735	מדד	50.5	2.9	119.0	185	-82	31.05.95
[illegible]	86	151	181	מדד	76.4	1.8	365.8	22	-25	07.05.95
[illegible]	121	245	509	מדד	156.9	2.0	674.6	16	-250	17.05.95
[illegible]	344	635	272	מדד	-1.5	1.8	-15.7	356	356	20.11.94
[illegible]	289	739	1131	מדד	92.1	2.6	293.7	112	-380	31.05.95
[illegible]	582	734	967	מדד	69.4	1.6	50.2	494	46	30.04.97
[illegible]	715	1467	1018	מדד	18.1	2.1	51.7	541	478	31.05.95
[illegible]	582	1467	1470	מדד	39.9	2.5	20.4	475	146	31.05.97
[illegible]	1002	2954	2609	מדד	22.2	2.9	41.5	873	429	10.07.95
[illegible]	1679	2141	625	מדד	7.6	1.3	25.9	1562	1547	31.12.95
[illegible]	16	141	118	מדד	115.3	0.8	---	31	25	31.12.94
[illegible]	2	15.1	33.6	דולר	143.8	5.0	64297.8	0	-18	05.11.94
[illegible]	[illegible]	387	813	מדד	127.0	6.0	59033.3	1	-422	31.10.94
[illegible]	[illegible]	3565	2351	מדד	27.0	1.7	39.0	1559	1294	31.03.96
[illegible]	[illegible]	372	494	מדד	76.4	2.3	153.4	80	-105	10.08.95
[illegible]	8:07	13711	14526	מדד	70.2	1.6	41.2	4685	872	31.10.97
[illegible]	[illegible]	572	597	מדד	37.0	3.1	46.6	111	1	30.10.95
[illegible]	[illegible]	494	810	מדד	115.3	1.9	290.2	50	-288	31.07.95
[illegible]	[illegible]	397	470	מדד	74.0	1.8	52.8	111	-8	31.12.96
[illegible]	[illegible]	238	153	מדד	20.6	1.8	94.0	103	89	10.04.95
[illegible]	114	225	174	מדד	28.0	2.0	11.8	97	76	20.09.98
[illegible]	[illegible]	225	112	מדד	0.8	2.0	64.3	113	113	20.09.94
[illegible]	158	601	913	מדד	78.1	3.8	264.1	32	-292	31.03.95
[illegible]	[illegible]	665	820	מדד	52.1	3.1	119.6	78	-112	31.05.95
[illegible]	371	1056	740	מדד	5.2	2.8	69.4	334	321	31.10.94
[illegible]	[illegible]	579	1305	מדד	156.7	2.6	147.5	85	-638	31.01.96
[illegible]	[illegible]	87	126	דולר	106.3	1.6	66.7	16	-22	31.03.97
[illegible]	[illegible]	655	394	מדד	11.2	2.0	26.1	326	275	31.07.95
[illegible]	[illegible]	966	662	מדד	5.8	2.6	49.3	339	330	30.11.94
[illegible]	[illegible]	986	1224	מדד	76.9	1.9	27.5	324	-61	30.08.98
[illegible]	[illegible]	626	800	מדד	60.4	3.1	45.7	135	-122	20.05.96

[illegible]

אג"ח להמרה / 8.9.94

[illegible]

ניהול חברות ותאגידים בשלטון המקומי

מטרות הקורס

להעניק ראיה כוללת של ניהול החברות והתאגידים בשלטון המקומי בגישה יישומית ומעשית.

למי מיועד הקורס

לנבחרים ברשויות המקומיות, חברי דירקטוריונים של חברות ותאגידים, למנהלים בכירים ברשויות המקומיות ובמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

מתכונת הלימודים

יום לימודים אחד בשבוע בימי ג׳ אחה״צ, 15 מפגשים.

מועד פתיחה: 8.11.94

מועד סיום: פברואר 1995

מקום הלימודים: מלון רמת אביב, ת״א

תעודת גמר

למשתתפי הקורס תוענק תעודת גמר מטעם בית הספר למנהלים.

(הקורס מזכה לגמול השתלמות).

נושאי הלימוד

* העיריה בישראל, סמכויותיה וחובותיה * העיריה כיזם כלכלי * עקרונות יסוד של החברה העירונית * הדירקטוריון והדירקטורים בחברות עירוניות * המנהל הכללי והנהלת החברה * ניתוח דויחות פיננסיים וניהולה הכספי של החבר העירונית * דרכים לשיפור ויעול הניהול בחבר עירונית * הסכמי עבודה ושכר בחברות ובתאגידים * דפוסי פיקוח ובקרה * יחסי החברה עם הרשות המקומית ועם משרד הפנים * מעורבות יועצים חיצוניים * תכנון ושיווק פרוייקטים כלכליים בשלטון המקומי * הפרטת חברות בשלטון המקומי.

המרכז הישראלי לניהול
בית-הספר למנהלים

פרטים והרשמה: טל׳ 6990234, 6995134, 6994516, 03-6957202, פקס. 6995207, 03-6953104

קרנות נאמנות / 8.9.94

קרנות גמישות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אג	ציון סהמאבים	14850.85	14742.93	+324.13	+2.25	-0.32	+4.98	-33.11	22.63	36.70	42.57	0.73	2.90	6.5	0	0	96	2	2
אבקה	ינטרום	1847.56	1831.64	+40.51	+2.26	-0.18	+4.57	-27.70	38.55	72.28	47.10	1.96	2.50	11.9	0	1	84	0	15
אביד	קמפינאל	172.90	171.07	+2.80	+1.66	-0.25	+3.23	-22.00	15.28	47.39	30.41	1.07	2.20	31.8	5	1	48	12	34
אודרין גמישה	אודרין	92.10	90.27	+1.79	+2.02	---	+5.14	-9.96	---	---	---	2.03	2.85	11.7	33	0	47	2	18
אפני גמישה	אפדרית	75.49	74.16	+1.43	+1.97	---	+3.73	-27.85	---	---	---	1.79	1.70	14.1	0	13	64	3	20
אורית גמישה	אורית	473.54	464.27	+7.08	+1.55	-0.17	+3.47	-17.04	27.07	48.71	69.77	2.00	3.50	14.3	10	5	38	19	28
אילנה 90	אילנות דיסקונט	192.43	188.72	+3.98	+2.15	-0.25	+4.47	-16.90	20.28	49.68	26.14	1.97	2.20	69.1	15	6	61	7	6
*אפקס גמישה	אפקס-פרא	105.79	103.97	+0.80	+0.78	---	+1.31	---	---	---	---	1.75	2.70	3.3	1	0	15	3	81
אורים גמישה	אורים	566.46	552.06	+13.27	+2.46	-0.04	+5.54	-8.15	33.23	48.15	44.31	2.61	3.90	145.5	17	2	66	13	2
אופק	דור	191.41	189.16	+2.51	+1.34	-0.09	+2.74	-6.23	21.92	39.16	---	1.20	2.65	1.4	0	0	49	0	51
אפיקים גמישה	אפיקים	153.64	150.55	+2.50	+1.69	-0.07	+3.05	-18.45	42.05	---	---	2.05	3.20	13.3	25	7	72	44	2
ברוש גמישה	ברוש	78.55	77.19	+1.48	+1.93	---	+3.45	-25.32	---	---	---	0.72	2.10	2.4	0	0	40	13	47
בזק גמישה	דלק	210.34	208.68	+1.38	+0.67	-0.32	+1.38	-17.66	21.39	44.18	56.73	0.83	2.85	6.9	0	2	32	12	54
בטוחה 30 פלוס	בטוחה	154.89	152.79	+3.17	+2.12	-0.27	+3.48	-26.84	24.56	45.12	43.70	1.37	3.70	6.7	2	0	50	7	47
בטוחה גמישה	בטוחה	2259.81	2227.79	+38.72	+1.77	-0.11	+2.83	-8.34	22.14	35.47	36.21	1.44	3.00	23.8	32	16	31	1	20
*בנק המסחרין גמ'	מרום וכן	131.30	128.50	+3.63	+2.91	---	+6.65	---	---	---	---	2.10	3.00	1.6	0	0	82	1	17
חברות מרום גמ'	חברות-מרום	128.98	125.89	+1.91	+1.54	-0.09	+2.77	-18.13	33.38	---	---	2.45	2.95	74.8	36	2	40	11	11
גל אבנים גמישה	גל אבנים	112.43	111.31	+1.84	+1.68	-0.16	+2.94	-7.26	---	---	---	1.19	3.80	8.6	0	1	35	12	52
גל	גל	14628.46	14440.72	+286.24	+2.02	-0.09	+4.48	-8.59	24.97	20.71	20.89	1.30	2.75	10	16	3	51	0	30
גיורא	סורין-מסגד	2603.01	2549.41	+72.19	+2.91	---	+7.84	-13.81	58.76	74.98	80.63	2.10	3.75	121.9	0	0	98	1	9
גד גמישה	גפורה	83.72	82.85	+1.34	+1.64	---	+3.03	-16.94	---	---	---	1.05	2.70	5.7	0	0	39	15	46
כללי גמישה	כללי	1197.76	1173.83	+32.30	+2.83	-0.14	+5.27	-40.73	70.61	74.91	36.09	2.04	2.20	16.5	0	0	70	20	10
להק-דקלה	להק אמריקאי	619.80	608.48	+14.25	+2.40	-0.17	+4.61	-17.27	27.97	47.97	40.97	1.86	2.20	184.4	8	15	58	5	14
להק-מפתח	להק אמריקאי	170.76	167.63	+3.86	+2.36	-0.15	+4.22	-12.36	21.27	45.21	---	1.87	1.50	31.6	15	6	51	8	20
לעמנציה	למסונים	401.62	394.67	+7.45	+1.91	0.25	+3.32	+4.93	38.67	22.06	17.57	1.25	2.20	11.2	0	1	22	0	77
לביד	יוטמס	1596.08	1565.26	+43.14	+2.83	-0.17	+4.34	-27.72	40.28	74.47	51.04	1.97	2.50	10.8	2	0	91	0	7
מיטב גמישה	מיטב	2034.65	2016.80	+47.51	+2.41	-0.02	+4.32	-6.54	22.11	54.79	35.32	0.89	3.25	9.8	7	2	54	10	27
מידב	בינלאומי	112.98	112.36	+1.03	+0.93	-0.08	+1.55	-3.50	---	---	---	0.48	1.10	18.1	28	7	29	1	35
מסד	בינלאומי	201.29	199.36	+2.42	+1.23	-0.09	+2.17	-12.79	33.70	47.11	---	0.97	1.90	63.8	21	3	40	4	32
מעוזים גמישה	מעפים	117.57	116.89	+2.44	+2.13	-0.06	+4.39	-7.24	15.45	---	---	0.58	2.20	10.1	7	0	34	12	47
מגה	אמבן	619.98	611.47	+7.80	+1.29	-0.14	+2.21	-15.51	29.68	51.03	35.46	1.39	2.43	51.8	25	15	24	18	18
מן	אורדי	227.22	226.22	+2.53	+1.13	-0.04	+1.88	-9.24	35.02	34.68	35.34	0.44	3.70	22.8	0	4	34	15	47
סיגמא גמישה	סיגמא	93.48	92.48	+1.66	+1.85	---	+3.95	-8.24	---	---	---	1.08	2.75	34.3	14	3	27	1	55
פז	אמבן	187.37	184.71	+3.33	+1.84	-0.19	+3.32	-32.63	45.14	86.37	---	1.44	1.34	56.8	2	8	73	6	11
פאר פקן	פועלים	149.86	148.17	+2.17	+1.49	-0.17	+3.11	-12.05	23.45	51.64	41.28	1.14	2.00	504.1	15	19	53	3	10
פסגד פקן	פועלים	164.30	161.43	+1.55	+0.97	-0.23	+1.84	-15.09	21.97	43.67	---	1.84	2.00	65.3	16	6	37	5	36
צרית	עמרה מחוד	3266.32	3228.75	+43.48	+1.36	-0.21	+2.51	-22.42	33.46	55.16	36.77	1.16	2.20	81.5	7	20	37	23	11
עמרה 10	עמרה מחוד	148.39	146.70	+2.49	+1.73	-0.24	+2.98	-30.63	30.45	49.79	---	1.15	2.20	24.7	0	0	81	6	13
עמרה משולבת	עמרה מחוד	248.03	246.18	+8.80	+3.71	-0.27	+6.53	-46.61	34.90	88.69	4.90	0.75	3.10	71.8	0	0	86	0	14
פיא-היכל	לאומי פיא	188.67	186.61	+4.74	+2.61	-0.21	+5.30	-28.99	37.94	54.24	24.23	1.10	2.20	79.6	2	1	88	2	7
פיא-קרם	לאומי פיא	665.32	662.01	+13.64	+2.10	-0.18	+4.12	-16.38	27.63	47.74	36.38	0.50	1.95	665.7	22	5	60	1	12
פאר	מרכזית	481.56	477.46	+7.05	+1.50	-0.06	+2.27	-20.16	57.39	65.52	57.25	0.86	3.70	14.7	5	1	22	53	19
פסגות 100	פסגות	226.71	224.01	+4.53	+2.06	-0.05	+4.76	-17.73	58.11	49.77	---	1.21	2.20	159.0	0	9	63	10	18
פסגות גמישה	פסגות	446.84	443.98	+7.77	+1.78	-0.19	+3.84	-19.37	28.45	43.09	33.89	0.64	2.25	345.0	2	22	53	6	17
צבירה גמישה	צבירה	2470.03	2454.23	+37.44	+1.55	-0.08	+3.64	-11.59	31.80	45.65	42.98	0.64	2.30	19.3	17	3	36	25	19
רקנס גמישה	רקפת	195.60	192.91	+3.61	+1.91	-0.17	+3.66	-42.87	68.96	29.64	34.46	1.39	2.20	24.1	0	0	68	0	32
שירה	תשואה	2068.03	2052.65	+41.41	+2.06	-0.13	+4.33	-14.92	30.94	52.44	39.82	0.75	2.95	32.8	21	0	58	6	15
תדהר	אילנות דיסקונט	2393.51	2381.09	+44.69	+1.91	-0.20	+3.87	-18.13	28.32	57.60	39.18	0.52	1.70	179.3	26	4	49	5	16

קרנות מניות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אפני מניות	אפדרית	85.74	84.26	+1.76	+2.13	-0.24	+4.30	-31.17	---	---	---	1.76	1.70	23.9	0	0	74	3	23
אורית מניות	אורית	337.76	330.79	+7.20	+2.23	-0.18	+5.32	-25.38	38.32	78.79	73.05	2.11	3.65	14.4	0	0	76	6	18
אורית עדין	אורית	268.11	262.02	+6.33	+2.48	-0.14	+5.74	-31.69	68.93	57.88	54.45	2.32	3.60	56.8	2	0	75	12	11
אורית צמח מור	אורית	273.03	267.07	+5.14	+1.96	-0.08	+5.42	-26.42	86.37	60.44	45.13	2.23	4.00	18.0	0	0	79	3	18
אופק פקן	פועלים	---	---	---	---	-0.46	---	---	12.84	---	---	---	2.10	61.8	0	17	64	1	18
אילנות כ"ים	אילנות דיסקונט	173.37	170.00	+5.45	+3.31	-0.18	+5.91	-30.29	55.65	---	---	1.98	1.70	206.4	0	0	84	4	12
אילנות מניף	אילנות דיסקונט	139.80	139.11	+4.36	+3.24	-0.26	+7.57	-20.56	17.21	---	---	0.58	2.20	83.8	0	0	96	0	4
אילנות פיננסים	אילנות דיסקונט	76.00	74.49	+2.32	+3.21	---	+5.61	-29.43	---	---	---	2.03	2.30	33.1	0	1	87	3	9
אילנות שווקים	אילנות דיסקונט	68.96	67.69	+2.87	+4.43	---	+7.84	-32.22	---	---	---	1.88	2.60	57.2	0	0	82	7	11
אילנות תקשורת	אילנות דיסקונט	71.78	70.34	+1.93	+2.82	---	+5.66	-32.37	---	---	---	2.05	2.60	39.5	0	0	88	3	9
אג"ים מניות	אג"ים	891.87	868.61	+23.28	+2.75	-0.12	+6.29	-20.48	49.74	82.31	62.48	2.68	3.90	184.6	0	0	93	0	7
אג"ים תעשיה	אג"ים	276.57	269.36	+7.36	+2.81	-0.15	+6.42	-28.94	45.43	92.90	---	2.68	3.90	104.4	0	0	92	1	7
אפיקים מניות	אפיקים	277.10	271.43	+8.01	+3.04	-0.09	+6.15	-26.93	60.68	84.63	53.27	2.09	3.70	44.0	0	7	84	6	3
*אפסילון 36	אפסילון	92.03	90.80	+2.08	+2.34	---	+4.69	---	---	---	---	1.35	3.70	20.0	0	0	76	13	11
אפסילון מניות	אפסילון	190.73	188.16	+3.17	+1.71	-0.14	+3.44	-27.55	48.52	87.19	---	1.37	2.70	20.5	0	0	91	3	6
ארז פקן	פועלים	282.82	279.57	+7.26	+2.67	-0.22	+5.47	-27.32	40.09	82.44	84.44	1.16	2.00	418.7	0	0	52	3	15
אפ	מירה דלבנון	798.68	781.95	+23.32	+3.07	-0.18	+6.35	-33.58	40.99	86.01	53.49	2.14	3.40	7.0	0	0	91	2	7
אשור פקן	פועלים	126.74	124.41	+1.52	+2.91	-0.17	+6.62	-19.55	26.28	84.63	52.12	1.87	2.20	175.3	0	0	93	0	7
בטוחה מניות	בטוחה	4177.73	4116.68	+121.61	+3.06	-0.21	+5.51	-24.16	36.68	80.58	57.83	1.48	3.25	21.5	0	0	82	0	13
בזק	קמפינאל	186.91	183.43	+4.62	+2.58	-0.21	+5.50	-36.79	20.92	84.66	---	1.90	2.20	29.5	0	0	78	2	19
בראשית	ינטרום	70.27	69.20	+1.65	+2.44	---	+4.08	-30.63	---	---	---	1.55	2.88	4.5	0	7	64	0	9
*גד	אמבן	88.16	86.97	+2.01	+2.37	---	+4.95	---	---	---	---	1.37	2.70	22.0	1	0	67	4	26
דמון	אילנות דיסקונט	2128.66	2087.69	+62.80	+3.16	-0.20	+4.82	-25.05	37.13	84.24	55.72	1.96	1.70	123.3	0	0	89	0	11
*חברות מרום כ"ס	חברות-מרום	103.71	101.82	+0.80	+0.79	---	+1.62	---	---	---	---	1.86	3.00	---	-	-	-	-	-
חברות מרום מר	חברות-מרום	83.97	81.92	+2.01	+2.52	---	+5.26	-18.39	---	---	---	2.50	3.00	27.9	0	0	81	5	14
דקל	אילנות דיסקונט	2351.68	2306.54	+66.43	+2.97	-0.23	+5.77	-26.59	33.16	90.37	52.37	1.96	1.70	132.1	0	0	81	0	10
הד פקן	פועלים	79.95	78.59	+2.51	+3.30	---	+6.08	-25.09	---	---	---	1.85	1.80	92.8	0	0	85	2	13
*דור ב פינטר	דעור בלום	103.05	101.17	+2.33	+2.36	---	+5.24	---	---	---	---	1.86	2.35	---	-	-	-	-	-
דיק	יוטמס	412.05	402.16	+9.50	+2.42	-0.23	+5.28	-36.73	61.50	82.98	45.03	2.46	3.00	26.4	0	0	94	0	6
*דר	אורדי	89.70	88.87	+2.09	+2.41	---	+4.84	-33.45	---	---	---	0.93	3.70	2.8	0	0	70	7	23
ישראל-אמריקה	מרכזית	---	---	---	---	-0.21	---	---	36.57	61.01	---	---	3.25	2.4	0	9	60	26	5
השגב פקן	פועלים	154.40	151.51	+4.59	+1.12	-0.18	+6.15	-30.92	42.58	89.89	54.12	1.91	1.90	251.3	0	0	84	2	14
כוכב פקן	פועלים	86.71	85.76	+1.85	+2.20	---	+5.36	-14.79	---	---	---	1.11	1.80	12.7	0	0	80	6	14
כללי מניף	כללי	165.53	164.07	+5.22	+3.29	-0.28	+7.58	-21.38	12.25	86.38	---	0.89	3.20	5.4	0	0	95	2	3
להק-אומה	להק אמריקאי	172.47	170.98	+3.44	+2.05	-0.18	+4.44	-34.71	57.15	78.16	---	0.87	2.70	122.3	0	0	76	6	18
להק-מפה	להק אמריקאי	239.33	234.98	+4.47	+1.94	-0.16	+5.14	-17.26	26.17	71.99	---	1.05	2.20	52.8	0	8	73	5	17
להק-אמיר	להק אמריקאי	732.84	727.82	+19.37	+2.73	-0.17	+5.52	-25.56	37.87	89.57	61.36	0.69	2.20	108.9	0	0	80	4	16
להק-יסוד	להק אמריקאי	735.11	725.66	+19.98	+2.84	-0.19	+5.65	-29.01	40.17	86.65	55.13	1.86	2.20	172.8	0	0	78	5	27
להק-מנהל	להק אמריקאי	135.17	133.69	+3.88	+2.99	-0.16	+6.20	-27.02	48.34	---	---	1.11	2.10	251.2	0	0	78	6	16
להק-רום	להק אמריקאי	---	---	---	---	-0.31	---	---	---	---	---	---	1.90	8.9	0	16	59	9	16
להק-מטמור	להק אמריקאי	87.21	86.26	+2.06	+2.45	---	+4.65	-21.28	---	---	---	1.10	1.90	94.5	0	0	80	8	12
להק-תור	להק אמריקאי	331.32	329.30	+8.87	+2.77	-0.19	+6.26	-20.87	25.98	79.66	59.05	0.61	2.28	276.6	0	0	86	0	14
*להק חירום	להק אמריקאי	71.63	70.26	+2.16	+3.17	---	+5.73	---	---	---	---	1.95	1.90	29.7	0	0	69	19	12
מגוה	בינלאומי	339.79	336.62	+7.70	+2.34	-0.08	+5.10	-17.99	53.86	89.71	42.91	0.94	1.60	212.4	0	1	74	6	19
מניק	סורין-מסגד	242.56	237.31	+7.40	+3.22	-0.13	+7.45	-17.39	51.89	89.59	---	2.21	1.75	49.6	0	0	96	0	4
מזר מניף	בינלאומי	82.03	81.27	+2.17	+2.74	---	+4.81	-19.29	---	---	---	0.94	1.60	36.2	0	1	71	5	23
מד מניף	בינלאומי	143.94	142.91	+4.34	+3.13	-0.25	+7.31	-20.22	17.02	---	---	0.72	1.85	74.7	0	0	94	0	6
מדמיל	בינלאומי	---	---	---	---	-0.38	---	---	12.11	55.04	---	---	2.10	14.2	7	12	63	2	16
מוד	בינלאומי	1249.82	1237.58	+32.60	+2.71	-0.16	+5.82	-19.59	35.37	90.81	69.93	0.99	1.60	210.5	0	1	80	1	18
מזן	ינטרום	186.41	184.84	+3.82	+2.76	-0.09	+5.38	-22.56	---	---	---	1.50	1.38	8.1	0	4	86	0	10
מחיר אייל מניות	עמרה מחוד	90.78	90.23	+2.22	+2.52	-0.25	+5.38	-28.89	---	---	---	0.61	3.10	11.0	0	0	78	7	15
מיטב אחזקות	מיטב	78.82	77.95	+4.27	+5.80	-0.23	+12.11	-45.92	43.68	---	---	1.12	1.50	11.8	0	0	69	5	26
מיטב מניות	מיטב	208.14	205.84	+6.83	+3.43	-0.17	+7.27	-28.95	37.97	94.82	---	1.12	2.75	8.3	0	0	80	17	3
מניה מסוף פקן	פועלים	136.27	133.75	+4.19	+3.23	-0.26	+7.50	-21.04	15.62	---	---	1.88	1.70	217.0	0	0	92	0	8
מנוף	בינלאומי	97.93	97.00	+1.79	+1.88	-0.18	+3.56	-24.47	---	---	---	0.96	1.60	29.8	0	2	63	20	15
*מרכזית מר המניות	מרכזית	73.64	73.02	+1.19	+1.66	---	+3.33	---	---	---	---	0.85	1.70	9.5	0	0	30	67	3
מרכזית מניף	מרכזית	133.66	133.53	+4.13	+3.19	-0.29	+7.50	-20.23	12.97	---	---	0.25	2.70	4.3	0	0	95	0	5
מרכזית מסחרים	מרכזית	268.76	267.86	+6.96	+2.67	-0.27	+5.92	-24.08	21.00	80.98	53.75	0.34	3.20	10.0	0	0	77	16	7
מריץ	בינלאומי	376.43	372.92	+9.41	+2.59	-0.17	+5.84	-16.74	31.23	83.52	69.29	0.94	1.60	138.4	1	1	80	1	17
משואות גבע	בינלאומי	87.48	85.81	+3.93	+4.80	---	+7.52	-14.11	---	---	---	1.95	2.10	13.2	0	0	71	1	28
נר	תשואה	356.16	353.31	+9.91	+2.89	-0.16	+6.10	-25.23	45.43	90.24	51.93	0.81	3.20	16.3	0	0	93	1	6
נדל"ן	אמבן	936.29	923.33	+22.32	+2.48	-0.08	+5.05	-22.78	40.86	83.78	59.03	1.40	3.05	24.0	2	3	71	16	8
*נורצת	אילנות-בטוחה	76.49	75.03	+2.73	+3.78	---	+7.39	---	---	---	---	1.95	3.09	15.1	0	0	89	1	10
נורמה קמפיטאל	קמפינאל	70.41	69.13	+2.31	+3.46	---	+6.65	-32.71	---	---	---	1.85	1.90	109.2	0	0	75	2	23
ספנות מניות	ספנות	77.07	76.71	+2.15	+2.88	---	+6.94	-22.68	---	---	---	0.47	3.10	18.9	0	0	79	1	20
עוף פקן	פועלים	127.26	124.96	+3.44	+2.83	-0.20	+5.15	-28.64	28.03	58.16	39.75	1.84	1.90	87.3	0	0	83	4	13
עמרה אמריקאית	עמרה מחוד	---	---	---	---	-0.45	---	---	---	---	---	---	2.20	4.1	0	13	57	12	18
עמרה יצוא	עמרה מחוד	72.65	71.78	+1.40	+1.99	---	+3.95	-29.44	---	---	---	1.21	2.20	64.7	0	0	83	6	11
עמרה כ"ס	עמרה מחוד	2000.68	1978.92	+48.39	+2.51	-0.22	+4.50	-34.93	43.04	80.41	44.98	1.10	2.50	75.7	0	0	81	5	14
עמרה מניף	עמרה מחוד	148.95	147.64	+4.62	+3.23	-0.26	+7.55	-20.35	16.02	---	---	0.89	2.20	74.2	0	0	96	0	4
עמרה סמנים	עמרה מחוד	1578.46	1560.68	+43.45	+2.86	-0.23	+6.64	-27.08	27.87	82.54	51.07	1.14	2.20	107.1	0	0	87	0	13
*פיא 2000	לאומי פיא	72.67	71.05	+1.07	+1.53	---	+3.03	---	---	---	---	2.28	2.20	61.3	0	0	85	0	15
פיא-אדום	לאומי פיא	944.56	938.88	+27.94	+3.07	-0.20	+5.97	-26.20	35.67	86.08	59.08	0.60	1.50	311.1	0	0	90	0	10
פיא-ברזלים	לאומי פיא	733.10	728.82	+21.64	+3.06	-0.22	+6.40	-24.54	29.22	81.27	61.07	0.59	1.70	154.4	0	0	57	1	12
פיא דשן	לאומי פיא	67.50	66.25	+1.57	+2.43	---	+3.78	-37.54	---	---	---	1.89	2.20	108.9	0	0	89	0	11
פיא-יהלום	לאומי פיא	978.11	960.25	+28.44	+3.05	-0.17	+5.78	-26.57	42.88	73.32	48.71	1.86	1.75	217.1	0	0	91	0	9
פיא-מגדל	לאומי פיא	608.56	597.35	+17.70	+3.05	-0.17	+5.89	-34.77	37.92	85.60	59.90	1.88	1.70	281.3	0	0	88	1	11
פיא-מפף	לאומי פיא	164.64	161.64	+5.64	+3.62	-0.23	+6.50	-37.50	47.89	87.79	---	1.86	2.70	193.2	0	0	90	1	9
פיא-מנוף	לאומי פיא	139.66	137.07	+4.24	+3.19	-0.26	+7.46	-20.95	16.86	---	---	1.89	2.20	202.0	0	0	95	0	5
פיא-שלמות	לאומי פיא	---	---	---	---	-0.43	---	---	---	---	---	---	2.20	47.0	5	25	62	0	8
פסגות ריסים	פסגות	241.42	239.62	+5.87	+2.51	-0.20	+6.36	-23.84	33.29	91.77	38.66	0.75	2.20	259.0	0	0	91	2	7
פסגות מבט לשלום	פסגות	98.54	97.89	+2.42	+2.53	-0.19	+6.61	-24.37	---	---	---	0.66	2.50	156.0	0	0	87	3	10
פסגות מניות	פסגות	690.93	636.52	+15.66	+2.52	-0.17	+5.51	-25.89	42.03	90.88	45.97	2.26	1.20	251.0	0	0	87	3	10
פסגות על	פסגות	74.77	73.24	+2.51	+3.55	---	+8.34	-26.79	---	---	---	2.09	2.70	70.0	0	0	86	3	11
פסגות שקים	פסגות	78.24	76.80	+1.95	+2.61	---	+6.31	-24.99	---	---	---	1.87	2.50	239.0	0	0	85	2	13
*פריצה	מירה דלבנון	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.40	---	-	-	-	-	-
*ציון-המאבים	בר"ס ציון סמאבים	114.47	113.66	+2.80	+2.53	---	+5.46	---	---	---	---	0.71	2.60	---	-	-	-	-	-
צבירה יצוא	צבירה	207.01	205.48	+5.87	+2.94	-0.18	+7.21	-24.01	32.39	74.74	---	0.74	2.70	3.3	0	0	86	0	14
צבירה מניות	צבירה	517.65	514.64	+12.13	+2.41	-0.08	+6.07	-17.37	45.63	76.70	63.84	0.62	2.70	6.3	0	0	73	6	21
קפיטל מניות	קפיטל	87.32	86.17	+2.07	+2.46	-0.37	+5.27	-29.19	---	---	---	1.33	2.70	5.0	0	0	83	3	14
קרן אגד מניות	קרן אגד	68.99	67.57	+1.63	+2.47	---	+4.32	-32.54	---	---	---	2.10	3.20	1.2	0	0	73	0	27
רום 90	מירה דלבנון	351.05	343.78	+13.89	+4.21	-0.12	+7.59	-37.28	60.38	85.03	52.48	2.11	3.40	33.8	0	0	71	23	6
שחק	אילנות דיסקונט	786.45	771.15	+25.11	+3.37	-0.21	+6.51	-29.74	42.93	91.09	57.19	1.98	1.70	269.2	0	0	90	0	10
תוכנה ותקשורת	רבנות אמריק	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.70	3.0	0	22	70	0	8
תנופה	ציון סמאבים	141.50	140.36	+3.98	+2.92	-0.29	+5.45	-36.82	34.64	---	---	0.81	3.20	4.8	0	0	90	4	6

קרנות אג"ח מדינה

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אזן	אילנות דיסקונט	798.48	782.89	+2.80	+0.49	-0.18	+0.49	+2.64	9.19	26.24	22.34	1.99	1.20	86.6	43	39	2	2	14
אפני אג"ח מדינה	אפדרית	109.56	107.55	+0.68	+0.64	-0.09	+1.15	-0.97	---	---	---	1.87	1.40	25.8	58	13	10	1	18
אודי	תשואה	977.41	970.66	+8.24	+0.86	-0.02	+1.90	+1.11	13.80	27.00	25.14	0.70	1.40	64.6	58	2	11	5	24
אורית אג"ח מדינה	אורית	313.01	308.38	+2.25	+0.73	0.04	+1.77	+3.13	12.03	23.34	29.20	1.50	1.70	3.7	80	12	6	0	2
אלמן פקן	פועלים	334.54	328.34	+2.69	+0.83	0.22	+1.93	+8.13	9.02	22.50	20.97	1.89	1.10	320.1	84	7	3	0	11
אג"ים אג"ח מדינה	אג"ים	302.79	298.44	+2.31	+0.78	0.05	+1.83	+3.89	13.57	24.74	24.25	1.46	2.20	104.7	63	13	14	0	10
אפסילון אג' מד'	אפסילון	148.87	146.98	+0.78	+0.53	-0.07	+1.17	-1.53	16.41	29.45	---	1.29	1.45	42.2	68	0	12	7	13
בטוחה אג"ח מדינה	בטוחה	1694.31	1671.06	+14.18	+0.86	0.04	+1.52	+4.58	11.35	23.53	21.11	1.39	1.70	29.7	73	7	7	0	13
גבע	אמבן	311.58	307.37	+1.65	+0.54	-0.07	+1.16	-1.43	13.27	21.12	21.04	1.37	1.73	92.9	59	7	8	9	17
דוכס	קמפינאל	166.85	165.06	+0.39	+0.24	-0.05	+0.71	+2.92	10.54	23.73	17.59	1.08	1.30	30.4	80	0	0	2	18
דגון	כללי	727.11	713.85	+4.86	+0.99	0.86	+1.71	+3.19	9.70	15.86	20.35	1.86	2.25	1.6	61	13	15	6	5
הפק אג"ח מדינה	אורדי	120.29	119.60	+0.46	+0.39	0.12	-0.92	-7.15	---	---	---	0.58	2.40	6.2	0	88	7	0	5
הילה פקן	פועלים	364.11	362.66	+1.21	+0.33	0.56	+0.36	+9.54	10.55	14.67	16.32	0.40	1.20	230.0	86	0	1	0	15
ורד	אמבן	357.97	353.05	+2.20	+0.63	0.12	+1.56	+5.21	13.33	25.47	21.37	1.39	1.73	43.6	84	0	3	3	5
זד	אמבן	445.05	438.90	+2.93	+0.67	0.10	+1.43	+1.93	18.43	26.05	24.48	1.40	1.70	56.5	76	14	6	3	1
יבל פקן	פועלים	520.08	510.59	+2.85	+0.56	0.16	+1.08	+5.72	11.13	23.96	23.80	1.90	1.15	420.7	76	5	7	0	12
*ילד אג"ח מדינה	ילד	104.13	102.40	+0.44	+0.43	-0.21	+0.85	---	---	---	---	1.69	1.70	30.5	13	0	0	5	82
יורה פקן	פועלים	400.35	392.97	+1.13	+0.29	0.29	+0.51	+6.81	10.60	17.37	16.41	1.88	1.10	97.5	60	2	0	1	37
כללי אג"ח מדינה	כללי	359.50	352.67	+2.83	+0.81	-0.26	+1.40	-5.00	6.53	20.68	21.89	1.94	2.30	24.0	58	13	15	6	8
להק-מעוף	להק אמריקאי	452.51	447.47	+1.15	+0.26	0.47	+0.66	+9.56	11.88	13.56	14.82	1.13	1.18	142.7	83	1	0	0	16
להק-שפרות	להק אמריקאי	420.67	413.05	+3.48	+0.85	-0.01	+1.95	+2.91	10.30	22.39	22.17	1.84	1.10	93.8	71	0	6	1	22
להק-משף	להק אמריקאי	158.64	155.71	+1.02	+0.66	0.05	+1.39	+3.64	12.69	23.99	23.84	1.88	1.20	140.9	73	0	7	2	18
מגן	עמרה מחוד	1098.61	1086.26	+11.45	+1.07	-0.01	+2.11	+2.86	10.75	25.40	20.36	1.14	1.20	81.8	71	7	6	7	9
מגמה	בינלאומי	1205.71	1194.53	+4.09	+0.51	0.21	+0.89	+6.37	10.63	20.54	24.61	0.94	2.00	98.5	71	5	4	8	20
מיטב אג' מד'	מיטב	3610.51	3586.52	+32.69	+0.93	-0.05	+1.87	+8.07	12.70	28.88	26.17	0.89	3.20	20.1	64	2	16	6	12
מרום	בינלאומי	4301.15	4260.90	+26.03	+0.61	0.10	+1.29	+5.22	10.90	21.41	23.78	0.94	1.40	100.0	70	6	0	4	20
*מרכזית אג"ח מדינה	מרכזית	99.26	98.44	+0.59	+0.60	---	+1.01	---	---	---	---	0.83	1.70	4.3	49	32	5	14	21
סהר	עמרה מחוד	976.61	987.85	+6.62	+0.67	0.05	+1.08	+3.52	13.30	18.35	14.95	0.89	1.20	113.7	69	7	7	4	13
*ספנות אג"ח מדינה	ספנות	106.09	105.68	+0.57	+0.54	---	+1.09	---	---	---	---	0.39	2.50	19.5	64	1	0	3	32
עמרה אג"ח מדינה	עמרה מחוד	885.95	878.20	+3.60	+0.41	0.14	+0.52	+6.71	6.95	14.93	14.43	0.88	1.50	84.1	69	17	0	5	9
פיא-צמוד	לאומי פיא	3330.42	3268.70	+28.50	+0.88	0.01	+1.65	+4.68	9.84	21.15	20.55	1.89	1.05	231.5	78	1	12	1	6

קרנות אג"ח מדינה / המשך

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
פיא-מטח	לאומי פיא	188.39	187.21	+1.20	+0.65	-0.05	+1.16	+1.91	10.51	24.02	15.51	0.63	1.05	51.0	12	28	15	0	5
פיא-תרשיש	לאומי פיא	154.23	151.39	+2.57	+1.71	0.03	+1.24	+4.83	9.86	17.67	17.88	1.88	1.05	397.2	83	0	6	0	11
פסגות דוד	פסגות	381.59	374.50	+1.58	+0.42	0.11	+1.01	+5.38	12.48	19.39	16.84	1.87	1.20	154.0	66	10	6	1	17
פסגות מכ"ר	פסגות	324.68	321.92	+1.58	+0.49	0.01	+1.02	+4.38	18.35	19.39	17.59	0.86	1.45	107.0	55	15	3	1	26
פסגות המדינה	פסגות	374.95	368.08	+2.98	+0.82	-0.00	+1.74	+3.70	12.79	21.78	18.17	1.87	1.00	77.0	61	8	10	2	18
צבירה אג' מד'	צבירה	1442.51	1433.73	+8.64	+0.61	0.10	+1.64	+5.25	11.22	22.51	24.55	0.61	1.70	15.1	70	12	4	3	11
שגב פקן	פועלים	484.83	479.43	+1.79	+0.37	0.39	+0.71	+9.00	13.79	17.53	16.80	1.13	1.20	294.5	87	3	2	0	3
תמר	אילנות דיסקונט	769.64	754.77	+5.38	+0.72	0.86	+1.48	+4.78	10.65	20.58	17.02	1.97	1.20	157.6	79	2	3	4	12
תמה	אילנות דיסקונט	512.52	508.92	+2.64	+0.52	0.02	+1.19	+3.26	11.53	19.47	18.10	0.71	1.70	42.9	74	8	3	2	13
*תשר	ציון סמאבים	1421.05	1410.81	+13.45	+0.96	-0.29	+1.92	-8.86	10.84	25.26	22.20	0.73	2.68	12.1	35	14	22	0	29

קרנות אג"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
און	אילנות דיסקונט	324.18	318.00	+1.88	+0.59	0.01	+1.27	+1.95	13.34	25.24	26.31	1.94	1.20	61.3	68	5	2	12	12
*אודרין שקלה	אודרין	103.99	103.39	+0.49	+0.48	---	+1.40	---	---	---	---	0.58	1.85	22.7	54	0	0	0	40
אוריון	אילנות דיסקונט	164.24	161.07	+0.64	+0.40	-0.06	+0.39	+2.08	9.73	26.41	27.92	1.97	1.05	57.9	44	36	3	4	13
אורן	אילנות דיסקונט	2992.65	2934.11	+36.08	+1.24	-0.11	+2.28	-2.31	15.57	31.52	36.86	2.00	1.05	229.3	66	5	18	5	5
אורית אג"ח	אורית	142.54	139.73	+1.03	+0.74	-0.06	+1.32	-2.65	16.46	28.12	---	2.01	2.30	31.7	46	9	11	23	11
אלון	אילנות דיסקונט	1562.34	1532.32	+8.38	+0.55	0.02	+0.98	+3.02	12.28	20.93	17.57	1.56	1.20	55.5	57	23	4	5	10
אמדים	ואדין	94.73	93.99	+0.67	+0.72	---	+1.21	-9.80	---	---	---	0.79	2.80	41.0	1	0	11	51	37
אג"ים אג"ח חברות	אג"ים	216.59	212.30	+1.85	+0.88	0.06	+1.09	-1.28	23.80	34.05	31.91	2.02	2.95	164.6	34	12	18	27	7
אפיקים אג"ח	אפיקים	217.53	213.07	+1.63	+0.77	0.09	+1.19	-2.65	25.49	26.57	31.10	2.07	2.68	25.0	50	7	6	35	2
אפסילון אג' חב'	אפסילון	112.78	111.27	+0.07	+0.79	-0.14	+1.17	-16.22	28.28	---	---	1.29	2.20	34.0	23	3	19	52	3
אשר	אילנות דיסקונט	540.40	529.90	+5.37	+1.02	-0.06	+1.86	+0.77	13.87	25.02	20.55	1.90	1.20	301.8	70	4	11	6	[illegible]
אתגר	אילנות דיסקונט	782.12	766.97	+5.16	+0.68	-0.11	+1.39	-3.36	15.75	26.21	24.53	1.98	1.70	97.1	41	3	7	48	6
גמר	סורין-מסגד	140.50	138.51	+1.75	+1.28	-0.09	+2.76	-8.66	23.32	21.37	---	1.44	2.25	4.0	28	4	27	77	14
בטוחה אג"ח	בטוחה	2274.26	2242.51	+26.08	+1.18	-0.07	+2.05	-4.19	19.56	30.25	31.43	1.42	2.20	11.6	70	3	10	7	15
*בנק המסחרין אג"ח	מרום וכן	107.72	106.07	+1.43	+1.37	---	+2.20	---	---	---	---	1.56	2.35	2.9	20	0	19	21	40
גפן פקן	פועלים	513.89	511.74	+4.33	+0.85	-0.06	+1.20	-1.82	15.30	33.54	25.14	0.47	1.45	292.9	33	40	20	1	6
גיא	אמבן	503.29	496.32	+4.90	+1.00	-0.15	+1.21	-16.82	28.24	57.37	37.55	1.40	1.60	139.6	21	2	1	71	3
חברות מרום אג"ח	חברות-מרום	115.31	113.44	+0.72	+0.64	-0.01	+0.87	-0.90	---	---	---	1.65	2.45	35.5	43	5	1	27	14
הסרה	עמרה מחוד	928.60	918.44	+10.25	+1.13	-0.10	+1.85	-15.46	34.47	40.56	25.96	1.13	2.20	144.8	0	3	12	73	12
הראמון-לביא	הראמון-לביא	180.56	178.15	+1.85	+1.05	0.21	+2.35	+5.73	17.56	53.94	---	1.35	3.25	5.7	42	4	5	12	37
*ילד אבנים אג"ח	גד אבנים	103.31	102.52	+0.96	+0.95	---	+1.30	---	---	---	---	0.77	3.80	5.1	0	1	1	54	44
חלמיש	עמרה מחוד	254.30	251.47	+5.40	+2.17	-0.11	+1.76	-1.70	15.86	23.17	16.91	1.13	1.20	47.2	62	9	11	12	7
חץ פקן	פועלים	358.87	358.87	+0.64	+0.18	-0.20	+0.24	+5.46	10.54	13.40	16.94	0.00	1.10	251.1	12	0	0	9	28
יער	הסרה	195.76	194.08	+1.62	+0.84	-0.03	+1.52	-2.63	18.86	24.67	9.03	0.87	2.15	12.6	40	12	11	21	16
כללי אג' חב'	כללי	162.08	160.52	+2.27	+1.43	-0.24	+2.30	-17.96	12.92	37.15	---	0.97	2.60	6.7	31	9	24	34	3
*כללי צמוד	כללי	102.75	102.75	+0.20	+0.20	---	+0.34	---	---	---	---	0.00	0.85	19.8	0	0	0	0	100
להק-סמר	להק אמריקאי	112.91	112.10	+0.40	+0.36	-0.19	+0.59	+0.87	---	---	---	0.72	0.60	42.1	17	4	5	0	74
להק-שהם	להק אמריקאי	185.19	182.45	+2.14	+1.19	-0.03	+2.08	-3.19	18.42	30.11	26.22	1.50	1.70	219.2	0	43	3	35	19
מגור	בינלאומי	393.19	389.56	+1.21	+0.31	0.38	+0.55	+9.31	9.43	15.31	18.45	0.93	1.30	49.2	69	3	0	0	28
מגן	בינלאומי	1418.47	1405.08	+10.42	+0.75	0.01	+1.36	+0.98	14.82	30.14	30.24	0.95	2.00	174.4	63	7	10	1	19
מודד אייל אג' חב'	עמרה מחוד	82.95	82.46	+0.59	+0.72	---	+1.34	-17.70	---	---	---	0.57	2.60	19.5	1	0	[illegible]	[illegible]	15
מימד	בינלאומי	314.73	311.80	+1.20	+0.39	0.07	+0.46	+3.62	9.93	27.59	21.31	0.94	1.40	34.4	38	40	1	4	17
מכבים פקן	פועלים	213.17	209.34	+2.63	+1.27	-0.08	+2.71	+2.84	11.32	28.37	22.93	1.88	1.20	95.3	27	14	27	6	30
מפרן	בינלאומי	1042.95	1033.26	+4.32	+0.42	0.17	+0.77	+5.72	11.15	18.75	21.57	0.94	1.30	55.7	70	4	3	0	25
מרחב	בינלאומי	454.12	449.95	+2.61	+0.58	0.09	+0.93	-0.03	25.90	30.28	31.57	0.93	1.35	79.9	49	5	1	30	15
משואה אג"ח חברות	משואה	131.26	130.28	+1.33	+1.03	-0.06	+1.99	-6.26	20.92	---	---	0.75	2.60	21.0	48	2	17	36	4
סיגמא אג"ח	סיגמא	130.57	128.22	+2.51	+2.00	-0.15	+3.34	-7.29	7.93	21.97	---	1.83	2.00	13.0	16	5	31	44	14
סמור אג"ח	סער	100.73	99.87	+1.11	+1.12	---	+1.10	-0.14	---	---	---	0.36	2.90	12.9	0	0	11	17	72
עודד	אילנות דיסקונט	158.41	155.41	+0.97	+0.63	0.01	+1.15	+1.64	15.56	21.23	17.26	1.93	1.05	33.7	55	12	5	12	16
פיא-אופיר	לאומי פיא	412.70	410.15	+2.43	+0.60	0.07	+1.09	+5.50	11.83	16.31	16.05	0.62	1.05	125.6	81	1	6	0	12
פיא-אור	לאומי פיא	864.07	848.08	+17.16	+2.07	-0.12	+3.91	-13.71	31.51	41.12	13.95	1.89	1.05	326.5	10	2	22	51	15
פיא-נבים	לאומי פיא	4856.00	4825.26	+58.41	+1.23	-0.13	+2.32	-4.12	16.29	29.31	24.12	0.64	1.50	402.8	52	12	28	1	7
פיא-חלקין	לאומי פיא	319.88	319.08	+0.59	+0.19	-0.57	+0.24	+4.27	8.37	12.40	15.62	0.25	2.20	119.1	0	0	0	0	100
פיא-יוסף	לאומי פיא	174.63	171.39	+2.31	+1.37	-0.13	+3.05	-3.34	11.63	29.95	26.05	1.89	1.05	52.4	71	0	25	1	3
פיא-שדה	לאומי פיא	261.87	257.01	-0.04	-0.02	0.05	+0.20	+3.72	9.53	22.61	21.31	1.89	1.05	63.7	58	32	6	0	4
פיא-עמיר	לאומי פיא	1072.28	1052.49	+10.02	+0.96	-0.05	+2.10	+2.86	9.38	21.53	20.66	1.88	1.05	218.4	80	1	11	1	7
פיא-תנופה	לאומי פיא	284.53	279.43	+1.98	+0.71	0.06	+1.36	+0.47	18.44	23.54	20.22	1.83	1.20	70.6	55	3	11	5	22
פעל	מרכזית	227.58	224.78	+1.58	+0.71	0.02	+1.17	-5.57	28.81	56.03	---	1.25	2.20	10.6	34	9	8	27	2
פסגות יציב	פסגות	437.65	434.94	+7.12	+1.66	-0.08	+2.71	-10.31	29.51	31.82	30.24	0.62	2.00	476.0	3	24	20	44	2
פסגות כל הדרום	פסגות	104.58	102.70	+0.22	+0.21	0.31	+0.25	+7.02	9.85	15.81	---	1.82	1.45	33.0	33	13	3	1	55
פסגות כל רום	פסגות	137.12	136.77	+0.25	+0.18	-0.21	+0.23	+5.05	11.39	13.54	---	0.25	1.70	99.0	0	2	5	0	92
צוק	עמרה מחוד	274.89	273.52	+1.89	+0.70	-0.15	+1.30	-6.53	16.84	25.79	17.91	0.50	2.20	39.0	48	10	12	25	5
קשת פקן	פועלים	320.83	317.27	+2.92	+0.93	-0.01	+1.75	-1.41	18.59	22.59	31.65	1.12	1.20	122.1	58	2	9	25	5
רימון	אילנות דיסקונט	338.49	337.99	+0.69	+0.20	-0.34	+0.26	+4.89	11.36	12.49	15.89	0.15	1.70	133.2	11	7	2	0	82
שהר	אילנות דיסקונט	161.93	158.84	+0.40	+0.25	0.17	+0.55	+5.42	0.36	17.02	16.41	1.95	0.95	36.8	73	5	1	5	16
שקד	אילנות דיסקונט	261.11	254.11	+1.53	+0.60	0.06	+1.21	+3.97	11.47	29.73	18.38	1.95	1.05	47.8	75	9	2	4	13
*שקולה	אילנות-בטוחה	104.24	103.60	+0.16	+0.15	---	+0.21	---	---	---	---	0.62	1.89	28.1	6	0	2	6	97

קרנות מט"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
*אורית מט"ח אג"ח	אורית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.05	9.4	0	89	3	[illegible]	5
*אורית מטבע חוץ	אורית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.75	0.5	0	2	79	[illegible]	12
אלון $	אילנות דיסקונט	---	---	---	---	-0.62	---	---	4.87	13.60	---	---	2.20	66.6	3	45	41	0	11
אילנות מטבעות	אילנות דיסקונט	---	---	---	---	-0.43	---	---	---	---	---	---	2.20	19.0	13	20	54	0	12
אמי מרכז מט"ח	אמיא	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.10	16.5	0	8	42	4	25
אנרים אירופה	אנרים	---	---	---	---	0.17	---	---	22.19	---	---	---	3.00	53.0	1	2	73	21	2
אפקים חו"ל	אפקים	---	---	---	---	-0.38	---	---	21.81	---	---	---	3.20	13.9	6	46	23	13	2
בטוחה חו"ל	בטוחה	---	---	---	---	-0.14	---	---	18.72	---	---	---	3.20	14.8	5	35	50	1	6
דולב	אילנות דיסקונט	684.33	670.89	+2.15	+0.32	-0.12	-0.20	-2.20	7.73	39.29	20.43	2.00	2.70	88.8	9	78	6	0	7
הדר	מרכזית	---	---	---	---	0.06	---	---	26.49	27.01	26.81	---	2.23	14.7	0	73	9	17	1
הדד	אילנות דיסקונט	---	---	---	---	-0.30	---	---	30.09	25.59	36.99	---	2.20	131.1	9	61	24	0	5
להק-חוזת	להק אמריקאי	449.44	441.19	+2.74	+0.62	-0.21	-0.01	-0.71	6.59	32.14	22.00	1.87	1.10	114.7	0	82	8	0	10
להק-כנד	להק אמריקאי	---	---	---	---	-0.33	---	---	18.23	24.47	28.20	---	1.40	280.9	0	82	8	1	0
*להק-קונטס $	להק אמריקאי	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1.10	15.9	0	36	3	0	61
מד	בינלאומי	695.02	688.45	+1.33	+0.27	-0.16	-0.45	+0.19	4.58	31.29	20.61	0.95	1.90	26.7	1	85	4	2	12
מורה פקן	פועלים	---	---	---	---	-0.36	---	---	7.65	13.17	17.78	---	1.50	34.9	0	3	32	[illegible]	9
מטח	סורין-מסגד	---	---	---	---	-0.22	---	---	6.84	18.43	16.93	---	1.45	1.5	0	34	42	12	5
מיטב מט"ח	מיטב	229.49	227.48	+1.96	+0.87	-0.15	+0.62	-3.45	9.87	35.80	24.49	0.88	3.25	9.6	0	61	13	[illegible]	11
מכבל פקן	פועלים	133.81	133.28	+0.68	+0.51	-0.25	-0.19	+0.87	4.65	33.64	---	0.40	1.45	264.2	0	94	3	0	3
פיא-חוץ	לאומי פיא	---	---	---	---	-0.22	---	---	8.89	27.72	24.70	---	1.05	210.0	0	69	24	0	5
פיא-פרנק $	לאומי פיא	---	---	---	---	-0.33	---	---	7.84	9.59	12.96	---	1.70	293.1	1	36	38	0	25
פיא-עובד	לאומי פיא	140.39	137.74	+2.21	+1.61	-0.22	+0.32	-2.82	8.61	28.51	21.51	1.92	1.05	176.0	1	80	17	0	2
פיא-פרים $	לאומי פיא	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1.70	67.0	0	74	10	1	15
פיגוד אג"ח חו"ל	פיגוד	---	---	---	---	-0.47	---	---	---	---	---	---	1.70	3.6	0	27	59	0	15
פסגות חו"ל	פסגות	---	---	---	---	-0.50	---	---	8.48	---	---	---	2.70	122.0	0	32	36	0	32
פסגות מט"ח	פסגות	387.36	379.60	+1.89	+0.50	-0.27	+0.63	-2.36	7.29	36.12	26.67	2.04	1.70	195.0	0	76	15	2	[illegible]
פסגות עולם	פסגות	124.44	121.87	+1.05	+0.87	-0.30	+1.89	-12.49	12.02	---	---	2.11	2.20	64.0	0	41	34	4	21
צבר פקן	פועלים	232.75	228.34	+0.92	+0.40	-0.29	+0.17	-2.47	6.37	29.66	19.01	1.93	1.10	31.9	2	79	13	0	6
קפיטל חו"ל	קפיטל	---	---	---	---	-0.43	---	---	22.46	---	---	---	3.20	17.9	10	49	19	0	22
רוח קמפינאל	קמפינאל	---	---	---	---	-0.37	---	---	7.94	24.43	---	---	1.50	29.6	0	80	5	2	12
רשף פקן	פועלים	---	---	---	---	-0.17	---	---	8.12	24.76	23.52	---	1.50	61.0	5	44	47	1	3
תבל	עמרה מחוד	---	---	---	---	-0.33	---	---	10.65	33.98	25.72	---	1.20	81.4	5	55	21	4	10

קרנות מעורבות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי החודשי בנק'	השינוי החודשי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת הפרשה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח וחוץ	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
איתן פקן	פועלים	241.94	237.47	+2.17	+0.92	-0.02	+2.01	-0.20	8.26	34.84	27.16	1.88	1.40	162.6	54	3	23	2	16
ברוש	אילנות דיסקונט	2410.57	2363.61	+38.25	+1.64	-0.14	+3.40	-9.26	22.11	45.50	38.51	1.99	1.70	116.1	43	4	37	4	11
ברק	אילנות דיסקונט	2044.20	2004.65	+35.61	+1.81	-0.21	+3.38	-15.71	21.12	52.10	43.67	1.97	1.70	78.1	23	21	44	6	6
כללי מעורבת	כללי	126.70	124.82	+2.89	+2.37	-0.28	+3.96	-24.03	11.98	34.27	---	1.51	3.15	3.8	13	17	35	20	[illegible]
להק-צמיחה	להק אמריקאי	539.71	529.72	+6.90	+1.32	-0.11	+2.22	-4.75	17.29	42.91	33.99	1.89	1.50	285.7	23	30	19	2	[illegible]
מר דקלה	בינלאומי	112.78	111.70	+1.76	+1.60	-0.16	+3.38	-12.07	20.06	---	---	0.97	2.10	61.4	25	5	42	4	17
מוקד	בינלאומי	2404.86	2382.17	+23.51	+1.00	-0.07	+1.89	-6.46	28.25	42.64	40.71	0.95	1.30	146.5	33	8	25	[illegible]	25
עמרה כללית	עמרה מחוד	170.33	168.40	+2.06	+1.24	-0.16	+2.12	-10.49	20.08	39.72	15.36	1.15	1.20	168.9	25	33	27	9	4
פיא	לאומי פיא	5938.95	5828.15	+102.92	+1.80	-0.17	+3.43	-8.88	18.03	36.25	32.19	1.90	1.50	367.8	36	11	42	[illegible]	12
פסגות משולבת	פסגות	443.78	435.71	+4.88	+1.13	-0.14	+2.84	-8.80	17.27	38.79	28.23	1.85	2.30	114.0	3	38	14	[illegible]	[illegible]
תאנה	אילנות דיסקונט	1207.60	1184.44	+27.29	+2.36	-0.12	+4.76	-17.65	32.86	56.27	31.65	1.96	1.70	112.8	23	0	[illegible]	[illegible]	[illegible]
תמרין פקן	פועלים	81.54	80.03	+1.37	+1.74	-0.28	+3.53	-25.37	---	---	---	1.29	2.60	30.6	0	3	33	[illegible]	[illegible]

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר. החישובים על סמך 12 החודשים האחרונים.
** מעודכן ל-31.7.94
' קרנות שהוקמו במהלך 1994

המרכז הישראלי לניהול
בית-הספר למנהלים

מינהל עסקים

מחזור מ"א
לימודי תעודה - 440 שעות במשך 8 חודשים, אחת לשבוע בימי ד'.
תאריך פתיחה: יום ד', 19.10.94.

הקורס מיועד ל – מנהלים בעלי נסיון בדרגי ניהול תיכוניים ומעלה, המעוניינים לרכוש ידע יישומי וטכניקות ניהול חדשניות.

נושאי הלימוד – הקורס מתחלק ל-6 חטיבות לימוד: ■ לימודי רקע ■ חשבונאות וכספים ■ לימודי ניהול ■ מיומנויות ניהול ■ לימודים אינטגרטיביים.

לכבוד: בית-הספר למנהלים
מלון רמת אביב דרך נמיר 151 ת"א, טל. 6990234, 03-6995134, פקס. 03-6995207

שם פרטי ומשפחה..........
ארגון..........כתובת הארגון..........
..........טלפון ישיר..........פקס..........
כתובת למשלוח המידע..........

לקבלת השנתון מפורט מלא אנא השלם ושלח אלינו

מילגת לימודים ע"ש שלמה פורמן ז"ל
המרכז הישראלי לניהול מעניק מילגת לימודים למצטיין על הקורס

هكذا من الأصل

هكذا | من الأصل

לוח העיר

הלוח של אזור המרכז

העיר | הארץ | צומת השרון | שתי ערים | ערים | מלאבס

159 מבצע!!

עיר

למודעת 8 מילים
(4 ימי ו'+יום ג' אחד)

638-20-20

לוח העיר

דירות נופש

● להשכרה בת"א מגורי מכבי ... ברוחבות, כולל הים 03"5466920
16201905ד

● להשכרה דירות נופש לתקופה קצרה בשעורות. ייחוד גל 5244993"
18455801ט 03

● למכירה באילת, יחידה נופש קלאב הוטל, שבוע 43 03"5491063
18024701ג 03"5495645

● להשכרה בכפון ת"א, סוף ספטמבר, משארות, שקטה 03"6058241
16204501א

● מלון מכסנות אילת. ראש השנה 03"9811714 ...
15374429ק

● פרטי בכסנות אילת ל"ג ימים ... 5352073
19101629ג 03

ברעננה
בפרויקט בניה
ברחובות צפמן רבוצקי
קוטג'ים מפוארים מפרטים עשירים
כניסה קיץ 1995
טלפונים: 09-451478 ,09-918336

אנגלו־סכסון
רעננה 09-454133
במושב סמוך לרעננה
בית כפרי + יחידה
נפרדת + מדשאה
2 דונם.
$530.000

וילות ובתים להשכרה

פנטהאוז
דירות גג למכירה

פנטהאוז
דירות גג להשכרה

אנגלו סכסון
כבר הסדינה
רח' ה' באייר 44
(מלד"ן) 03"5467722

אנגלו סכסון
כבר הסדינה
רח' ה' באייר 44
(מלד"ן) 03"5467722

ברמת השרון
קוטג'ים יפיפיים, בבניה, מרחק הליכה מהים, מרתף מואר, סטנדרט גבוה, החל מ-$295,000 "הזמנה" 03"5407148 מלד"ן
16294418ח

דני דירות
רעננה! באזור יוקרתי ופתוח!
קוטג' מיוחד 5 חד' + חדר
עבודה ענק + 140 מר' מרתף
$475,000 בהכנון מיוחד
טל' 09-917958

בונבונייירה!
נפתח קוטג' לדוגמא בנוף יאיר
מכירת השלב האחרון בעיצומה.
צמוד ליישוב היוקרתי "כוכב יאיר"
בתים חד ודו משפחתיים
מוכנים להרחבה.
איכות חיים בלב הירוק של ישראל
החל מ-$159,500 בלבד!
האתר פתוח: א', ב', ג', ה', 14:00-17:30
ערבי חג, ימי שישי ושבת 11:00-14:00
050-243209, 09-494831

פרויקט משותף של
סולל בונה בע"מ
ש. לשמן בע"מ
נוף יאיר — ישוב קהילתי עם איכות חיים

בהרצליה ב'
בודהא, סמוך לכפר שמריהו, וילה + מגרש 1000 מ"ר, קרקע פרטית, מיועד ל-2 יחידות, כל אחת 290 מ"ר + מרתף, 09"582106, 03"6058114, פקס: 204395"
03
15393825ד

אנגלו־סכסון
הוד־השרון/שוהם
08"264545
● בשוהם - למכירה/להשכרה, בית בודד על מגרש 510
● בישובי מודיעים - למכירה משק, אפשרות לבנית בית נוסף
● ברעות, להשכרה/למכירה, בית בודד משפחתי - מגרש 500
16371125ח

ברמת השרון
פרויקט בניה מיוחד ויוקרתי, חדש: דירות גינה גג וקוטג'ים במיקום מעולה. "דניס ברק" 03"5400004
16542201ח

ברמת־יוקרה
מבחר וילות יוקרתיים ומפוארים, + מגרשים "גזית נכסים" 03"6315566
18300301ד

ברעננה
קוטג' חדש ומפואר, בודד + מרתף, מיידי 09"580754
18272201ח

ברעננה, בודד
6 + מרתף, 250/425, בהדר: סביבה אקסלוסיבית. "תיווך רעננה" 09"904042
17361901ד

"דני דירות"
רח' סבבי 2
רעננה
טל: 09"917958 (מלד"ן)
● קוטג' 6 מושקע + 400 + גינה במיקום יוקרתי. $500.000
● קוטג' 5 + מרתף + ארונות במיקום יוקרתי ושקט. $455.000
● במערב — רעננה 2 קוטג'ים צמודים + תוספת, לבניה. $440.000
17033701ח

ברעננה
קוטג' פרטי, ביהודה הלוי, $485,000, 375 מ"ר, 09"911536
16301201ז

וילות ובתים למכירה

צ'מי
בנוה צדק, דירות ובתים יוקרתיים, לבניה ושיפוץ: 03"5103214
18261106ח

בסביון, שקט
חצם ורבע, כ-300 מ"ר, $890,000, בלעדיות ל"סביונסון". 03"5339703

תיווך משי
סוכנות נכסים והשקעות
ויצמן 146 כפר־סבא
09"954444
09"977003
● דירת גג במיקום מעולה בכ"ס 260 מ"ר, 5.5 חד' — $265.000
● בית, 3, 80 מ"ר + 300 מגרש במרח כ"ס $130,000
● דירת 4 יפהפיה, זפיקה + מעלית + מזגן + חניה $175.000

לוח העיר

סנטורי נכסים
שיווק וניהול נכסים
ובתי יוקרה
רמת החייל, תל־אביב
03"6476373
03"6475969
● בית 60 בנוי + 380 מ"ר מגרש. $330.000
● ברמת החייל, קוטג' 6 + מרתף, 285 בנוי, 350 מגרש
● ברמת החייל, במיקום בוהה ושקט, בית + מגרש, 320 מ"ר
● בגני ... בית 70 בנוי 280 מגרש במיקום שקט $300.000
● בשיכון דן, 4 + מרפסת, 140 מ"ר, 2 דיירים. $345.000
15184318ח

... בנוס
השקעות וניהול
... 08"492442

מנחם דשמש
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהלת סלוניקי 7
תל־אביב
03"6481829, 03"6481357

דירות. עסקים. מבניות. מכירות ושרותים.
תל־אביב
גוש דן
השרון

"יעיד הנצבאות 4 בתים"
03"5078151, 03"5061536

בם — ביקורת מבנים
מהנדסי בם יבדקו את דירתך (בכל הארץ):
● בעת הבניה ● לפני הקניה ● בגילוי נזקים וליקויים ● בתקופת האחריות
● חוו"ד מקצועית לבתי־משפט ● אומדן עלויות לכל חוו"ד
03-5750931

לידר נכסים
קרן היסוד 2
(מעל בנל"ר)
רעננה 09"902727
● קוטג' חדש 7 + מרתף ...
● במערב רעננה קוטג' 6 ... במיקום מעולה $360.000
● במערב יוקרתי קוטג' 7 ... $458.000
16525408ח

תיווך בר־עוז
רח' המלכים 1
רמת־השרון
03"5492712, 03"5492654
● ברמת־השרון, קוטג' ... 6 + מרתף, 600 מגרש. $540.000
● ברמת־השרון, 4.5 חדרים, ל"א ... $145,000
● בהרצליה, ... 5.5 ... + מעלית $330.000
15173518ח

להשכרה
בית בודד במושב ליד ראשל"צ, 03"9644155, 03"5193571

להשכרה
וילה + משק במושב ליד ראשל"צ, 03"9644155, 03"5193571

אקדיה
נכסים והשקעות
הגבורה 4 הרצליה
פיתוח
(מול מלון דניאל)
טל: 09"583815
פקס: 09"583744

וילות ובתים

09"969566

דירות בדק נכסים
והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף שיכון דן
רח' בויבין מבודלה 35
מלד"ן 03"6972775

אל הקבלן
טרבוקל שירות ...

דירת 4 חדרים / דירת 5 חדרים
מפוארת — רק $237,900 — שהם כ-723,200 ש"ח — כולל פיתוח, חניה ומחסן ומס"ים
מפוארת — רק $253,300 — שהם כ-770,000 ש"ח — כולל פיתוח, חניה מחסן ומע"מ

בפרוייקט "גני החוף", באזור היוקרתי של נתניה. בבניין עם לובי כניסה מפואר, 2 מעליות ומערכות חרום. בכל דירה - ריצוף שיש בסלון, במטבח ובפינת האוכל, שני חדרי רחצה ושני חדרי שירותים, ארונות מטבח ושיש גרניט, הכנה למזגן מרכזי.

גני החוף
רובע המגורים היוקרתי ביותר בנתניה, ממש ליד הים.

אזורים

לוח העיר — הלוח של אזור המרכז
קבלנים מציעים

דוד בבליקי בע"מ
חברה לבנין
בונה בית מגורים מפואר
בלב העיר
ברח רשי 26 תל אביב
בקרבה לקריית הקריה
✔ משטח ✔ דירות קטנות
✔ הבימה ✔ היכל התרבות
דירות למכירה 2, 3, 4 חדרים
ודירות גג דו־מפלסיים
בבית: לובי מפואר מעוצב, מפרט עשיר.
חניה צמודה לדירה (אפשרות לחניה נוספת)
03-5223245

תיווך א.תמיד

תל אביב

ברעננה!! בלעדי!!
פנטהאוז מהמם!
5 חדרים
+ מעלית + תרפסות
רק $315,000
יניב נכסים
09-902828
09-421188

הופה בת"א!!!
4 + גג + מעלית + חניה
בראה לימי 03"200450
18443601ח

ברמתיים
בהתמונות מושקע + מרתף, מיידי $550,000 "הזמנה" 03"5407148 מלד"ן
19033415ח

"נכסים ודיור"
מציע למכירה ברעננה
ברוזבוב 2, פינת אחוזה
06:
רעננה
09"983672, 09"910886
18165018ח

אנגלו־סכסו
רעננה 09-454133
ברחוב שקט ומבוקש
קוטג' 3 שנים.
6 חדרים + מרתף.
$455.000

בפרדס חנה
באזור וילות
קוהיין
דו משפחתיים
6 חדרים-שרותים כפולים
$ 154,000 כולל פיתוח, לא כולל מ.ע.מ
אדמה פרטית-גוח דעפים
בניה איכותית.תכנון מעולה
משכנתא+הלוואה בנקאית
ערבות בנקאית מלאה
אלוני צור
09-500276
09-558361
050-247110 גם בשבת
פתוח בשבת מ- 10:00 - 17:00

נכסי חברון זכרון יעקוב
* במושבה-קוטג' איכותי עם נוף הררי $210.000
* בבניה וילה איכותית עם נוף לים $300.000
* איכות הקלאות בתקום מטעין
06-397207

מירון נכסים
המתווך שלך בלב השרון
09"967067

אנגלו־סכסון
רעננה 09-454133
קוטג' חדש באיזור השחר, 5 חדרים, כניסה מיידית
רק $335,000

ישרא האוז
"בשכונת הצנחנים"
בבניה !!
קוטגי דו משפחתי
6 חד' + מרתף
תכנון מיוחד לאוגוסט 95
רק $465,000
09-901901

"סביונסון"
סביון, קרית אונו
נילה קרת, אתרוג 27
נווה מונוסון
טל: 03"5339703
03"5334678
● בנוה מונוסון מבחר מגוון, בתים בגדלים שונים. $370.000-$550.000
● בסביון בית במקום מעולה ...
● בקרית־אונו בית חדש ...
● בירושה בית חדש, 6. $350.000
19074729ה

ברעננה
בקרן היסוד, קוטג'ים מפוארים, תכנון חדש, 380/240, לקראת גמר. 03"5444494
16313216ח

ישרא האוז
בבלעדיות!!!
באחוזה-דקר היוקרתי
קוטגי מקסים
6.5 חדרים 380 מגרש
רק $548,000
הקודם זוכה!!!
09-901901

דוד בורוכוב ...
תושב 7 + יחידה נפרדת
2.5 + מחסן ובגרש 800, $340,000 09"402019

חדר כושר ● סאונה ● חדר חרבות ואירועים ● לובי מפואר עם שומר בכל שעות היממה ● מפרט טכני גבוה ביותר
מעליות מהירות ● מוסיקת רקע בלובי ובמעליות ● פיתוח סביבתי מושלם

מגדלי מגורים מפוארים ויוקרתיים במיוחד, הכוללים דירות 2, 4, 4.5 חד', 1+4 (דירת 4 חד'+חדר), 5, 6.5 חד' וכן דירות קוטג'-פנטהאוז בנות 7 חדרים
הדירות לדוגמא פתוחות גם בשבתות 11:00-15:00

לגור בכוכב הקריה
ראשון לציון
לחיות כמו במלון
★★★★★
5 כוכבים!

מגדלי השמש — ... קריית ראשון ראשל"צ טל. 03-9615542/3

איכות חיים בפרוייקט קוטג'ים משרד באשל"צ

$300,000

קוטג' מפואר 7 חדרים

בפרויקט "נוה הדר" בכפר יונה. תלת וארבע משפחתיים

"נוה השדה" פרויקט קוטג'ים עשיר בנוף ובמרחב

חוצות הולכים מחברים בין הקוטג'ים, ממוקם

בקרבה למוסדות חינוך, מועדוני נוער וספורט.

במרחק 5 דק' מהים ומהקניונים

של ראשל"צ, 15 דק' מתל-אביב

מזרחי בונה איכות באיכות

מזרחי בניה והשקעות

משרד מכירות: טל. 03-5039991, 03-5073322

האתר פתוח בשבת 10:00-17:00 בין השעות

נחתף שלב א' באלמוג השרון

החלה מכירת שלב ב'

וילה עם בריכה וג'קוזי רק $168,900

לוחמי הירוקה, הנהלת חברת אלמוג ממשיכה במבצע וילה + בריכה + ג'קוזי בשיטתו הייחודי

אלמוג השרון

הפרויקט בלב ישוב ההרילתי הירוק כפר-חפר בצמוד לקיבוץ יד-חנה.

רק באלמוג השרון תוכלו לרכוש וילה דו-משפחתית מפוארת עם בריכה פרטית בנויה וג'קוזי ברמות ההדים

וילה 6 חד' + בריכה וג'קוזי רק $168,900 וילה בפרוייקט 3 חד' $120,900

אלמוג

א.ב. בניה והשקעות בע"מ

האתר פתוח כל ימות השבוע מ-11.00 בבוקר כולל בשבתות

מרכז מידע באתר: 050-254810, 050-356740

למכירה דירת גג במרכז תל-אביב

תכנון ע"פ דרישה

08-405995

"סביונסון"

סביון, קרית אונו

גילה קרית, אתרוג 27

נווה מונוסון

טל: 03-5339703

03-5334678

- בבנבת סביון מבחר דירות גג
- בכבשת סביון: 4, גבוהה, אפשרי מיידי
- בסביון - קרית אונו: 4, גבוהה, שקטה, בהוספות
- בקראון: 4, מטופחת, ביותר, ק"ב

190942297

בגבעתיים

2 משאות, מרכזי ושקט, ק"א, "תיווך הבורסה"

03-5730336

184916151

1-1.5 חדרים

פתח תקוה והסביבה

כחול לבן

נכסים

בהנהלת אבנר מעודי

חפץ חיים 5 פ"ת

03-9340022, 9345322

- לרציניים בהרחבות במשינבצק 3 ק"ב מסודרת $107,000
- באיזור מעולה, 2.5, משקעת ומסודרת $115,000
- בפרבו הטקבי 3.5 מרווחת, ק"ב $140,000
- כפר מכבו 3, ק"ב מסודרת $126,000
- במינסקר - 5 משקעת ומרווחת דופלקס $175,000
- להשכרה "כפר גנים", ברחוב בדבבי בנין חדש ומפואר, 4 - 5 $600 - $700 כניסה מיידית
- ב"משוב", 4 משקעת ומסודרת מיידית $550

3-3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

2-2.5 חדרים

3-3.5 חדרים

בבני ברק

4 ק"ב + נוף + מעליות בלעדי ל"צמרת השרון"

03-5496749

150719151

3-3.5 חדרים

ברמא"ג 8

משקעת, משופצת, ק"ב + מעלית, ללא תיווך.

03-6425592

174027293

2-2.5 חדרים

שכונות דרומיות

4 חדרים ויותר

3-3.5 חדרים

1-1.5 חדרים

שכונות צפוניות

גוש דן

טוב נכסים

ברודצקי 19 רמת אביב תל-אביב

03-6417936

- בנאות אפקה ב', 3.5 משקעת גבוהה שקטה, נוף פתוח, מיקום מעולה
- בנוה אביבים 3.5 מסודרת מרווחת שקטה + מעלית
- ברמת אביב הירוקה, 3 חד', שקטה ומרווחת, $190,000

171714011

4 חדרים ויותר

תיווך מדינה

נגבה 51 ר"ג

03-5748344/3

- בר"ג בנגבה, 1 + 2, ק"ב עורפית, משקעת
- חזר בקריניצי, ק"א, חזית, $95,000
- בזנגה, ק"ב בלי, משקעת, אפשרות בניה בגג

173532221

ברמת גן

2.5 גדולים, מרפסת, $150,000, מיידי "תיווך שוהם"

03-5280541

165733041

בגבעתיים

מיוחדת, עורפית ושקטה, מראה לים $156,000

03-200450

184506011

בצפון

2, גמורה ושקטה, ק"ב, משופצת, כחדשה.

03-5284994

בגבעתיים

3, גדולה ומוארת + מרפסת, בבנין מטופח

03-5284999

174801181

2-2.5 חדרים

א.ס.י. יזם

מאורי נדלן בע"מ

רח' אבן גבירול 150 תל אביב

טל: 5462735, 5462734

פקס: 5463438

- בנבן גבירול, ליד כיכר מילנו, 2 + חצי חדרים, ק"ב $149,000
- בבבלי, ברחוב הכנסת הגדולה, 3 חדרים, ק"ב, משקעת, $200,000
- ברחוב ילין דירה גדולה משקעת ק"א $395,000

174007111

תיווך א. תמיר

בן יהודה 114 ת"א

טל: 03-5232260

- 300 מ"ר, גג לבניה בבאופ"ר $600,000 כולל שיפוץ בנין ומעלית
- ביוראליה, בצולין, דירות 3 + מעלית $150,000
- 170 מ"ר, בנווה צדק, חדש ויפה $440,000

173434181

א.ס.י. יזם

מאורי נדלן בע"מ

אבן גבירול 150 ת"א

5462735, 5462734

פקס: 5463438

- בבבלי, 4 חדרים, ק"א, מעלית וחניה ברחוב שקט, $320,000
- ברחוב שלונזון 3.5 חדרים ק"ב, מעלית + חניה $322,000
- ליד כיכר מלכי ישראל, מרווחת, ק"ב, שקטה, $250,000

174407111

4 חדרים ויותר

בנוה צדק

דופלקס חדש 150 + גג + חניה. "במעייך"

03-6819268

171354011

לוח העיר

הלוח של אזור המרכז

03-638-20-20

קבלת מודעות מידי יום עד 22:00

העיר

נכסים והשקעות

חיים עוזר 13 פ"ת

טל: 03-9343114/5/6

פקס: 03-9344421

- בראש העין החדשה 4 חדרים קוטג' בודד על מגרש 420 מ"ר פינוי גמיש רק $280,000
- במקבלן 1 + 3 + גג + מעלית חניה 3 כ"א מיידי $183,000
- ברחוב בדבבי 4 + מעלית ק"ב + ח"א ש"כ משקעת $210,000
- בכפר גנים 2 ,7 קומות ח"ב מפוארת $390,000
- בנוה מונוסון 640 מ"ר ל-2 יחידות 100 מ"ר בנוי $350,000

145554181

4 חדרים ויותר

בבניה בנחלת צבי

3.5, 4 דירות + גג + חזר, מסירה בעוד שנה!

03-9343537

185451227

ר"ג

בז'בוטינסקי שניים בהרחבות ק"א ק"ק, "תיווך"

03-6993498

163911011

3-3.5 חדרים

בגבעתיים

ברחוב התע"ש, ק"ב 4 + מעלית. אתמיד 5232260

$230,000 03

164532011

"תיווך הרכסים"

מלדן

הרואה 164 ר"ג

03-5744083, 03-5745451

- בהרואה, 3 + 1/2 בהרחבות, $140,000, פינוי 10 חדשים
- סיפסה משרי יודפלים 4 + 1/2 משקעת, מעלית חניה $245,000
- בזצל, 4 חדרים, ק"ב משקעת $210,000

163054011

ברבבים

4 + יחידה נפרדת, משקעת ויוקרתית.

03-6486114, 03-6472775

165128041

הרחבות

ברמת אביב ג', 4 * במיקום מעולה, בלעדי $279,000 "דיור 2000"

03-6420066

182137251

לוח העיר

כללי פרסום

* קבלת מודעות בימים א', ג', ד' בין השעות 22.00-8.00
* ביום ב' קבלת מודעות 19:00-8:00
* ביום ה' קבלת מודעות 18.15-8.00
* יום ו' קבלת מודעות 17.00-8:00

(מינימום 8 מילים למודעה)

תנאי הפרסום בלוח העיר

* תיקונים למודעות יתקבלו עד השעה 16:00 בלבד

הזמנת המודעה כפופה לתנאי פרסום שלהלן ולהתחייבות המזמין לשלם תמורת הפרסום כמפורט במחירון בעת הזמנת הפרסום. אי פרסום מודעה במיקום שנקבע, או שהוזמן בראש, אינו מהווה עילה לאי-תשלום ואין בכך לפטור את המזמין מהתחייבויותיו כלפי "הלוח הארצי".

"הלוח הארצי" יפרסם המודעה במועד או במקום שהוזמן אם לא יהיה סיבה או גורם שימנעו זאת

המזמין הפרסום אחראי באופן בלעדי ומוחלט לתוכן הפרסום "הלוח הארצי" הזכות לסרב לפרסם מודעה או חלק ממנה

בצעירה

4.5 משקעת ק"ב, נוף מהים, $300,000 "המגה" מלד"ן 03-5407148

190243151

4.5 ענקית!!

+ מרפסת שמש ע"י נוה אמירים, "צמרת השרון"

03-5496749

150550151

"ממכת הרצליה"

4 + גינה, 5,4 פנטהאוז דו קומתי, מרפסות שמש, לרין 26 - מרום הראל.

09-973737

155342151

3-3.5 חדרים

3 ק"ב

במיקום מעולה, פונה לגינה, מקסימה. 03-5400004

165053041

2-2.5 חדרים

הרצליה

בהרחבות

דירות גג, 1 + 3 גדולה, ק"ג, בלי. 050-289550

163501011

בהרצליה הירוקה

בבניה

בנין מפואר 8 דיירים

דירות 3,4 + דירות גן

ב.ב. אריה בע"מ

אתר: זלמן שניאור 36 הרצליה

09-564184

בנוה עמל

בבניה מתקדמת!! 3"

3 + גג $133,000

3 + גינה $140,000

4 + $150,000 "4 $145,000

4 + גינה $155,000 גג

"אנגלו סכסון" $162,000

09-507258

165007011

3 ק"ב

74 מ"ר, משקעת, שקטה, מרכזי. 09-580674

063737063

2-2.5 חדרים

בצעירה

במיקום מעולה בבניה דירות גג, דירת קוטג' ודירת 4. 03-5400004

164639011

"מגדלי אלמיר"

שקט ומרכזי! 4-5 חדרים!

09-540186, 09-542855

163031181

רעננה

"חיש - דר"

הקשר שלך לעיסקה מוצלחת

אחוזה 83 רעננה

09-918125, 09-983585

פקס' 09-918057

- בהרחבות בבניה דירת גן, 5 חדרים, רק $280,000
- הזדמנות חד פעמית מגרש לבניה מיידית, רק $190,000
- בשכונה רעננה דו משפחתי, 6 חדרים, רק $420,000

173313081

אקספרס נכסים

בן גוריון 15

הרצליה

09-500970, 09-546285

- למכירה/השכרה, קוטג' חדש ומיוחד + מרתף, אזור מבוקש
- פנטהאוז חדש ומפואר במרכז, באזור שקט ומבוקש, $320,000
- להשכרה בהרצליה-פיתוח, וילה יפה + בריכה מתאימה לדיפלומט
- בהזדמנות למכירה, 4.5 שקטה, מפוארת ומרווחת בנאל אלון, ק"א

151412181

4 חדרים ויותר

השרון

הוד השרון

4 חדרים ויותר

"במגדלי הרצליה"

בבניה 4, פנטהאוזים 6 חדרים דו קומתיים. 09-973737

155221157

3-3.5 חדרים

רמת השרון

פרוייקט

"נוף השרון" ברמת השרון, רח' נחלת-הבשר פינת אוסישקין, בבניין יוקרתי, בתחילת בניה, דירות גג, דירות 4, 3 חדרים ודירות פנטהאוז, סטנדרט בניה וגימור ברמה גבוהה ביותר, שיווק בלעדי הוגנה מלד"ן 03-5407148

162844181

4 חדרים ויותר

"דני דירות"

רח' מכבי 2

רעננה

טל: 09-917958 (מלד"ן)

- בפרויקט חדש 5 + 100 מ"ר גינה + מרתף $259,000
- 4 חד' מרווחת בביקום במרכז קד' + מעלית $202,000
- 5 חד' בבנוה באזור מעולה ק"א + בקדו $230,000

170113011

מ.י. נכסים

תיווך השקעות בנדל"ן

רח' קלאוזנר 2, רעננה

טל: 09-983659

פקס: 09-902560

- 3, מסודרת, ק"ב, ק"ב, הזזיות גינה, שקטה $115,000
- 4 חד' מרווחת בבקום במרכז ק"ר + מעלית $202,000
- בהזדמנות בגליל היוקרתית 3, ק"ב, חניה, שקטה $156,000
- קוטג' 6, יחידה נפרדת באזור מבוקש $385,000 בלבד

163159251

לידר נכסים

קרן היסוד 2

(מעל בל"ל)

רעננה 09-902727

165446051

אבני נכסים

תיבת להמכרו!!

בבנין חדש

4 דיירים בלבד

5 חדרים + מרפסת עקית

רק $239,000

PENTHOUSE

מישנה בסורכו השקט, דירת גג

4+1 + גג ממוחה רק $190,000

בנדרס דירת גג 4+1 משקעת

09-988-599

5 חדר + מרפסת שמש

ש.כ. ק"ב הזית

מיר קוטגים

רק $249,500

פנטהאוז מפואר

5 חד' - מרפסות גדולות

מפרץ עשיר

רק $353,000

אביב

אלוש — נכסים

יזום ושיווק פרויקטים

הכתובת שלך ברעננה

אחוזה 72 רעננה

סלפון רב קוו

09-986558

- בבינאה - קוטג' מהרים, פונה לגינה $360,000 בלבד, מיידי
- בלעדית דירת 4 בכניב הזוקרית, ק"ב + חניה $171,000
- בגליל היוקרתי, 3 חדרים, ק"ב, חניה מיידית $156,000

173154151

בלעדי!!! בפרויקט יוקרתי

5 חדרים מפוארת

+ מרפסת-שמש

$265.000

יניב נכסים

09-902828

09-421188

"דב להבנון"

נכסים והשקעות, מרכב"ה, 4 + מעלית, ק"ב, פונה לפארק רק $198,000 09-451478

165705011

בלעדי!!! במשה דיין!

4 חדרים מושקעת

מעבר מיוזג, ק"ג+מעלית

רק $224.000

יניב נכסים

09-902828

09-421188

באזור מבוקש

5 + מרפסת, רק $255,000 "אבנזון" 09-986692

160304082

6-חד', 147 מ"ר

מסודרת ביותר כחדשה

רק $246,000

5 + גג + חדר

בבניין קטן ושקט

מסודרת ונקיה

רק $230,000

09-901961

"דני דירות"

בפרויקט רעננה! דגג 1-4 גג כהנה במיקום מעולה - 3 חזרי אויר במחיר $275,000 ביחד של

09-917958

4 ק"ב (בלי)

ברכזי ושקט, פונה לגינה, רק $171,000 "דב ליברמן" נכסים השקעות. 09-916336

165606011

ברעננה

4 חדרים, כחדשה + מעלית, בלעדי ל"אבנזון" 09-986692

קלפון

דירות פאר:

5, 4, 3.5 חדרים

+ מרפסת שמש

דירות גן

דירות פנטהאוז

יניב נכסים

09-902828

09-421188

נאות נורדיה - 270 קוטג'ים על קרקע פרטית (טאבו)

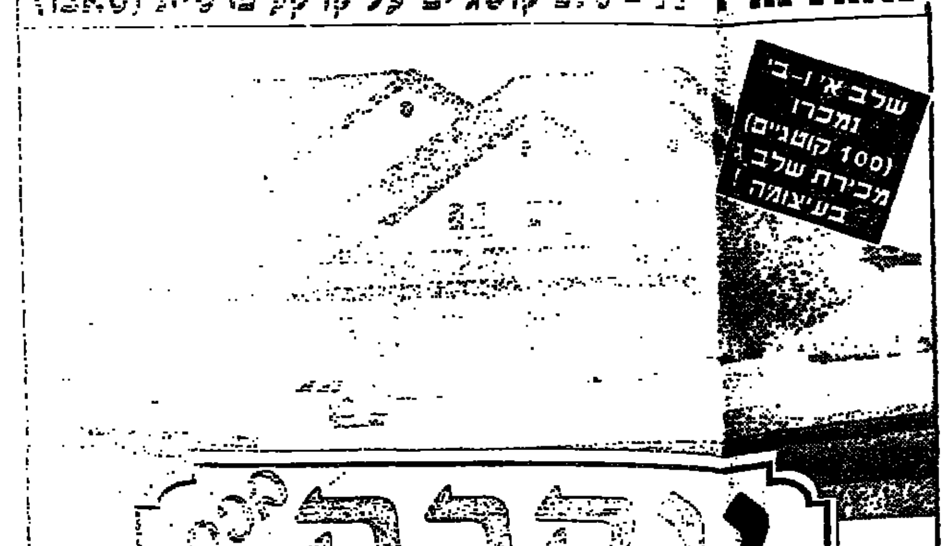

יוקרה

פרוייקט יוקרתי המפורסם בצמוד למושב הוותיק נורדיה בלב אזור שקט ירוק ומטופח. נמצא בקרבה למרכזי קניות, בילוי ותחבורה בנתניה (בסמיכות לתחנת הרכבת). לפרוייקט אופי כפרי המקנה לו איכות חיים ותנאים אידיאליים לגידול ילדים

המיוחד בו אופי כפרי אמיתי: איכות חיים ברמה אחרת, חינוך, תרבות וספורט המשתלבים בחיי כפר ובלב אזור עירוני גדול.

נאות נורדיה הבתים מעוצבים בצורה יוצאת דופן, ע"י האדריכל יוסי טל. בחירה מתוך 5 טיפוסי בתים הנבנים בסטנדרט בניה גבוה.

על מגרשים בגודל של 311 מ"ר ועד 642 מ"ר.

עשיתו רכישה מיוחדת

✔ רחובות הולנדיים.

✔ מפרטי טכני עשיר.

✔ מרחק גדול בין הבתים.

✔ הכי קרוב לכל מקום.

✔ שטחים ירוקים נרחבים.

✔ תשתית מודרנית.

✔ אפשרות לשינויים פנימיים בייעוץ האדריכל - ללא תשלום.

★ משפחות המצטרפות לפרוייקט תעבורנה ועדת קבלה.

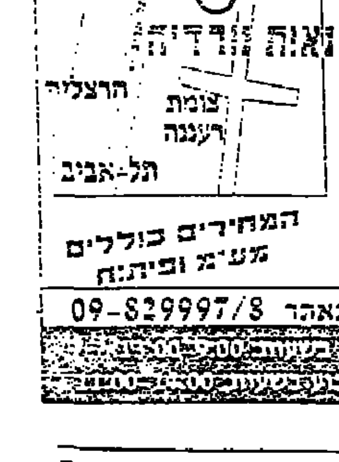

המחירים כוללים מע"מ ופיתוח

חברת "בוני נורדיה" בע"מ משרד מכירות - באתר 09-829997/8

פתוח א'-ה' בשעות ... האתר פתוח בשבת

هكذا من الأصل

מרוהטות אוש־דן

ש כ "ח חולון ובת־ים

מרוהטות פתח תקוה

מרוהטות השרון

מרוהטות חולון בת־ים

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

שותף/ה

שכ"ח ראשון לציון רחובות ונס־ציונה

ש כ "ח נתניה חדרה

דירות מרוהטות

מרוהטות תל־אביב

בב"ם
בניין שלם, 8 דירות, מתאים לבודדים/מוסד "קינג"
דיוויד" 09"984561

שכ"ח שכונות דרומיות־ת"א

שכ"ח פתח תקוה

שכ"ח גוש דן

שכ"ח השרון

ברעננה
מבחר דירות להשכרה,
לתאריכים נמשכים,
"דבליצ'נקו" נכסים
והשקעות 09"916336,
09"451478

ברעננה
קוטג' 6, משקף לביטה,
"לירד" $975 09"902727

3. בשלמה המלך
חדשה + מעלית חניה, $850,
ריקה. "אבריור" 03"5244102

בלואי מרשל
1.5 + מרפסת לגינה, ק"ג,
מרוהטת, $525 "אבריור"
03"5244102

3 במלצ'ט
ק"ג, ריקה שקטה, $660
"אבריור" 03"5244102

א. שחף נכסים
מציעים להשכרה
מבחר דירות
03"5173484

● 2 משפצים מרוהטים + יפו לכל התקופה
● 4, מרוהטת + יפו + מעלית + חניה
● 3 חדשה באזור הצפוני ד' "מגדל המפרץ" + מעלית + חניה $780
● 3, 4 יוקרתיות במגדלים על הים לטווח ארוך

א.ס. יזם
מאגר נדל"ן בע"מ
רח' אבן גבירול 150
תל־אביב טל: 5462735-03
03"5462734
פקס: 03"5463438

● ברחוב שמואל הנגיד 2 + הול ומרפסות, חלקי מיידי $550
● ברחוב פנקס 3, ק"ג, חלקי, פנוי 15/9, $600
● ברחוב רות, 2 מרוהטת ק"ג, חות מיידי $600

שכ"ח שכונות צפוניות־ת"א

טוף נכסים
דירות בלעדיות בת"א
בודצקי 19 רמת אביב
טל: 03"6417936

● ברוא"ג 4, ברחוב פינשטיין, יוקרתית + מרפסת מעלית חניה, מיידית, מתחות במשרד
● בנוה אביבים, 4, 120 מ"ר, מוקטנת, גבוהה + מעלית חניה לסוף אוקטובר
● ברמת אביב הירוקה, ברחוב פמאי, 3 עקיים, 100 מ"ר, מרוהטת, מיידית, מפתחות במשרד

בהרצליה בנוה־אמירים
4.5 מפוארת, ק"16, מיידי
הזמנה 03"5407148 מלד"ן

א. שחף נכסים
מציעים להשכרה
מבחר דירות
03"5173484

● 1 + בהירקון/"יהב קוק" $380
1 + גינה בסמולנסקין $410
● סטודיו, מיוחדת בשלום עליכם
3, חדשה ביהוה הנביא + חניה $750
● 2 בהירקון $520
3, מיוחדת ליד הבימה $650

"אורגד נכסים"
השכרה ומכירה בת"א
ר"ג
גבעתיים.
טלפונים: 03"6916334,
050"324368

● לורדיפוס 2 משופצת ברחוב לוונג ק"ג עורפית $455
● בבצמן 2 + חצי + מזגן + ארון ק"א לשותפים $600
● בגרוזנברג 3 משופצת $725, מציאה 2 ברוטשילד $400

סנטורי נכסים
שיווק וניהול נכסים
ובתי יוקרה
רמת השרון, תל־אביב
03"6476373
03"6475969

● דירת גג 1 + 3, מושקעת + גג $800
● דירות חדר ברמת הדר, כניסה פרטית, חניה + גינה $500
● בדבלים, דירת גג 5 חדרים, חדשה ריקה

דירות הצפון
בהנהלת נורית
רח' אבן גבירול 148 ת"א
טל: 03"5467848
פקס: 03"5465941

● דירת חדר במרכז ת"א, ריהוט חלקי, מיידי, $400
● בפנקס דירת חדרים ריהוט חלקי, מיידי, $400
● בבבלי השקפה 2, יפהפיה מיידי, ריהוט חלקי

2, בעיריה
ק"ג משופצת, ריקה, שקטה,
"אבריור" $550
03"5244102

4, ביהודה אליהו
הפאר/הא$780, 4, במוסקוביץ
+ מעלית + חניה ($850)
03"200450/5

4+ חדרים ויותר

במוצא (רח' ירושלים)
4 ענקית + פ"א יחידת
הורים נפרדת, ק"ב + מעלית
+ חניה פרטית במאגן,
סופי, המפתחות ב $159,000
"תיווך דניאל" 02"867222
מלד"ן

2.5 – 2 חדרים

בת־ים

4 חדרים ויותר

למכירה/השכרה
דופלקס מפואר, ליד הים,
6.5 חדרים 03"5533003/4
(בני)

3.5 – 3 חדרים

ראשל"צ נס ציונה רחובות

בונה חוף ראלש"צ
בלעדי ב"ביתילי"
שיווק ודל"ן
פלאפון 03"9621510

2.5 – 2 חדרים

1.5 – 1 חדרים

3 חדרים

4 חדרים ויותר

חדרים ויותר

דירות שכ"ח

תל־אביב

בכפר סבא "גני השרון"
נותרו עדיין להשכרה
במחיר מבצע 6 חד'
600 $ במקום $750
דופלקסים יפהפיים
לתקופה של 2-5 שנים
09-613935 תשלוז 09-971927

"דופלקס, 5 חד'.
09"975938

"דופלקס, 5
חדרים. 09"975938

בכלנית, 3 - בקליה,
$147,000
09"956692 "לאבנרי"

בבנין קטן, באזור יוקרתי,
בנוהה על כל הגג
$350,000
09"916336 נכסים והשקעות

יניב נכסים
בן גוריון 4
רעננה
07"425959

יניב נכסים
רחוב 31
רעננה
07"425959

● בכפ"ס במושב שקט, נהנה דירה אחרונה, בפרט $215,000

● בכפ"ס בית יפה על מגרש 520 מ"ר, אפשרות לב' $310,000

● בכפ"ס דופלקס מלוהט, 6 חדרים, $330,000

קוטג'ים בבניה
6 חדרים $339,000
מכירה בלעדי
יניב נכסים
09-902828
09-421188

K קניון אשדוד

הזדמנות עסקית

להשכרה בקניון אשדוד

שטח המתאים למכון כושר / אירובי / דיסקוטק / סנוקר ועוד

על המעוניינים לפנות לטל. 08-567031 או לת.ד. 6377

להשכרה

שטח להפעלת

מינימרקט באשדוד

במקום מרכזי, סואן עם תנועה גדולה של לקוחות

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב

ת.ד. 6377 אשדוד

עסקים מכירה

שרשים

מבצע פרסים מדהים!!!

קומפקט דיסק מתנה לכל נרשם

כולם זוכים!

ה-50 הראשונים שיבואו מוצגה זו בצמוד לוכנית המעקב ״שרשים״ יזכו בקומפקט דיסק. מתנה ללא הגרלה הצמוד, קבל מתנה מסל אצל רופא השיניים שלך!

03-5757384

בית בטוח

בגבעת גבעתיים

בעסקים

סלולרית במעגל סגור

מבצע!! 5 9 5 $

מערכות אלקטרוניות ״יזמומים״ + מדבקות

מבצע!! 49 $ לחודש

צילומי סתר

טל: 09-988232

03-9690934

למכירה

מוסך פעיל, במרכז ת״א, בשכ״ת. ״אלה״ 03-5239897

״תיווך הרכסים״

סודין

הרואה 164 ר״ג

03-5745451

03-5744083

למוסד ציבורי דרוש

בנין משרדים/תעשייה קלה

באזור ת״א (300-400 מ״ר)

דמי תיווך ישולמו בהתאם

פקס: 03-5662922

אולמות השכרה

מחסנים כללי

פאב

לקוחות ורווח בטוח

למסירה, ליד הבימה

טל'. 6854730, 03-295807

מ.מ.ש

רישום חברה

ברשם החברות

(תוך 3 שעות)

940 ש״ח

יעוץ/רישום

״קבלן רשום״

03-5661063

מחסנים השכרה

חנויות כללי

חנויות מכירה

בנ.ת. בתים

3,500 מ״ר, לאחסנה פתוחה/ מקורה, בגג בנין תעשיה + רמפה/רכבים/קונטיינרים/ סחורות, ״מרחי הבניר״ (בני) 03-5533003/4

אמיגה

צרף מערכות פליסה לרכב בע״מ

למוסבים, יזמים, אנשי-קבע ותעשיה משוחררים!

רשת קיימת ומובילה בתחומה מרחיבה את סניפיה בכל הארץ ומאפשרת קבלת זכיינים/שותפים (דרושה השקעה)

בדבר פרטים:

02-793101/2

ת.ד 8596 ירושלים 91084

קוב כל

המרכז הארצי לסטנדים, בובות, מדפים ודלפקים

פותח עסק/חנות!?

מבצע סטנדים נקל

20% הנחה

בובות חייטים

50% הנחה

מבצע בובה

חינם נמשך

קוב כל״ דרך חיל השריון 92 תל-אביב טל. 03-379585/8

לחברת שיווק ארצית

זכיין

להפעלת סניף ת״א

השקעה $50,000

רווחים גבוהים, בלעדיות

07-230250 לבקש רמי או פיני

מלון גולדאר HOTEL GOLDAR

מקום טוב באמצע

בלב הככר המרכזית והמדרחוב

מרכז הפעילויות וההתרחשויות בעיר נתניה

חדרים מרווחים

בריכת שחיה

טלויזיה ושידורי וידאו בחדרים

מטבח מעולה איחפאי כשר

מבצע ספטמבר ראש השנה וסוכות

חג שמח ושנה טובה

בקוש דירות

עסקים

משרדים השכרה

משרדים כללי

מרתפים כללי

אולמות כללי

עסקים השכרה

Budget

דגמי 94-ב

פג׳ו 306/205, פיאט אונו, דייהטסו שרייד אוטומט/אפלאוז, דייהו רייסר, מזדה 626/323, ניסן סאני, סובארו טנדר, מיצובישי לנסר/ גלנט 2.0/1.8, ביואיק סנצ׳ורי 3.3

50% במזומן

50% בתשלומים

ללא ריבית וללא הצמדה

(כפוף לאישור)

אפשרות לאשראי עד 90% מערך הרכב

אחריות ל-6 חדשים או 10,000 ק״מ

פתוח גם במוצ״ש בשעות 19:00-22:00

אמריקאיות

GM

סוריך—אין מוטורס

סוכנות לנכוביות

דרך פ״ת 74, קומה 5

טל׳: 03-5626002-3

פונטיאק בונביל 93

אולדסמוביל רויאל 91

קרייזלר ויון 94

ביואיק סנצ׳ורי 94

ב.מ.וו. 730i 94

אפשרות להחלפה

שיפור רכב וסחר בע״מ

המסגר 13 א.ת. נתניה

09-620470

RECARO

אין יותר כאבי גב!!!

כסא אורטופדי

לכל סוגי הרכב

בחות מיובת בישיבה

א.ת. עסקי רכב והלפים בע״מ

המסגר 33, ת״א

03-382793, 377654

יבוא ושיווק חלפים משומשים לרכב אירופאי ויפני

מנועים, גירים, חלקי פח וחשמל לכל הרכבים

אוסטין

רומאו

אופל

דשה

אמריקן דיטיילינג

03-6710591

מוכר את האוטו!

רוצה שיראה כמו חדש

טיפול דיטיילינג מחדש את מראה הרכב!!

החל מ-95 ש״ח

קלאוטו מוכרת

דגמי 1993

סיטרואן ZX-93

פיג׳ו 205 93

שריד 1.3 אוטו׳ 93

לנסר אוטו׳ 93

סובארו 1.6 אוטו׳ 93

אחריות+ טריד אין

03-6391307

מכוניות

הלוואות

אכא

חלקי חילוף בע״מ

03-6390838, 6390849

03-5594322

מנועים אחרי בדיקה:

סובארו, פורד, מיצובישי, פיאט, אוטוביאנקי, טרנזיטים, מסחריות, ואמריקאיות G.M.C

מחירים בלבגל

+ חלקי - פח

קניית רכבים לפירוק

מבני תעשיה כללי

מבני תעשיה השכרה

אאודי 80

גל׳ מערבות אביזרי רכב

03-9611982

אזעקה כולל שני שלטים

גלאי אקוסטי

280 ש״ח בלבד

אוטוביאנקי

מגרשים

1989 CG 8

פרסי, כחול, מהודר, 050-263334

מיוחדת

למביני ענין, אפל מגנט, ספורט, אוטומטית, 03-474071

באבן יהודה!

450 מ״ר לבודה, מיידי $145,000 בלעדי

מידון נכסים

המתווך שלך בלב השרון

09-967067

להשכרה

בנ.ת. בית עגנית, 40 מ״ר, לכל מטרה, 09-986688

בבמבי סבא

במרכז, משרד חדש, 80 מ״ר, ניתן להלוקה ל־3 יחידות. 09-433153

ליד ביאליק

ברמת גן 25 מ״ר + גלריה + מוגן + חניה. 03-6046680

ברמת גן

מיקום מעולה 300 מ״ר + בית ״איגוד הגדול״ 03-6771940

ליד עיריית תל אביב

60 מ״ר + מיזוג, ״פיטקי״ 03-6427962

מגרשים חקלאיים

פרטיים, להשקעה בכל הגדלים, 09-561573, פקס 09-560319

משרדים

בגוש ״בגוש הגדול״ ובגשים סמוכים עד נתניה. 03-5231042

חנות בהרצל

+ גלריה + מחסן גדול. לא בשבת 03-6837034

מיידי,

במרכז בתים, 36 מ״ר. בתל 03-886125, 03-888283

בהרצליה במרכז

18 מ״ר + 30 + מרתף + שירותים. 09-540186

להשכרה

משרדים מפוארים, 180 מ״ר, בהרצל בבתים. (בני) 03-5533003/4

בנ.ת. בתים

להשכרה/מכירה

תעשיה בירושלים חולון, 35 + 2.5 מ״ר. 03-5533003/4 (בני)

בהזדמנות!!!

ברמת גן, נגבהי חנות 90 מ״ר + מרתף. 03-5255713

למכירה, חנויות

בקרית ביגוריון, ק״א במרכז המסחרי, בזה״ח ובינוניים, 09-584966 בערב

חנות 85 מ״ר

+ גלריה, בסלמה 3, 03-5531196, 050-200748

מוסד ממוחשב

פתוח להצעות ״ לאיחוד/ יעוץ/השכרה.

03-5375929/32

אבטחה בתל-אביב

לפי התשומות הקבלנים, מודים אטקטיקים. לא בשבת 02-973823

פיצריה + חומרי ניקוי, עם קליינטורה קבועה 5050273-03

למכירה

עסק מבוסס להומרי בניין ולבית. ת.ד. 2646 ירושלים

למכירה

עיסוק יזמי ועצמאי, הכנסה גבוהה מאד, בענף ההפקות והפרסום, $35,000 03-5744511 לא בשבת

״סיטונאי/סוכן עצמאי״

למוצרי קוסמטיקה לאמבטיה מיבוא, רווחים טובים. 03-9673272

בירקוט בגוש הגדול

6896 הנ׳ 6621, 6607 (פרייזרלכי) ושפיים ״ 6680 למכירה. 03-5245369

ברעננה

540 מ״ר, מיידי, ל״ג קוטג׳ים, ״דוד 2000$ 09-425959

ליבוחומסמיר מ״ת

אחראי/ת כשמרת, שליחים/ות ועובדי/ות דלפק. לפנ׳ אחרי ג׳ות, שכר גבוה. 050-304048

מעריב לוחות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

... היה כדאי לחכות
המחירה הגדולה החלה
מבחר מכוניות דגמי '93/'94
הכי גדול בארץ
החל מ- 5,000 ק"מ!
מבצע מכוני הכי טוב - הקילומטראז' הכי נמוך

- רנו 21, אקספרס
- ניסן סאני CLX אוטו'
- פיג'ו 205
- פיג'ו 405 1800
- פיג'ו 306
- סיטרואן ZX
- מיצובישי לאנסר
- מיצובישי צ'אמפ
- סובארו ליאונה
- פיאט טמפרה, אונו
- מזדה 323
- טנדר סיטרואן
- טנדר סובארו
- פורד סרנזים

עד 90% אשראי · ב-36 תשלומים
* כפוף לתנאי חברת המימון

תל-אביב: טל. 6392320, 03-6392761
ירושלים: טל. 02-252161-3 חיפה: 04-410910
אשקלון: טל. 07-722724, רחובות: טל. 08-468376

ELDAN אלדן RENT-A-CAR השכרת רכב

סוכנות מכירה ומוסך מורשה פיאט, לנציה יפו
אפשרות לטרייד אין.
מוסך "אמיר"
סלמה 38 ת"א
03-814720, 825634

פולקסווגן

גולף

סיאט

פיאט

מאזדה

פיאט 127

פיאט 128

פיאט 131

פיאט אונו

פיג'ו 106

פיג'ו 205

פיג'ו 305

פיג'ו 309

פיג'ו 104

פיאט ריתמו

פיאט רגאטה

פיאט פנדה

הונדה

סיטרואן

סובארו

טויוטה

מרצדס

טלבוט

לאדה

לנציה

מוסקביץ'

מזדה

מיצובישי

וולוו

סקודה

פורד

אופל

אוסטין

אסקורט

קורטינה

גי'פ

ניסן

פרס!
150 ש"ח
למוצא מכוניות גנובות
חברת ...
מוקד ארצי
6390111

VOLVO
יבוא חלפים ל-VOLVO
- מנועים - חלקי-פח
- מכני - אביזרים
- חלקי-חשמל
- מושבים
- דשבורדים
- חידוש פנים הרכב
- ועוד
מוסך עדי- וולוו
VOLVO
03-5363172

מוסך "אפרים"
רח' שמוטקין 21
א.ת. ישן ראשל"צ
טל' 03-9692994 -

מוסך מורשה "סובארו"
מבצע בדיקות רכב משומשות
לפני קניה 150 ש"ח
למביא מודעה זו
10% הנחה
על עבודה וחלפים

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז
03 - 638-20-20
קבלת מודעות מידי יום עד 22:00

עד 1800 סמ"ק

עד 1600 סמ"ק

עד 1300 סמ"ק

1988, DL, אוטומטית + מזגן, שמורה, שניה, 115,000, בטל 03-6778634

1984, GLF ,1800, אוטומטית, שניה + מזגן, שמורה, 03-6741518

SL 70 1300 .85
+ טסט שנה שמורה +
אזעקה, 03-591564
03-6839551

GLX ,1993, 9,000 ק"מ, אוטומט' + תוספות, 03-9515198

רק מחשב
קומפיוטסט
יכול להגיד לך
את האמת על הרכב.
קומפיוטסט מחשב
לך את הקניה.
אחריות 6 חודשים
ראשל"צ
03-9641247
03-9661958
ת"א
03-5376418

הו-דייהטסו
כיכר מילנו ת"א
יהודה המכבי 4
טל: 03-5462313

בצפון ת"א
החלף מכוניתך הישנה
בדגמי 1994-95
הספקה מקומית
אשראי עד 80%
ללא ערבים

למה להתפשר על יד שניה אם אפשר לקנות פאסאט חדשה*?

אין משפחתית מרווחת ממנה בישראל, אין גם משפחתית בטוחה יותר. הפאסאט מציעה לך מזגן מקורי, הגה כח, כריות אויר ומעצורי ABS (אופציה). עכשיו אתה יכול להשיג את אחת מ-90 האחרונות מסוגה שנשארו במלאי שלנו, במחיר שלא יחזור.

לבחירתך דגמי LSCL "ווריאנט" החל מ-72,099 ש"ח

לפי מחירון 57.94 מיום 1.9.94

לקבלת פרטים על הסוכנות הקרובה למקום מגוריך התקשר לטלמסר: 03-5653350

לו כל דבר בחיים היה בטוח כמו פולקסווגן-אודי.

*פאסאט-דגם קודם

צביקה אופנועים
קניה - מכירה - תיווך
כל סוגי האופנועים קטנועים ומיכלונים חדשים, יד שניה
אפשרות לתשלומים.
אולם תצוגה: רחי העליה 13, ת"א טל-375373, 372180
(03-5044231 בשבת)
קונים ומוכרים טווסי TSW (כל המודלים) מילוים, פיאג'ו, R.V ותוספות ועוד...
(אפשרות החלפה)

אדרנלין
03-6810501
03-6838519
SAN-YANG
מבצע לחגו!
דגמי 95
במחירי 94
הספקה מיידית
* לרגל פתיחת המוסך החדש טיפול 1,000 חינם
אדרנלין-שוקן 27 ת"א
03-6810501, 6838519

רכב אנא
מרכז המסחריות
03-804943
03-5569115
טנדר GMC סיירה 2500
86/88/91 (4X4)
טנדרים פרד 504 87/88
GMC ואן ארוך מגור 89
טנדר דוקאטו דבל קבינה
דיזל 88
ביוס CG-8 89
GMC ואן (4X4) 87

עד 50 סמ"ק

טוס-טסט
קרית שאול
03-492444
רשיון לקטנוע/אופנוע בשבוע!
מבחן שליטה
50 סמ"ק
כל שבוע במגרש סגור
בשיעורים עד
10 בלילה
במגרש מואר

ביטוח אופנועים
חדש!
למבוטחים
שרות לביטוח חובה
לבית הלקוח
050-263131
שרות הובלה
ומחירים סבירים
03-6910801

משאיות

הידרו מנוף
בנתניה
09-686569
09-333843
* מנופים מ-1-200 טון משומשים וחדשים
* זרוע רם-סע 2-40 טון
* מנופים לעבודות השמל 38 מטר
* הובקים לבלוקים
* סלי-אדם
* כמות לגוס ונרגוסאות

אוטובוסים

GMC ראלי
דיזל, 1993, 11 מקומות, מפואר + תוספות
050-209095

מוניות

טרקטורים

קרוואנים ונגררים

ציקי נגררים NO-1

טרקטורונים

אופנועים וקטנועים

קודם
הכל על אופנועים
03-6827535 :טל
03-6828297
GSX 750 R- 89
TSW50 - 92,93
TSX50 - 90
GS500- 91,92,93,94
50- 92 פיל ביג
100- 93 פרונטיר
CN 250- 93
GN 250- 91
GSX 400- 87
DR250 - 87

עד 250 סמ"ק

250 סמ"ק ומעלה

וילי וולף בע"מ
פלבסון 59 ת"א
טלפון: 383402
טלפקס: 5371301
יבוא ושיווק
חלפים ואביזרים
לאופנועים וקטנועים
מכירה בסיטונאות ולקמעונאים

אדי
אופנועים חדשים ומשומשים+ החלפה
GSX 600F 92' III אזעקה
CBR 600 93' I אזעקה+כיסוי
50 90' II שיוח 3,500
50 93 I מעולה.
SI 87-94 בהזדמנות

YAMAHA
TRAID-IN
קונים כל אופנוע במחירון
FZR600 - במחירון
FZR1000 חדש 1993- מודל
* במצב הכלי
* עד מצב המלאי
כל סוגי האופנועים המשומשים
במלאי במחירים נוחים
ובתשלומים

יגאל אופנועים
כל מה שרצית
ולא ידעת עשינו!
מנועים, חלקי מנועים
גלגלים!
פרזים, חלקי חשמל,
פנסים, מכלי דלק,
לוחות שעונים,
קרבורטורים, בולמים,
צמיגים
דרלוצים 24 שעות!!!
03-495535
050-207356

עיר האופנועים
1984
03-377292
03-5370444
החברה הגדולה והמובילה בישראל למכירת אופנועים

בהזדמנות מחיר
עקב תאונת מסוק,
DR-650 RSE, 1992
03-6854055

HONDA
אופנועים
דרך השלום פת"א
03-6953162
CBR 900 שחור שנת 93
12,000 ק"מ + אזעקה
אחרי טיפול 12,000
+אחריות לשנה

טנדרים

GM
סוריד-אין מוסרים
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74, קומה 5
טל: 5626002-03
טנדר CK GMC סיירה (4X4) מפואר ומיוחד
1993
22,000 ק"מ
אפשרות להחלפה

מסחריות

ג'נרל טרייד אין GM
קובי-דרך פ"ת 82
03-5626767, 5628898
טנדר G.M.C סונמה 88
טנדר מיצובישי 92
דבל קבינה
G.M.C ספארי
92+91

מוסך קארי
1984, אוטומט + קבלות,
7,800 ש"ח, 5375929/32
03

רנקר בע"מ
שדרות 17 א'
הוד השרון
09-424128-9
ליסינג
ב-36 תשלומים
חודשיים נמוכים

פיג'ו 405

405 1990
מיטלית GL, מבריקה,
בהזדמנות, 050-302526
03-5353655

רנו 5

רנו 9

רנו 11

רנו 12

רנו 18

רנו 19

רנו 4

פיג'ו 505

רובר

מציעים להשכרה
ציעות השכרה
מכירה/השכרה: ציוד ברמה מקצועית.
03-6131333

פלבים
מטענים, מצברים
אביזרים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סולן תקשורת
פלא-פון
TRADE IN
ברכישל
פסנתר חדש החל מ-
4,200 ש"ח בלבד
בהוספת הפסנתר הישן
שברשותך
תל אביב
03-5225754

קונים
במחירים גבוהים במזומן
תבלה חינם + מכירה
03"5372588

קונה מטלוריים גבוהים
+ מכירה + צביעה +
תיקונים, 03"383717
03"384569

High-End
STEREO
"קסלר סטריאו"
לאים להציג לראשונה בישראל
CD TRANSPORT
D/A CONVERTER
POWER SUPPLY
באכות מאוד גבוהה
מתוצרת בריטית
רמקולים מתוצרת אנגלית
ROKSAN . SEQUENCE
03-6965459

HIGH-END
NAD
MARANTZ AMC
NAKAMICHI TEAC
YAMAHA AUDIO-LAB
JBL

מקרובה, סטריאו, ומערכות
אזעקה משוכללות לרכב.
03"5260707

אופיר מחשבים
מחשבים מדפסות
S.VGA 486-DX
רח' מוחם 14 ר"ג
03-6761225
5206606
אופיר

מחשב 486 40 MHZ
S.VGA 0.28 מסך
LOW RADIATION
2250 ש"ח
לפני מע"מ
בצלאלסון 111 גבעתיים
03-6721267, 03-6736354

אובק מחשבים
מחשבים, מדפסות, פקסים ציוד הקפי
מעבדת תיקונים אחרית
שרות לבית העסק/הלקוח
מכירה וקניה של יד שניה

קונפיוטרס
03-6724569
הוזלה עד 25% !!
מחשב 486-33
4 מגה זיכרון
דיסק קשיח 212 מגה
S.V.G.A. מסך
2 כוננים
3,490 ש"ח

מחשבים
S.VGA + 486-DX
486-SX כולל 1,970 ש"ח
386-DX כולל 1,820 ש"ח
5247252

מחשבים
קניה, מכירה, תיקונים
החלפה, השכרה מ' 5 ש"ח
ליום. 03"6889319

ציוד לשמיעה
הפצת נופש נהדרות, סמס
09"666997

קורסים לאבטחות
בכפר סבא,
הרצליה, רעננה הסביבה.
06"397517

מחשב 486
S VGA מסך
1890 ש"ח
מחשבים

שבתאי מחשבים
יבוא ושיווק
03-379181

במבצע!

אשדר מחשבים בע"מ

ציוד להאזנה
ציוד להאזנה !
מקצועי
מבחר גדול של ציוד
להאזנה
★ משדרים זעירים
להאזנה לטלפון
או לחלל החדר
★ המומחים בארץ
ובאירופה לגלוי
מניעת האזנות
סתר
03-6131333 050-239526
אמיר יצור יבוא ושיווק

מכונות צילום
קוסמטיקה
ריפוי והרזיה
שירותים
דהיטים

פרטי, מקסית
ושופעת, לפינוק תאילנדי
מיוחד + מטבחים, 100.
03"6813444

יפה, שופעת
הבלנית, לאנשים שיודעים
לפנק, למבוגרים ודתיים.
03"5160842

חתיכה אקזוטית
חטובה ואיכותית, לאמידים
אקזוטיים בלבד
שיחה 03"5441861

באוירה נעימה
אני ואתה, איכותי, אסתטי
ומענג. 03"6730186

רוצים לקנות
שרותי ליווי
שיפוצים

אלומיניום
נס ציונה
08-407699
• ביצוע עבודות
אלומיניום וברזל
• ויטרינות ותריסים
• החלפת זכוכית כיס
מכל האלומיניום
• דלתות כניסה
ואינטרקום
סורגים, גדרות,
שערים חשמליים
עבודות אמינות
ואיכות

אלום סנטר - ביצוע כל עבודות האלומיניום
חלונות, תריסים, סורגים
מפעל 03-5210447

"הבריאות פרטיות"
בכל ההתמחויות וההרזיה +
בבית. 03"5227956,
03"9627210

עירוני-ם

מהפכה
האזן/י למידע...
24 שעות
03-5442268
04-770142
"קשר"
השיטה השוויצרית
הכרויות לפנויים/ות
בהתאמה עצמית
מהטלפון בביתך...

היכרות
לבעלי השכלה אקדמאית/
תיכונית, למטרה רצינית.
03"5606605

בחורות

אינטימיות/ים
להכרויות בשפע +
מסיבות, לפנויים/ות
03"5463622, 03"5464560
04"625107/8, 03"5466660

הכרויות

"חיים רוטר"
(מ- 1985)
03-6966222-3
הכרויות לנישואין
חבר/ה לחיים
בארץ ובחו"ל!!
חילוניים ודתיים
בלי הגבלת זמן!!
סניפים:
09-563747
04-773035 02-868994
08-456838 06-326188

במחיר זוג כרטיסי קולנוע (36 ש"ח) לחודש
תמצאו את בן/בת הזוג שלכם

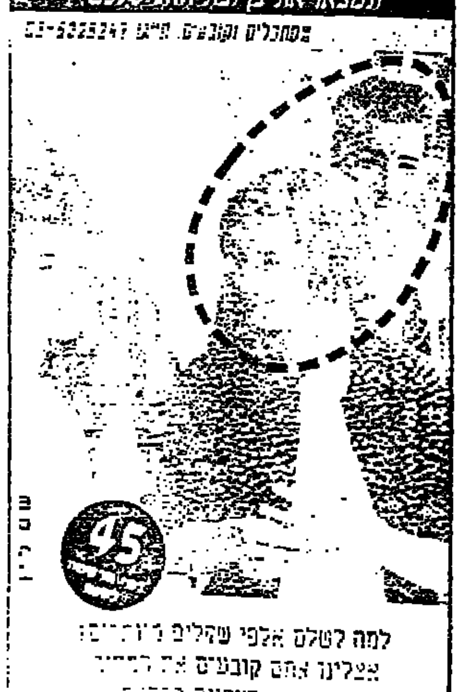

למה לשלם אלפי שקלים...
25 ש"ח עבור הודעה
41 זוגות...

וידאו-DATE
מכירים את האנשים הנכונים

מנב"ל
ישראלי אמריקאי, אקדמי
מסודר, 50+, בהליכים בלי
ילדים, במשכילה נאה, עד
40 למטרת הקמת משפחה.
ת.ד. 21784 ת"א 61217

הבי IN בעיר

מבחר מקצועיים
לעבודות מגוונות
לת"א/פ"ת. 03"5252583,
03"9313345

קייטנת חשמלית וקוסמטיקה
לסופש חשבונות קלים
עם/בלי מסיכה, 25,000 -
20,000 ש"ח לחודש +
מגורים. 03"5224959

המכללה
לימוד איעור
הנדסאי
רוצים אותך עם
AUTOCAD 12
קורס להנדסאים
בגיאומטריה ושרטוט
03-6721940

בוא ללמוד
השבשבת
בשעור פרטי, בזמנים נוחים
6 מפגשים וביניהם תרגול ללא הגבלה

כנסים
כנסים בלתי מגוונים
(אפשרי בתשלומים יע"ץ)
מכל אזור השרון, לפריצות
מתאמה בראש. להגיה
בעל/ת מוניטין ביתלאומי
03"319764, 09"912108

מוקד אמון
מאבטחים/ות
למוסדות חינוך
לאחר שרות צבאי, עד גיל 50
לאזורים:
בני ברק, אור יהודה,
קרית אונו, יהוד,
גבעת שמואל, סביון,
רמת אפעל.
שכר גבוה למתאימים.
03-5366888, אלדר
24 שעות ביממה

למסעדה איטלקית
טבחים
ברמנים/יות
מלצרים/יות
עם נסיון
א-ה 10.00-15.00
03-5615282 לאילן

רב בריח
לרב בריח פ"ת דרוש
מתקין
לאחר שרות צבאי,
כושר טכני, יחסי אנוש
טובים, רכב מסחרי חובה

לפרוייקט שיווקי גדול
במרכז והסביבה
דרושים עד גיל 26
למשרה קבועה/חלקית
03-5715483 לראיון

בקרית אריה
עובד/ת בגיל 50+
לעבודה משרדית

"ליתר הקרות"
דרושה צעירה נאה, לעבודה
עם אתגר. 050"281132

דרושים
מדריכים לחוגים
נאה, התעמלות לגיל הרך,
מחול מודרני,
התעמלות נשים, מחשבים,
אמנויות ויצירה,
התעמלות לילדים,
ריתמוסיקה

פרומוקול
לחברה מובילה ודינמית
דחוף
• נציגי/ות שרות לקוחות
• אנשי טלמרקטינג
03-5468221

לסטודיו
כתב עם לאומנות

שורך/ת לשעות
פעולה עם נסיון
ויודע בסביבה בם דבננו
03-5222683

מטרה בע"מ
דרושים/ות
למשרה קבועה במפעל
אלקטרוניקה
מחוטות / מלחימות
מיקצועיות. נסיון בתעשיה
לעבודה באתר הקמה בנים
מסגר
עם מספר שנות נסיון
ע' מסגר
אחרי צבא + רקע טכני
טלפונים:
03-5628338, 5618371

אפשרות להרוויח
הרבה כסף
ללא השקעה
ממכירת בגדים בבית
מעוניינ/ת תתקשר/י
03-9647692 לגאלי

אשרי / אשראי
03-6969622

להתקשר ולהשיג פה.
03"5055368, 03"5374579
03"9304025

אינסטלאטור + רכב
לעבודה בברכים, למוסכים
בת"א. 03"6417925 בערב

עובדים + טלפוניסטים
להודה, נתניה ת"א,
04"830162, 2,500.

דרושים
עובדים/ות כלליים, לעבודה
מעניינת בשכר טוב.
03"5627449

למבצע ארצי
רכזים אירגוניים בכל הארץ,
למשרה חלקית + רכב.
03"660441

לעבודה מעניינת
הארוכה פתוח, רציניים/יות,
משכורת גבוהה למתאימים.
050"258171, 050"297367

דרוש קצב
מקצועי, ומוכרות מנוסות,
למעדניה ברעננה.
09"445831

צעירים מגיל 18
אפשרות, לפלאפה.
08"644432

2,500 ש"ח
למבחנים ועובדים כלליים,
תנאים וקידום למתאימים.
03"5461041

להפצת עיתון בוקר
רכב קטנוע הונה, סכר +
הוספות. 03"6906047

לשרותים
בעל בשרון ובמשכנות
לעבודה רווחית ומעניינת,
רצוי בעל רכב. 03"5609547

+ רכב, לאחזקת חלונות,
בשרון ובמרכז. 03"5036486

לפרוייקט שיווקי
ללא הגבלה צעירים/ות
לעבודה קבועה, 8 שעות.
03"6315184 4000.-

לחברה ביטוחית
דרושה/ה
למשרדה
בבנקוק
קלדנית
24+.
בעלת ידע בסיסי
באנגלית ובהנה"ח
כמו גם תפיסה מהירה,
חריצות, אישיות
חברתית ורגועה
למתאימים הנאים טובים
ואפשרויות קידום

אשד
לעבודה מיידית דרושים
מטפלים/ות
לטיפול וניקיון בבתי קשישים
ובבים, בנוה יורה ההר יוסף
תנאים טובים
03-5625036, 5625038

לחברה המתמחה בשירותי אבחון ושיפור התנהגות דרוש/ה
פסיכולוג/ית
לביצוע אבחונים וטיפולים קצרי מועד

דרוש/ה
לחברה גדולה
כתבן/ית
5.2-6.2 ב-א-ב
או איינשטיין
WORD או
או קיוטקס
טל. 03-7527811

לחברת כח אדם,
סניף ראשל"צ
דרוש/ה
רכז/ת כח אדם
בעל/ת יכולת ניהול
רישיון נהיגה-חובה
ידיעת השפה הרוסית-יתרון
ניסיון בחברת כח אדם-יתרון
ראשל"צ הרצל 63

מאבטחים/ות
לאבטחת מוסדות חינוך בת"א
13.5 ש"ח לשעה
■ תוספת שכר לאחר 6 חודשים!
■ כרטיס טיסה לחו"ל למצטיינים!
■ בונוסים נוספים למתמידים!
■ עד גיל 50, לאחר שירות צבאי מלא.
■ מתאים ליוצאי צבא רוסי,
מ"כיות ומדריכות קרביות.
03-5374646 טל. רעם בטחון בע"מ

זיק אלקטרוניקה בע"מ
1. מסגר רתך
2. בתר אחרי שרות צבאי
3. פקידה כללית 8 שעות
טל: 03-803457 /800330

ORS
דרושים/ות
בוגרי תיכון
לפני גיוס או לאחר שירות צבאי
לעבודות כלליות בפתח תקוה
O.R.S רח' ההגנה 16 קומה 1 פתח-תקוה
יש לנו עבודה בשבילך עכשיו!

קרן זהב
• נהגי
• מסגרים
• רתכים
• מפעילי C.N.C
• מלגזנים
• בלתי מקצועיים
רח' הרצל 63, ראשל"צ
03-9662219
03-9674771

בוגר/ת
אוניברסיטה
לטיפול בנושאי שיווק
נא לפנות בציון קו"ח
מלאים אל
ת.ד. 16186 ת"א

קרן זהב
לצוות אחזקה במפעל
מסגרים, מכונאים
חשמלאים
רח' הרצל 63, ראשל"צ
03-9662219
03-9674771

דנאל
כח אדם וסיעוד
דרושים/ות
מטפלים/ות
לטפל בקשישים בבתיהם הטיפלי 24 שעות
עובדים/ות
לעבודות משק בית קלות
באזורים: גבעתיים, ר"ג, בני-ברק, גבעת-שמואל,
קרית-אונו, ר"ג, הוד-השרון, כפר-סבא, ראשון לציון,
תל-אביב, פתח-תקוה, הרצליה, רעננה, בת-ים
פתח-תקוה, הרגנה 17 03-9347260
רמת-גן, הרצל 28 03-6736853
רעננה, היובל 4 09-918487
צלצל דנאל זה עובד